ΛΙΘΟΓΡ. "Ο ΦΟΙΝΙΞ" Α.Ε.

Ὅταν οἱ κλέφτες πρωτοτυποῦν

«Σηκώνουν» γέφυρες, πλοῖα καὶ καμπαναριὰ

Ἀφοῦ πρωτοτυποῦν σ' ὅλα τὰ πράγματα οἱ Ἀμερικανοί, δεν ἦταν δυνατὸν νὰ μὴν κανουν το ιδιο καὶ στις κλοπές! Ἀντὶ λοιπὸν νὰ σουφρώνουν τσάντες ἢ πορτοφόλια, στράφηκαν σ' ἄλλα πράγματα, πολὺ πιὸ ασυνηθιστα. Ἔτσι, ἀπὸ ἕνα σιδηροδρομικὸ σταθμὸ της Καλιφορνίας ἐξαφανίσθηκαν πρὸ ὀλίγου καιροῦ δυο ατμομηχανές! Κι' ἀπὸ μιὰ ἀποθήκη τῆς πολεως Ντάλλας τοῦ Τέξας, κάποιοι ἄγνωστοι ἔκλεψαν ο ἑκατομμύρια ἀσπιρίνες!...

Δὲν εἶναι ὅμως αὐτὲς μόνον οἱ ἀλλόκοτες κλοπὲς ποὺ ἔγιναν στὶς Ἡνωμ. Πολιτεῖες μέσα στὸ 1949. Ἕνας ἀπολογισμὸς τῶν ἀμερικανικῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιρειῶν ἀναφέρει ὅτι «οἱ λωποδῦτες δὲν ἀφίνουν τίποτε νὰ τοὺς ξεφύγη». Ἔφτασαν μάλιστα στὸ σημεῖο νὰ «σηκώσουν» μέσα σὲ μιὰ νύχτα μιὰ ὁλόκληρη γέφυρα, μήκους 21 μέτρων, στὸ Ὄκλαντ τῆς Καλιφορνίας! Δὲν ἀνακαλύφθηκε δὲ ποτὲ πῶς τὴ μετέφεραν, ποῦ τὴν πῆγαν καὶ τί τὴν ἔκαναν...

Ἕνας ἄλλος πάλι λωποδύτης φαίνεται πὼς εἶχε ἰδιαιτέρα ἀδυναμία στὰ μετάλλινα καπάκια των στομίων τῶν ὑπονόμων! Γιατὶ ἔκλεψε 77 ἀπ' αὐτά, ἀπ' τοὺς δρόμους τοῦ Ντητρόϊτ. Εἶναι πολὺ ἀμφίβολον ὡστόσο ἂν μπόρεσε νὰ τὰ πουλήση σὲ συμφερτικὴ τιμή...

Στὸ λιμάνι τοῦ Σὰν Φραντσίσκο, οἱ κλέφτες ἔβγαλαν ἀπ' τὸ νερὸ ἕνα πλοιάριο τῶν 20 τόννων, τὸ φόρτωσαν σ' ἕνα καμιόνι μὲ 12 τροχοὺς καί, δυὸ μέρες ἀργότερα, τὸ πούλησαν σὲ μιὰν ἄλλη πόλι. Ἡ κλοπὴ ἔγινε μέρα μεσημέρι. Καὶ τὸ ἐξωφρενικώτερο εἶναι ὅτι τὴν παρακολούθησε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σκάφους, χωρὶς νὰ ἐπέμβη καθόλου, γιατὶ δὲν κατάλαβε πὼς ἐπρόκειτο γιὰ τὸ δικό του!...

Ὅταν οἱ Ἀμερικανοὶ διαρρῆκτες κλέβουν χρηματοκιβώτια, δὲν χρειάζεται νὰ κουραστοῦν γιὰ νὰ τ' ἀνοίξουν. Ἔχουν βρῆ μιὰ ἁπλούστερη μέθοδο: Τὰ πετοῦν στὸν πλησιέστερο γκρεμό, ὥστε νὰ σπάσουν χτυπῶντας στοὺς βράχους.

Κάτι ἀνάλογο ἔκαμε τελευταίως καὶ μιὰ συμμορία στὴ Νεάπολι. Ἀντὶ ὅμως νὰ κοπιάση γιὰ νὰ μεταφέρη τὸ χρηματοκιβώτιο ἔξω ἀπ' τὴν πόλι, τὸ πέταξε ἀπ' τὸ πέμπτο πάτωμα τοῦ κτιρίου μέσα στὸ «κλουβὶ» τοῦ ἀσανσέρ. Τὸ νοστιμώτερο δὲ εἶναι ὅτι δὲν ἔσπασε τὸ χρηματοκιβώτιο, ἀλλὰ χώθηκε 5 μέτρα βαθειὰ στὰ θεμέλια τοῦ σπιτιοῦ, κι' ἔτσι δὲν μπόρεσαν οἱ διαρρῆκτες νὰ χαροῦν τοὺς καρπούς... τῶν κόπων τους!

Γενικῶς, οἱ Ἰταλοὶ κλέφτες διακρίνονται γιὰ τὴν ἐφευρετικότητα καὶ τὴν ψυχρὴ δραστηριότητά τους. Πρὸ ὀλίγου καιροῦ, μιὰ συμμορία ἔκλεψε 800 μέτρα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Ρώμης — Τουρίνου, γιὰ νὰ τὰ πουλήση ὡς παλησσίδερα. Ἀφοῦ ἄφισε πρῶτα νὰ περάση τὸ νυκτερινὸ τραῖνο, ἔβγαλε τὶς ράγιες, τὶς φόρτωσε σὲ μερικὰ καμιόνια, ἐπίσης... κλεμμένα, κι' ἐξαφανίστηκε.

Μιὰ ἄλλη συμμορία εἶχε εἰδικευθῆ στὸ νὰ κλέβη κρύσταλλα ἀπ' τὶς βιτρίνες τῶν καταστημάτων. Ἔπειτα τὰ πρόσφερε στοὺς ἴδιους καταστηματάρχες, μὲ ἔκπτωσι, καὶ τὰ ξανατοποθετοῦσε στὴ θέσι τους!

Ἐξ ἄλλου, οἱ ἐφημερίδες τῆς Ρώμης ἀνέφεραν τελευταίως ὅτι ἡ ἑταιρεία τῶν «τρόλλεϋ — μπὰς» ἔχει ὑποστῆ μεγάλες ζημίες ἀπ' τοὺς κλέφτες ποὺ κόβουν τὰ ἠλεκτρικὰ καλώδια.

Ἀλλὰ κι' οἱ πειραταὶ τῆς Κίνας ἔκλεψαν 4 μίλια τοῦ χοντροῦ ὑποβρυχίου καλωδίου ποὺ συνδέει τὸ Χὸνγκ - Κὸνγκ μὲ τὴ Σιγκαπούρη.

Τέλος, στὴ Γερμανία, μιὰ συμμορία λωποδυτῶν ἔκλεψαν... ἕνα ὁλόκληρο καμπαναριὸ ἐκκλησίας, τοῦβλο μὲ τοῦβλο, γιὰ νὰ τὸ πουλήσουν σὲ κάποιο πλούσιο Ἀμερικανὸ ποὺ ἤθελε νὰ τὸ μεταφέρη καὶ νὰ τὸ στήση στὴν πατρίδα του ὡς ἀρχαιότητα!

✪✪✪

Μιὰ διαβητικὴ μπορεῖ ν' ἀποχτήση παιδιά:

Οἱ ἐπιστήμονες τοῦ «Νοσοκομείου τῆς Χάριτος» τῆς Νέας Ὀρλεάνης ἐδημοσίευσαν τὰ πορίσματα μακρῶν ἐρευνῶν ποὺ ἔκαμαν γιὰ νὰ ἐξακριβώσουν τὶς σχέσεις μεταξὺ ἐγκυμοσύνης καὶ διαβήτου. Τὰ πορίσματα αὐτῶν τῶν ἐρευνῶν μποροῦν νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς:

1) Οἱ διαβητικὲς γυναῖκες, σὲ ὁποιανδήποτε ἡλικία, εἶναι τὸ ἴδιο γόνιμες ὅσο καὶ οἱ ὑγιεῖς.

2) Οἱ ἀποβολὲς δὲν εἶναι συχνότερες σ' αὐτές, ὅπως συνήθως πιστεύεται.

3) Ἡ ἐγκυμοσύνη, ὅταν ληφθοῦν τὰ κατάλληλα μέτρα, δὲν ἀποτελεῖ κίνδυνο γιὰ τὴ ζωὴ μιᾶς διαβητικῆς. Ἡ ἐγκυμοσύνη ἀντενδείκνυται μόνον ὅταν ἡ ἀναλογία τοῦ σακχάρου, ποὺ περιέχεται μέσα στὸ αἷμα, εἶναι πολὺ μεγάλη.

4) Ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς παιδιῶν, ποὺ γεννιῶνται ἀπὸ διαβητικὲς μητέρες ἐπιζοῦν.

Τὰ σκυλιὰ τοῦ Ζερὸμ

Πρωτότυπο διήγημα

Ὁ Ζερόμ, ὁ κοινοτικὸς τσοπάνης τοῦ Γκριέ, ἀφοῦ ἔφαγε τὸ ψωμὶ καὶ τὸ τυρί, ποὺ εἶχε μέσα στὸ σακκίδιό του καὶ ἤπιε μερικὲς γουλιὲς κρασί, ξαπλώθηκε κάτω ἀπὸ ἕναν πλάτανο γιὰ νὰ κοιμηθῆ.

Ὁ αὐγουστιάτικος ἥλιος πυρπολοῦσε τὴ γῆ καὶ ἡ ζέστη ἦταν ἀφόρητη.

Τὰ ζῶα τοῦ κοπαδιοῦ του εἶχαν πλαγιάσει κι' αὐτὰ κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα. Ἦταν ὀχτὼ γελάδες, μερικὰ βώδια κι' ἕνας νεαρὸς ταῦρος μὲ μάτια κατακόκκινα.

Σὲ μικρὴ ἀπόστασι περνοῦσε ὁ δρόμος τοῦ Σαμπρομαίν.

Σὲ μιὰ στιγμή, ὁ ἦχος ἑνὸς κλάξον ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ δρόμου. Καί, σὲ λίγο, ἐμφανίσθηκε ἕνα αὐτοκίνητο, ποὺ ἔτρεχε μὲ μεγάλη ταχύτητα, τυλιγμένο μέσα σ' ἕνα σύννεφο σκόνης.

Μ' ἕνα πήδημα, ὁ νεαρὸς ταῦρος βρέθηκε ὄρθιος. Ἄφησεν ἔπειτα ἕνα τρομερὸ μουγκρητὸ καὶ ὥρμησεν ἐναντίον τοῦ μυστηριώδους ἐχθροῦ.

Καὶ τὰ ἄλλα ζῶα σηκώθηκαν ἐπίσης καὶ συσπειρώθηκαν τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο, περιμένοντας κι' αὐτὰ τὸν ἐχθρὸ ποὺ ἐρχόταν κάνοντας ἕνα δαιμονισμένο θόρυβο.

Ἀλλὰ τὸ αὐτοκίνητο πέρασε μὲ μεγάλη ταχύτητα καὶ χάθηκε στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου.

Τὸ μέρος ὅπου βρίσκονταν τὰ ζῶα ἦταν ἕνα μικρὸ ὕψωμα. Καὶ ὁ δρόμος, ἀφοῦ ἔκανε μιὰ στροφή, ξαναγύριζε ἀπὸ τὸ ἀντίθετο μέρος αὐτοῦ τοῦ ὑψώματος, γιὰ νὰ κατεβῆ στὴν κοιλάδα.

Ἔτσι τὸ αὐτοκίνητο ξαναεμφανίσθηκε σὲ λίγο ἀπὸ τὸ ἀντίθετο μέρος.

Αὐτὴ ἡ καινούργια ἐμφάνισίς του ἔκαμε τὰ ζῶα νὰ τρομάξουν.

Ἔπειτα, ὁ ταῦρος ἄρχισε νὰ πηδάη τὶς πέτρες, γιὰ νὰ κατεβῆ στὸ μεγάλο δρόμο καὶ τὰ γελάδια τὸν ἀκολούθησαν μ' ἕνα βαρὺ καλπασμό.

Ὁ Ζερόμ, ὁ τσοπάνης, κατάλαβε τὸν κίνδυνο. Κι' ἄρχισε νὰ τρέχη κι' αὐτὸς πίσω ἀπὸ τὰ ζῶα, ἐνῶ ταυτόχρονα ἔπαιζε μὲ τὴ γκάϊδα του γιὰ νὰ μπορέση νὰ τὰ ἡμερέψη.

Τὰ δυὸ σκυλιά του, ἡ «Φλόγα» καὶ ὁ «Πιστὸς» ἔτρεχαν ἐπίσης καί, κάθε τόσο, ξεπερνοῦσαν τὸ ἀγριεμένο κοπάδι καὶ τὸ ἔκαναν νὰ γυρίση πρὸς τὰ πίσω.

Ἀλλὰ τὰ ζῶα ἔπαιρναν ἀμέσως μιὰ καινούργια κατεύθυνσι καὶ χάνονταν καὶ πάλι μ' ἕναν τρελλὸ καλπασμό.

Αὐτὸ τὸ κυνηγητὸ κράτησε δυὸ ὁλόκληρες ὧρες. Στὸ τέλος, τὰ ζῶα δαμάσθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ περπατοῦν ἤρεμα. Ὁ «Πιστὸς» καὶ ἡ «Φλόγα» χοροπηδοῦσαν γύρω τους καὶ ὁ γέρο - Ζερὸμ ἀκολουθοῦσε πίσω τους, σιγοπαίζοντας κάθε τόσο μὲ τὴ γκάϊδα του ἕναν καινούργιο σκοπό.

Ὁ τσοπάνης περπατοῦσε τώρα μὲ μεγάλο κόπο. Τὰ γόνατά του λύγιζαν σὲ κάθε βῆμα, σὰν νὰ μὴν μποροῦσαν νὰ κρατήσουν τὸ βάρος τοῦ κορμιοῦ του. Καὶ τὸ κεφάλι του τὸν πονοῦσε τρομερά. Ἦταν σὰν ἕνας ἀτσαλένιος κλοιὸς νὰ τοῦ ἔσφιγγε τὰ μηνίγγια.

Ὡστόσο, κατάφερε νὰ ξαναφέρη τὰ ζῶα στὴ στάνη. Μπῆκε τότε κι' αὐτὸς στὴ μικρὴ καλύβα του κι' ἔπεσε βαρὺς πάνω στὴν ἀχυροστρωμνή του.

Τὸ ἄλλο πρωΐ, οἱ κάτοικοι τοῦ Γκριέ, τοῦ κάκου περίμεναν ν' ἀκούσουν τὴ γκάϊδα τοῦ τσοπάνη. Γιατὶ ὁ μπάρμπα - Ζερὸμ συνήθιζε πάντα νὰ παίζη τὸ ὄργανό του, καθὼς ὡδηγοῦσε τὰ ζῶα του στὴ βοσκή.

Μερικοὶ γείτονες πῆγαν τότε κι' εἰδοποίησαν τὸ δήμαρχο, ποὺ ἔφτασε σὲ λίγο κι' ἔσπρωξε τὴν πόρτα τῆς καλύβας.

Ὁ τσοπάνης ἦταν ξαπλωμένος πάνω στὴν ἀχυροστρωμνή του καὶ φαινόταν σὰν πεθαμένος.

Τὰ δυὸ σκυλιὰ εἶχαν κουβαριαστῆ στὰ πόδια του καὶ κύτταζαν μ' ἄγριο βλέμμα τὸ δήμαρχο καὶ τοὺς ἄλλους χωριάτες ποὺ εἶχαν ἀνοίξει τὴν πόρτα.

—Ὁ μπάρμπα - Ζερὸμ πέθανε! εἶπαν ὅλοι.

Καὶ μερικοὶ δάκρυσαν.

— Τὸν σκότωσε ὁ ἥλιος! συμπλήρωσε ὁ δήμαρχος δίνοντας μιὰ ἐξήγησι τοῦ θανάτου του. Εἰδοποιῆστε τὸν Τρονσὲν νὰ τοῦ φτιάξη ἕνα φέρετρο...

Θέλησε ἔπειτα νὰ προχωρήση στὸ ἐσωτερικὸ τῆς καλύβας. Ἀλλὰ τὰ δυὸ ζῶα τινάχτηκαν ἀμέσως ὄρθια καὶ τοιμάσθηκαν νὰ χυμήξουν πάνω του.

Δυὸ - τρεῖς ἄλλοι χωρικοὶ δοκίμασαν ἐπίσης νὰ πλησιάσουν. Ἀλλὰ ὁ «Πιστὸς» καὶ ἡ«Φλόγα» ὥρμησαν πάνω τους καὶ δάγκωσαν ἕναν ἀπ' αὐτοὺς στὴ φτέρνα κι' ἕναν στὸ μηρό.

Τέλος, ἔφτασε κι' ὁ Τρονσέν, ὁ φερετροποιός. Ἀλλά, μ' ὅλο ποὺ ἦταν γίγας στὸ ἀνάστημα, δὲν τόλμησε νὰ πλησιάση. Καὶ πῆρε μὲ τὸ μάτι τὰ μέτρα γιὰ τὴν κάσα.

—Ὡστόσο, πρέπει νὰ τὸν θάψωμε, εἶπεν ὁ δήμαρχος.

Ἕνας χωρικὸς ἔφερε τότε τὸ ὅπλο του κι' ἀφοῦ τὸ γέμισε προσεχτικά, τὸ διηύθυνε πρὸς τὸ μέρος τῶν ζώων. Αὐτὰ ἀναταράχτηκαν βλέποντάς το, γιατὶ ἤξεραν τί πρᾶγμα εἶναι τὸ ὅπλο. Ὡστόσο, δὲν μετακινήθηκαν ἀπὸ τὴ θέσι τους. Ἄφησαν μόνο ἕνα ἐλαφρὸ βογγητό, σὰν νὰ καταλάβαιναν ποιὰ ἦταν ἡ μοῖρα ποὺ τὰ περίμενε.

Ὁ χωρικὸς σκόπευσε πρῶτα τὸν «Πιστὸ» κι' ἔπειτα τὴ «Φλόγα». Τὰ δυὸ ζῶα κυλίσθηκαν κάτω πλημμυρισμένα στὰ αἵματα.

Ἀλλά, ξαφνικά, ὁ τσοπάνης ἀναταράχθηκε πάνω στὴν ἀχυροστρωμνή του καὶ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του ζωήρεψε λίγο.

—Ὁ τσοπάνης ἀναστήθηκε! εἶπαν ὅλοι.

Καὶ μερικοὶ ἔκλαψαν ἀπὸ τὴ χαρά τους.

Στ' ἀλήθεια, ὁ τσοπάνης εἶχεν ἀναστηθῆ ἢ καλύτερα εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὸ λήθαργό του, ἀκούγοντας τοὺς δυὸ πυροβολισμούς. Γιατὶ δὲν εἶχε πεθάνει. Εἶχε πάθει μόνον ἡλίασι. Κι' αὐτὴ τὸν εἶχε βυθίσει σὲ νάρκη.

Ὁ τσοπάνης περιέφερε τότε τὸ βλέμμα γύρω του καὶ εἶδε τὰ δυὸ σκυλιά, ποὺ ἔπλεαν μέσα στὸ αἷμα τους.

Τοῦ κάκου μερικοὶ χωρικοὶ προσπάθησαν τότε νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τί εἶχε συμβῆ. Ὁ μπάρμπα - Ζερὸμ δὲν ἄκουγε τίποτε κι' ἔκλαιγε μὲ λυγμούς, κυττάζοντας μὲ μιὰ ἔκφρασι ἀπέραντης τρυφερότητας τοὺς δυὸ πιστοὺς συντρόφους τῆς ζωῆς του.

Σκέφθηκαν τότε νὰ πάρουν τὰ σκυλιὰ ἀπὸ κοντά του, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τὸν περιποιηθοῦν.

Ἀλλ' ὁ τσοπάνης ἐναντιώθηκε. Δὲν ἤθελε τίποτε, εἶπε. Τὸ μόνο ποὺ ζητοῦσε ἦταν νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ κλάψη τὰ σκυλιά του.

Οἱ γείτονες ποὺ πῆγαν γιὰ νὰ τὸν ἰδοῦν τὸ ἄλλο πρωῒ τὸν βρῆκαν ἀκίνητο καὶ παγωμένο πάνω στὴν ἀχυροστρωμνή του. Αὐτὴ τὴ φορὰ ἦταν πραγματικὰ νεκρός. Ἡ λύπη γιὰ τὸ θάνατο τῆς «Φλόγας» καὶ τοῦ «Πιστοῦ» τὸν εἶχε σκοτώσει.

ΠΙΕΡ ΜΙΛ

ΕΤΟΣ ΙΒ' ● ΑΘΗΝΑΙ, 26 ΜΑΡΤΙΟΥ 1950 ● ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 591

Θησαυρός

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἰδιοκτησία — Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ — Διεύθυνσις

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ 5 ◇ ΤΗΛ.: 27-135 — 29-967 ◇ ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 2.500

ΚΟΖΕΡΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἀπὸ τὰ πίσω ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ

Τί ἀνοησία! Ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ποὺ μπορεῖ ν' ἀκούση κανένας. Ἂν ὑπάρχη, λέει, ἀγάπη... Ἀπὸ νέο προέρχεται ἡ ἀμφιβολία. Εἶνε οἱ περισσότερο εὐπαθεῖς στὰ πρῶτα τους χρόνια. Οἱ πιὸ ρωμαντικοί, θάλεγα. Ἀπὸ τὴν ἀνθοστόλιστη σκοπιὰ τῶν εἰκοσιτεσσάρων του χρόνων, ὁ νέος αὐτὸς ἐπισκοπεῖ τὸν ἐρωτικὸ ὁρίζοντα καί, γεμάτος τρόμο, διατυπώνει τὴν ἀγωνία ποὺ τὸν κατέχει. «Ἀλήθεια, πέστε μου, ὑπάρχει ἀκόμα ἡ ἀγάπη;». Ἔχει τὴν ἐντύπωσι ὅτι οἱ καιροί μας ἔχουν μαράνει τὸ ἄνθος της· ὅτι ἀνήκει κι' αὐτὴ στὸ παρελθόν· ἕνα εἶδος ποὺ δὲν ἔχει πιὰ πέρασι, στὴν ἐποχή μας... Πολὺ φοβᾶται μήπως ἡ ἀγάπη ἔχει γίνει μουσειακὸ εἶδος, ἀνάμνησι ἄλλων αἰώνων, ποὺ σέρνεται ὥσπου νὰ διαλυθῆ, καὶ οἱ μέλλουσες γενεὲς νὰ μὴ βλέπουν παρὰ μόνο στὶς σελίδες τῶν μυθιστορημάτων τὰ ἴχνη της.

Ὤ, πόσο φλογίζεται ἡ ψυχή του ἀπὸ τὸν πόθο τῆς ἀγάπης! Πόσο λαχταρᾶ ἕνα φλογερό, ἁγνό, ἀμόλυντο σύνδεσμο. Νὰ συνδεθῆ μὲ μιὰ κοπέλλα, ν' ἀκούση ἀπὸ τὰ χείλη της τὴ μεγάλη λέξι, νὰ δεθοῦν ἀπὸ τὴν ἀγάπη οἱ καρδιές τους... Ἀπὸ τὴν ἀγάπη! Θέλει νὰ προφέρη τὴ λέξι καὶ ντρέπεται. Φοβᾶται τὴν εἰρωνεία, τὸ σαρκασμό... Ἀγάπη στὶς μέρες μας; Μέρες σάμπας καὶ φουσκωμένης ρόδας. Μέρες ποὺ ἡ Ἀφροδίτη ἀπέβαλε τὰ αἰσθήματα καὶ δὲν ἔχει παρὰ μόνο αἰσθήσεις. Μακάριοι οἱ ἀναίσθητοι καὶ οἱ ἀναίσθητες. Αὐτοὶ χαίρονται τὴν «ἀγάπη» στὴ μοντέρνα μορφή της. Ἀγάπη ποὺ δὲν προχωρεῖ πέρα ἀπὸ τὴν ἐπιδερμίδα. Τὴν ἄλλη ὅμως ἀναζητεῖ ὁ νέος. Ποιὸς θὰ τοῦ τὴν δείξη; Ποιὸς θὰ μπορέση νὰ τὸν πείση ὅτι ἡ ἀγάπη ἀποτελεῖ τὴν ἀγέραστη πραγματικότητα καὶ χθές, καὶ τώρα, καὶ πάντοτε, καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων;

Ἀπρόσεκτα ποὺ εἶνε καμμιὰ φορὰ τὰ νειᾶτα... Σταματοῦν στὴν ἐπιφάνεια, στὴν ἐξωτερικὴ ἔκφρασι τῆς κάθε περιόδου, τὸ φλοιὸ τοῦ καρποῦ. Ἀμφιβάλλουν γιὰ τὴν ἀγάπη, ὅταν τὰ πάντα ξέσπασμα ἀγάπης εἶνε γύρω τους. Ἀμφιβάλλουν σὲ μέρες ἀνοίξεως... Τώρα ποὺ ὅλα καλοῦν στὴν ἀγάπη. Μὲ μύρια στόματα ἡ πλάσι ἐκτελεῖ τὸ ἐμβατήριο τοῦ ἔρωτα. Σάλπιγγες ἔγιναν οἱ κρῖνοι καὶ σαλπίζουν τὸν ὕμνο τῆς ἀγάπης. Τὴν ἀγάπη ραίνει μὲ τὰ μῦρα του ὁ κόσμος τῶν λουλουδιῶν. Τὴν ἀγάπη κελαϊδεῖ ἡ συμφωνικὴ τῶν πουλιῶν. Προσκλήσεις στὴν ἀγάπη εἶνε πρωϊνὰ καὶ δειλινά. Γιὰ τὴν ἀγάπη φλυαρεῖ ὁ βόμβος τῶν ἐντόμων. Χρυσὲς τελεῖες στὸ ἀτελείωτο βιβλίο τῆς ἀγάπης ἔγιναν τ' ἄστρα τοῦ ἀνοιξιάτικου οὐρανοῦ. Τὴν ἀγάπη νανουρίζει ἡ θάλασσα μὲ τὸ φλοῖσβο της...

Βρῆκε τὴν ὥρα, μέσα στὴν περίοδο τῆς ἀγάπης, ν' ἀμφισβητήση ὁ ἐπιστολογράφος τὴν παρουσία της!

Σὰ νὰ χρειάζεται πιὸ τρανὴ ἀπόδειξι γιὰ τὴν ὕπαρξί της ἀπὸ μιὰ μέρα τῆς ἀνοίξεως.

Ἡ ἀγάπη δὲν εἶνε κάτι ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θέλησι τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ὑπογράφει ἀπὸ τοὺς θνητοὺς τὴν ἄδεια τῆς διαμονῆς της στὴν πλανήτη μας. Ἀνώτερη ἀπὸ μᾶς, ἰσχυρότερη ἀπὸ τὴ θέλησί μας, προαιώνια, δεμένη μὲ τὴ φύσι, μακρόβια ὅπως αὐτή, ἀκατάλυτη καὶ ζωντανὴ πραγματικότης, ἦρθε στὴ σφαῖρα μας πρὶν γεννηθῆ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος καὶ δὲ θὰ σβύση παρὰ μόνο ὅταν θὰ σβύση καὶ τὸ τελευταῖο πλάσμα τῆς γῆς.

Δὲν ὑπάγεται αὐτὴ στοὺς νόμους τῆς ἐπικαιρότητας. Δὲν ξέρει περιόδους ἀκμῆς καὶ παρακμῆς. Ἐκεῖνο ποὺ ἀλλάζει εἶνε ἡ ἔκφρασι· οὐδέποτε ἡ οὐσία. Πέρασαν ἐποχές, ὅπως ἡ ἐποχὴ τοῦ ρωμαντισμοῦ ποὺ εἶχαν τοποθετήσει τὴν ἀγάπη στὴ ράμπα. Ἀπάνω της ὅλοι οἱ προβολεῖς. Σ' αὐτὴν τὸ προβάδισμα. Αὐτὴ στὸν πρῶτο ρόλο.

Διαφορετικὸ σήμερα τὸ σκηνικό. Τὸ κοινό, ἀπὸ τὴν πλατεῖα του, στὴ θέσι τῆς ἀγάπης βλέπει τὸν κυνισμό, τὴν ἀδιαφορία, τὸν ἐπιδερμισμό, ἂν μπορῆ νὰ πῆ κανείς.

Εἶνε δὲ ἀκόμα καὶ ἡ ἐξοικείωσι τῶν δυὸ φύλων. Τόσο κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον... Ἔλειψε ἡ ταραχὴ ποὺ προκαλοῦσε ἡ προσέγγισι. Ἔλειψε τὸ ἐρύθημα. Κυττάζονταν πρῶτα καὶ κοκκίνιζαν. Τώρα κρατιοῦνται ἀπὸ τὶς μέσες ἐμπρὸς στὸν κόσμο. Μαζὶ στὸ γραφεῖο, στὸ ἐργοστάσιο, στὸ ἐκπαιδευτήριο, στὸ γλέντι...

Τοὺς βλέπει ἀπὸ τὰ τελευταῖα καθίσματα ὁ θεατὴς τῆς πλατείας καὶ κάνει τὴ σκέψι: Σὲ τόση οἰκειότητα πῶς θ' ἀνθέξη ἡ ἀγάπη; Ἐκεῖνο ποὺ ἀντέχει εἶνε ὁ πόθος. Ἡ ἀγάπη, στὴ μορφὴ ποὺ τὴ γνώρισαν οἱ πατέρες μας, ἔχει πεθάνει. Εἰρήνη στὸν τάφο της.

Ἐπιπόλαιες κρίσεις. Τοὺς ξεγελᾶ τὸ σκηνικό, τοὺς παρασύρει ἡ ἐπιφάνεια. Προχειρότης στὸν ἔλεγχο τῆς ἐποχῆς.

Ἐπειδὴ εἴχατε μιὰ ἐρωτικὴ ἀπογοήτευσι, ἐπειδὴ σᾶς ἀπάτησαν, σᾶς φέρθηκαν πρόστυχα, σᾶς ἀνταπέδωσαν μὲ χυδαιότητα τὴν ἀγάπη σας, βιάζεσθε νὰ βγάλετε τὰ συμπεράσματά σας: «Τετέλεσται. Δὲν ὑπάρχει ἀγάπη».

Μὴ γινόμαστε παιδιά. Ἀφῆστε λίγο τὸ φωτέϊγ τῆς πλατείας σας καὶ προχωρῆστε λίγο στὸ ἐσωτερικὸ τῆς σκηνῆς, ὅπου παίζεται ἡ κωμωδία καὶ τὸ δρᾶμα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, γιὰ νὰ δῆτε ὅτι, κάτω ἀπὸ τὸ ντόμινο τῆς ἐποχῆς, ἀκλόνητο διατηρεῖ τὸ θρόνο της ἡ ἀγάπη. Ποτὲ δὲν κλονίστηκε. Ποτὲ δὲν πρόκειται νὰ κλονιστῆ. Ἂς νοσταλγοῦν οἱ γέροι τοὺς παλιοὺς καλοὺς καιροὺς κι' ἂς κλαῖνε πάνω στὸν τάφο τῆς ἀγάπης. Οἱ νέοι ὅμως; Πῶς μποροῦν αὐτοὶ νὰ ξενελιοῦνται ἀπὸ τὸ καμουφλάρισμα τῆς ἀγάπης καὶ νὰ μὴ βλέπουν πίσω ἀπ' αὐτὸ τὴ μεγάλη πραγματικότητα ὅλων τῶν ἐποχῶν καὶ ὅλων τῶν γενεῶν τῶν ἀνθρώπων;

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

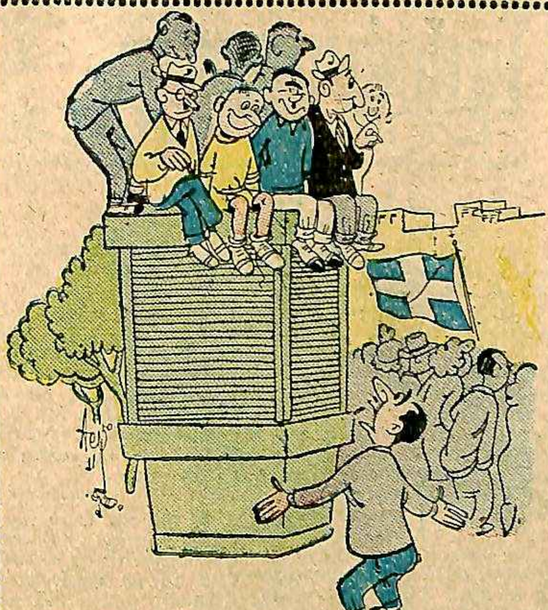

—Ἀμὰν βρὲ παιδιά! Μιὰ θέσι καὶ γιὰ μένα! Εἶμαι ὁ... περιπτεριοῦχος!

(Τοῦ Ἀρχέλαου)

Ἐθνικοὶ στῖχοι

25 Μαρτίου

Τοῦ Μαρτίου εἴκοσι πέντε. Κατοχή!...
Ποιὸς ἐξέχασε μιὰ τέτοιαν ἐποχή,
ποὺ ἐστέναζε ὁ Λαὸς — μεγαλομάρτυς —
σὰν τὸν πάταγε ὁ σκληρὸς κατακτητὴς
κι' ὅταν Ἄνοιξις ἐρχότανε καὶ Μάρτης,
μὲ τὴ μέρα τῆς Μεγάλης του Γιορτῆς,
ἀναγάλλιαζαν τὰ στήθη μας μ' ἐλπίδα
πῶς θὰ ἰδοῦμε πάλι, Ἐλεύθερη Πατρίδα...

★

Δὲν ξεχνιοῦνται ὅλ' αὐτά. Μιὰ τέτοια μέρα
δὲν ἐστόλιζε παράθυρα ἢ μπαλκόνια
γαλανόλευκη, περήφανη παντιέρα,
ποὺ δὲν ἤθελε νὰ βλέπη τὴ ντροπή,
καὶ κρυμμένη, μακρυὰ ἀπ' τὴν καταφρόνια,
δίχως διόλου ν' ἀνεμίζη στὸν ἀέρα,
ἐπερίμενε νάρθοῦνε ἄλλα χρόνια
κι' ἕνα στόμα: Ἔλα πάλι!... νὰ τῆς πῆ.

★

Τοῦ Μαρτίου εἴκοσι πέντε. Κατοχή!...
Ἦταν μέρα ποὺ ἀργοστάλαζε ἡ βροχὴ
κι' εἶχε νέφη ὁ οὐρανὸς γεμᾶτα λύπη,
κι' ἦταν ὅλα σκοτωμένα καὶ μαβιά,
καὶ τοῦ πόνου μας φρικτὸ τὸ καρδιοχτύπι,
γιατὶ νοιώθαμε σκυφτοί, μιὰ τέτοια μέρα
τὶς καρδιές μας, ποὺ τὶς ἔσκιαζε ἡ φοβέρα
τὶς ψυχές μας, ποὺ τὶς πλάκων' ἡ σκλαβιά.

★

Σ' ἕνα θέατρο, θυμᾶμαι, τέτοια μέρα,
πρὶν ἀρχίσουνε τὴν πρᾶξι τὴ δευτέρα,
ἡ ὀρχήστρα ἀπὸ νωρὶς τὸ εἶχ' ὑπ' ὄψι
πῶς θὰ ἔπαιζε τὸν ὕμνο τὸ γλυκό,
τραγουδῶντας: «Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι...»
Καὶ τὸν ἔπαιξε. Ἦταν τόσο ξαφνικό,
ποὺ σηκώθηκε ὁ καθεὶς μὲ ταραχή,
λὲς καὶ ἄκουγε καινούργια προσευχή.

★

Μέσ' τὸ θέατρο Ἰταλοί... Ρωτοῦν. Τοὺς λένε:
— Σήμερα ἔχομε «Λὰ Φέστα Νατσιονάλε»,
βλέπουν γύρω θεατὲς νὰ κρυφοκλαῖνε
καὶ στὸ τέλος — τί ἀπρόοπτο φινάλε! —
Ἰταλοὶ καὶ Γερμανοί, σὰν καρφωμένοι,
λησμονήσανε πῶς ἦτανε θεριὰ
καὶ ἀκοῦγαν μιὰ βοὴ συγκινημένη,
τραγουδῶντας: Χαῖρε, ὢ Χαῖρε Ἐλευθεριά...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τὰ δράματα τῆς καρδιᾶς

Η ΜΙΜΟΖΑ

Δὲν ἦταν ἀκόμα δυὸ χρονῶν ἡ μικρούλα Χίλντε ὅταν κάποια γνωστὴ τῆς μητέρας της εἶπε μὲ θαυμασμὸ μόλις τὴν ἀντίκρυσε:

— Τί ὄμορφο καὶ λεπτὸ κοριτσάκι! Σὰν μιμόζα μοιάζει...

Καὶ τὸ ὄνομα μιμόζα τῆς εἶχε μείνει ὡς σήμερα ποὺ εἶχε κλείσει τὰ δεκάξη της χρόνια. Ἦταν πραγματικὰ ἕνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ ποὺ φαίνονται τόσο αἰθέρια, τόσο ὄμορφα ποὺ καταλαβαίνει κανεὶς ὅτι γρήγορα θ' ἀφήσουν αὐτὸ τὸν κόσμο γιὰ νὰ πᾶνε νὰ ζήσουν μὲ τοὺς ἀγγέλους. Οἱ ξανθὲς μποῦκλες της ἔμοιαζαν σὰν νὰ ἦσαν φτιαγμένες ἀπὸ φῶς καὶ τὰ πρόωρα σοβαρὰ μάτια της φώτιζαν παράξενα τὸ πολὺ χλωμὸ πρόσωπό της, σὰν δυὸ τεράστια ζαφείρια.

Οἱ γονεῖς της ποὺ τὴν εἶχαν μονάκριβη τὴ λάτρευαν.

Κι' ἡ Μιμόζα δεχόταν τὶς ἐκδηλώσεις αὐτὲς σὰν κάτι ποὺ τῆς ἀνῆκε, χωρὶς ὅμως νὰ γίνη περήφανη ἢ ἀκατάδεχτη. Ἡ καρδιά της ἦταν γεμάτη καλωσύνη καὶ ἀγάπη.

Οἱ γιατροὶ εἶχαν πῆ ὅταν γεννήθηκε ὅτι ὁ ὀργανισμός της ἦταν ἐξαιρετικὰ λεπτὸς κι' εὐπαθὴς καὶ ἡ καρδιά της εὐαίσθητη καὶ δὲν ἔκρυψαν τοὺς φόβους τους ὅτι ἡ ζωή της σ' αὐτὸν τὸν κόσμο δὲν θὰ διαρκοῦσε πολύ. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Μιμόζα δὲν πῆγε στὸ σχολεῖο ὅπως τὰ ἄλλα παιδιά. Ὅταν ἔγινε ἑφτὰ χρονῶν, τῆς πῆραν μιὰ δασκάλα.

Ἔτσι μεγάλωσε ἡ Μιμόζα, σὰν ἕνα πραγματικὸ λουλοῦδι τῆς σέρρας. Πολλὲς φορὲς κύτταζε ἀπὸ τὸ παράθυρο τ' ἄλλα παιδιὰ νὰ παίζουν στὸ δρόμο τὰ τρελλά τους παιχνίδια, κι' ἕνα σύννεφο λύπης περνοῦσε ἀπὸ τὰ μελαγχολικά, γλυκὰ παιδικά της μάτια. Μὰ δὲν ρώτησε ὡστόσο ποτὲ γιατὶ δὲν τὴν ἄφηναν κι' ἐκείνη νὰ κάνη τὸ ἴδιο.

★

Ἡ Μιμόζα ἦταν τώρα δεκάξη χρονῶν. Κι' ἄξαφνα συνέβη κάτι ποὺ ἄλλαξε βαθειὰ τὴ μονότονη ζωή της. Κάποιος φίλος τοῦ πατέρα της ποὺ ἔμενε στὶς Ἰνδίες τοὺς ἔγραψε ὅτι θὰ στείλη γιὰ ἕνα δυὸ χρόνια τὸν γυιό του Ράϊνερ στὸ Βερολῖνο καὶ παρακαλοῦσε τὸν κ. Λάνγκερ νὰ τὸν χρησιμοποιήση στὴ δουλειά του ἂν ἤθελε.

Ὁ κ. Λάνγκερ δέχτηκε πρόθυμα καὶ κάλεσε μάλιστα τὸ νέο νὰ μείνη δυὸ-τρεῖς μῆνες σπίτι του ὡσότου βολευτῆ κάπου ἀλλοῦ. Ἔτσι ἔφτασε ἕνα πρωῒ στὸ σπίτι τῆς Μιμόζας ὁ Ράϊνερ. Ἦταν ἕνας ψηλός, ἡλιοκαμμένος νέος, μὲ ἁδρὰ χαρακτηριστικὰ καὶ ἀθλητικὸ παράστημα. Τὰ σιωπηλὰ δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ ἀντήχησαν ἀπὸ τὰ γέλια καὶ τ' ἀστεῖα του. Ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ κ. Λάνγκερ, μόλις ἔφτασε, φίλησε εὐγενικὰ τὸ χέρι τῆς κ. Λάνγκερ καὶ κράτησε ἀρκετὰ δευτερόλεπτα μέσα στὰ χέρια του τὰ χεράκια τῆς Μιμόζας.

— Τί χαριτωμένη ποὺ εἶσαστε!... τῆς εἶπε σὲ λίγο μὲ εἰλικρινῆ θαυμασμό. Μοιάζετε μὲ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Καλοῦ Θεοῦ!...

Ὁ Ράϊνερ ἐργαζόταν στὸ ἐργοστάσιο τοῦ κ. Λάνγκερ. Μὰ τὸ Σάββατο τὸ ἀπόγευμα ἐρχόταν νωρίς, φορτωμένος λουλούδια καὶ γλυκὰ γιὰ τὴ Μιμόζα κι' ἔμενε ὧρες κοντά της μιλῶντας της γιὰ τὶς μακρυνὲς Ἰνδίες, γιὰ ἐξωτικοὺς τόπους καὶ ἄγριες ζοῦγκλες. Κι' ἡ μικρούλα τὸν ἄκουγε γοητευμένη.

Μέσα στὴν τρυφερὴ καὶ εὔθραυστη καρδιὰ τῆς Μιμόζας ἄνθισε σιγὰ - σιγὰ ἕνας φλογερὸς ἔρωτας, μιὰ ἀγάπη ποὺ ἔφθανε τὰ ὅρια τῆς λατρείας. Στὰ μάτια της ἔκαιε ἡ φλόγα τοῦ πάθους, μὰ τὰ χείλη της δὲν πρόδωσαν μὲ καμμιὰ λέξι τὸ κρυφὸ αἴσθημά της. Μὲ τὴ βαθειὰ διαίσθησι τῶν ἀρρώστων ἔνοιωθε ὅτι ἕνα τόσο ὡραῖο παραμῦθι, σὰν κι' αὐτὸ ποὺ ζοῦσε τώρα, δὲν μποροῦσε νὰ διαρκέση πολύ. Τῆς ἔφτανε ὡστόσο ποὺ τὰ γλυκὰ μάτια τοῦ Ράϊνερ καρφώνονταν πάνω της μὲ τόση τρυφερότητα. Ἦταν πολὺ ἄπειρη γιὰ νὰ καταλάβη ὅτι ὁ νέος ἔνοιωθε μόνο μιὰ ἀπέραντη ἀδελφικὴ στοργὴ γι' αὐτήν, βλέποντάς την τόσο ὄμορφη, μὰ καὶ τόσο ἀσθενική κι' εὔθραυστη.

Ἕνα Σάββατο ὁ Ράϊνερ ἄργησε νὰ γυρίση σπίτι. Ἡ Μιμόζα πηγαινοερχόταν σιωπηλὴ μέσα στὸ δωμάτιό της κι' ἀφουγκραζόταν προσεκτικὰ μήπως ἀκούση τὸ ἀγαπημένο βῆμα του στὴ σκάλα. Ἀδιάκοπα ἔρριχνε στὸ δρόμο ἐρευνητικὰ βλέμματα ἀπὸ τὸ παράθυρο. Ἄδικα ὅμως.

Ὁ Ράϊνερ γύρισε ἀργὰ τὸ βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ ἡ οἰκογένεια τοιμαζόταν νὰ καθήση στὸ τραπέζι. Ἦταν κουρασμένος, ἀλλὰ καὶ χαρούμενος. Διηγήθηκε μ' ἔξαψι ὅτι πῆγε μὲ μιὰ χαριτωμένη κοπέλλα στὸ Βάνζεε, ὅτι κολύμπησαν μαζὶ ὥρα πολλή, ὅτι ἔκαναν ὕστερα μιὰ θαυμάσια βαρκάδα καὶ ὅτι αὔριο θὰ πήγαιναν νὰ παίξουν τέννις.

— Ἄχ, Μιμόζα, φώναξε ξαφνικὰ μὲ λύπη, ξέχασα ἀπόψε νὰ σοῦ φέρω λουλούδια καὶ γλυκά! Δὲν θὰ μοῦ θυμώσης, Μιμόζα, ἔ;

— Ὤ, ὄχι, Ράϊνερ, γιατὶ νὰ σοῦ θυμώσω; ἀπάντησε ἐκείνη σιγανὰ καὶ προσπάθησε νὰ χαμογελάση.

Ἔτσι πέρασε ἀπαρατήρητο ἕνα δάκρυ ποὺ λαμπύρισε γιὰ μιὰ στιγμὴ στὶς μενεξένιες βλεφαρίδες της καὶ κύλησε στὸ πιάτο της.

★

Τὴ νύχτα ὅταν ὅλοι εἶχαν ἀποκοιμηθῆ, ἡ Μιμόζα σηκώθηκε σιγὰ - σιγά. Πόσο ἦταν λυπημένη!... Πῆρε ἀπὸ τὸ συρταράκι τῆς τουαλέττας της ἕνα φιαλίδιο βερονάλ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τῆς ἔδιναν μερικὲς σταγόνες, πότε - πότε, ὅταν εἶχε ἀϋπνία. Τὸ ἄδειασε ὁλόκληρο σ' ἕνα ποτῆρι καὶ τὸ ἤπιε χωρὶς δισταγμό.

Ὁ θάνατος ἦρθε μέσα στὴ νύχτα σιγοπατῶντας καὶ πῆρε στὴν παγωμένη ἀγκαλιά του τὴν πονεμένη μικρούλα, τὴν ἄτυχη Μιμόζα ποὺ ἡ καρδιά της εἶχε πάψει νὰ χτυπᾶ καὶ νὰ ὑποφέρη...

ΕΡΙΧ ΖΕΛΜΠΕΡ

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟ-ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

Προσευχὴ ἁμαρτωλοῦ

Ὦ Ζεῦ! Θεὲ τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν θεῶν ἁπάντων,
τῶν ἡμιθέων δαμαστά, οὐ μὴν καὶ τῶν γιγάντων,
μὲ τὴν ρητήν σου προσταγήν, τὴν ὑπερφυσικήν,
τόν... Φοῖβον ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὴν Ἀττικήν!
Εἰπέ του Ζεῦ, βαρύγδουπε καὶ νεφεληγερέτα
μὲ λίγους λόγους... ἀμιγεῖς, κοινῶς μὲ λόγια σκέτα,
ν' ἀπέλθη, τὸ ταχύτερον, μὲ τὸ λαμπρόν του ἅρμα
καὶ νὰ μὴ πέμπη πρὸς τὴν γῆν ἡλιακτίδας χάρμα!
Ἐπιπροσθέτως κάλυψον τὸν οὐρανὸν μὲ νέφη
καὶ βρέξον εἰς τὴν Ἀττικὴν παταγωδῶς κι' ἀφθόνως,
διότι κίνδυνος ἐστί, — ὡς εἰδικός τις ἔφη, —
τελείως ν' ἀποξηρανθῆ ἡ λίμνη Μαραθῶνος.
Λάβε ὑπ' ὄψιν, κράτιστε, ὅτ' ἦλθεν καὶ τὸ ἔαρ
καὶ μὲ τὴν λειψυδρίαν του, τὰ θήλεά μας ὅλα,
ἐκτὸς τῶν ὅσων ἔχουσιν εἰς τὰς αὐλάς των φρέαρ
πυριφλεγῆ θὰ καταστοῦν καὶ φύσει... φλογοβόλα.
Ἐαρινώδεις ἔρωτες, πολυπλοκώδεις (λίαν,
ἀλλὰ καί... φουσκοδένδρια, χυδαϊστὶ (λεγόμενα,
θὰ ἐξωθήσωσιν αὐτά, χωρὶς ἀμφιβολίαν
εἰς τὴν ἀγκάλην τὴν ἐμὴν νὰ ρίπτων- (ται... φλεγόμενα!
Ἀντιλαμβάνεσαι, λοιπόν, κι' ἐσὺ μετὰ (τῶν ἄλλων
ὅτι ἐπίκεινται στιγμαὶ τεταραγώδεις (μᾶλλον,
καὶ φόβος ἀκατάσχετος ὑφίσταται συγ- (χρόνως,
κάγὼ νὰ ἀποξηρανθῶ, ὡς λίμνη Μαρα- (θῶνος!

Ο ΓΕΡΟ-ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ παρασκήνια

Πικάντικο ρεπορτάζ

Καλλιτεχνικὸ γεγονὸς ἀπετέλεσε τὸ ἀνέβασμα τῆς Τουρκικῆς κωμωδίας «Παΰντὸς» ἀπ' τὸν θίασο Ἀργυροπούλου, τὴν πρεμιέρα τοῦ ὁποίου παρακολούθησαν μέλη τοῦ διπλωματικοῦ σώματος, ἄνθρωποι τοῦ θεάτρου καὶ τῶν γραμμάτων καὶ ἡ ἀφρόκρεμα τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Μετὰ τὴν παράστασι, ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Παΰντὸς» Τοῦρκος δημοσιογράφος κ. Τζεβὰτ Φεχμῆ ποὺ ἦλθε εἰδικὰ στὰς Ἀθήνας, κατέβηκε στὰ καμαρίνια καὶ ἔκλαιγε ἀπὸ τὴν συγκίνησί του σὰν μικρὸ παιδί.

Ὁ Τοῦρκος συγγραφεὺς δὲν παρέλειψε ν' ἀναφέρη ὅτι ὁ δημοφιλὴς θιασάρχης καὶ κωμικός μας Βασίλης Ἀργυρόπουλος ἔπαιξε τὸν ρόλο πολὺ ἀνώτερα, ἀπὸ τὸν Τοῦρκο συνάδελφό του.

Ξεχωριστὴ ἀκόμη ἐντύπωσι τοῦ ἀφῆκε ὁ Ἀθ. Τζενεράλης στὸν ρόλο τοῦ μπακάλη Ἀλῆ Μουχαμεντίν, ποὺ τὸν δημιούργησε σὰν ἀληθινὸς Τοῦρκος!

Χαρακτηριστικὸ ἀκόμη ἦταν ὅτι τὸ βράδυ τῆς πρεμιέρας κατέβηκαν στὰ καμαρίνια γιὰ νὰ συγχαροῦν ὅλους τοὺς ἠθοποιοὺς τοῦ ἔργου, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας καὶ ἡ κ. Ἐσρὲφ Οὐναϊντίν.

— Στὴ Λυρικὴ Σκηνή, ἔκανε τὶς τελευταῖες μέρες, τὴν πρώτη της ἐμφάνισι, μὲ τὴν «Περουζὲ» μία καινούργια σοπράνο ποὺ ἄρεσε πάρα πολύ, ἡ Πόπη Τζαβάρα, μαθήτρια τῆς κ. Τριβέλλα καὶ πρῶτο βραβεῖο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὠδείου.

— Ὁ θίασος τῆς κ. Κατερίνας, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ἀληθινὸ θρίαμβο στὴν Αἴγυπτο, παίζει τώρα στὸ Χαρτούμ. Ὅπως ἐγνώσθη ὁ θίασος τῆς κ. Κατερίνας, θὰ ξαναγυρίση πάλι στὴν Αἴγυπτο καὶ ἀφοῦ ἀνασχηματισθῆ, θὰ δώση μιὰ σειρὰ παραστάσεων ἀρχαίων τραγωδιῶν, μὲ τὸν «Οἰδίποδα» καὶ τὴν «Ἀντιγόνη».

— Μὲ τὴν διαφορὰ τοῦ μισθολογίου πολλοὶ ἠθοποιοὶ τῆς πρόζας βρίσκουν πάλι καταφύγιο στὸ μουσικὸ θέατρο. Ἔτσι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Εἰρήνη Παππᾶ ποὺ ὅπως φαίνεται τὴν τραβᾶ περισσότερο τὸ ἐλαφρὸ θέατρο, φέρονται γιὰ τὸ καλοκαίρι ὑποψήφιοι, ὁ Χρ. Τσαγανέας, ἡ Δάφνη Στούρα, ἡ Τοῦλα Εὐαγγελίου καὶ ἡ Μπέμπα Μωραϊτοπούλου.

— Ὕστερα ἀπὸ πολλῶν μηνῶν ἀπουσία γύρισε στὰς Ἀθήνας ἡ ἐκλεκτὴ τραγουδίστρια Καίτη Παρίτση, ἐντελῶς ἀγνώριστη, ἀφοῦ αὐτὴ τὴ φορὰ ἔγινε... κοκκινομαλλοῦσα!

— Γιὰ τὸ καλοκαῖρι, ὁ μαέστρος Μυρογιάννης, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τραγουδίστρια τῆς τζάζ, Λάουρα, ποὺ εἶνε γνωστὴ ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο, ἑτοιμάζει δυὸ καινούργια ταλέντα, μὲ θαυμασία φωνή. Ἡ μία ἀπὸ αὐτὲς τὶς δύο νέες τραγουδίστριες εἶνε ἰδιοκτήτρια καταστήματος καὶ θὰ ντεμπουτάρη μὲ ψευδώνυμο.

— Ὁ τραγουδιστὴς τῆς τζὰζ Τζίμης Μακούλης, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀποχαιρετιστήριο παράστασι ποὺ θὰ δώση τὸ Πάσχα στὸ «Ρέξ», θὰ φύγη γιὰ μιὰ μεγάλη περιοδεία στὴν Αἴγυπτο, Παλαιστίνη καὶ Τουρκία.

— Τὸ κέντρο «Μέντια Λοὺζ» θὰ λειτουργήση ἐφέτος καὶ ὡς καλοκαιρινό, στὸν κῆπο τοῦ ἰδίου κινηματογράφου.

— Δυὸ μεγάλες βεντέτες τοῦ τραγουδιοῦ, ἡ Λυσιὲν Γκωττὺ καὶ ἡ Ρενὲ Λεμπᾶ, θὰ ἔλθουν ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό, στὰς Ἀθήνας.

— Ἡ καλλιτέχνις τῆς ὀπερέττας κ. Ροῦλα Στάθη ἀναχωρεῖ τὸν προσεχῆ μῆνα γιὰ τὴν Ἀμερική, προκειμένου νὰ φωνογραφήση ἐκεῖ δίσκους, ὕστερα ἀπὸ συμβόλαιο.

Ο ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

Φουσκοδεντριές!

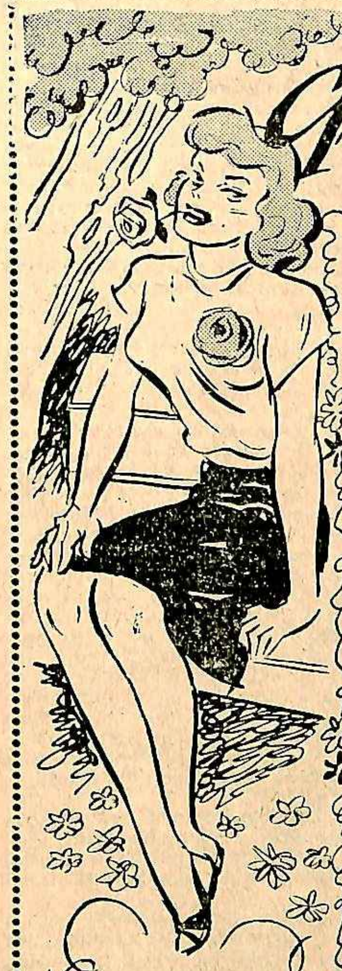

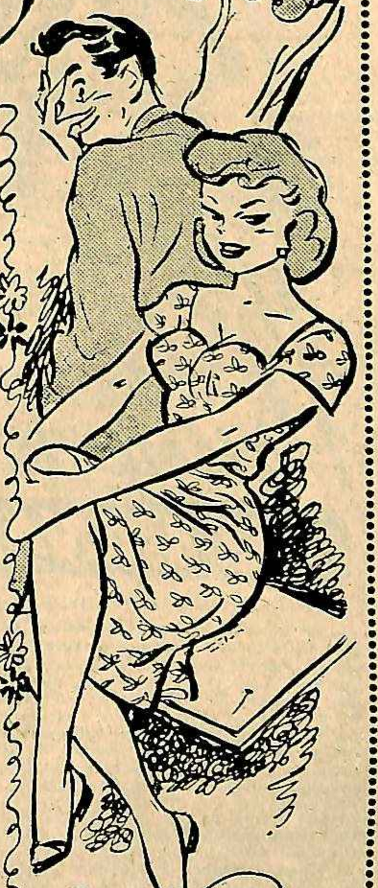

Γύρω λουλουδιῶν πλημμύρα
καὶ μεθᾶμε ἀπ' τὰ μῦρα!...
Ἄνοιξι παντοῦ μυρίζει κι' ἔτσι μὲ κατάνυξι,
μεθυσμένος καὶ ὁ Ἔρως προσκυνᾶ τὴν Ἄνοιξι.
Ποικιλόχρωμους ἡ Φύσι στρώνει γύρω τάπητες
κι' οἱ γυναῖκες γίνοντ' ὅλες... πιὸ ἀξιαγάπητες!

Μιὰ γυναῖκα τυλιγμένη σὲ βαρὺ «μαντὼ»
ρίχνει μπρὸς στὰ θέλγητρά της φοβερὸ «ριντὼ»
κι' ὅλες της οἱ γοητεῖες ποὖνε γλυπτικὲς
κάτω ἀπ' τὰ κλειστὰ τὰ ροῦχα μένουν μυστικές.

Μιὰ στῆς Ἄνοιξις τὴν ὥρα
ὅλα βγαίνουνε στὰ φόρα
καὶ κυττᾶς καὶ δὲν χορταίνεις, ἀσφαλῶς ποτέ,
τὰ γυμνὰ κομψὰ μπρατσάκια καὶ τὰ ντεκολτέ.

Καταργεῖται ἡ καλτσίτσα
κι' ἐμφανίζεται ἡ γαμπίτσα
τορνευτή, γυμνὴ
κι' εἶναι χάρμα νὰ τὴ βλέπης ἔτσι... πιὸ σεμνή!
(Τί παράδοξο ἀλήθεια! Πάντα μου ἀπορῶ...
Ἕνα πόδι μὲ τὴν κάλτσα εἶναι... πονηρό!).

Τί φρεσκάδα ποὖχουν ὅλες, ἔτσι δροσερὲς
— σοῦρχεται νὰ τὶς φιλήσης ἑκατὸ φορὲς —
τὰ κομψά τους πεδιλάκια
τί προκλητικά,
κι' ἔχουν ὅλες ποδαράκια
γοητευτικὰ
πάντα περιποιημένα μὲ τὸ «πεντικιούρ»,
μὲ νυχάκια — καραμέλλες, φραμπουὰζ ντ' ἀμούρ.

Εἶναι ὀπτικὸ μεθῦσι
ποὺ τὸν ἄντρα τὸν καϋμένο, τόνε κάνει νὰ σαστίση.
Μπρὸς στὰ μάτια του περνᾶνε κοῦκλες ἑκατὸ τὴν ὥρα
μὲ μεθυστικὰ τὰ κάλλη καὶ τῆς φύσεως τὰ δῶρα,
μέσα σὲ λεπτὰ φουστάνια, ποὺ ὁ ἀέρας τὰ χαϊδεύει
καὶ τὸ μάτι... διεισδύει καὶ φανταστικὰ τὰ κλέβει!

Νὰ μιὰ κοῦκλα κι' ἕνας νέος ποὺ ἀπὸ κοντὰ τὴν παίρνει.
Τὴν κυττάζει καὶ σαστίζει, καὶ στενάζει καί... πεθαίνει!...
Καὶ ἀπόφασι τὸ παίρνει καὶ τῆς λέει «σ' ἀγαπῶ!»
κι' ἡ μικρούλα τ' ἀπαντάει:
— Πρόσεξε, γιατὶ χτυπῶ!

Ἀλλὰ συνεχίζει ἐκεῖνος, κάτι τι ἐλπίζει πάντα
ὥσπου τοὖρχεται στὸ τέλος στὸ κεφάλι του ἡ τσάντα!...
Τῆς ἐφέρθηκε, βεβαίως, ἀπρεπῶς κι' ἀνοίκεια.
(Φταίει ἡ Ἄνοιξι, κορίτσια!... Νἄχετ' ἐπιείκεια!)

Φταίει ἡ Ἄνοιξι, γεμίζει γοητεῖες τὴν Ἀθήνα
καὶ στοῦ Ἔρωτα τὶς βάζει τὴν πολυτελῆ βιτρίνα
καὶ πολὺ σκληρὰ στοὺς ἄντρες φέρεται κι' ἀπαίσια
καὶ πληθαίνουνε οἱ γάμοι καὶ τὰ συνοικέσια!

Ἀλλὰ μέσα στὶς δροσᾶτες, νεαρές, κομψὲς κοπέλλες
ποὖχουν τροφαντὰ τὰ κάλλη
νά, κι' ἡμίγυμνες στὸ δρόμο βαρελοειδεῖς χοντρέλλες
ἢ κι' ἀδύνατες σὰν τσίροι, σὰν σαρδέλλες τοῦ μπακάλη!

Κάτι πόδια φοβερά,
τριχωτά, μωρὲ παιδιά,
κι' ἄλλα τοῦ μπιλλιάρδου στέκες,
ποὺ εὐθὺς ὅταν τὶς δῆς τέτοιες ἄγαρμπες γυναῖκες,
νοιώθεις αἴσθημα μοιραίως μιᾶς ναυτίας ψυχικῆς
καὶ ζητᾶς ἀστυνομία... ὀπτικῆς αἰσθητικῆς!

Ὅλα ἡ Ἄνοιξι τὰ φταίει! Μ' ἄστε τη τὴ σάτυρα!
Τῶν τεσσάρων ἐποχῶν μας εἶν' ἡ Αὐτοκράτειρα!
Ἄνοιξι παντοῦ μυρίζει κι' ἔτσι μὲ κατάνυξι,
μεθυσμένος καὶ ὁ Ἔρως προσκυνᾶ τὴν Ἄνοιξι.

Εἰκονογραφήσεις Αντ. Γάλλια
ὁ Συνεργάτης Γ.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ι. ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Η καρδιά ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Στὴν κλινικὴ τοῦ καθηγητοῦ Φώτου Λύγερη γεννοῦν τὴν ἴδια νύχτα ἀγόρια οἱ γυναῖκες δύο ἀδελφῶν, ὁ Κορίννα σύζυγος τοῦ Πάνου Κράβερα καθηγητοῦ κι' αὐτοῦ κι' ἡ Μαριέττα, σύζυγος τοῦ Θέμου Κράβερα. Οἱ δυὸ μητέρες εἶνε εὐτυχισμένες. Κι' αὐτὴ τὴ νύχτα, ἡ Κορίννα, κρατῶντας τὸ μωρό της κοντά της, συλλογίζεται τὰ περασμένα. Κόρη τοῦ διαπρεποῦς δικηγόρου Λέοντος Καντίδη, θυμᾶται τὰ μεγαλεῖα τῆς οἰκογενείας της ὅταν ὁ πατέρας της πολιτεύθηκε κι' ἔγινε ὑπουργός. Μὰ ἀπέτυχε κατόπιν στὶς ἐκλογὲς κι' ἄρχισαν δύσκολες μέρες. Ἡ Κορίννα εἶχε πάρει τὸ δίπλωμά της ἀπ' τὸ Πανεπιστήμιο κι' ἐργαζόταν ὡς δικηγόρος. Ἔξυπνη κι' ὡραία, ὅπως ἦταν, εἶχε καλὴ πελατεία. Ὁ Πάνος Κράβερας τὴν ἀγαποῦσε, μὰ δειλὸς ὅπως ἦταν, δίσταζε νὰ τῆς τὸ πῆ. Κι' ἔξαφνα μιὰ μέρα ἡ Κορίννα ἔνοιωσε τὴν καρδιά της νὰ χτυπᾶ μὲ ξεχωριστὴ συγκίνησι. Ὁ ἴδιος ὁ Πάνος Κράβερας τῆς σύστησε τὸν καθηγητὴ Φῶτο Λύγερη ἄντρα ὡραῖο καὶ γοητευτικό.

Ὁ Λύγερης βρίσκει ὡραία τὴν Κορίννα καὶ νοιώθει γι' αὐτὴ μεγάλη συμπάθεια. Καὶ ἡ καρδιὰ τῆς Κορίννας ἀρχίζει νὰ χτυπάη γι' αὐτόν. Στὸ μεταξύ, ὁ Πάνος Κράβερας, τῆς λέει πὼς τὴν ἀγαπάει καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ τὴν κάνη γυναῖκα του. Ἡ Κορίννα δὲν τοῦ δίνει ὁριστικὴ ἀπάντησι. Οἱ γονεῖς της βρίσκουν τὸν Κράβερα καλὸ γαμπρό. Μὰ ἡ Κορίννα δὲν ἀγαπάει τὸν φιλάσθενο καὶ καθόλου ὡραῖο αὐτὸν ἄντρα. Καὶ σὲ λίγες μέρες τοῦ δίνει ἀρνητικὴ ἀπάντησι. Ὁ Κράβερας δὲν ἀπελπίζεται. Θὰ περιμένη...

Ὁ Λύγερης ἐξομολογεῖται στὴν Κορίννα ὅτι τὴν ἀγαπάει κι' ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ τὴν κάνη γυναῖκα του. Ἡ νέα εἶνε εὐτυχισμένη. Ἀπάτομα ὅμως ὁ Λύγερης δὲν τὴν συναντᾶ πιὰ καὶ μιὰ μέρα τῆς λέει ὅτι, παρ' ὅλη τὴν ἀγάπη ποὺ νοιώθει γι' αὐτὴ εἶνε ἀναγκασμένος νὰ κάνη ἕνα γάμο «ἐκ συμφέροντος» κι' ὅτι ἀρραβωνιάστηκε κι' ὅλας μὲ μιὰ πλούσια νέα. Συντριμμένη ἡ Κορίννα τρέχει νὰ συναντήση τὸν Πάνο Κράβερα, ἀποφασισμένη πάνω στὸ πεῖσμα της νὰ δεχτῆ νὰ γίνη γυναῖκα του. Πραγματικὰ τοῦ λέει τὴν ἀπόφασί της καὶ παντρεύονται. Ὁ ἀδερφὸς τοῦ Πάνου, ὁ Θέμος Κράβερας παντρεύεται τὴν Μαριέττα. Καὶ νὰ ἀπόψε οἱ δυὸ γυναῖκες - μητέρες στὴν κλινικὴ τοῦ Λύγερη. Ἡ Κορίννα συλλογίζεται τὰ περασμένα καὶ σφίγγεται ἡ καρδιά της. Ξαφνικὰ μπαίνουν δυὸ νοσοκόμες στὸ δωμάτιο, νομίζουν ὅτι ἡ Μαριέττα κι' ἡ Κορίννα κοιμοῦνται κι' ἀρχίζουν νὰ ψιθυρίζουν λόγια τρομερὰ γιὰ τὸ μωρὸ τῆς Κορίννας: Ὅτι εἶναι ἐλαττωματικό, ὅπως εἶπε ὁ καθηγητής. Ἡ Κορίννα σφαδάζει τώρα ἀπὸ διπλὸ πόνο.

Ὅταν φτάνει ὁ Λύγερης τοῦ λέει τί ἄκουσε καὶ κεῖνος προσπαθεῖ νὰ τὴν καθησυχάση. Μὰ ἡ ἀγωνία τῆς Κορίννας δὲν σταματᾶ.

6ον

— Φέρτε τα ἐπὶ τέλους, μᾶς ξεψυχήσατε! φώναξε ἡ Μαριέττα.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ φάνηκε ἡ ἀδελφὴ Ντίνα, κρατῶντας τὰ δυὸ μωρὰ στὴν ἀγκαλιά της.

Ἅπλωσαν τὰ χέρια τους οἱ δυὸ μανοῦλες μὲ λαχτάρα.

Πῆρε ἡ Φαίδρα τὸ ἕνα μωρὸ καὶ ζύγωσε στὴν Κορίννα.

— Ἂς δοκιμάσουμε πρῶτα μὲ τοῦτον ἐδῶ! εἶπε.

Τ' ἅρπαξε ἡ Κορίννα τὸ μωρούλι στὴν ἀγκαλιά της μὲ λαχτάρα. Ἡ νοσοκόμος τὴ βοήθησε νὰ τὸ βάλη στὸ στῆθος της. Κι' ἀμέσως τότε τὸ μωρὸ ἄρχισε νὰ θηλάζη μὲ βουλιμία.

— Μπράβο! γέλασε ἡ Ντίνα ἐνθουσιασμένη. Δὲν τὸ περίμενα νὰ θηλάση ἔτσι εὔκολα.

— Γιατί; ρώτησε ἡ Κορίννα, καὶ κύτταξε κατάματα τὴν κοπέλλα.

Αὐτὴ γύρισε ἀλλοῦ τὰ μάτια της.

— Ἔτσι... Μοῦ φαινόταν πὼς θὰ μᾶς δυσκόλευε, ἀπάντησε ἀόριστα.

— Κι' ὅπως βλέπεις, ἀδελφή, θηλάζει περίφημα, φώναξε ἡ Κορίννα, μὲ πεῖσμα, μὲ τόνο ἐχθρικὸ σχεδόν.

— Αὐτὸ λέω κι' ἐγώ, ἀποκρίθηκε ἡ ἀδελφή. Αὐτὸ λέω, πὼς δὲν τὸ περίμενα.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε τώρα καὶ τὸν κύριο ἀπὸ δῶ, εἶπε ἡ Φαίδρα, καὶ ζύγωσε μὲ τὸ ἄλλο μωρουδάκι στὴ Μαριέττα.

Ἀκούμπησε τὸ στοματάκι του στὴ ρόγα, μὰ αὐτό, ἔκανε ἕνα μορφασμό, καὶ γύρισε ἀλλοῦ τὸ προσωπάκι του.

— Βρέ, ἀκατάδεχτο! γέλασε ἡ Μαριέττα, τί μοῦ γυρίζεις τὰ μοῦτρα σου; Ἔλα, μπρός, φάγε!

Ἡ Φαίδρα προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸ κάνη νὰ πιάση τὴ ρόγα, μὰ τοῦ κάκου.

Τὸ αἷμα εἶχε ἀνεβῆ στὰ μάγουλα τῆς νοσοκόμας. Τὸ πρόσωπό της ἔδειχνε μιὰ παράξενη ταραχή.

Ἡ Μαριέττα στὴν ἀρχὴ ξεκαρδιζόταν στὰ γέλια.

— Βρέ! βρέ! ποιὸς νὰ τὄλεγε πὼς αὐτὸς ὁ φωνακλᾶς, θὰ μοῦ κάνη τώρα τὸ δύσκολο! φώναξε.

— Ἔτσι εἶνε τὰ παιδιά! Ἔτσι εἶνε τὰ παιδιά! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ἡ Φαίδρα. Δὲν τὰ ξέρω ἐγώ; Ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη γίνονται ἀλλοιώτικα!

Στὸ τέλος ὅμως ἔπαψε τὰ γέλια ἡ Μαριέττα. Ὁ γυιὸς τῆς Κορίννας θήλασε καλά, κι' ἔπειτα κοιμήθηκε πάνω στὸ στῆθος τῆς μανούλας του. Τὸ προσωπάκι του εἶχε μιὰ ἔκφρασι εὐτυχισμένη.

Τῆς Μαριέττας τὸ παιδάκι ἀντιθέτως ὅλο καὶ κλαψούριζε, σιγανά, νιαουριστά.

— Μπᾶ! Παράξενο! εἶπε στὸ τέλος ἡ μανούλα του. Σὰν νὰ μὴν εἶνε καλὰ τὸ παιδάκι μου σήμερα. Χθὲς ἦταν ὅλο ζωή, ὅλο φωνὲς καὶ κακό. Σήμερα, τί μοὔπαθε; Γιατί κλαψουρίζει ἔτσι καὶ δὲν τρώει;

— Κάνε ὑπομονή, τῆς εἶπε, ἐπὶ τέλους, ἡ Φαίδρα. Μπορεῖ νὰ μὴν ἦρθε ἀκόμα ἡ ὥρα του. Ἄφησέ το νὰ συνέρθη λιγάκι καὶ ξαναδοκιμάζουμε.

Ἔφυγε ἐπὶ τέλους, ἡ νοσοκόμα. Τότε, ἡ Κορίννα, σὰν τὴν κλέφτρα, ξεσκέπασε τὸ μωρουδάκι της κλεφτὰ - κλεφτά, κι' ἄρχισε νὰ κυττάζη τὰ ποδαράκια του. Μὰ ὅσο καὶ νὰ τὰ κύτταζε δὲν μποροῦσε ν' ἀνακαλύψη καμμιὰ διαφορά. Ναί, τὰ ποδαράκια τοῦ μωροῦ ἦσαν ἴδια καὶ τὰ δυό. Τί εὐτυχία, τὶ χαρὰ γιὰ τὴν ἀνήσυχη μανούλα!...

Κι' ἡ Μαριέττα κύτταξε τώρα ἀνήσυχη τὸ γυιό της. Δὲν τοῦ μετροῦσε βέβαια τὰ ποδαράκια αὐτή, ἀλλὰ κύτταζε μὲ ἀνησυχία τὸ προσωπάκι τοῦ μικροῦ ποὺ φαινόταν σὰν πονεμένο.

— Ἔχει γοῦστο νὰ μοῦ τὸ κρύωσαν, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Χθὲς ἦταν μιὰ χαρὰ τὸ μωροῦλι μου.

Ἐπὶ τέλους, ἀργὰ πρὸς τὸ σούρουπο κατάφερε κι' αὐτὸ νὰ πιάση τὴ ρόγα της. Θήλασε λιγάκι, ἀνόρεχτα, κι' ἔπειτα βυθίστηκε στὸν ὕπνο.

— Ἔ, αὐτὸ ἦταν, ὅσο νὰ γίνη ἡ ἀρχή! τὴν παρηγόρησε ἡ Φαίδρα. Τώρα, μὴ φοβόσαστε. Σὲ δυὸ μέρες θὰ τρώη σὰν λύκος!

Τὸ ἔγκλημα τοῦ γιατροῦ

Τὴ νύχτα ὁ Φῶτος Λύγερης κοιμόταν συνήθως χωρὶς διακοπή. Εἶχε δώσει διαταγὴ νὰ μὴ τὸν ἐνοχλοῦν παρὰ σὲ ἐξαιρετικὲς περιστάσεις. Ὅταν εἶχε βέβαια τοκετό, σηκωνόταν πάντα, ἢ ὅταν — Θεὸς φυλάξοι! — καμμιὰ ἀπὸ τὶς λεχῶνες κινδύνευε. Αὐτὴ τὴ νύχτα ὅμως ὁ καθηγητὴς Φῶτος Λύγερης στριφογύριζε νευρικὸς στὴν κάμαρά του. Τὸ πρωῒ ἐκεῖνο εἶχε μιλήσει μὲ τὴν Κορίννα. Τὸ πρωῒ ἐκεῖνο ἡ γυναῖκα αὐτή, ποὺ ἄλλοτε τὴν εἶχε ἀγαπήσει, τοῦ εἶχε ἀνοίξει τὴν ψυχή της. Ἦταν ἡ νύχτα τῆς ἡμέρας ποὺ ἡ Κορίννα, μὲ τὰ μάτια γεμάτα ἀγωνία καὶ τρόμο τὸν εἶχε ρωτήσει γιὰ τὸ παιδί της. Ἦταν ἡ νύχτα τῆς ἡμέρας ποὺ ἡ περήφανη κοπέλλα τοῦ εἶχε ὁμολογήσει πὼς εἶχε γίνει δυστυχισμένη ἐξ αἰτίας του.

Ἡ Λίλια, ἡ γυναῖκα του, στὸ διπλανὸ κρεββάτι, κοιμόταν ἥσυχη. Κοιμόταν πάντα βαρειὰ αὐτή, καὶ τὸ πρόσωπό της δὲν ἔχανε τὴν ἀγαλματένια ψυχρότητα οὔτε καὶ στὸν ὕπνο.

Πατῶντας στὶς μύτες στριφογύριζε ὁ Φῶτος στὸ δωμάτιο, ἔχοντας ἀναμμένο ἕνα μικρὸ φῶς. Τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμό. Τὰ γκρίζα του μάτια ἦσαν βαθουλωμένα μέσα στὶς κόγχες.

Κόντευαν μεσάνυχτα ὅταν βγῆκε κλεφτὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιο.

Ὁ Φῶτος κατοικοῦσε μὲ τὴ γυναῖκα του στὸ ἀπάνω πάτωμα τῆς κλινικῆς, ἐκεῖ ποὺ ἦταν τὸ χειρουργεῖο. Στὸ μεσαῖο καὶ στὸ κάτω ἦσαν τὰ δωμάτια γιὰ τὶς πελάτισσες. Πατῶντας στὶς μύτες, σὰν κλέφτης, κατέβηκε τὴ σκάλα ὁ καθηγητής. Στὸ διάδρομο δὲν ἀκουγόταν οὔτε ἀνάσα. Ὅλα τὰ δωμάτια κλειστά, ὅλα τὰ φωτάκια σβυστά. Οἱ μικρομάννες κοιμῶνταν ἥσυχα.

Προχώρησε στὸ διάδρομο, ἔστριψε, ζύγωσε σὲ μιὰ πόρτα. Ἐκεῖ ἀκούστηκαν μωρουδίστικα κλάμματα. Ἦταν τὸ δωμάτιο ὅπου συγκέντρωναν τὰ μωρὰ καὶ τὰ κοίμιζαν. Ἀπ' ἔξω, σὲ μιὰ πολυθρόνα, μισοκοιμισμένη, καθόταν ἡ ἀδελφὴ Φαίδρα.

Οὔτε ἄκουσε τὰ βήματα τοῦ καθηγητῆ. Αὐτὸς τὴ σκούντησε ἀνάλαφρα.

Πετάχτηκε ἡ ἀδελφή.

— Ἄ, κύριε Λύγερη, σεῖς;...

— Σούτ! τῆς ἔγνεψε αὐτὸς μὲ τὸ δάχτυλο.

Καὶ τῆς εἶπε σιγά:

— Φαίδρα, ἐσὺ εἶσαι νυχτερινὴ ἀπόψε, ἂν δὲν ἀπατῶμαι;

— Ἐγώ. Καὶ τώρα θὰ κάνω τὴ βόλτα μου. Συμβαίνει τίποτε;

— Ὄχι, ὅλα εἶνε ἐν τάξει. Θἄθελα ὅμως νὰ σοῦ μιλήσω.

— Σᾶς ἀκούω, κύριε καθηγητά.

— Ὄχι ἐδῶ, στὸ διάδρομο. Ἔλα στὸ δωμάτιο τῶν παιδιῶν.

Παραξενεμένη τὸν κύτταξε ἡ ἀδελφὴ καὶ τὸν ἀκολούθησε.

Ὁ Λύγερης ἔκλεισε πίσω του τὴν πόρτα. Τὸ ὕφος του ἦταν τόσο παράξενο, ποὺ ἡ Φαίδρα σὰν νέα φοβήθηκε γιὰ μιὰ στιγμή.

— Κάθησε, τῆς εἶπε ὁ καθηγητής.

Κάθησε κι' αὐτὸς δίπλα της σ' ἕναν ξύλινο κατάλευκο πάγκο.

Ἀντίκρυ τους, στὴ σειρά, μέσα σ' ἕνα μεγάλο καγκελλωτὸ κρεββάτι κοιμόνταν καμμιὰ δεκαριὰ μωράκια. Τὰ περισσότερα ἦσαν ἥσυχα. Κάνα - δυὸ μονάχα ἄρχισαν νὰ κλαῖνε κουνῶντας χεράκια καὶ ποδαράκια.

— Φαίδρα, εἶπε ὁ Λύγερης, θέλω νὰ μ' ἀκούσης προσεκτικά. Πόσα χρόνια ἐργάζεσαι στὴν κλινική μου;

— Δέκα χρόνια, δέκα ὁλόκληρα χρόνια, κ. καθηγητά.

— Ναί, σωστά ,δέκα χρόνια. Κι' ὅμως δὲν ξέρω τίποτε γιὰ τὴ ζωή σου, Φαίδρα. Εἶσαι πάντα τόσο ἐπιφυλακτική.

Τὸν κύτταξε δύσπιστα αὐτή.

— Καὶ γι' αὐτὸ σηκωθήκατε τέτοια ὥρα, μέσα στὰ μεσάνυχτα, γιὰ νὰ μὲ ρωτήσετε γιὰ τὴ ζωή μου;

— Ἴσως... Ἀλλὰ δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ πολλὰ λόγια. Ἂς τελειώνουμε. Ἔχω ἀκούσει πὼς ἔχεις κάποιο σύνδεσμο μὲ κάποιο γιατρό. Ἕναν καλὸ γιατρό, μάλιστα, καθὼς λένε.

Πάλι τὰ μαῦρα ζωηρά της μάτια στυλώθηκαν ἀπάνω του δύσπιστα.

— Μὰ τί σᾶς ἐνδιαφέρουν αὐτά; τὸν ρώτησε κάπως ἀπότομα.

— Φαίδρα, θὰ ἰδῆς πὼς δὲ θὰ χάσης ἂν μοῦ ἀνοίξης τὴν καρδιά σου. Δὲν σοῦ μιλῶ γιὰ κακό. Θἄθελα νὰ σὲ βοηθήσω. Πές μου, εἶνε ἀλήθεια πώς... πὼς ὁ σύνδεσμός σας εἶνε πολὺ στενός, καὶ πὼς δὲν σὲ παντρεύεται ἐπειδὴ δὲν ἔχεις ἀρκετὴ προῖκα;

Τὰ μάγουλα τῆς κοπέλλας φλογίστηκαν.

— Αὐτὴ τὴν ἐρώτησι, κύριε καθηγητά, δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν κάμετε, εἶπε.

— Ἡ ἀπάντησί σου μοῦ δείχνει πὼς δὲν εἶνε ψέμματα αὐτὰ ποὺ λέει ὁ κόσμος.

— Ὁ κόσμος νὰ κυττάζη τὴ δουλειά του!

— Ὁ κόσμος λέει πὼς εἶσαι τρελλὰ ἐρωτευμένη μαζί του, δέκα ὁλόκληρα χρόνια, ὅσα χρόνια δηλαδὴ ἐργάζεσαι ἐδῶ. Καὶ πὼς τὸ οἰκονομικὸ ζήτημα εἶνε τὸ μόνο ἐμπόδιο γιὰ τὸ γάμο σας.

Δίστασε μιὰ στιγμὴ ἡ κοπέλλα. Τὸ στῆθος της ἀνεβοκατέβηκε λίγες στιγμὲς φουρτουνιασμένο. Στὸ τέλος, τὰ μάτια της στυλώθηκαν ἀπάνω του ἀστραφτερά.

— Λοιπόν, ναί, ἔτσι εἶνε! εἶπε μὲ πεῖσμα. Τὸν ἀγαπῶ πάρα πολύ. Κι' αὐτὸς μ' ἀγαπάει καὶ δὲν θέλει νὰ μ' ἀφήση. Ἀλλὰ ἡ θέσι του τοῦ ἐπιβάλλει νὰ πάρη προῖκα. Θέλει ν' ἀνοίξη δική του κλινική, καὶ χωρὶς προῖκα, καταλαβαίνετε...

— Καλά, τὰ καταλαβαίνω ὅλα καὶ γι' αὐτὸ ἦρθα νὰ σοῦ μιλήσω.

— Μά, τί σχέσι ἔχετε ἐσεῖς, μὲ μᾶς;

— Τώρα θὰ ἰδῆς...

Ὁ Λύγερης ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὰ μωρὰ ποὺ κοιμόνταν στὴ σειρά.

— Πές μου, Φαίδρα, ποιὸ εἶνε τὸ παιδάκι τῆς Κορίννας; ρώτησε σιγά.

Σηκώθηκε αὐτὴ κι' ὁ Λύγερης τὴν ἀκολούθησε. Ἔσκυψαν στὸ κρεββάτι τῶν μωρῶν.

Ἡ Φαίδρα ἔδειξε ἕνα μὲ τὸ δάχτυλο. Τὸ μωράκι αὐτὸ ξεχώριζε καὶ στὸν ὕπνο του ἀκόμα ἀπὸ τ' ἄλλα. Ὅλα τ' ἄλλα προσωπάκια φαίνονταν γεμᾶτα ζωή. Ἐνῶ τοῦ μωροῦ τῆς Κορίννας τὸ προσωπάκι φαινόταν σὰν μαραμένο, σὰν πονεμένο...

— Αὐτὸ δὲν εἶνε;

— Ναί, αὐτό, ἀπάντησε ἡ ἀδελφή.

Ἔσκυψε καὶ τὸ κύτταξε κάμποση ὥρα ὁ καθηγητής.

— Πῶς σᾶς φαίνεται; ρώτησε ἡ Φαίδρα.

— Ἔχει ὅλα τὰ σημάδια τοῦ ἀνώμαλου παιδιοῦ! ἀναστέναξε ὁ Λύγερης βαρειά.

— Καὶ μοιάζει τόσο μὲ τὸ ξαδερφάκι του!...

— Μοιάζει γιὰ τὰ ἄπειρα μάτια, γιὰ ὅσους δὲν καταλαβαίνουν.

— Καὶ μποροῦν νὰ ξεγελαστοῦνε βέβαια.

— Ἐσὺ θὰ μποροῦσες νὰ τὰ μπερδέψης; ρώτησε ξαφνικὰ ὁ καθηγητής.

Τὰ κύτταξε καλὰ ἡ ἀδελφή.

— Ἐγώ... Ὄχι πιὰ τώρα ποὺ ξέρω τὴ διαφορά.

— Πρίν, μιλήσω γιὰ τὴ διαφορὰ αὐτή;

— Σίγουρα, θὰ μποροῦσα νὰ τὰ μπερδέψω.

— Ἔλα, λοιπόν, Φαίδρα, κάθησε πάλι κοντά μου κι' ἄκουσέ με καλά.

Ξανακάθησαν στὸν πάγκο.

— Φαίδρα, εἶπε ψιθυριστά, ὁ γιατρός, τί θἄλεγες ἂν σοῦ πρότεινα νὰ κερδίσης ἔτσι, ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη, διακόσιες λίρες;

Τὰ μάτια τῆς γυναίκας ἄνοιξαν γεμᾶτα ἔκπληξι.

— Διακόσιες λίρες; ρώτησε, σὰν νὰ μὴν πίστευε στ' αὐτιά της.

— Ναί, σοῦ εἶπα, διακόσιες λίρες.

— Καὶ τί πρόκειται νὰ κάνω; Σίγουρα κάτι κακό. Δὲν δίνει ποτὲ κανεὶς διακόσιες λίρες γιὰ καλό.

— Ὅπως τὸ πάρης, Φαίδρα.

— Ἐσεῖς θὰ μοῦ δώσετε διακόσιες λίρες; Τότε θὰ θέλετε νὰ κάνετε κάτι κακό!...

— Θέλω νὰ ἐπανορθώσω κάποιο κακὸ ποὔκανα. Ναί, Φαίδρα. Εἶσαι ἐρωτευμένη, ξέρεις τί θὰ πῆ ἀγάπη. Λοιπόν, ἀγάπησα κι' ἐγὼ κάποτε στὴ ζωή μου. Ἀγάπησα βαθειά, μ' ὅλη μου τὴν ψυχή. Ὅπως τὸ χρῆμα σ' ἐμποδίζει ἐσένα νὰ γίνης εὐτυχισμένη, ἔτσι μ' ἐμπόδισε κι' ἐμένα. Δὲν ἀποφάσισα νὰ πάρω τὴν κοπέλλα ποὺ ἀγαποῦσα. Εἶχα ἀνάγκη ἀπὸ χρῆμα, ἔπρεπε νὰ μεγαλώσω τὴν κλινική μου, ἔπρεπε νὰ ἔχω εὐχέρεια οἰκονομικὴ γιὰ νὰ προοδεύσω στὴ δουλειά μου. Καὶ θυσίασα τὴν ἀγάπη μου. Ἄφησα τὴν κοπέλλα ποὺ ἀγαποῦσα, καὶ πῆρα... πῆρα τὴ γυναῖκα μου.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Φώτου Λύγερη, ὅσο μιλοῦσε, ἦταν σκοτεινό, πονεμένο. Ἡ Φαίδρα τὸν κύτταζε παραξενεμένη, δύσπιστη, τρομαγμένη.

— Ὅταν τὄκανα αὐτό, συνέχισε ὁ Λύγερης, δὲν φαντάστηκα πὼς ἡ κοπέλλα ποὺ ἔτσι σκληρὰ ἐγκατέλειψα θὰ πονοῦσε πολύ. Ἦταν τόσο περήφανη ποὺ δὲν μοὔδειξε τὸν πόνο της. Καὶ στὴν ἀγάπη της ἀκόμα ἦταν ἐπιφυλακτική. Ὡς ποὺ κάποια μέρα ἔμαθα πὼς τὴν εἶχα κάνει πολὺ δυστυχισμένη. Ἀγωνίστηκε γιὰ νὰ νικήση τὴ δυστυχία της, παντρεύτηκε κι' αὐτή, κι' ἔγινε μητέρα. Ἔλπιζε πὼς τὸ παιδάκι της θὰ τῆς ἄνοιγε ἕναν καινούργιο κόσμο εὐτυχίας. Τὸ παιδάκι ὅμως αὐτό, θὰ εἶνε μιὰ ἀτέλειωτη πηγὴ δυστυχίας γιὰ τὴ μάνα του. Φαίδρα. Μαντεύεις τώρα τίποτε;

Τὸν κύτταξε μὲ μάτια μεγάλα, ἐρωτηματικὰ ἡ κοπέλλα.

— Ὄχι... ὄχι, δὲν μπορῶ νὰ μαντέψω, ψιθύρισε.

Ὁ Λύγερης σήκωσε τὸ χέρι του κι' ἔδειξε τὸ μωρὸ τῆς Κορίννας.

— Αὐτὸ εἶνε τὸ παιδάκι της! εἶπε σιγά. Μαντεύεις τώρα ποιὰ εἶνε ἡ κοπέλλα ποὺ ἀγάπησα ἄλλοτε; Καταλαβαίνεις τώρα, Φαίδρα;

Ἡ ἀδελφὴ κατάπιε ἕναν κόμπο ποὺ τῆς ἀνέβαινε στὸ λαιμό.

— Ναί, ἀποκρίθηκε κατόπιν σιγά. Τώρα τὰ κατάλαβα ὅλα.

— Καταλαβαίνεις πόσο δυστυχισμένη εἶνε αὐτὴ ἡ γυναῖκα; Ἡ καρδιά της σπάραξε μιὰ φορὰ μὲ τὴν ἐγκατάλειψί μου. Τώρα, θὰ κομματιαστῆ μὲ τὴν καινούργια, τὴν ἀτέλειωτη δυστυχία ποὺ τὴν περιμένει.

— Σ' αὐτὸ δὲν φταῖτε ἐσεῖς, κ.καθηγητά.

— Ὄχι, ἀλλὰ θἄθελα νὰ τὴ βοηθήσω γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τῆς ἔκανα ἄλλοτε.

— Μπορεῖ ὅμως νὰ γίνη τίποτε; Ὑπάρχη κανένα μέσον;...

— Ἐπιστημονικὸ μέσον δὲν ὑπάρχει. Ἀνθρώπινο μέσον ὅμως ὑπάρχει.

— Δὲν σᾶς καταλαβαίνω, κύριε καθηγητά.

— Ἄκουσέ με. Τὸ πιὸ ἀνθρώπινο, ξέρεις ποιὸ θὰ ἦταν; Νὰ πεθάνη τὸ παιδί!

Τὸν κύτταξε ἐκείνη μὲ τρόμο στὰ μάτια.

— Θέλετε... θέλετε νὰ σκοτώσουμε τὸ παιδί; τραύλισε. Γι' αὐτὸ σηκωθήκατε τέτοια ὥρα μέσα στὴ νύχτα, γιὰ νὰ σκοτώσουμε τὸ παιδί;

Ἡ φωνή της ἔτρεμε, τὰ μάτια της φαίνονταν πελώρια στὸ μισοσκόταδο τοῦ θαλάμου.

— Ἂν στὸ ζητοῦσα αὐτό, θὰ τὄκανες, Φαίδρα; ρώτησε κοφτὰ ὁ Λύγερης.

— Ὄχι! ἀποκρίθηκε ἡ κοπέλλα γρήγορα, γρήγορα, λαχανιασμένη. Δὲν θὰ τὄκανα, ὄχι γιὰ διακόσιες λίρες, ἀλλὰ οὔτε γιὰ ἕνα ἑκατομμύριο λίρες!

— Ἀφοῦ αὐτὸ θἄσωζε καὶ τοὺς δυό, καὶ τὴ μάνα καὶ τὸ παιδί;

— Ὅ,τι καὶ νὰ μοῦ πῆτε κ. καθηγητά, φόνισσα δὲν γίνομαι!

Ὁ Λύγερης ἔμεινε κάμποση ὥρα μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ χέρια του. Κύτταζε μελαγχολικὰ τὸ δυστυχισμένο πλασματάκι ποὺ κοιμόταν τόσο βαθειά. Σὲ λίγο ἡ φωνή του ἀκούστηκε βαθειά, πονεμένη:

— Ἔχεις δίκηο. Κι' ἐγώ, δὲν θἄχα τὴν καρδιὰ νὰ τὸ σκοτώσω. Κι' ὅμως αὐτὴ θὰ ἦταν ἡ ἀληθινὴ σωτηρία. Τὴν Κορίννα πρέπει ὅμως, ὁπωσδήποτε, νὰ τὴ σώσω ἀπὸ τὴ δυστυχία.

Πάλι τὸν κύτταξε παραξενεμένη ἡ ἀδελφή.

— Θέλετε... θέλετε νὰ τὴν παντρευτῆτε; ρώτησε. Θέλετε νὰ χωρίσετε, νὰ χωρίση κι' αὐτὴ καί...;

Κούνησε τὸ κεφάλι του ὁ Λύγερης.

— Ὄχι, ἀδελφή. Δὲν θὰ τὴν ἔκανα τώρα πιὰ εὐτυχισμένη. Ἡ Κορίννα μοῦ φαίνεται πὼς ἀγαπάει πιὰ ἀρκετὰ τὸν ἄντρα της. Ἀλλὰ κι' ἂν δὲν τὸν ἀγαπάη, ποτὲ δὲν θἄθελε νὰ καταστρέψη τὴ ζωή του. Κι' ἐγὼ δὲν θὰ μπορροῦσα τώρα πιὰ νὰ

Ἐνσταντανὲ

Τὸ χοιροστάσιο

Ὁ καινούργιος γιατρὸς ποὺ ἐγκαταστάθηκε στὸ χωριὸ περνῶντας μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Κόλια τοῦ λέει:

— Φίλε μου, βλέπω μὲ λύπη μου, ὅτι ἔχεις βάλει τὸ χοιροστάσιο πλάϊ στὸ σπίτι σου. Αὐτὸ εἶναι πολὺ ἀνθυγιεινό. Νὰ τὸ μεταφέρης γρήγορα κάπου ἀλλοῦ.

— Μετὰ χαρᾶς, γιατρέ, ἀπαντάει ὁ Κόλιας.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα ὁ γιατρὸς ξαναπερνάει ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Κόλια καὶ βλέπει μ' εὐχαρίστησι ὅτι τὸ χοιροστάσιο ἔχει μεταφερθῆ.

Τὴν ἴδια στιγμὴ προβάλλει στὴν πόρτα κι' ὁ Κόλλιας.

— Μπράβο, Κόλια! τοῦ λέει. Εἶσαι προκομένος ἄνθρωπος. Τὰ πῆρες ἀπὸ δῶ τὰ γουρούνια.

— Καὶ βέβαια τὰ πῆρα, γιατρέ.

— Καὶ ποῦ ἔστησες τὸ καινούργιο σου χοιροστάσιο;

— Τὸ κατάργησα, γιατρέ μου.

— Καὶ τὰ γουρούνια;

— Τὰ βόλεψα μέσα στὸ σπίτι μου!..

Ο ΦΑΚΟΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΚΑΠΕΛΛΟ

Οἱ παριζιάνικοι οἶκοι μόδας ἄρχισαν κιόλας νὰ παρουσιάζουν τὶς καλοκαιρινὲς συλλογές τους. Στὴ φωτογραφία μας μία ἀπὸ τὶς νέες δημιουργίες τοῦ Οἴκου Κλὼντ Σαὶν - Σύρ. Πρόκειται, ὅπως βλέπετε, γιὰ μιὰ καπελλίνα ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ κομμάτια καὶ τὰ μπὰρ τῆς ὁποίας μποροῦν ν' ἀποσπασθοῦν ἀφίνοντας στὸ κεφάλι μιὰ κομψὴ καλόττα, κατάλληλη γιὰ τὶς βραδυνὲς ὧρες.

χωρίσω ἀπὸ τὴ γυναῖκα μου, νὰ δημιουργήσω ἕνα τέτοιο σκάνδαλο, νὰ καταστρέψω τὴν καρριέρα μου. Εἶνε πιὰ ἀργὰ τώρα... πολὺ ἀργά!...

— Δὲν σᾶς καταλαβαίνω, κύριε καθηγητά. Τί ἀκριβῶς θέλετε; Πέστε μου, σᾶς παρακαλῶ, ἐπειδὴ αἰσθάνομαι τὸν πόνο σας.

Ὁ Λύγερης ἦταν κάτωχρος καὶ πολὺ ταραγμένος. Ἡ φωνή του ἀκούστηκε ὑπόκωφη:

— Θέλω νὰ τῆς δώσω ἕνα ἄλλο παιδί. Θέλω τὸ ἄρρωστο παιδὶ νὰ τὸ δώσω σ' ἄλλη μητέρα καὶ στὴν Κορίννα νὰ δώσω ἕνα παιδὶ γερό, ποὺ θὰ τὴν κάνη μιὰ μέρα εὐτυχισμένη.

— Θέλετε νὰ τῆς δώσετε τὸ παιδὶ τῆς Μαριέττας; τραύλισε ἡ Φαίδρα.

— Τὸ κατάλαβες. Ναί, θέλω ν' ἀλλάξω τὰ δυὸ μωρὰ ποὺ μοιάζουν τόσο μεταξύ τους. Νὰ δώσω στὴ Μαριέττα τὸ ἄρρωστο καὶ στὴν Κορίννα τὸ γερό.

— Μά, θὰ τὸ καταλάβουν, εἶπε σαστισμένη ἡ κοπέλλα

— Μὰ ἐσὺ ἡ ἴδια μοῦ εἶπες πρὸ ὀλίγου πὼς θὰ τὰ μπέρδευες, ἐσὺ ποὺ εἶσαι συνηθισμένη μὲ τὰ μωρά.

— Τὸ μάτ· μιᾶς μάνας ὅμως μπορεῖ νὰ γελαστῇ;

— Θὰ γελαστῇ ἀφοῦ δὲν θὰ ἔχη καμμιὰ ὑποψία.

— Πῶς μπορεῖ νὰ γίνη ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, κ. καθηγητά;

— Πολὺ εὔκολα. Θὰ τοὺς ἀλλάξης τὰ ρουχαλάκια τους. Κι' αὐτό, ἀσφαλῶς, ἀρκεῖ.

Οἱ δισταγμοὶ τῆς Φαίδρας

Ἡ ἀδελφὴ στριφογύριζε τὰ χέρια της γεμάτη ἀγωνία.

— Εἶνε πολὺ δύσκολο αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητᾶτε, πολὺ δύσκολο!... τραύλισε.

— Φαίδρα, τὸ ξέρω πὼς θὰ δεχθῇς. Πρῶτα - πρῶτα, θὰ μὲ ὑποχρεώσης γιὰ ὅλη μου τὴ ζωή. Θὰ σὲ βοηθήσω κι' ἐγώ, ὅσο μπορέσω, σὲ κάθε σου δύσκολη περίστασι Ἔπειτα ,συλλογίσου: Γιὰ νὰ βάλης ἐσὺ στὴν πάντα διακόσιες λίρες ἀπὸ τὴ δουλειά σου, πρέπει νὰ ἐργαστῇς δεκαπέντε χρόνια. Θὰ γεράσης στὸ μεταξύ. Ἐνῶ μ' αὐτὸ τὸ ποσόν, ποὺ σοῦ δίνω ἐγώ, ὁ ἀγαπημένος σου σίγουρα δὲν θἄχη πιὰ δισταγμοὺς φαντάζομαι.

— Εἶχε ζητήσει τρακόσιες λίρες προῖκα, εἶπε σιγὰ ἡ κοπέλλα.

Δίστασε μιὰ στιγμὴ ὁ Λύγερης.

— Τριακόσιες, εἶπε σὲ λίγο. Ἔστω θὰ τὶς κάνω τρακόσιες, ἂν καὶ εἶνε ἀρκετὰ δύσκολο γιὰ μένα, αὐτὴ τὴν περίοδο.

— Μὰ τόσο πολὺ τὴν ἀγαπᾶτε αὐτὴ τὴ γυναῖκα; ρώτησε τρεμάμενη ἡ Φαίδρα.

Τὴν κύτταξε ὁ Λύγερης μιὰ στιγμή, ἔπειτα ἡ ματιά του γλύστρησε μακρυά.

—Ἴσως... ψιθύρισε. Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω... Μιὰ φορά, ἡ σκέψι πὼς εἶνε τόσο δυστυχισμένη, μὲ τρελλαίνει. Δὲν μπορῶ νὰ βρῶ στιγμὴ ἡσυχίας ἀπὸ τότε ποὺ κατάλαβα ὅλη της τὴ δυστυχία. Φαίδρα, πές μου, θὰ μὲ βοηθήσης νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ σκέπτομαι;

— Θὰ μπορούσατε νὰ τὸ κάνατε καὶ μόνος σας, εἶπε μὲ ταραχὴ ἡ ἀδελφή.

— Ναί, ἀλλὰ ἐσὺ ὁπωσδήποτε θὰ τὸ καταλάβαινες. Ἔπειτα, εἶνε κι' ἡ Ντίνα. Κι' αὐτὴ ἀσχολεῖται μὲ τὰ μωρά. Γι' αὐτό, ἦταν ἀπαραίτητο νὰ ξέρης τὸ μυστικὸ κι' ἐσύ. Αὐτὲς τὶς ὀχτὼ ἡμέρες ποὺ θὰ μείνουν ἀκόμα τὰ δυὸ αὐτὰ μωρὰ ἐδῶ στὴν κλινική μας, δὲν πρέπει νὰ τὰ ἀγγίξη ἄλλος ἀπὸ σένα. Νύχτα μέρα πρέπει νὰ προσέχης, νὰ χάσης καὶ τὸν ὕπνο σου ἀκόμα γιὰ νὰ μὴ συμβῇ κανένα ἀπρόοπτο. Ἐγὼ θὰ δώσω διαταγή, πὼς εἶνε τάχα ἀνάγκη νὰ γίνη ἔτσι. Ἡ Ντίνα ἂς κυττάζη τὶς μητέρες. Κι' ἂν τυχὸν καὶ παρατηρήση αὐτὴ τὴν ἀλλαγή, ἢ μᾶλλον ἂν ὑποπτευθῇ τίποτε, ἐσὺ νὰ διαμαρτυρηθῇς, νὰ τῆς πῇς πὼς δὲν ξέρει τί τῆς γίνεται...

— Καλά, ξέρω, ξέρω...

—Ὥστε εἴμαστε σύμφωνοι;

Χωρὶς ν' ἀπαντήση, μὲ χείλη σφιχτὰ σηκώθηκε ἡ ἀδελφή. Πῆγε κοντὰ στὸ κρεββατάκι, ἔσκυψε, καὶ κύτταξε μιὰ τὸ ἕνα μωρό, μιὰ τὸ ἄλλο.

— Κακόμοιρα! ψιθύρισε μ' ἀφελῆ συμφόνοια. Θὰ τὰ κάνουμε καὶ τὰ δυὸ ὀρφανά!

—Πῶς ὀρφανά;Θἄχουν τὶς μητέρες τους.

— Ναί, ἀλλὰ δὲν θὰ εἶνε οἱ ἀληθινές τους μητέρες.

— Μιὰ φορά, δὲν θὰ τὸ ξέρη κανεὶς κι' εἶνε τὸ ἴδιο. Ἔπειτα, τί σημασία ἔχει ; Δυὸ ἀδελφῶν παιδιὰ εἶνε. Καὶ τὰ δυὸ ἀδέλφια εἶνε καλά, θὰ τὰ κάνουν εὐτυχισμένα τὰ παιδιά τους.

— Πέστε μου ἀκριβῶς τί φοβόσαστε πὼς θὰ πάθη αὐτὸ τὸ παιδί; ρώτησε ἡ ἀδελφή.

—Ἀκριβῶς δὲν μπορῶ νὰ πῶ, ἀπάντησε ὁ καθηγητής. Ὁπωσδήποτε τὸ μυαλό του δὲν θὰ εἶνε ἐν τάξει, κι' ἴσως νἄχη καὶ κανένα σωματικὸ ἐλάττωμα.

— Κι' ἄν, μ' ὅλ' αὐτά, γελιόσαστε ; Ἂν τὸ παιδὶ γίνη γερὸ καὶ τέλειο ὅταν μεγαλώση;

Ὁ Λύγερης ἔκανε μιὰ κίνησι δυσπιστίας. Ἔπειτα, ἀποκρίθηκε σιγά:

—Ἔ, τότε, τόσο τὸ καλύτερο. Ἔτσι θὰ εἶνε κι' οἱ δυὸ μητέρες εὐτυχισμένες.

— Κύριε καθηγητά, συλλογιζόσαστε ὅμως τὸ ἔγκλημα ποὺ κάνετε; Συλλογιζόσαστε πόσο θ' ἀδικήσετε τὴ δύστυχη τὴ Μαριέττα; Τί χρωστάει αὐτή, ποὺ γέννησε ἕνα γερὸ παιδάκι, νἄχη σ' ὅλη της τὴ ζωὴ τὸ βάσανο ἑνὸς παιδιοῦ ἀνάπηρου;

— Κι' ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἀδικεῖ κάποτε τὸν ἕνα καὶ δίνει ὅλες τὶς χαρὲς στὸν ἄλλον, Φαίδρα, ἀποκρίθηκε ὁ καθηγητής. Γιατί νὰ δώση αὐτὸ τὸ παιδὶ στὴν Κορίννα; Τί τοὔφταιξε ἡ ἄμοιρη μητέρα; Δὲν ἔκανε ποτὲ κακὸ σὲ ἄνθρωπο αὐτὴ ἡ γυναῖκα. Ἐγὼ πάντως δὲν μπορῶ ν' ἀνεχθῶ αὐτὴ τὴν ἀδικία. Καὶ τὴν ἐπανορθώνω. Ἔπειτα ἡ Μαριέττα, θὰ παρηγορηθῇ πιὸ εὔκολα. Γιατί, χωρὶς ἄλλο, αὐτὴ θ' ἀραδιάση ὁπωσδήποτε πέντε - ἕξη παιδιὰ ἀκόμα, νὰ μοῦ τὸ θυμηθῇς. Καὶ μέσα στὰ πολλὰ παιδιὰ δὲν θὰ τῆς φαίνεται καὶ τόσο φοβερὸ ἂν τὸ πρῶτο της εἶνε λίγο ἐλαττωματικό. Ἐνῶ ἡ Κορίννα, φαντάζομαι, πὼς δὲν θὰ σκεφθῇ ποτὲ νὰ κάνη ἄλλο παιδί. Θὰ μείνη μὲ τὸ ἕνα. Ἀλλὰ κι' ἂν μείνη κι' ἡ Μαριέττα μ' ἕνα παιδί, κι' ἂν νοιώθη τὴ δυστυχία της αὐτή, σὰν μάνα, ἔχει ἄλλες εὐτυχίες αὐτή. Πῆρε ἕνα ἄντρα ποὺ οὔτε στὸν ὕπνο της θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ὀνειρευτῇ. Νέο, ὄμορφο, πλούσιο, ἀνοιχτόκαρδο, ποὺ τὴ λατρεύει. Θὰ παρηγορηθῇ εὔκολα μὲ τὸν ἄντρα της. Δὲν ἔχει νὰ σκεφθῇ τὰ γκρεμισμένα ὄνειρά της κι' ἔχει πολλὲς ἐλπίδες μπροστά της. Ἐνῶ ἡ Κορίννα ἔχει πίσω της ἕνα χαμένο ὄνειρο, καὶ μπροστά της μιὰ ζωὴ χωρὶς ἐλπίδα χαρᾶς.

Δίστασε λίγο ἀκόμη ἡ Φαίδρα. Κι' ἔπειτα, ἀπότομα, μὲ κινήσεις μηχανικές, ἀργές, βαρειὲς ἄρχισε νὰ γδύνη τὸ μωρὸ τῆς Μαριέττας.

Αὐτό, μόλις τὸ ἄγγιξε ξύπνησε κι' ἄρχισε νὰ ξεφωνίζη μ' ὅλη του τὴ δύναμι. Ἦταν ὑπερβολικὰ δυνατό, κι' ἔσπρωχνε μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια, σὰν νὰ μάντευε τί ἐπρόκειτο νὰ γίνη.

Ἔγδυσε ἔπειτα τὸ ἄλλο μωρὸ ἡ ἀδελφή. Ξύπνησε κι' αὐτὸ μὰ δὲν ἔβγαλε φωνή.

Τὸ προσωπάκι του εἶχε μιὰ ἔκφραση παράξενη, βασανισμένη. Ἔτσι, ὅπως ἦταν τώρα ὁλόγυμνα τὰ δυὸ μικρά, φαίνονταν ἀπαράλλαχτα. Μονάχα τὸ μικρὸ τῆς Κορίννας ἦταν ἀνεπαίσθητα πιὸ μικρὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Τὰ χέρια τῆς Φαίδρας ἔτρεμαν πολὺ καθὼς φόρεσε στὸ ἕνα μωρὸ τὰ ρουχαλάκια τοῦ ἄλλου. Ὁ Λύγερης ἦταν κι' αὐτὸς χλωμὸς σὰν πεθαμένος τὶς στιγμὲς αὐτές.

Τὸν κύτταξε ἡ Φαίδρα μὲ μάτια ἱκετευτικὰ καὶ ψιθύρισε τρεμουλιαστά:

— Γιατρέ... εἶνε ἔγκλημα αὐτὸ ποὺ κάνουμε!... Φοβᾶμαι, ὅτι δὲν θὰ μᾶς τὸ συγχωρήση ὁ Θεός!...

Ἔβγαλε ὁ γιατρὸς τὸ μαντήλι του καὶ σκούπισε τὸν ἱδρῶτα ποὺ στάλαζε στὸ μέτωπό του.

— Δὲν πρέπει νὰ κάνουμε τέτοιες σκέψεις, ἀπάντησε. Πρέπει νὰ καταλάβης, ἀδελφή, ὅτι σώζεις μιὰ δυστυχισμένη γυναῖκα.

— Καὶ κάνω δυστυχισμένη μιὰ γυναῖκα εὐτυχισμένη ὡς τώρα.

— Καθένας μὲ τὴ σειρά του. Δὲν εἶνε σωστὸ ὅλες οἱ εὐτυχίες νὰ μαζεύωνται στὸν ἴδιον ἄνθρωπο...

— Καθένας μὲ τὴν τύχη του. Ἡ Μαριέττα θὰ πληρώση τὴν κακὴ τύχη τῆς συνυφάδας της. Γιατί ὅμως;

—Ἔλα, ἔλα! Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν πρέπει νὰ τὰ σκέπτεται κανεὶς πολύ. Ὅσο τὰ σκέπτεσαι τόσο πιὸ δύσκολα καὶ ἄλυτα σοῦ φαίνονται. Στάσου, περίμενέ με ἐδῶ. Πηγαίνω νὰ σοῦ φέρω τὶς τρακόσιες λίρες.

Ἔφυγε σὰν τὸν κλέφτη. Καὶ σὲ λίγο γύρισε βαστῶντας ἕνα μικρὸ ξύλινο κουτὶ στὸ χέρι.

— Νά, πάρε, τῆς εἶπε.

Πῆρε ἡ νοσοκόμος τὸ βαρὺ κουτί. Τὰ μάτια της ἄστραψαν γιὰ μιὰ στιγμή.

— Εὐχαριστῶ! ἀποκρίθηκε ἀχνά.

— Κι' ἐγὼ σ' εὐχαριστῶ, Φαίδρα. Καὶ σοῦ εὔχομαι νὰ παντρευτῇς ἀμέσως γιὰ νἄχω τουλάχιστον τὴ χαρὰ πὼς σὲ βοήθησα νὰ γίνης εὐτυχισμένη.

— Καὶ τί θὰ πῶ στὸν ἀρραβωνιαστικό μου ἂν μὲ ρωτήση ποῦ βρῆκα τὰ λεφτά;

— Πρέπει νὰ ἐφεύρης ἕνα ψέμμα. Στάσου! Πές του πὼς εἴχατε ἕναν παληὸ καναπέ, τὸν ξυλώσατε, καὶ βρήκατε μέσα τὶς λίρες.

Τὰ μάτια τῆς Φαίδρας ἄστραψαν.

— Ναί, ναί, καλὸ εἶνε αὐτό. Ἔτσι θὰ τοῦ πῶ, εἶπε.

— Μὰ βέβαια. Δὲν θὰ μπορέση ποτὲ νὰ ὑποπτευθῇ τὴν ἀλήθεια. Οὔτε αὐτός, οὔτε κανεὶς ἄλλος.

Κρατοῦσε ἡ Φαίδρα τὸ κουτί, καὶ τὸ κύτταζε. Ἔπειτα ὅμως ἡ ματιά της γλυστροῦσε γεμάτη ἀγωνία στὸ κρεββατάκι τῶν παιδιῶν.

—Ἔλα, μὴ τὸ συλλογίζεσαι πιά! εἶπε ὁ Λύγερης. Μονάχα ὁρκίσου μου, κάνε ἕνα βαρὺ ὅρκο πὼς ποτέ, ὅ,τι καὶ νὰ συμβῇ, ὅπως καὶ νἄρθουν τὰ πράγματα, δὲν θὰ πῇς τί ἔγινε ἀπόψε ἐδῶ μέσα.

— Ξεκόλλα, ρέ, ἀπὸ τὸ Μαρικάκι μου γρήγορα, γιατὶ σὲ πῆρε ὁ χάρος!...
(Τοῦ Π. Παυλίδη)

—Ὁρκίζομαι! εἶπε μὲ χείλη πανιασμένα ἡ ἀδελφή.

—Ὁρκίζεσαι στὴν εὐτυχία σου;

—Ὁρκίζομαι στὴν εὐτυχία μου!... Ἂν ποτὲ ξεστομίσω ἔστω καὶ μιὰ λέξι, νὰ χάσω τὴν ἀγάπη μου, καὶ τὴν ὑγεία μου!... Νὰ σέρνουμαι στοὺς δρόμους ζητιάνα, δυστυχισμένη!...

— Τώρα, σὲ πιστεύω, εἶπε ὁ καθηγητής. Καὶ πρόσθεσε: Φαίδρα, μᾶς συνδέει πιὰ ἕνα μεγάλο μυστικό. Σὲ λίγο ἐσὺ θὰ παντρευτῇς μὲ τὸν καλό σου, θὰ γίνης κυρία καθὼς πρέπει, σύζυγος γιατροῦ, καλοῦ γιατροῦ μάλιστα. Θὰ φύγης ἀπὸ δῶ, θὰ πᾶς στὸ σπίτι σου, ἢ θὰ βοηθῇς τὸν ἄντρα σου στὴ δουλειά του. Ὁ Μιχάλης Βέρβερης, βλέπεις, ξέρω τ' ὄνομα τοῦ καλοῦ σου, μὴν κοκκινίζης, εἶνε ἕνας καλὸς γυναικολόγος, καὶ θὰ προκόψη. Εἶνε λίγο παραδόπιστος, ἀλλὰ τώρα δὲν θἄχη πιὰ σημασία γιὰ σένα αὐτό. Θὰ μπορέσετε νὰ ζήσετε φαντάζεμαι εὐτυχισμένοι. Ἀλλά, νὰ μὴν ξεχάσης ποτὲ πὼς τὴν εὐτυχία σου θὰ τὴ χρωστᾶς σ' ἐμένα. Κι' εἴπαμε ὅπως καὶ νἄρθοῦνε τὰ πράγματα δὲν θὰ βγάλης λέξι. Τὸ μυστικό σου θὰ τὸ πάρης μαζί σου στὸν τάφο.

— Ναί, θὰ τὸ πάρω μαζί μου στὸν τάφο! ἀποκρίθηκε ἡ Φαίδρα χλωμή.

— Τώρα ἐγὼ πηγαίνω. Δὲν πρέπει νὰ πάρη εἴδησι κανένας πὼς ἤμουν ἐδῶ, σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο ἀπόψε, τ' ἀκοῦς;

— Δὲν θὰ τὸ μάθη κανείς.

— Αὔριο τὸ πρωΐ, νὰ πᾶτε ὅπως πάντα τὰ παιδιὰ στὶς μαμάδες τους.

— Γιατί δώσατε διαταγὴ σήμερα νὰ μὴ τοὺς τὰ πᾶμε;

— Μὰ δὲν τὸ μάντεψες ἀκόμα; Δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ βλέπουν ὅλη τὴν ἡμέρα. Τὸ μάτι μιᾶς μάνας μπορεῖ ν' ἀνακαλύψη μιὰ λεπτομέρεια, ποὺ ἄλλο μάτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἀνακαλύψη. Ἔτσι, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ μαντέψουν τίποτα. Μόνον λίγες ὧρες εἶδαν τὰ παιδιά τους.

— Τὰ προετοιμάσατε ὅλα! εἶπε ἡ Φαίδρα πικρά.

—Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ κατάλαβα πόσο εἶνε δυστυχισμένη ἡ Κορίννα αὐτὸ σκεπτόμουν. Χίλιες σκέψεις πέρασαν ἀπὸ τὸ μυαλό μου. Σκέφθηκα πολὺ σοβαρὰ πὼς θἄταν προτιμώτερο νὰ μὴ ζήση τὸ παιδί, Φαίδρα. Βλέπεις, ἡ στιγμὴ αὐτὴ μᾶς φέρνει πολὺ κοντά. Σοῦ μιλῶ σὰν νἆσαι ἀδελφή μου. Ναί, τὸ σκέφθηκα κι' αὐτό. Ἀλλὰ φοβήθηκα πὼς θὰ τὴν ἔκανα πιὸ δυστυχισμένη. Θὰ ζοῦσε πάντα μὲ τὸν καϋμὸ πὼς ὁ Χάρος τῆς πῆρε τὸ παιδί της. Κι' ἂν φοβόταν νὰ γεννήση ἄλλο; Θὰ ἦταν σ' ὅλη της τὴ ζωὴ δυστυχισμένη. Μ' αὐτὸ τὸ τρόπο ὅμως ἐλπίζω νὰ τῆς χαρίσω μιὰ ἀληθινὴ εὐτυχία. Γιατὶ μιὰ γυναῖκα, μὲ τὸ δικό της χαρακτῆρα, μπορεῖ νὰ γίνη ἀληθινὰ εὐτυχισμένη ἔχοντας ἕνα παιδάκι γερό, ἔξυπνο, καλό.

— Μὰ εἴσαστε τόσο σίγουρος πὼς τὸ μωρὸ τῆς Μαριέττας θἄχη ὅλα αὐτὰ τὰ προσόντα;

— Βέβαια, μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ δὲν μπορῶ νὰ μπῶ. Ἡ σωματική του διάπλασι ὅμως εἶνε τελεία. Αὐτὸ εἶνε τὸ μόνο ποὺ μπορῶ νὰ ξέρω. Κι' ἔχω ὅλες τὶς ἐλπίδες νὰ εἶνε καὶ τὰ ψυχικά του χαρίσματα ἀνάλογα.

Ἡ Φαίδρα κύτταξε τὸν Λύγερη στὰ μάτια.

— Κύριε Λύγερη, εἶπε πικρά, δὲν ἔπρεπε ὥστόσο νὰ κάνουμε ἕνα τέτοιο κακό. Ἀναγκάσθηκα νὰ σᾶς ὑπακούσω γιατὶ ἀγαπῶ τόσο τὸ Μιχάλη! Ναί, θὰ μποροῦσα νὰ κάνω κάθε θυσία γιὰ τὴν ἀγάπη μου. Μὰ μὴν ἀνησυχῆτε, θὰ πάρω τὸ μυστικό μου στὸν τάφο!...

Τῆς ἔσφιξε ὁ γιατρὸς τὸ χέρι. Τῆς ἔρριξε μιὰ ματιὰ βαθειά, σοβαρὴ καὶ βγῆκε, χωρὶς νὰ πῇ ἄλλη λέξι στὸ μισοσκότεινο διάδρομο.

Πῶς ἀλλάζουν τὰ παιδάκια!

— Πῶς ἀλλάζουν τὰ παιδάκια! Πῶς ἀλλάζουν τὰ παιδάκια! ἔλεγε μὲ σφιγμένη καρδιὰ καὶ ξανάλεγε ἡ ἀδελφὴ Φαίδρα καθὼς ἔβλεπε τὸ γυιὸ τῆς Κορίννας νὰ θηλάζη μ' ὅλη του τὴ δύναμι καὶ τὸ γυιὸ τῆς Μαριέττας νὰ γυρίζη τὸ προσωπάκι του ἀπὸ τὸ στῆθος τῆς μητέρας του.

Μόνον ἡ Μαριέττα δὲν ὑποψιάζοταν τίποτα. Καθὼς ἔβλεπε τὸ παιδάκι τῆς Κορίννας πάντα πεινασμένο, φωνακλάδικο, γερό, καὶ τὸ δικό της μαραμένο, δὲν ἔβρισκε ἄλλη ἐξήγησι παρὰ τὰ ἀόριστα λόγια τῆς Φαίδρας:

—Ἀλλάζουν τὰ μωρά! Ἀλλάζουν τὰ μωρά!

Ἦταν ἡ δεύτερη μέρα ποὺ θήλαζαν τὰ δυὸ παιδάκια. Πρωΐ πρωΐ τοὺς τὰ εἶχαν φέρει καθαρά, περιποιημένα καὶ τὰ δυό.

Τὸ μωρὸ τῆς Κορίννας ἅρπαξε τὸ στῆθος της μὲ βουλιμία, μὲ λαχτάρα. Αὐτὴ γελοῦσε γεμάτη εὐτυχία, καὶ τοὔδινε χαϊδευτικὰ μπατσάκια.

— Παράγινε θηρίο τὸ μωρό μου!... ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Παράγινε... Δὲν εἴπαμε δὰ κι' ἔτσι, κύριε μπεμπέ... Δὲν εἴπαμε δὰ κι' ἔτσι...

Παράξενο!... Ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη ἔφυγε ἀπὸ τὴν ψυχή της ἡ ἀγωνία γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ παιδιοῦ, γιὰ τὴ ζωή του. Χθὲς ἔνοιωθε ἕνα βαθὺ πόνο στὴν καρδιά, κάθε φορὰ ποὺ ἄγγιζε τὸ παιδάκι της, σὰν κάτι νὰ ἐπρόκειτο νὰ σπάση μέσα της. Ἐνῶ τώρα τὸ μωρό της τῆς φαινόταν δυνατό, πρόσχαρο...

Οἱ δέκα μέρες πέρασαν γιὰ τὴν Κορίννα σὰν μέσα σ' ὄνειρο. Κάθε πρωΐ, πρὶν τῆς φέρουν τὸ μωρό της, ἔνοιωθε τὴν καρδιά της νὰ χτυπάη ἀνήσυχα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔβαζε χίλιες δυὸ κακὲς ἰδέες στὸ μυαλό της. Μόλις ὅμως τὸ ἀντίκρυζε, δυνατό, φωνακλάδικο, τὸ καρδιοχτύπι σταματοῦσε. Τὄπαιρνε στὰ χέρια της μὲ γέλιο κι' ἡ καρδιά της πλημμύριζε ἀπὸ χαρά.

Συνέβαινε ὅμως καὶ κάτι ἄλλο παράξενο: Συχνὰ κύτταζε παράξενα τὸ παιδὶ τῆς Μαριέττας. Κι' ὅταν τὄβλεπε νὰ βασανίζεται γιὰ νὰ θηλάση, ἡ καρδιά της σφιγγόταν. Ἔνοιωθε τώρα μιὰ παράξενη, μιὰ ἀνεξήγητη τρυφερότητα γι' αὐτὸ τὸ παιδάκι. Τὴν πρώτη μέρα, ὅταν τῆς εἶχε περάσει ἡ ἰδέα πὼς τὸ παιδὶ τῆς Μαριέττας εἶνε γερὸ καὶ τὸ δικό της ἄρρωστο, εἶχε ἀντιπαθήσει τὸ μωρὸ ἐκεῖνο. Τώρα ὅμως, τὸ συμπαθοῦσε, τὸ συμπονοῦσε.

Πολλὲς φορὲς τὸ ζητοῦσε καὶ τὄπαιρνε στὰ χέρια της καὶ τὰ μάτια της βούρκωναν καθὼς τὄβλεπε νὰ εἶνε πιὸ ἀδύνατο ἀπὸ τὸ δικό της, ν' ἀναπτύσσεται λιγώτερο. Δὲν μποροῦσε κι' ἡ ἴδια νὰ ἐμβαθύνη στὸ συναίσθημά της αὐτό. Μὰ ἔνοιωθε γιὰ τὸ μικρὸ τῆς συνυφάδας της τὴν πονεμένη ἀγάπη ποὺ εἶχε νοιώσει τὴν πρώτη μέρα γιὰ τὸ δικό της τὸ παιδί.

Ἡ Μαριέττα δὲν εἶχε χάσει τὴ χαρά της, μ' ὅλες τὶς δυσκολίες ποὺ τῆς παρουσίαζε τὸ παιδί της. Γελοῦσε μὲ τὰ νάζια του καὶ σπάνια δυσανασχετοῦσε.

— Ζόρικο παιδὶ μοῦ φαίνεται! ἔλεγε τότε. Θὰ μὲ βασανίση!

Ἀλλὰ δὲν πίστευε κι' ἡ ἴδια τὰ λόγια της.

Τὴ δέκατη μέρα πῆγαν οἱ μπαμπάδες νὰ πάρουν τὰ παιδιά τους μαζὶ μὲ τὶς γυναῖκες τους στὸ σπίτι. Ὁ Πάνος ἦταν γεμᾶτος συγκίνησι. Τὶς δέκα αὐτὲς ἡμέρες ἐρχόταν στὴν κλινικὴ κανονικά, δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα, κουβαλοῦσε τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα στὴ γυναῖκα του καὶ καθόταν καὶ κύτταζε ἐκστατικὸς τὸ γυιό του.

Ὁ Θέμος πότε ἐρχόταν, πότε δὲν ἐρχόταν. Πότε κουβαλοῦσε ἕνα φόρτωμα γλυκὰ στὴ Μαριέττα, καὶ πότε δὲν τῆς ἔφερνε τίποτε. Μὲ τὸ γυιό του νόμιζε πὼς μποροῦσε νὰ παίξη σὰ νὰ ἦταν μεγάλο παιδί. Ἂν δὲν τοῦ τὸ ἅρπαζαν οἱ νοσοκόμες ἀπὸ τὰ χέρια, ἦταν ἱκανὸς νὰ τὸ βασανίση μὲ τ' ἀπότομα χάδια του.

Ὁ Φῶτος Λύγερης ἀποχαιρέτησε τὶς δυὸ μανοῦλες μὲ τὸ μελαγχολικό του χαμόγελο.

— Πῶς τὸ βλέπεις τὸ παιδί; τοῦ ψιθύρισε ἡ Κορίννα, σὲ μιὰ στιγμή, καθὼς τὸν ἀποχαιρετοῦσε.

Αὐτὸς ἔστριψε ἀλλοῦ τὰ μάτια του καὶ τῆς ἀποκρίθηκε ἀόριστα:

— Τὰ εἴπαμε πιά. Δὲν ἔχει τίποτε τὸ παιδί σου.

— Γιατρέ! φώναξε τὴν τελευταία στιγμὴ κι' ἡ Μαριέττα, δὲν σᾶς φαίνεται πὼς ὁ γυιός μου δὲν πῆρε καθόλου ἀπάνω του τὶς δέκα αὐτὲς μέρες;

Χαμογέλασε αὐτός, πάλι θλιμμένα, καὶ χωρὶς νὰ τὴν κυττάζη, ἀποκρίθηκε:

—Ὅλα τὰ παιδάκια χάνουν τὶς πρῶτες ἡμέρες.

Ἡ ἀδελφὴ Ντίνα στεκόταν ἐκεῖ, γιὰ τὸ συνηθισμένο φιλοδώρημα.

— Ποῦ εἶνε ἡ ἀδελφὴ Φαίδρα; ρώτησε ἡ Κορίννα.

—Ἡ ἀδελφὴ Φαίδρα εἶνε ἀδιάθετη, εἶπε ἡ Ντίνα.

Ἡ Κορίννα κι' ἡ Μαριέττα ἔφυγαν κατόπιν.

Μιὰ μέρα εὐτυχισμένη

Τὸ πάρκο λαμποκοποῦσε ἀπὸ τὸ Μαρτιάτικο ἥλιο. Θἄλεγε κανεὶς πὼς ἦταν ἕνα πρωϊνὸ τοῦ Μάη. Ὅλοι οἱ πάγκοι ἦσαν πιασμένοι, καὶ σὲ κάθε ἀλλέα ἕνα σμάρι παιδάκια κελαϊδοῦσε εὐτυχισμένο.

Ἡ Κορίννα εἶχε ἔρθει, ὅπως κάθε μέρα, μὲ τὸ γυιό της. Τὸν εἶχε μέσα στὸ καρροτσάκι του καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν συγκρατήση νὰ μὴ πεταχτῇ ἔξω. Δίπλα της ἡ Μαριέττα ξεκαρδιζόταν στὰ γέλια.

— Γιὰ κύττα το τὸ θηρίο! Θέλει, σώνει καὶ καλά, νὰ περπατήση!...

— Μὰ ὁ γιατρὸς λέει πὼς εἶνε νωρὶς ἀκόμα, μόλις ἔκλεισε τοὺς ἕντεκα μῆνες.

— Δὲν δοκιμάζεις ; Τί σημασία ἔχει ; Μπορεῖ νὰ περπατήση, σοῦ λέω ἐγώ.

Γελαστὴ ἡ Κορίννα κατέβασε τὸ μικρὸ— Γιῶργο τὸν εἶχαν βαφτίσει — ἀπὸ τὸ καρρότσι.

Ἦταν τώρα ἕνα μεγαλόσωμο ροδομάγουλο μωρό, ποὺ ἀστραποβολοῦσε ἀπὸ ὀμορφιὰ καὶ ὑγεία. Μόλις τὸ ἀκούμπησαν κάτω, αὐτὸ ἄρχισε νὰ περπατάη πραγματικά. Φοβισμένη ἡ Κορίννα τὸ κρατοῦσε. Ὥσπου σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ παιδάκι τῆς ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια της. Καὶ τότε, γελαστὸ καὶ φοβισμένο συγχρόνως, τρικλίζοντας λιγάκι, ἔκανε λίγα βηματάκια ὁλομόναχο.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

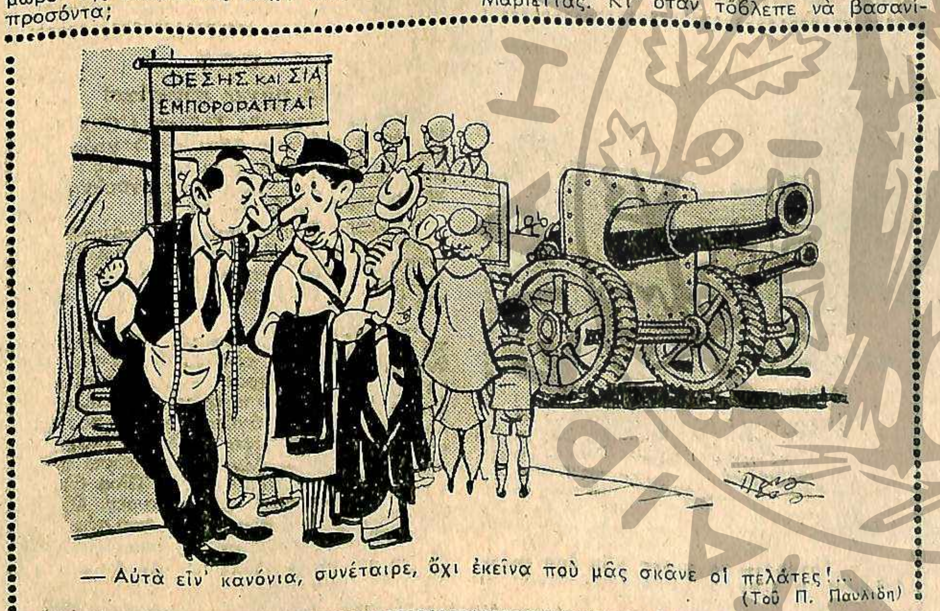

— Αὐτὰ εἶν' κανόνια, συνέταιρε, ὄχι ἐκεῖνα ποὺ μᾶς σκᾶνε οἱ πελάτες!...
(Τοῦ Π. Παυλίδη)

—Ἀδύνατον, μοῦ εἶπε. Εἶμαι βαρειὰ ἄρρωστος. Μὲ τρέλλανε τὸ στομάχι μου. Δὲν μπορῶ νὰ σταθῶ...

ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΕΣ ΓΚΑΦΕΣ

Δημοσιογραφικὲς ἀναμνήσεις τοῦ συνεργάτου μας κ. Κ. ΠΟΛΙΤΗ

Ὅπως ἕνας ζωγράφος χαίρεται τὸ καλλιτεχνικό του δημιούργημα, μόλις τὸ τελειώση, ἔτσι κι' ὁ δημοσιογράφος χαίρεται την ἐπιτυχία του, μόλις την δῇ τυπωμένη στὴν ἐφημερίδα. Ἐπιτυχία δὲν ἐννοῶ τὸ καλογραμμένο κομμάτι. Ἐννοῶ τὴν ἐνδιαφέρουσα εἴδησι ποὺ θὰ δημοσιευθῇ κατ' ἀποκλειστικότητα σὲ μιὰ ἐφημερίδα. Τὸ «λαυράκι».

Στὸ καθημερινὸ ἐσωτερικὸ ρεπορτὰζ οἱ ἀποκλειστικὲς ἐπιτυχίες δὲν εἶναι συχνές. Γιατὶ ὅλοι παρακολουθοῦν ἄγρυπνα τὴν κίνησι καὶ δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὴν προσοχὴ τοῦ ρεπόρτερ ἕνα σημαντικὸ γεγονός. Στὸ ἐξωτερικὸ ρεπορτὰζ τὰ πράγματα εἶνε ἐντελῶς διαφορετικό. Ἐκεῖ τὸ κυνηγητὸ τῆς ἐπιτυχίας εἶναι πιὸ ἔντονο κι' ὁ ἐπαγγελματικὸς συναγωνισμὸς πιὸ ζωηρός, ὅσο κι' ἂν γίνεται πάντα μέσα σὲ πλαίσια φιλικώτατα. Οἱ ἐκπλήξεις ποὺ παρουσιάζει ὁ συναγωνισμὸς αὐτὸς κάποτε εἶναι πολὺ εὐχάριστες γιὰ τὸν ἐνδιαφερόμενο. Κάποτε ὅμως καὶ δυσάρεστες. Νὰ μιὰ περίπτωσις ποὺ ξεκινάει περίφημα καὶ τελειώνει μὲ ἕνα ἀπροσδόκητα ἄτυχο ἀποτέλεσμα: Ξεμοναχιάζει ἕνας συντάκτης μιὰ προσωπικότητα. Κουβεντιάζει μαζί της, ἀκούει ἕνα σωρὸ ἐνδιαφέρουσες ἀπόψεις καὶ πληροφορίες, βγάζει μιὰ συνέντευξι στὴν ὁποία δὲν ὑπάρχει οὔτε μιὰ λέξις ὑπερβολική, τὴ δημοσιεύει. Ἡ προσωπικότης μετανοιώνει ἐκ τῶν ὑστέρων γιὰ ὅσα εἶπε, κάνει μέ... ἐλαφρὴ συνείδησι μιὰ διάψευσι καὶ ἐκθέτει ἄδικα τὸν δημοσιογράφο. Αὐτὲς εἶναι οἱ κακοτυχίες. Εἶναι ὅμως καὶ οἱ ἀπὸ ἀπροσεξία τῶν συντακτῶν γκάφες. Γι' αὐτὲς εἰδικὰ θὰ μιλήσω σήμερα καὶ συγκεκριμένα γιὰ μιὰ μεγάλη γκάφα ποὺ θὰ πάθαινα κάποτε καὶ ποὺ τὴ γλύτωσα κατὰ ἕνα μέρος, συμπτωματικά.

Εἴχαμε φθάσει μὲ δυὸ ἄλλους συναδέλφους στὸ Μπρίντιζι γιὰ κάποιο γεγονὸς σημαντικὸ ἑλληνοϊταλικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ὁ ἕνας διετύπωσε τὴν πρότασι νὰ στείλουμε τηλεγραφικῶς τὶς πρῶτες ἐντυπώσεις μας, ἀλλὰ νὰ ἀποφύγουμε τὴν ἄμεση ἀποστολὴ ταχυδρομικῶν ἀνταποκρίσεων (μὲ ἐπιβάτη πλοίου ἐπειδὴ τότε — τὸ 1925 — δὲν ὑπῆρχε τακτικὴ ἀεροπορικὴ συγκοινωνία). Ἐγὼ ὅμως εἶχα γράψει τὴν ἀνταπόκρισί μου δυὸ ὧρες μετὰ τὴν ἄφιξί μου στὸ Μπρίντιζι καὶ εἶχα βρῆ καὶ τὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ τὴ μετέφερε ἀσφαλέστατα στὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐλευθέρου Τύπου». Τρεῖς ὧρες ἀργότερα θὰ ἔφευγε τὸ πλοῖο.

Ἀποκάλυψα στοὺς συναδέλφους τὴν περίπτωσί μου. Τοὺς εἶπα ὅτι θἄστελνα ὁπωσδήποτε τὴν ἀνταπόκρισι, μιὰ ποὺ τὴν εἶχα γραμμένη καὶ μιὰ ποὺ ὑπῆρχε ὁ γνωστός μου ποὺ θὰ φρόντιζε νὰ τὴν παραδώση στὴν ἐφημερίδα μου. Ὁ ἕνας ἀδιαφόρησε. Ὁ ἄλλος — πολὺ φίλος, ἀπὸ τοὺς καλύτερους δημοσιογράφους, ἐγκατεστημένος τώρα στὸ Παρίσι — ἄρχισε τά... κλάμματα.

—Μὲ καταστρέφεις!... Πῶς θὰ δικαιολογηθῶ στὴν ἐφημερίδα μου;... Σὲ ἱκετεύω μὴ στέλνης τὸ φάκελλό σου.

Τοῦ συνέστησα νὰ καθήση νὰ γράψη μιὰ ἀνταπόκρισι, μιὰ καὶ θἄφευγε τὸ πλοῖο σὲ τρεῖς ὧρες...

—Ἀδύνατον, μοῦ εἶπε, εἶμαι βαρειὰ ἄρρωστος. Μὲ τρέλλανε τὸ στομάχι μου. Πάω στὸ ξενοδοχεῖο μου νὰ πέσω. Δὲν μπορῶ νὰ σταθῶ.

Τὸν λυπήθηκα. Καὶ σκέφθηκα πὼς δὲν θὰ ἦταν θανάσιμο ἁμάρτημά μου ἂν ἀνέβαλλα τὴν ἀποστολὴ τῆς ἀνταποκρίσεως. Κάναμε καὶ οἱ τρεῖς μιὰ σύντομη σύσκεψι καὶ πήραμε τὴν ἀπόφασι νὰ μὴ στείλη κανείς μας ἐκείνη τὴν ἡμέρα ταχυδρομικὴ περιγραφὴ τῶν ἐντυπώσεών μας. Ἤμουν ὁ περισσότερος ζημιωμένος, γιατὶ εἶχα ἤδη ἕτοιμη τὴν ἀνταπόκρισι.

Συνώδευσα τὸν «ἄρρωστο» συνάδελφο ὡς τὸ ξενοδοχεῖο του. Στὸ δρόμο ὅλο καὶ βογγοῦσε. Τὸν τάραζαν οἱ πόνοι, ὅπως ἔλεγε. Ἔπεσε στὸ κρεββάτι νὰ ξεκουραστῆ κι' ἐγὼ βγῆκα στοὺς δρόμους νὰ βολτάρω, ἔχοντας στὴ τσέπη μου τὰ χειρόγραφα ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ στείλω — καὶ ποὺ δὲν τὰ ἔστειλα τελικά.

Εἶχα ὅμως τύψεις. Ἡ ἐφημερίδα μου περίμενε τὶς περιγραφές. Μὲ εἶχε ἐφοδιάσει μ' ἕνα σημαντικὸ ποσὸν γιὰ τὰ ἔξοδά μου. Ἔπρεπε νὰ εἶμαι ἐν τάξει ἀπέναντί της. Ἀλλὰ δὲν ἤμουν. Τύψεις...

Ἡ συμφωνία μας — ἔλεγα μέσα μου ἐνῶ χάζευα στοὺς δρόμους τοῦ Μπρίντιζι — εἶναι νὰ μὴ στείλουμε ταχυδρομικὲς ἀνταποκρίσεις. Ἀλλὰ δὲν εἶχα ἀναλάβει καμμιὰ ὑποχρέωσι νὰ μὴ στείλω τηλεγραφικῶς αὐτὰ ποὺ θὰ ἔστελνα ταχυδρομικῶς. Χρήματα εἶχα ἀρκετὰ στὴ διάθεσί μου. Κάτι ἔπρεπε νὰ κάνω γιὰ νὰ εἶμαι ἐν τάξει ἀπέναντι τῆς ἐφημερίδος μου.

Μελέτησα τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς συναδελφικῆς ἀλληλεγγύης. Καὶ κατέληξα στὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν θὰ ἤμουν ἐν ἀταξίᾳ ἂν ἔστελνα τηλεγραφικῶς τὴν ἀνταπόκρισι ποὺ εἶχα ἑτοιμάσει. Κατὰ ἕνα τρόπο ἤμουν μέσα στὸ πνεῦμα τῆς συμφωνίας.

Πῆγα στὸ τηλεγραφεῖο, καὶ μετέβαλα σὲ τηλεγράφημα τὰ τρία τέταρτα τῆς περιουσίας μου. Ὕστερα, ἀφοῦ ἔκανα μιὰ βόλτα, πῆγα στὸ ξενοδοχεῖο νὰ δῶ τί γίνεται ὁ ἄρρωστος συνάδελφος. Δὲν ἦταν στὸ δωμάτιό του. Ρώτησα τὸ θυρωρὸ καὶ μοῦ εἶπε τὰ ἑξῆς περίεργα:

—Ὁ φίλος σας κλείσθηκε σ' ἕνα γραφεῖο τοῦ ξενοδοχείου κι' ἔγραφε κάπου μιὰ ὥρα. Ὕστερα ἔφυγε μαζὶ μὲ κάποιον ποὺ ἦλθε καὶ τὸν ζήτησε.

Μπῆκαν ψῦλλοι στ' αὐτιά μου. Κάτι θὰ μοῦ εἶχε σκαρώσει ὁ συνάδελφος, ποὺ τὸν εἶχα πιστέψει ὅτι ἦταν ἄρρωστος καὶ δέχθηκα νὰ μὴ στείλω τὴν ταχυδρομική μου ἀνταπόκρισι, γιὰ νὰ μὴν τὸν φέρω σὲ δύσκολη θέσι ἀπέναντι τῆς ἐφημερίδος του.

Ἔτρεξα στὴν προκυμαία. Τὸ πλοῖο ἔφευγε. Ἔκανα μιὰ μικρὴ ἀνάκρισι ἀνάμεσα σὲ μερικοὺς Ἕλληνας ποὺ εἶχαν ξεπροβοδίσει δικούς τους καὶ πληροφορήθηκα ὅτι ὁ ἀγαπητὸς φίλος μου ἐθεάθη ἐπάνω στὸ πλοῖο λίγα λεπτὰ πρὶν ἀπὸ τὴν ἀναχώρησί του, παραδίδοντας ἕνα ὀγκώδη φάκελλο στὸν πρῶτο καμαρῶτο.

Λυπήθηκα γιὰ τὴ στάσι του, ποὺ δὲν ἦταν βέβαια πολὺ συναδελφική, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀνησύχησα μιὰ καὶ εἶχα στείλει ἐκτενέστατα τὶς ἐντυπώσεις μου τηλεγραφικῶς. Ἐπέστρεψα στὸ ξενοδοχεῖο καὶ τὸν βρῆκα... ἄρρωστο πάλι στὸ κρεββάτι. Μοῦ εἶπε πὼς τὸν τάραξαν οἱ πόνοι καὶ πὼς δέν... βγῆκε καθόλου. Δὲν τοῦ εἶπα τίποτε, οὔτε τοῦ ἔδειξα τὴ δυσφορία μου γιὰ ὅσα εἶχαν συμβῆ. Τὸ βράδυ πήγαμε μαζὶ στὸ θέατρο — εἶχε ξεχάσει τὸ στομάχι καὶ τοὺς πόνους — τὴν ἄλλη μέρα κάναμε μιὰ μακρυνὴ ἐκδρομὴ καὶ τὴν τρίτη πρωῒ-πρωῒ ἦλθε στὸ δωμάτιό μου νὰ μοῦ πῆ τὰ ἑξῆς:

— Εἶμαι ἀσυγχώρητος ἀπέναντί σου. Ἔκανα κάτι ποὺ ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ τὸ χαρακτηρίσης κακοήθεια. Ἔστειλα ταχυδρομικὴ ἀνταπόκρισι μὲ τὸν καμαρῶτο τοῦ πλοίου ποὺ ἔφευγε τὴν ἡμέρα τῆς ἀφίξεώς μας. Ἡ ἱστορία τῆς ἀρρώστειας μου ἦταν φανταστική. Σοῦ ζητῶ συγγνώμην. Ἔχεις δικαίωμα νὰ μοῦ πῆς ὅ,τι θέλεις...

Ἦταν ἕτοιμος νά... κλάψη. Δὲν τοῦ εἶπα τίποτε. Τὴν ἄλλη μέρα ἔφθασαν τὰ ἀθηναϊκὰ φύλλα. Ὁ «Ἐλεύθερος Τύπος» δημοσίευε τὴ δική μου ἀνταπόκρισι τρίστηλη στὴν πρώτη σελίδα καὶ ἡ ἐφημερίδα τοῦ φίλου μου δημοσίευε τὴ δική του ταχυδρομική, ἀλλὰ στὶς μέσα σελίδες καὶ 24 ὧρες ἀργότερα ἀπὸ τὸν «Ἐλεύθερο Τύπο». Μόλις τὰ εἶδε ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος ἄναψε. Ἦλθε ἔξαλλος στὸ δωμάτιό μου.

— Πῆγα νὰ σοῦ τὴ σκάσω, μοῦ εἶπε ταραγμένος καὶ ἀπαρηγόρητος, καὶ μοῦ τὴν ἔσκασες ἐσύ. Καλὰ νὰ τὴν πάθω. Αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀτυχήματα τῆς δημοσιογραφικῆς μου ζωῆς.

Καὶ ἦταν πράγματι. Γιατὶ καὶ τὸ θέμα ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ ὁ συνάδελφος ἀπὸ τοὺς διαπρεπέστερους. Ἀλλὰ δὲν ἀναφέρω τὸ ὄνομά του γιατὶ εἶναι καὶ τώρα ὅπως καὶ τότε, ἀγαπητότατος φίλος..

ΚΩΣΤΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

✪✪✪

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ

Ἡ ἐκλεκτὴ μελοδραματικὴ καλλιτέχνις κ. Χρηστίνα Εὐθυμιάδου, τὴν ὁποία ὕστερα ἀπὸ τοὺς θριάμβους της στὴ Βιέννη, Πράγα, Ζυρίχη καὶ στὰ μεγαλύτερα κέντρα τῆς Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, θ' ἀκούσουν οἱ Ἀθηναῖοι στὴν «Τόσκα» καὶ στὸ «Μπάλλο ἰν Μάσκερα». Τὴν κ. Εὐθυμιάδου μετεκάλεσεν εἰδικὰ γιὰ τρεῖς ἔκτακτες ἐμφανίσεις ἡ Λυρικὴ Σκηνή. Στὴ φωτογραφία μας ἡ καλλιτέχνις στὸ ρόλο τῆς «Πουλημένης Μνηστῆς», ποὺ ἀπέδωσε μὲ ἐπιτυχία στὴ Ζυρίχη.

Ἔξη μῆνες εὐτυχίας!

Ἡ ἀστυνομία τῆς Τοῦλσα (Ὀκλαχόμα) συνέλαβε μιὰ νέα δέκα ὀχτὼ χρόνων, τὴ Βάντα Βάλ, ποὺ ἐργαζόταν ὡς ταμίας μιᾶς ὀρχήστρας, μὲ τὴν κατηγορία ὅτι εἶχε ληστέψει τὸ διευθυντή της.

Ἡ νεαρὴ Βάντα, ποὺ εἶνε ὡραιοτάτη, ὡμολόγησε τὴν πρᾶξι της, ἀλλ' ἀρνήθηκε νὰ φανερώση ποῦ ἔχει κρύψει τὰ κλοπιμαῖα (χρήματα, ἐνδύματα, ρουχισμό, σκευη, κτλ.).

— Μοῦ ἦταν ἀνυπόφορο, εἶπε, νὰ βλέπω τὸ Μὰκ Ὤλιφ — εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ διευθυντοῦ τῆς ὀρχήστρας — νὰ πηγαίνη πότε μὲ τὴ μιὰ καὶ πότε μὲ τὴν ἄλλη, ἐνῶ ἐγὼ ἔλυωνα ἀπὸ ἀγάπη γι' αὐτόν. Ὁμολογῶ ὅτι τὸν λήστεψα. Ἀλλὰ τὸ ἔκαμα γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῶ. Δὲν θὰ φανερώσω ποῦ ἔχω τὰ κλοπιμαῖα ἂν ὁ Μὰκ Ὤλιφ δὲν μοῦ ὑποσχεθῆ, μπροστὰ σὲ μάρτυρες, ἔξη μῆνες εὐτυχίας κοντά του. Δὲν ἔχω τὴν ἀπαίτησι νὰ μὲ παντρευτῆ, μ' ὅλο πού, ἂν τὸ ἤθελε, θὰ ἔδινα πρόθυμα καὶ τὸ ἕνα μου μάτι γι' αὐτό!

Ὁ Μὰκ Ὤλιφ, ὡς τὴ στιγμή, δὲν ἀπάντησε.

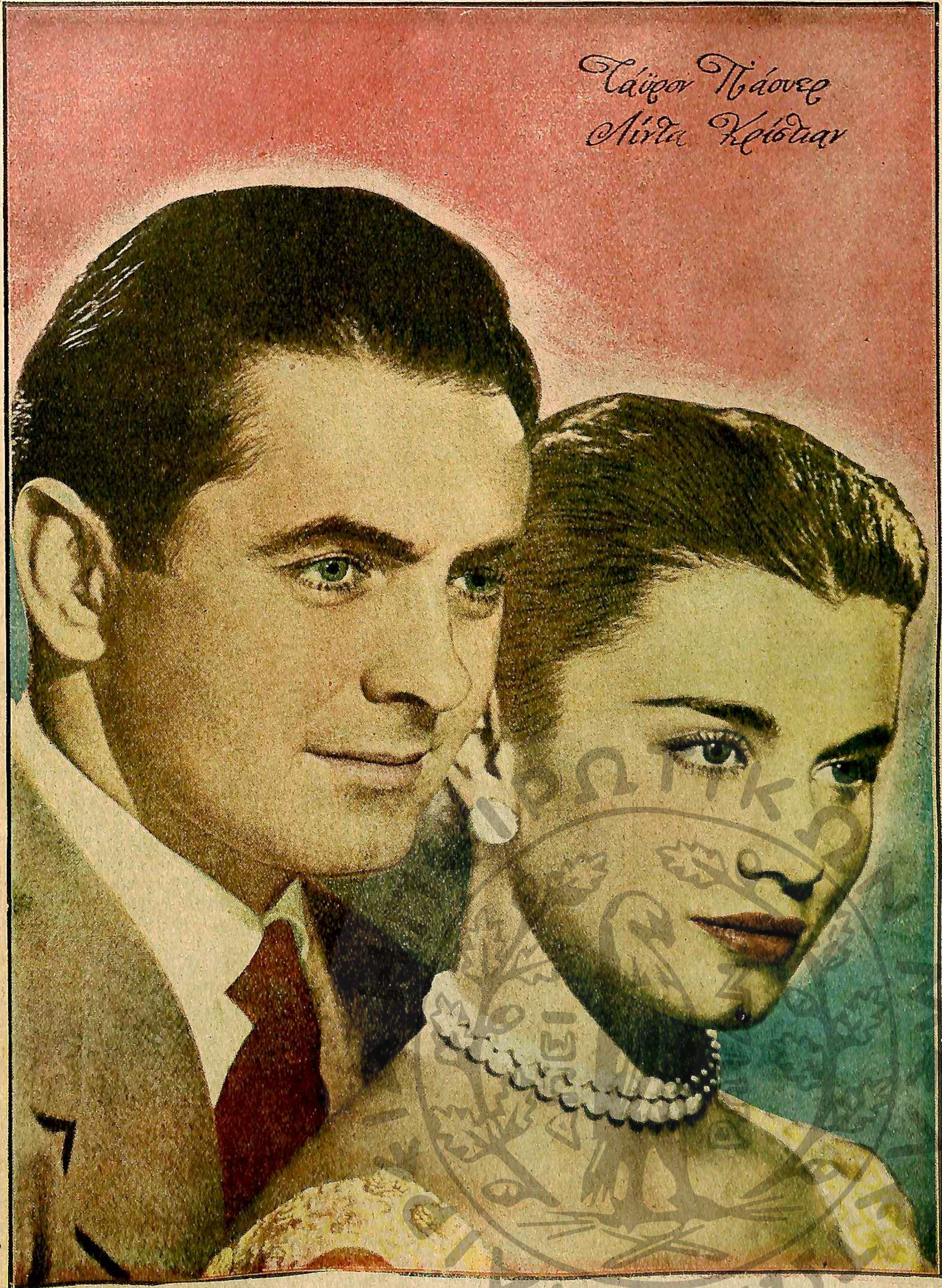

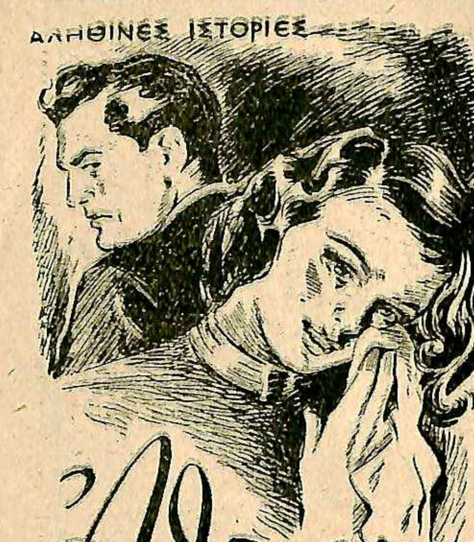

Ἀθῶες ἁμαρτωλὲς

Ἕνα σπαραχτικὸ γράμμα

«. . .Ἀπόψε ἡ μοναξιὰ κι' ἡ λύπη βαραίνουν διπλὰ στὴν καρδιά μου.

» Θάθελα νὰ κλάψω. Μὰ δὲν μοῦ μένουν δάκρυα.

» Θάθελα κάπου νὰ στηριχθῶ. Νὰ ἐμπιστευθῶ σὲ κάποιον. Μὰ κανένας δὲν θὰ μὲ νοιώση . . .

» Οἱ γυναῖκες μὲ καταφρονοῦν. Κι' οἱ ἄντρες δὲν βλέπουν σὲ μένα, παρὰ μονάχα τὴ γυναῖκα ποῦπεσε χαμηλά. . .

★

» Ἀσυναίσθητα σχεδόν, παίρνω στὰ χέρια μου τὴν πέννα. Καὶ χαράζω τοῦτες τὶς γραμμές.

» Δὲν προορίζονται γιὰ κανέναν. Κι' ὡστόσο ἔχω τὴν ἀνάγκη ν' ἀπευθυνθῶ κάπου, σὲ μιὰν ἄγνωστη, ἀδελφικὴ ψυχή. Δὲν ξέρω — μὰ πρέπει κάπου νὰ βρίσκεται μιὰ ψυχή, ποὺ νὰ μὲ συμπονέση.

» Μοιάζω μὲ κείνους τοὺς ναυαγούς, τοὺς ἐγκαταλειμμένους, ποὺ κινδυνεύουν. Καὶ πού, μέσα στὴν ἀπόγνωσί τους, γράφουν τὶς τελευταῖες τους θελήσεις καὶ σφραγίζουν τὸ γράμμα τους μέσα σ' ἕνα μπουκάλι. Καὶ τὸ ρίχνουν στὸν ὠκεανό. . . Ποῦ θὰ τὸ φέρουν ἄραγε τὰ κύματα;

» Διπλώνω στὰ τέσσερα τὴν καρδιά μου, μέσα σ' αὐτὸ τὸ χαρτί. Καὶ τὴν πετῶ στὸν ὠκεανό. Τὸν ὠκεανὸ τῆς δυστυχίας.

» Τάχα θὰ βρεθῆ κάποια ψυχὴ νὰ τὴν πάρη; . . .

★

» Ἡ ἱστορία μου; Μὰ οἱ δυστυχισμένοι ἔχουν ἱστορία;

». . .Ὀρφανὴ ἀπὸ πατέρα, ζούσαμε μὲ τὴ μητέρα μου, χάρις σὲ κάποια σύνταξι, σ' ἕνα ἀπόμερο σπιτάκι, δικό μας.

» Ἤμουν τότε μόλις 15 χρονῶν. Ἡ πατρίδα ἦταν, κεῖνον τὸν καιρό, σκλαβωμένη. Καὶ ἀναγκάστηκα νὰ διακόψω τὶς σπουδές μου.

Οἱ ἄνθρωποι ἔτρεμαν τὸν κίνδυνο τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ μέρες περνοῦσαν σκληρὲς ἀπὸ τὴν στέρησι καὶ τὴν πεῖνα. Εἴπαμε τὸ ψωμὶ - «ψωμάκι», στοὺς πρώτους μῆνες ἐγὼ κι' ἡ μητέρα μου. Ὑποφέραμε. . .

★

» Κι' ἄξαφνα συνέβη κάτι ἀπρόοπτο.

» Γιὰ νὰ τὰ βγάλη πέρα ἡ μάννα μου νοίκιασε τὸ σαλονάκι τοῦ σπιτιοῦ μας σ' ἕναν ἄγνωστό μου, τότε, μεσόκοπο. Ἦταν ἔμπορος τῆς περιστάσεως: Ἔλειπε κάποτε 3 - 5 μέρες καὶ γύριζε μὲ φόρτωμα—στάρι, ὄσπρια, λάδι. Καὶ τὰ πουλοῦσε στὴ μαύρη ἀγορά.

» Ἀπὸ τότε λοιπόν, ποὺ μπῆκε στὸ σπίτι μας ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, βολεύτηκαν κι' οἱ δικές μας οἱ ἀνάγκες. Χορταίναμε πιὰ ψωμί.

«—Ὁ Θεὸς νὰ τὸν φυλάη, τὸν κ. Πελοπίδα! . . . ἔλεγε ἡ μάννα μου: Τὸ νοῖκι μᾶς τὸ ξεπληρώνει, ὁ καϋμένος, μὲ τὸ παραπάνω!

» Πραγματικά, ξαναβρῆκε ἡ μάννα μου τὴ διάθεσι καὶ τὴ φροντίδα τοῦ νοικοκυριοῦ, κι' ἐγὼ τὴν παιδική μου ἀμεριμνησία.

» Ἕν' ἀπομεσήμερο βγῆκα στὴ γωνία τοῦ σπιτιοῦ καὶ κουβεντιάζαμε στὴ λιακάδα μὲ γειτονοποῦλες μου. Κρατοῦσα μιὰ φέτα ψωμὶ μὲ βούτυρο κι' ἔτρωγα. Οἱ ἄλλες μὲ κύτταζαν μὲ φθόνο. Κι' ἔξαφνα μιὰ ἀπὸ αὐτὲς εἶπε:

«—Ἀμ' τί ἀνάγκη ἔχει αὐτή! Καλοτρώνε, βλέπεις. . .

«—Γιατί ὄχι; ἔκανα ἐγὼ πεισματωμένη. Μᾶς τὰ δίνει ὁ κ. Πελοπίδας ἀντὶ γιὰ λεφτά, γιὰ τὸ νοῖκι!

«—Ναί, βέβαια! Τὸ ξέρουμε δά, ὅλη ἡ γειτονιά... Ἂς εἶναι καλὰ ἡ μάννα σου!...

» Κι' ἔκλεισε τὸ μάτι της πονηρά, μὲ σημασία.

«—Ἄ!... φώναξα μὲ κατάπληξι καὶ θυμό, ἐνῷ τὰ κορίτσια γύρω μου γελοῦσαν χαιρέκακα.

» Ἔτρεξα ἀμέσως στὴ μάννα μου καὶ κλαίοντας τῆς ἀφηγήθηκα τὸ ἐπεισόδιο.

—Ἡσύχασε, παιδί μου! μὲ παρηγόρησε κείνη, μὲ ὕφος συγχισμένο ὡστόσο. Ἄ, τὰ παληοκόριτσα! . . . Μὰ δὲν φταῖν αὐτά. Τ' ἀκοῦν ἀπὸ τὶς μεγάλες, ποὺ μᾶς κακογλωσσεύουν. . .

«—Καὶ γιατί, μαννούλα; ρώτησα ἀνίδεη.

«—Μᾶς φθονοῦν, κόρη μου, ποὺ μᾶς ἔτυχε ὁ καλὸς αὐτὸς ἄνθρωπος καὶ τρῶμε κοντά του λίγο ψωμί.

«—Καὶ τί ἤθελαν νὰ ποῦν, λέει, γιὰ σένα καὶ γιὰ τὸν κ. Πελοπίδα;

» Τότε ἡ μάννα μου μὲ κύτταξε βαθειὰ μέσα στὰ μάτια καὶ μὲ σοβαρότητα μοῦ εἶπε:

«—Μὴν προσέχης, Ἄννα μου, τὰ κουτσομπολιὰ τῆς γειτονιᾶς εἰς βάρος μου. Ὁ κ. Πελοπίδας γιὰ σένα ἐνδιαφέρεται, καὶ γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ τὸν νοιάζομαι τόσο!

«—Γιὰ μένα; . . . εἶπα περίεργη: Δηλαδή; . . .

Ο ΔΗΜΙΟΣ ΤΩΝ ΒΩΔΙΩΝ

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ βλέπετε στὴ φωτογραφία μας εἶνε ὁ δήμιος τῶν βωδιῶν τῆς Ἀργεντινῆς. Ἐργάζεται σ' ἕνα ἀπ' τὰ μεγαλείτερα ἐργοστάσια κονσερβοποιήσεως βωδινοῦ κρέατος. Μ' ἕνα σφυρὶ στὸ χέρι, ποὺ ζυγίζει περισσότερο ἀπὸ μιάμιση ὀκᾶ, σκοτώνει 1200 βώδια τὴν ἡμέρα χτυπῶντας τα ἀνάμεσα στὰ μάτια!

«—Νά. . . πῶς νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω; . . . Σ' ἔχει συμπαθήσει πολὺ — μοῦ εἶπε — καὶ θέλει νὰ σὲ πάρη, γυναῖκα του!

«—Πῶς; φώναξα, μὴ πιστεύοντας σ' αὐτὰ ποὺ ἄκουσα.

«—Ναί, καρδούλα μου! εἶπε ἡ μάννα μου, χαϊδεύοντάς με τρυφερά.

«—Γυναῖκα του; . . . Ἐγώ; . . . ἔκανα πάλι, παραξενεμένη.

«—Γιατὶ ὄχι; Μά, φυσικά, αὐτὸ δὲν θὰ γίνη τώρα, σύντομα. Ὅταν τελειώση ὁ πόλεμος, μὲ τὸ καλό, καὶ λευτερωθοῦμε, θὰ παντρευθῆτε. Τότε θἄχης μεγαλώσει ἀκόμα. Ἐξ ἄλλου πρέπει ὁ ἄντρας νἆναι μεγαλύτερος, μὲ γνῶσι καὶ σοβαρότητα, γιὰ νὰ δημιουργήση οἰκογένεια.

«—Μὰ πῶς; ρώτησα μὲ κάποιαν ἀνησυχία: Πῶς μπορῶ; . . .

«—Ἔννοια σου! μ' ἔκοψε ἡ μάννα μου χαμογελῶντας. Θἄρθοῦν ὅλα μὲ τὸν καιρό τους!

★

» Ὁ γάμος ἔγινε, δυὸ χρόνια μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι.

» Κατοικήσαμε στὸ ἴδιο σπίτι, κι' ἡ μάννα μου μαζί μας.

» Ὁ ἄντρας μου ἦταν καλὸς ἀπέναντί μου. Μὲ φρόντιζε, καὶ δὲν μποροῦσα νἄχω κανένα παράπονο. Περισσότερο ἀπὸ ἐρωτικὴ θέρμη, μοῦ ἔδειχνε ἀληθινὴ στοργὴ πατέρα. Κι' ἐγὼ χαιρόμουν γιὰ τὴ νέα μου κατάστασι.

»—Χρυσὸς ἄνθρωπος! ἔλεγε ἡ μάννα μου.

» Κι' ἔβλεπε τρυφερά, τὸ γαμπρό της, καὶ τὸν καμάρωνε.

★

» Μιὰ νύχτα — νιόπαντροι ἤμαστε ἀκόμα — ἀργά, στὸν ὕπνο μου, ἔνοιωσα ἕνα δυνατὸ πόνο στὴν κοιλιά. Ξύπνησα. Σὰν κάτι νὰ σκιρτοῦσε μέσα μου. Τὸ πρῶτο μου παιδί! . . . Ἡ καρδιά μου χτυποῦσε γοργά. Διψοῦσα πολύ.

» Στὰ σκοτεινὰ ἅπλωσα πλάϊ τὸ χέρι μου, νὰ ξυπνήσω τὸν ἄντρα μου.

«— Πελοπίδα! . . . ψιθύρισα.

» Μὰ ὁ ἄντρας μου ἔλειπε. Παράξενο! Σκέφτηκα μὴν εἶχε σηκωθῆ· μὰ δὲν ξεχώρισα πουθενὰ φῶς καὶ σχεδὸν ἀνησύχησα. Ποῦ νἆταν ἄραγε;

» Μὲ πολὺ κόπο σύρθηκα, νὰ πάω μονάχη μου στὴν κουζίνα, νὰ ἰδῶ. Καθὼς ὅμως περνοῦσα ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς μάννας μου, ἄκουσα μέσα ψιθυρισμούς.

» Ἀπόρησα καὶ χωρὶς νὰ τὸ σκεφτῶ, κρυφάκουσα.

» Καὶ τότε — καταραμένη στιγμή! — ἄκουσα τὸν ἄντρα μου καὶ τὴ μητέρα μου νὰ μιλοῦν, νὰ μιλοῦν μ' ἕναν τρόπο ποὺ ἔδειχνε καθαρὰ πῶς τὰ λόγια ποὺ μοῦ εἶχαν πῆ οἱ φιλενάδες μου ἄλλοτε ἦσαν ἀληθινά. Γύρισα, τρεκλίζοντας στὸ κρεββάτι μου καὶ σωριάστηκα λιπόθυμη.

» Ἔφυγα ἀπὸ τὸ σπίτι. Οὔτε σκέφτηκα κατὰ ποῦ τραβοῦσα, τί θἄκανα. «Ὁπουδήποτε ἀλλοῦ — μουρμούριζα — ἀρκεῖ νὰ μὴν τοὺς ξαναδῶ». Ἕνα μῖσος, βαθὺ κι' ἀπεριόριστο, ἔνοιωθα ἐναντίον τους.

» Ναί! Ἤθελα νὰ τοὺς ἐκδικηθῶ. . .

» Κι' ἔτσι ἔγινα μιὰ ἁμαρτωλὴ γυναῖκα!

» Μέσα στὸ δικό μου τὸν ἐξευτελισμό, εἶχα τὴν τρελλὴ ἐντύπωσι πὼς ἐξευτέλιζα τ' ὄνομα καὶ τὴν ὑπόστασι αὐτῶν ποὺ μ' ἐξανάγκασαν νὰ πέσω στὴν ἀπόγνωσι καὶ στὸ κρῖμα — τῆς μάννας μου καὶ τοῦ ἀντρός μου.

★

» Γιατὶ τὰ γράφω τώρα ὅλα αὐτά; . . . Ἡ τύψι, σὰν ἄνεμος δυνατός, περνᾶ ἀπόψε στὴν ψυχή μου.

» Μὰ — Θεέ μου! . . . Ἐσὺ τὸ ξέρεις πὼς ἁμάρτησα μέσα στὴν ἀθωότητά μου καὶ στὴν πρώτη μου ἀγανάκτησι γιὰ τὴν ἀθλιότητα τῶν ἀνθρώπων. . .

» Εἶμαι τώρα ὁλομόναχη, ἕνα ναυάγιο τῆς ζωῆς. Καὶ — ποιὸς ξέρει, ἂν κάποια ψυχὴ πονετικὴ θὰ πάρη αὐτὸ τὸ ἀπελπισμένο S. O. S. ποὺ στέλνω στὴν τύχη!

» Ἡ πέννα γλυστρᾶ ἀργὰ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δάχτυλά μου καὶ ξεφεύγει. . .

» Βαρειὰ μοῦ γίνεται ἡ σκέψι. . .

» Καὶ πιὰ δὲν ἔχω δάκρυα γιὰ νὰ κλάψω. . . Πρέπει νὰ πεθάνω γιὰ νὰ ἐξιλεωθῶ! . . .».

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

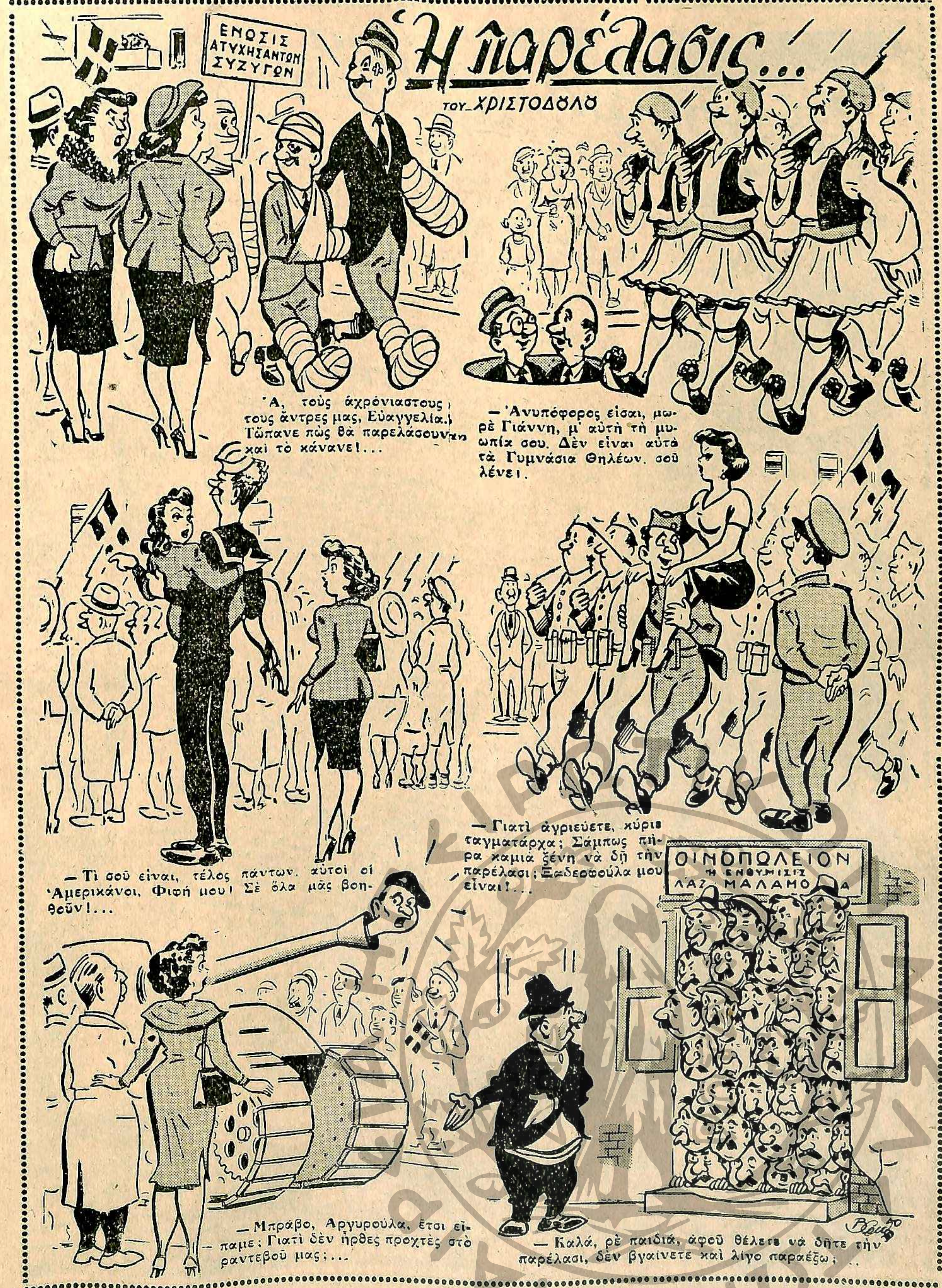

Τὸ κρυφὸ σχολειό

Ξύπνα παιδί μου, ξύπνα γυιὲ καὶ βγῆκε τὸ φεγγάρι,
ξύπνα νὰ πᾶς γιὰ τὸ σχολειὸ κι' ὁ δάσκαλος προσ-
(μένει,

σῦρε νὰ μάθης γράμματα, μὲ τοῦ Θεοῦ τὴ χάρι
γιὰ νὰ χαρῆ κι' ἡ μάνα σου ποῦνε χαροκαμμένη...
Σήκω, παιδί μου, σήκω, γυιέ... Μπομπότα στὸ δισάκκι
σοῦβανα, γυιέ μου, καὶ νερό, στὴν τσότρα δροσερό,
πάρε τὴν ἀλφαβῆτα σου, πάρε καὶ τὸ πινάκι,
σῦρε νὰ σὲ χαρῶ.

Σῦρε νὰ μάθης γράμματα. Κοιμήθηκες τὸ γιῶμα
καὶ τώρα εἶσαι ξεκούραστος, παιδί μου ἀδικημένο,
σῦρε ν' ἀκούσης τί θὰ πῆ τοῦ δάσκαλου τὸ στόμα,
γι' αὐτὸν τὸν τόπο τὸ γλυκό, τὸ ἅγιο μας τὸ χῶμα
τὸ αἱματοποτισμένο.

Σῦρε... Τὸ χιόνι ἔστρωσε κι' ἀπόσωσε. Δὲν πέφτει
καὶ ὁ καιρὸς ἐγλύκανε καὶ δὲν λυσσομανᾶ...
καὶ τὸ παιδὶ ξεκίναγε, τὴ νύχτα, σὰν τὸν κλέφτη,
σ' ἐρημοκλῆσι τρέχοντας, χαμένο στὰ βουνά,
νὰ πάη νὰ μάθη γράμματα, ψαλμὸ νὰ τραγουδήση,
τὴ γλῶσσα, τὴ θρησκεία του νὰ μὴν ἀλησμονήση.

Καὶ τὸ παιδὶ ξεκίναγε γιὰ τὸ κρυφὸ σκολειό,
ποὺ λειτουργοῦσε στὰ βουνά, σὲ κάποιο ρημοκλῆσι
γιὰ τὸν καιρὸ τὸν ὄμορφο, νὰ μάθη, τὸν παληὸ
καὶ λίγη Ἑλλάδα ἀμόλυντη στὴ σκέψι του νὰ κλείση.
Κι' ἂν εἶχε σκλάβος γεννηθῆ, καὶ οἱ γονιοί του σκλάβοι
τοῦ λέγανε γιὰ γράμματα νὰ μάθη, ὅσα μπορεῖ
μέσ' τὴν σκλαβιά, τὴ Λευτεριὰ καλὰ νὰ καταλάβη
καὶ νὰ τὴν δῆ ὁλόλαμπρη, σὰν μέρα ἀστραφτερή..

Καὶ τὸ παιδὶ ξεκίναγε καὶ νύχτα περπατοῦσε
νὰ πάη στὸ κρυφὸ σχολειὸ καὶ σ' ὅλο του τὸ δρόμο
ἴσως γιὰ νὰ μὴ σκιάζεται τὴ νύχτα, τραγουδοῦσε
τὰ λόγια ποὺ τοῦ διώχνανε ἀπ' τὴν ψυχή, τὸν τρόμο:
— Φεγγαράκι μου λαμπρὸ
φέγγε μου νὰ περπατῶ
νὰ πηγαίνω στὸ σχολειό,
νὰ μαθαίνω γράμματα,
γράμματα, σπουδάματα,
τοῦ Θεοῦ τὰ πράματα.

Αὐτὸ ἦταν τὸ Κρυφὸ Σχολειό, πρὶν ἀπ' τὸ Εἰκοσιένα
κι' ἔτσι στὰ Ἑλληνόπουλα ἐχάριζε τὴ γνῶσι,
καὶ ἀπὸ κεῖνα τὰ σχολειά, μέσ' τὰ βουνὰ χαμένα
ἐβγῆκε ἡ σπίθα ποὺ ἦτανε μιὰ μέρα νὰ φουντώση,
γιατὶ τὴν δυναμώσανε τοῦ πόθου τόσες αὖρες
κι' ἡ σπίθα φλόγες ἔβγαλε, γλυκειᾶς παρηγοριᾶς
κι' ἀνάψανε τὰ Ζάλογγα κι' ἀνάψαν Ἅγιες Λαῦρες
πυρσοὶ τῆς Λευτεριᾶς.

Αὐτὸ ἦταν τὸ Κρυφὸ Σχολειό, ποὺ δίνει πρώτη μάχη
λέγοντας σ' ὅλα τὰ παιδιά, πῶς εἶχαν γεννηθῆ
στὸν τόπο ποὺ τὸν δόξασαν οἱ Μαραθωνομάχοι,
τόπο, ποὺ οἱ δάφνες κι' οἱ ἐληὲς βλογᾶνε τὸ σπαθί,
βλογᾶν τὸ καριοφίλι,
στὸν τόπο ποὺ χορεύεται συρτὸς μὲ τὸ μαντήλι
καὶ τραγουδᾶν οἱ λυγερές,
σὲ πανηγύρια καὶ χαρές:
— Σφάζομαι, πνίγομαι,
σκλάβα σου, δὲν γίνομαι!...

Αὐτὸ ἦταν τὸ Κρυφὸ Σχολειό, ποὺ παίρνοντας παιδιὰ
ἄντρες στὸν τόπο ἔδωσε, λεβέντες καὶ γενναίους,
ποὺ χάρισε στὸ Μπότσαρη ἀτσάλινη καρδιὰ
καὶ Ζαχαριᾶδες ἔβγαλε καὶ Κολοκοτρωναίους.
Αὐτὸ ἦταν τὸ Κρυφὸ Σχολειὸ ποὺ πῆγαν μαθητούδια
ὁ Ἀνδροῦτσος, ὁ Πετρόμπεης καὶ ὁ Καραϊσκάκης,
ποὺ τὸ ἄλφα - βῆτα μάθαιναν καὶ τὰ γλυκὰ τραγούδια,
τραγούδια ποὺ γαλούχησαν τὶς τρυφερὲς ψυχές,

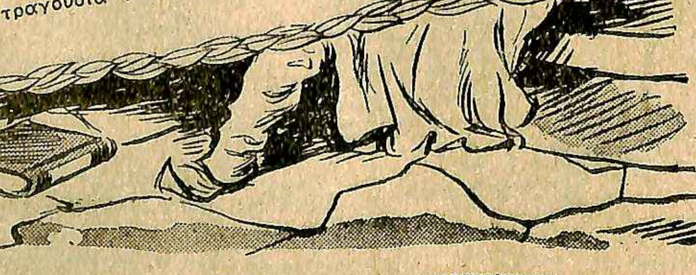

ἀπ' τ' ἀκρωτήρια τοῦ Μωρηᾶ, στὰ σύνορα τῆς Θράκης,
τραγούδια ποὺ ἦσαν προσευχές.
Φυσοῦσε νύχτα ὁ βορρηᾶς στὰ σκοτεινὰ λαγκάδια,
τὸ χιόνι λυσσομάναγε τὴ νύχτα στὰ βουνὰ
κι' ἔτρεχαν ὅλα τὰ παιδιὰ σὰν μυστικὰ κοπάδια,
νὰ πᾶν σὲ μέρη ἀπάτητα — ξωκλήσια μακρυνὰ —
ποὺ λειτουργοῦσαν τὰ σχολειά, μ' ἑνὸς κεριοῦ τὸ φῶς...
Κι' ἦταν ὁ πόθος ἄσβυστος, ὁ πόθος ὁ κρυφός,
ὁ πόθος ποὺ τὰ θέριευε, οὔτε στιγμὴ νὰ χάσουνε,
μήπως τὴ γλῶσσα τὴ γλυκειὰ τῆς μάννας τους ξεχάσουνε.

Κι' ὁ Διάκος βγῆκε ἀπ' ἐκεῖ κι' ὁ Παπαφλέσσας κι' (ἄλλοι
Κανάρηδες, Μιαούληδες καὶ οἱ Νικηταράδες,
ποὺ κάποια μέρα ρίχτηκαν στὴν ἄγρια τὴν πάλη
παιδιὰ ποὺ τὰ γεννήσανε κάποια θεριὰ — μαννάδες,
μὲ τὴ γλυκειά τους τὴν εὐχὴ
ποὺ ἦταν πίστι ἀκλόνητη σὲ κάθε μιὰ ψυχή.

Αὐτὸ ἦταν τὸ Κρυφὸ Σχολειό, ποὺ μέσα στὴ σκλαβιὰ
τὶς Θερμοπῦλες δείχνοντας, ὑψώνει μιὰ Γραβιὰ
καὶ ὁδηγῶντας δύσκολα σ' ἄλλων αἰώνων ἴχνη,
τὰ Δερβενάκια γιὰ νὰ ἰδῆ, τὸ Μαραθῶνα δείχνει.

Αὐτὸ ἦταν τὸ Κρυφὸ Σχολειὸ ποὺ τότε, μὲ καμάρι
τὴ Σαλαμῖνα ἐδίδαξε σ' ἕναν μικρὸ Κανάρη
κι', ὅταν λοιπὸν μεγάλωσε ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος,
ἐγίνηκε ὁ πυρπολητὴς Κανάρης Κωνσταντῖνος.

Δὲν σταματᾶ ἡ παρέλασι... Καὶ πῶς θὰ σταματήση;
Ποιοὶ νάτανε οἱ δάσκαλοι ποὔχαν σφυρηλατήσει,
μέσα στὶς ἄγριες βραδυὲς
τόσες παιδιάστικες καρδιές,
γιὰ νὰ τὶς δώσουν ἕτοιμες καὶ τόσο σιδερένιες
στῆς Λευτεριᾶς τὶς ἔννοιες;
Ποιοὶ νἆτανε οἱ δάσκαλοι ποὺ μόνο τους σκοπό,
μὲ ὅσα καὶ νὰ πάθαιναν
στὰ μαθητούδια μάθαιναν,
νὰ λένε καὶ νὰ τραγουδοῦν: Πατρίδα σ' ἀγαπῶ;

Δὲν ἦσαν δάσκαλοι σοφοί, δὲν ξέρανε πολλὰ
τῆς ἐπιστήμης, οἱ φτωχοί, δὲν καίγανε λαμπάδες,
καὶ ἂν τὰ λίγα φῶτα τους σκοπίζανε δειλὰ
ἦσαν κι' ἐκεῖνοι μάρτυρες τοῦ Ἔθνους: οἱ παππάδες,
ποὺ δίπλα στὸ Εὐαγγέλιο καὶ δίπλα στὸ Χτωῆχι
ἔνοιωθαν τὸν προορισμὸ καὶ τὴ Μεγάλη Τύχη
ποὺ ἡ Μοῖρα τοὺς ἐφύλαγε: νὰ γίνουν ἡ ἀφορμὴ
ὥστε ὁ σκλάβος τόπος μας νὰ πάρη ἄλλη ὁρμή.

Καὶ τὴν ἐπῆρε τὴν ὁρμή. Τόσο μεγάλος κόπος
δὲν πῆγε διόλου ἄδικος, τότε στὸ Εἰκοσιένα
κι' ἀπ' τὸ Κρυφό τους τὸ Σχολειὸ σηκώθηκεν ὁ τόπος
καὶ μὲ τὰ κατορθώματα τὰ χιλιοδοξασμένα,
νέες σελίδες ἔγραψε σ' αὐτὴ τὴν Ἱστορία
κι' ἔτσι στὸν κόσμο θύμισε τὴ Δόξα τὴν παληά,
ποὺ ἂν εἶχε παραμεριστῆ μὲ τὴν πολυκαιρία,
πάλι ξαναζωντάνεψε μὲ τὰ Κρυφὰ Σχολειά...
Καὶ τότε ὁ κόσμος κι' ὁ ντουνιᾶς καὶ πάλι συγκινήθηκε,
καὶ ὁ Οὐγκὼ τραγούδαγε τὴ δόξα τοῦ Κανάρη,
καὶ ἡ Εὐρώπη, ἡ γέρικη, ἐξύπνησε, λυπήθηκε
καὶ τότε πιὰ τὸ σκέφτηκε, ἀπόφασι νὰ πάρη...

Κανεὶς δὲν σὲ τραγούδησε, Κρυφὸ Σχολειό, κανένας
ὁ Γκύζης, σὲ θυμήθηκε σὲ κάποιον πίνακά του,
γι' αὐτὸ δέξου τὴν προσφορὰ τῆς φτωχικῆς μου πέννας,
γιατὶ σ' Ἐσένα ὁ Ἕλληνας χρωστᾶ τὴ Λευτεριά του.
Σ' Ἐσένα ποὺ ἐκράτησες πιστὰ τὸ Ἀλφαβητάριο,
Σ' Ἐσένα ποὺ τῆς Ἐκκλησιᾶς κοντοῦσες τοὺς ψαλμούς,
Σ' Ἐσένα ποὺ μᾶς φύλαξες κάθε γλυκὸ τροπάριο
καὶ τοῦ Ζαλόγγου ἀψήφησες ἀπότομους γκρεμούς!..

Δ. Γιαννουκάκης

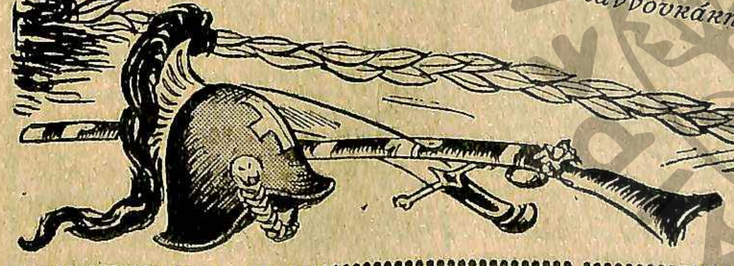

[library stamp]

—Τρακόσιους στρογγυλοὺς σταυροὺς πήρατε! μοῦ εἶπε ὁ ἀντιπρόσωπός μου.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ
...ἀποτυχόντος Βουλευτοῦ

(Μεταξὺ σοβαροῦ καὶ εὐθύμου)

Μιὰ ἀπ' τὶς μεγαλείτερες δυσκολίες, ποὺ βρῆκα κατὰ τὴν προεκλογικὴ περίοδο, ἦταν στὴν ἐπικοινωνία μου μὲ τὰ χωριά. Μεμονωμένος ὑποψήφιος βουλευτὴς γιὰ νὰ κινηθῇ καὶ νὰ κάμῃ τὸ γύρο τῶν χωριῶν ἐχρειάζετο καὶ χρόνο πολὺ καὶ χρῆμα πολύ. Χρόνο εἶχα, ἀλλὰ μοῦ ἔλειπε τὸ χρῆμα κι' ἂς λένε οἱ Ἄγγλοι πὼς ὁ χρόνος εἶνε... χρῆμα. Ἔτσι πότε μὲ τὸ τραῖνο, πότε μὲ κάρρο, ποὺ ἔθεταν στὴ διάθεσί μου καλοὶ χωρικοί, καὶ κάπου - κάπου μὲ ταξὶ ἔκανα τὴ περιοδεία μου στὰ χωριά. Ὅπου κι' ἂν πῆγα — ἂς εἶνε καλὰ οἱ ἄνθρωποι — βρῆκα θερμὴ ὑποδοχή. Κι' ὅλοι μ' ἕνα στόμα μὲ μάλλωναν σχεδὸν «ποὺ καταξοδεύομαι καὶ κουράζομαι».

—Ἐμεῖς, ἔλεγαν, δὲν ἔχουμε ἄλλον γιὰ νὰ τοῦ δώσουμε τὸ σταυρό.

Καὶ μόνοι τους ἀπαριθμοῦσαν ὅσα τοὺς ἔκανα καὶ ὅσα χρωστοῦσαν σὲ μένα, σπίτια, χωράφια, ὑδραγωγεῖα, δάνεια, ἀποζημιώσεις γιὰ τὶς περιουσίες, ποὺ ἀφῆκαν στὴ γενέτειρά τους, σχολεῖα κι' ὅ,τι μποροῦσαν νὰ θυμηθοῦν τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Γιὰ τὴν εἰλικρίνεια τους ἤμουνα βέβαιος ἑκατὸ τοῖς ἑκατό. Οἱ σχέσεις, ποὺ εἶχα ἀναπτύξει μὲ τοὺς ἐκλογεῖς μου ἦσαν περισσότερο σχέσεις φιλίας καὶ οἰκειότητος παρὰ πολιτικές. Πολλοὶ ἦσαν καὶ μαθητές μου στὴν Ἀνατολικὴ Ρωμυλία, ὅταν ἤμουνα δάσκαλος στὴ γενέτειρα τους. Καὶ τοὺς εἶχα δείξει πὼς δούλευα περισσότερο ἀπὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς ἴδιους παρὰ γιὰ τὴν ψῆφο τους. Ἔτσι μετὰ τὴν περιοδεία ἤμουνα αἰσιόδοξος γιὰ τὴν ἐπιτυχία μου καὶ δὲν ἐπιχείρησα καὶ δεύτερο γύρο, ὅπως ἄλλοι ὑποψήφιοι. Ἀλλὰ κι' ἂν ἤθελα νὰ τὸν κάμω ὁ... ταμίας μου θὰ εἶχεν ἀντιρρήσεις.

★

Γιὰ νὰ ἐπιπλεύσω στὶς ἐκλογὲς μοῦ χρειάζονταν 2.500 σταυροὶ κι' ἐγὼ ὑπολόγιζα πως εἶχα 3.500 ὡς 4.000. Ἔτσι τὸ βράδυ τῆς ἡμέρας τῶν ἐκλογῶν, ὅταν μαζευτήκαμε στὸ Διοικητήριο γιὰ τὰ ἀποτελέσματα, ὅλοι μὲ μακάριζαν καὶ μὲ συνέχαιραν γιατὶ μὲ θεωροῦσαν μεταξὺ τῶν ἐπιτυχόντων. Ἄρχισαν κάποτε νὰ φτάνουν τὰ ἀποτελέσματα ἀνακατωμένα, τῆς πόλης καὶ τῶν χωριῶν. Βρισκόμουνα στὴν ἕκτη σειρὰ καὶ τὸ κόμμα λογάριαζε πὼς θὰ ἔπαιρνε ἕξη ἢ ἑφτὰ ἕδρες ἀπ' τὶς εἴκοσι. Σὲ λίγο ἀνέβηκα στὴν πέμπτη σειρὰ γιὸ νὰ ξανακατέβω στὴν ἕκτη καὶ ἕβδομη.

— Τσαρούχια βλέπω, χασοῦρα θἄχω! εἶπα σὲ κάποιον συνυποψήφιο.

— Σὺ νὰ χάσῃς; ἀπάντησε. Ἐμᾶς νὰ κλαῖς γιὰ χαμένους.

Τὰ ἀποτελέσματα φτάνανε ἀθρόα καὶ ξαναπῆγα στὴν ἕκτη σειρά. Κι' ὕστερα στὴ πέμπτη. Ἄρχισα καὶ πάλι νὰ αἰσιοδοξῶ. Ἀλλ' ἦρθαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Κιλκὶς καὶ ξανάπεσα στὴν ἕκτη σειρά. Μ' ἔφαγαν τὸ δάνειο γιὰ τοὺς κάδους κι' ὁ διορισμὸς τοῦ χωρικοῦ. Καὶ πέμπτος τώρα ὁ προστατευόμενος τοῦ Γονατᾶ, ὁ Τριεψιλίτης μὲ μικρὴ διαφορά. Ἀλλὰ νά, ἔφτασαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Χέρσου. Σώθηκα, εἶπα. Ἐκεῖ ψήφιζαν δικοί μου, κατάδικοί μου, καὶ περίμενα πενῆντα τοὐλάχιστον σταυροὺς ἀπὸ ἕνα χωριουδάκι, ποὺ ἦταν κι' ἡ ἀδυναμία μου. Βρῆκα τοὺς χωρικούς του κάτω ἀπὸ λαμαρίνες τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, μέσα στὰ ὑγρὰ καὶ παγωμένα χώματα καὶ τοὺς ἐγκατέστησα σὲ ὡραῖα κι' ἄνετα σπίτια. Μοῦ χρωστοῦσαν πολλά. Γι' αὐτοὺς εἶχα γίνει κακὸς καὶ μ' ἕναν καλό μου φίλο, ποὺ ἀπαλλοτρίωσα μέρος ἀπ' τὸ χτῆμα του γιὰ τὴν ἐγκατάστασί τους. Μ' αὐτοὺς περνοῦσα πάντα στὸ χιονισμένο τους χωριὸ τὰ Χριστούγεννα. Τὰ πρῶτα Χριστούγεννα, ποὺ ἔκανα μαζί τους, τοὺς βρῆκα νὰ γιορτάζουν μὲ ἐλιὲς καὶ φασόλια, γιατὶ δὲν εἶχαν τίποτα ἄλλο, οὔτε λεφτά. Τοὺς βοήθησα νὰ πάρουν ζωάρκεια.

Ἦταν φυσικὸ νὰ τρέξω μὲ λαχτάρα ν' ἀκούσω τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐκλογικοῦ αὐτοῦ τμήματος, ποὺ θὰ μοῦ ἔδιναν τὴν πέμπτη σειρά. Κι' ἄκουσα: Φιλελεύθεροι τόσοι, Λαϊκοὶ τόσοι, Ἀγροτικοὶ τόσοι κτλ. Καὶ ὑποψήφιος δεῖνα τόσους σταυρούς, ὑποψήφιος τάδε τόσους σταυρούς... Ζαρίφης ... μηδέν! Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ μὲ κατέπληξε. Ζήτησα ἐπαλήθευσι, ἀλλὰ κι' ἡ ἐπαλήθευσις ἐπανέλαβε τὸ μηδέν. Ὅσο νὰ συνέρθω ἀπ' τὸ πλῆγμα αὐτὸ νὰ κι' ἄλλο. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ χωριοῦ, ποὺ θὰ μὲ γελοῦσε, ὅπως μ' εἶχε προειδοποιήσει ὁ ἀγροτικὸς ὑποψήφιος. Λαϊκοὶ τόσα, Ἀγροτικοὶ τόσα, Φιλελεύθεροι ἕνα. Ἄκυρα 250! Καὶ Ζαρίφης ἕνα σταυρό. Κρατοῦσα ὅμως πάντα τὴν ἕκτη θέσι, ἀλλ' ὁ ἀέρας τῆς ἀπαισιοδοξίας ὅλο καὶ φούντωνε. Νέοι λογαριασμοὶ φανέρωναν πὼς τὸ κόμμα θὰ ἔπαιρνε μόνο πέντε ἕδρες. Περίμενα ἀκόμα σταυροὺς ἀπὸ πολλὰ τμήματα. Καὶ νά, φτάνουν τὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ μιὰ ἐνορία τῆς πόλης. Ὁ ἀντιπρόσωπος μου μοῦ εἶχε πῆ λίγο πρίν, πὼς πῆγα καλά.

— Τριακόσους στρογγυλοὺς σταυροὺς πήρατε!

— Καλά, ἀπάντησα, ἀλλὰ τί εἴδους σταυροὶ εἶν' αὐτοὶ οἱ... στρογγυλοί; Μήπως μηδενικά;

—Ὄχι, ἐξήγησε, ἐννοῶ στρογγυλὸ ἀριθμό.

Κι' ἀκούω ν' ἀναγγέλλουν τὰ ἀποτελέσματα:... Ζαρίφης 37. Ποῦ εἶνε οἱ τριακόσοι σταυροὶ τοῦ καλοῦ μου φίλου; Ὅταν τὸν ξαναεῖδα δικαιολογήθηκε μὲ τὴ μεγαλείτερη ἀφέλεια: «Τριακόσα ψηφοδέλτια μοίρασα»...

Ἡ ἀγωνία συνεχίσθηκε ἀκόμα πολύ. Πότε πέμπτος, πότε ἕκτος καὶ πότε ἕβδομος. Ὅπου περίμενα ἑκατὸ σταυροὺς πῆρα πενῆντα, ὅπου διακόσιους πῆρα ἑκατὸ κι' ὅπου τίποτα... πῆρα ἐννέα. Κι' αὐτὸ τὸ θαῦμα ἔγινε στοὺς Νέους Ἐπιβάτες. Θυμήθηκαν οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι πὼς κάποτε τοὺς ἐξυπηρέτησα καὶ θέλησαν νὰ ἀνταποδώσουν τὸ καλό. Μὲ τὸν πρόεδρό τους Σταμπολῆ ζήτησαν ψηφοδέλτιά μου. Τοῦ ἔδωσα δέκα. Κι' ὑποσχέθηκε πὼς θὰ βρεθοῦν καὶ τὰ δέκα στὴν κάλπη. Βρέθηκαν τὰ ἐννιά. Δὲν μποροῦσα νὰ ἔχω παράπονο. Ἦρθαν κι' ἄλλα ἀποτελέσματα, ἀλλ' ἡ σειρά μου ἔμενε ἡ ἴδια, ἔκτος πάντα. Ἀπὸ δυὸ συνοικισμοὺς τῆς πόλης, γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι τῶν ὁποίων εἶχα φροντίσει, πῆρα ἀπ' τὸν ἕνα ὅλο μαῦρα κι' ἀπ' τὸν ἄλλο, τῆς Νέας Βάρνας, ὅλους τοὺς σταυρούς. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἕκτος στὴ σειρά. Τὸ πῆρα ἀπόφασι πὼς ἔχασα καὶ πῆγα σπίτι. Ἀπ' τὴ στενοχώρια μου καὶ τὴν ἀπογοήτευσι δὲν ἔκλεισα μάτι καὶ πρωΐ - πρωΐ ἅρπαξα μιὰ ἐφημερίδα νὰ δῶ μήπως ἄλλαξαν τὰ ἀποτελέσματα. Ἀλλὰ δὲν βαρυέσαι. Πάντα ἕκτος. Καὶ πέμπτος ὁ Τριεψιλίτης, ποὺ βγῆκε βουλευτὴς γιὰ νά... προσχωρήσῃ τὸν πρῶτο μῆνα στοὺς Λαϊκούς.

Ὁλόκληρη τὴ βδομάδα δεχόμουνα συλλυπητήρια κι' ἔδινα ἐξηγήσεις. Μόνον ἡ μάνα μου δὲν ἐννοοῦσε νὰ λυπηθῇ. Κάτω ἀπ' τὸ ἐλαφρό της χαμόγελο φανέρωνε τὴ χαρά της ποὺ γλύτωσα ἀπὸ τόσες σκοτοῦρες. Ἀλλὰ τί σημασία ἔχουν αὐτά. Γεγονὸς ἦταν πὼς μὲ εἶχαν ἐγκαταλείψει οἱ ἐκλογεῖς καὶ διόρθωσις τοῦ κακοῦ δὲν χωροῦσε.

Ν. ΖΑΡΙΦΗΣ

Χιοῦμορ

Εὐχαριστήριο

Ἕνας Ἄγγλος βουλευτὴς ποὺ ἀπέτυχε στὶς τελευταῖες ἐκλογὲς δημοσιευσε στὶς ἐφημερίδες τὸ ἀκόλουθο «εὐχαριστήριο»:

«Εὐχαριστῶ ὅλους ὅσους μοῦ ἔκαμαν τὴν τιμὴν νὰ μοῦ δώσουν τὴν ψῆφο τους. Ἡ γυναῖκα μου, ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, εὐχαριστεῖ ὅλους ἐκείνους ποὺ δὲν μὲ ψήφισαν».

★

— Τὴν ἀγάπησε ὅταν τὴν πρωτοεἶδε;

—Ὄχι, τὴν ἀγάπησε τὴ δεύτερη φορὰ ποὺ τὴν εἶδε. Τὴν πρώτη... δὲν ἤξερε ἀκόμα ὅτι εἶχε λεφτά!

★

— Γιὰ κύτταξε αὐτὴ τὴν κυρία, δὲν φοράει πειὰ ντεκολτέ!

— Εἶναι ἔξυπνη γυναῖκα. Καταλαβαίνει ὅτι ἦρθε ἡ στιγμὴ ποὺ πρέπει νὰ καλύψῃ τὸ παρελθόν!

★

Κάποιος φαλακρὸς μπαίνει τὴν Κυριακὴ στὴν ἐκκλησία, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ δεξιὸς ψάλτης ψάλλει τὸ τροπάριο: «Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν...».

Μόλις ἄκουσε ὁ φαλακρὸς τὸ τροπάρι φωνάζει θυμωμένος:

— Βρὲ παλιάνθρωπε, τώρα ποὺ μπῆκα ἐγὼ μέσα εἶδες τὸ φῶς τὸ ἀληθινό; Δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι φαλακοὶ ἐδῶ μέσα!...

★

—Ὁ κύριος αὐτὸς εἶναι τόσο φιλάργυρος, ποὺ ὅταν κληρονόμησε τὴ βίλλα τοῦ πατέρα του, γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως τοῦ σκύλου ποὺ φύλαγε τὸν κῆπο, ἔμαθε νὰ γαυγίζῃ ὁ ἴδιος!

★

Πρόεδρος: Μάρτυς, πόσων χρονῶν εἶσθε;

Δεσποινὶς Γεροντοκορίδη (ἀκκιζομένη). Δέκα ὀχτώ, κύριε πρόεδρε!

Πρόεδρος: Μὰ τότε... πόσων χρονῶν ἤσαστε ὅταν γεννηθήκατε;

★

Μιλοῦν δυὸ κουτσομπόλες:

— Πῶς σοῦ φαίνεται ἡ καινούργια τουαλέττα τῆς φίλης σου Μαρίας;

—Ἔξοχη! Τὴν κάνει μεγαλείτερη τουλάχιστον κατὰ δέκα χρόνια!

★

Ὁ πρόεδρος: Ὅποιος κάνει θόρυβο θὰ τὸν στείλω στὸ σπίτι του.

Ὁ κατηγορούμενος: Ζήτωωωωωω!

★

Θυρωρός: Νὰ πάρετε αὐτὸ τὸ δωμάτιο, κύριε. Ἔμενε κάποτε ἕνας ἐφευρέτης πού, ἀλλοίμονο! εἶχεν ἐφεύρει μιὰ καινούργια πυρίτιδα...

Πελάτης: Αὐτὴ ἡ μεγάλη κηλίδα στὸ ταβάνι εἶναι πυρῖτις;

Θυρωρός: Ὄχι, Εἶναι... ὁ ἐφευρέτης!

★

—Ὅταν πεθάνῃς, ἄντρα μου, τί θέλεις νὰ γράψουν πάνω στὸν τάφο σου;

—«Ἐπὶ τέλους μόνος!»...

★

— Δεσποινίς, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ πόσο σᾶς ἀγαπῶ! Ὁ ἀληθινὸς ἔρωτας εἶναι βουβός!

— Μὲ συγχωρεῖτε! Ὁ ἀληθινὸς ἔρωτας μιλεῖ... μὲ τὸ μπαμπᾶ!

★

Ἕνας παπᾶς μάλλωσε κάποια γυναῖκα τῆς ἐνορίας του καὶ τὴν ἔδιωξε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία γιατὶ φλυαροῦσε. λέγοντάς της:

—Πήγαινε ἀπὸ δῶ. Εἶσαι μιὰ ἄπιστη γυναῖκα!...

— Κύριοι, τὸν ἀκοῦτε, φώναξε ἡ γυναῖκα στὸ ἐκκλησίασμα. Ἐπικαλοῦμαι τὴ μαρτυρία σας. Ὁ παπᾶς... μαρτυράει τὶς ἁμαρτίες ποὺ τοῦ ἐξομολογοῦνται!...

Ἡ Τζέϊν Ράσελ.

ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ τῶν ἀστέρων

Σύντομες εἰδησοῦλες

★ Στὴ Τζὴν Κρέην ἔγινε τελευταῖα ἡ τιμὴ ν' ἀφήσῃ τ' ἀποτυπώματα τῶν ποδιῶν της στὸ περίφημο «Κινέζικο θέατρο» τοῦ Χόλλυγουντ, πλάϊ στὰ ἀποτυπώματα τῆς Τζὶν Χάρλοου, τοῦ Ροδόλφο Βαλεντῖνο, τῆς Καρὸλ Λομπὰρ καὶ πολλῶν ἄλλων «ἀθανάτων» τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου. Τὸ «Κινέζικο θέατρο», ποὺ διευθύνεται ἀπὸ τὸν Σκὸτ Γκράουμανς, εἶναι ἕνα εἶδος μουσείου ἀποτυπωμάτων διαφόρων μελῶν τοῦ σώματος τῶν καλυτέρων ἠθοποιῶν τοῦ Χόλλυγουντ. Γιὰ ἕναν ἠθοποιό, τὸ ν' ἀφήσῃ κάποιο ἀποτύπωμά του σ' αὐτὸ ἀποτελεῖ μιὰ τιμὴ τὸ ἴδιο μεγάλη ὅσο καὶ τὸ νὰ πάρῃ τὸ περίφημο βραβεῖο «Ὄσκαρ».

★ Ἡ Λουέλα Πῆρσον ἀπειλεῖ ὅτι δὲν θὰ ἀσχοληθῇ στὸ μέλλον μὲ τὴν Ἄβα Γκάρντνερ, ποὺ τὴν διέψευσε πολλὲς φορὲς ὡς τώρα στὶς προβλέψεις της γιὰ τὶς ἐρωτικὲς προτιμήσεις της. Τὰ δύο τελευταῖα φλὲρτ τῆς διάσημης βεντέττας εἶναι ὁ Χόουαρντ Ντὰφ καὶ ὁ Πῆτερ Λάουφορντ. Φλερτάρει καὶ μὲ τοὺς δυὸ ταυτόχρονα, ἀδιαφορώντας γιὰ τὰ σχόλια ποὺ γίνονται γύρω της.

★ Ὁ Γκὺ Μέντιζον καὶ ἡ Γκαίηλ Ράσσελ γύρισαν στὸ Χόλλυγουντ ἀπὸ τὸ γαμήλιο ταξίδι τους.

★ Ἡ Βάντα Χέντριζ καὶ ὁ Ὤντι Μάρφυ χώρισαν.

★ Ἡ «Μέτρο - Γκόλντουϊν - Μάγερ» ἔδωσε στὸ Βὰν Τζόνσων προθεσμία τριῶν μηνῶν γιὰ νὰ χάσῃ τὰ δυὸ κιλὰ ποὺ ἔχει πάρει παραπάνω ἀπὸ κεῖνα ποὺ ὁρίζει τὸ συμβόλαιό του.

★ Κατὰ τὴν παραμονή της στὸ Χόλλυγουντ, ἡ πριγκήπισσα Μάργκαρετ θὰ φιλοξενηθῇ ἀπὸ τὸν Ντούγκλας Φαίρμπανκς. Ἡ «Μέτρο - Γκόλντουϊν - Μάγιερ», ἡ «Παραμάουντ» κι' ἄλλες ἀμερικανικὲς κινηματογραφικὲς ἑταιρίες προσέφεραν στὴν πριγκήπισσα σημαντικὰ ποσὰ γιὰ νὰ ἐμφανισθῇ σὲ μιὰ ταινία. Ἀλλ' οἱ σχετικὲς προτάσεις ἀπερρίφθησαν χωρὶς οὔτε κἂν νὰ συζητηθοῦν, ὅπως τονίζει μιὰ ἀνακοίνωσις τῶν Ἀνακτόρων τοῦ Μπούκιγχαμ. Ἡ ἴδια ἀνακοίνωσις προσθέτει ὅτι ἡ πριγκήπισσα θὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Χόλλυγουντ ἀπὸ ἁπλῆ περιέργεια καὶ ὅτι τὸ ταξίδι της δὲν ἔχει κανένα ἄλλον σκοπό.

★ Ὁ δεκατετραέτης γυιὸς τοῦ Ντάνα Ἄντριους, Ντέϊβιντ μπῆκε ἐφέτος στὴ στρατιωτικὴ σχολή. Ὁ διάσημος ἠθοποιὸς ἔχει ἄλλα τρία παιδιά: τὴν Κάθριν ἡλικίας 7 ἐτῶν, τὸν Στέφεν 4 καὶ τὴ Σοῦζαν 18 μηνῶν.

★ Ὁ Τάϋρον Πάουερ, ὁ Χόουαρντ Ντὰφ καὶ ὁ Μοντγκόμερυ Κλὶφτ ἀνακηρύχτηκαν ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ τὶς φίλες τοῦ κινηματογράφου, σ' ἕναν πρόσφατο διαγωνισμό, ποὺ ἔγινε στὴ Νέα Ὑόρκη, «οἱ τρεῖς πιὸ ἀγαπημένοι ἄντρες τοῦ κόσμου». Οἱ «τρεῖς πιὸ ἀγαπημένες γυναῖκες τοῦ κόσμου», σύμφωνα μὲ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἴδιου διαγωνισμοῦ, εἶναι ἡ Ἄβα Γκάρντνερ, ἡ Τζέϊν Ράσσελ κι' ἡ Λάνα Τάρνερ.

★ Ἡ Γκρὴρ Γκάρσον ἀρρώστησε ἀπὸ λαρυγγίτιδα στὸ Λονδῖνο. Ὁ σύζυγός της Μποῦντο Βόγκελσον, τέως συνταγματάρχης τοῦ ἀμερικανικοῦ στρατοῦ καὶ ἤδη ἰδιοκτήτης πετρελαιοπηγῶν, ὑποφέρει ἀπὸ μιὰ καρδιακὴ πάθησι κι' οἱ γιατροί του τοῦ ἀπαγόρευσαν ρητὰ νὰ τρέξῃ στὸ προσκέφαλο τῆς γυναίκας του, ὅπως ἦταν ἡ ἐπιθυμία του.

★ Τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, τὰ εἴδωλα τοῦ Χόλλυγουντ πέφτουν ἀπὸ τὶς βάσεις τους. Μετὰ τὴν Ἴνγκριντ Μπέργκμαν, ὁ Φρὰνκ Σινάτρα. Οἱ διαφημισταί του τὸν παρουσίαζαν σὰν ὑπόδειγμα πιστοῦ συζύγου, ὅπως καὶ ἦταν. Ἀλλά, πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, ἐγκατέλειψε τὴ σύζυγό του Νάνσυ, ποὺ ὑπέβαλε ἀμέσως αἴτησι διαζυγίου.

★ Ἡ Ὑβὸν ντὲ Κάρλο ἔφτασε στὴ Ρώμη κι' ἔφυγε ἀμέσως γιὰ τὴν Τεχεράνη, ὅπου θὰ παραμείνῃ μερικὲς ἡμέρες ὡς φιλοξενουμένη τοῦ Σάχη τῆς Περσίας.

★ Τὰ ἀμερικανικὰ δικαστήρια ἐκήρυξαν διαλελυμένο τὸ γάμο τοῦ Τζὼν Πέϊν καὶ τῆς Γκλόρια ντὲ Χάβεν. Φημολογεῖται ὅτι ἡ διάσημη βεντέττα πρόκειται νὰ παντρευτῇ ἕνα γνωστὸ Ἀμερικανὸ βιομήχανο.

★ Ἡ Ρίτα Χαίηγουωρθ θὰ φύγῃ μαζὶ μὲ τὴν κόρη της γιὰ τὴν Αἴγυπτο, ὅπου θὰ μείνουν ὅλη τὴν ἄνοιξι. Ὁ Ἀλῆ Χὰν δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τὶς συνοδεύσῃ γιατὶ χτύπησε τὸ πόδι του κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς χιονοδρομίας καὶ θὰ χρειαστῇ νὰ μείνῃ πολλὲς βδομάδες στὸ κρεββάτι.

★ Κῦμα εὐλαβείας ἔχει ξεσπάσει τελευταῖα στὸ Χόλλυγουντ. Ἡ Τζέϊν Ράσσελ, ἡ γυναῖκα - σκάνδαλο, ἡ «ἐκτὸς νόμου», ὅπως εἶχε ἀποκληθῇ, μετέβαλε τὸ σπίτι της σὲ ναό. Δυὸ φορὲς τὴ βδομάδα συγκεντρώνει ἐκεῖ μερικοὺς πιστοὺς ὀπαδούς της, ἄντρες καὶ γυναῖκες καὶ ὅλοι μαζὶ διαβάζουν καὶ σχολιάζουν τὴ Βίβλο. Μιὰ ἄλλη ἠθοποιός, ἐξ ἄλλου, ἡ Κόην Τόουνσεντ, ἐδήλωσε ὅτι θ' ἀποσυρθῇ ἀπὸ τὸν κινηματογράφο μόλις συγκεντρώσῃ τὸ ἀπαιτούμενο ποσὸν γιὰ νὰ μπῇ σ' ἕνα μοναστήρι.

★ Ἡ Νάντια Γκρέϋ προσεκλήθη ἀπὸ μιὰ ἀμερικανικὴ κινηματογραφικὴ ἑταιρία γιὰ νὰ ἐμφανιστῇ σὲ μιὰ καινούργια ταινία, ποὺ ἔχει τὸν τίτλο «Κάποιος πέθανε στὸ διπλανὸ δρόμο», στὸ πλευρὸ τοῦ Φρανσὸτ Τόν. Ὡς γνωστόν, κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, κρύβεται ἡ Ρουμανὶς πριγκήπισσα Νάντια Καντακουζηνοῦ.

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

Ἱστορίες ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Επρόλαβα ἕνα ἔγκλημα!

Δὲν εἶμαι ἄνθρωπος περίεργος καὶ δὲν ἔχω τὴ συνήθεια νὰ βάζω τὸ μάτι σὲ κλειδαρότρυπες καὶ χαραμάδες γιὰ νὰ βλέπω τί συμβαίνει στὰ ξένα σπίτια, οὔτε νὰ κολλάω τ' αὐτὶ σὲ παράθυρα γιὰ ν' ἀκούω τί λένε οἱ ἄλλοι. Ἔχω μιὰ ἀρχή: Πιστεύω ὅτι, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἕνας, δυό, τρεῖς ἢ περισσότεροι ἄνθρωποι βρεθοῦν ἀνάμεσα στοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ τους καὶ κλείσουν, μάλιστα καὶ τὴν πόρτα, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάνουν καὶ νὰ ποῦν ὅ,τι θέλουν. Ἀλλὰ μ' ἕνα ὅρο: Νὰ μὴν κάνουν ἔγκλημα. Ἀπὸ τὴ στιγμή, κύριε, ποὺ θὰ κλεισθῇς μέσα στὸ δωμάτιό σου καί, νομίζοντας πὼς δὲν σὲ βλέπει οὔτε σ' ἀκούει κανείς, σχεδιάσῃς ἔγκλημα, ἐγὼ ἔχω καθῆκον νὰ δώσω προσοχὴ καὶ ν' ἀποτρέψω τὸ κακούργημα ποὺ καταστρώνεις. Ἀλλοιῶς εἶμαι ἀνάξιος πολίτης. Καὶ τὸ λιγώτερο ποὺ πρέπει νὰ πάθω, εἶναι νὰ μοῦ ἀφαιρέσουν τὸ ἐκλογικὸ βιβλιάριο.

★

Ἦτανε νύχτα, λοιπόν. Ἡ σκοτεινὴ νύχτα τῆς 12ης Μαρτίου κι' ἐγὼ ἐπέστρεφα σιγὰ-σιγὰ στὴν πόλι, ἀπὸ τὸ τέρμα Πατησίων, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ραντεβοῦ ποὺ δὲν ἔγινε.

Ἐκεῖ, εἶχα περιμείνει μιὰ κοπέλλα. Εἴχαμε δώσει ραντεβοῦ στὶς ἕξη τ' ἀπόγεμα. Κι' ὅταν εἶδα πὼς ἡ ὥρα πῆγε μιάμισῃ μετὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ ἡ μικρὴ δὲν φάνηκε, ὑπέθεσα πὼς δὲν θαρχόταν. Κι' ἔπειτα ἤτανε κι' ἀναξιοπρεπὲς νὰ περιμένω περισσότερο. Ἔτσι πῆρα τὴν ἀπόφασι νὰ ἐπιστρέψω σπίτι μου. Γύριζα μὲ τὰ πόδια, γιὰ ν' ἀπολαύσω τὴ ρωμαντικὴ νύχτα. Δὲν ἀκολούθησα τὴν ὁδὸ Πατησίων. Προτίμησα νὰ κάνω τὸ δρομολόγιό μου ἀπὸ μικροὺς δρόμους, ποὺ ἦταν ἥσυχοι κι' ἐρημικοί, σὰν νὰ εἶχαν πέσει στὸν ὕπνο. Ποῦ καὶ ποῦ ἡ σκοτεινὴ σκιὰ κάποιου βιαστικοῦ διαβάτη, καὶ τὸ γαύγισμα κάποιου σκύλου, ποὺ ἤθελε νὰ δηλώσῃ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο πὼς ἀγρυπνοῦσε καὶ τ' ἀφεντικά του μποροῦσαν νὰ κοιμῶνται ἥσυχα. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀκούω τὸ θλιβερὸ κρώξιμο μιᾶς κουκουβάγιας.

— Νὰ δῇς ποὺ κάτι θὰ συμβῇ ἀπόψε! εἶπα μέσα μου. Ἂς ἔχω τὸ νοῦ μου!

Καὶ μ' ἔπιασε μιὰ παράξενη ἀνησυχία.

Δὲν εἶχα κάνει περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι βήματα. Καὶ ξαφνικά, ἔξω ἀπὸ ἕνα φωτισμένο παράθυρο, ἀκούω μιὰν ἀπελπισμένη γυναικεία φωνή:

—Ὄχι! Δὲν πρέπει νὰ τὸν σκοτώσῃς!

— Θὰ τὸν σκοτώσω! ἀκούστηκε μιὰ ἄλλη φωνή, βαρειὰ καὶ ἀδιάλλακτη. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύσις. Καὶ σὲ παρακαλῶ, μὴ μοῦ χαλᾷς τὸ σχέδιο.

Στάθηκα.

—Ἐδῶ σχεδιάζεται ἔγκλημα! εἶπα. Νὰ τὸ κρώξιμο τῆς κουκουβάγιας, ποὺ βγαίνει! Τώρα τί γίνεται;

Καθὼς φοράω παπούτσια μὲ κρέπ, πλησίασα στὸ παράθυρο σιγὰ - σιγὰ καὶ ὕπουλα γιὰ νὰ ἰδῶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς φωτισμένες χαραμάδες. Τίποτα! Πίσω ἀπὸ τὶς χαραμάδες ἦταν τὰ τζάμια. Καὶ πίσω ἀπὸ τὰ τζάμια κουρτίνες, ποὺ δὲν ἄφηναν τ' ἀδιάκριτο μάτι νὰ ἰδῇ. Ὁ ἐγκληματίας εἶχε λάβει τὰ μέτρα του. Ὄχι, κορόϊδο ἦτανε!

Ἂς περιμένω ν' ἀκούσω,

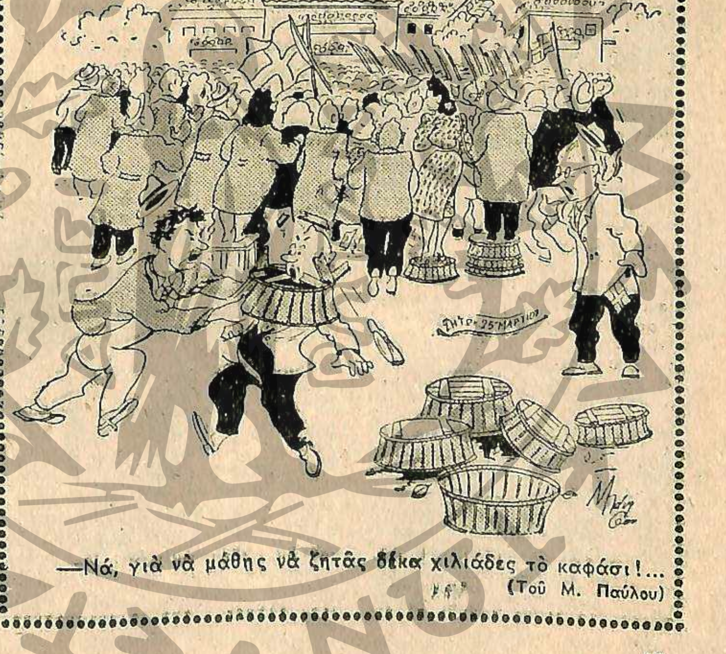

—Νά, γιὰ νὰ μάθῃς νὰ ζητᾶς δέκα χιλιάδες τὸ καφάσι!...

(Τοῦ Μ. Παύλου)

τουλάχιστον! Δὲν περίμενα πολύ. Πρώτη μίλησε ἡ γυναῖκα.

— Ξέρεις, αὐτὸς ὁ Ἀλέκος μοῦ εἶναι πολὺ συμπαθητικός. Θὰ προτιμοῦσα νὰ ζήση. Γιατί δὲν σκοτώνεις κανέναν ἄλλο;

— Δὲν γίνεται! ἀπάντησε ὁ ἐγκληματίας. Ἔτσι ποὺ ἦρθαν τὰ πράγματα, αὐτὸς πρέπει νὰ πεθάνη.

— Ἤθελα νὰ ἤξερα τί καταλαβαίνεις μ' αὐτοὺς τοὺς φόνους! Ἔχεις σκοτώσει ἕνα σωρό. Τώρα θὲς νὰ σκοτώσης καὶ τὸν Ἀλέκο. Καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, νὰ σοῦ πῶ δὲν μ' ἔνοιαζε καὶ πολύ. Ἀλλὰ γιὰ τὸ Ἀλέκο δὲν θὰ τὄθελα.

— Σοῦ εἶπα, Λέλα, ὅτι δὲν γίνεται ἀλλοιῶς. Κι' ὕστερα θαρθῆ ἡ σειρὰ καὶ τοῦ Σεραφείμ! Αὐτὸς θὰ πεθάνη δεύτερος!

— Αὐτουνοῦ τοῦ ἀξίζει. Τέτοιος ποὺ εἶναι πρέπει νὰ πεθάνη. Ὁ Ἀλέκος ὅμως ὄχι. Τόσο νέος!...

— Λυπᾶμαι πολύ, ἀλλὰ θὰ πάη κι' αὐτός.

— Καὶ πῶς θὰ τὸν σκοτώσης;

— Θὰ βάλω τὴ Φάννυ νὰ τὸν καθαρίση.

— Καὶ δὲν θὰ τὴν ἀνακαλύψη ἡ ἀστυνομία;

— Ὄχι. Θὰ γίνη τόσο ἔξυπνη καὶ ὄμορφα ἡ δουλειά, ὥστε θὰ φαίνεται πὼς ὁ Ἀλέκος πῆγε ἀπὸ φυσικὸ θάνατο. Θὰ τὸν σκοτώση μ' ἕνα μυστηριῶδες δηλητήριο, ποὺ μόνο ἐγὼ ξέρω τὴ σύνθεσί του. Τάχω φτιάξει μὲ πολλὴ τέχνη τὰ πράγματα. Θὰ βάλω τὴ Φάννυ νὰ τὸν καλέση στὸ σπίτι της, τάχα πὼς δέχεται τὶς ἐρωτικές του προτάσεις. Ὁ Ἀλέκος θὰ πάη ἀνύποπτος, περιμένοντας νὰ βρῆ τὴν ἐρωτικὴ εὐτυχία, ἐνῶ θὰ τὸν περιμένη ὁ θάνατος. Ἕνα λικὲρ ποὺ θὰ τοῦ προσφέρη ἡ Φάννυ, θὰ εἶναι τὸ τελευταῖο ποὺ θὰ πιῆ στὴ ζωή του. Κι' ὅταν θάρθη ἡ ἀστυνομία καὶ ὁ ἰατροδικαστής, θὰ διαπιστώσουν ὅτι ὁ Ἀλέκος πέθανε ἀπὸ συγκοπή.

— Κι' ὁ Σεραφείμ; Αὐτὸν πῶς θὰ τὸν σκοτώσης;

— Ὅταν θάρθη ἡ ὥρα του, θὰ σκεφτῶ καὶ γι' αὐτὸν ἕναν ἔξυπνο τρόπο. Γιὰ τὴν ὥρα τὸν ἀφήνω νὰ ζήση. Γιὰ μένα, ὅμως, εἶναι κατάδικος εἰς θάνατον, μὲ ἀναστολή.

— Σὲ θαυμάζω! εἶπε ἡ γυναικεία φωνή! Ἀπὸ τὰ τόσα ἐγκλήματά σου κανένα δὲν ἔχει ἀνακαλύψει ἡ ἀστυνομία.

— Μὰ εἶμαι μάστορας σ' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἀγαπητή μου. Ἐγὼ δὲν πιστεύω σὲ κεῖνο ποὺ λένε ὅτι τάχα κανένα ἔγκλημα δὲν μένει ποὺ νὰ μὴν ἀποκαλυφθῆ μιὰ μέρα. Ἐγὼ ὑποστηρίζω ὅτι μπορεῖ θαυμάσια ὄχι ἕνα, ἀλλὰ πολλὰ ἐγκλήματα, νὰ μείνουν γιὰ πάντα κρυφά, ἀρκεῖ νάχουν γίνει μὲ μαστορικὸ τρόπο καὶ μὲ τέχνη. Αἴ, βέβαια, αὐτὴ τὴν τέχνη δὲν μπορεῖ νὰ τὴν κατέχη ὁ καθένας.

— Ἐγὼ μιὰ φορὰ βαρέθηκα αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα. Σὲ βλέπω διαρκῶς βουτηγμένο στὸ αἷμα!

— Κι' ὅμως μ' αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα ἔχουμε βγάλει πολλὰ λεφτά. Κι' αὐτὸ εἶναι ποὺ μ' ἐνδιαφέρει ἐμένα. Λοιπόν, πήγαινε τώρα νὰ κοιμηθῆς κι' ἄσε με νὰ κάνω τὴ δουλειά μου. Ἔχω νὰ καταστρώσω τὶς λεπτομέρειες καὶ νὰ συνθέσω τὴ συνταγὴ τοῦ δηλητηρίου. Κι' ὁ φόνος θὰ γίνη αὔριο τ' ἀπόγευμα...

Ἀκούστηκε ἕνα τρίξιμο πόρτας κι' ἔπειτα ἡσυχία...

*

Ἔτρεμα. Ἀκούμπησα στὸν τοῖχο γιὰ νὰ στηριχθῶ καὶ νὰ συγκρατήσω τὶς σκέψεις μου. Ἐδῶ σχεδιάζεται ἔγκλημα! Ἐδῶ μέσα, πίσω ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀθῶο παράθυρο, ἔχει τὸ ἄντρον του ἕνας φοβερὸς ἐγκληματίας, ποὺ σκοτώνει ἀνθρώπους μὲ τὴν ἴδια ψυχραιμία ποὺ ἕνας ὀδοντοϊατρὸς βουλώνει ἕνα δόντι! Ἐχθρὸς τῆς κοινωνίας ὑπ' ἀριθμὸν 1! Θυμήθηκα κάτι μυστηριώδη ἐγκλήματα ποὺ ἔγιναν τὸν τελευταῖον καιρὸ κι' ἔμειναν ἀνεξιχνίαστα. Παιδεύτηκε ἡ ἀστυνομία γιὰ ν' ἀνακαλύψη τοὺς δράστας κι' ἔπειτα ἔκλεισε τοὺς φακέλλους. Καὶ ὅμως ἐδῶ εἶναι ὁ ὑπεύθυνος! Ὁ σατανικὸς ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας τῶν δολοφόνων, ποὺ κάθεται ἥσυχα - ἥσυχα καὶ πίνει τὸν καφέ του, ἐνῶ τὰ τυφλὰ ὄργανά του ἐκτελοῦν τὶς ἀποφάσεις του! Ἐγκληματίας συνειδητός, ποὺ σκοτώνει γιὰ νὰ κερδίση χρῆμα! Χρῆμα βουτηγμένο στὸ αἷμα τῶν θυμάτων του.

Καὶ τώρα ἔχει δυὸ γιὰ καθάρισμα!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούγεται τὸ ἀπαίσιο οὔρλιασμα κάποιου σκυλιοῦ, ποὺ μοῦ φέρνει ἀνατριχίλα. Τὸ σκυλὶ κλαίει, ὁ θρῆνος του ἁπλώνεται στὴ μαύρη ἡσυχία τῆς νύχτας. Προμήνυμα θανάτου! Τὰ σκυλιὰ ἔχουν προαισθήσεις...

Μὰ ὄχι καλέ μου σκῦλε. Ὑπάρχει Θεία Δίκη. Μιὰ ἀνώτερη δύναμι ἔκανε τὴ μικρὴ ποὺ περίμενα νὰ μὴν ἔρθη στὸ ραντεβοῦ μας. Ἡ ἴδια δύναμι μ' ἔκανε καὶ μένα νὰ περάσω ἄσκοπα δῆθεν ἀπ' αὐτὸ τὸ δρόμο, γιὰ ν' ἀκούσω ὅλη αὐτὴ τὴν ἐγκληματικὴ στιχομυθία. Οἱ κακοῦργοι δὲν ἔλαβαν τὰ μέτρα τους, γιὰ νὰ μὴν ἀκουσθοῦν. Δυὸ ἡ ὥρα νύχτα, σοῦ λένε, ποιὸς θὰ μᾶς ἀκούση; Δὲν ἔβαλαν στὸ νοῦ τους πὼς ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι ποὺ φορᾶνε παπούτσια μὲ κρὲπ καὶ περπατοῦν ἀθόρυβα, ὅπως ἡ ἀράχνη...

Νὰ πάλι τὸ κρώξιμο τῆς κουκουβάγιας! Καὶ τὸ οὐρλιαχτὸ τοῦ σκύλου. Ἕνα θλιβερὸ ντουέτο μέσα στὴ νύχτα, ποὺ κλαίει τὸ αὐριανὸ θάνατο τοῦ Ἀλέκου. Ὅμως ὄχι. Ὁ Ἀλέκος θὰ ζήση! Μὴν κράζης καλή μου κουκουβάγια καὶ μὴ θρηνῆς καλέ μου σκῦλε! Ὁ Ἀλέκος θὰ ζήση. Κι' αὐτὸς ὁ ἐγκληματίας θὰ δώση λόγο τῶν πράξεών του. Κι' ἐγὼ θὰ γίνω διάσημος...

★

«Ναί, θὰ γίνω διάσημος!» λέω καθὼς τρέχω στὴν ἀστυνομία. Οἱ ἐφημερίδες θὰ γράφουν τ' ὄνομά μου, θὰ μοῦ ζητοῦν συνεντεύξεις, θὰ δημοσιεύουν τὴ φωτογραφία μου. Γιὰ νὰ ἰδῶ, ἔχω καμμιὰ πρόχειρη στὸ πορτοφόλι μου; Ἆ! Ναί. Εὐτυχῶς ὑπάρχει μία, λίγο παληά, ποὺ μὲ δείχνει μὲ μαγιώ. Δὲν πειράζει, γιὰ πρώτη ζήτησι καλὴ εἶναι: «Ὁ ἀνακαλύψας τὸν δράστην τῶν πολλαπλῶν δολοφονιῶν κ. Φρῖξος Φουρφούρης, μὲ ἔνδυμα θαλασσίου λουτροῦ». Θὰ μὲ κουβεντιάζη ὁ κόσμος. Θὰ μὲ καλέση ὁ ἀστυνομικὸς διευθυντὴς νὰ μὲ συγχαρῆ καὶ νὰ μοῦ προτείνη ἴσως νὰ καταταχθῶ στὴν ἀστυνομία μὲ καλὸ βαθμό. Θάχω τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἀλέκου καὶ τοῦ Σεραφείμ.

— Ἐσὺ μᾶς ἔσωσες τὴ ζωή! Καὶ θὰ μὲ γεμίσουν δῶρα! Ἴσως ὁ κ. Σεραφεὶμ μοῦ δώση καὶ τὴν κόρη του, ἂν ἔχη. Μεγάλες δόξες μὲ περιμένουν.

— Τί θέλετε; μὲ ρωτᾶ ὁ σκοπὸς στὴν πόρτα τοῦ τμήματος.

— Τὸν κύριο διοικητή.

— Τέτοια ὥρα εἶναι στὸ σπίτι του καὶ κοιμᾶται.

— Νὰ τὸν ξυπνήσετε. Πρόκειται γιὰ ἔγκλημα!

— Περᾶστε στὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας.

— Τὰ σέβη μου, κύριε ἀξιωματικέ. Μὴν καθόσαστε στιγμή. Ἂν δὲν προφθάσουμε, ἕνας ἄνθρωπος πρόκειται νὰ δολοφονηθῆ αὔριο τ' ἀπόγευμα. Τώρα, πρὸ δέκα λεπτῶν, παρακολούθησα ὅλο τὸ σχέδιο τοῦ ἐγκλήματος. Ἄκουσα τὸ δολοφόνο ποὺ κατάστρωνε τὶς λεπτομέρειες καὶ κανόνιζε τὸ δηλητήριο. Εἶναι ἔνοχος καὶ ἄλλων ἐγκλημάτων, ποὺ ἔμειναν μυστηριώδη καὶ ἀνεξιχνίαστα. Θὰ πιάσετε λαυράκι!

Τὰ λέω μὲ δραματικὴ παραστατικότητα, σχεδὸν λαχανιασμένος. Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας παίρνει στὸ τηλέφωνο τὸ σπίτι τοῦ διοικητοῦ.

— Ξυπνῆστε τον ἀμέσως... Ἐσεῖς, κύριε διοικητά; Μᾶς καταγγέλλουν ἕνα φοβερὸ ἔγκλημα ποὺ ἑτοιμάζεται ἀπόψε! Ἆ! ἐρχόσαστε; Μάλιστα. Περιμένουμε!

Σὲ ἕνα τέταρτο ὁ διοικητὴς εἶναι παρὼν καὶ ἀγουροξυπνημένος. Τοῦ ἐπαναλαμβάνω τὰ καθέκαστα, ἀκόμα πιὸ ζωντανά. Προσθέτω ὅτι εἶδα καὶ τὸ δηλητήριο μὲ τὰ μάτια μου, καθὼς τόβαζε σ' ἕνα χαρτάκι ὁ δολοφόνος.

— Ποῦ εἶναι τὸ σπίτι;

— Δὲν κράτησα ὁδὸ καὶ ἀριθμό. Ἀλλὰ τὸ θυμᾶμαι!

Ὁ διοικητὴς παίρνει καμμιὰ δεκαριὰ ἄνδρες καὶ τὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας. Φορτωνόμαστε σ' ἕνα μικρὸ καμιόνι, ἐγὼ δίπλα στὸ διοικητή, κι' ὁ ὁδηγός. Εἶναι ὑποβλητικὴ ἡ σκηνή. Τὸ αὐτοκίνητο μὲ τοὺς ἀστυνομικούς, μέσα στὴ σκοτεινὴ νύχτα... Νομίζω πὼς βλέπω κινηματογραφικὴ ταινία.

— Ἐκεῖ εἶναι, κύριε διοικητά. Αὐτὸ τὸ φωτισμένο παράθυρο!

— Στάσου! διατάζει ὁ διοικητὴς τὸν σωφέρ.

Τὸ αὐτοκίνητο φρενάρει. Οἱ ἄνδρες πηδοῦν ἐλαφρά. Ὁ διοικητὴς δίνει διαταγές:

— Ἐσεῖς οἱ τρεῖς θαρθῆτε μαζί μου. Ἐσεῖς οἱ ἄλλοι θὰ κυκλώσετε τὸ τετράγωνον καὶ θὰ συλλάβετε ὅποιον θὰ δῆτε νὰ περνᾷ. Πᾶμε.

Προχωροῦμε σιγὰ καὶ προφυλακτικὰ μέσα στὸ σκοτάδι.

— Μήπως περισσεύει κανένα περίστροφο καὶ γιὰ μένα; ρωτῶ τὸ διοικητή.

— Ἔχεις ξαναπιάσει ποτὲ πιστόλι στὸ χέρι σου;

— Ὄχι.

— Τότε τί τὸ θές; Γιὰ νὰ σκοτώσης κατὰ λάθος κανέναν ἀπὸ μᾶς; Βασίσου ἀπάνω μας!

Φθάνουμε στὸ σπίτι. Ὁ διοικητὴς χτυπάει τὸ κουδοῦνι. Ἀνοίγει τὸ παράθυρο. Νὰ ὁ δολοφόνος ποὺ ρωτάει ἀνήσυχος:

— Ποιὸς εἶναι;

— Ἀστυνομία! Ἀνοῖξτε!

— Τί θέλετε;

— Ἄνοιξε γιατὶ θὰ πυροβολήσουμε! ἀπαντῶ ἐγώ.

Ἡ πόρτα ἀνοίγει. Ὁ διοικητής, οἱ τρεῖς ἀστυνομικοὶ κι' ἐγὼ εἰσορμοῦμε μέσα.

— Ψηλὰ τὰ χέρια!

— Μὰ τί συμβαίνει, κύριε διοικητά; ρωτάει ἀνήσυχος ὁ ἐγκληματίας — καὶ νὰ καὶ ἡ σύνεργός του τρομαγμένη, μὲ τὴ νυχτικιά της.

— Σὲ πιάσαμε! φωνάζω πάλι ἐγώ. Νὰ καὶ τὸ μπουκαλάκι μὲ τὸ δηλητήριο, κύριε διοικητά.

Ὁ διοικητὴς τὸ παίρνει. Εἶνε γεμᾶτο παστίλιες. Κάθε παστίλια εἶνε προορισμένη νὰ σκοτώση ἄνθρωπο.

— Εἶνε γιὰ τὸ βῆχα! λέει ὁ ἐγκληματίας, γιὰ νὰ μᾶς παραπλανήση.

— Πάρε μία! λέω ἐγώ.

Ὁ ἐγκληματίας καταπίνει τρεῖς... Ὁ διοικητὴς μὲ κυττάζει ὕποπτα.

— Μὰ τί τρέχει ἐπὶ τέλους; ρωτάει ἡ κυρία. Κάναμε κανένα ἔγκλημα;

— Μάλιστα! φωνάζω πάλι ἐγώ. Ἔχετε κάνει πολλὰ ἐγκλήματα καὶ τώρα ἑτοιμάζετε ἄλλα δυό! Αὔριο θὰ σκοτώσετε τὸν Ἀλέκο καὶ ἀργότερα τὸ Σεραφείμ! Τ' ἄκουσα ὅλα!

Καὶ τότε ξεσπάει ἕνα γέλιο ἀπίστευτο. Ὁ ἐγκληματίας πιάνει τὴν κοιλιά του ἀπὸ τὰ γέλια καὶ ἡ κυρία πέφτει στὴν πολυθρόνα, τεντώνοντας τὰ πόδια της. Περνοῦν δέκα λεπτά, μέχρι ποὺ νὰ συνέλθουν.

— Αὐτὸ εἶνε ἀπὸ τ' ἀπίστευτα, κύριε διοικητά μου, λέει πνιγμένος ἀκόμα ὁ ἐγκληματίας. Ξέρετε ποιὸς εἶνε ὁ Ἀλέκος;

— Ποιός;

— Ὁρίστε. Διαβᾶστε νὰ ἰδῆτε!

Μᾶς δείχνει ἕνα μάτσο χειρόγραφα, ὅπου τὸ μάτι μου παίρνει ποῦ καὶ ποῦ τὸ ὄνομα Ἀλέκος. Ἔπειτα μᾶς δείχνει μιὰ σειρὰ ἀπὸ βιβλία:

— Κύριε διοικητά μου, εἶμαι ὁ Ἄρης Συληθρῆς, ποὺ γράφω ἀστυνομικὰ μυθιστορήματα... Καθὼς βλέπετε ὁ Ἀλέκος εἶνε ἕνας ἥρως μου ποὺ πρόκειται νὰ τὸν σκοτώσω αὔριο. Ἀλλὰ θὰ τὸν σκοτώσω μὲ τὴν πέννα! Αὐτὴ εἶνε ὅλη ἡ ἱστορία!...

Ὁ διοικητὴς μὲ κυττάζει καὶ κουνάει τὸ κεφάλι του. Ἐγὼ κατεβάζω τὸ δικό μου.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Συληθρῆ, γιὰ τὴν παρεξήγησι. Ἀλλὰ ἐτοῦτος ὁ ἠλίθιος μᾶς τὰ παρουσίασε ἀλλοιῶς τὰ πράγματα.

— Σᾶς παρακαλῶ, κύριε διοικητά. Μοῦ δώσατε ἕνα ὡραῖο θέμα γιὰ ἕνα καινούργιο μυθιστόρημα. Σᾶς εὐχαριστῶ.

— Πᾶμε! διατάζει ὁ διοικητής.

Βγαίνουμε ἔξω. Κι' ἐκεῖ ὁ διοικητὴς μοῦ λέει:

— Τί σοῦ χρώσταγα βρὲ νὰ μὲ ξυπνήσης στὰ καλὰ καθούμενα;

— Κύριε διοικητά μου!...

— Πᾶρτε τον! διατάζει τοὺς ἄντρες του. Πᾶρτε τον γιὰ νὰ μὴν ἐγκληματήσω! Στὸ κρατητήριο γιὰ εἰκοσιτέσσερες ὧρες! Γιὰ νὰ μάθη ἄλλη φορὰ ν' ἀναστατώνη τὴν ἀστυνομία!

Μὲ φορτώσανε ξανὰ στὸ αὐτοκίνητο καὶ βάζουν μπρός, ἐνῶ ἀκούγεται πάλι τὸ σκυλὶ νὰ οὐρλιάζη καὶ ἡ κουκουβάγια νὰ θρηνῆ.

Ἂν ξανακαταγγείλω ἔγκλημα, νὰ μοῦ κρεμάσετε σκουλαρίκια!

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

Ἀρραβωνιάσματα τῆς Ἐλίζαμπετ Ταίηλορ

Ἡ τελειότερη νέα τῆς Ἀμερικῆς

Τὸ εἴδωλο τῆς ἀμερικανικῆς νεολαίας εἶνε σήμερα ἡ Ἐλίζαμπετ Ταίηλορ. Οἱ νέοι ὀνειρεύονται ἕνα ραντεβοῦ μαζί της καὶ οἱ νέες ποὺ ξέρουν πόσο ἀρέσει ἡ Ἐλίζαμπετ στοὺς ἄντρες, τὴ μιμοῦνται σὲ ὅλα καὶ κάνουν ὅ,τι μποροῦν γιὰ νὰ τῆς μοιάσουν. Μερικὲς μάλιστα ἔφτασαν ὡς τὰ ἰνστιτοῦτα καλλονῆς καὶ προσπαθοῦν μὲ τὴν μεσολάβησι τῆς αἰσθητικῆς χειρουργικῆς νὰ γίνουν οἱ σωσίες τῆς στάρ.

Ἄνω: Ἡ Ἐλίζαμπετ μὲ τὸν τρίτο της μνηστῆρα Κόνραντ - Νίκολας Χίλτον. Κάτω: Ὁ δεύτερος μνηστήρ, Οὐΐλλιαμ Πάουλεϋ ἀνάμεσα στὴν Ἐλίζαμπετ καὶ στὴ μητέρα της.

Ἡ Ἐλίζαμπετ, ποὺ δὲν εἶνε σήμερα παρὰ 18 χρόνων, θεωρεῖται στὴν Ἀμερικὴ ὡς «ἡ ἰδεώδης μνηστή». Ὕστερα ἀπὸ τὴν Μαρλένε καὶ τὴν Γκρέτα, τὶς «βάμπ», τὰ «πὶν - ἄπ - γκέρλς», τὸ προκλητικὸ στῆθος τῆς Τζέϊν Ράσσελ καὶ τὴν «ἀτομικὴ» Ρίτα Χαίηγουωρθ, τὸ Χόλλυγουντ κατώρθωσε νὰ δώση στὸν κόσμο τὸ πιὸ χαριτωμένο πλᾶσμα ποὺ παρουσίασε μέχρι σήμερα: «μιὰ πραγματικὴ κοπέλλα». Τὸ «ἐργοστάσιο» αὐτὸ ποὺ «κατασκεύαζε» γυναῖκες μὲ σέξ - ἀππήλ, μὲ ἐρωτικὴ φλόγα, καὶ τόσα ἄλλα χαρίσματα, ἀποφάσισε ἐπὶ τέλους νὰ παρουσιάση κάτι τὸ ἀληθινό: μιὰ νέα ποὺ τὴν ἄφησε ὅπως τὴν βρῆκε χωρὶς νὰ τῆς ἐπιβάλη τὶς ὀλέθριες «ἐπισκευές» του. Ἀποτέλεσμα: Ἡ Λὶζ εἶνε σήμερα τὸ κορίτσι ποὺ ὀνειρεύεται κάθε νέος στὶς 48 Πολιτεῖες. Ἡ Ἀμερικὴ ὁλόκληρη εἶνε περήφανη γιὰ τὴν ἁγνὴ αὐτὴ κοπέλλα ποὺ τὴ θεωρεῖ ὡς τὸν ἀντιπροσωπευτικὸ τύπο τῆς συγχρόνου Ἀμερικανίδος.

Οἱ «βάμπ» δημιουργοῦσαν σκάνδαλα, τὰ «πὶν - ἄπ - γκέρλς» εἶχαν ἐρωτικὲς περιπέτειες, ἡ Λὶζ ὅμως δὲν ἔχει παρὰ ἀρραβωνιάσματα... Ἂν καὶ 18 χρόνων ἔχει κιόλας ἀρραβωνιαστῆ 3 φορές!...

Ὁ Ταρχὰν Μπέη, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους γόητες τοῦ Χόλλυγουντ λέει πὼς ἡ Ἐλίζαμπετ εἶνε τὸ πιὸ γοητευτικὸ κορίτσι ποὺ ἔχει συναντήσει μέχρι σήμερα. Ὁ Γουῶλτερ Πίτζον, τὸ ὑπόδειγμα τῆς συζυγικῆς πίστεως στὸ Χόλλυγουντ, δήλωσε πὼς μόνο μιὰ κοπέλλα σὰν τὴν Ἐλίζαμπετ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν βάλη σὲ πειρασμό.

Ἀπ' ὅλες τὶς καλλονὲς τοῦ Χόλλυγουντ, ἡ Λὶζ εἶνε ἐκείνη ποὺ ἀπασχολεῖ περισσότερο τὶς στῆλες τῶν ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων κατὰ τοὺς 15 τελευταίους μῆνες. Ἄλλοι τὴ χαρακτηρίζουν ὡς τὸ «πιὸ ἐμπορικὸ ἀστέρι τοῦ κινηματογράφου», ἄλλοι, ὡς «τὴν πιὸ πικάντικη καλλονὴ τοῦ Χόλλυγουντ», ἄλλοι λένε πὼς θὰ ἦταν ἡ ἰδεωδέστερη «μὶς Γλυκύτης» καὶ μερικοί, τέλος, τὴ χαρακτήρισαν ὡς «τὸ μεγαλύτερο κίνδυνο ποὺ ἀπειλεῖ τὸ ἀμερικανικὸ ναυτικό», γιατὶ κανένας ναύτης δὲν θὰ δίσταζε νὰ ἐγκαταλείψη τὸ πλοῖο του προκειμένου νὰ τρέξη νὰ τὴ συναντήση.

Τὸ γεγονὸς εἶνε πὼς ὅποιος νέος κατώρθωσε νὰ πλησιάση τὴν Ἐλίζαμπετ, τὰ ἔχασε κυριολεκτικὰ μπροστὰ στὴν ἀπόλυτη τελειότητα ποὺ παρουσιάζει ἡ νέα αὐτή. Δὲν ξέρει κανεὶς τί νὰ τῆς πρωτοθαυμάση, τὴ βελούδινη ἐπιδερμίδα της, τὰ ὡραῖα της μαῦρα μαλλιά, τὰ βιολὲ μάτια της, μὲ τὶς μακρυὲς βλεφαρίδες, τὴ λευκότητα τῶν ὡραίων δοντιῶν της, ἢ τὴν ἀπόλυτη ἁρμονία τῶν γραμμῶν τοῦ σώματός της; Ἡ Λὶζ ἔχει ὕψος 1 μέτρο 64, περιφέρεια μέσης: 57 ἑκατ., στήθους καὶ γοφῶν: 90 ἑκατ.

Διαβάζοντας κανεὶς γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα τῆς Ἐλίζαμπετ καὶ γιὰ τὸ θόρυβο ποὺ γίνεται γύρω της, θὰ πιστέψη ἴσως πὼς εἶνε ἀπρόσιτη καὶ ἀκατάδεχτη καὶ ὅμως στὴν πραγματικότητα, δὲν ὑπάρχει πιὸ ἁπλοϊκὸ καὶ καταδεχτικὸ κορίτσι ἀπ' αὐτή.

Μέχρι σήμερα ἀρκετοὶ νέοι κατώρθωσαν νὰ συγκινήσουν τὴν εὐαίσθητη καρδιὰ τῆς Λίζ.

Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ ἔκανε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν καρδιά της νὰ χτυπήση γλυκὰ ἦταν ὁ νεαρὸς συνάδελφός της, ὁ Ροῦντυ Μὰκ Ντόουαλ. Ὡστόσο ὁ πρῶτος φλογερὸς ἔρωτας, ὁ πρῶτος ἐπίσημος μνηστὴρ παρουσιάστηκε τὸ 1948. Ἦταν διάσημος ποδοσφαιριστὴς καὶ ὀνομαζόταν Γκλὲν Νταΐβις. Ἡ ἀναγγελία τῶν ἀρραβώνων ἔγινε κατὰ τὴν διάρκεια ἑνὸς πάρτυ ποὺ δόθηκε στὸ σπίτι τῆς Λίζ. Ὁ κεραυνοβόλος αὐτὸς ἔρωτας δὲν κατέληξε ὅμως σὲ γάμο, γιατὶ οὔτε οἱ γονεῖς τῆς Λίζ, οὔτε ἡ «Μέτρο» ἔδωσαν τὴ συγκατάθεσί τους. Καὶ τὸ πιὸ περίεργο: Ἡ διάλυσις τῶν ἀρραβώνων δὲν στοίχισε καὶ πολὺ στὴ Λὶζ ποὺ περιτριγυριζόταν ἄλλωστε ἀπὸ ἕνα σωρὸ γοητευτικοὺς νέους ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν κατακτήσουν. Μεταξὺ τῶν πρώτων οἱ Τόμμυ Μπρήν, Τζέρομ Κούρτλαντ καὶ Μίκεϋ Ντελπίνο. Μὰ ξεχάστηκαν ὅλα καὶ ξαφνικὰ ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του ὁ δεύτερος ἐπίσημος μνηστήρ: ὁ Οὐΐλλιαμ Πάουλεϋ, γυιὸς ἑνὸς τέως πρεσβευτοῦ τῶν Ἡν. Πολιτειῶν στὴ Βραζιλία.

Ὁ γάμος τῶν δυὸ νέων θεωρήθηκε βέβαιος, γιατὶ αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ γαμπρὸς ἄρεσε πολὺ στοὺς γονεῖς τῆς Λίζ. Ἡ μητέρα της μάλιστα δήλωσε τότε: «Ὁ Μπὶλ εἶνε χρυσὸ παιδί. Δὲν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ βρεθῆ καλύτερος σύζυγος γιὰ τὴν κόρη μας. Οἱ χαρακτῆρες τῶν δυὸ παιδιῶν μοιάζουν τόσο, ὥστε θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς πρόκειται γιὰ δίδυμα ἀδέλφια!»

Ἡ ἡμερομηνία τοῦ γάμου εἶχε ὁρισθῆ γιὰ τὶς 5 Μαρτίου 1950. Ἡ Λὶζ φωτογραφιζόταν συχνὰ μαζὶ μὲ τὸ μνηστῆρα της καὶ δήλωνε στοὺς δημοσιογράφους: «Εἴμαστε πραγματικὰ ἐρωτευμένοι!»

Ἡ Ἐλίζαμπετ Ταίηλορ

Σιγὰ - σιγὰ ὅμως οἱ δυὸ νέοι ἀραίωσαν τὶς συναντήσεις τους. Τί μεσολάβησε; Μυστήριο!... Καὶ σὲ λίγο κάποιος ἄλλος πῆρε τὴ θέσι τοῦ Μπὶλ στὴν καρδιὰ τῆς Λίζ.

Ὁ κόσμος καὶ ἰδίως οἱ δημοσιογράφοι προσπάθησαν μὲ κάθε τρόπο νὰ μάθουν ποιὸς ἦταν ὁ καινούργιος ἐκλεκτὸς τῆς καρδιᾶς της. Δυσκολεύτηκαν, ἀλλὰ στὸ τέλος ἔμαθαν τὸ ὄνομά του: Κόνραντ Νίκολας Χίλτον, γυιὸς ἑνὸς πλουσίου Ἀμερικανοῦ ξενοδόχου. Πρόκειται γιὰ ἕνα νέο μὲ γοητευτικὸ χαμόγελο ποὺ, ὅπως ἡ Λίζα, ἀγαπᾷ τὰ ἄλογα, τὰ σκυλιά, τὰ παγωτὰ καὶ τὸν κινηματογράφο.

Ἡ μητέρα τῆς Λὶζ εἶνε... κατενθουσιασμένη καὶ μὲ τὸν τρίτο μνηστῆρα τῆς κόρης της καὶ δήλωσε ὅτι ἡ τελετὴ τοῦ γάμου τους θὰ εἶνε κάτι τὸ ἐπιβλητικό.

Ἂς ἐλπίσωμε πὼς ἡ Λὶζ δὲν θὰ τῆς χαλάση πάλι τὰ σχέδια.

Τὸ περιβάλλον φαίνεται τοῦ Χόλλυγουντ ἐπέδρασε πάνω στὴ Λίζ, τὸν «ἀντιπροσωπευτικὸ τύπο τῆς συγχρόνου Ἀμερικανίδος» καὶ ἡ συνήθεια τῶν διαζυγίων μετετράπη σὲ συνήθεια ἀρραβωνιασμάτων!

ΠΑΤ ΚΕΝΕΝΤΥ

Τὸ ρεπερτόριο τῆς ζωῆς

Πεζότης!..

(Ἡ σκηνὴ στὸ κοσμικὸ νυκτερινὸ κέντρο. Δανδισμός, «προσποιησμός», νεαροσαχλαμαρισμός... καὶ αὐθαδέστατο ἐμπόριο ἀγάπης. Φῶτα, στυλὲ γκαρσόνια, φαινομενικὴ «εὐπρέπεια». Ἡ ἀηδία θέλει αἴγλη γιὰ νὰ ὑπάρξῃ. Ἐπεξήγησι: Δὲν μιλᾶμε γιὰ τὸν καλὸ κόσμο. Ἀλλὰ γιὰ τόν... κακὸ κόσμο ποὺ θέλει νὰ παριστάνῃ τὸν «καλό!».

ΕΚΕΙΝΗ: Ἕνα λεπτοφυέστατο μπιμπλὼ ποὺ θαρρεῖς πὼς εἶναι μόνο ψυχή, ντυμένη σὲ κάποια μοδίστρα τοῦ Παραδείσου. Γαλανὰ ματάκια, κερένια ὄψι, φιλντισένια δόντια, ρὸζ ἀμακιγιάριστα χείλη. Μαῦρα μαλλιά. Ἔχει κάτι τὸ νοσηρὸ κι' ὡς τόσο ἰσχυρὰ μαγνητικό. 22 χρονῶν.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ὁ τύπος τοῦ συγχρόνου νέου, μὲ σανφασονίστικο ὕφος, σανφασονίστικο ντύσιμο — νεοπλουτικὰ χτυπητὸ — καὶ σανφασονίστικο τρόπο κουβέντας. 28 χρονῶν).

ΕΚΕΙΝΗ: ...Μὲ συγχωρεῖς... ἀλλὰ πλήττω ἐδῶ μέσα!... Προτιμοῦσα ἕναν περίπατο... Νὰ μείνουμε λίγο οἱ δυό μας... νὰ μιλήσουμε...

ΕΚΕΙΝΟΣ (Πίνοντας τὸ οὐΐσκι του): ...Τί ἐννοεῖς δηλαδή; Οἱ δυό μας δὲν εἴμαστε κι' ἐδῶ; Καὶ δὲν μιλᾶμε;

ΕΚΕΙΝΗ (Κάπως στενοχωρημένα): Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω... Δὲν μ' ἀρέσει... ἡ ἀτμόσφαιρα!

ΕΚΕΙΝΟΣ (Στεγνά): Τί ἔχει; Καλὰ τρῶμε, καλὰ πίνουμε, βλέπουμε καὶ κάνα νούμερο τῆς προκοπῆς καὶ λέμε καὶ τὶς κουβέντες μας. Ποῦ νὰ πᾶμε δηλαδή; Σὲ κάνα βραχάκι νὰ πιαστοῦμε χέρι - χέρι καὶ νὰ λέμε τρίχες;

ΕΚΕΙΝΗ (Ταραγμένα): Μὴ μεταχειρίζεσαι τέτοιες φράσεις, Μίμη!

ΕΚΕΙΝΟΣ (Πλατὺ γέλιο ποὺ νομίζεις πὼς ἀνεβαίνει ἀπ' τὴ χοντρή του κοιλιά): Τί θέλεις; Νὰ μάθω ἀπ' ὄξω τὸ μακαρίτη τὸν Παλαμᾶ καὶ νὰ σοῦ τὸν ἀπαγγείλω;

ΕΚΕΙΝΗ (Ἀναπνοὴ δυσφορίας): Εἶσαι τύπος περίεργος. (Μικρὴ παῦσι). Ἀπορῶ γιατὶ μ' ἀρραβωνιάστηκες! Εἴμαστε δυὸ μέρες μόλις ἀρραβωνιασμένοι καὶ δὲν θέλεις νὰ κάνῃς γιὰ μένα οὔτε μιὰ μικρὴ ὑποχώρησι.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Νὰ σὲ πιάσω κορόϊδο δηλαδή; Νὰ σοῦ λέω τώρα αἰσθηματικὲς ἀερολογίες κι' αὔριο νὰ σὲ στείλω στὸ διάβολο; Ἢ νὰ σοῦ μάθω τὴ ζωὴ ἀπ' τὴν πρώτη μέρα; (Τσιγάρο ποὺ τὸ ρουφάει ἄπληστα κι' ἠχητικά). Τὰ πράμματα εἶν' ἁπλᾶ. Λεφτὰ ἔχεις, λεφτὰ βγάζω. Μὲ τὸ δικό σου τὸ παραδάκι ποὺ θὰ σκάσῃ τώρα ὁ γέρος σου, θὰ βγάλωμε κι' οἱ δυὸ πολὺ περισσότερα. Καὶ θὰ τὴν περάσουμε κοτσάνι. Αὐτ' εἶν' ἡ δουλειά. Ἔρωτες, σαχλαμάρες καὶ φιλολογίες ἕνα μῆνα κρατᾶνε, βρὲ Μαίρη! Τί νὰ σοῦ πῶ, τώρα; Παραμύθια; (Τρεῖς γουλιὲς οὐΐσκι). Θάχουμε πολὺ παρά, θὰ πηγαίνουμε ταξείδια, θὰ ξοδεύῃς ὅσα σοῦ γουστάρει γιατὶ ἐγὼ σ' αὐτὰ εἶμαι λεβεντιά... (κομπιάζει γιατὶ δὲν βρίσκει συνέχεια)... νά! αὐτὸ εἶναι!... Θὰ σκαρώσουμε καὶ δυὸ παιδάκια καὶ θὰ περάσουμε καὶ καλὰ γεράματα.

ΕΚΕΙΝΗ (Κατάπληκτα μάτια): Καὶ ποιὸς θὰ μοῦ πῇ ἐμένα πὼς μ' ἀγαπάει;

ΕΚΕΙΝΟΣ (Ξερά): Ἐγώ! Γι' αὐτὸ χάνεσαι; Ὅλη τὴν ὥρα θὰ στὸ λέω!

ΕΚΕΙΝΗ: Χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνεσαι;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Καὶ μήπως ὁ ἄλλος ποὺ θὰ στῶλεγε θὰ τὸ αἰσθανότανε; (Γέλιο). Δὲν σοῦπα πὼς δὲν ὑπάρχουν τέτοια πράγματα στὴ ζωή; Πόθος ὑπάρχει. Δὲν ὑπάρχει ἀγάπη. Κι' ὁ πόθος ποὺ εἶπα, κρατάει ἕνα μῆνα. Ὕστερα;... (Ἔμπειρο σήκωμα φρυδιοῦ γεμᾶτο μοντέρνα φιλοσοφία καὶ μάλιστα μαγκίζουσα!) Τρίχες νὰ λέμε τώρα;

ΕΚΕΙΝΗ (Μ' ἀπάθεια): Πλήρωσε σὲ παρακαλῶ.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Γιατί; (Ματιὰ στὸ μπρασελέ). Δώδεκα εἶν' ἡ ὥρα.

ΕΚΕΙΝΗ (Ἐπιτακτικά): Πλήρωσε νὰ φύγουμε! (Μ' ὅση μπορεῖ ἀγένεια). Δὲ μοῦ κάνεις, φίλε μου! Ἐγὼ ζητάω αὐτὸν ποὺ θὰ λέῃ πὼς μ' ἀγαπάει ἔστω καὶ χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνεται... Μὰ νὰ μὴν τ' ὁμολογῇ!

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ψευτιὲς θὲς δηλαδή; (Μὲ τὸ αἴσθημα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶχε μιὰ ξαφνικὴ ἀποτυχία). Αὐτὸ θέλεις;

ΕΚΕΙΝΗ (Ξερά): Αὐτὸ θέλω, ναί! Ψευτιὰ εἶναι κι' ἡ Ζωὴ ὁλόκληρη. Ἂν τῆς βγάλῃς τὰ ὄμορφα ψέμματα, θὰ μείνῃ ὠμή... ἀντιπαθητική... σκληρὴ καὶ ἀηδής!... (Ἀπότομα). Γιατὶ καθυστερεῖς νὰ ζητήσῃς λογαριασμό; Εἶπα ὅτι θέλω νὰ φύγω!

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ὅπως σ' ἀρέσει. Ἐσὺ θὰ μετανοιώσῃς!... Ἅμα εἶσαι εἰλικρινὴς σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, βρίσκεις καὶ τὸ μπελᾶ σου! (Χτυπάει τὰ χέρια του). Γκαρσόν!... Λογαριασμό!... (Μὲ πληγωμένο ἐγωϊσμό). Δὲν χαθήκαν οἱ γυναῖκες, Μαιρούλα!

ΕΚΕΙΝΗ (Παγερά): Πολὺ φοβᾶμαι πὼς χαθῆκαν οἱ ἄντρες!... Ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ μὴν εἶναι σωστὸς ὁ φόβος μου!...

(Αὐλαία)

Δ. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Τὸ φιλὶ τῆς γελάδας

Κοντὰ στὴν ἀμερικανικὴ πόλι Σὰλτ Λέϊκ Σίτυ λειτουργεῖ ἕνας κινηματογράφος, ὅπου οἱ θεαταὶ μπαίνουν μὲ τὸ αὐτοκίνητό τους καὶ παρακολουθοῦν μέσα ἀπ' αὐτὸ τὴν παράστασι. Τελευταίως λοιπόν, μιὰ κυρία ζήτησε τὰ λεφτά της πίσω, ἐπειδή, ἐνῶ ἦταν ἀφωσιωμένη στὸ φίλμ, ἔχωσε μιὰ γελάδα τὸ κεφάλι της ἀπ' τὸ παράθυρο τοῦ αὐτοκινήτου καὶ τὴ φίλησε!....

Γνωρίζετε ὅτι...

Ἡ Ἰρλανδία εἶνε τὸ μόνο μέρος τοῦ κόσμου, ὅπου ἄντρες καὶ γυναῖκες παντρεύονται σὲ ὥριμη ἡλικία; Κατὰ κανόνα οἱ ἄντρες παντρεύονται μεταξὺ τῶν 35 καὶ τῶν 40 καὶ οἱ γυναῖκες μεταξὺ τῶν 30 καὶ τῶν 35. Οἱ γάμοι σὲ μικρότερη ἡλικία εἶνε ἐξαιρετικὰ σπάνιοι;

Τὸ ἀρχαιότερο χειρόγραφο τῆς Βίβλου βρίσκεται στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κογκρέσσου στὴν Οὐάσιγκτων; Εἶνε μιὰ περγαμηνὴ μήκους ἑπτὰ καὶ πλέον μέτρων. Ἀνακαλύφθηκε κοντὰ στὴν Ἱεριχὼ πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια;

Τὸ νύχι τοῦ ἀντίχειρος μεγαλώνει ταχύτερα ἀπὸ τῶν ἄλλων δακτύλων; Ἀργότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα μεγαλώνει τὸ νύχι τοῦ μικροῦ δακτύλου;

Οἱ ἀδύνατοι ζοῦν περισσότερο ἀπὸ τοὺς παχεῖς; Οἱ στατιστικὲς ἀποδεικνύουν ὅτι ἀπὸ τοὺς 5 παχεῖς ἀνθρώπους, ποὺ ξεπερνοῦν τὰ 30, μόνον οἱ 3 φτάνουν στὰ 60 καὶ 1 στὰ 70; Οἱ ἀδύνατοι ἔχουν τριπλάσιες πιθανότητες ἀπὸ τοὺς παχεῖς νὰ φτάσουν σὲ μεγάλη ἡλικία;

Οἱ Κινέζοι δὲν κόβουν ποτὲ τὰ ἄνθη; Στὶς ἑορτὲς τῶν ἀνθέων, ποὺ εἶνε πολὺ συχνὲς στὴν Κίνα, μεταφέρουν ἄνθη μέσα σὲ γλάστρες, ἀλλὰ δὲν φτιάνουν στεφάνια ἢ μπουκέτα, ὅπως ἐμεῖς;

Τὸ πιὸ ἐπικίνδυνο ἐπάγγελμα εἶνε τοῦ ταυρομάχου; Οἱ στατιστικὲς δείχνουν ὅτι τὰ 16% τῶν ταυρομάχων πεθαίνουν στὴν ἀρένα, 13% μένουν ἀνάπηροι καὶ 40% τραυματίζονται 20 τουλάχιστον φορὲς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς σταδιοδρομίας τους; Μεγαλύτεροι εἶνε οἱ κίνδυνοι τῶν ἀντιπάλων των, δηλαδὴ τῶν ταύρων. Τὰ 100% σκοτώνονται. Ὁ ταῦρος ποὺ μπαίνει στὴν ἀρένα εἶνε ἕνας μελλοθάνατος καὶ καμμιὰ δύναμις δὲν μπορεῖ νὰ τὸν γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν τραγικὴ μοίρα του;

ΕΝΑΣ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΟΣ ΚΑΠΝΙΣΤΗΣ

Ὁ μίστερ Πάτερσον ἀπ' τὸ Ντητρόϊτ θεωρεῖται ὡς ὁ ἐπιδεξιώτερος καπνιστὴς τοῦ κόσμου. Τραβῶντας τὸν καπνὸ ἀπὸ 20 τσιγάρα συγχρόνως, μπορεῖ νὰ κάνῃ 12 συμμετρικὰ δαχτυλίδια τὸ ἕνα πίσω ἀπ' τὸ ἄλλο. Γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ αὐτὸ χρειάσθηκε νὰ ἐξασκηθῇ 5 ὁλόκληρα χρόνια. Στὴ φωτογραφία μας ὁ Πάτερσον στὴ μέση μιᾶς στρογγυλῆς κορνίζας ἀπό... καπνό!

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΔΟΧΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗ

Οἱ Ἀγγλίδες πιστεύουν ὅτι ὅταν συναντήσουν τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου τους ἕνα καπνοδοκαθαριστὴ καὶ δεχτοῦν ἕνα φιλί του, ὁλόκληρος ὁ συζυγικός τους βίος θὰ εἶνε...εὐτυχισμένος. Στὴ φωτογραφία μας ἡ κ. Οὐέστον, δέχεται τὸ γουρλίδικο φιλὶ ἀπ' τὰ μουτζούρικα χείλια ἑνὸς καπνοδοχοκαθαριστή, ποὺ τὸν συνάντησε ἔξω ἀπ' τὴν ἐκκλησία, ὅπου ἐτέλεσε τοὺς γάμους της.

Ἐδῶ Ἀθῆναι...

...μὲ τὸ φακὸ τοῦ ματιοῦ

Η ΕΠΙΔΕΙΞΙΣ τῆς Ἑλληνικῆς Μόδας ἀφῆκε συνολικὰ καλὲς ἐντυπώσεις. Ἀλλὰ ἔγινε γιὰ μιὰ ὡρισμένη τάξι τῆς κοινωνίας μας, τὴ λεγομένη «ἀνώτερη». Προσκλήσεις καὶ εἰσιτήρια διατέθηκαν ἀποκλειστικὰ γιὰ ὡρισμένο κόσμο. Τὸ θέαμα ἀποκλείσθηκε ἀπὸ τὶς μεσαῖες καὶ γενικὰ τὶς τάξεις τῶν ἐργαζομένων. Θὰ ἔπρεπε, μ' ὅλα ταῦτα, προτοῦ φύγῃ ἡ ἔκθεσις γιὰ τὴν Ἀμερική, νὰ παρουσιασθῇ σὲ μιὰ μεγάλη σάλλα — ὅπως εἶνε τοῦ κινηματογράφου «Πάλλας» — μὲ φτηνότατο εἰσιτήριο. Εἶνε λυπηρὸ ποὺ δὲν τὸ σκέφθηκε αὐτὸ ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπή...

★

ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ σχετικῶς: δὲν πιστεύουμε νὰ σταλοῦν στὸ ἐξωτερικὸ ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ μοντέλλα ποὺ παρουσιάσθηκαν στὴν ἐπίδειξι τῆς Μόδας... Ὑπάρχουν μερικὰ κυριολεκτικὰ ἀριστουργηματικά, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα — ὄχι λίγα — ποὺ δὲν ἔχουν νὰ προσφέρουν καμμιὰ ἀξιόλογη ἐντύπωσι στοὺς ξένους. Ἂς γίνῃ λοιπὸν αὐστηρὴ ἐπιλογή...

★

ΜΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΟΥΝ ὅτι ὁ ὑπηρεσιακὸς ὑπουργὸς τῶν Μεταφορῶν, ἴσως ἀπὸ ὑπερβολικὸ ζῆλο, ἴσως γιὰ ἄλλους λόγους, τὸ παραξύλωσε στὶς ἀπολύσεις. Ἀπέλυσε ἀπὸ τὴν ΥΕΚΑ ἀργομίσθους, ἀπέλυσε ὅμως καὶ ὑπαλλήλους ποὺ ἐργαζόνταν στὴν ὑπηρεσία αὐτὴ — καὶ σὲ μόνιμες θέσεις — ἀπὸ τὸ 1945, ποὺ ἱδρύθηκε. Ὁ ὑπουργὸς ἢ ἔπεσε θῦμα σκευωριῶν, ἢ ἔδειξε κακότητα ἀδικαιολόγητη γιὰ δημόσιο ἄνδρα. Μερικὲς ἀπὸ τὶς πράξεις του πρέπει νὰ ἀναθεωρηθοῦν ἀπὸ τὸ νέο ὑπουργό.

★

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ κατορθώματα τῆς μεγαλοπραγμοσύνης τῆς ὑπηρεσιακῆς εἶνε καὶ τοῦτο: Ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος ποὺ καθορίζει ὅτι ὁ πολίτης ποὺ θὰ κάνῃ ἔνστασι στὸ φορολογικὸ δικαστήριο γιὰ τοὺς φόρους ποὺ τοῦ ἐπεβλήθησαν, θὰ πληρώνῃ πρόστιμο 5 - 20 % στὴν περίπτωσι ποὺ θὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἔνστασίς του! Ἀπαγορεύεται δηλαδὴ στὸν οἱονδήποτε φορολογούμενο νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸ δίκηο του, ἐπὶ ποινῇ... σφαγῆς! Δὲν πιστεύουμε νὰ περιμένουν συγχαρητήρια τὰ μεγάλα οἰκονομολογικὰ κεφάλια ποὺ μηχανεύτηκαν τὸ τρομακτικὸ αὐτὸ μέτρο, τοῦ ὁποίου τὴν κατάργησι περιμένουμε ἀπὸ τὸ νέο ὑπουργὸ τῶν Οἰκονομικῶν.

★

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ... ἐγκαίνια: «Τὸ πλημμελειοδικεῖον Κοζάνης κατεδίκασεν εἰς ἑπτάμηνον φυλάκισιν ἐπὶ αἰσχροκερδείᾳ τὸν νεοεκλεγέντα βουλευτὴν Ν. Κ....». Πάλι καλὰ ποὺ δὲν ἐπρόλαβε ὁ «πατὴρ τοῦ ἔθνους» νὰ ἀποκτήσῃ τὴ βουλευτικὴ ἀσυλία καὶ νὰ κάνῃ καὶ καμμιὰ ἀγόρευσι στὴ Βουλὴ κατά... τῆς αἰσχροκερδείας!...

★

ΕΤΣΙ ΓΙΑ ΝΑ... περνάῃ ἡ ὥρα, οἱ ἁρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες ἀνακινοῦν κάθε τόσο τὸ θρυλικὸ καί... κοσμοϊστορικὸ ζήτημα τῆς «ἐνδυμασίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων». Ὅπως θὰ θυμοῦνται οἱ ἀναγνῶστες μας τὸ κοστοῦμι αὐτὸ ἔπρεπε νὰ εἶχε δοθῇ πρὶν τέσσερα χρόνια. Ἔκτοτε ὅλο καὶ ἔφθανε τὸ ζήτημα στὸ «νῦν καὶ ἀεὶ» κάθε χρόνο, συνήθως τὶς παραμονὲς τῆς Πρωτοχρονιᾶς καὶ τοῦ Πάσχα. Τώρα πάλι, παραμονὲς τοῦ Πάσχα, τὸ ἁρμόδιο ὑπουργεῖο ἔκρινε σκόπιμο νὰ κάνῃ τὴν ἀπαραίτητη ἀνακοίνωσί του: «...Τὰ χρήματα διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς ἐνδυμασίας ὑπάρχουν, ἀλλὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ ἐγχωρία ἐριοβιομηχανία διὰ τὴν ἄμεσον παράδοσιν 64.000 ἐνδυμασιῶν καὶ κατόπιν τούτου ἀπεφασίσθη κατ' ἀρχὴν ὅπως ἀγορασθοῦν τὰ ὑφάσματα ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν ἢ τὴν Ἀμερικήν, ὁπόθεν θὰ στοιχίσουν πολὺ ὀλιγώτερα. Ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τὴν τοιαύτην ἀγορὰν ἀπαιτεῖται συνάλλαγμα ἐζητήθη ἡ ἔγκρισις τῆς ἁρμοδίας οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ σχετικὴ αἴτησις συνεζητήθη, ἀλλ' ἡ λῆψις ἀποφάσεως ἀνεβλήθη...». Ὅλα αὐτὰ τὰ πολύ... παρήγορα γιὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, μποροῦσαν νὰ συνοψισθοῦν στὴ γνωστὴ παροιμία «Ζῆσε Μάη μου κτλ...».

★

ΠΑΛΙ διατυπώνονται παράπονα γιὰ τὸ Ζάννειο Νοσοκομεῖο τοῦ Πειραιῶς. Παράπονα γιὰ τὴν πλημμελὴ νοσοκομειακὴ περίθαλψι, γιὰ τὴν ἔλλειψι ἐπαρκοῦς προσωπικοῦ, γιὰ τὴν ποιότητα τοῦ φαγητοῦ, γιὰ ἕνα σωρὸ ἄλλες ἐλλείψεις. Ἡ ὑπεύθυνη δημοτικὴ ἀρχὴ Πειραιῶς δὲν εἶνε ἐν τάξει στὸ ζήτημα τοῦ νοσοκομείου, γιὰ τὸ ὁποῖο πάντως δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερηφανεύεται.

★

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ μας μᾶς περιγράφει τὴν ἀκόλουθη περίπτωσι: Ἕνας φτωχότατος δημόσιος ὑπάλληλος ἔμενε ἐπὶ τρία συνεχῆ χρόνια σὲ μιὰ παράγκα — μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδάκι του — στὴν περιοχὴ Χαϊδαρίου. Μὲ τὸ ὄνειρο νὰ ἀποκτήσῃ ἐπὶ τέλους κάποια ὑποφερτὴ φτωχικὴ στέγη ἔκανε αἱματηρὲς οἰκονομίες, μάζεψε πέτρα κι' ἄρχισε νὰ κτίζῃ. Τὸ σπιτάκι πλησίαζε στὸ τέλος ὅταν ἐνεφανίσθη ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου Ἀνοικοδομήσεως καὶ τὸ κατεδάφισε μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι δὲν εἶχε ἄδεια οἰκοδομῆς. «Ἐρωτῶ — λέγει ὁ ἀναγνώστης μας — ποιὸς ἔκτισε τὸ σπίτι του ἀπὸ τὸν Αἰγάλεω κι' ἐπάνω μὲ ἄδεια; Κανείς. Ἦταν ἀνάγκη λοιπὸν νὰ πληρώσῃ τὰ σπασμένα ὁ φτωχότατος αὐτὸς μικροϋπάλληλος τοῦ δημοσίου, ποὺ καταστράφηκε κυριολεκτικῶς κι' ἔμεινε στοὺς δρόμους μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδί του;...». Τὴν ἐπιστολὴ τοῦ ἀναγνώστου μας ἔχουμε στὴ διάθεσι τῆς οἱασδήποτε κρατικῆς ὑπηρεσίας ποὺ θὰ ἤθελε νὰ ἐνδιαφερθῇ...

★

ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ χαρὰ δέχθηκαν οἱ ἐπίσημοι καὶ ὁ λαὸς τοὺς ξένους δημοσιογράφους ποὺ ἔφθασαν στὴν Ἀθήνα, περιοδεύοντες στὶς χῶρες τοῦ σχεδίου Μάρσαλ μὲ δαπάνες τῆς Ἐπιτροπῆς εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας. Στὸν δημοσιογραφικὸ αὐτὸ ὅμιλο ὑπῆρχαν Γάλλοι, Ὁλλανδοί, Βέλγοι, Νορβηγοί, Ἰταλοί, Γερμανοί, Λουξεμβουργέζοι, Ἄγγλοι, ἀλλὰ κανεὶς Ἕλλην. Φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν Ἐπιτροπὴ εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας οἱ Ἕλληνες ἔχουν λιγώτερα δικαιώματα ἀπὸ τοὺς Γερμανούς. Ἂς τὸ σημειώσουμε κι' αὐτό...

★

ΚΑΙΡΟΣ ΕΙΝΑΙ νὰ ὀργανωθοῦν σέ... ὁμοσπονδία οἱ διάφοροι λαθρέμποροι ὡρολογίων. Εἶνε τόσοι πολλοί, καὶ τόσοι ἀνακαλύπτονται κάθε λίγο, ὥστε εἶνε... ἄδικο νὰ μένουν ἀνοργάνωτοι. Περίεργο εἶνε πὼς δὲν σκέφθηκαν νὰ στείλουν καὶ ἀντιπρόσωπό τους στὴ Βουλή. (Ἀλλὰ ξεχάσαμε πὼς εἶχαν τὸ Μητσάλη καὶ τὰ κατάφερε μιὰ χαρά...).

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

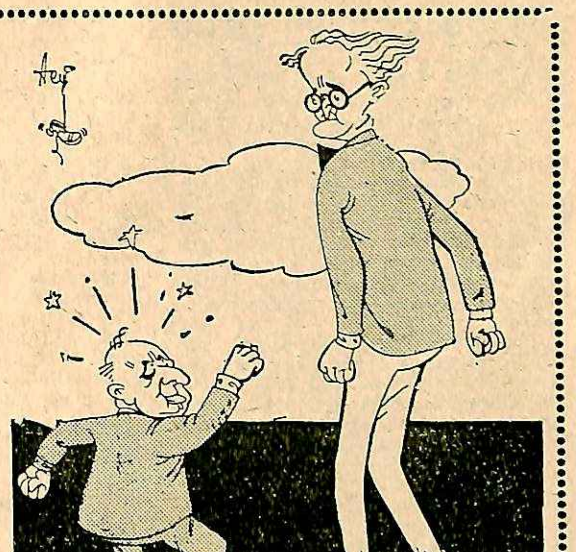

ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ: Κατέβα κάτω ρὲ ἂν εἶσαι ἄντρας νὰ σοῦ σπάσω τά... μοῦτρα!

Χωρίς... λόγια.

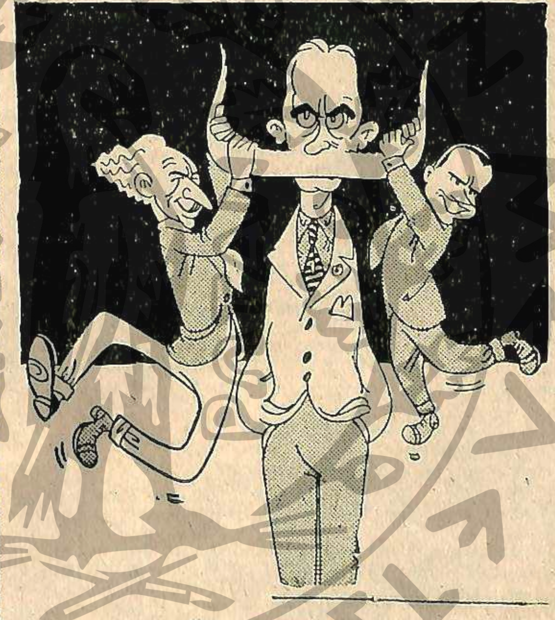

Τό... Κέντρον!...

(Τοῦ Ἀρχέλαου)

Ἡ δοξασμένη μέρα ΠΡΙΝ 100 ΧΡΟΝΙΑ

Καὶ μερικὲς δοτικὲς στὸν πληθυντικὸ ἀριθμὸ

Στὴν Ἐθνικὴ γιορτὴ τῆς 25 Μαρτίου τοῦ 1848 πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸ 1843 — χρονιὰ τῆς Συνταγματικῆς ἐπαναστάσεως — ὁ Ὄθων μὲ τὴν Ἀμαλία πήγανε στὴν ἐκκλησία, τὴν Καπνικαρέα. Ἡ καινούργια Ἁγία Εἰρήνη χτιζόταν τότε μεγαλοπρεπέστερη.

Στὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἦταν ξανὰ στημένη ἡ συνηθισμένη, ἀπὸ ἄλλες χρονιές, ἁψίδα, καταστόλιστη ἀπὸ δάφνες, ἔχοντας στὴν ταινία της γραμμένες πέντε δοτικὲς στὸν ἑνικὸ καὶ τὸν πληθυντικὸ ἀριθμὸ ἔτσι: «Θεῷ Σωτῆρι. Τοῖς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνισαμένοις Ἕλλησι, κλπ.». Κάτω ἀπ' αὐτὴ πέρασε, πηγαίνοντας στὴν ἐκκλησία, γιὰ τὴ δοξολογία, τὸ βασιλικὸ ζευγάρι.

Ὅλη τὴν ἡμέρα ἐκείνη καὶ τὸ βράδυ ἦταν χυμένη κάποια ἀνησυχία στὴν πρωτεύουσα καὶ γι' αὐτὸ οἱ στρατιωτικὲς ἀρχὲς μὲ τὴν ἀστυνομικὴ δύναμι μαζὺ εἶχαν πάρει μέτρα.

Ἡ πατριωτικὴ φλόγα κυρίευε πάλι τὶς ἑλληνικὲς καρδιὲς γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι ὅλων τῶν ἄλλων μερῶν, ποὺ ἔμεναν πάντα ὑπόδουλα. Οἱ φοιτηταὶ μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ τῶν σχολείων ἦταν στὸ ποδάρι. Δὲν εἶχαν ἀφήσει τοῖχο γιὰ τοῖχο ποὺ νὰ μὴ γράψουν ἀπάνω: «Ζήτω ἡ Θεσσαλία, Ζήτω ἡ Μακεδονία, Ζήτω ἡ Ἤπειρος».

Ὁ Τοῦρκος πρεσβευτὴς θύμωσε, καὶ ἡ ἀστυνομία ἀπαγόρευσε τὶς διαδηλώσεις κείνη τὴν ἡμέρα. Τὴ νύχτα, κατὰ τὶς 9, καήκανε πυροτεχνήματα. Στὴν πλατεῖα Συντάγματος περίμενε νὰ ξεκινήση ἡ μουσικὴ — μπάντα ἀπὸ 60 πνευστὰ ὄργανα — μὰ δὲν μπόρεσε ν' ἀνοίξη δρόμο ἀνάμεσα στὸν κόσμο τὸν πολύ. Ξαφνικά, ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ φάνηκε ν' ἀνεβαίνη μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ καμμιὰ εἰκοσιπενταριὰ μαθητές. Προχωροῦσαν ὅλοι καμαρωτὰ σὲ στοίχους καὶ τραγουδοῦσαν μ' ὅλη τους τὴ δύναμι τὸν ὕμνο τοῦ Ρήγα. Πίσω ἀπ' τὰ παιδιὰ ἀκολουθοῦσε ὁ λαός. Κάθε τόσο κάνανε στάσι καὶ ρίχναν ἀπὸ μιὰ κραυγή: «Κάτω ἡ Αὐστρία, ἡ Ρωσσία, ἡ Ἀγγλία. Ζήτω ἡ Γαλλία». Μόλις ξεμυτίσανε στὴν πλατεῖα μιὰ διμοιρία ἱππικοῦ τοὺς ἔκοψε τὸ δρόμο.

— Δὲν χωράει ἄλλος κόσμος στὴν πλατεῖα! δόθηκε ἡ ἐξήγησι στοὺς ζωηρότερους, ποὺ ζήτησαν τὸ λόγο ἀπὸ τοὺς ἐπὶ κεφαλῆς τῶν καβαλλαραίων.

— Ζήτω ὁ στρατός! ἦταν ἡ ἀπάντησι ἀπὸ μύρια στόματα.

Καὶ κάνει ἐμπρὸς ἡ νεολαία μὲ ἀρχηγὸ τὸ Ζήση Σωτηρίου, τὸ γνωστὸ πατριώτη μὲ τὸ παράνομα «Παπποῦς τοῦ Ὀλύμπου», ποὺ σὲ κάθε ἐθνικὴ γιορτή, φορῶντας τὴ φουστανέλλα του, ἔβγαινε ἀπὸ τὰ ξημερώματα καὶ μοίραζε στὸν κόσμο κλωνιὰ δάφνης, μπομπότα μὲ σταφίδα καὶ νερὸ ἀπ' τὸ μαστραπά του — σὰν ἁγιασμὸ — ποὺ τὰ εἶχε κουβαλήσει ἀπ' τὶς βρυσοῦλες τοῦ Ὀλύμπου...

Τότε ἄρχισαν νὰ δουλεύουν στὶς πλάτες τῶν διαδηλωτῶν ἀπὸ τὴν ἀνάποδη καὶ τὴν πλαγιαστὴ μεριὰ τὰ χωροφυλακίστικα σπαθιὰ καὶ τῆς ἀστυνομίας τὰ κοντόξυλα. Ἦταν τὰ «κοντόξυλα» ἕνα εἶδος κλὸμπ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς μὲ τὰ ἐθνικὰ χρώματα, μὲ σφυρίχτρα μετάλλινη στὴν ἄκρη μὲ τὴν ἐπιγραφὴ ἀπάνω «ἰσχὺς τοῦ νόμου».

Τὸ 1848 εἶχε περάσει πολὺ ἀνήσυχο μὲ μιὰ ἀνταρσία στὴ Στερεά, καὶ μὲ φουντωμένη ἀκόμη τὴν ὑπόθεσι τοῦ Ἑλληνότουρκου, τότε πρέσβυ τῆς Τουρκίας Μουσούρου — γράψαμε ἄλλοτε γι' αὐτή — ποὺ ὁ βασιλέας Ὄθων ἀρνιόταν ν' ἀνακαλέση μιὰ προσωπικὴ προσβολὴ ποὺ ἔκανε, αὐτοῦ τοῦ Μουσούρου, μέσα στὸ ἴδιο τὸ Παλάτι.

★

Ἡ ἐθνικὴ γιορτὴ τῆς 25 Μαρτίου 1850 — σὰν σήμερα πρὶν ἀκριβῶς ἑκατὸ χρόνια — ξημέρωσε γιὰ τὴν Ἑλλάδα μὲ τὰ περίφημα Παρκερικά. Ἡ Ἀγγλία ἐπέμενε ν' ἀποζημιωθῆ ὁ Ἑβραῖος ὑπήκοος της Πατσίφικος. Καὶ ὁ βασιληᾶς Ὄθων, καὶ γιὰ τὴν ἀποζημίωσι καὶ γιὰ τ' ἄλλα, ἀντιστέκεται πάλι πεισματικά, ἐνῶ ὁ λαὸς καμαρώνει τὸ ἀλύγιστό του στὶς λογῆς - λογῆς πιέσεις ποὺ τοῦ γίνονταν

Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Πάρκερ (ἀπὸ τ' ὄνομά του βγῆκε καὶ τὸ κεφάλαιο τῆς νεώτερης ἱστορίας μας μὲ τὸν τίτλο: «Παρκερικὰ») ἔχει πιάσει ὅλα τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα τὰ ἐμπορικὰ καὶ τὰ ἔχει σὲ μεγάλες οὐρὲς δεμένα στὴν Κούλουρη. Καὶ ὁ λαός, μ' ὅλ' αὐτὰ εἶνε εὐχαριστημένος καὶ μὲ φανερὴ χαρὰ βλέπει τὸ βασιληᾶ του, ποὺ δὲν ὑποχωρεῖ σὲ τίποτα, οὔτε καὶ πληρώνει τὸν Πατσίφικο, γιὰ κάτι σπασίματα ποὺ τοῦ εἶχαν κάνει οἱ Ἀθηναῖοι μέσα στὸ σπίτι του, ἀνήμερα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, τότε ποὺ βαστοῦσε ἀκόμη τὸ ἔθιμο μὲ τὸ κάψιμο τοῦ Ἰούδα...

Λαὸς λοιπὸν καὶ βασιληᾶς ἀδελφωμένοι γιορτάσανε, πρώτη φορά, τόσο πανηγυρικὰ τὴν ἐθνικὴ γιορτὴ τοῦ 1850. Ἡ παρέλασι τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς Ἀμαλίας γίνηκε μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμὸ κάτω ἀπὸ τὴν περίφημη δαφνοστόλιστη ἁψίδα — ἀπ' ὅπου οἱ δοτικὲς πάλι δὲν ἐλείψανε.

Στὴν Καπνικαρέα ἀπὸ τοὺς πρεσβευτὰς ἔλειψε μονάχα ὁ Ἄγγλος Γουάϊς. Ἀλλὰ γιὰ πεῖσμα του, φαίνεται, δὲν ἀπουσίασε ὁ Ρῶσσος, ποὺ ἀπὸ τὸ 1838 ποτὲ δὲν εἶχε λάβει μέρος στὴ γιορτὴ καὶ ποτὲ δὲν εἶχε ἀνάψει φῶς στὰ παράθυρά του κρατῶντας τα σφαλιστὰ καὶ θεοσκότεινα. Ἐνῶ ἐκείνη τὴ χρονιὰ καὶ τὴν πρεσβεία τὴ φωτίσανε λαμπρά. Τὰ ξένα πολεμικὰ στὸν Πειραιᾶ, ἀκόμη καὶ τ' ἀγγλικὰ (οἱ διπλωματικὲς σχέσεις δὲν εἴχανε κοπῆ) τίμησαν τὴ γιορτὴ μὲ κανονιοβολισμούς. Τὴ νύχτα ὅλη ἡ πόλι κολυμποῦσε στὰ φῶτα πέρα πέρα τὰ ἐσωτερικὰ καὶ τῆς πρόσοψης.

Οἱ Ἑπτανήσιοι ἔλαβαν ἐξαιρετικὸ μέρος στὴ γιορτή. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο ἐξεπίτηδες — εἶπαν πολλοὶ — γιὰ νὰ φουρκιστῆ παραπάνω ἡ Ἀγγλία ποὺ θεωροῦσε τὴν Ἑλλάδα ὑπαίτια γιὰ ὅσα πατριωτικὰ κινήματα γινόντουσαν τελευταῖα στὰ Ἑπτάνησα.

Καὶ τὸ πιὸ ἀξιοσημείωτο, μέσα στὸ γενικὸν αὐτὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν πλημμύρα τοῦ κόσμου: ξαφνικὰ φάνηκε ὁ βασιλέας, πεζός, ν' ἀνοίγη δρόμο καὶ νὰ κατεβαίνη τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, ἀφοῦ πέρασε καὶ ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο ὅπου ἦταν τὸ πανηγύρι τῶν Ἑπτανησίων.

Πεζὸς πάλι γύρισε, μετὰ μισὴ ὥρα, στὸ παλάτι, συντροφιὰ μὲ τὸν ἄπειρο κόσμο ποὺ τὸν εἶχε ἀκολουθήσει...

Γ. Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Τὰ φαντάσματα ἑνὸς πύργου

Σ' ἕνα πύργο τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ἔχουν ἐγκατασταθῆ διάφορες ὑπηρεσίες τοῦ ἀστεροσκοπείου τοῦ Γκρήνουϊτς, λέγεται ὅτι ἐμφανίζεται τὸ φάντασμα ἑνὸς τυμπανιστοῦ, ὕψους 3 μέτρων. Ὁ ἴδιος ὁ πύργος ἔχει, λένε, κι' ἕνα ἄλλο φάντασμα: τῆς «γκρίζας κυρίας» ποὺ πέθανε τὸν 18ο αἰῶνα.

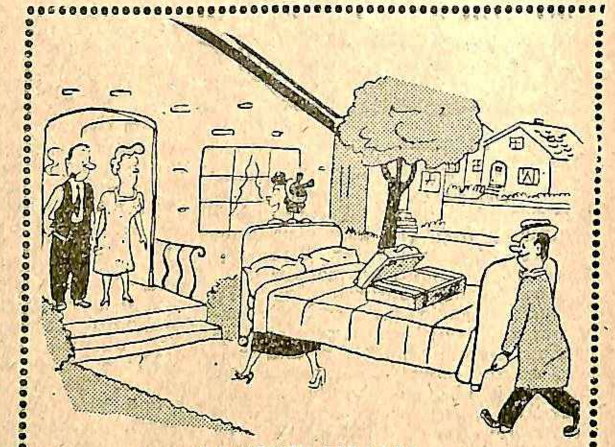

ΟΙ ΜΟΥΣΑΦΙΡΑΙΟΙ

— Ξέρετε, ὁ ἄντρας μου δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῆ σὲ ξένο κρεββάτι!...

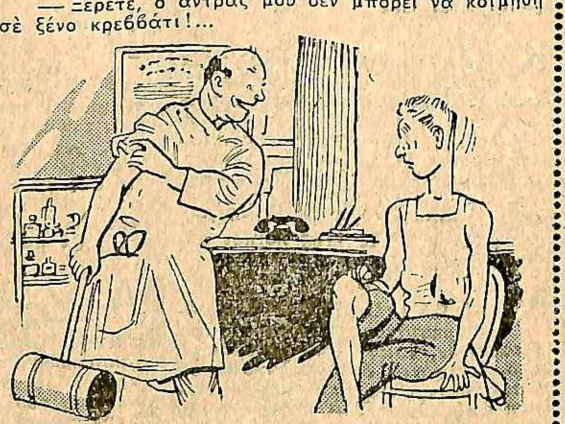

— Τώρα νὰ δοῦμε ἂν μποροῦμε νὰ ξυπνήσουμε τὰ ναρκωμένα νεῦρα σας!...

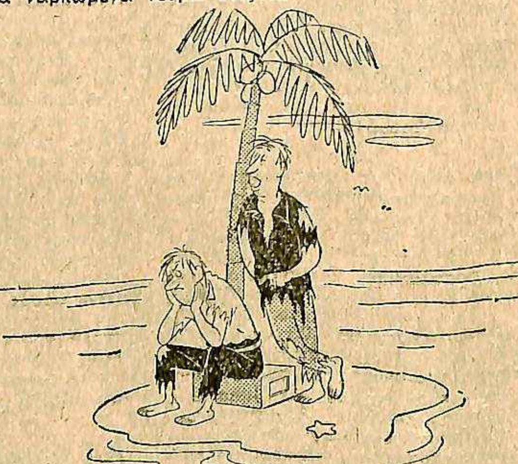

— Ἐγὼ τὸ μόνο ποὺ κλαίω, εἶνε τὸ λαχεῖο ποὺ εἶχα ἀγοράσει!...

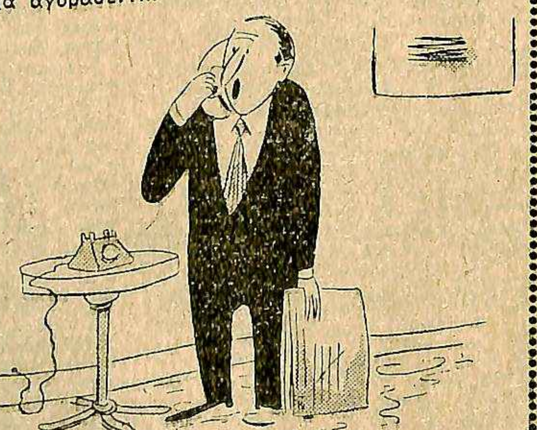

— Εἶπε ὅτι θὰ εἶνε ἕτοιμη σὲ μισὸ λεπτό... Πάντως γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ἐλᾶτε σὲ μιὰ ὥρα!...

Τὰ πρῶτα ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Ρεπορτὰζ εἰδικοῦ συνεργάτου

Ἄσχετα μὲ κάθε «πολιτικὴ» — μόνο πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Λαοῦ κάνει ὁ «Θησαυρὸς» — τὰ παρασκήνια τοῦ... Θεάτρου τῆς Βουλῆς προσφέρουν ἰδιαίτερο χιουμουριστικὸ ὑλικό, ἀθῷο βέβαια, τουλάχιστον τὶς περισσότερες φορές. Πάντως ἐμεῖς θὰ τοὺς πειράξουμε... εὐγενικὰ ὅλους!

Κατὰ σειρὰν... πλειοψηφίας: Πρῶτον: Λαϊκὸν Κόμμα.

Ὅταν ἐρχόντουσαν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα, ὁ κ. Κ. Τσαλδάρης ἦταν ἐξαιρετικὰ νευρικὸς καὶ κατάπληκτος. Ὅπως ἄλλωστε καὶ οἱ ἄλλοι Ἀρχηγοί, περίμενε νὰ βγάλη 100, τουλάχιστον, ἕδρες. Ὅταν, ἐπὶ τέλους, τὸ πῆρε ἀπόφασι πὼς βγάζει μόλις τὶς μισὲς ἢ κάτι παραπάνω, ξανάναψε τὸ σβυσμένο του πούρο — εἶχε σβύσει κι' αὐτὸ ἀπ' τὴν ἔκπληξι! — καὶ εἶπε μὲ μελαγχολικὴ ἀποφθεγματικότητα:

— Τί τὰ θές, τί τὰ γυρεύεις. Εἶνε κακὸ νἄχη συνηθίσει κανεὶς στὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία!... Ἔρχεσαι πρῶτος καὶ σοῦ φαίνεται πὼς ἀπέτυχες!

★

Ὅταν ἀνηγγέλθη ὁ τετραμερὴς συνδυασμὸς «Κέντρου» ὁ κ. Τσαλδάρης ἐκούνησε τὸ κεφάλι του.

— Πῶς παρασύρεται εὔκολα αὐτὸς ὁ λαός! εἶπε.

Παρὼν τέως βουλευτὴς καὶ τέως ὑπουργὸς — ψιθύρισε:

— Μήπως στὶς προηγούμενες ἐκλογὲς ἤξερε τί ψήφιζε;

Ὁ Ἀρχηγὸς ἐξανέστη:

— Εἶναι ὥρα γι' ἀστεῖα τώρα;

— Τί ἀστεῖα; Δὲν ἤθελες τὸν Παπάγο, πρόεδρε. Ἔχε τώρα πρωθυπουργὸ τὸν Πλαστήρα!...

Ὁ κ. Τσαλδάρης ὅμως ξαναβρῆκε τὸ γνωστὸν ὡς «ὀλύμπιο» ὕφος του:

— Οἱ ἐλπίδες μου, εἶπε, εἶναι στὸν Παπαντρέα!

— Μὰ συνεργάζεται μὲ τὸν Πλαστήρα, κύριε πρόεδρε!

— Μωρέ, δὲν ἔχει σημασία! Σήμερα συνεργάζεται μ' αὐτόν, αὔριο θὰ συνεργαστῆ μαζί μου! Ἂν πάρω ἐγὼ τὸ Σοφοκλῆ, δέκα μέρες μετὰ τὴν ὁρκωμοσία ὁ Πάπ... θἄρθη μ' ἐμᾶς.

— Ὁ «Πάπ»; «Πὰπ» εἶναι ὁ Μανιαδάκης, κ. πρόεδρε.

— Πάπ... δὲν ἐννοῶ κόμμα! Ἐννοῶ τὰ ἀρχικὰ τοῦ ἐπιθέτου τοῦ κ. Παπανδρέου! ἐξήγησε ὁ κ. Τσαλδάρης καὶ κατώρθωσε νὰ διασκεδάση ἔτσι τὸ κάπως ἄσχημο μετεκλογικὸν κέφι τῶν φίλων του!...

★

Πλαστήρας.

Πρωΐ. Ὁ Ἀρχηγὸς μόλις ἕτοιμος. Ὁ κ. Μοάτσος — ὁ διευθυντὴς τοῦ Π. Γραφείου — ἀπασχολημένος ἀφάνταστα. Τηλέφωνο:

— Ἐμπρός... Τί κάνει ὁ κ. Ἀρχηγός;

— Ποιὸς τηλεφωνεῖ, παρακαλῶ;

— «Βραδυνὴ» ἐδῶ!

— Τί;;;!!! «Βραδυνή»;;;.!!!

— Μάλιστα.

— Ἕνα λεπτό!...

Ὁ κ. Πλαστήρας ἀκούει.

— Ἐφτούνη μᾶς εἶπε κουκουέδες; ρωτάει.

— Μάλιστα.

— Καὶ εἶναι... ἐθνικίστρια;

— Μάλιστα.

— Καὶ τὴ συμφέρει, οὐρέ, νᾶμ' ἐγὼ κρυφοκουκουὲς κὶ νάχω βγάνει πινῆντα ἕδρες;... Ἄειντι, πέσ' πὼς εἶμι ἀσθινῆς γιὰ νὰ μὴν τὴ βρίσω κὶ δὲν κάνει τώρα ποὺ πᾶμι γιὰ κυβέρνησι!

— Κύριε πρόεδρε, αὐτὰ ἦσαν προεκλογικά! Δὲν ἔχουν τώρα σημασία, τόλμησε νὰ παρατηρήση κάποιος.

Κι' ὁ κ. Πλαστήρας:

— Τί λές, μωρέ; Σὰν αὐτοὺς ποὔλεγε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο φτωχοαερόλιθο καὶ τώρα θὰ συνεργαστοῦν εἶμ' ἐγώ;

— Ναί, ἀλλά... μ' αὐτοὺς θὰ συνεργασθῆτε κι' ἐσεῖς, στρατηγέ μου!

Στρίψιμο τοῦ μύστακος. Κι' ἀπάντησις:

— Ἄλλο νὰ βάφη τὰ μαλλιά της ἡ γυναῖκα σου, κι' ἄλλο νὰ τὰ βάψης ἐσύ!... Κλεῖστε τὸ τηλέφωνο! Ἀσθενῶ!...

★

Βενιζέλος.

Τὸ εἴπαμε καὶ πρίν. Ὅλοι οἱ Ἀρχηγοὶ περίμεναν 100 ἕδρες γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ συνεπῶς ἡ μελαγχολία καὶ ὁ ἐκνευρισμὸς ἦσαν τὰ μόνα αἰσθήματα ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὰ πολιτικὰ γραφεῖα.

— Πληρώνουμε τὴ συνεργασία μας μὲ τὸ Λαϊκὸν Κόμμα! φώναξε κατακόκκινος ἀπὸ θυμὸ ὁ κ. Σοφοκλῆς Βενιζέλος.

Ἕνας φίλος ἐτόλμησε νὰ δώση ἀπάντησιν:

— Καὶ ὁ Τσαλδάρης λέει ὅτι πληρώνει τὴ συνεργασία, μαζί σας!

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐφρύαξε:

— Καὶ ἔχει δίκηο, εἶπε χτυπῶντας τὸ χέρι του στὸ τραπέζι. Ὅπως τὸ αἷμα, νερὸ δὲν γίνεται, ἔτσι κι' ὁ πάγος δὲν γίνεται αἷμα!

— Ναί, ἀλλὰ συνεργασθήκατε ἀπὸ πατριωτισμό!

— Δὲν τὰ καταλαβαίνει αὐτὰ ὁ κόσμος! Ὁ κόσμος σὲ ψηφίζει γιὰ νὰ διοικήσης ἐσύ!

— Μὰ καὶ τώρα θὰ συνεργασθῆτε!

— Ἔ, τώρα πιὰ εἶναι ὑπεύθυνος ἐπὶ τέλους ὁ λαός!... Σὲ τέσσερες ἀνέθεσε τὴν πλειοψηφία! Καὶ ὁ κ. Παπανδρέου ποὺ κόλλαγε τὶς κορδέλλες στοὺς δρόμους: «Κυβερνήτης ὁ Γεώργιος Παπανδρέου» εἶναι τώρα... κλάσμα Κυβερνήτου!

Ὅταν τὸ ἔμαθε ὁ κ. Παπανδρέου, προσποιήθηκε ὅτι δὲν ἐθύμωσε:

— Ἔξυπνο εἶναι, εἶπε. Τόσο ἔξυπνο ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ εἶπε ὁ Σοφοκλῆς!

Καὶ ὅταν ἔμαθε τὴν ἀπάντησι ὁ κ. Σοφοκλῆς Βενιζέλος, ἀνταπάντησε:

— Τὸν παραπέμπω... εἰς τοὺς προεκλογικούς μου λόγους!

★

Εἰς οἰκίαν Παπανδρέου. Καστρί, Κηφισσιᾶς. Νύχτα. Πολὺ νύχτα. Αὐστηρῶς ἰδιαίτερον περιβάλλον. Τηλέφωνο.

— Μπρός! λέει ἕνας ἐκ τῶν δώδεκα ἰδιαιτέρων.

— Ἐδῶ Κ. Ζ. πολιτικὸς συντάκτης τῆς «Καθημερινῆς». Τί «γραμμὴ» δίνει ὁ κ. πρόεδρος γιὰ τὴ σχετικὴ πλειοψηφία τῆς Ἀριστερᾶς στὶς μεγάλες πόλεις;

Μεταδίδεται τὸ ἐρώτημα.

Παπανδρέου (σμίξιμο φρυδιῶν, ἀνακάτεμμα μαλλιῶν, αὐστηρὸ τίναγμα τῆς τολύπης τοῦ καπνοῦ στὸν ἀέρα): Νὰ τοῦ πῆς στὸν κ. Βλάχο, ὅτι ἐγὼ δὲν δίνω «γραμμὲς» διότι δὲν εἶμαι Ἕλλην! Εἶμαι... Ἀργεντινός! Καὶ ἀπὸ Ἀργεντινοὺς «γραμμὲς» δὲν ζητᾶνε!.. Κλεῖσε τὸ τηλέφωνο!

Τί εἶχε συμβῆ; Ὁ κ. Γ. Α. Βλάχος, εἶχε γράψει ἄρθρον τὴν προηγουμένην ποὺ ἀνέφερε εὐμενῶς ὅλους τοὺς Ἀρχηγοὺς ποὺ ἐθεώρει ἐθνικόφρονας καὶ λησμόνησε τὸν κ. Παπανδρέου!

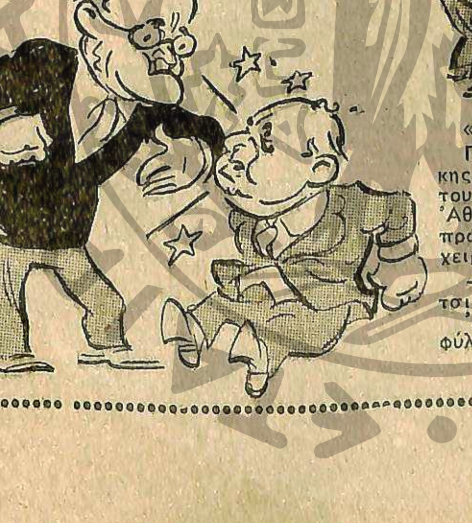

«ΠΑΠ»! Μανιαδάκης — Κοτζιᾶς.

Γιὰ νὰ γίνη ἀρχηγὸς ὁ κ. Μανιαδάκης καὶ νὰ ἀπαλλαγῆ τοῦ συναρχηγοῦ του κ. Κοτζιᾶ, δὲν παρητήθη ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὥστε νὰ ἐκλεγῆ βουλευτὴς ὁ πρώην Δήμαρχος. Καὶ συνέβη. . ἐλαφρὰ χειροδικία!

— Πάπ! Πάπ! (Δύο χαστούκια)! Ἔτσι ἐδικαιώθη καὶ ἡ ἐπωνυμία: «πάπ»!... Ἀλλὰ θὰ συνεχίσουμε στὸ προσεχὲς φύλλο.

ΕΥ—ΘΥΜΟΓΡΑΦΟΣ

Τὸ περίφημο φιλὶ τοῦ Μπὸμπ Χὸπ καὶ τῆς Ντόροθυ Λαμούρ, ποὺ κράτησε 42 δευτερόλεπτα.

Ἡ «μάχη τοῦ φιλιοῦ»

Διάφορα ρεκὸρ ἀπὸ τὴν καλὴ... κι' ἀπὸ τὴν ἀνάποδη

Ἡ «μάχη τοῦ φιλιοῦ» συνεχίζεται ἀπὸ χρόνια στὴν Ἀμερική, μὲ ἔντασι ποὺ γίνεται ὁλοένα καὶ μεγαλύτερη. Πρόκειται, φυσικά, γιὰ τὰ φιλιὰ τῆς ὀθόνης. Οἱ ἐπικριταί των — στὸ στρατόπεδό των ἀνήκουν οἱ πάστορες κι' οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς γυναικεῖες ὀργανώσεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν — εἶχαν θριαμβεύσει κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, ἐκβιάζοντας μιὰν ἀπόφασι τῆς λογοκρισίας τῶν κινηματογραφικῶν ἔργων, ποὺ καθώριζε σὲ 30 δευτερόλεπτα τὴν ἀνωτάτη διάρκεια ἑνὸς φιλιοῦ στὴν ὀθόνη. Ἀλλά, πρὶν ἀπὸ λίγον καιρό, οἱ ἀντίπαλοί των ἐθριάμβευσαν, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ σκληρὴ μάχη μεταξὺ ἑνὸς δημοσιογράφου καὶ ἑνὸς λογοκριτοῦ, παίρνοντας μιὰ παράτασι ἄλλων πέντε δευτερολέπτων.

Οἱ ὑποστηρικταὶ τοῦ φιλιοῦ ξεθάρρεψαν ἔπειτα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπόφασι καὶ μερικὲς παραβάσεις ἢ καλύτερα ὑπερβάσεις ἄρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται στὴν κινηματογραφικὴ ὀθόνη. Ἡ τελευταία ἀπ' αὐτὲς εἶχε γιὰ ἥρωες τὴ Ντόροθυ Λαμοὺρ καὶ τὸν Μπὸμπ Χὸπ στὸ φὶλμ «Κατάσκοποι μὲ τὸ στανιό». Τὸ φιλί τους κράτησε ὄχι λιγώτερο ἀπὸ 42 δευτερόλεπτα κι' ὅπως ἦταν φυσικό, προκάλεσε θύελλα διαμαρτυριῶν ἐκ μέρους τοῦ ἀντιθέτου στρατοπέδου. Ἀλλ' ὁ σκηνοθέτης τῆς ταινίας εἶχε ἕτοιμη τὴν ἀπάντησί του. Ὑποστήριξε, λοιπόν, ὅτι πρῶτον ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ κωμικὴ ταινία κι' ὅτι τὸ φιλὶ τῶν δυὸ ἠθοποιῶν ἦταν κι' αὐτὸ κωμικὸ καὶ κάθε ἄλλο παρὰ προκλητικό. Καὶ δεύτερον ὅτι δόθηκε... σὲ δυὸ χρόνους, μὲ μιὰ ἐνδιάμεση ἀναπνοή, ποὺ τὸ χώρισε σὲ δυὸ φιλιὰ διαρκείας 22΄΄ τὸ καθένα.

Μιὰ ἄλλη ταινία ποὺ κατηγορήθηκε ἀπὸ τοὺς ἐπικριτὰς τοῦ φιλιοῦ ὡς σκανδαλώδης ἦταν τὸ «Σ' ἀγαπῶ», μὲ πρωταγωνιστὰς τὸν Γκλὲν Φὸρντ καὶ τὴν Ἄνν Σέρινταν. Στὴν ταινία αὐτή, ποὺ ἔχει μῆκος 2000 μέτρων, οἱ δυὸ πρωταγωνισταὶ βρίσκουν τὴν εὐκαιρία νὰ φιληθοῦν 32 φορές! Ἕνα ἀπὸ τὰ φιλιά τους, εἰδοποιεῖ ἡ διαφήμισις τῆς ταινίας, φτάνει στὸ ἀνώτατο ὅριο διαρκείας, κρατάει, δηλαδή, 35΄΄ καὶ τρία ἄλλα εἶναι διαρκείας 30΄΄ τὸ καθένα. Ὅταν ὅλα αὐτὰ τὰ φιλιὰ μποῦν τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο, ἡ συνολική των διάρκεια εἶναι 10 λεπτὰ καὶ μερικὰ δευτερόλεπτα, δηλαδὴ κάτι περισσότερο ἀπὸ τὸ 1)10 τοῦ χρόνου ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν προβολὴ τῆς ταινίας καὶ ποὺ εἶναι μιάμιση ὥρα.

Παρόμοιο ρεκὸρ σημειώνεται γιὰ πρώτη φορὰ στὰ χρονικὰ τοῦ κινηματογράφου. Τὸ προηγούμενο κατείχετο ἀπὸ τὸν Ρόμπερτ Μοντγκόμερυ καὶ τὴν Καρὸλ Λομπάρ. Σ' ἕνα φὶλμ ποὺ γύρισαν τὸ 1939 ἀντήλλασσαν 29 φιλιά. Ἀλλ' ἦταν στὰ πεταχτά. Ἡ συνολικὴ διάρκειά τους δὲν ξεπερνοῦσε τὰ 7½ λεπτά.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ Γκλὲν Φὸρντ θεωρεῖται ἀνυπέρβλητος στὴν τέχνη τοῦ φιλιοῦ. Μιὰ ἀμερικανικὴ ἐπιθεώρησις ἔδωσε τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικὰ τῆς... τεχνοτροπίας ποὺ ἀκολουθεῖ: «Ὁ Γκλὲν Φόρντ, ἔγραψε, στηρίζει τὸ βλέμμα του πρῶτα στὰ μάτια τῆς νέας κι' ἔπειτα στὰ χείλη της. Κατόπιν τὴν φιλάει». Ὁ διάσημος ἠθοποιὸς παίρνει κάθε μέρα ἀναρίθμητες ἐπιστολὲς ἀπὸ θαυμάστριές του, ποὺ τοῦ ζητοῦν μιὰ ὀλιγόλεπτη συνάντησι, γιὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐχαρίστησι νὰ φιληθοῦν ἀπ' αὐτόν.

Δεύτερος στὴ σειρὰ ἔρχεται ὁ Τάϋρον Πάουερ, ἐπίσης μέγας μαέστρος τοῦ φιλιοῦ καὶ ἀκολουθοῦν ὁ Ζοζὲφ Κόττεν, ὁ Βὰν Τζόνσων, ὁ Τζαίημς Στιούαρτ, ὁ Ἀδόλφος Μανζοῦ κλπ.

Τὸ ρεκὸρ τοῦ φιλιοῦ, ἀλλ' ...ἀπὸ τὴν ἀνάποδη κατέχεται ἀπὸ τὸν Σπένσερ Τρέϊσυ. Στὰ 25 χρόνια τῆς κινηματογραφικῆς του ζωῆς, δὲν κατάφερε νὰ δώσῃ περισσότερα ἀπὸ 25 φιλιά, ποὺ κρίνονται ὅλα ὡς πολὺ μέτρια. Ἡ χλιαρότης τοῦ Τρέϊσυ στὸ φιλὶ ὀφείλεται ἴσως στὴ ζήλεια τῆς γυναῖκας του. Παραμένει πιστὸς σ' αὐτὴν ἀπὸ 16 χρόνια, πρᾶγμα πού, στὸ Χόλλυγουντ, θεωρεῖται σὰν κάτι τὸ ἀκατανόητο καὶ ἀφύσικο!

Ἀλλ' ἂς περάσωμε στὶς γυναῖκες. Σύμφωνα μὲ τοὺς εἰδικοὺς τοῦ Χόλλυγουντ, ἡ βεντέττα ποὺ ἔχει μεγαλύτερη φωτογένεια στὰ φιλιὰ εἶναι ἡ Χέντυ Λαμάρ. Ἡ ἰδιοσυγκρασία της εἶναι φλογερὴ ἢ γιὰ τὴν ἀκρίβεια ἡφαιστειώδης γιὰ ὅσους τὴν γνωρίζουν, ἀντίθετα μὲ τὴν παγερὴ καὶ σὰν ἀγαλματένια ἐμφάνισί της στὴν ὀθόνη. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε, ἄλλωστε, ὅτι ἡ Τσεχοσλοβάκα ἠθοποιὸς ἔφτασε στὴ διασημότητα μὲ τὴν ταινία «Ἔκστασις», ποὺ χαρακτηρίσθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς πουριτανοὺς ὡς σκανδαλώδης.

Ἱκανώτατες στὴν τέχνη τοῦ φιλιοῦ θεωροῦνται ἐπίσης ἡ Λίντα Νταρνὲλ κι' ἡ Μαρία Μοντέζ.

Ἀνυπέρβλητη στὴν ἐποχή της ἐθεωρεῖτο ἡ Γκρέτα Γκάρμπο. Ἡ ταινία «Ἡ σὰρξ καὶ ὁ Διάβολος», ὅπου πρωταγωνιστοῦσε μὲ τὸν Τζὼν Τζίλμπερτ, εἶχε κάμει ἄλλοτε πάταγο. Φλογερά, ἐξ ἄλλου, ἦταν τὰ φιλιὰ τῆς Ρίτας Χαίηγουωρθ.

Γενικά, οἱ εἰδικοὶ τοῦ Χόλλυγουντ ἀποφαίνονται ὅτι οἱ βεντέττες εἶναι πιὸ προοδευμένες στὴν τέχνη τοῦ φιλοῦ (ποιὸς ἀμφέβαλλε γι' αὐτό;), ἐνῶ οἱ περισσότεροι ἠθοποιοὶ δὲν ξέρουν νὰ φιλήσουν καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι... ἀνεπίδεκτοι μαθήσεως!...

Ἔτσι οἱ Ἀμερικανοὶ εἰδικοί, κοντὰ στὶς ἄλλες ἐξωφρενικὲς στατιστικὲς ποὺ μᾶς δίνουν, κάνανε καὶ στατιστικὴ τοῦ... φιλιοῦ...

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 269

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) Τέτοια εἶνε ἡ 25η Μαρτίου.— Κοντὰ στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ αὐτοῦ ὁ Μ. Ἀλέξανδρος νίκησε τοὺς Πέρσας.
2) Ἀρχηγὸς ἐκκλησίας.— Πόλις συνδεομένη μὲ ἄθλον τοῦ Ἡρακλέους. — Τροχίζει (δημ.).
3) Ἄξιος.— Θὰ τὴν βρῆτε στὰ γυναικεῖα χέρια.
4) Ἀρχαῖος Θεός.— Εἰς διπλοῦν θυμίζει ζούγκλα.
5) Ἥρως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.
6) Τελικὸς συνδεσμος.— Πρωτεύουσα ἀμερικανικοῦ νησιοῦ.— Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν τέτοια δέντρα εἶνε ἐξόχως ὑγιεινά. — Ἄρθρο (πληθ.).
7) Ὀπτασία.— Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.— Μονὰς στὴν ἠλεκτρολογία. — Δὲν μπῆκαν στὴν τελευταία τους κατοικία, (οὐδ.).
8) Τουρκικὸ νόμισμα.— Δὲν παρουσιάζει καμμιὰ δυσκολία.
9) Εἰς διπλοῦν σημαίνει βιαστικά.— Φάρμακο (καθ.).
10) Ροπή.— Ἀπαραίτητη σ' ἕνα ἄγαλμα.
11) Τουρκικὸ ἐπιφώνημα. — Σημάδι. — Μεγάλη ζέστη.
12) Ὄχι (ξεν.)— Μεταφορικὸ μέσον.— Μπαίνει σ' ἕνα μπουκάλι. — ... Ἀλαμέϊν.
13) Δὲν παύουν ν' ἀνεβαίνουν (καθ.).— Εὐνοϊκά.
14) Συμπερασματικό.— Τέτοιο εἶνε τὸ κάθε πρᾶγμα ποὺ βρίσκεται μέσα σὲ μιὰ ἐκκλησία.—Λέξις στρατιωτικοῦ παραγγέλματος.
15) Ἀφρικανὸς φύλαρχος.— Κάτοικοι νησιοῦ τοῦ Ἰονίου.— Σύντομη ἀπάντησις.
16) Μετατοπίζω.— Ψευδώνυμο Γάλλου συγγραφέως.
17) Κίνημα.— Βασίλισσα.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) Κοπιαστικός.— Ὑπηρετεῖ τὴν πατρίδα του.
2) Δέματα.— Μέτρο τῶν σταυρολέξων.— ... Σῆρερ : περίφημη χορεύτρια τοῦ ἀγγλικοῦ κινηματογράφου ποὺ μᾶς ἐπεσκέφθη πρὸ μηνῶν.
3) Τοπικὸ ἐπίρρημα. — Τὰ νερὰ αὐτὰ δὲν εἶνε κατάλληλα γιὰ ἕνα ἀρχάριο κολυμβητή.— Κρύβει τὸ πρόσωπο.
4) Τουρκικὴ ἐφημερίς.— Τὰ λουλούδια αὐτὰ δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ νερό.— Νημάτιο.
5) Νὰ εἶσαι.— Βρίσκεται μὲ τὸ ζύγισμα.— Ἰταλικὴ πόλις ὅπου δοξάστηκε ὁ Ἑλληνικὸς στρατός.
6) Πάνω σ' αὐτὸ τὸ ὄρος παραδόθηκαν στὸν Μωϋσῆ οἱ 10 ἐντολές. — Διαφέρουν μεταξύ τους στὸ μέγεθος (οὐδ.)— Τσακάλι (καθ.).
7) Ὕπαρξις.—Ὑπομονητικὸ ζῶο. — Ἡ ἑλληνικὴ εἶνε ἡ ὡραιότερη ἀπ' ὅλες.
8) Προσωπικὴ ἀντωνυμία (β' προσώπου).— Πρακτορεῖον εἰδήσεων. — Πρόθεσις.
9) Ἡ μητέρα τοῦ Ἑρμοῦ.— Φύλαρχος σὲ μουσουλμανικὴ χώρα.
10) «Ἄρα...» : συμπερασματικό. —Ρῆμα ποὺ ἀφορᾷ τά... ποτάμια.— Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.
11) Αἰγυπτιακὴ θεότης.— Ἀγώνισμα τοῦ στίβου.— Πολλοὶ ἰσχυρίζονται πὼς ἔχει θεραπευτικὲς ἰδιότητες.
12) Ποσοτικὴ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (οὐδ. πληθ.). — Μουσικὸ ὄργανο (πληθ.).— Ἄπαντα.
13) Χρονικὸς σύνδεσμος (ἀνεστραμμένος).— Δυστυχής. — Σταθερόν.
14) Κοινωφελὲς ἵδρυμα (ἀρχικά). — Ἀφοροῦν τὸν κάθε ἄνθρωπο χωριστὰ (θηλ. καθ.).— Ἄρθρο.
15) Τοπικὸ ἐπίρρημα. — Ἀναπνοή.— Κομμάτι ξύλου μὲ κανονικὸ σχῆμα.
16) Ζοῦν καὶ κινοῦνται.— Νότα (ἀνεστραμμένη).— Ζῆ μέσα στὴν ἀκαθαρσία.
17) Οἱ ἀδελφὲς αὐτὲς εἶνε... ἀχώριστες (καθ.).—Μεγάλο ψάρι (δημ.).

ΑΝΔΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

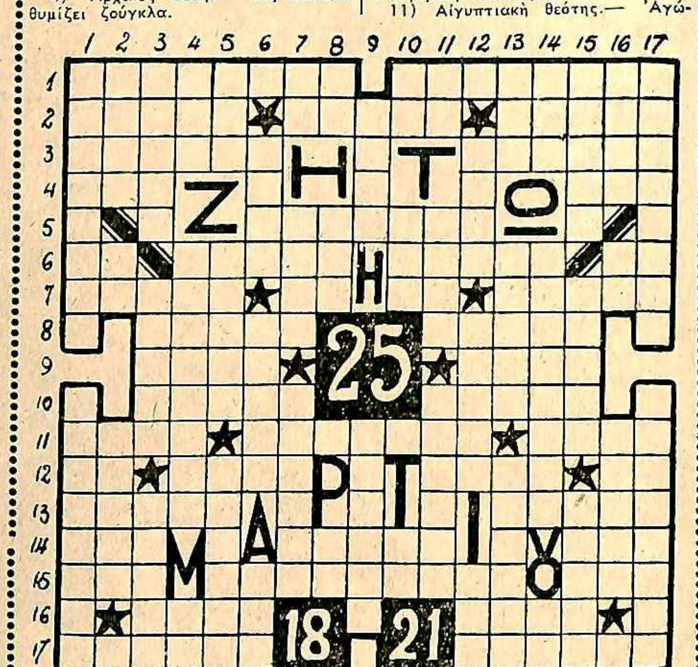

Ἡ λύσις τοῦ 268ου σταυρολέξου

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) ΩΝ — ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΣ—ΤΙ. 2) ΑΕΡΑ — ΤΑΡΑ. 3) ΜΑΛΑ — ΜΝΕΙΑ — ΠΟΔΙ. 4) ΦΩΚΗ — ΑΡΑΣ. 5) ΤΕΡΕΤΙΣΜΑ. 6) ΛΑ — ΣΟΝ — ΕΞΩ — ΙΓ. 7) ΠΑΣΑΣ. 8) ΔΟΥΛΕΙΑ—ΑΜΟΙΡΟΙ. 9) ΝΟΙΚΙ. 10) ΛΙΠΑΡΟΙ — ΤΡΙΓΩΝΗ. 11) ΑΒΑΤΑ. 12) ΕΝ — ΕΜΑ — ΙΟΝ — ΜΙ. 13) ΑΠΕΡΑΝΤΟΣ. 14) ΑΙΩΝ — ΑΥΛΗ. 15) ΑΜΑΝ — ΔΙΑΓΩ — ΑΝΤΙ. 16) ΑΜΗΝ — ΝΗΜΑ. 17) ΝΑ — ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ — ΑΙ.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) ΩΑ — ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ — ΑΝ. 2) ΝΕΜΩ — ΙΑΜΑ. 3) ΡΑΚΙ — ΣΥΣΠΩ—ΡΩΜΗ. 4) ΠΑΛΗ — ΝΑΝΑ. 5) ΤΟΠΕΙΡΑΜΑ. 6) ΓΑ — ΜΕΝ — ΑΠΩ — ΤΑ. 7) ΠΑΝΙΑ. 8) ΣΥΝΝΕΦΑ — ΒΟΡΕΙΟΝ. 9) ΣΠΙΘΑ. 10) ΤΡΙΑΙΝΑ — ΤΕΝΑΓΟΣ. 11) ΣΑ·Ι·ΤΑ. 12) ΚΕ — ΕΜΕ — ΙΟΣ — ΦΑ. 13) ΑΞΙΟΤΙΜΟΣ. 14) ΣΤΟΑ — ΑΝΝΑ. 15) ΑΔΡΑ — ΑΡΧΩΝ — ΜΥΤΗ. 16) ΤΡΙΑ — ΛΙΜΑ. 17) ΙΑ — ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ — ΝΑΙ.

Ἀθηναϊκὰ ἐπίκαιρα

Ἄγονος προσπάθεια

Μελέτες ξαναγίνονται κι' ἐπὶ σχεδίων σχέδια,
μετρῶνται κάμποι καὶ βουνά, λαγκάδια κι' ὀροπέ-
(δια
κι' ἔχουν σκοπὸ τὰ σχέδια τῶν εἰδικῶν ἐκεῖνα,
τοῦ...Παρνασσοῦ τὰ ὕδατα νὰ φέρουν στὴν Ἀθήνα!

★

Μὰ κι' ἂν τὸ κατορθώσουνε κι' αὐτὸ μὲ τὸν καιρὸ
καὶ πάλι θὰ λυσσάξουμε γιὰ μιὰ σταλιὰ νερό,
διότ' ἡ Οὖλεν, δυστυχῶς, ποὺ χρόνια μᾶς χορεύει,
ὅπου πατᾷ τὸ πόδι της κάθε πηγὴ... στερεύει!

★

Εἶνε λοιπὸν ἐπόμενον κι' ὁ Παρνασσός, μιὰ μέρα,
λιακάδες νἄχη μόνιμες καὶ τῶν γονέων ξέρα
καὶ φεῦ! θὰ πάψη κι' ὁ λαὸς — καὶ θέλων καὶ μὴ
(θέλων —
«...Συννέφιασε ὁ Παρνασσός...», νὰ τραγουδᾷ
(στὸ μέλλον!

Εὐχῆς ἔργον

Ὑγιέστατος ὁ Στάλιν εἶνε πιά, — διακηρύσσει —
καὶ μπορεῖ νὰ ταξιδέψη εὐχαρίστως στὸ Παρίσι !
Εἶνε μάλιστα... περδίκι, συμπληρώνει τελικὰ
καὶ μπορεῖ καὶ μὲ τὸν Τροῦμαν νὰ μιλήση φιλικά.

★

Ἄντε, γειά σας, βρὲ Μπαρμπάδες, ἄστε πιὰ τὰ ζο-
(ριλίκια,
παρατῆστε τὶς φοβέρες καὶ τοὺς λόγους τοὺς δριμεῖς
καὶ σᾶς εὔχεται ὁ κόσμος νᾆστε πάντοτε... περ-
(δίκια
γιὰ νὰ δοῦμε τῆς Εἰρήνης τὴν...Περιστερὰ κι'
(ἐμεῖς !

Τὰ δάση

Τὰ προάστειά μας ὅλα ἄνω - κάτω ἔχουν γίνει
γιατὶ ἔχουνε μὲ κάμπιες οἱ πευκῶνες των γεμίσει
κι' οὔτε πράσινο κλαδάκι, ὅπως πᾶνε, δὲν θὰ μείνη,
ἂν τὸ Κράτος μας δὲν σπεύση νὰ τὶς καταπολε-
(μήση!

★

Ἀλλὰ ποιὸς ἀκούει γιὰ κάμπιες, ἀπ' τοὺς ἁρμοδί-
(ους ὅλους
κι' ὡρισμένους ὑπευθύνους ἀπιθάνους κι' ἀμφιβό-
(λους,
ποὺ φροντίζουνε μὲ ζῆλο καὶ μεγάλη προθυμία,
νὰ κολλήσουν σὰν τὶς... κάμπιες στὰ δημόσια
(ταμεῖα!

Ἰδοὺ ἡ ἀπορία !

Σ' ἀπεργία κατεβαίνουν καὶ σ' ἀγῶνα ἐντατικόν,
ὅλοι οἱ φύλακες τῶν χώρων τῶν ἀρχαιολογικῶν,
γιατὶ τρέφονται δυὸ χρόνια μὲ παχειὰ μονάχα λόγια
καὶ κοντεύουνε νὰ γίνουν τ' ἄντερά τους... κομπο-
(λόγια!

★

Ἔχουν δίκηο, ἀναντιρρήτως, τῶν ἀρχαίων οἱ φρου-
(ροὶ
καὶ ἡ κατάστασίς των πρέπει νὰ βελτιωθῆ ταχέως,
γιατὶ φτάνει στὸ σημεῖον κάθε ξένος ν' ἀπορῇ
καὶ νὰ λέῃ: «Ποιὸς εἶν' ὁ φύλαξ καὶ ποιὸς εἶνε ὁ...
(ἀρχαῖος»;

Ζήτημα τιμῆς

Ἀγνώριστα κατάντησαν τὰ κέρματά μας ἄρτι
καὶ μερικὰ θυμίζουνε τοῦ... Τσὰν-Κάϊ-Σὲκ τὸν χάρτη!
Χολέρα κρύβουν ὅλα τους καὶ κάθε εἴδους νόσημα,
παρεξηγήσεις προκαλοῦν, τσακώματα, μπελάδες
καὶ συναντᾶς... χιλιάρικο, μὲ τόσα γραμματόσημα,
ποὺ ἀξίζουνε, τοὐλάχιστον.... τρεῖς - τέσσερες χι-
(λιάδες!

★

Ἐν τούτοις, στὴν ἀθλία τους κι' ἀφόρητη κατάστασι,
δὲν ἐννοεῖ τὸ Κράτος μας νὰ δώση κάποιο τέρμα,
καθόλου δὲν σκοτίζεται γιὰ τὴν ἀντικατάστασι
καὶ γιὰ τὸ χαρτονόμισμα δὲν δίνει οὔτε...κέρμα!

Γ. ΘΙΣΒΙΟΣ

Τὸ δρᾶμα

Πολὺ μεγάλο μπέρδεμα μὲ τὶς «κατανομὲς»
τὴν πρώτη καὶ τὴ δεύτερη, μὰ πρὸ παντὸς τὴν τρίτη.
Κι' οἱ ἐνδιαφερόμενοι περνοῦν πικρὲς στιγμές :
— Τάχα θὰ μποῦνε στὴ Βουλή; Ἢ μήπως πᾶνε
(σπίτι;

★

Μὲ τοὺς σταυρούς του σήμερα ὁ ἕνας ἀναδύεται.
Μὰ ἡ ἐλπίδα του αὔριο σβύνει καὶ διαλύεται.
Κι' ἄλλος ποὺ τὄχε σίγουρο πὼς στὴ Βουλὴ ἐμπῆκε,
πληροφορεῖται ἀπρόοπτα ὅτι κακῶς ἐβγῆκε!

★

Κι' ὁ ἕνας βγαίνει στὸν ἀφρὸ κι' ὁ ἄλλος πάει στὴν
(ἄκρη,
καὶ σβύνει τὸ χαμόγελο κι' ἔρχεται μαῦρο δάκρυ.
Τὸ δρᾶμα συνεχίζεται, μιὰ πάνω καὶ μιὰ κάτω:
«Ἡ νύχτα βγάζει βουλευτὴ κι' ἡ αὐγὴ τὸν πάει στὸν
(πάτο !»

Ρολόγια

Κι' ἄλλα ρολόγια ἔφθασαν! Κομψότατα κι' ὡραῖα,
χρυσᾶ, τῆς τσέπης, μπρασελὲ καὶ — φυσικὰ — λα-
(θραῖα.
Καὶ στὴν ὑπόθεσι αὐτὴ ποὺ δὲν εἶνε ἀστεία,
ἀνακατεύθηκε πολὺ καὶ ἡ διπλωματία!

★

Κι' ὅλο ρολόγια ἔρχονται. Μὲ σάκκους καὶ μπαοῦλα,
μὲ πλοῖα κι' ἀερόπλανα καὶ βγαίνουνε στὴ ζοῦλα.
Καὶ στὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν ἂν φέρης καμμιὰ γῦρα,
θ' ἀντιληφθῆς ἀληθινὴ ὡρολογοπλημμύρα!

★

Κι' ὅλο ρολόγια ἔρχονται καὶ βγαίνουν κατ' αὐτάς,
μὲ τρόπο γιὰ τὸ κράτος μας ἐκτάκτως ἐπιζήμιο.
Καὶ τὰ ρολόγια τὰ πολλὰ κυττάζοντας ρωτᾶς,
ἐὰν ὑπάρχῃ σ' ὅλ' αὐτὰ ἕνα ρολόϊ... τίμιο!

Τρία φορτία

Ναί, ζάχαρη δὲν βρίσκετε. Μὰ μὴν ἀνησυχῆτε.
Γιατὶ ὅπως θἄτυχε καὶ σεῖς νὰ πληροφορηθῆτε,
τρία φορτία, προσεχῶς, ζαχάρεως μᾶς φθάνουν
ποὺ θεωροῦνται ἀρκετὰ ὅλους νὰ μᾶς γλυκάνουν.

★

Θὰ γίνουν τρεῖς διανομές, ἡ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη,
θὰ παίρνης τώρα ζάχαρη, θὰ ξαναπαίρνης πάλι.
Κι' ἔτσι, ἀναγνῶστα μου, θαρρῶ στὸ νόημα θὰ μπῆ-
(κες,
πὼς ἀσφαλῶς καὶ γρήγορα θὰ λυώσωμε ἀπ' τὶς γλυ-
(κες !

Καθυστέρησις

Καθὼς ἐτηλεγράφησαν πρὸ ἡμερῶν ἐκ Ρώμης,
αὐτὸς ὁ ἀκατάδεκτος τῆς «Σαβοΐας Κόμης»
καὶ πάλι δὲν μᾶς ἔρχεται καὶ πάλι δὲν μᾶς φτάνει
καὶ μένει ἀμετακίνητος σὲ ἰταλικὸ λιμάνι.

★

Προφάσεις βρίσκουν χίλιες δυὸ οἱ φίλοι μας φρα-
(τέλλοι
ποὺ φαίνεται πὼς ξέχασαν τὸ χρέος τους στὴν
«Ἕλλη».
Ὁ «Κόμης» ὅπως πάντοτε, πάλι καθυστερεῖ,
κι' ἀντὶ αὐτοῦ οἱ Ἰταλοὶ μᾶς στέλνουνε...τυρί!

Ἡ βόμβα

Μὲ τὴν βόμβαν «ὑδρογόνου» ἀσχολεῖται ὁ κόσμος
(ὅλος
κι' ὅλο καὶ τὴν σχολιάζουν καὶ πομποὶ κι' ἐφημε-
(ρίδες,
ἄλλοι νοιώθουν ρίγη φρίκης, ἄλλοι χαίρουν ἀσυ-
(στόλως
καὶ τὸν πόνο τους ἐκφράζουν καὶ δηλώνουν οἱ μπε-
(κρῆδες:
—Ἀπὸ βόμβα... ὑδρογόνου νὰ πεθάνουμε κι'
(ἐμεῖς,
στραπατσάρισμα σημαίνει τῆς μπεκρῆδικης τιμῆς
κι' ἔχουν χρέος οἱ σοφοὶ
κι' οἱ μεγάλοι ἐφευρέτες τοῦ πολέμου τοῦ συγχρό-
(νου,
νὰ σκαρώσουν πὶ καὶ φί,
εἰδικῶς γιὰ μᾶς τοὺς πότες καὶ μιὰ βόμβα...
(«κρασογόνου»!

ΠΑΝ. ΠΑΠ.

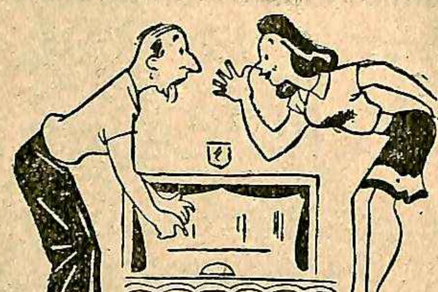

Ἡ κωμωδιούλα μας

«ΠΕΠΟΝΟΦΛΟΥΔΕΣ»

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΛΛΗ: Κομψή, μελαχροινή, «πολυτελής», μὲ ὑπερτροφία κοκετταρίας, σαγηνεύει μὲ τὴν πρώτη ματιὰ καὶ ξυπνᾶ σκέψεις κάπως ἀνευλαβεῖς προκειμένου γιὰ μιὰ σοβαρὴ κυρία. 27 χρονῶν. Παρελθὸν κάπως... ζωηρό! ΤΑΣΟΣ: Πενηντάρης, βαρύς, πλούσιος, ἀπ' αὐτοὺς «ποὔχουν φάει τὴ ζωὴ μὲ τὸ κουτάλι» καὶ μάλιστα τῆς σούπας. Σύζυγος τῆς Ἕλλης. ΝΤΟΝΤΟΣ: Νεαρὸς γόης, μακρυνὸς ἀνηψιὸς καὶ προστατευόμενος τοῦ Τάσου. Ἐκτελεῖ χρέη «ἐμπίστου» καὶ περίπου γραμματέως. ΝΙΝΑ: Μινιατούρα ξανθογάλανου ἔρωτος. Ὕφος μπεμπεδίστικο, ταλέντο αἰσθηματικῆς καπατσωσύνης.

Σκηνὴ 1η

(Στὸ σαλόνι τοῦ Τάσου καὶ τῆς Ἕλλης).

ΝΤΟΝΤΟΣ (κάνει νὰ τὴ φιλήση): Μωρό μου, σὲ λατρεύω!...

ΕΛΛΗ (τὸν ἀπωθεῖ τρομαγμένη): Στάσου! Κάτσε ἥσυχος. Τρελλάθηκες;

ΝΤΟΝΤΟΣ (ἔξαλλος): Σὲ λατρεύω, Ἕλλη! Δὲν ἀντέχω ἄλλο!... Πᾶμε νὰ κλεφτοῦμε! Πᾶμε νὰ φύγουμε!

ΕΛΛΗ: Κάθησε μακρυά μου! Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ μπορεῖ νὰ μπῆ!...

ΝΤΟΝΤΟΣ: Γιατί δὲν παίρνεις τὴν ἀπόφασι νὰ φύγωμε μαζί;

ΕΛΛΗ: Μὰ εἶσαι στὰ καλά σου; Καὶ πῶς θὰ ζήσωμε;

ΝΤΟΝΤΟΣ: Δὲ μ' ἀγαπᾶς;

ΕΛΛΗ: Σ' ἀγαπῶ, ἀλλὰ δὲ γίνεται τίποτε! Ἅμα θὰ τοῦ πάρης τὴ γυναῖκα του θὰ σὲ διώξη ἀμέσως ἀπ' τὸ γραφεῖο. Κι' ἐγὼ δὲν ἔχω πεντάρα δική μου. Λοιπόν;...

ΝΤΟΝΤΟΣ: Τότε πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ καταφέρωμε νὰ συναντιώμαστε!...

ΕΛΛΗ (στενοχωρημένα): Πότε; Καὶ πῶς; Οὔτε βῆμα δὲ μ' ἀφήνει. Δὲν τὸ βλέπεις; Κι' ὅταν εἶναι στὸ γραφεῖο κάθε δέκα λεπτὰ μοῦ τηλεφωνεῖ... (Ἀναστεναγμός). Μαζί μου ἔρχεται στὴ μοδίστρα, μαζί μου στὸν «κουαφφέρ», μαζί μου παντοῦ!...

ΝΤΟΝΤΟΣ:... Ἔχω κάνει ἕνα σχέδιο!... Εἶναι σχέδιο τῆς ἀπελπισίας, ἀλλὰ δὲ βρίσκω ἄλλο.

ΕΛΛΗ: Γιὰ πέστο.

ΝΤΟΝΤΟΣ: Νὰ τοῦ ρίξω δίπλα του μιὰ μικρή! Θὰ τρέχη μαζί της ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ καὶ θἄχουμε ὧρες ἐλεύθερες.

ΕΛΛΗ (μικρὴ σκέψι): Σοῦ ὁμολογῶ πὼς μοῦ κάνει λίγο κόπο. Γιατί... ὅσο καὶ νἆναι μ' ἐνοχλεῖ μιὰ τέτοια ἱστορία γιατὶ αὐτὴ θὰ τοῦ τρώη καὶ λεφτά...

ΝΤΟΝΤΟΣ: Ἂν μυριστοῦμε κάτι τέτοιο, δηλαδὴ ἂν δοῦμε πὼς ἀρχίζει νὰ τὸν «κόβη» ἄγρια, τοὺς πιάνεις ἐσὺ μιὰ μέρα, τοῦ κάνεις μιὰ γερὴ σκηνὴ καὶ τὴ διώχνει!

ΕΛΛΗ (τὸν κυττάζει καὶ τῆς φαίνεται ἀπόψε ὡραιότερος ἀπὸ ἄλλοτε): Τέλος πάντων! Ἂς γίνη κι' αὐτὸ γιὰ τὸ χατῆρι σου!... Ὑπάρχει τὸ πρόσωπο;

ΝΤΟΝΤΟΣ (ἐνθουσιασμένος): Φυσικά! Μιὰ μικρὴ τοῦ ἀθηναϊκοῦ ἐλαφρόκοσμου. Ἦταν ἄλλοτε γνωστή μου, πρὶν δυὸ χρόνια. Θὰ τοῦ τὴν παρουσιάσω γιὰ «δεσποινίδα καλῆς οἰκογενείας» ποὺ πρόκειται νὰ γίνη μνηστή μου!... Καὶ θὰ τὴν πληρώσω, φυσικά.

ΕΛΛΗ: Τῆς ἔφεξε τῆς μικρῆς!

(Μπαίνει ὁ Τάσος).

Σκηνὴ 2η

(Σ' ἕνα ἐξοχικὸ κέντρο).

ΝΤΟΝΤΟΣ (μεθυσμένος ἀπὸ ἔρωτα καὶ κρασί): Ἀγάπη μου!

ΕΛΛΗ: Μωρό μου!...

(Ἡ συνέχεια «ἐπὶ τῆς ὀθόνης» καὶ ἐπὶ τοῦ ἐντύπου χάρτου εἶναι περιττή. Μπορεῖ νὰ προβληθῆ στὸ «ἐκρὰν» τῆς φαντασίας).

Σκηνὴ 3η

(Τὴν ἴδια στιγμὴ σ' ἕν' ἄλλο ἐξοχικὸ κέντρο).

ΤΑΣΟΣ: Σ' ἀγαπῶ τρελλά!

ΝΙΝΑ: Κι' ἐγώ!...

ΤΑΣΟΣ: Ἡ ζωὴ θὰ εἶναι γιὰ μένα σωστὸς παράδεισος, μαζί σου.

ΝΙΝΑ: Καὶ γιὰ μένα ἀγάπη μου! (Πονηρά). Λατρεύω τὸ κουρασμένο σου βλέμμα ποὖναι γεμᾶτο ἔρωτα ἔμπειρο!... Λατρεύω τὴν πλατίνη τῶν μαλλιῶν σου!... Καὶ γέρνω στὴν ἀγκαλιά σου μ' ἐμπιστοσύνη!... Θὰ σὲ κάνω εὐτυχισμένο!...

(Τοῦ σφίγγει τὸ χέρι). Κι' ἂν μ' ἀφήσης ποτὲ θ' αὐτοκτονήσω!...

ΤΑΣΣΟΣ: Μὰ τί λόγια εἶν' αὐτὰ ποὺ λές, ἀγάπη μου; Ἐγὼ πρέπει νὰ τρέμω μὴ μ' ἀφήσης!

ΝΙΝΑ (σέ... ποιητικὴ ἔξαρσι): Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ ἔρωτας!... (Δραματικά). Ἴσως θἄτανε προτιμότερο νὰ μὴν τὸν γνωρίσω ποτέ!...

(Ὁ Τάσος τῆς σφίγγει τὸ χέρι γεμᾶτος εὐδαιμονία μεσόκοπου ἐγωϊσμοῦ).

Σκηνὴ 4η

(Στὸ σαλόνι τῆς Ἕλλης).

ΝΤΟΝΤΟΣ (μπαίνει περιχαρής): Ἀγάπη μου ἦρθα! Εἶσ' ἕτοιμη;

ΕΛΛΗ (ἔξαλλη): Μὲ κατέστρεψες! Κτῆνος!

ΝΤΟΝΤΟΣ (τρομαγμένος): Τἄμαθε;

ΕΛΛΗ (διαβάζει): «Ἀγαπητὴ Ἕλλη. Ἀγαπῶ τὴ Νίνα καὶ μ' ἀγαπᾶ. Φεύγουμε μαζὶ ἀπόψε γιὰ τὴν Ἀμερική. Ὅποτε ἀποφασίσης νὰ δώσης τὸ διαζύγιο, πήγαινε στὸ δικηγόρο μου καὶ θὰ σοῦ μετρήση πεντακόσες λίρες. Ἂν δυστροπήσης μὴν ἐλπίζης τίποτε. Ὅλη μου τὴν περιουσία θὰ τὴ δώσω στὴ Νίνα ἀπὸ τώρα. Μὲ συγχωρεῖς, ἀλλὰ εἶναι κάτι ἀνώτερο ἀπ' τὶς δυνάμεις μου. Γειά σου: Τάσος. — Ὑστερόγραφον: Δὲν θὰ σοῦ φερόμουν τόσο σκληρά, μὰ ἡ Νίνα μοῦ εἶπε πὼς τὴν πλήρωνε ὁ Ντόντος γιὰ νὰ μ' ἀπασχολῆ καὶ νἄχετε ὧρες ἐλεύθερες. Σᾶς εὔχομαι... κάθε εὐτυχία. Τ.».

ΕΛΛΗ: Τὰ εἶδες, κτῆνος;

ΝΤΟΝΤΟΣ: Ἀγάπη μου...

ΕΛΛΗ: Τὸν κακό σου τὸν καιρό! Χάσου ἀπὸ μπρός μου! Ἠλίθιε!

Σκηνὴ 5η

(Στὸ ἀεροπλᾶνο τῆς T.W.A. ποὺ πάει γιὰ τὶς Βερμοῦδες).

ΤΑΣΟΣ: Μπράβο, ἀνηψιέ! Καλά, τὰ κατάφερες! Μὲ τὴ συνεννόησι ποὺ κάναμε, γλύτωσα μιὰ χαρὰ ἀπὸ τὴν Ἕλλη!...

ΝΤΟΝΤΟΣ (δείχνοντας τὴ Νίνα ποὺ κοιμᾶται ἀπέναντι): Ἂν μὲ χρειαστῆς καὶ γιὰ τούτην... ἐδῶ εἶμαι!... Εἶμαι... ἀκούραστος ἐγὼ γιὰ θυσίες!!

ΤΑΣΟΣ (κάπως ἄγρια): Ἄ, ὄχι ἀκόμα! πολὺ βιάζεσαι!... (Ἀνάβει τὸποῦρο του). Ἂν καὶ δὲ θ' ἀργήση νἄρθη κι' αὐτηνῆς ἡ σειρά της!...

(Αὐλαία)

ΕΨΙΛΟΝ

Εὔθυμα λόγια

Ὁ ἑτοιμοθάνατος τσιγγούνης: Καθένας ἐπωφελεῖται τῆς ἀρρώστειας μου γιὰ νὰ μὲ ἀπογυμνώση. Ἡ καμαριέρα μοῦ κλέβει τὰ μαχαιροπήρουνα, ἡ γειτόνισσα τὸν καμαριέρη μου... κι' ὁ γιατρὸς μοῦ παίρνει... τὴ θερμοκρασία μου!

★

Σκέψεις ἑνὸς συζύγου, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα φοβερὸ συζυγικὸ καυγᾶ:

«Ὅταν παντρεύτηκα πρὸ 20 ἐτῶν τὴν Περσεφόνη, μοὔλεγαν πὼς δὲν τὸ ἄξιζα... Ἀλλοίμονο! Τώρα καταλαβαίνω πὼς εἶχαν δίκηο. Δὲν τὸ ἄξιζα... νὰ τιμωρηθῶ τόσο σκληρά!».

★

Ὁ φύλακας τοῦ κήπου: Τὸ παγκάκι ὅπου κάθεσθε εἶνε φρεσκοβαμμένο...

Ὁ περιηγητής: Μὲ συγχωρεῖτε... Ὑποθέτω πὼς δὲν τὸ λέρωσα...

★

— Γιατὶ ἔφυγες ἀπὸ τὸ σπίτι ὅπου ἐργαζόσουν, Μαρία, πρὶν ἔρθης ἐδῶ;

— Ἀπὸ κούρασι, κυρία.

— Δηλαδή;

— Νά, ἡ κυρία μου εἶχε κουραστῆ ἀπὸ τὴν τεμπελιά μου καὶ τὶς ζημίες ποὺ τοὺς ἔκανα!

★

Ἐκεῖνος: Εἶνε παρατηρημένο ὅτι οἱ μεγαλύτεροι βλάκες παντρεύονται τὶς ὡραιότερες γυναῖκες.

Ἐκείνη: Γιατὶ τὸ λέτε, αὐτό; Δὲν ἐδέχθηκα ἀκόμη νὰ σᾶς παντρευτῶ.

★

— Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ πεθάνη ἔτσι ξαφνικὰ ὁ καϋμένος ὁ Τάκης! Φαντάσου ὅτι ὁ γιατρὸς τὸν ἐπισκέφθηκε μιὰ φορὰ μόνο...

— Ναί, μὰ ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη ἔχει κάνει μεγάλες προόδους τώρα τελευταῖα!...

— Τί φταίω ἐγώ, κύριε πόλισμαν; Τοὺς εἶπα, μόνο, «ποιὸς κύριος θὰ ἔχη τὴν καλωσύνη νὰ μὲ σηκώση λίγο νὰ δῶ τὴν παρέλασι»!...

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

Σαποῦνι, νερό, κόλλα

Ἡ πραγματικὴ βάσις ἑνὸς ὑγιοῦς δέρματος εἶνε ἡ κατάλληλη δίαιτα, ἡ ἄσκησις, ἡ ἀνάπαυσις, οἱ ὑγιεινὲς φροντίδες κι' ἡ καλὴ κυκλοφορία τοῦ αἵματος. Παίζει ἐπίσης ρόλο κι' ἡ κληρονομικότης.

Ἂς ἰδοῦμε ὅμως ποιά ἀπ' τὰ διάφορα προϊόντα εἶναι κατάλληλα γιὰ τὸ δέρμα, ποιά δηλαδὴ τὸ ὠφελοῦν καὶ ποιά τὸ βλάπτουν.

Ἀρχίζουμε ἀπ' τὸ σαποῦνι. Ὑπάρχουν διαφόρων εἰδῶν σαπούνια, στερεὰ καὶ ὑγρά, ἁπλᾶ, χρωματισμένα, ἀρωματικά, κλπ. Ἕνα κοινὸ σαποῦνι, ἀλλὰ ὄχι ἀλκαλικὸ (μὲ περίσσεια σόδας) μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ γιὰ ἕνα δέρμα ὑγιές, ἐλεύθερα καὶ ἀκίνδυνα, χωρὶς ἄσχημες συνέπειες. Τὸ δροσίζει καὶ τὸ καθαρίζει. Ὅταν ὅμως, γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, ἕνα δέρμα δὲν μπορῆ νὰ τὸ ἀνεχθῆ, χρειάζονται εἰδικὲς ποιότητες σαπουνιοῦ.

Τὰ σαπούνια π. χ. ποὺ περιέχουν περίσσεια ἐλευθέρου λίπους, συνιστῶνται γιὰ δέρματα λεπτά, ξηρά, εὐερέθιστα μὲ τάσι πρὸς τὸ ἔκζεμα. Σ' ἕνα ξηρὸ δέρμα, οἱ σμηγματογόνοι ἀδένες δὲν ἐκκρίνουν ἀρκετὲς λιπαρὲς οὐσίες. Ἡ ἴδια ἔλλειψις λιπαρῶν οὐσιῶν μπορεῖ νὰ ὀφείλεται σ' ἐλαττωματικὴ δίαιτα, ἢ σὲ συνεχῆ ἐπίδρασι τοῦ ζεστοῦ καλοκαιρινοῦ ἥλιου, ἢ στοὺς χειμωνιάτικους ἀνέμους. Τὸ λιπαρὸ σαποῦνι φέρνει μιὰ προσωρινὴ ἀνακούφισι στὴν περίπτωσι αὐτή, ὄχι ὅμως μόνιμα ἀποτελέσματα, γιατὶ τὸ φυσικὸ λίπος τοῦ δέρματος δὲν μπορεῖ ν' ἀντικατασταθῆ ἀπὸ ἐξωτερικὰ μέσα.

Τὰ σαπούνια ἀπὸ φοινικόλαδο δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται σὲ ξηρὰ δέρματα, ἔστω κι' ἂν εἶνε λιπαρά, γιατὶ τὸ λάδι τους τὰ ἐρεθίζει. Εἶνε ὅμως πολὺ κατάλληλα γιὰ τὸ λούσιμο τῶν κανονικῶν μαλλιῶν.

Ὅσο γιὰ τὰ λεγόμενα ἰατρικὰ σαπούνια, προτιμώτερο ν' ἀποφεύγωνται, ἐφόσον δὲν μπορεῖ νὰ ξέρη κανεὶς τὴν ποσότητα τοῦ φαρμάκου ποὺ περιέχουν, οὔτε τὴν ἀντίδρασι τοῦ δέρματος σ' αὐτά. Μόνο τὸ σαποῦνι μὲ θειάφι μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ σὲ ὡρισμένες παρασιτικὲς δερματικὲς παθήσεις καὶ τὸ κατραμοσάπουνο γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς πιτυρίδας ὅταν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ ὑπερλιπαρότητα τοῦ τριχωτοῦ δέρματος.

Τὸ γλυφὸ νερὸ εἶνε ἀκατάλληλο γιὰ τὸ σαπούνισμα, ἀφ' ἑνὸς γιατὶ ἐρεθίζει τὸ δέρμα κι' ἀφ' ἑτέρου γιατὶ «κόβει» τὸ σαποῦνι καὶ δὲν κάνει σαπουνάδα. Ὑπάρχει ὅμως ἕνα εἰδικὸ σαποῦνι, ποὺ περιέχει οὐσίες ποὺ ἐξουδετερώνουν τὴ γλυφάδα τοῦ νεροῦ.

Τὸ κοινὸ σαποῦνι καὶ τὸ ζεστὸ νερὸ ὠφελοῦν πολὺ στὴν πρόληψι καὶ τὴ θεραπεία τῆς λιπαρότητος τοῦ δέρματος. Ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ σαπούνια μὲ μορφὴ κρέμας, πολὺ ἀποτελεσματικὰ γι' αὐτὴ τὴν περίπτωσι.

Ὅσο γιὰ τὰ καλλυντικὰ ποὺ ταιριάζουν σ' ἕνα λιπαρὸ δέρμα, περιττὸν βέβαια νὰ ποῦμε ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιέχουν λίπος, ἀλλὰ νἄχουν βάσι τους ἕνα εἶδος σαπουνιοῦ.

Τί πρέπει νὰ κάνουν οἱ γυναῖκες ποὺ τὸ δέρμα τους δὲν ἀνέχεται καθόλου τὸ σαποῦνι, ὅσο κι' ἂν εἶναι ἐκλεκτὸ καὶ ὄχι ἀλκαλικό; Στὴν περίπτωσι αὐτή, τὸ καλύτερο ἀναπλήρωμα εἶναι ἡ βρασμένη κόλλα τοῦ κολλαρίσματος.

Δυστυχῶς, πολλὲς τὴ μεταχειρίζονται χωρὶς νὰ ξέρουν τὸν κατάλληλο τρόπο. Ρίχνουν δηλαδὴ ἁπλῶς μέσα στὸ νερὸ τοῦ μπάνιου τους μιὰ φοῦχτα κόλλα, ποὺ σβωλιάζει τότε καὶ δὲν φέρνει κανένα ἀποτέλεσμα. Ἡ σωστὴ μέθοδος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Τρίβετε 150 δράμια κόλλα μέσα σὲ 300 δράμια κρῦο νερό, ὡς ὅτου γίνη ἕνας ὁμοιόμορφος κι' ἀραιὸς πολτός. Τὸν βάζετε ἔπειτα στὴ φωτιὰ καὶ τὸν ἀνακατεύετε ὡς ποὺ νὰ χάση τὸ ἄσπρο χρῶμα του καὶ νὰ μεταβληθῆ σὲ ἄχρωμη καὶ διαφανῆ ζύμη.

Μπορεῖτε τώρα νὰ χρησιμοποιήσετε τὴ ζύμη αὐτὴ μ' ἕνα ἀπ' τοὺς ἑξῆς δύο τρόπους: Ἢ τὴν ἀφήνετε νὰ κρυώση, τόσο ποὺ νὰ μπορῆτε νὰ ἀλείψετε μ' αὐτὴν τὸ σῶμα σας, περιμένετε νὰ ξεραθῆ ἀπάνω σας (ἀρκοῦν λίγα λεπτὰ μόνον) κι' ἔπειτα μπαίνετε στὴ μπανιέρα, γεμάτη μὲ ζεστὸ νερό. Ἢ προσθέτετε τὴ ζύμη στὸ νερὸ τῆς μπανιέρας, πρὶν νὰ μπῆτε μέσα. Πάντως, δὲν

Τὸ μπάνιο μὲ τὴν κόλλα καθαρίζει καὶ μαλακώνει τὸ δέρμα, συντελῶντας ὥστε νὰ διαλυθοῦν στὸ νερὸ τὰ λιπαρὰ ὑπολείμματα ποὺ βουλώνουν τοὺς πόρους.

χρησιμοποιεῖτε σαποῦνι.

Τὸ μπάνιο μὲ τὴν κόλλα καθαρίζει καὶ μαλακώνει τὸ δέρμα, συντελῶντας ὥστε νὰ διαλυθοῦν στὸ νερὸ τὰ λιπαρὰ ὑπολείμματα ποὺ βουλώνουν τοὺς πόρους. Μόνον ὅμως ἡ βρασμένη κόλλα ἔχει αὐτὴ τὴν ἰδιότητα.

Πρέπει, βεβαίως, νἆνε πρόσφατη, ἑτοιμασμένη τὴν ὥρα τοῦ λουτροῦ, γιατὶ ἂν μείνη ἐπὶ ἡμέρες μουχλιάζει κι' ἀποσυντίθεται.

Δώσετε ἰδιαιτέρα προσοχὴ στὴν ἐκλογὴ καὶ χρησιμοποίησι τῶν προϊόντων ποὺ θὰ μεταχειρισθῆτε γιὰ τὴν ἐπιδερμίδα σας. Τὸ δέρμα σας δεινοπαθεῖ συνεχῶς, γιὰ νὰ σᾶς προφυλάξη ἀπ' τὸ κρῦο καὶ τὴ ζέστη, τὸν ἄνεμο καὶ τὴ βροχή, τὰ χτυπήματα καὶ τὶς πληγές. Γιατί νὰ τὸ ταλαιπωρῆτε δίχως λόγο μὲ ἀκατάλληλα καλλυντικά;...

Στὴν ἐκλογή σας, ἔχετε ὑπ' ὄψιν ὅτι ἕνα καλλυντικὸ μπορεῖ νὰ ταιριάζη γιὰ ὡρισμένα δέρματα καὶ νἆνε ἀκατάλληλο γιὰ ἄλλα. Ἀλλά, κι' ἀφοῦ ἀκόμη διαλέξετε τὴν καταλληλότερη μάρκα, κάθε φορὰ ποὺ θὰ σᾶς τελειώνη καὶ θ' ἀγοράζετε καινούργιο, δοκιμάζετέ το σ' ἕνα μικρὸ μέρος τῆς ἐπιδερμίδος σας, γιατὶ δὲν ἀποκλείεται ν' ἄλλαξε στὸ μεταξὺ τὴ σύνθεσί του ὁ κατασκευαστής.

Ἔχοντας τὶς παραπάνω ὁδηγίες ὑπ' ὄψι τους, οἱ γυναῖκες γενικὰ καὶ ἰδιαίτερα οἱ φιλάρεσκες, ποὺ θέλουν νὰ διατηροῦν πάντα ὡραία, βελουδένια καὶ διάφανη τὴν ἐπιδερμίδα τους, θὰ μποροῦν, χρησιμοποιῶντας τὰ κατάλληλα προϊόντα, ὄχι μόνον τὸ δέρμα τους νὰ εἶναι νεανικό, ἀλλὰ καὶ τίποτε νὰ μὴ τὸ βλάπτη. Ἂς μὴν ξεχνοῦν οἱ γυναῖκες ὅτι τὸ δέρμα εἶναι ἴσως ἀπὸ τὰ πιὸ εὐπαθῆ μέρη τοῦ ὀργανισμοῦ μας κι' ὅτι οἱ φροντίδες ποὺ παίρνομε γιὰ νὰ τὸ διατηροῦμε ὡραῖο, δὲν εἶναι ποτὲ ἄσκοπες.

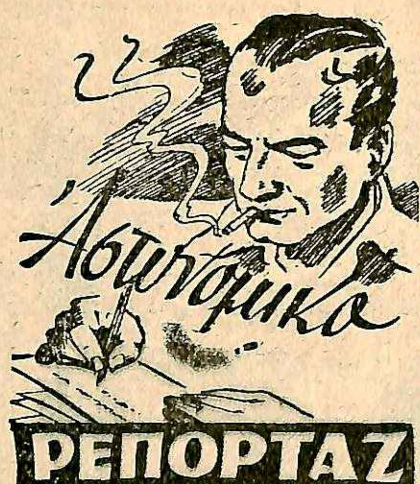

Τὸ δρᾶμα ἑνὸς νέου

Πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια στὸ Δημόσιο Ψυχιατρεῖο, κρεμάσθηκε μὲ τὸ λουρὶ τῆς ζώνης του ἕνας δυστυχισμένος νέος. Εἶχε τρελλαθῆ ἀπὸ ἔρωτα, εἶχε θεραπευθῆ σχεδὸν καὶ τὶς παραμονὲς τῆς ἐξόδου του ἀπὸ τὸ θεραπευτήριο αὐτοκτόνησε. Ἔτσι τέλειωσε τὸ φοβερὸ δρᾶμα ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ ἕνα καιρὸ εἶχε ζήσει ἀνάμεσά μας, ποὺ τὸν εἴχαμε γνωρίσει κι' ἀγαπήσει σὰν ἀδελφὸ καὶ ποὺ εἶχε μιὰ μοναδικὴ στὸ εἶδος της τραγωδία στὴ ζωή του, τὴν ἀκόλουθη:

Τὸ παιδὶ αὐτὸ μεγάλωσε μόνο μὲ τὴ μητέρα του, ποὺ πέρασε, ἡ δύστυχη πολλὲς πίκρες κι' ἀπογοητεύσεις στὴ ζωή της. Γιὰ νὰ μεγαλώση αὐτὸ τὸ παιδὶ ἀναγκαζόταν νὰ τὸ κλειδώνη μέσα στὸ σπῆτι καὶ νὰ πηγαίνη νὰ ξενοδουλεύη δεξιὰ κι' ἀριστερά. Ἔτσι μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου της ἐξοικονομοῦσε τὸ καθημερινό τους. Τὸ παιδὶ μέσα στὴν ἀπόλυτη μοναξιὰ τοῦ σπιτιοῦ κυριευόταν ἀπὸ ἕνα ἀπερίγραπτο φόβο ποὺ γινόταν πιὸ ἔντονος ὅταν ἔξω ἔπεφτε τὸ σκοτάδι, μεγάλωναν οἱ ἴσκιοι στὸ δωμάτιο κι' ὅλα τ' ἀντικείμενα παίρνανε ἀκαθόριστες μορφές. Τότε κι' αὐτὸ τὸ περπάτημα τῆς γάτας τοῦ προκαλοῦσε τρόμο.

Κάθε φορὰ ποὺ γύριζε τσακισμένη ἀπ' τὶς δουλειὲς ἡ μητέρα του πάσχιζε νὰ τὸ ἡσυχάση. Τοῦ διηγόταν ἱστορίες, τοῦ ἔλεγε παραμύθια καὶ συχνὰ ἀγωνιζόταν νὰ τοῦ ἐξηγήση γιατὶ τοὺς εἶχε ἐγκαταλείψει ὁ πατέρας του.

Πραγματικὰ ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ποὺ ἦταν ἀνώτερος ὑπάλληλος μιᾶς ἑταιρείας, οὔτε γύριζε νὰ ἰδῆ τὴν γυναῖκα του καὶ τὸ παιδί του. Κι ἡ κατάστασι αὐτὴ χειροτέρεψε ὅταν ξαναπαντρεύτηκε κι' ἀπόχτησε, μὲ τὴ δεύτερη γυναῖκα του, παιδιά.

Ὁ μικρὸς μεγάλωσε, πῆγε στὸ σχολειό, τὸ τελείωσε καὶ νέος πειὰ κομψὸς ὄμορφος, πνευματώδης βγῆκε στὴ ζωὴ γιὰ νὰ κερδίση τὸ ψωμί του. Ἔγραφε καλοὺς σατυρικοὺς στίχους καὶ πεζὰ στὰ περιοδικά, εἶχε μιὰ πρωτοτυπία στὴν διατύπωσι τῶν ἰδεῶν του κι' ὅλοι ἔλπιζαν ὅτι γρήγορα θὰ προόδευε. Ἐκεῖνο ὡστόσο ποὺ τοὺς ἔκανε ἐντύπωσι ἦταν ἡ γυναικοφοβία τοῦ νέου αὐτοῦ. Πάγωνε καὶ σάστιζε ἐμπρὸς στὶς γυναῖκες. Πολὺ πιθανὸν ἡ ἴδια ἡ μητέρα του ἀπὸ τὰ παιδικά του χρόνια, νὰ τὸν εἶχε κάνει νὰ βλέπη μὲ τρόμο τὶς γυναῖκες.

Καμμιὰ γυναῖκα δὲν τὸν συγκινοῦσε. Μόνη του συντροφιὰ ἦσαν οἱ φίλοι του ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ πέθανε ἡ μητέρα του κι' ἔμεινε ὁλομόναχος στὸν κόσμο. Τότε ἔγινε πιὸ παράξενος. Ἄρχισε νὰ ἔχη ἀδικαιολόγητες καὶ παράλογες κακίες, νὰ εἰρωνεύεται τοὺς πάντας, νὰ διατυπώνη περίεργες ἰδέες, ν' ἀντιπαθῆ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ ἀποξενώνεται ἀπὸ αὐτούς. Μιὰ ἡμέρα τέλος μὴ μπορῶντας ν' ἀντιμετωπίση διαφορετικὰ τὴν ζωὴ πούλησε τὸ σπίτι ποὺ εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὴ μητέρα του, ἔφαγε τὰ λεφτὰ σιγὰ - σιγὰ κι' ἔμεινε τελείως στὸ δρόμο. Τότε τὸν φιλοξένησαν σπίτι τους μερικοὶ φίλοι καὶ συνάδελφοί του.

Πεινασμένος, χωρὶς μόνιμη στέγη, κακοντυμένος αὐτὸς ὁ ἄλλοτε κομψὸς νέος, πῆρε μιὰ μέρα τὴν ἡρωϊκὴ ἀπόφασι νὰ πάη νὰ γνωρίση τὸν πατέρα του. Δὲν τὸν εἶχε ἰδῆ ποτέ. Ἀπὸ τὴν μητέρα του εἶχε μάθει μόνο πῶς λεγόταν καὶ ποῦ ἐργαζότανε.

Κι' ἕνα πρωῒ ἀνέβηκε στὴν Ἑταιρεία καὶ τὸν ζήτησε. Τοῦ ἔδειξαν τὸ γραφεῖο του. Ὁ νέος χτύπησε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε. Εἶδε ἕναν ἡλικιωμένο καὶ καλοντυμένο κύριο νὰ τὸν κυττάζη περίεργα.

— Τί θέλετε; τὸν ρώτησε.

— Τί θέλω; ἀπάντησε ὁ νέος. Ἔτσι πετᾶς τὰ παιδιά σου στὸ δρόμο κι' ὕστερα τὰ ξεχνᾶς;

— Εἶσαι ὁ Δημήτρης!... ἀπόρησε ἐκεῖνος καὶ σηκώθηκε ἁπλώνοντάς του τὸ χέρι του.

— Ναὶ εἶμαι ὁ γυιός σου. Ἦρθα νὰ σὲ γνωρίσω ἀφοῦ ἔγινα 27 χρονῶν. Δὲν θὰ ἐρχόμουν ἂν δὲν εἶχα ἀνάγκη τῆς βοηθείας σου. Παιδί σου εἶμαι. Ἔχεις τὴν ὑποχρέωσι νὰ μὲ προστατεύσης καὶ νὰ μὴ μ' ἀφήσης νὰ πεθάνω σὰν σκῦλλος στὸ πεζοδρόμιο!...

Ὁ πατέρας του, ὕστερα ἀπὸ μερικοὺς δισταγμούς, τὸν ἐπῆρε στὸ σπίτι του γιὰ νὰ μὴ γυρίζη στὸ δρόμο.

Μὰ ἀπὸ αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀρχίζει τὸ φοβερὸ δρᾶμα. Τὸ ἀπερίγραπτο μαρτύριο τῆς ψυχῆς τοῦ νέου ποὺ τὸν ὁδήγησε στὴν παραφροσύνη καὶ στὴν αὐτοκτονία.

Ὁ πατέρας του ἀπὸ τὸν δεύτερο γάμο του εἶχε ἀποχτήσει τρία παιδιά. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ἕνα πεντάμορφο καὶ εὐαίσθητο κορίτσι. Ὅταν ἄκουσε τὴν ἱστορία τοῦ Δημήτρη κι' ἔμαθε ὅλο τὸ φοβερὸ δρᾶμα τῆς ζωῆς του συγκινήθηκε, τόσο πολύ, ποὺ τοῦ ἔδειξε μιὰ ἰδιαίτερη στοργὴ καὶ ἀφοσίωσι. Τὸν περιποιόταν σὰν σκλάβα του. Κρεμόταν ὅταν μιλοῦσε ἀπὸ τὰ χείλη του. Κάθε ἐπιθυμία τοῦ Δημήτρη ἦταν γι' αὐτὴ διαταγή. Ἐκεῖνος πάλι περνοῦσε ὧρες ὁλόκληρες κοντά της καὶ δοκίμαζε μιὰ ἀνυπόκριτη χαρά. Ποῦ νὰ ἤξερε, ὁ δυστυχής, πῶς ἔπαιζε μὲ τὴ φωτιά. Μιὰ μέρα τέλος κατάλαβε μὲ φρίκη πῶς ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ της. Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν ἕνας ἁπλὸς ἔρωτας. Ἦταν ἕνα σφοδρὸ πάθος, ἕνα αἴσθημα φλογερό, ἀκατανίκητο ποὺ τοῦ εἶχε ἀναστατώσει τὴν ψυχή, ποὺ τοῦ θόλωνε τὴ σκέψι.

Τὸ πάθος του αὐτὸ δὲν ἄργησε φυσικὰ νὰ τὸ ἀντιληφθῆ ἡ θετὴ μητέρα του. Ἀνησύχησε καὶ τὸ εἶπε στὸν ἄντρα της. Ἔγινε θηρίο ἐκεῖνος καὶ τὸν ἔδιωξε ἀπὸ τὸ σπίτι του. Τὸν συμμάζεψαν τότε μερικοὶ καλοὶ φίλοι του ποὺ καὶ τὸν συντηροῦσαν. Μὰ εἶχε ἀρχίσει ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνικανοποίητου τρελλοῦ ἐρωτικοῦ πάθους του νὰ παρουσιάζη σημεῖα ἀνισορροπίας. Μιὰ μέρα ἔσπασε ὅλα τὰ γυαλικὰ στὸ σπίτι ἑνὸς συναδέλφου του ποὺ τὸν φιλοξενοῦσε καὶ «καπέλωσε» τὴ μητέρα του μὲ τὸν τέτζερη τοῦ φαγητοῦ ποὺ τὸν ἄρπαξε ἀπ' τὸ τζάκι. Εἶχε πιὰ μιὰ ἔμμονη ἰδέα νὰ ξεκαθαρίση ὅλο τὸ σόϊ του: Τὸν πατέρα του, τὴν θετὴ μάνα του, τὰ δυὸ ἀδέλφια του καὶ τὴν ἀδελφή του, ποὺ τόσο ἐλάτρευε! Ν' ἀνοίξη πέντε τάφους!... Τοὺς τάφους τῶν δικῶν του!...

Μιὰ ἡμέρα τέλος τρελλάθηκε γιὰ καλὰ καί, μὲ χίλια βάσανα, τὸν ἔκλεισαν στὸ ψυχιατρεῖο. Κι' ἐκεῖ αὐτοκτόνησε, ἐνῶ ἡ κατάστασίς του ἔδειχνε κάποιαν βελτίωσι.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

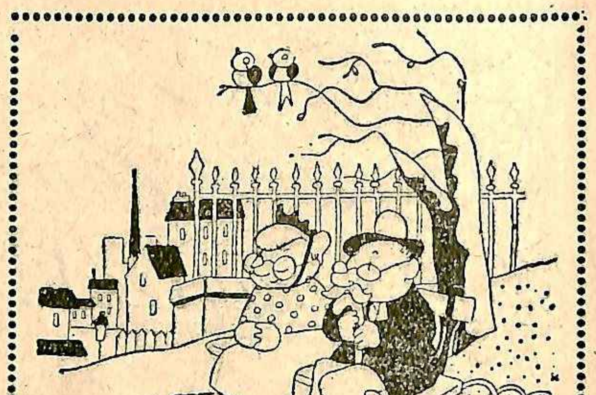

Ἐκεῖνος: Θέλω νὰ μοῦ ὁρκιστῆς πῶς θὰ εἶμαι ὁ τελευταῖος!... (Ἀπὸ τὴν «Presse»)

— Ἀκόμα δὲν πιστεύεις, βρὲ γυναῖκα, πῶς πρόκειται γιὰ πυρκαϊὰ καὶ ὄχι γιὰ κοπάνα; (Ἀπὸ τὴν «Presse»)

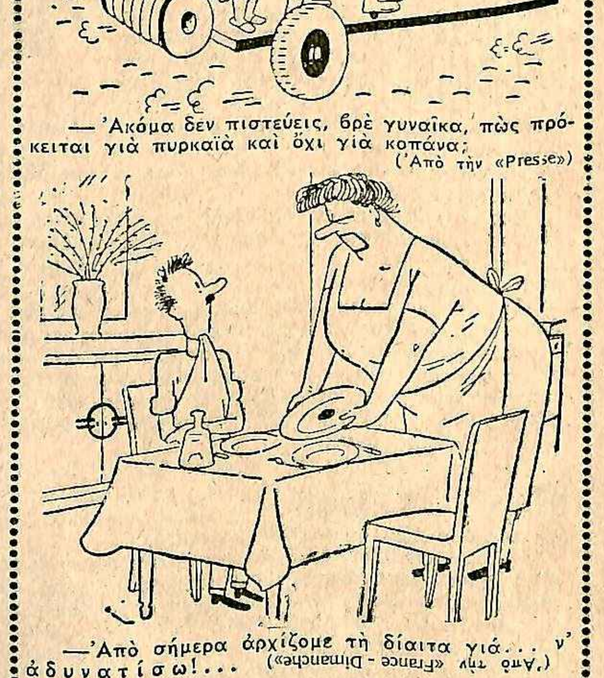

—Ἀπὸ σήμερα ἀρχίζομε τὴ δίαιτα γιά... ν' ἀδυνατίσω!... (Ἀπὸ τὴν «France - Dimanche»)

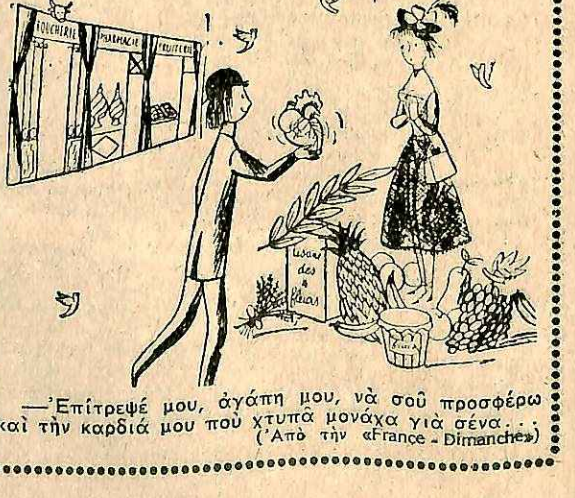

—Ἐπίτρεψέ μου, ἀγάπη μου, νὰ σοῦ προσφέρω καὶ τὴν καρδιά μου ποὺ χτυπᾶ μονάχα γιὰ σένα... (Ἀπὸ τὴν «France - Dimanche»)

Συγκεντρώθηκαν οἱ ψῆφοι, ἐπὶ τέλους, κι' οἱ σταυροὶ
ποὺ τὸ Κράτος ἐρευνοῦσε ἑβδομάδες νὰ τοὺς βρῆ
καὶ ποὺ νόμιζε κανένας, εἰς τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα,
ὅτι φτάνανε στὸ Κέντρον φορτωμένοι σὲ... χελώνα!
Φοβερή, ὅμως, μαυρίλα ἦταν τούτη ἡ φετεινὴ
καὶ πολὺς ντουνιᾶς καὶ κόσμος τὰ λεφτάκια του
(θρηνεῖ,
μὰ καὶ πρόσωπα γνωστά μας μείναν ἔξω τῆς Βουλῆς
καὶ κατάπληκτοι σοῦ λένε ὡρισμένοι ἀφελεῖς:
«—Μωρὲ τί πανωλεθρία καὶ λαχτάρα ἦταν τούτη,
νὰ μὴ δοῦμε στὴν καινούργια τὴ Βουλή μας τὸν
(Βαρβούτη.
Δὲν περίμενε κανένας... μαῦρο φίδι νὰ τὸν ζώση
καὶ παρ' ὅλα του τά... ρύζια, στὴ Βουλὴ νὰ μή...
(«ριζώση!»

★

«Ἀμ' ὁ Νῖτσος; Βρὲ τὸν Μίμη! Κρῖμα, βρὲ παιδί
(μου, κρῖμα
στὶς «ἀφίσσες», στὶς κορδέλλες, στά... ντουβάρια
(καὶ στὸ χρῆμα!
Ἁμαρτία ν' ἀποτύχη τέτοιος νέος, ὡρισμένως,
ποὺ τὸ μέλλον συμβολίζει κι' εἶναι μ' ὅλα... προι-
(κισμένος!

★

«Κι' ὁ Μελᾶς ἐβγῆκε... μέλας. Ἀδικία, τέλος
(πάντων,
νὰ μὴν πάρη οὔτ' ἐκείνους τοὺς σταυροὺς τῶν...
«πωλησάντων»!
Στοὺς σταυρούς των βασιζόταν τῆς Βουλῆς νὰ γίνη
(μέλος
κι' ἡ μερὶς τῶν «πωλησάντων», τόν... ἐπούλη-
(σε στὸ τέλος!

★

«Μπᾶ! Κι' ὁ Μπόγρης ὁ Δημήτρης μέσ' στὰ μαῦρα
(κολυμπάει
κι' ἡ... «Καινούργια ἡ ζωή» του ἦταν ὄνειρο
(καὶ πάει!
Δὲν τὸν ψήφισαν ἀκόμα κι' οἱ δικοί του πατριῶτες,
(ἤγουν ἤτοι οἱ Κουλουριῶτες
κι' ἂν τυχὸν τοῦ ἀναφέρουν καὶ γιὰ κάλπη προσε-
(χῆ του,
στὴν Ἀθήνα θᾶν' ὁ Μπόγρης καὶ στήν... Κού-
(λουρη ἡ ψυχή του!

★

«Μαῦρος κι' ὁ Μαυρομιχάλης; Τ' εἶναι τοῦτο, βρ'
(ἀδερφέ!
Εὐτυχῶς ποὺ εἶχε κάνει τὶς συμβάσεις τοῦ καφὲ
κι' ἔτσι θὰ μπορῆ ὁ Μπέης, λόγω θλίψεως βαρειᾶς,
νάχη μπόλικον, γιὰ μέρες, τὸν «καφέ...παρηγοριᾶς»!

★

«Πάει κι' ὁ Γονατᾶς ὁ Στέλιος! Βρέ, λαχτάρα του
(μεγάλη,
γιὰ χατῆρι τοῦ Μητσάλη!
Τὸν ἐκάψαν μ' ἄλλα λόγια
τοῦ Μητσάλη τὰ ρολόγια,
κι' ἔχουν δίκηο αὐτοὶ ποὺ λένε κι' ἰσχυρίζοντ' ἐπι-
(μόνως,
ὅτι ὅσα φέρνει ἡ ὥρα δὲν τὰ φέρνει οὔτε ὁ χρόνος!

★

«Κρῖμας, βρὲ παιδί μου, κρῖμας,
νὰ μὴ δοῦμ' ἐπιτυχόντα καὶ τὸ Φώτη τὸ Μακρῆ μας.
Ποῦ θὰ βροῦμε τέτοιον ἄντρα, γιὰ τὸ δίκηο νὰ πα-
(λεύη,
νὰ δουλεύουν οἱ ἐργάτες καὶ αὐτὸς νὰ τοὺς «δου-
(λεύη»;
Εἰρωνεία εἶν' ἐξ ἄλλου, ν' ἀποτύχη ὁ ἀτυχὴς
κι' ὁ πολιτικὸς ὁ βίος τοῦ... Μακρῆ νᾶναι...
(βραχύς!

★

«Δὲν ἐβγῆκε κι' ὁ Μπερνίτσας; Κι' ὅμως, κύριοί
(μου κι' ὅμως,
ἦταν βέβαιος πὼς θάβγη τέτοιος ἄντρας... γα-
(λα-ντόμος,
μὰ διέψευσαν οἱ κάλπες τὰ ὄνειρά του τὰ μεγάλα
κι' ἦσαν ὅλοι του οἱ ψῆφοι «σὰν τὴ μυῖγα μέσ'
(τό... γάλα»!

«Οὔτε ὁ Πάγκαλος δὲν βγῆκε! Καὶ τὸν εἶχε γιά...
(ρεζέρβα
ἡ παράταξις τοῦ Ζέρβα!
Βρὲ μυστήρια μεγάλα... «Ἐλευσίνια» σωστά,
νὰ μὴν πάρη ἀπὸ τοὺς ψήφους, οὔτε τρία... χι-
(λιοστά!
Ἄκου πρᾶμα, ν' ἀγνοήση ὁ Ρωμηὸς τέτοιον σπα-
(θᾶτον
κι' ἀπὸ Πάγκαλος στρατάρχης, νὰ βρεθῆ στρατάρ-
(χης... Πάττον!

★

«Βρέ, ἀπέτυχεν ἀκόμα κι' ὁ Παπποῦς ὁ θρυλικός,
ποὺ τὸν τσίμπησεν ὁ οἶστρος ὁ Κανελλοπουλικὸς
κι' ἦταν, κατὰ τὸ τραγοῦδι, «Ἑταιρία θαυμασία,
...Παπαδόπουλος καὶ σία»!
Τὸν ἐτράβηξεν ἡ... Μέα, δυστυχῶς, καὶ τὸν παπποῦ,
μὰ θὰ βλέπη μ' ἄλλη ἔννοια τ' ἀρχικά της τοῦ
(λοιποῦ.
Δηλαδή, μὲ λίγα λόγια, τώρα ποὔρθε οὐραγός,
θὰ διαβάζεται τὸ Μ.Ε.Α.... «Μαῦρος Ἕλλην
(Ἀρχηγός»!

★

«Ὢ! βαβαὶ! παπαὶ! κι' ἀλλοί!
κι' ὁ Στρατῆς ὁ Κουλουμβάκης δὲν ἐμπῆκε στὴ
(Βουλή!
Καὶ στὸ μέλλον τί θὰ γίνη;
Ποιὸς θὰ κάνη φασαρίες, ποιὸς θὰ βρίζη καὶ θά...
(φτύνη;
Ἡ Βουλὴ κατόπιν τούτου, κάλλιο μὴν ἀνοίξη, κάλλιο,
προκειμένου νὰ μᾶς κάνη συζητήσεις «δίχως...
(σάλιο»!

★

«Βρὲ παιδιὰ — κι' ὁ Μαρκεζίνης ὁ Σπυρᾶκος πῆγε
(στράφι
καὶ χωρίς... σταυροὺς ἐτάφη!
Ὢ! νεότης μας καημένη! Ὢ! νεότης μας...χρυσῆ,
βουλευτὴς τοῦ Κόμματός σου νὰ μὴ βγῆς οὔτε κι
(ἐσύ!

★

Πῆγαν ἄδικα καὶ τσάμπα
τὰ ρουσφέτια τοῦ Κατσάμπα,
σκεπαστήκανε μὲ φοῦμο τὰ «τουπέ» σου καὶ «τ'
(ἀτοῦ» σου
καὶ δὲν εἶσαι, πλέον, οὔτε ἀρχηγὸς τοῦ...ἑαυτοῦ σου!

★

«Ἐμαυρίστηκε κι' ὁ Κώστας ὁ Κοτζιᾶς, μωρὲ παι-
(δί μου,
τὸ καμάρι τῆς Ἀθήνας καὶ τό... στήριγμα
(τοῦ Δήμου!
Τέτοιο ὕψος δίχως... «βάσι» εἶναι κρῖμα ν' ἀπο-
(μείνη
κι' ὁ... πιστός του Μανιαδάκης σημασία νὰ μὴ
(δίνη!
Ἀσυγκίνητον τελείως βρῆκε ὁ Κώστας τὸν Κω-
(στάκη
καί... κατῆλθε στὸ σημεῖον νὰ τοῦ λέη κάθε
(λιγάκι:
«...Παραιτήσου, βρὲ Κωστάκη!...Κοτζὰμ
(ἄντρα δὲν κυττᾶς;»
κι' ἀπαντοῦσε ὁ Μανιαδάκης: «Μωρὲ δὲ μέ...πα-
(ρατᾶς»!
Ἔτσι ὁ Κώστας ὁ Κοτζιᾶς μας, ἂν κι' ἀνὴρ μεγά-
(λης πείρας,
ἐκατάντησε, μοιραίως, ἀπὸ Δήμαρχος...κλητήρας!

★

«Πάει κι' ὁ Χέλμης ὁ Δημήτρης! Πάει κι' ὁ δόλιος
(Δημητρὸς
καὶ στὴ θάλασσα τή... Μαύρη ἐναυάγησεν οἰκτρῶς.
Μαῦρος βγῆκε σὰν κοράκι, ὁ φορεὺς τοῦ κάθε φόρου
καὶ θὰ πάη σὲ μοναστῆρι, μοναχὸς ζωῆς...ἐφ' ὅρου:
Μὰ γιὰ νὰ θυμᾶται μέρες φορολογικῆς παλάβρας,
ἀσφαλῶς θὰ βγάζη... δίσκο στὴ Μονὴ Ἁγίας...
(Μαύρας!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΙΣΒΙΟΣ

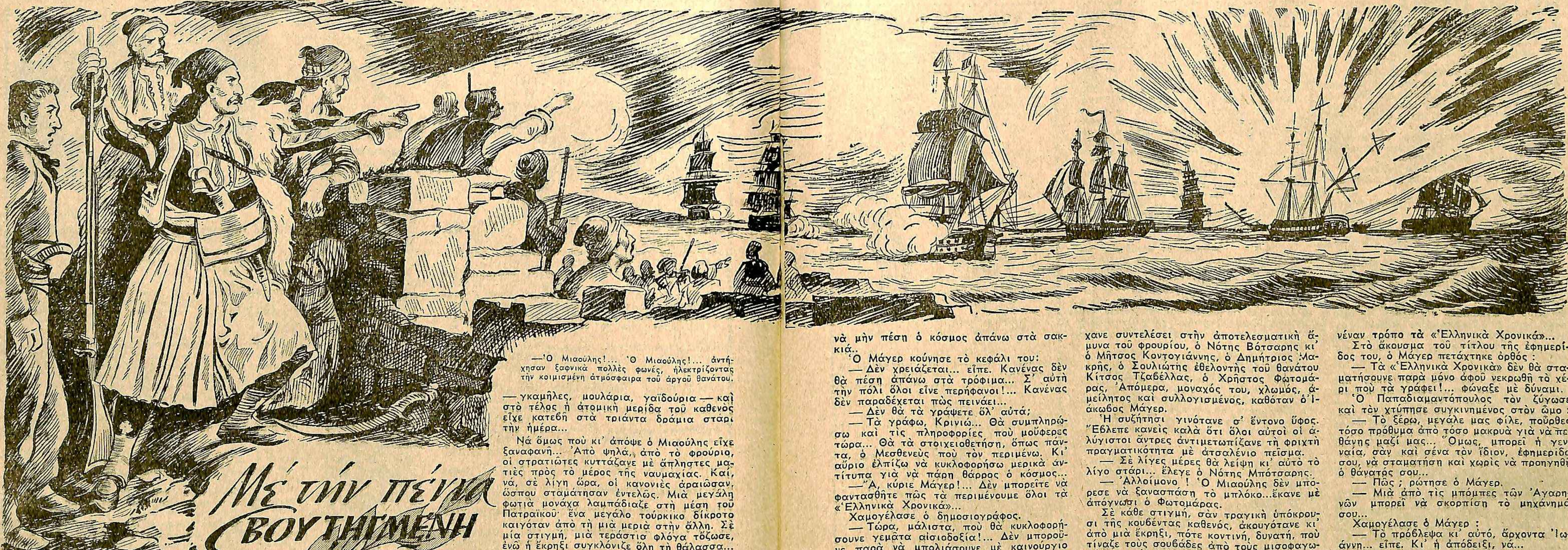

—Ὁ Μιαούλης!... Ὁ Μιαούλης!... ἀντήχησαν ξαφνικὰ πολλὲς φωνές, ἠλεκτρίζοντας τὴν κοιμισμένη ἀτμόσφαιρα τοῦ ἄργου θανάτου.

Μὲ τὴν πένα βουτηγμένη στὸ αἷμα..

Ἱστορικὸ διήγημα

Τοῦ κ. ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΥΧΤΑ ξάστερη καὶ κρύα. Ὁ Γενάρης εἶχε πέσει βαρύς, ἐφιαλτικός, ἀπάνω στὸ πεινασμένο Μεσολόγγι. Τὰ στενὰ δρομάκια ἔρημα· ψυχὴ δὲν κυκλοφοροῦσε. Μόνο, κάπου - κάπου, βαρειά, ρυθμικά, ἀκουγόντουσαν τὰ βήματα τῶν περιπόλων. Στὰ μισοχαλασμένα σπίτια ἀπὸ τὶς μπόμπες τοῦ Ρεσὶτ καὶ τοῦ Ἰμπραήμ, πίσω ἀπὸ τὰ ἐξαρθρωμένα παράθυρα, τὰ φῶτα ἤτανε σβυστά. Οἱ Μεσολογγῖτες κοιμόντουσαν γιὰ νὰ ξεχνοῦν τὴν πεῖνα τους στὸν ἀνήσυχο ὕπνο...

Ξαφνικά, μιὰ μακρυνὴ ἀστραπὴ ἔσκισε τὴ νύχτα. Κι' ἀμέσως ὕστερα, τὸ μπουμπουνητὸ τῆς κανονιᾶς πολλαπλασιάστηκε ἀπὸ τὸν ἀντίλαλο τῶν βουνῶν τῆς Αἰτωλίας. Δεύτερη ἀστραπή, δεύτερη κανονιά. Ὕστερα, δυὸ ἀστραπὲς μαζί, ἀπανωτές, δυὸ κανονιές. Ὕστερα, σὰ νὰ ξημέρωσε ξαφνικά, ἐκεῖ, κατὰ τὸ νοτιά, οἱ ἀστραπὲς γίνανε συνεχεῖς, ἐνῶ οἱ κανονιὲς ταράζανε μ' ἀδιάκοπες ὁμοβροντίες τὸ λήθαργο τῆς μισοπεθαμένης πόλης... Σιγὰ - σιγά, ἕνα - ἕνα, τὰ μισοκρεμασμένα ξώφυλλα τῶν σπιτιῶν ἀνοίξανε διστακτικά, σὰ βλέφαρα βαρειὰ ἀπὸ τὸν πυρετό. Στὰ παράθυρα φάνηκαν οἱ σκελετωμένες μορφὲς τῶν «Ἐλεύθερων Πολιορκημένων». Κι' ἀπὸ παράθυρο σὲ παράθυρο, ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα, ἀρχίσανε οἱ ἐρωτήσεις, γεμάτες ἀγωνία :

— Μᾶς χτυπᾶνε πάλι;...

— Μιὰ φορά, κανονιὲς εἶνε...

— Ναί, μὰ οἱ μπόμπες πῶς δὲν σκᾶνε ἀνάμεσά μας;..

Πραγματικά, μ' ὅλο ποὺ οἱ κανονιὲς βροντούσανε τώρα χωρὶς διακοπή, ὅμως οὔτε μιὰ μπόμπα δὲν ἀκουγότανε νὰ σκάη μέσ' στὴ μαρτυρικὴ πόλη.

Ξαφνικά, πολλὲς φωνὲς ἠλέχτρισαν τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ἄργου θανάτου :

—Ὁ Μιαούλης!... Ὁ Μιαούλης!...

Κι' ὕστερα, ἄλλες φωνὲς ἀκουστήκανε :

— Χτυπιέται μὲ τοὺς Τούρκους!...

— Μᾶς φέρνει νὰ φᾶμε πάλι!...

Μεμιᾶς, οἱ δρόμοι γεμίσανε κόσμο. Νέοι, γέροι, παιδιά, ἀρχίσανε νὰ τρέχουνε πρὸς τὴν παραλία, ν' ἀνεβαίνουν ὑψώματα, κι' ὅλων τὰ μάτια καρφωθήκανε δακρυσμένα στὸ βάθος τῆς θάλασσας, ἐκεῖ, πρὸς τὴ σκοτεινὴ ἀγκαλιὰ τοῦ Πατραϊκοῦ, ποὺ φλογιζότανε τώρα κάθε στιγμή. Ἀνάμεσα στὶς φωτιὲς τῶν κανονιῶν, φαινόντουσαν καθαρὰ οἱ σιλουέττες τῶν καραβιῶν — οἱ βαρειὲς φρεγάδες, τὰ δίκροτα καὶ τὰ τρίκροτα τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ἀραπάδων ποὺ σαρωνόντουσαν ἀπὸ τὶς ὁμοβροντίες τῶν ἐλαφρῶν μπρικιῶν τοῦ Μιαούλη.

Δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὁ ἀδάμαστος Ὑδραῖος ἔφτανε μὲ τὸ στόλο του φορτωμένο τρόφιμα γιὰ νὰ σπάση τὸν ἀποκλεισμὸ τῶν πολιορκητῶν καὶ νὰ δώση φαΐ στοὺς περήφανους ὑπερασπιστὲς τοῦ Μεσολογγιοῦ. Στὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου τοῦ περασμένου χρόνου, ὁ Μιαούλης μὲ τὸ Σαχτούρη εἴχανε μπάσει τρόφιμα στὴν πόλι. Στὶς 7 Αὐγούστου, ὁ Κίτσος Τζαβέλλας μὲ τοὺς Σουλιῶτες του μπῆκε κι' αὐτὸς στὴν πολιορκημένη πόλι, εὐεργετικὸς τὸ ἴδιο σὰν τὸ στάρι, γιατὶ ἔφερνε μαζί του τὸ θάρρος, τὴν παλληκαριά, τὸ κέφι γιὰ τὸ θάνατο... Κατὰ τὸ τέλος τοῦ Νοέμβρη, ὁ Μιαούλης ξανακατάφερε νὰ μπάση τρόφιμα στὸ Μεσολόγγι. Κι' ἤτανε καιρός: Γιατὶ οἱ Μεσολογγῖτες εἴχανε φάει πιὰ ὅ,τι τετράποδο εἶχε βρεθῆ στὴν πόλι τους — γκαμῆλες, μουλάρια, γαϊδούρια — καὶ στὸ τέλος ἡ ἀτομικὴ μερίδα τοῦ καθενὸς εἶχε κατεβῆ στὰ τριάντα δράμια στάρι τὴν ἡμέρα...

Νά ὅμως ποὺ κι' ἀπόψε ὁ Μιαούλης εἶχε ξαναφανῆ... Ἀπὸ ψηλά, ἀπὸ τὸ φρούριο, οἱ στρατιῶτες κυττάζανε μὲ ἄπληστες ματιὲς πρὸς τὸ μέρος τῆς ναυμαχίας. Καί, νά, σὲ λίγη ὥρα, οἱ κανονιὲς ἀραιῶσαν, ὥσπου σταμάτησαν ἐντελῶς. Μιὰ μεγάλη φωτιὰ μονάχα λαμπάδιαζε στὴ μέση τοῦ Πατραϊκοῦ· ἕνα μεγάλο τούρκικο δίκροτο καιγόταν ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ στὴν ἄλλη. Σὲ μία στιγμή, μιὰ τεράστια φλόγα τὄζωσε, ἐνῶ ἡ ἔκρηξι συγκλόνιζε ὅλη τὴ θάλασσα... Εἶχε σκάσει ἡ πυριτιδαποθήκη τοῦ καραβιοῦ, καὶ σὲ λίγο, τὸ φλεγόμενο λείψανό του ρουφιόταν ἀπὸ τὴν παγωμένη, τὴν ἀφρισμένη χειμωνιάτικη θάλασσα...

Ὁ Μιαούλης μποροῦσε γιὰ τρίτη φορά, νὰ θρέψη ἀπόψε τοὺς περήφανους πολιορκημένους τοῦ Μεσολογγίου...

Σ' ἕνα παράμερο δρομάκι, ἡ ξώπορτα ἑνὸς σπιτιοῦ ἤτανε μισάνοιχτη. Ἀπὸ μέσα της ἔβγαινε ἕνα ἀδύνατο φῶς. Ξαφνικά, μιὰ ψηλὴ σιλουέττα κοριτσιοῦ φάνηκε στὸ βάθος τοῦ σκοτεινοῦ δρόμου. Τρέχοντας, τὸ κορίτσι ἔσπρωξε τὴ μισάνοιχτη πόρτα, καὶ μπῆκε μέσ' στὸ σπίτι. Βρέθηκε σὲ μιὰ χαμηλοτάβανη σάλα, ποὺ ἀριστερά της ἦταν ἀραδειασμένες δυὸ - τρεῖς κάσσες μὲ τυπογραφικὰ στοιχεῖα, καὶ δεξιά της διαγραφόταν ἡ σκιὰ ἑνὸς μικροῦ χειροκίνητου πιεστηρίου τῆς ἐποχῆς. Ἤταν ἕνα ἀπὸ τὰ τρία πιεστήρια ποὺ εἶχε φέρει στὴν Ἑλλάδα ὁ συνταγματάρχης Στάνχοπ, χαρισμένα στὴ χώρα ποὺ πολεμοῦσε γιὰ τὴ λευτεριά της ἀπὸ τὸ Φιλελληνικὸ Κομιτᾶτο τοῦ Λονδίνου.

Στὸ βάθος τῆς σάλας, κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο λυχνάρι τοῦ λαδιοῦ μὲ δυὸ φωτιές, ἕνας ἄνθρωπος ἔγραφε, σκυμμένος ἀπάνω σ' ἕνα τραπέζι φορτωμένο χαρτιά... Ἀκούγοντας τὰ βήματα τοῦ κοριτσιοῦ, σήκωσε τὰ μάτια του ἀπὸ τὰ χειρόγραφα ποὺ συμπλήρωνε, καὶ τὴν κύτταξε:

— Καλησπέρα, Κρινιώ... τῆς εἶπε μ' ἕνα γλυκό του χαμόγελο.

— Κύριε Μάγιερ!... τὰ ξέρετε ὅλα τὰ νέα;...

— Ναί... Ὁ Μιαούλης ξεφορτώνει μὲ βάρκες τὰ τρόφιμα...

— Ἔχουμε νὰ φᾶμε τοὐλάχιστον γιὰ δυὸ μῆνες!...

— Ποιὸς τὰ παρέλαβε;

— Ὁ διοικητής...

— Ὁ Παπαδιαμαντόπουλος;...

— Ναί... Δίπλα του ἔχει τὸ Νότη Μπότσαρη καὶ τὸ Μῆτσο Κοντογιάννη. Καμμιὰ δεκαριὰ στρατιῶτες φυλᾶνε μαζί, γιὰ νὰ μὴν πέση ὁ κόσμος ἀπάνω στὰ σακκιά..

Ὁ Μάγερ κούνησε τὸ κεφάλι του:

— Δὲν χρειάζεται... εἶπε. Κανένας δὲν θὰ πέση ἀπάνω στὰ τρόφιμα... Σ' αὐτὴ τὴν πόλι ὅλοι εἶνε περήφανοι!... Κανένας δὲν παραδέχεται πῶς πεινάει...

— Δὲν θὰ τὰ γράψετε ὅλ' αὐτά;

— Τὰ γράφω, Κρινιώ... Θὰ συμπληρώσω καὶ τὶς πληροφορίες ποὺ μοὔφερες τώρα... Θὰ τὰ στοιχειοθετήση, ὅπως πάντα, ὁ Μεσθενεὺς ποὺ τὸν περιμένω. Κι' αὔριο ἐλπίζω νὰ κυκλοφορήσω μερικὰ ἀντίτυπα γιὰ νὰ πάρη θάρρος ὁ κόσμος...

— Ἄ, κύριε Μάγερ!... Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πῶς τὰ περιμένουμε ὅλοι τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικά»...

Χαμογέλασε ὁ δημοσιογράφος.

— Τώρα, μάλιστα, ποὺ θὰ κυκλοφορήσουνε γεμᾶτα αἰσιοδοξία!... Δὲν μποροῦνε παρὰ νὰ μπολιάσουνε μὲ καινούργιο κέφι γιὰ ἀντίστασι τοὺς ὑπερασπιστὲς τοῦ φρουρίου...

Ἡ κοπέλλα κύτταξε τὸν ἄντρα μὲ μάτια δακρυσμένα:

— Πόσο μεγάλο ἦταν αὐτὸ ποὺ κάνατε σεῖς...

— Ποιό, Κρινιώ;

— Ν' ἀφήσετε τὴ μακρυνή σας ὄμορφη πατρίδα, γιὰ νἄρθῆτε νὰ θαφτῆτε σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν κόλασι τῆς φωτιᾶς καὶ τῆς φρίκης...

Ὁ καθισμένος ἄντρας σηκώθηκε ταραγμένος. Ἔπιασε τὴν κοπέλλα ἀπὸ τοὺς ὤμους, ποὺ τρεμούλιασε στὸ ἄγγιγμά του, καὶ τῆς εἶπε μὲ βαθειὰ φωνή:

— Εἶν' ἀλήθεια, Κρινιώ, πὼς εἶν' ὄμορφος τόπος ἡ Ἑλβετία... Τὰ χιόνια τῶν βουνῶν τους ὅμως δὲν εἶνε πιὸ ἄσπρα ἀπὸ τὸ δικό σου δέρμα, οὔτε ἡ λίμνη τῆς πατρίδας μου τῆς Ζυρίχης πιὸ γαλάζια ἀπὸ τὰ μάτια σου... Πάνω ὅμως κι' ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τὴ δική σου, στέκεται περήφανη μέσ' στὸ αἷμα της ἡ ὀμορφιὰ τῆς Ἑλλάδας!... Αὐτὴ νοιώθω Πατρίδα μου, καὶ γιὰ τὴ λευτεριά της ἔτρεξα πρόθυμα νὰ πολεμήσω... Ἡ Ἑλλάδα εἶνε ἡ φωτεινὴ πατρίδα κάθε πολιτισμένου ἀνθρώπου!...

Τὸν κύτταζε, μὲ τὰ ξάστερα μάτια της, ἀνοιγμένα διάπλατα ἀπὸ τὸ θαυμασμό, ποὺ, σιγὰ - σιγά, πνιγήκανε μέσ' στὰ δάκρυα... Καί, ξαφνικά, ἡ κοπέλλα ἔπεσε μὲ λυγμοὺς μέσ' στὴν ἀγκαλιὰ ποὺ τῆς εἶχε ἀνοίξει πρόθυμα καὶ τρυφερὰ ὁ μεγάλος φιλέλληνας...

★

Στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Ἰωάννη Παπαδιαμαντοπούλου, τοῦ πολιτικοῦ διοικητῆ τοῦ Μεσολογγίου, ἡ συζήτησι εἶχε ἀνάψει ἐκεῖνο τὸ μελαγχολικὸ δειλινὸ τοῦ Φλεβάρη τοῦ 1826. Ἦταν ἐκεῖ μέσα ὅλοι οἱ πρόκριτοι τῆς ἡρωϊκῆς πόλης, ὁ Νικόλαος Στουρνάρας, ὁ Κωνσταντῖνος Σαδῆμας, ὁ Ἀθανάσιος Ραζῆς, στρατιωτικοὶ μὲ τὶς κουρελιασμένες καὶ μπαρουτοκαπνισμένες τους στολές, ὁ μηχανικὸς Μιχαὴλ Κοκκίνης, ποὺ οἱ σοφές του συμβουλὲς τόσο εἴχανε συντελέσει στὴν ἀποτελεσματικὴ ἄμυνα τοῦ φρουρίου, ὁ Νότης Βότσαρης κι' ὁ Μῆτσος Κοντογιάννης, ὁ Δημήτριος Μακρῆς, ὁ Σουλιώτης ἐθελοντὴς τοῦ θανάτου Κίτσος Τζαβέλλας, ὁ Χρῆστος Φωτομάρας. Ἀπόμερα, μοναχός του, χλωμός, ἀμείλητος καὶ συλλογισμένος, καθόταν ὁ Ἰάκωβος Μάγερ.

Ἡ συζήτησι γινότανε σ' ἔντονο ὕφος. Ἔβλεπε κανεὶς καλὰ ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀλύγιστοι ἄντρες ἀντιμετωπίζανε τὴ φριχτὴ πραγματικότητα μὲ ἀτσαλένιο πεῖσμα.

— Σὲ λίγες μέρες θὰ λείψη κι' αὐτὸ τὸ λίγο στάρι... ἔλεγε ὁ Νότης Μπότσαρης.

— Ἀλλοίμονο ! Ὁ Μιαούλης δὲν μπόρεσε νὰ ξανασπάση τὸ μπλόκο...ἔκανε μὲ ἀπόγνωσι ὁ Φωτομάρας.

Σὲ κάθε στιγμή, σὰν τραγικὴ ὑπόκρουσι τῆς κουβέντας καθενός, ἀκουγότανε κι' ἀπὸ μιὰ ἔκρηξι, πότε κοντινή, δυνατή, ποὺ τίναζε τοὺς σουβάδες ἀπὸ τοὺς μισοφαγωμένους τοίχους, πότε πιὸ μακρυνή, σὰν ὑπόκωφη ἀπειλή...

Τότε, πῆρε τὸ λόγο ὁ Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, ἤρεμος, ἀποφασισμένος, γλυκομίλητος :

— Φίλοι μου, εἶπε, ἡ κατάστασι εἶν' ἀπελπιστική... Τὸ νησάκι ποὺ προστάτευε ἀπὸ τὸ νοτιὰ τὴν πόλι μας, τὸ Βασιλάδι, καὶ ποὺ ἀπάνω του εἴχανε καταφύγει δυὸ χιλιάδες λατρεμένα μας γυναικόπαιδα, πάρθηκε ἀπὸ τοὺς ἄπιστους... Ὁ Μιαούλης δὲν μπόρεσε νὰ μᾶς φέρη πιὰ οὔτε ἕνα σπυρὶ στάρι... Δυὸ χιλιάδες σιδερένιες σφαῖρες καὶ μπόμπες κάθε μέρα σκάβουνε τοὺς δρόμους μας, γκρεμίζουνε τὰ σπίτια μας, σκοτώνουν τ' ἀδέρφια μας, τὰ παιδιά μας, ἐμᾶς... Οἱ ἀρρώστειες ἀπ' τὴ φοβερὴ νηστεία καὶ τὰ τρομαχτικὰ ἀναγκαστικὰ φαγιὰ τῆς πολιορκίας — ποντίκια, γάτες, πετσιά, φύκια!... — μᾶς δεκατίζουνε κάθε μέρα... Ἡ ἐλπίδα μας δὲν εἶνε πιὰ παρὰ ὁ θάνατος!...

— Θὰ πεθάνουμε, κύρ' Γιάννη... ἀπάντησε ἤσυχα, μὲ τὰ μάτια του ποὺ πετάξανε γιὰ μιὰ μόνο στιγμὴ σπίθες, ὁ Κίτσος Τζαβέλλας.

Μιὰ ἔκρηξι τοὺς ξεκούφανε κι' ἔρριξε ἕνα μεγάλο κομμάτι σουβᾶ. Κανένας δὲν τρόμαξε· ὁ Μάγερ μονάχα, σὰ νὰ πετάχτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὸ βαθύ του ὀνειροπόλημα, κι' ὕστερα ξαναβούλιαξε πάλι μέσα του...

— Ναί, καπετὰν Κίτσο· θὰ πεθάνουμε... εἶπε ἁπλᾶ ὁ Παπαδιαμαντόπουλος. Ὥσπου νἄρθη ὅμως αὐτὴ ἡ εὐλογημένη ὥρα, πρέπει νὰ ἐμψυχώνουμε κάθε στιγμὴ τὸν ἀγῶνα, νὰ θεριεύουμε τὴν ἀντίστασι, νὰ κάνουμε τὴν ἄμυνα γρανίτη κι' ἀτσάλι, τὴ θέλησί μας...Καὶ γι' αὐτό, πρέπει νὰ φροντίσουμε νὰ μὴ βουβαθῆ ἡ φωνὴ τῆς αἰσιοδοξίας μας, ἡ στερνή μας ἐλπίδα...

— Τί θὲς νὰ πῆς, κύρ' Γιάννη ;... ρώτησε ὁ Κοκκίνης.

Μὲ μάτια ποὺ λάμπανε, ὁ διοικητὴς φώναξε :

— Πρέπει νὰ μὴ σταματήσουνε μὲ κανέναν τρόπο τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικά»...

Στὸ ἄκουσμα τοῦ τίτλου τῆς ἐφημερίδος του, ὁ Μάγερ πετάχτηκε ὀρθός :

— Τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικὰ» δὲν θὰ σταματήσουνε παρὰ μόνο ἀφοῦ νεκρωθῆ τὸ χέρι ποὺ τὰ γράφει!... φώναξε μὲ δύναμι.

Ὁ Παπαδιαμαντόπουλος τὸν ζύγωσε καὶ τὸν χτύπησε συγκινημένος στὸν ὦμο :

— Τὸ ξέρω, μεγάλε μας φίλε, ποὖρθες τόσο πρόθυμα ἀπὸ τόσο μακρυὰ γιὰ νὰ πεθάνης μαζί μας... Ὅμως, μπορεῖ ἡ γενναία, σὰν καὶ σένα τὸν ἴδιον, ἐφημερίδα σου, νὰ σταματήση καὶ χωρὶς νὰ προηγηθῆ ὁ θάνατός σου...

— Πῶς ; ρώτησε ὁ Μάγερ.

— Μιὰ ἀπὸ τὶς μπόμπες τῶν Ἀγαρηνῶν μπορεῖ νὰ σκορπίση τὸ μηχάνημά σου...

Χαμογέλασε ὁ Μάγερ :

— Τὸ πρόβλεψα κι' αὐτό, ἄρχοντα Ἰωάννη... εἶπε. Κι' ἡ ἀπόδειξι, νά...

Ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα φρεσκοτυπωμένο φύλλο τῶν «Ἑλληνικῶν Χρονικῶν» καὶ τοῦ τὸ ἄνοιξε στὴν πρώτη του σελίδα. Σιγά, συλλαβίζοντας, ὁ διοικητὴς τοῦ Μεσολογγίου διάβασε, ἐνῶ γύρω του τὸν ἄκουγαν οἱ ἄλλοι μὲ κατανυχτικὴ προσοχή :

«Πολλάκις τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικὰ» ἔλαβαν διακοπὴν μὲ λόγον βάσιμον. Μία ἀπὸ τὰς διακοπὰς αὐτὰς εἶνε καὶ ἡ παροῦσα, ἥτις στηρίζεται εἰς αἰτίας πολὺ βασιμωτέρας καὶ ἰσχυροτέρας ἀπὸ τὰς πρώτας. Διότι, ἐνῶ κατεκρημνίσθησαν ἀπὸ τὸ ἀδιάκοπον πῦρ τῶν ἐχθρῶν καὶ ἄλλαι πολλαὶ τῆς πόλεως οἰκίαι, τὸ τυπογραφεῖον ἔμεινεν ὡσαύτως ἐκτεθειμένον καὶ ἐπαπειλεῖται τὸ αὐτὸ δυστύχημα. Διὰ νὰ φυλαχθῆ λοιπὸν τὸ ὄργανον τοῦτο, ὄργανον δι' οὗ ἡ Εὐρώπη μανθάνει ὅτι οἱ Ἕλληνες ἠξεύρουν νὰ νικοῦν καὶ τακτικὰ στρατεύματα, ἔπρεπε νὰ μεταφερθῆ εἰς τόπον ἀσφαλέστερον. Καὶ διὰ τὴν μετακόμισιν αὐτὴν θὰ περάσουν μερικαὶ ἡμέραι, ὥστε νὰ ἀργοπορήση ἡ δημοσίευσις τῆς ἐφημερίδος».

Ὁ διοικητὴς ἄφισε τὸ φύλλο τῶν «Ἑλληνικῶν Χρονικῶν» σ' ἕνα τραπέζι, δίπλα του.

— Καὶ τώρα;... ρώτησε τὸ δημοσιογράφο.

— Ἀπὸ αὔριο ἀρχίζει ἡ μεταφορά...

— Θὰ βοηθήσουμε ὅλοι!... φώναξε μὲ μιὰ λάμψι στὰ μάτια του ὁ Σαδῆμας.

— Ἐκεῖ ποὺ θὰ μεταφέρω τώρα τὸ τυπογραφεῖο, ἐξήγησε ὁ Μάγερ, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, θἆνε πολὺ μικρότερος ὁ κίνδυνος τοῦ βομβαρδισμοῦ...

Δακρυσμένος, ὁ Παπαδιαμαντόπουλος, ἅρπαξε τὸ Μάγερ στὰ χέρια του καὶ τὸν φίλησε στὰ δυὸ μάγουλα :

— Μὲ τὴν πέννα σου βουτηγμένη στὸ αἷμα γράφεις τὴν ἱστορία μας! τοῦ φώναξε. Ὁλόκληρο τὸ Μεσολόγγι σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὶς ἀδάμαστες παλληκαριές, εὐγενικὸ παιδὶ τῆς Ἑλβετίας...

(Ἡ συνέχεια ὄπισθεν)

ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΝΝΑ βουτηγμένη στὸ αἷμα

(Συνέχεια εκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

— Εἶμαι τώρα παιδὶ τῆς Ἑλλάδος!... ἀποκρίθηκε σιγά, μὰ σταθερά, ὁ Μάγερ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε θόρυβος στὸν προθάλαμο. Φωνές, κακό. Ὁ Παπαδιαμαντόπουλος πῆγε κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα.

— Ἀφῖστε με!... Πρέπει νὰ μιλήσω στὸ Μάγερ!... στρίγγλιζε μιὰ γυναικεία φωνὴ πνιγμένη στοὺς λυγμούς.

— Κρινιώ!... φώναξε ὁ Μάγερ.

Ἡ ψηλὴ κοπέλλα ὥρμησε μέσ' στὴν αἴθουσα:

— Τὸ πιεστήριο!... κατάφερε νὰ πῆ μόνο.

— Τί;... ρώτησε μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὴν ἀγωνία ὁ δημοσιογράφος.

— Τινάχτηκε στὸν ἀέρα ἀπὸ μιὰ μπόμπα!...

Μιὰ παγερὴ σιγὴ θανάτου ἀκολούθησε ποὺ δὲν τὴν κόβανε παρὰ οἱ λυγμοὶ τῆς Κρινιως ποὖχε σωριαστῆ στὸ πάτωμα. Ὅλοι οἱ ἀντριωμένοι αὐτοὶ ποὔχανε μαζευτῆ ἐδῶ μέσα, νοιώσανε τὸ ρῖγος τοῦ θανάτου ν' ἀγκαλιάζη τὶς ἀλύγιστες καρδιές τους... Ὁ Δημήτρης Μακρῆς ἔκαμε τὸ σταυρό του. Ὁ Ἰάκωβος Μάγερ, χλωμός, ἀδάκρυτος, δὲν κατάφερε παρὰ μιὰ μονάχα λέξι νὰ πῆ:

— Τετέλεσται!...

Ξαφνικά, ὁ Παπαδιαμαντόπουλος, ποὺ στεκόταν ἀκόμα δίπλα του, σήκωσε ψηλὰ τὸ καταλευκο κεφάλι του:

— Δὲν ἀξίζει ν' ἀποκαρδιωνώμαστε!... φώναξε. Ἡ καταστροφὴ εἶναι ἀνυπολόγιστη, μὰ κι' αὐτὴ δὲ θὰ μᾶς γονατίση...

— Τί μπορῶ νὰ κάνω τώρα ἐγὼ γιὰ τὸ Μεσολόγγι, γιὰ τὴν Ἑλλάδα;... μουρμούρισε ὁ Μάγερ. Μοὔλειψε ἡ φωνή...

Ὁ διοικητὴς τὸν ἔπιασε δυνατὰ ἀπὸ τοὺς ὤμους:

— Ἕνα παλληκάρι σὰν καὶ σένα ξέρει καὶ μπορεῖ πάντα νὰ βοηθήση!... Ἡ μπόμπα τοῦ Ἰμπραήμη σκότωσε τὸν ἐφημεριδογράφο ; Ἔμεινε ζωντανὸς ὅμως ὁ γιατρός!... Αὐτὸς θὰ προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες του στοὺς φτωχοὺς πολιορκημένους ποὺ τοὺς θερίζουν οἱ ἀρρώστειες...

Ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὰ ζεστὰ λόγια τοῦ Παπαδιαμαντόπουλου, ὁ Μάγερ πετάχτηκε ὀρθός:

— Ἔχεις δίκηο!... εἶπε μὲ καινούργια δύναμι. Χρειάζομαι καὶ σὰ γιατρός... Καί, στὰ τελευταῖα, σὰν πολεμιστής, μὲ τὸ καρυοφίλι στὸ χέρι...

★

Ἡ ἄνοιξι εἶχε σκορπιστῆ παντοῦ Στὰ χωράφια, δίπλα στὰ μισοσαπισμένα πτώματα, μπουμπουκιάζανε οἱ καινούργιοι κάλυκες. Ὁ Ἀπρίλης εἶχε στείλει τὶς πιὸ μυρωμένες πνοὲς τοῦ ζεφύρου του γιὰ νὰ μηνύση στοὺς ἐλεύθερους πολιορκημένους ποὺ προσμένανε χωρὶς ἐλπίδα τὸν ὁμαδικό θάνατο, ὅτι ἡ ζωὴ εἶχε ξεπεταχτῆ, σφριγηλὴ καὶ γεμάτη χυμοὺς καὶ χρώματα, στὸν οὐρανό, στὴ γῆ, στὴν καινούργια βλάστησι...

Στοὺς δρόμους τοῦ Μεσολογγιοῦ κυκλοφορούσανε τώρα ἀραιὰ μόνο φαντάσματα. Σκελετοὶ μὲ λίγη κιτρινισμένη σάρκα, τριγυρίζανε κάπου - κάπου, κρατημένοι γιὰ νὰ μὴν πέσουν ἀπὸ τοὺς ἐρειπωμένους τοίχους... Καὶ μονάχα στὰ μάτια σπίθιζε ἡ τελευταία λάμψι τῆς ζωῆς, ἡ Ἑλλάδα! Ὄχι, δὲ θ' ἀνοίγανε τὶς πόρτες τῆς πόλης στοὺς βαρβάρους!... Ὄχι! Κι' ἂν ἡ στερνὴ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας εἶχε χαθῆ, ἔμενε μιὰ ἄλλη ἐλπίδα ποὺ συδαύλιζε μέσ' ἀπὸ τὴ θράκα τοῦ χαμοῦ τὴ στερνὴ φλόγα: Ἔπρεπε ὁ κόσμος ὅλος, ἡ Οἰκουμένη, τὸ Σύμπαν, νὰ μάθουνε τὸ πῶς ξέρουνε νὰ πεθαίνουν οἱ Ἕλληνες!... Μιὰ καὶ δὲν ὑπῆρχε πιὰ τὸ τυπογραφεῖο τοῦ Μάγερ, ἔπρεπε τὴ μεγάλη εἴδησι νὰ τὴν τυπώση μὲ αἷμα καὶ νὰ τὴν κυκλοφορήση σ' ὅλη τὴ Γῆ τὸ Μεσολόγγι, σ' ἕνα παλληκαρίσιο, ὁλοκαύτωμα!...

Ὁ Μάγερ δὲν εἶχε σταθῆ τώρα κοντὰ δυὸ μῆνες οὔτε στιγμή: Πότε στὸ προσκεφάλι τοῦ ἑνὸς ἀρρώστου, πότε δίπλα στὸ μωρό, πότε κοντὰ στὴ μάννα ποὺ ψυχομαχοῦσε. Τί νὰ κάνη ὅμως ὁ γιατρὸς μέσα σ' ἐκείνη τὴν πολιτεία τοῦ θανάτου; Ποιὸν νὰ πρωτογλυτώση; Μὲ τί μέσα; Μὲ τί φάρμακα;... Μὰ ἡ παρουσία του ἔδινε παρηγορία — αὐτὴ ποὖχε χάσει τὸ Μεσολόγγι μὲ τὸ σταμάτημα τῆς ἐφημερίδας του...

Νύχτα. Γιὰ πρώτη φορά, ἐδῶ καὶ πολλὲς μέρες, τὸ κανονίδι τῶν ἀπίστων εἶχε κοπάσει. Στοὺς δρόμους, σιγὰ - σιγά, οἱ σκελετοί, κρατῶντας μὲ κόπο τὰ γιαταγάνια στὰ χέρια τους, ἢ τὶς μαλαμοκαπνισμένες πιστόλες καὶ τὰ μακρυὰ καρυοφίλια, μαζευόντουσαν στὸ μεγάλο πρόσταγμα τοῦ ἀρχηγοῦ. Ὁ Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, κάτασπρος, κέρινος, ψηλὸς κι' ἀλύγιστος, περίμενε στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς. Πεσμένοι οἱ τοῖχοι της, μισοσβυσμένες οἱ εἰκόνες τῶν ἁγίων της· μὰ στὸ ἱερό, ντυμένος μὲ τὰ ὁλόχρυσά του ἄμφια, ὁ ἐπίσκοπος Ρωγῶν Ἰωσὴφ εὐλογοῦσε τοὺς ἥρωες τῆς ἐξόδου, ποὺ μαζευόντουσαν σιγά - σιγά, ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς τῆς πόλης...

Ἀπόψε!... Ἀπόψε, οἱ ἐλεύθεροι πολιορκημένοι θ' ἀνοίγανε δρόμο ματωμένο ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ λεφούσια τῶν πολιορκητῶν!... Ἀπόψε, 10 Ἀπριλίου 1826, ἡ μεγάλη στιγμὴ τοῦ παγκοσμίου παραδείγματος εἶχε φτάσει! Ὁ ἐπίσκοπος Ἰωσὴφ εὐλόγησε τὰ πλήθη τῶν φαντασμάτων. Γονατιστοὶ ὅλοι δεχτήκανε τῆς ἐκκλησίας τὴ στερνὴ προσταγὴ γιὰ τὴν τελικὴ ἐξόρμησι...

Σ' ἕνα μικρὸ σπιτάκι, μιὰ κοπέλλα ἀνάσαινε βαρειά, πάνω σ' ἕνα σωρὸ ἄχυρα. Καταρράχτες ὁλόχρυσοι τὰ μαλλιά της ἤτανε σκορπισμένοι γύρω. Μισοβασιλέμενες οἱ λιμνοθάλασσες τῶν ματιῶν της ἀπὸ τὸ ἀδυσώπητο πλησίασμα τοῦ θανάτου... Ξαφνικά, ἡ πόρτα ἄνοιξε. Ἕνας ἄντρας μπῆκε μέσα. Μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε, σιγά, μαλακά, τρυφερά:

— Κρινιώ... Κρινιούλα...

Ἡ φωνή του! Μέσ' στὸν πυρετό της, ἡ κοπέλλα τὴν ἄκουσε, τὴν ἀναγνώρισε... Ἔκανε νὰ σηκωθῆ, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ καταφέρη.

Ὁ Μάγερ γονάτισε δίπλα της· σήκωσε τὸ κεφάλι της στὰ γόνατά του.

— Κρινιώ... τῆς εἶπε. Ἦρθα νὰ σὲ πάρω...

Τὴ σήκωσε σὰν πούπουλο στὰ χέρια του, καὶ βγῆκε μαζί της. Τὰ δυό της μάτια τὸν πλημμυρίζανε μ' ἑτοιμοθάνατο φῶς...

Οἱ πολεμιστὲς εἴχανε τώρα βγῆ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Μπροστά τους βάδιζε ὁ Παπαδιαμαντόπουλος μὲ τὸν ἐπίσκοπο Ἰωσὴφ στὸ πλευρό του. Καὶ πίσω, ὁ στρατὸς τῶν φαντασμάτων ποὺ πορευόντουσαν μὲ ἠρεμία γιὰ τὸ θάνατο...

Ὁ Μάγιερ βαστοῦσε δυνατὰ ἀπάνω του τὴν Κρινιώ. Κι' ἐκείνης τὰ χέρια εἴχανε τριγυρίσει τὸ λαιμό του σὰν γιορντάνι ἀπὸ νεκρολούλουδα...

Ξαφνικά, μιὰ φωνὴ ἄγρια ἀντήχησε ἐκεῖ μπροστά. Μιὰ ντουφεκιά. Καὶ σὲ μιὰ στιγμή, τὸ πλῆθος τῶν ζωντανῶν νεκρῶν ἄστραψε καὶ βρόντησε! Ἑκατοντάδες καρυοφίλια φλογίσανε τὴ νύχτα... Ἑκατοντάδες σπαθιὰ ἀστράψανε στὰ σκελετωμένα χέρια... Μιὰ βαθειὰ ματωμένη τρύπα ἄνοιξε μέσ' στὶς γραμμὲς τῶν ἀπίστων. Μιὰ τρύπα, ποὺ μέσα της χώθηκε ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος, μὲ τὸν παπᾶ μπροστά του ποὺ κρατοῦσε τὸ σταυρό!...

Ὁ Μάγερ προχωροῦσε. Ἄοπλος, σὰ μεθυσμένος... Δίπλα του, στὸ πρόσωπό του ἔνοιωθε τὴν πυρωμένη ἀνάσα τῶν ντουφεκιῶν. Δίπλα του, πέφτανε σωρὸ οἱ σκελετοί. Σὲ μιὰ στιγμή, μιὰ σφαῖρα ὤργωσε τὸ παρθενικὸ κορμὶ τῆς κοπέλλας ποὺ κρατοῦσε. Τὰ χέρια της σπασμωδικὰ τοῦ χαρίσανε τὸ τελευταῖο τους ἀγκάλιασμα. Μέσ' στὶς φλόγες τῶν καρυοφιλιῶν, εἶδε τὰ δυὸ μάτια της νὰ βασιλεύουν γιὰ πάντα... Ἡ μακρυνὴ λίμνη τῆς Ζυρίχης ἔσβυσε τὴν ἴδια στιγμὴ στὴ θύμισί του, μὲ μιὰ φοβερὴ σπαθιὰ ποὺ τοὔσκισε πέρα γιὰ πέρα τὸ κεφάλι...

Ὁ Μάγερ ἔπεσε μὲ τὸ κορίτσι στὴ ματωμένη ἀγκαλιά του. Σὲ μιὰ στερνὴ προσπάθεια, τὰ χείλια τοῦ μεγάλου φιλέλληνα ἑνωθήκανε μὲ τὰ πελιδνὰ χείλια τῆς Ἑλληνίδας — μὲ τὰ χείλια τῆς Ἑλλάδας...

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ σὲ εἰκόνες

«Κατὰ κυκλοφορούσας φήμας, ὁ κ. Κοτζιᾶς ἐρράπισε τὸν κ. Μανιαδάκην».
(Οἱ ἐφημερίδες)

Μανιαδάκης: Τί νὰ σοῦ πῶ, καϋμένε... Ἔπρεπε νὰ ντρέπεσαι τὸ μπόϊ σου!...

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

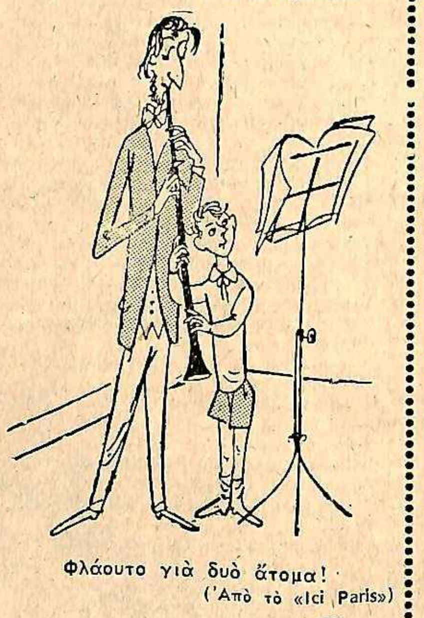

Φλάουτο γιὰ δυὸ ἄτομα!

('Ἀπὸ τὸ «Ici Paris»)

ΘΥΜΑ ΤΩΝ ΣΠΟΡ

— Εἶσθε μποξέρ;
— Ὄχι, διαιτητής!...

('Ἀπὸ τὴν «Presse»)

Εὐτυχία

Φαντάζεσαι, ὦ ἀναγνώστη, σὲ τὶ δυσθεώρητα ὕψη εὐτυχίας μπορεῖς νὰ ἐξαρθῆς ἂν συμβαίνη νὰ λατρεύης περιπαθῶς μιὰ κοπέλλα καὶ τύχη νὰ σὲ καλέσουν σὲ τραπέζι, σπίτι της; Νὰ κάθεσαι, λέει, ἀπέναντί της καὶ νὰ μασουλᾶς. Νὰ τὴν κυττᾶς καὶ νὰ μὴ χορταίνης. Νὰ κατεβάζης, λέει τὶς μπουκιὲς καὶ τὰ μάτια σου νὰ συναντοῦν τὰ μάτια της!

Λούπινα τῆς κατοχῆς νὰ σοὔχουνε σερβίρει θὰ σοῦ φαίνονται ἀμβροσία καὶ γλυκὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ νὰ πίνης, θὰ σοῦ φαίνεται νέκταρ! Ὁ ἔρωτας εἶνε μυστήρια ὑπόθεσι. Γι' αὐτὸ κι' ὁ Ντιντῆς Κοκοβιὸς καθὼς κάθεται σήμερα (ἐπὶ τέλους! ἐπὶ τέλους!) στὸ τραπέζι τῆς οἰκογενείας Βλαμένου ἔχει τὸ ἐμβρόντητο ὕφος ἀνθρώπου ποὺ τοὖρθε ἡ εὐτυχία κατακέφαλα. Ἡ χαρὰ δὲν ἀντανακλᾶ μονάχα στὰ μάτια του ποὺ λάμπουν ἀλλὰ καὶ στ' αὐτιά του ποὺ κουνιοῦνται, στὴν χωρίστρα του ποὺ ἀστράφτει, στὸ χέρι του ποὺ τρέμει καθὼς σηκώνει τὸ κουτάλι τῆς σούπας καὶ τὸ φέρνει ἀργὰ - ἀργὰ στὸ στόμα του. Τὸ βλέμμα καρφωμένο, ἴσια μπρός, στὴν Ἄλεξ. Καὶ γλυκαίνεται. Χαμογελᾶ καὶ τὸ πρόσωπό του μακραίνει καὶ παίρνει τὴν γλυκυτάτη ἐκείνην ἔκφρασι τῆς χαζομάρας, ποὺ κάνει τοὺς ἐρωτευμένους τόσο συμπαθεῖς. Ξεροβήχει. Ἀφαιρεῖται. Ξεχνᾶ τὸ στόμα του ἀνοιχτό. Ξεχνᾶ τὸ κουτάλι στὸν ἀέρα. Καὶ στὴν στάσι αὐτή, μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ καὶ τὸ κουτάλι στὸν ἀέρα μένει συχνά, σὰν ἐνσταντανέ, χαμογελῶντας μὲ συναρπαστικὴν ἠλιθιότητα, στὴν Ἄλεξ.

Τί εἶνε ἡ εὐτυχία;

Νά, κάτι τέτοια εἶνε ἡ εὐτυχία. Κι' ἂν ποτὲ ὑπῆρξε ἀπόλυτα εὐτυχισμένος ἄνθρωπος στὸν μάταιο τοῦτο κόσμο αὐτὸς σίγουρα εἶνε ὁ Ντιντῆς Κοκοβιὸς τὴν μέρα τούτη, καθὼς δρέπει τοὺς καρποὺς τῆς ἀφοσιώσεώς του πρὸς τὸν μεγάλον ἀρχηγό του Ζὰν Βλαμένο, ποὺ ἐκτιμιόντας τὶς ὑπηρεσίες του τὸν κάλεσε, σ' ἀνταμοιβή, στὸ σπίτι του.

Διάταξι τοῦ τραπεζιοῦ:

Στὴν μιὰν ἄκρη του (ἐπὶ κεφαλῆς) ὁ νεφεληγερέτης Ζεύς, πάτερ φαμίλιας τῆς οἰκογενείας Βλαμένου, ἐκλαμπρότατος κυρ - Ἀντρέας Βλαμένος, χαμογελαστὸς κι' εὐγενικὸς (λόγω τῆς παρουσίας ξένου) ποὺ γιὰ νὰ φάη, ὅμως, σκύβει τόσο πολὺ τὴν μούρη του στὸ πιάτο, ὥστε βουτᾶ τὴν μύτη του στὴν σούπα κι' ὕστερα τὴν ρουφᾶ μὲ θόρυβο σειρῆνας βαποριοῦ. Στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ ἡ σεβαστὴ οἰκοδέσποινα κ. Ἀσπασία Βλαμένου, ὅλο περιποιήσεις καὶ λεπτότητες (λόγω τῆς παρουσίας ξένου) καὶ ἀβρότατες ἀποστροφὲς στὸ σύζυγο σὲ ἄψογο στὺλ ἀτσαλάκωτου πληθυντικοῦ:

— Ἀνδρῖκο μου, θέλετε ψωμί;

Μούγγρισμα εὐγενές:

— Ἔχω.

— Γιατί σφυρίζετε σήμερα ἔτσι τὴν σούπα σας, καϋμένε Ἀνδρῖκο μου;

Λοξὴ πολυσήμαντη ματιὰ καὶ παῦσις. Ἀπέναντι στὸν Ντιντῆ, κατάφατσα ἡ Ἄνοιξι, μὲ τὴν μορφὴ τῆς Ἄλεξ ποὺ καθὼς σκύβει στὸ πιάτο της ὅλο σκέρτσο καὶ νάζι, ἀφίνει ἀπρόσεκτα τὴν τρελλὴ μαλλάρα ν' ἀκουμπᾶ λιγάκι μέσα στὴ σούπα κι' ὕστερα τὴν τινάζει πιὸ ἀπρόσεκτα, ραντίζοντας τὸ πρόσωπο τοῦ Ντιντῆ, ποὺ μισοκλείνει τὰ μάτια του μερακλωμένος. Πλάϊ στὴν Ἄλεξ τὸ ἔρεβος, μὲ τὴν μορφὴ τοῦ Ζὰν Βλαμένου, ποὺ ἀναπαύεται λὲς ἐπάνω στὶς ἐκλογικές του δάφνες — σύννεφα λεμονιῶν καὶ λεμονοδαφνες — σύννεφα λεμονιῶν καὶ λεμονοκουπῶν. Ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ γιουχαΐστηκε στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα του σήκωσε ἀκόμα περισσότερο τὴν μύτη γιατὶ πιστεύει ὅτι ἀπόδειξε πιὰ τετραγωνικὰ ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶνε τελεσιδίκως Κάφροι!

Τὶ ὡραῖα ποὺ εἶνε ὅλα!

Τὶ λεπτὰ καὶ τὶ πολιτισμένα! Πόσο λεπτεπίλεπτη καὶ ἀβρὴ (λόγω τῆς παρουσίας ξένου) εἶνε ἡ οἰκογένεια Βλαμένου καὶ πόσο καθὼς πρέπει! Τὸ μόνο μελανὸ σημεῖο σὲ τοῦτο τὸ εὐτυχισμένο τραπέζι εἶνε τὸ ἀνοικονόμητο Βλαμενάκι ποὺ ἡ σεβαστὴ δέσποινα τοῦ σπιτιοῦ καὶ στοργικὴ μαμᾶ του εἶχε τὴν ἔμπνευσι νὰ τὸ καθίση πλάϊ στὸ Ντιντῆ. Ἔχει λυσσάξει τὸ ἀφιλότιμο κι' ἐννοεῖ νὰ ἐξαντλήση ὅλες τὶς τρομερὲς συνήθειες του καὶ ὅλες τὶς ἀπρεπεῖς του ἀπορίες. Πότε ἀφίνει τὸ φαγητό του καὶ κυττᾶ τὸ Ντιντῆ, ἐπίμονα καὶ ἐρευνητικά, πότε τὸν κλωτσάει ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι, πότε τὸν ἀρχίζει στὶς ἀπαίσιες ἐκεῖνες ἐρωτήσεις.

— Καλέ, πῶς σὲ λένε;

Ἐκεῖνος χαμογελᾶ:

— Ντιντῆ, παιδί μου.

— Καὶ γιατί σὲ λένε Ντιντῆ;

— Γιατί αὐτὸ εἶνε τ' ὄνομά μου.

— Καὶ γιατί εἶνε αὐτὸ τὸ ὄνομα σου;

— Γιατὶ ἔτσι μὲ βάφτισαν.

— Καὶ γιατί σὲ βάφτισαν ἔτσι;

— Γιατὶ ἔτσι θέλησε ὁ νουνός μου.

— Καὶ γιατί θέλησε ἔτσι ὁ νουνός σου; Χαζὸς ἦταν;

Χαμογελᾶ ὁ Ντιντῆς.

— Χὶ - χὶ - χί.

— Γιατί μεγαλώνει τὸ στόμα σου ὅταν γελᾶς;

— Ἐσένα δὲν μεγαλώνει;

— Μεγαλώνει. Ἀλλὰ ἐσὺ ἔχεις καὶ αὐτιὰ μεγάλα. Γιατί ἔχεις αὐτιὰ μεγάλα;

Ἡ Ἄλεξ τὸ ἀγριοκυττᾶ, ὁ κυρ - Ἀντρέας σὲ κάθε ἀπρεπῆ ἐρώτησι τὸ βαρᾶ μὲ τὴν ἀνάποδη τοῦ κουταλιοῦ (ντίγκ! στὸ κεφάλι) κι' ἡ μαμᾶ ξεσπᾶ σὲ στοργικὲς ἀποστροφές:

— Τὸ χρυσό μου! Μὴν τὸ παρεξηγῆτε, κ. Ντιντῆ! Ντροπή, ἀγοράκι μου, ντροπή! Πῶς μιλᾶς ἔτσι σ' ἕναν ξένον κύριο;

Καὶ τὸ Βλαμενάκι:

— Ἀφοῦ εἶνε ξένος, καλὲ μαμᾶ, γιατὶ ἔρχεται στὸ σπίτι μας καὶ τρώει τὸ φαγητό μας;

Ὁ κυρ - Ἀντρέας τὸ ξαναβαράει πάλι μὲ τὴν ἀνάποδη τοῦ κουταλιοῦ (ντίγκ! στὸ κεφάλι) κι' ἐκεῖνο κλωτσᾶ ὑποβρυχίως τὸν Ντιντῆ καὶ ξεθυμαίνει.

Τέλος πάντων.

Ὡς ἐδῶ τὰ πράγματα πῆγαν μᾶλλον κανονικὰ κι' ὁ Ντιντῆς, παρὰ τὶς ἐνοχλητικὲς παρεμβάσεις τοῦ μικροῦ ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του σὰν πετεινὸν τοῦ οὐρανοῦ νὰ φτερουγίζη τρισευτυχισμένος στοὺς γαλανοὺς ὁρίζοντες ἀνοιξιάτικου πρωϊνοῦ, ἕτοιμος νὰ τερετίση τρελλοὺς ἐρωτικοὺς σκοπούς. Ἀλλὰ τὸ Βλαμενάκι δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἡσυχάση:

— Καλέ, Νινῆ σὲ λένε ἢ Ντιντῆ;

— Ντι - ντῆ, παιδί μου.

Καὶ τὸ μικρὸ ἀπότομα:

— Γιατί κυττᾶς ἔτσι τὴν Ἀλέκα μας;

Ὁ Ντιντῆς κοκκίνισε.

— Ἐγώ;

Παρενέβη ἡ μαμᾶ:

— Τὸ χρυσούλι μου! Τὶ κάθεται καὶ παρατηρεῖ! Τ' ἀκοῦτε, Ἀνδρῖκο μου; Τί εἶνε σήμερα τὰ παιδιά! Πῶς τὴν κυττᾶ, χρυσό μου ;Πῶς;

— Σὰν χαζός!

Ὁ Ντιντῆς ξεροκατάπιε. Ἡ Ἄλεξ θύμωσε. Κι' ὁ μπαμπᾶς ἀγριεμένος σήκωσε τούτη τὴν φορὰ μὲ δύναμι τὸ κουτάλι του καὶ τὸ κοπάνησε ντάγκ! στὸ κεφάλι τοῦ μικροῦ. Τὸ Βλαμενάκι ἔβαλε τὰ κλάμματα:

— Ἄ στὸ διάολο, παληομπαμπᾶ!

Πῆγε νὰ τὸ βουτήξη ὁ μπαμπᾶς, ἐπενέβη ἡ μαμᾶ:

— Ἀφῖστε το, Ἀνδρῖκο μου! Παιδάκι εἶνε, θὰ πῆ καὶ τὴν κουταμαρίτσα του.

— Θὰ τοῦ σπάσω τὴν μούρη! χρεμέτισε ὁ κυρ - Ἀντρέας. Ἐσὺ τὸ κακομαθαίνεις τὸ παληόπαιδο! Ἦρθε ὁ φουκαρᾶς ὁ ἄνθρωπος νὰ φάη μιὰ μπουκιὰ στὸ σπίτι μας καὶ ξυνὸ τοῦ τὤβγαλε!

Καὶ γυρίζοντας στὸ μικρό:

— Κάτσε φρόνιμα, βρὲ μπαγάσικο, γιατὶ θὰ σοῦ τσακίσω τὰ παΐδια!

— Πρίτς! ἔκανε τὸ Βλαμενάκι.

Αὐτὸ τὸ «πρίτς», λοιπόν, ἦταν ὁ σπινθήρας ποὺ ἔβαλε φωτιὰ στὴν εὔφλεκτη ἀτμόσφαιρα τοῦ σπιτιοῦ τῆς οἰκογενείας Βλαμένου. Μόλις τ' ἀκούει ὁ κυρ - Ἀντρέας πετάγεται ἀπάνω ἔξαλλος καὶ κυνηγάει τὸ μικρὸ ποὺ φεύγει γύρω - τριγύρω στὸ τραπέζι, τσιρίζοντας σὰν γουρουνόπουλο ποὺ τὸ σφάζουν. Σηκώνεται καὶ ἡ μαμᾶ:

— Ἀνδρῖκο μου! Καθῖστε νὰ φᾶτε!

— Σκάσε ἐσύ!

— Πῶ, πῶ! ἀπορεῖ τάχα ἡ κ. Ἀσπασία. Καλὲ τὶ τρόπος εἶνε αὐτός, Ἀνδρῖκο! Μᾶς συγχωρεῖτε, κ. Ντιντῆ, ἀλλὰ εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀκούω τὸ σύζυγό μου νὰ μιλᾶ ἔτσι.

Ὁ κ. Ἀνδρῖκος, ὡστόσο ἔχει ἁρπάξει ἤδη τὴν κουτάλα τῆς σούπας κι' ἐξακολουθεῖ νὰ κυνηγᾶ τὸ μικρὸ γιὰ νὰ τοῦ δώση μαθήματα ἀνατροφῆς. Κρύβεται τὸ μικρὸ πίσω ἀπ' τὸν Ντιντῆ, δίνει μιὰ σπρωξιὰ ὁ κυρ - Ἀντρέας, τὸν ἀνατρέπει, βουτάει τὸ μικρὸ καὶ τὸ κοπανάει.

— Κοῦρδο! Τρελλάθηκες; ξεσπάει ἡ μαμᾶ.

— Φύγε μωρή! οὐρλιάζει ὁ κυρ - Ἀντρέας. Ἢ θὰ τὸ σκοτώσω ἢ θὰ τοῦ μάθω ἀναθροφή!

Τσιρίζει τὸ μικρό, ἁρπάζονται ὁ μπαμπᾶς καὶ ἡ μαμᾶ, μπαίνει στὴ μέση ἡ Ἄλεξ, τρώει μιὰ καρπαζιά, σηκώνεται ὁ Ντιντῆς νὰ τὴν προστατέψη, τρώει μιὰ κουταλιά, ὀρύεται ὁ Ζάν:

— Κάφροι! Κάφροι!

Βρυχᾶται ὁ κυρ - Ἀντρέας:

— Σκάσε, λεμονάκια!

Τσιρίζει ἡ μαμᾶ:

— Τὸ παιδί μου! Σκοτώνει τὸ παιδί μου!...

Ἀκούει τὶς φωνὲς ἡ Βαγγελίτσα ἡ χαζὴ τρέχει ἀπ' τὴν κουζίνα, βλέπει τὸν καυγᾶ καὶ βάζει τὶς φωνὲς ἀπ' τὸ παράθυρο:

— Βοήθεια! θὰ σκοτωθοῦνε!...

Μαζεύεται ἡ γειτονιά. Κι' ὁ Ντιντῆς ἐπωφελεῖται ἀπ' τὴν σύγχυσι κι' ἀκόμα φεύγει ὁ δύστυχος — κατάπληκτος, ἀλαφιασμένος, τρομοκρατημένος κι'... ἐρωτευμένος περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Δ. ΨΑΘΑΣ

Σκίλβα ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Εὔθυμα ἐνσταντανὲ

Μιὰ διασκεδαστικὴ δίκη ἔγινε πρὸ ἡμερῶν στὸ Μονομελές. Κάποιος κατηγορεῖτο ὅτι διετάρασσε τὴ νυκτερινὴ γαλήνη κι' ἐνοχλοῦσε τὸν γείτονά του κι' ὅλη τὴ γειτονιὰ μὲ τὸν πιὸ πρωτότυπο τρόπο. Μὲ πολὺ σεβασμὸ καὶ ἄπταιστη καθαρεύουσα ὁ μηνυτὴς συνώψισε τὴν κατηγορία σὲ μιὰ τερπνὴ δήλωσι:

—Ἔπραττε τὸν κόκκορα!

Ὁ πταισματοδίκης δὲν κατάλαβε καὶ κύτταξε τὸ μηνυτὴ μὲ δικαιολογημένη ἀπορία:

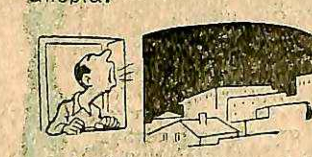

—Τί ἔπραττε, παρακαλῶ;

—Τὸν κόκκορα, κ. δικαστά.

—Δηλαδή; Σὲ ἀπειλοῦσε; Τί θέλεις νὰ πῆς; Ὅτι σοῦ ἔκανε τὸν κόκκορα;

Ἀλλὰ ὁ μηνυτὴς δὲν ἐννοοῦσε αὐτὸ καὶ ἔσπευσε νὰ γίνη σαφέστερος:

—Ἔχω τρεῖς κόκκορες καὶ καμμιὰ δεκαριὰ κόττες, κ. δικαστά. Κακὸ εἶναι; Ὁλόκληρη ἡ κοινωνία τὴν σήμερον ἔχει καὶ κόττες καὶ κοκκόρους, καθ' ὅσον φρέσκα αὐγὰ κλπ. Ἀλλὰ οἱ κόκκορες ἔχουν τὸ ἐλάττωμα νὰ μὴ λαλοῦν μόνον τὴν αὐγήν, ἀλλὰ ὁποιανδήποτε ὥραν τῆς νυκτὸς λαλήση ἕτερος κόκκορας. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, παρὰ ξυπνοῦν καὶ λαλοῦν ἐπίσης, ὅταν λαλήση καὶ ἄνθρωπος μιμούμενος τὴν φωνὴν τοῦ... κόκκορος! Διότι οἱ κόκκορες ἐξαπατῶνται εὔκολα.

Καὶ προχωρώντας στὸ ἴδιο σπαρταριστὸ στὺλ ὁ μηνυτής, ἐξέθεσε ὅτι ὁ γείτονάς του ἔχοντας προηγούμενα μαζί του, τὸν ἐξεδικεῖτο μ' ἕναν πρωτότυπο τρόπο κάθε νύχτα. Λαλοῦσε λίγο σὰν κόκκορας, ξυπνοῦσαν τὰ κοκκόρια του κι' ἀρχίζαν νὰ λαλοῦν κι' ἐκεῖνα. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο γινόταν σαματᾶς μεγάλος κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ κοιμηθῆ, γιατὶ ξυπνοῦσαν καὶ οἱ «κόκκορες» ὁλόκληρης τῆς γειτονιᾶς κι' ἔτσι διεταράσσετο ἡ νυκτερινὴ γαλήνη κι' ἀπειλεῖτο, μάλιστα, νὰ διασαλευθῆ κι' ἡ τάξις.

Τὸ δικαστήριο γέλασε μὲ τὸ μηνυτὴ καὶ περιωρίσθηκε νὰ προβῆ σὲ συστάσεις στὸν κατηγορούμενο — νὰ πάψη νὰ κάνη τὸν κόκκορα. Κι' ὁ μηνυτής, θυμωμένος, προέβη σὲ σοβαρὴ δήλωσι:

—Πάντως, ἐφ' ὅσον καὶ ἐπιμένει καὶ κάνει τὸν κόκκορα θὰ τὸν θεωρήσω κόκκορα πραγματικὸν καὶ θὰ τὸν σφάξω!

Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ αἴθουσα τοῦ Μονομελοῦς σείσθηκε ἀπ' τὰ γέλια.

★

Δρᾶμα πραγματικὸ τ' ἀπειράριθμα «ψώνια» ποὺ πῆραν μέρος στὶς ἐκλογές. Μετὰ τὴν κατάπληξι τῶν πρώτων ἡμερῶν, καθὼς συνέρχονται σιγὰ - σιγὰ ἀρχίζουν νὰ ἀναμετροῦν τὶς οἰκονομικὲς ζημιές, ποὺ εἶναι τεράστιες. Τὸ μετριώτερο ποσὸ ποὺ ξοδεύτηκε γιὰ φωτογραφίες καὶ πανώ, γιὰ μεγάφωνα, ἀφίσες, καὶ φέϊγ βολὰν ἔφτασε στὶς ἑκατὸ λίρες καὶ οἱ «ὑποψήφιοι», τώρα ποὺ προσγειώθηκαν τραβᾶνε τὰ μαλλιά τους. Ἡ λόξα τῆς πολιτικῆς, ὡς γνωστόν, στοιχίζει ἀκριβώτερα ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες λόξες. Καὶ ἀπ' αὐτοὺς ἄλλοι μὲν συνετίσθηκαν ὁριστικὰ καὶ ὁρκίζονται νὰ ἀπόσχουν στὸ μέλλον τῆς πολιτικῆς καὶ νὰ ζήσουνε... σὰν ἄνθρωποι. Ὑπάρχουν, ὅμως, καὶ μερικοὶ ποὺ ἀναμιμνησκόμενοι τὴν προεκλογικὴ δόξα τῶν λόγων, τῶν ἰαχῶν, τῶν χειροκροτημάτων, τῶν ζητωκραυγῶν τὴν ἔχουν ψωνίσει γενναῖα καὶ περιμένουν ἀνυπομόνως τίς... ἄλλες ἐκλογές. Ἔτσι ἕνα ἀπὸ τὰ διασημότερα ψώνια τῆς προεκλογικῆς μας περιόδου ποὺ τὸν ἐδούλευε χθὲς πολυπληθὴς παρέα, ἔλεγε:

—Ἀφῆστε καὶ βλέπουμε!

—Δηλαδή; τὸν ρώτησαν.

—Μὰ ἐκλογὲς ἦταν αὐτές; Ἡ σάρα καὶ ἡ μάρα πῆρε μέρος. Δὲν ἔμεινε «ψώ-

νιο» ποὺ νὰ μὴ πολιτευθῆ.

—Κι' ἐσὺ τί ἤσουν;

—Ἐγώ; θὰ τὸ δοῦμε αὐτό... στὶς ἄλλες ἐκλογές! Πάντως τώρα εἶμαι πολιτευόμενος.

Εὐτυχῶς, Ὁ τίτλος τοῦ «πολιτευομένου» εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἔμεινε στοὺς ἀμέτρητους ὑποψηφίους. Καὶ μ' αὐτὸν παρηγοριοῦνται. «Λόξας Ψώνιος πολιτευόμενος Ἀθηνῶν». Λίγο τὤχετε;

★

Στὴν ὁδὸν Σταδίου, τὴν ὥρα τῆς μεγάλης κυκλοφορίας, ἕνας στρυφνὸς ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ περάση, ἀλλὰ κάθε τόσο σειρὰ ἀπὸ αὐτοκίνητα τὸν ἐμποδίζουν. Κάθε τόσο κάνει νὰ ἐξορμήση γιὰ νὰ περάση τὸν Ρουβίκωνα καὶ κάθε τόσο ἐπιστρέφει πανικόβλητος καὶ ἀγανακτισμένος:

—Φτοῦ, π' ἀνάθεμά σας! λέει καὶ ξαναπεριμένει.

Σὲ μιὰ ἡρωϊκὴ ἐξόρμησί του, ὅμως, προχωρεῖ καὶ παρὰ πέντε νὰ τὸν πάρη ἀπὸ κάτω ἕνας σωφέρ. Ὁ σωφὲρ φρενάρει ἀπότομα καὶ μὲ τὴν παλάμη ἀνοιχτὴ φωνάζει:

—Νά! ὄρνιο!

—Ὄρνιο εἶσαι καὶ φαίνεσαι, ὀρύεται τὸ στραβόξυλο.

Ὁ σωφὲρ ἀγανακτεῖ:

—Ἔπρεπε νὰ σὲ πάρω ἀπὸ κάτω, νὰ σὲ κάνω κιμᾶ γιὰ νὰ βάλης γνῶσι!

Τὸ στραβόξυλο γίνεται κατακόκκινο ἀπ' τὴν ὀργὴ καὶ κολλάει μπροστὰ στὸ αὐτοκίνητο:

—Μπρός! κόψε με!

—Φῦγε ἀπὸ κεῖ, βρέ.

—Δὲν φεύγω. Θέλω νὰ μὲ κάνης κιμᾶ. Ἔτσι δὲν εἶπες;

—Βρὲ ἄσε τὶς κουβέντες.

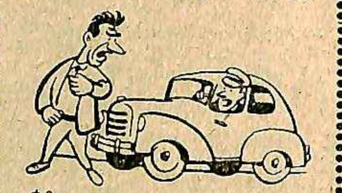

Φῦγε ἀπ' τὴν μέση νὰ πάω στὴ δουλειά μου.

—Δὲν πάω πουθενά! ὀρύεται τὸ στραβόξυλο, θὰ κάτσω ἐδῶ γιὰ νὰ μὲ κάνης κιμά. Ἔλα ντέ, βάλε μπρός! Τί κάθεσαι; Τρίχα!

Σειρὰ αὐτοκινήτων ποὺ ἀκολουθεῖ ἔχει σταματήσει, κοῦρσες, τζιπάκια, μεταφορικά, στρατιωτικὰ κι' ὅλα μαζὶ κορνάρουν, ἀλλὰ ὁ τζαναμπέτης εἶναι ἀδύνατο νὰ ξεκολλήση ἀπ' τὴ θέσι του:

—Ἢ θὰ μὲ κόψης ἢ δὲν φεύγω.

—Θὰ κατέβω νὰ σοῦ σπάσω τὰ μοῦτρα, ὀρύεται ὁ σωφέρ.

—Κατέβα ντέ. Ἔλα! Αὐτὸ περιμένω κι' ἐγώ.

Κατεβαίνει ὁ σωφέρ, ἁρπάζονται, μαζεύεται κόσμος, κορνάρουν τ' αὐτοκίνητα ποὺ ἔχουν φτάσει ἴσαμε τὴν Ὁμόνοια.

Ἕνας ἄνθρωπος σταμάτησε καὶ ἀναστάτωσε ὅλη τὴν κίνησι τοῦ δρόμου. Ἐπὶ τέλους κάποτε φτάνουνε κι' οἱ ἀστυφύλακες καὶ ξεκολλοῦνε τὸν τζαναμπέτη. Καὶ ὁ σωφὲρ κάνοντας τὸ σταυρό του:

—Οὔτε τὸν διάολο ν' ἀπαντήσης, οὔτε τὸν σταυρό σου νὰ κάνης!

Κι' ἀπομακρύνεται ἐνῷ ὁ τζαναμπέτης τοῦ σείει ἀπὸ πίσω τὴ γροθιά του:

—Ἔννοια σου καὶ σημείωσα τὸν ἀριθμό σου! Δὲν θὰ σὲ πετύχω πουθενά;

Κι' ὕστερα ἀπ' τὴν ἀπειλὴ αὐτή, ἐπὶ τέλους, περνᾶ στὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιο.

Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Θανατηφόρος ἔρως

Γιατὶ αὐτοκτονοῦν οἱ Παρισινοὶ

Εἶνε ἀρκετὰ περίεργα κι' ἐνδιαφέροντα τὰ συμπεράσματα ποὺ μπορεῖ νὰ βγάλη κανεὶς ἀπὸ μιὰ στατιστικὴ ποὺ καταρτίσθηκε τελευταίως στὸ Παρίσι σχετικὰ μὲ τὶς αὐτοκτονίες.

Σύμφωνα μ' αὐτὴν λοιπόν, ὁ ἔρως εἶνε... 17 φορὲς πιὸ θανατηφόρος ἀπ' τὸ πιοτό! Πράγματι, σὲ κάθε Γάλλο ποὺ βάζει τέλος στὴ ζωή του ἐξ αἰτίας τοῦ ἀλκοόλ, ἀναλογοῦν ἄλλοι 17 ποὺ κάνουν τὸ «ἀπονενοημένον διάβημα» γιατὶ δὲν πηγαίνουν καλὰ οἱ ὑποθέσεις τῆς καρδιᾶς τους...

Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' τὸν ἔρωτα, ὑπάρχουν κι' ἄλλοι λόγοι, πολὺ πιὸ ἀσυνήθιστοι, ποὺ κάνουν κάποτε τοὺς ἀνθρώπους νὰ συχαθοῦν τὴ ζωή τους. Ἕνας μουσικὸς π.χ. ἀπαγχονίστηκε, γιατὶ εἶχε ὑποστῆ μιὰ ἐγχείρησι καὶ δὲν ἦταν πιὰ ἱκανὸς νὰ παίζη γκρανκάσσα σὲ μιὰ τοπικὴ μπάντα! Μιὰ σχεδιάστρια γυναικείων φορεμάτων πῆρε δηλητήριο ἐπειδή, στὰ 40 χρόνια της, ἄρχισε νὰ παχαίνη. Κι' ἕνας σωφὲρ ταξὶ ἔρριξε τὸ αὐτοκίνητό του μέσα σ' ἕνα ποτάμι καὶ πνίγηκε, εἰς ἔνδειξιν... διαμαρτυρίας γιατὶ δὲν τοῦ εἶχε δώσει πουρμπουὰρ κάποιος ἐπιβάτης του, Ἀμερικανός!

Ἕνας ἄντρας εἶχε τόσο τρομοκρατηθῆ ἀπ' τὴ σκέψι ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμη ἐπειγόντως ἐγχείρησι σκωληκοειδίτιδος,, ὥστε... σκοτώθηκε μ' ἕνα ρεβόλβερ γιὰ νὰ τὴν ἀποφύγη.

Κάποτε μερικοὶ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἕνα ἔνστικτο φόβο γιὰ τὰ ψηλὰ μέρη, πηδοῦν ἀπὸ μεγάλο ὕψος καὶ σκοτώνονται. Γιατὶ τοὺς σπρώχνει ἡ ἔμμονη ἰδέα ὅτι θἆνε ἀσφαλισμένοι μόνο στὸ δρόμο, κάτω ἀπ' τὸ σπίτι, ἢ στὴ βάσι ἑνὸς γκρεμοῦ, καί... διαλέγουν τὸ συντομώτερο τρόπο γιὰ νὰ φτάσουν ἐκεῖ! Σὲ τέτοια αἰτία ὀφείλονται ἀρκετὲς ἀπ' τὶς αὐτοκτονίες ποὺ θεωροῦνται ἀνεξήγητες.

Οἱ περισσότερες αὐτοκτονίες (ἀνάλογα μὲ τὸν πληθυσμὸ) συμβαίνουν στὴ Γερμανία, στὴν Αὐστρία, στὴν Ἑλβετία, στὴν Τσεχοσλοβακία, στὶς Σκανδιναυικὲς χῶρες καὶ στὴν Ἰαπωνία. Κι' οἱ λιγώτερες στὴν Ἱσπανία, στὴν Ἰταλία καὶ στὴν Ἰρλανδία.

Οἱ πιὸ πολλοὶ ἀπογοητευμένοι αὐτοκτονοῦν τὸ Μάϊο καὶ τὸν Ἰούνιο. Τὸ Δεκέμβριο αὐτοκτονοῦν οἱ λιγώτεροι.

Ἐξ ἄλλου, οἱ συχνότερες ὧρες αὐτοκτονίας εἶνε οἱ πρωϊνές, ἀπ' τὶς 6 ὡς τὸ μεσημέρι.

Μολονότι συναντᾶται μεγαλείτερο ποσοστὸν αὐτοκτονιῶν στὶς Τευτονικὲς φυλές, δὲν ὑπάρχει κανένα στοιχεῖο ποὺ νὰ μᾶς πείθη ὅτι εἶνε φυλετικὴ καὶ κληρονομικὴ ἡ τάσις πρὸς τὸν ἑκούσιο τερματισμὸ τῆς ζωῆς. Τὸ πιθανώτερο εἶνε ὅτι ἀποτελεῖ ζήτημα μορφώσεως καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως.

Ὁ πιὸ ὀδυνηρὸς τρόπος αὐτοκτονίας εἶνε, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὸ ἰαπωνικὸ «χαρακίρι». Θεωρεῖται ἡρωϊσμὸς καὶ γίνεται γιὰ τοὺς πιὸ ἀσήμαντους λόγους, π.χ. ὡς διαμαρτυρία κατὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως!

Τὸ ποσοστὸ τῶν αὐτοκτονιῶν σὲ μιὰ χώρα ἐξαρτᾶται κι' ἀπ' τὴν ὕπαρξι ἢ ὄχι σχετικῶν νόμων. Τὰ περισσότερα εὐρωπαϊκὰ κράτη δὲν ἔχουν τέτοιους νόμους. Ὅποιος θέλει, εἶνε ἐλεύθερος νὰ βάλη τέλος στὴ ζωή του. Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ὅμως, καθὼς καὶ στὶς πιὸ πολλὲς χῶρες τῆς Βρεταννικῆς Αὐτοκρατορίας, στέλνουν στὴ φυλακὴ τοὺς αὐτόχειρας... ἂν βέβαια ἀποτύχη ἡ ἀπόπειρά τους!

Ἀπ' τὰ γράμματα ποὺ ἀφίνουν πίσω τους αὐτοὶ ποὺ αὐτοκτονοῦν, ἐξακριβώθηκε ὅτι οἱ πιὸ πολλὲς αὐτοκτονίες ὀφείλονται σὲ λόγους ὑγείας, σὲ οἰκονομικὰ προβλήματα, σὲ τοξικομανία καὶ σὲ... πειραγμένο φιλότιμο!

ΙΠΠΟΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ τοῦ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΔΑΛΓΑΚΑΡΗ

Η ΛΕΒΕΝΤΙΣΣΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Ἡ τούρκικη γαλέρα καίγεται, ὁ καθένας κυττάει πῶς νὰ γλυτώση καὶ πηδοῦν στὶς βάρκες. Ὁ Λακζίνσκυ ἀναλαμβάνει δῆθεν νὰ σώση τὸν πληγωμένο Λὰ Οὐσιέρ, μὰ στὴν κατάλληλη στιγμὴ τὸν πετάει στὴ θάλασσα.

14ον Ἡ ἐλαφριὰ βάρκα πετοῦσε πάνω στὰ κύματα, πρώτη ἀπ' ὅλες — ἀκόμη κι' ἀπ' τῆς δούκισσας, μ' ὅλο ποὺ οἱ Ἕλληνες προσπαθοῦσαν ἀπεγνωσμένα νὰ φτάσουν στὴν ἀκτὴ πρὶν ἀπ' τοὺς Μουσουλμάνους, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ξεφύγουν.

Κατὰ τὶς 3 τὸ πρωΐ, ὅταν ἡ γαλέρα ἦταν πιὰ ἕτοιμη νὰ βουλιάξη, ὁ Πολωνὸς κι' οἱ ναῦτες τῆς βάρκας πήδησαν στὴν ξηρά, σ' ἕνα μέρος τριγυρισμένο ἀπὸ ψηλοὺς κι' ἀπόκρημνους βράχους.

«Ἂς ἑτοιμαστοῦμε τώρα νὰ παίξουμε καλὰ τὸ ρόλο μας» συλλογίστηκε ὁ τυχοδιώκτης, ποὺ φαινόταν ταραγμένος καὶ χλωμός, παρ' ὅλη τὴν τόλμη του. «Πῶς θὰ δεχτῆ ἄραγε ἡ δούκισσα τὴν εἴδησι τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ ὑποκόμητος; Θὰ μὲ πιστέψη;».

Ἔφταναν κι' οἱ ἄλλες βάρκες, μιὰ-μιά. Πρώτη ἦταν πάντα τῆς δούκισσας. Τὴν ἀκολουθοῦσε ἀπὸ κοντὰ μιὰ ἄλλη, μὲ τὸ Μετιοὺμπ καὶ μὲ εἴκοσι ναῦτες. Τελευταῖες ἔρχονταν τέσσερες ἀκόμη, βαρυφορτωμένες ὅλες.

— Ἂν εἶχε καταπιῆ ἡ θάλασσα ὅλες τὶς ἄλλες, ἐκτὸς ἀπ' τῆς δούκισσας, θἄμουν πολὺ πιὸ εὐχαριστημένος! μουρμούρισε ὁ Λακζίνσκυ. Δὲν ξέρω πῶς θὰ μπορέσω νὰ ξεφορτωθῶ αὐτὲς τὶς βδέλλες...

Μόλις κάθησε στὰ ρηχὰ ἡ βάρκα μὲ τοὺς Χριστιανούς, ὁ τυχοδιώκτης ἔτρεξε ἀμέσως κοντά της, μὲ ὕφος ἀπελπισμένο. Ἡ Ἐλεονώρα διαισθάνθηκε ἀμέσως κάποιο δυστύχημα κι' ἔγινε κατάχλωμη.

— Ὁ ὑποκόμης; τὸν ρώτησε μὲ ἀγωνία.

— Πῶς! Δὲν τὸν ἔβαλαν στὴ βάρκα σας; φώναξε ὁ Πολωνός, προσποιούμενος τὸν κατάπληκτο.

— Ποιός;

— Οἱ δυὸ Τοῦρκοι κι' ὁ γιατρός, ποὺ τοὺς τὸν εἶχα ἐμπιστευθῆ τὴ στιγμὴ ποὺ μοῦ ἐπετέθηκαν τέσσερες - πέντε ἀλιτήριοι, γιὰ νὰ μοῦ τὸν ἁρπάξουν ἀπ' τὰ χέρια καὶ νὰ τὸν πετάξουν στὴ θάλασσα.

Ἡ δούκισσα κλονίσθηκε, ἔφερε τὸ ἕνα χέρι της στὴν καρδιὰ καὶ φώναξε:

— Θεέ μου, δὲν ἦταν μαζί σας;

— Ναί, κυρία, μὰ ἀναγκάστηκα νὰ παλέψω γιὰ νὰ ἐμποδίσω ἐκείνους τοὺς ἄθλιους νὰ τὸν σκοτώσουν. Κι' ὅπως καταλαβαίνετε ἀπ' τὰ μουσκεμένα ροῦχα μου, μ' ἔκαναν καλὰ καὶ μὲ πέταξαν στὸ νερό...

— Πέθανε λοιπόν;... οὔρλιασε ἡ δυστυχισμένη γυναίκα, πέφτοντας στὰ χέρια τοῦ Περπινιάνο, ποὺ εἶχε τρέξει κοντά της, μαζὶ μὲ τὸ μπάρμπα - Στάκε.

— Ἂς περιμένουμε καὶ τὶς ἄλλες βάρκες, κυρία, εἶπε ὁ Πολωνός. Ἴσως νὰ τὸν ἔβαλαν μέσα σ' ἐκείνη ποὺ βρίσκεται ὁ Μετιούμπ...

Μὰ ἡ δούκισσα δὲν τὸν ἄκουγε πιά. Ἡ τρομερὴ εἴδησι φαινόταν νὰ τὴν εἶχε σκοτώσει, γιατὶ δὲν ἔδινε πιὰ σημεῖα ζωῆς.

— Μιὰ ἁπλὴ λιποθυμία, εἶπε ὁ μπάρμπα - Στάκε. Φέρτε την μέσα στὴ βάρκα.

Ὁ Ἄραψ ἔπιασε τὴ δούκισσα, τὴν ἐσήκωσε μ' εὐκολία σὰν νἆταν παιδί, κι' ἔτρεξε πρὸς τὴ βάρκα, μαζὶ μὲ τὸν Ἐνετό. Ὁ μπάρμπα - Στάκε εἶχε σταθῆ μπροστὰ στὸν Πολωνό, κυττάζοντάς τον μ' ἕνα ὕφος ποὺ δὲν μαρτυροῦσε τίποτε καλό...

— Ἂς ἐξηγηθοῦμε καπετάνιε, τοῦ εἶπε μὲ σφιγμένα δόντια. Ποῦ ἀφίσατε τὸν ὑποκόμητα;

— Σᾶς τὸ εἶπα... ἀπάντησε ὁ τυχοδιώκτης. Τὸν εἶχα ἐμπιστευθῆ στὸ γιατρὸ καὶ σὲ δυὸ ναῦτες ποὺ μοῦ ἦταν ἀφοσιωμένοι.

— Ποῦ εἶνε τώρα αὐτὸς ὁ γιατρός;

— Ὑποθέτω νὰ τὸν βροῦμε σὲ μιὰ ἀπ' τὶς τέσσερες τελευταῖες βάρκες.

— Γιατὶ τὸν ἐγκαταλείψατε; Ὁ Ἐλ-Καντοὺρ μοῦ εἶπε πὼς τὸν κουβαλούσατε στὰ χέρια σεῖς ὁ ἴδιος.

— Μερικοὶ φανατικοὶ χύμηξαν ἀπάνω μου, γιὰ νὰ μοῦ τὸν ἁρπάξουν καὶ νὰ τὸν ρίξουν στὴ θάλασσα. Ξέρεις πόσο μισοῦν τοὺς Χριστιανοὺς οἱ Μουσουλμάνοι...

— Καὶ τί κάνατε ἔπειτα;

— Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς ἐσὺ μ' ἀνακρίνεις, σὰν νἆσουν ὄχι πιὰ λοστρόμος, ἀλλὰ δικαστὴς τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως!

Ὁ μπάρμπα - Στάκε ἔσφιξε τὶς γροθιές του, κύτταξε στὰ μάτια τὸν Πολωνὸ κι' ἀπάντησε μὲ βραχνὴ φωνή:

— Δὲν ξέρω ἂν εἶμαι λοστρόμος ἢ δικαστής! Θέλω ὅμως νὰ μάθω πῶς χάθηκε ὁ ἄρχοντας Λὰ Οὐσιέρ! Καὶ θὰ μοῦ τὸ πῆτε ὁπωσδήποτε!

Ὁ Πολωνὸς ἦταν ἕτοιμος νὰ τὸν διαβολοστείλη. Σκέφθηκε ὅμως καλλίτερα κι' ἔκρινε ὅτι δὲν ἔπρεπε γιὰ τὴν ὥρα νὰ προκαλέση τὴν ἐχθρότητά του καὶ νὰ γεννήση ὑποψίες.

— Μὰ σοῦ τὸ εἶπα! ἀπάντησε. Ἄλλωστε, δὲν εἴμαστε ἀκόμη βέβαιοι ἂν ἔμεινε στὴ γαλέρα ἢ ἂν τὸν δολοφόνησαν οἱ Τοῦρκοι. Καθὼς ἔπεφτα στὴ θάλασσα, θυμᾶμαι πὼς ἄκουσα τὸ γέρο γιατρὸ νὰ φωνάζη : «Ἀλλοίμονο σ' ὅποιον ἀγγίξη αὐτὸ τὸν πληγωμένο! Ἀνήκει στὴν ἀνεψιὰ τοῦ πασᾶ...».

— Πρέπει νὰ σᾶς πιστέψω;

— Δὲν βλέπεις πὼς εἶνε μουσκεμένα τὰ ροῦχα μου;

— Πολὺ καλά. Θὰ περιμένουμε τὶς βάρκες...

— Κι' ἂν δολοφονήθηκε ὁ ὑποκόμης, πάνω στὴν ἀναμπουμπούλα; ρώτησε ὁ Πολωνός.

— Θὰ ψάξω νὰ βρῶ τὸν ἢ τοὺς δολοφόνους καὶ θὰ τοὺς συγυρίσω! Μπορεῖ νἆνε γέρος ὁ μπάρμπα - Στάκε, μὰ ἔχει μπράτσα ἱκανὰ νὰ σπάσουν τὰ πλευρὰ ἀκόμη καὶ μιᾶς πολωνέζικης ἀρκούδας!

Ὁ τυχοδιώκτης προσποιήθηκε πὼς δὲν ἄκουσε τὶς τελευταῖες λέξεις. Καὶ γύρισε πρὸς τὴν ἀκτή, ὅπου ἀποβιβάζονταν τὴ στιγμὴ ἐκείνη οἱ ναυαγοί. Ὁ Μετιοὺμπ ἔφτανε στὴν κατάλληλη στιγμὴ γιὰ νὰ τὸν βγάλη ἀπ' τὴν ἀμηχανία...

— Εἴσαστε ὅλοι γεροί, ἐσεῖς οἱ Χριστιανοί; ρώτησε τὸ γέρο ναυτικό.

— Ναί, ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα... ἐκεῖνον ποὺ μᾶς ἦταν πιὸ ἀγαπητός! ἀπάντησε ὁ μπάρμπα - Στάκε, μανιασμένος.

— Ποιὸς λείπει; ρώτησε ὁ Τοῦρκος μ' ἀγωνία. Μήπως ἡ δούκισσα;

— Ὄχι. Ὁ ὑποκόμης Λὰ Οὐσιέρ.

Ὁ Μετιοὺμπ ζάρωσε τὰ φρύδια του καὶ κύτταξε τὸν Πολωνὸ ἐξωμότη.

— Μὰ δὲν τὸν κρατούσατε σεῖς στὰ χέρια σας; τοῦ εἶπε ἀπότομα.

— Ναί, ἀλλὰ οἱ ἄνδρες σας μοῦ τὸν πῆραν καὶ μὲ πέταξαν ὕστερα στὴ θάλασσα. Ἴσως νἄκαναν τὸ ἴδιο καὶ στὸν πληγωμένο.

Μιὰ βλαστήμια βγῆκε ἀπ' τὰ χείλη τοῦ Τούρκου.

— Ἀναγνωρίσατε αὐτοὺς τοὺς ναῦτες, καπετάνιε; ρώτησε. Πέστε μου ποιοὶ ἦσαν, καὶ θὰ τοὺς κόψω ἀμέσως τὸ κεφάλι!

— Δὲν εἶμαι ἀρκετὰ βέβαιος γιὰ τὴ μνήμη μου καὶ δὲν θέλω νὰ πάρω ἀθώους στὸ λαιμό μου. Δὲν εἶχα τὸ μυαλό μου ἐκείνη τὴ στιγμή, μέσα στὴν κοσμοχαλασιά... Κι' ἄλλωστε δὲν μοῦ δόθηκε καιρὸς νὰ τοὺς κυττάξω μὲ προσοχή, γιατὶ μὲ σήκωσαν γρήγορα καὶ μὲ πέταξαν στὴ θάλασσα.

— Εἶχα ὑποσχεθῆ στὴ Χαράτζα νὰ τῆς πάω ζωντανοὺς ὅλους τοὺς αἰχμαλώτους. Εἶχα δώσει ἐπίσης τὸ λόγο μου στὴ Χριστιανὴ νὰ σώσω τὸν ὑποκόμητα... Καλὰ τὴν ἔπαθα τώρα! Κινδυνεύω νὰ μὴ μάθω ποτὲ ἐκείνη τὴν περίφημη σπαθιά...

— Τί σκοπεύετε νὰ κάνετε τώρα, καπετάνιε; ρώτησε ὁ Πολωνός.

— Θὰ κατασκηνώσουμε ἐδῶ καὶ θὰ παραγγείλω στὸ Χουσὶφ νὰ μᾶς στείλουν βάρκες.

Ὁ γέρος ναυτικός, ποὺ εἶχε παρακολουθήσει αὐτὸ τὸ διάλογο, ἀπομακρύνθηκε μουρμουρίζοντας :

— Αὐτὸς ὁ ἠλίθιος ὁ Μετιοὺμπ λογαριάζει νὰ μᾶς παραδώση στὴν ἀνεψιὰ τοῦ πασᾶ. Μὰ ἐμεῖς δὲν εἴμαστε τόσο βλάκες... Κι' ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ θαρθῆ σίγουρα νὰ μᾶς βγάλη ἀπ' τὴ δύσκολη θέσι μας!

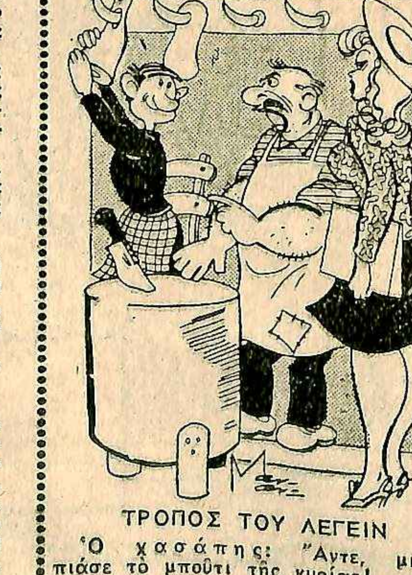

ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΛΕΓΕΙΝ

Ὁ χασάπης: Ἄντε, μικρέ, πιάσε τὸ μποῦτι τῆς κυρίας!

(Τοῦ Μ. Ἀναστόπουλου)

Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ στὴν παγίδα

Ὁ Μπὲν - Ταέλ, ὁ πιστὸς σκλάβος τοῦ Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ, δὲν εἶχε χάσει τὸν καιρό του.

Ἐπιτήδειος στὸ κολύμπι, δὲν εἶχε κουραστῆ πολὺ γιὰ νὰ φτάση στὴ στεριά, πρὶν ἀκόμη ἡ γαλέρα ἐπιτεθῆ στὸ πλοῖο τῶν Χριστιανῶν. Ἐκεῖ, κρυμμένος πίσω ἀπὸ ἕνα ψηλὸ βράχο εἶχε παρακολουθήσει τὴ σύντομη ναυμαχία καὶ τὴν αἰχμαλωσία τοῦ μικροῦ πλοίου.

Ἦταν πιὰ βέβαιος ὅτι οἱ Τοῦρκοι θὰ ὁδηγοῦσαν τοὺς Χριστιανοὺς στὴ Χαράτζα κι' ὅτι μόνον ὁ ἀφέντης του μποροῦσε νὰ τοὺς σώση. Ἀφοῦ λοιπὸν εἶδε τὰ δυὸ πλοῖα νὰ διευθύνωνται πρὸς τὸ βορρᾶ, πέρασε τοὺς βράχους ποὺ τὸν χώριζαν ἀπ' τὶς ἐσωτερικὲς πεδιάδες τοῦ νησιοῦ κι' ἔτρεξε ἀπελπισμένα πρὸς τὴν Ἀμμόχωστο, ὅπου ἤξερε πὼς θἄβρισκε τὸ Λέοντα τῆς Δαμασκοῦ.

Βιαζόταν νὰ βρῆ τὸν κύριό του καὶ νὰ τοῦ ἀνακοινώση τὸ θλιβερὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποστολῆς. Σὰν ὅλους τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Ἀραβίας, ἤξερε κι' αὐτὸς νὰ βρίσκη τὸ δρόμο του δίχως πυξίδα ἢ ἄλλη βοήθεια.

Ἦταν μακρὺς ὁ δρόμος ποὺ εἶχε νὰ διατρέξη. Ὡστόσο δὲν ἀμφέβαλλε ὅτι τὰ γερὰ πόδια του θὰ τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ φτάση ἐγκαίρως στὴν Ἀμμόχωστο.

Ἔτρεξε ἔτσι ὅλη τὴ νύχτα. Ἀναπαύθηκε τὸ πρωῒ τρεῖς - τέσσερες ὧρες σὲ μιὰ φέρμα ποὺ εἶχε ξεφύγει ἀπ' τὴν καταστροφικὴ μανία τῶν ὀρδῶν τοῦ Μουσταφᾶ. Ἔπειτα ξεκίνησε πάλι, καταβάλλοντας ὑπεράνθρωπες προσπάθειες γιὰ νὰ τρέξη ἀκόμη πιὸ γρήγορα.

Ὡστόσο, πέρασε ὅλη ἡ δεύτερη μέρα, ὡς που ν' ἀντικρύση τὰ τείχη τῆς Ἀμμοχώστου. Ἦταν τόσο ἐξαντλημένος, ὥστε δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ σταθῆ ὄρθιος. Δὲν εἶχε φάει τίποτ' ἄλλο ἀπὸ λίγο μαῦρο ψωμὶ καὶ μιὰ φοῦχτα ἐληὲς ποὖχε βρῆ στὴ φέρμα καὶ δὲν εἶχε κοιμηθῆ περισσότερο ἀπὸ ἔξη ὧρες ὅλες - ὅλες. Μὰ ἡ ἀπίστευτη ἀντοχὴ τῆς ράτσας του εἶχε θριαμβεύσει.

Κατὰ τὶς 6 τὸ ἀπόγευμα ποὺ δὲν εἶχαν κλείσει ἀκόμα οἱ πύλες τῆς Ἀμμοχώστου, γιὰ νὰ περάσουν καὶ νὰ φύγουν οἱ λίγοι χωρικοὶ ποὺ ἔφερναν τρόφιμα γιὰ τὸν ἀμέτρητο στρατὸ τοῦ Μουσταφᾶ — ὁ Μπὲν Ταέλ, ἱδρωμένος, λασπωμένος, σκονισμένος, ἔμπαινε στὴν πολύπαθη πόλι. Τὴ διέσχισε τρέχοντας πάντα κι' ἔφτασε στὸ μικρὸ σπιτάκι τῆς πλατείας, ποὺ τὸ φύλαγαν μερικοὶ γενίτσαροι.

— Θέλω τὸν ἀφέντη μου! φώναξε, παραμερίζοντας τοὺς στρατιῶτες ποὺ ζητοῦσαν νὰ τοῦ φράξουν τὸ δρόμο. Τόπο στὸν ἀφωσιωμένο ὑπηρέτη του.

Κανεὶς δὲν τόλμησε πιὰ νὰ τὸν ἐμποδίση. Ἄλλωστε, ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ, ποὺ δειπνοῦσε μ' ἕνα φίλο του πασᾶ, τὸν ἄκουσε κι' ἔτρεξε ἀμέσως στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ.

— Ἐσύ; φώναξε, βλέποντας τὸ σκλάβο. Μοῦ φέρνεις καμμιὰ ἄσχημη εἴδησι, Μπὲν Ταέλ;

— Ναί, ἀφέντη, ἀπάντησε ὁ Ἄραψ. Μιὰ γαλέρα τῆς Χαράτζα ἔπιασε τοὺς Χριστιανούς.

— Ἡ Χαράτζα! μούγκρισε μὲ μανία ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ. Πάντα λοιπὸν θὰ βρίσκω στὸ δρόμο μου αὐτὴ τὴν τίγρι μὲ φουστάνια;... Μίλησε, ἐξηγήσου!

Σὲ μερικὰ λεπτά, ὁ σκλάβος τοῦ εἶχε διηγηθῆ ὅλα ὅσα συνέβησαν.

— Πάντα παράξενη καὶ σκληρή, αὐτὴ ἡ Χαράτζα! μουρμούρισε ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ. Ποῦ πιστεύεις νὰ πῆγαν τοὺς Χριστιανούς, Μπὲν - Ταέλ;

— Σίγουρα στὸν πύργο τοῦ Χουσίφ, ἀφέντη.

— Ἡ Χαράτζα θὰ μοῦ δώση πίσω τὴ δούκισσα! πρόφερε ἄγρια ὁ Μουλέϋ - ἐλ Καντέλ. Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ εἶνε ἀρκετὰ δυνατὸς γιὰ νὰ νικήση μιὰ τίγρι!

— Ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶνε τρομερή, ἀφέντη... εἶπε ὁ σκλάβος.

Ἕνα περιφρονητικὸ χαμόγελο φάνηκε στὰ χείλη τοῦ περήφανου πολεμιστοῦ.

— Θὰ δοῦμε ποιὸς ἀπ' τοὺς δυό μας θὰ φανῆ δυνατώτερος! πρόφερε. Πὲς στὸν ὑπασπιστή μου νὰ ἑτοιμάση ἀμέσως τριάντα ἄλογα κι' ἄλλους τόσους στρατιῶτες, ἀπ' τὰ πιὸ γενναῖα μου παλληκάρια. Ἂν ἡ Χαράτζα θελήση ν' ἀντισταθῆ, θἄχη νὰ κάμη μαζί μου! Ὁ Μουσταφᾶς εἶνε δυνατός, κι' ὁ Ἀλῆ - Πασᾶς ἀκόμη πιὸ πολύ. Μὰ ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντὲλ εἶνε τὸ καλλίτερο σπαθὶ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ κι' οἱ πολεμισταὶ τοῦ Ἰσλὰμ τὸν λατρεύουν...

— Κι' ὁ Μουσταφᾶς, ἀφέντη;...

— Δὲν θὰ μάθη τίποτε, γιὰ τὴν ὥρα.

— Ἀργότερα ὅμως;... Ξέρεις τὸ δῶρο ποὺ στέλνει ὁ σουλτάνος σ' ὅσους βοηθοῦν τοὺς Χριστιανούς!

— Ναί, ἕνα μαῦρο μεταξωτὸ κορδόνι γιὰ νὰ κρεμαστοῦν, ἀπάντησε ὁ Μουλέϋ ἐλ - Καντὲλ χαμογελῶντας. Μὰ μὴν ἔχης κανένα φόβο γιὰ μένα, πιστέ μου Μπὲν Ταέλ. Κανεὶς Μουσουλμάνος δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ μετρηθῆ μὲ τὸ Λέοντα τῆς Δαμασκοῦ!... Πήγαινε τώρα, καὶ σὲ μισὴ ὥρα νὰ βρίσκωνται ἐδῶ οἱ τριάντα καβαλλάρηδες. Διάλεξε τοὺς καλλίτερους ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔφερα ἀπ' τὴ Δαμασκὸ καὶ ποὺ μοῦ εἶνε ἀφοσιωμένοι ὡς τὸ θάνατο!

Ὁ Μπὲν - Ταὲλ ἔφυγε τρέχοντας, ἐνῶ δυὸ ἄλλοι σκλάβοι σέλλωναν γρήγορα γρήγορα τὸ ἄλογο τοῦ ἀφέντη τους.

Πρὶν ἀκόμη περάση μισὴ ὥρα, ὁ Μπὲν Ταὲλ βρισκόταν καὶ πάλι μπροστὰ στὴν κατοικία τοῦ Λέοντος τῆς Δαμασκοῦ, καβάλλα σ' ἕνα θαυμάσιο κάτασπρο ἄλογο. Τὸν ἀκολουθοῦσαν τριάντα καβαλλάρηδες, σιδερόφρακτοι κι' ὡπλισμένοι μὲ μακρυὰ μουσκέτα, γιαταγάνια καὶ σιδερένια ρόπαλα. Ἦσαν ὅλοι ὡραῖοι καὶ γεροὶ ἄντρες, μὲ μακρυὲς μαῦρες γενειάδες.

— Ἤρθαμε, ἀφέντη! εἶπε ὁ σκλάβος στὸν Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ, ποὺ εἶχε προβάλει στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας. Εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ ξεκινήσουμε καὶ νὰ σ' ἀκολουθήσουμε ὅπου νἆνε... ἀκόμα καὶ στὴν Κόλασι!

Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ κύτταξε προσεκτικὰ τοὺς καβαλλάρηδες. Ἔπειτα, ἱκανοποιημένος ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐξέτασι, κατέβηκε γρήγορα τὴ σκάλα καὶ πήδησε στ' ἄλογό του, ποὔσκαβε ἀνυπόμονα τὸ χῶμα μὲ τὸ πόδι του.

— Ἐμπρός, παλληκάρια μου! φώναξε.

Τὸ μικρὸ ἀπόσπασμα ξεκίνησε ὁλοταχῶς, ἀκολουθῶντας τὸν περήφανο νέο καὶ τὸ Μπὲν - Ταὲλ ποὺ κάλπαζε δίπλα του, ξέροντας καλὰ τὸ δρόμο πρὸς τὸν πύργο τοῦ Χουσίφ.

Πέρασαν ἀπὸ μιὰ πύλη δίχως νὰ τολμήσουν νὰ τοὺς σταματήσουν οἱ γενίτσαροι τῆς φρουρᾶς, καὶ βγῆκαν στὴ σκοτεινὴ ἐξοχή, σπηρουνίζοντας ἀδιάκοπα τ' ἄλογά τους.

— Ἐλπίζω νὰ φτάσουμε στὸ Χουσὶφ πρὶν φέξη καλά, εἶπε ὁ Μπὲν - Ταέλ. Νὰ δοῦμε πῶς θὰ μᾶς δεχτῆ ἡ Χαράτζα!...

— Ὄχι πολὺ καλά, βέβαια, ἀπάντησε ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ.

Σώπασε λίγο κι' ἔπειτα πρόσθεσε :

— Μά... ποιὸς ξέρει... ἴσως νὰ χαρῆ πολὺ ποὺ θὰ μὲ ξαναδῆ! Ξέρεις πὼς μ' ἀγαποῦσε καὶ πὼς ἔλπιζε νὰ γίνη γυναῖκα μου.

— Ναί, τὸ ὡμολόγησε στὴ δούκισσα.

— Ἡ Χαράτζα;...

— Ναί, ἀφέντη. Μοῦ τὄπε ἐμπιστευτικὰ ὁ Ἐλ - Καντούρ.

— Καὶ πῶς ἐκφράσθηκε γιὰ μένα;

— Ὄχι πολὺ καλά, καθὼς ξέρω... Φαίνεται πὼς σὲ μισεῖ τώρα ὅσο σ' ἀγαποῦσε ἄλλοτε.

— Θὰ δοῦμε... πρόφερε ὁ νέος μ' ἕνα εἰρωνικὸ χαμόγελο. Εἶνε σκληρή, αὐτὴ ἡ γυναῖκα, μὰ ἐπηρεάζεται εὔκολα. Σπηρούνισε τ' ἄλογό σου, Μπὲν - Ταέλ! Φοβοῦμαι μὴν ἀργήσουμε...

Οἱ πολεμιστὲς τοῦ Μουλέϋ - ἐλ - Καντὲλ χρειαζόταν νὰ καταβάλλουν συνεχεῖς προσπάθειες, γιὰ νὰ μὴ μείνουν πίσω.

Σταμάτησαν κατὰ τὶς 2 μπροστὰ σ' ἕνα μικρὸ λόφο, ποὺ χώριζε τὴν πεδιάδα ἀπ' τοὺς βάλτους μὲ τὶς βδέλλες, γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν λίγο τ' ἄλογά τους. Ἔπειτα συνέχισαν τὸ δρόμο τους, μπαίνοντας σ' ἕνα στενὸ φαράγγι ποὺ ἔβγαζε στοὺς βάλτους.

Ὅταν ἄρχιζε πιὰ ν' ἀσπρίζη ὁ οὐρανός, ὁ Μπὲν - Ταὲλ ἔδειξε στὸν ἀφέντη του τὸν πύργο τοῦ Χουσίφ, ποὺ ὑψωνόταν πάνω στὸ βράχο.

— Σὲ μισὴ ὥρα περίπου, θἄχουμε φτάσει, τοῦ εἶπε. Ἂς κάνουμε λίγο πιὸ σιγά, γιατὶ εἶνε κουραστικὸ τὸ μονοπάτι ποὺ βγάζει ἐκεῖ πάνω.

Ἀφοῦ πέρασαν τοὺς βάλτους, ἔρημους ἀκόμη τέτοια ὥρα, ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὸν ἀνήφορο, σπηρουνίζοντας τὰ λαχανιασμένα ἄλογά τους.

Μόλις εἶχαν προβάλει στὸ μικρὸ πλάτωμα, ὅπου ἦταν στημένος ὁ πύργος, τοὺς εἶδαν οἱ φρουροὶ κι' ἔδωσαν τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ. Σὲ λίγα λεπτά, ἔπεσε μὲ πάταγο ἡ κινητὴ γέφυρα καὶ ξεχύθηκαν ἔξω γενίτσαροι καὶ ναῦτες, πάνοπλοι κι' ἕτοιμοι ν' ἀποκρούσουν κάθε ἐχθρό.

Ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντὲλ διάταξε τοὺς ἄνδρες του νὰ σταματήσουν καὶ προχώρησε μόνος πρὸς τοὺς στρατιῶτες, ποὺ εἶχαν ἀνάψει κι' ὅλας τὰ φυτίλια τῶν μουσκέτων τους.

— Εἶμαι ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ! τοὺς φώναξε, σηκώνοντας τὸ δεξιό του χέρι. Πηγαίνετε νὰ εἰδοποιήστε τὴν ἀνεψιὰ τοῦ Ἀλῆ - Πασᾶ.

Μιὰ κραυγὴ ἐνθουσιασμοῦ βγῆκε ἀπ' ὅλων τὰ στόματα :

— Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ Λέοντος τῆς Δαμασκοῦ!

Οἱ γενίτσαροι ἔτρεξαν νὰ χαιρετήσουν τὸν περίφημο πολεμιστή, πού, μ' ὅλα τὰ νειάτα του εἶχε γίνει κι' ὅλας ξακουστὸς στὸ μουσουλμανικὸ στρατό.

— Κοιμᾶται ἀκόμα ἡ Χαράτζα; ρώτησε ὁ Μουλέϋ, ὅταν ἔπαψαν οἱ φωνές.

— Τώρα σηκώνεται, ἄρχοντα, ἀπάντησε ἕνας σκλάβος. Τὴν εἰδοποιήσαμε γιὰ τὴν ἐπίσκεψί σου.

— Κάνετε τόπο λοιπόν, εἶπε ὁ νέος πολεμιστής.

Διάταξε, μ' ἕνα νόημα, τοὺς ἀνθρώπους του νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καὶ μπῆκε στὴ μεγάλη αὐλή, ὅπου περίμεναν ἀρκετοὶ καπετάνιοι.

Συγχρόνως ἔφταναν τρέχοντας κι' ἄλλοι σκλάβοι, φέρνοντας δίσκους μὲ φλυτζάνια καφὲ καὶ γλυκίσματα γιὰ τοὺς νεοφτασμένους.

Μόλις ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντὲλ εἶχε ξεκαβαλλικέψει κι' εἶχε πιῆ ἕνα καφέ, τὸν πλησίασε ὁ ἐπιστάτης τοῦ πύργου καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἡ κυρία μου σὲ περιμένει, ἀφέντη. Ἔλα μαζί μου, ἂν θέλης.

— Μόνος;

— Ναί, θέλει νὰ σὲ δῆ μόνον.

Ὁ Μουλέϋ γύρισε στὸ Μπὲν - Ταέλ, που

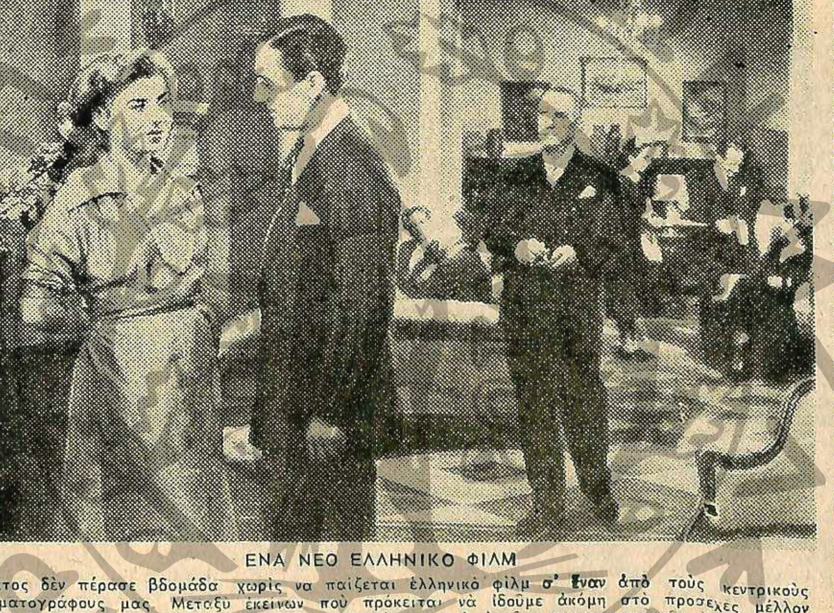

ΕΝΑ ΝΕΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΙΛΜ

Ἐφέτος δὲν πέρασε βδομάδα χωρὶς να παίζεται ἑλληνικὸ φὶλμ σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς κεντρικοὺς κινηματογράφους μας. Μεταξὺ ἐκείνων ποὺ πρόκειται νὰ ἰδοῦμε ἀκόμη στὸ προσεχὲς μέλλον συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ «Τέσσερα σκαλοπάτια» στὸ ὁποῖο πρωταγωνιστοῦν ἡ Ζιλὲτ Λακάζ, ὁ Νῖκος Χατζίσκος, ἡ Σμαρὼ Στεφανίδου, ὁ Πρινέας, ἡ Ἄννα Κυριακοῦ, ὁ Ἠλιόπουλος, ὁ Φωτόπουλος καὶ 15 ἄλλοι γνωστοὶ ἠθοποιοί. Ἡ σκηνοθεσία τοῦ φὶλμ ὀφείλεται στὸν κ. Γιῶργο Ζερβό, τὸ σενάριο στὸν κ. Γ. Ἀσημακόπουλο, καὶ ἡ μουσικὴ στὸν κ. Χατζηδάκι. Στὴ φωτογραφία μας μιὰ σκηνὴ ἀπὸ τὸ νέο ἔργο μὲ τοὺς Νῖκον Χατζίσκον Ἄννα Κυριακοῦ, Κώσταν Πομονην κ. ἄ.

στεκόταν πίσω του, καὶ τοῦ μουρμούρισε στ' αὐτί :

— Νὰ μὴν ἀφίσουν τὰ ὅπλα τους οἱ ἄνθρωποί μου! Καὶ νἄσαστε ἕτοιμοι γιὰ ὅλα!

Ὁ Ἄραψ κούνησε καταφατικὰ τὸ κεφάλι του. Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ εἶπε στὸν ἐπιστάτη :

— Ὁδήγησέ με στὴν κυρία σου.

Ἀνέβηκαν τὴ μεγάλη σκάλα. Κι' ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντὲλ μπῆκε στὴ σάλα ὅπου εἶχαν δειπνήσει μαζὶ ἡ Χαράτζα κι' ἡ δούκισσα.

Ἡ ἀνεψιὰ τοῦ πασᾶ ἀκουμποῦσε στὸ τραπέζι καὶ φοροῦσε μιὰ φαρδειὰ ἄσπρη μεταξωτὴ ρόμπα μ' ἀσημένια κεντήματα.

— Ἐσύ, Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ! εἶπε δίχως νὰ κινηθῇ, μὲ φωνὴ ἀργὴ καὶ ἄχρωμη. Δὲν πίστευα νὰ σὲ ξαναδῶ ποτὲ σ' αὐτὸ τὸν πύργο. Τί ζητᾶς ἐδῶ;

— Ἔρχομαι νὰ μάθω τί ἀπέγινε μιὰ Χριστιανή, ποὺ τὴν φιλοξένησες μερικὲς μέρες καὶ ποὺ ἔστειλες ἔπειτα τὸν καπετάνιο σου νὰ τὴν πιάση.

Μιὰ λάμψι πέρασε ἀπ' τὰ μάτια τῆς Χαράτζα. Τὸ πρόσωπό της βάφτηκε κατακόκκινο. Καὶ ρώτησε, μ' ἕνα σαρκαστικὸ χαμόγελο :

— Ἆ, ἐννοεῖς ἐκείνη τὴ γυναῖκα ποὺ παρουσιάστηκε ἐδῶ ντυμένη ἀντρικά;

— Ναί, αὐτήν, ἀπάντησε σταθερὰ ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ.

Καὶ πρόσθεσε, μὲ τόνο σχεδὸν ἀπειλητικό :

— Ποῦ εἶνε τώρα;

— Ποιὸς νὰ ξέρη...

— Δὲν εἶν' ἐδῶ;

— Ἂν εἶχε φτάσει ἐδῶ, δὲν θὰ τὴν εὕρισκες ζωντανή!

— Εἶναι λοιπὸν πάντα σκληρὴ ἡ Χαράτζα;

— Πάντα.

— Πρέπει νὰ ξέρης ἐσὺ ποῦ βρίσκεται. Ἔμαθα πὼς ἡ γαλέρα τοῦ Μετιοὺμπ αἰχμαλώτισε τὸ πλοῖο της.

Ἡ Χαράτζα ἀνασκίρτησε ζωηρά.

— Τὴν ἔπιασε; φώναξε, μὲ τὴ φυσιογνωμία της ἀλλοιωμένη ἀπ' τὸ θυμό. Κανεὶς λοιπὸν δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ μοῦ τὴν πάρη!

— Ἦρθα ἐδῶ γιὰ νὰ μοῦ τὴν παραδώσης, μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους της.

— Ἐσύ, ἕνας Μουσουλμάνος...

— Ναί, τοὺς προστατεύω, συμπλήρωσε ψυχρὰ ὁ Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ.

— Καὶ πιστεύεις πὼς θὰ σοῦ τὸ συγχωρήσουν ποτὲ ὁ Μουσταφᾶς ἢ ὁ Σελήμ, ἂν τὸ μάθουν;

— Ἂς διατάξουν τὸ στρατὸ νὰ μὲ πιάση! Ποιὸς θὰ τολμοῦσε ν' ἁπλώση τὸ χέρι του στὸ Λέοντα τῆς Δαμασκοῦ;

— Θ' ἀρκοῦσε ἕνα μεταξωτὸ κορδόνι, σταλμένο ἀπ' τὴν Κωνσταντινούπολι.

— Ἡ Κωνσταντινούπολι βρίσκεται πολὺ μακρυά, εἶπε σαρκαστικὰ ὁ Μουλέϋ.

— Ὑπάρχουν γρήγορες γαλέρες... Σὲ πέντε - ἕξη μέρες, μπορεῖ νὰ φτάση ἐδῶ τὸ κορδόνι.

— Εἶσαι ἱκανὴ νὰ μὲ καταγγείλης;...

Ἡ Χαράτζα πλησίασε τὸ νέο, ἀκούμπησε τὰ χέρια της στοὺς ὤμους του καὶ τὸν κύτταξε μέσα στὰ μάτια, μὲ βλέμμα ποὺ φωσφόριζε σὰν τῆς τίγρεως.

— Τί ἔκανες τὴν καρδιά μου, ἄσπλαχνε; πρόφερε ἔπειτα μὲ σφυριχτὴ φωνή. Τὴν κουρέλιασες, ἀφοῦ τὴ φλόγισες μὲ τὶς ματιές σου. Σ' ἀγαποῦσα, Μουλέϋ - ἐλ Καντέλ, σ' ἀγαποῦσα τρελλά, ὅπως ξέρει ν' ἀγαπάη μόνο μιὰ γυναῖκα τῆς φυλῆς μου. Μὰ σὺ μὲ περιφρόνησες!... Κι' ὡστόσο δὲν ἤμουν καμμιὰ τυχαία! Ἤμουν ἡ ἀνεψιὰ τοῦ μεγαλείτερου ναυάρχου τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Τόσοι πασάδες διεκδικοῦσαν τὸ χέρι μου...

» Δὲν θὰ σοῦ περιγράψω τὰ μαρτύρια ποὺ πέρασα... Ἐγὼ μόνο ξέρω πόσες νύχτες ξαγρύπνησα μὲ τὴ σκέψι σου, μὲ τὴν ἀνάμνησι τοῦ νέου παλληκαριοῦ ποὺ δόξαζε μὲ τοὺς ἡρωϊσμούς του τὸν τουρκικὸ στρατό, ὅμορφος σὰν τὸ θεὸ τοῦ πολέμου, μὲ τὸ ἀήττητο γιαταγάνι του στὸ χέρι, κάτω ἀπ' τὶς σφαῖρες καὶ τὶς μπάλες τοῦ ἐχθροῦ...

» Καὶ ζητᾶς σήμερα ἀπ' τὴν Χαράτζα, ποὺ ἔκλαψε γιὰ σένα — τ' ἀκοῦς; ἔκλαψε, Μουλέϋ - ἐλ - Καντέλ!... — τῆς ζητᾶς νὰ σοῦ παραδώση αὐτὴ τὴ Χριστιανὴ ποὺ τὴν ξεγέλασε... γιατὶ τὴν ἀγαπᾶς;

Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ κούνησε τὸ κεφάλι του ἀρνητικά.

— Ναί, τὴν ἀγαπᾶς! πρόσθεσε ἡ Χαράτζα, ἔξω φρενῶν. Τὸ διαβάζω στὰ μάτια σου... Κι' ἄλλωστε, τὸ ἀποδεικνύει τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνεις γι' αὐτὴν κι' οἱ κίνδυνοι ποὺ ἀψηφᾶς γιὰ νὰ τὴ σώσης! Σοῦκλεψε τὴν καρδιά, αὐτὴ ἡ καταραμένη Χριστιανή! Ἀρνήσου το, ἂν τολμᾶς!

— Γελιέσαι, Χαράτζα, ἀπάντησε ὁ Μουλέϋ, ἀλλὰ δίχως πολλὴ πεποίθησι. Χρωστῶ τὴ ζωή μου στὴ γενναία αὐτὴ γυναῖκα, ποὺ πολεμοῦσε μαζὶ μὲ τοὺς Χριστιανοὺς μὲ τ' ὄνομα καπετὰν - Φουρτούνας. Θἄταν αἶσχος λοιπὸν γιὰ μένα νὰ μὴ τὴν προστατέψω.

— Τὴν ἀγαπᾶς! Τὴν ἀγαπᾶς! ξανάπε μὲ μανία ἡ Χαράτζα.

Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ σταύρωσε τὰ χέρια του στὸ στῆθος του προκλητικὰ κι' εἶπε, κυττάζοντάς την ἥσυχα:

— Κι' ἂν εἶν' ἀλήθεια αὐτό, Χαράτζα;...

— Ἡ Χριστιανὴ μοῦ ἀνήκει! Δὲν θὰ μοῦ ξεφύγη... Θὰ διατάξω νὰ στήσουν τὸ κεφάλι της σ' ἕνα κοντάρι, στὴν κορφὴ τοῦ πύργου μου. Τ' ὁρκίστηκα στὸ Κοράνιο, καὶ ξέρεις πὼς κρατάω τοὺς ὅρκους μου.

Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ ἔκανε μιὰ κίνησι γιὰ νὰ τραβήξη τὸ γιαταγάνι του, ἀλλὰ συγκρατήθηκε κι' ἀπάντησε:

— Δὲν ἔφτασε ἀκόμη ἐδῶ ὁ Μετιοὺμπ μὲ τοὺς αἰχμαλώτους. Ἐλπίζω νὰ μπορέσω νὰ τὸν σταματήσω, πρὶν νὰ βγῆ ἀπ' τὴ γαλέρα.

— Μπᾶ! Καὶ δὲν λογαριάζεις τοὺς πολεμιστές μου; Οὔτε τοὺς δικούς του; Ἢ μήπως ἔχεις κανένα στόλο στὴ διάθεσί σου;

— Θὰ δῆς τί εἶναι ἱκανὸς νὰ κάνη ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ... Ἀντίο γιὰ πάντα Χαράτζα!

Κι' ὁ νέος τράβηξε πρὸς τὴν πόρτα, μὲ τὸ κεφάλι ψηλά, λίγο χλωμὸς ἀλλ' ἀποφασισμένος.

— Φυλάξου ἀπ' τὴ μεταξωτὴ θηλειὰ τοῦ σουλτάνου! τοῦ φώναξε ἡ ἀνεψιὰ τοῦ πασᾶ.

— Πές του νὰ μοῦ τὴ στείλη, ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ Μουλέϋ, δίχως νὰ γυρίση τὸ κεφάλι του.

Καθὼς περνοῦσε τὸ κατῶφλι, ἡ Χαράτζα τὸν σταμάτησε μὲ μιὰ φωνή της. Ὁ νέος γύρισε ἀπότομα πρὸς τὸ μέρος της κι' ἔφερε τὸ χέρι του στὴ λαβὴ τοῦ γιαταγανιοῦ του, φοβούμενος κάποια προδοσία. Ἡ Χαράτζα τὸν κύτταξε, μὲ μάτια ποὔλαμπαν ἀπὸ ἄγρια χαρά, κι' ἔπειτα πλησίασε ζωηρὰ σὲ μιὰ πανοπλία ἀπὸ διάφορα εἴδη ὅπλων.

— Ἆ, κάτι ξέχασα... εἶπε.

— Τί θέλεις πάλι; ρώτησε ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ.

— Νὰ σοῦ κάνω ἕνα δῶρο ποὺ θὰ σοῦ εἶναι πολύτιμο. Θὰ σοῦ χαρίσω τὸ σπαθί, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ὡραῖος Χαμίτ, ἢ καλλίτερα ὁ καπετὰν - Φουρτούνας, νίκησε τὸν καλλίτερο ξιφομάχο τοῦ μουσουλμανικοῦ στόλου. Μπορεῖς νὰ τὸ φυλάξης γιὰ ἐνθύμιο τῆς γυναῖκας ποὺ ἀγαπᾶς.

Καθὼς μιλοῦσε, ἀκούμπησε συγχρόνως σ' ἕνα σημεῖο τοῦ τοίχου καὶ πίεσε ἕνα μυστικὸ κουμπί, κρυμμένο πίσω ἀπ' τὴν πανοπλία. Μιὰ καταπακτὴ ἄνοιξε ἀμέσως κάτω ἀπ' τὰ πόδια τοῦ Λέοντος τῆς Δαμασκοῦ. Κι' ὁ νέος γκρεμίστηκε μέσα σ' ἕνα πηγάδι, βγάζοντας ἕνα οὔρλιασμα μανίας.

Ἡ Χαράτζα τοῦ ἀπάντησε μ' ἕνα στριγγὸ γέλιο. Ἔπειτα εἶπε ἄγρια:

— Σ' ἔχω τώρα στὴ διάθεσί μου!... Ἔχασα τὸ Χαμίτ, μὰ κέρδισα τὸ Λέοντα τῆς Δαμασκοῦ. Ὁ ἕνας ἀξίζει γιὰ τὸν ἄλλον.

Ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὴν καταπακτή, ποὺ εἶχε ξανακλείσει ἀμέσως, κι' ἀφουγκράστηκε μὲ προσοχή. Ἄκουσε πνιχτὲς βλαστήμιες καὶ φοβέρες. Σίγουρα, ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ δὲν ἦταν καθόλου ἐνθουσιασμένος μὲ τὸ πάθημά του...

— Τοὺς ἄλλους τώρα! μουρμούρισε ἡ Χαράτζα.

Βγῆκε σ' ἕνα ἐξώστη, ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὴ μεγάλη αὐλή. Ἡ συνοδεία τοῦ Λέοντος τῆς Δαμασκοῦ βρισκόταν ἀκόμη ἐκεῖ, μὲ τὰ γιαταγάνια στὸ χέρι καὶ μ' ἀναμένο τὸ φυτίλι τῶν μουσκέτων. Ἡ Χαράτζα μέτρησε τοὺς καβαλλάρηδες καὶ ψιθύρισε, ζαρώνοντας τὸ μέτωπό της καὶ κάνοντας μιὰ χειρονομία μανίας:

— Τριάντα!... Εἶναι πιὸ πολλοὶ οἱ γενίτσαροί μου... μὰ πὼς νὰ τοὺς ἔχω ἐμπιστοσύνη;... Ἂν βρίσκονταν ἐδῶ οἱ ναῦτες τοῦ Μετιοὺμπ, θἄταν πιὸ ἁπλᾶ τὰ πράγματα, κι' ὅλ' αὐτὰ τὰ κεφάλια θὰ στόλιζαν ὁλόγυρα τὸν πύργο μου... Ἂς προσπαθήσουμε νὰ κερδίσουμε καιρό. Δὲν θ' ἀργήση νὰ φτάση ὁ Μετιοὺμπ.

Τὸ πάθημα τῆς «τίγρεως»

Ἀπομακρύνθηκε, χωρὶς νὰ τὴν ἀντιληφθοῦν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Μουλέϋ, καὶ κάλεσε τὸν ἐπιστάτη, ποὺ περίμενε διαταγὲς της σ' ἕνα γειτονικὸ δωμάτιο. Ὁ Τοῦρκος αὐτὸς ἦταν ἕνας γέρος εὐνοῦχος, χοντρὸς καὶ πανύψηλος. Πρέπει νὰ μάντεψε τὸ ἄσχημο παιγνίδι ποὺ εἶχε σκαρώσει ἡ κυρία του στὸ Λέοντα τῆς Δαμασκοῦ, γιατί, ὅταν τὴν εἶδε νὰ μπαίνη, πῆρε τὸ θάρρος νὰ τῆς χαμογελάση καὶ νὰ τῆς κλείση τὸ μάτι.

— Εἶναι ἀσφαλισμένο τὸ ὑπόγειο; τὸν ρώτησε ἡ Χαράτζα.

— Ναί, κυρία. Δὲν ἔχει παρὰ μιὰ ἔξοδο, κλεισμένη μὲ σιδερένια πόρτα, ποὺ δὲν σπάζει οὔτε μὲ κανονιές!

— Πήγαινε νὰ μοῦ στείλης τὸν ἀρχηγὸ τῶν γενιτσάρων. Ἔπειτα σερβίρησε καφὲ καὶ ζαχαρωτὰ στοὺς ἀνθρώπους τοῦ Μουλέϋ - ἐλ - Καντὲλ καὶ σύστησέ τους νὰ κατεβοῦν ἀπ' τ' ἄλογα καὶ νὰ ξεκουραστοῦν ὡς που νὰ τελειώση ὁ ἀφέντης τους τὸ φαγητό του μαζί μου.

— Μὰ θὰ ὑπακούσουν;

— Γιατὶ ἀμφιβάλλεις;

— Εἶδα τὸ Λέοντα τῆς Δαμασκοῦ νὰ μουρμουρίζη κάτι τι στ' αὐτὶ τοῦ νέγρου ποὺ ἔχει ἀφίσει στὸ πόδι του.

— Κάνε ὅ,τι σοῦ εἶπα! Τὰ ὑπόλοιπα εἶναι δική μου δουλειά. Θὰ περιμένω ἐδῶ τὸν ἀρχηγὸ τῶν γενιτσάρων.

Ὁ εὐνοῦχος κατέβηκε τὴ σκάλα κι' ἔδωσε τὶς ἀπαιτούμενες διαταγὲς σὲ μερικοὺς σκλάβους, ποὺ τὸν περίμεναν στὸ ἰσόγειο. Ἔπειτα πλησίασε ἀποφασιστικὰ τὸ Μπὲν - Ταέλ, ποὺ φαινόταν ν' ἀνυπομονῆ γιατὶ δὲν ξαναγύρισε ὁ κύριός του.

— Διάταξε τοὺς ἄνδρες σου νὰ σβύσουν τὰ φυτίλια τῶν ὅπλων τους καὶ νὰ ξεκαβαλλικέψουν, τοῦ εἶπε. Ὁ Λέων τῆς Δαμασκοῦ τρώει μαζὶ μὲ τὴν κυρία μου. Θὰ κατεβῆ σὲ μιὰ ὥρα.

Ὁ σκλάβος ἔκαμε μιὰ χειρονομία ἐκπλήξεως κι' ἀπάντησε:

— Ὁ κύριός μου τρώει μαζὶ μὲ τὴν ἀνεψιὰ τοῦ πασᾶ; Ἀδύνατον!

— Γιὰ ποιὸ λόγο; ρώτησε ὁ εὐνοῦχος. Γιατὶ σοῦ φαίνεται παράξενο; Δὲν ἦταν καλὸς φίλος της;

— Ναί, ἦταν. Ἀμφιβάλλω ὅμως ἂν εἶναι ἀκόμη... Ἄλλωστε, δὲν ἤρθαμε ἐδῶ σὰν φίλοι... Νὰ πῆς στὸν ἀφέντη μου ὅτι θὰ τὸν περιμένουμε καβάλλα στ' ἄλογά μας.

— Ἡ Χαράτζα σᾶς στέλνει καφὲ καὶ γλυκά... εἶπε ὁ εὐνοῦχος, προσκαλῶντας μὲ μιὰ χειρονομία τοὺς σκλάβους ποὺ ἔφερναν τοὺς φορτωμένους δίσκους.

Ὁ Μπὲν - Ταὲλ τὸν κύτταξε στὰ μάτια σὰν νὰ προσπαθοῦσε νὰ διαβάση τὶς κρυφές του σκέψεις, κι' ἀπάντησε ὕστερα ἀποφασιστικά:

— Δὲν μᾶς χρειάζεται τίποτε. Εὐχαρίστησε ἐκ μέρους μας τὴν κυρία σου γιὰ τὴν καλωσύνη της.

— Δὲν θέλετε νὰ πάρετε τίποτε;

— Ὄχι! ἀπάντησαν ὅλοι οἱ ἄνδρες τοῦ Μουλέϋ μὲ μιὰ φωνή.

— Ἡ κυρία μου θὰ προσβληθῆ ἀπ' τὴν ἄρνησί σας.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

— Κεφαλὴ δεξιααααά!...

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

Κοινωνικὰ

Ἀρραβῶνες

Πλούταρχος Δ. Σπίγγος, Κικὴ Ι. Παπαστεργίου ἐτέλεσαν τοὺς ἀρραβῶνες των.

Η. ΑΓ.

★

Ὁ κ. Μπάμπης Ἰωαν. Νικολακόπουλος καὶ ἡ δὶς Πέρσα Α. Πούλου ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου. Τοὺς εὐχόμεθα ταχεῖαν τὴν στέψιν.

Γεωρ. Φωτόπουλος

Γάμοι

Εἰς τοὺς τελέσαντας τοὺς γάμους των Κον Λάζαρον Δρένζιον καὶ Δίδα Μαρίκα Πετρίδου, εὔχομαι βίον εὐτυχισμένον.

Ε. Γ.

Ἐκδόσεις

Ἡ δὶς Σοφία Ματζαβινάτου ἐξέδωσε στὸ Μεσολόγγι σὲ κομψὸ τόμο, δύο δράματά της, μὲ τὸν τίτλο «Μόνο Νεκρὸ — Θανάσιμο ἁμάρτημα».

★

Κυκλοφόρησε τὸ «ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ» τοῦ συγγραφέως Κώστα Μάνεση, μὲ τὰ δημοφιλέστερα εὐρωπαϊκὰ καὶ λαϊκὰ τραγούδια καὶ ἄλλη καλλιτεχνικὴ πλουσία ὕλη. Ἐπίσης δημοσιεύει καὶ ἕνα θαυμάσιο μουσικὸ κομμάτι.

★

Οἱ «Ἐκδόσεις Ι. Τσουκαλᾶ» (Φιλελλήνων 25) κυκλοφόρησαν σὲ κομψὸ τόμο μὲ καλλιτεχνικὸ ἐξώφυλλο τὸ περίφημο ἔργο τοῦ Γάλλου παθολόγου Δρος Ἀνρὶ Ντυβερνὲ «Τὸ Ἕλκος τοῦ Στομάχου», ὅπου ἐξετάζονται τὰ αἴτια τῆς νόσου, περιγράφονται τὰ συμπτώματά της καὶ δίδονται λεπτομερεῖς ὁδηγίαι μὲ πλήρες συνταγολόγιον διὰ τὴν θεραπείαν. Τὸ «Ἕλκος τοῦ Στομάχου» τιμᾶται δρχ. 3.000 καὶ ἀποστέλλεται ταχυδρομικῶς στὸν προεμβάζοντα τὴν ἀξία του σὲ γραμματόσημα ἐντὸς ἐπιστολῆς.

Μαρτύρια καὶ ἐξευτελισμοὶ ΤΩΝ ΡΑΓΙΑΔΩΝ

Στὰ μαῦρα χρόνια τῆς σκλαβιᾶς

Τὸ πολὺ κοινὸν δὲν γνωρίζει τὰ μαρτύρια τὰ ὁποῖα ὑφίστατο ὁ Ἑλληνικὸς λαός, οἱ κακότυχοι ραγιάδες, κατὰ τὴν περίοδο τῆς σκλαβιᾶς.

Κάτω ἀπ' τὸν κατακτητὴ οἱ ραγιάδες δὲν ὥριζαν τίποτα ἀπολύτως. Οὔτε ζωή τους, οὔτε τιμή τους, οὔτε περιουσία.

Ἡ γῆ ἔμενε ἀκαλλιέργητη.

«Γιατὶ νὰ κοπιάζουν οἱ ἄνθρωποι; γράφει ὁ Γάλλος περιηγητὴς Σαβαρύ, ποὺ ἦρθε στὴν Ἑλλάδα τὸν 18ο αἰῶνα. Ἂν σπείρουν τὰ χωράφια τους μποροῦν νὰ τοὺς πάρουν οἱ κατακτηταὶ γιὰ εὐπόρους. Καὶ τότε, ἀλλοίμονό τους! Θὰ καταφθάση ὁ πρῶτος τυχὸν ἀγᾶς, καὶ θὰ τοὺς ἁρπάξη ὅ,τι θερίσουν».

Σ' αὐτὴ τὴν Πελοπόννησο, οἱ εὐφορώτατες πεδιάδες τῆς Ἠλείας καὶ τῆς Μεσσηνίας παρουσιάζουν φρικτὸ θέαμα ξηραΐλας.

Μπροστὰ στὸν πασᾶ τῆς Τριπολιτσᾶς οἱ ραγιάδες ἔτρεμαν, ἔχαναν τὴ φωνή τους. Ἂν ὁ πασᾶς ἦταν ἄκεφος, μποροῦσε νὰ τραβήξη τὸ σπαθί του καὶ νὰ κόψη ὅσα κεφάλια ἤθελε, χωρὶς νὰ δώση λόγο σὲ κανένα.

Μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σαραγιοῦ τοῦ πασᾶ ἔστεκαν πάντα 150 ἔνοπλοι στρατιῶτες, ἕνας Ἰτζ - Ἀγᾶς κι' ὁ δήμιος, μὲ τὴ βαρειὰ καὶ κοφτερὴ σπάθα στὸ χέρι του.

Κι' ἐπειδὴ τὰ ἀξιώματα αὐτὰ ἀγοράζονταν καὶ τἄπαιρνε ἐκεῖνος ποὺ πλήρωνε τὰ περισσότερα, διορίστηκε κάποτε πασᾶς στὴν Τρίπολι ἕνας... χασάπης!

Ἐξ αἰτίας τῆς ἀθλιότητος αὐτῆς δὲν ἔλειπαν οἱ ἐπιδημίες καὶ ἰδίως ἡ πανοῦκλα.

Ὁ Πουκεβὶλ ποὔζησε ἀρκετὰ χρόνια στὴν Ἑλλάδα τὴν ἐποχὴ αὐτὴ μᾶς δίνει μιὰ ἀνατριχιαστικὴ εἰκόνα τῆς καταστάσεως:

«Οἱ πόλεις, γράφει, εἶναι κοπρῶνες, τὰ χωριὰ φωλιὲς ἀθλιότητος κι' ἐρημώσεως. Μπρὸς στὶς πύλες τῶν πόλεων ἀντικρύζει κανεὶς ἀγχόνες καὶ πύργους ἀπὸ κρανία. Στὶς αὐλὲς τῶν πασσάδων βλέπει κανένας αἱμόρφυτα κομμένα κεφάλια ραγιάδων, παλούκια γιὰ τοὺς ἀνασκολοπισμοὺς κι' ἄλλα φρικτὰ ὄργανα βασανιστηρίων. Στοὺς δρόμους γυρίζουν μόνον κουρελιάρηδες. Ἐλλείψει ἀστυνομίας οὔτε τάξις ὑπάρχει, οὔτε ἡσυχία, οὔτε ἀσφάλεια!...».

Στὰ 1780 οἱ κάτοικοι τῶν Χανιῶν τῆς Κρήτης διώχτηκαν ἀπ' τὰ σπίτια τους κι' ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, ἐπὶ δυὸ μῆνες, γιατὶ ὁ δεσπότης τόλμησε νὰ μπῆ καβάλλα μέσα στὴν πολιτεία!

Ὁ ἔφιππος ραγιᾶς ποὺ θὰ συναντοῦσε Τοῦρκο στὸ δρόμο του, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ κατέβη ἀπ' τ' ἄλογό του καὶ νὰ περιμένη παράμερα ὅσο νὰ περάση ὁ αὐθέντης του!

Ἀλλοίμονο στοὺς ραγιάδες ποὺ θὰ τολμοῦσαν νὰ χρωματίσουν ἀπ' ἔξω τὰ σπίτια τους μὲ χαρούμενα χρώματα! Μόνον χρώματα σκοῦρα καὶ πένθιμα εἶχαν δικαίωμα νὰ χρησιμοποιοῦν.

Ὁ ραγιᾶς ποὺ χρησιμοποιοῦσε γιὰ τὸ σπίτι του τὸ ἴδιο χρῶμα ποὺ εἶχε χρησιμοποιήσει κι' ὁ πιὸ ἀσήμαντος Ὀθωμανός, καταδικάζοταν σὲ θάνατο!

Ἐπίσης δὲν ἐπιτρεπόταν στοὺς ραγιάδες νὰ φοροῦν ροῦχα ἀπ' τὰ ἴδια ὑφάσματα ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ κατακτηταί. Τὰ ροῦχα τοῦ ραγιᾶ ἔπρεπε νἆναι ἀπὸ πρόστυχο ὕφασμα καὶ ὡρισμένου χρώματος.

Ἀκόμα καὶ τὰ παπούτσια κι' οἱ παντοῦφλες τῶν ραγιάδων, γράφει ὁ Ἄγγλος περιηγητὴς Ἦτον, ἀπαγορεύοταν νἄχουν τὸ ἴδιο χρῶμα μ' ἐκεῖνα τῶν κατακτητῶν!...

Οἱ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν ἀπαγορεύονταν ἐπίσης αὐστηρά.

Ἐξαίρεσις εἶχε γίνει μόνον γιὰ τὰ Μαστιχοχώρια τῆς Χίου, γιατὶ ἐξηρτῶντο ἀπ' τὸ Σουλτανικὸ χαρέμι, καὶ κυρίως γιατὶ δὲν κατοικοῦσαν Ὀθωμανοὶ ἐκεῖ γύρω ὥστε νά... μολύνωνται τ' αὐτιά τους ἀπ' τὶς κωδωνοκρουσίες τῶν Χριστιανῶν!...

Ὅταν ἕνας Ἕλληνας, Ἀρμένης ἢ Ἑβραῖος πέθαινε ἄτεκνος, δὲν τὸν κληρονομοῦσαν οἱ ἀδελφοί του ἢ ἄλλοι στενοὶ συγγενεῖς του, ἀλλὰ τὰ Ὀθωμανικὰ τζαμιά!

Ὁ κατακτητὴς ποὺ χρειαζόταν ἐργάτες γιὰ ὁποιαδήποτε δουλειά, ἀγγάρευε τοὺς ραγιάδες.

Στὴν Πελοπόννησο, κοντὰ στὴν Κανδήλα, ὑπῆρχε ἕνα σπήλαιο ὅπου τὸ χιόνι ἔμενε ἄλυωτο ὅλο τὸ καλοκαίρι. Κι' οἱ ἄτυχοι Κανδηλιῶτες ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ μεταφέρουν καθημερινῶς φορτία χιονιοῦ στὸ σαράϊ τοῦ πασᾶ τῆς Τριπολιτσᾶς, γιὰ νὰ πίνουν παγωμένα τὰ σερμπέτια τους οἱ γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ του.

Ὁ Ἄγγλος περιηγητὴς Λὺκ εἶδε στὴ Λάρισα ἕναν Τοῦρκο νὰ σκοτώνη ἕνα δυστυχισμένο ραγιᾶ, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώση τζάμπα τὰ κάρβουνα ποὺ μετέφερε νὰ πωλήση στὴν πόλι.

Φυσικὰ ὁ καδῆς τῆς Λαρίσης ἀθώωσε τὸ φονιᾶ.

Τί ἀξία εἶχε ἡ ζωὴ ἑνὸς ραγιᾶ;

Ποιὸς δὲν ξέρει, τέλος, τὸν κεφαλικὸ φόρο, τὸ περίφημο χαράτσι;

Οἱ ραγιάδες πλήρωναν τὸ φόρο αὐτὸ γιὰ νἄχουν τὸ δικαίωμα «νὰ φέρουν ἐπὶ ἕνα χρόνο τὸ κεφάλι τους πάνω στοὺς ὤμους των!»

Διηγοῦνται σχετικῶς τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο:

Ἕνας τολμηρὸς Ἀθηναῖος τόλμησε νὰ πῆ μιὰ μέρα σ' ἕναν Ἀγᾶ:

— Τὰ κεφάλια μας, ἀφέντη μου, εἶναι σὰν μιὰ τρίχα στὸ σπαθί σου! Τί θὰ κερδίσης νὰ τὰ κόψης; Ἔκοψες πιὰ ἕνα σωρό! Ἄφησέ τα στὴ θέσι τους. Μᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ σκεφτόμαστε πῶς νὰ δουλεύουμε γιὰ τὴν εὐγένειά σας... Κι' ἀκόμα γιὰ ν' ἀφήσης τὰ κεφάλια μας στὴ θέσι τους δίκηο εἶναι, ἀφέντη μου, νὰ σοῦ πληρώνουμε φόρο κεφαλιάτικο!

Ὁ Κατῆς γύρισε τότε στὸ σοφώτατο Μουφτῆ:

— Τί λές, Μουφτῆ; ἐρωτᾶ.

— Χμ, φαίνεται πὼς ἔχει δίκηο ὁ ραγιᾶς, ἀπαντᾶ ὁ Μουφτῆς.

— Λοιπόν, ἄφεριμ! Ἂς πληρώνουν παράδες κι' ἂς ἔχουν τὰ κεφάλια τους στὸ λαιμό τους.

Ἄρχισαν λοιπὸν οἱ Τοῦρκοι νὰ καταγράφουν σὲ τεφτέρια τοὺς ραγιάδες, κατὰ κεφάλια.

Κάθε ραγιᾶς, μικρὸς ἢ μεγάλος, ἔπρεπε νὰ ἔχη πάντα μαζί του τὸ «χαρατσοχάρτι» του. Διαφορετικὰ κινδύνευε νὰ χάση τὸ κεφάλι του!

Τὸ χαράτσι ἦταν τριῶν κλάσεων: Στὴν πρώτη ὑπάγονταν οἱ πλούσιοι ποὺ πλήρωναν 12 - 14 γρόσια, στὴ δεύτερη οἱ ἐργάτες ποὺ πλήρωναν τὰ μισὰ καὶ στὴν τρίτη, τὰ παιδιά, ἀπὸ δεκατριῶν χρονῶν καὶ κάτω, ποὺ πλήρωναν 3 γρόσια.

Στὶς πόλεις τὰ παιδιὰ πλήρωναν χαράτσι μόλις γίνονταν 8 χρονῶν καὶ στὴν ὕπαιθρο μόλις συμπλήρωναν τὰ 5 χρόνια.

Γιὰ νὰ ἐξακριβώσουν τὴν ἡλικία τῶν παιδιῶν οἱ φοραντζῆδες μετροῦσαν τὸ νύρο τοῦ κεφαλιοῦ τους μ' ἕνα σχοινί!

Φανταζόσαστε, φυσικά, τί αὐθαιρεσίες γινόντουσαν σὲ βάρος τῶν Ἑλλήνων...

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ

Στὸ γαλλικὸ φίλμ «Ἡ Σύλβια καὶ τὸ φάντασμα» σημειώνονται μερικὲς ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπιτυχημένες ἐμφανίσεις φαντασμάτων ποὺ παρουσίασε ἡ ὀθόνη.

Φαντάσματα στὴν ὀθόνη

Ἀριστουργηματικὲς ὑπερφυσικὲς ἐμφανίσεις

Ὁ σύγχρονος κινηματογράφος, μαζὶ μὲ πολλὲς ἄλλες προόδους του, ἐτελειοποιησε καὶ τὴν τεχνικὴ τῶν φαντασμάτων. Θυμηθῆτε τὰ φαντάσματα τοῦ παληοῦ καιροῦ, τῆς ἐποχῆς τοῦ βουβοῦ π. χ. ἢ τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ ὁμιλοῦντος. Ἦταν ὅλα χοντροκομμένα, πολὺ «ὑλικὰ» καί, χωρὶς τὸ σάβανο ποὺ τὰ τύλιγε, δὲν διέφεραν καθόλου σχεδὸν ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο μὲ σάρκα καὶ ὀστᾶ. Κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ σάβανο, μάντευε κανεὶς ἕνα ζωντανὸ ὄν, ποὺ μάταια προσπαθοῦσε νὰ κάμη ἀνάλαφρα τὰ βήματά του καὶ νὰ δώση στὴν ἐμφάνισί του κάτι ἄϋλο.

Οἱ ἴδιοι οἱ σκηνοθέτες εἶχαν ἀπογοητευθῆ ἀπὸ τὰ φαντάσματά τους καὶ εἶχαν καταλήξει στὴν ἀπόφασι νὰ ἐξοβελίσουν τὸ ὑπερφυσικὸ ἀπὸ τὶς κινηματογραφικὲς ταινίες.

Ἀλλὰ τὸ ὑπερφυσικὸ ἢ ἐκεῖνο ποὺ νομίζομε σὰν τέτοιο εἶνε ἀναπόσπαστα δεμένο μὲ τὴ ζωή μας καὶ ὁ ἐξοβελισμός του ἀπὸ τὴν ὀθόνη ἔκανε τὸν κινηματογράφο νὰ ὑστερῆ ἀπὸ τὸ σοβαρώτερο ἴσως μεταξὺ τῶν θελήτρων του: τὸ μυστήριο. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, οἱ Ἀμερικανοὶ σκηνοθέτες δὲν μπόρεσαν νὰ ἐπιμείνουν στὴν ἀπόφασί τους καὶ ἄρχισαν νὰ καταπιάνωνται καὶ πάλι μὲ τὰ φαντάσματα. Στὸ μεταξύ, ἄλλωστε, ἡ τεχνικὴ πρόοδος τοῦ κινηματογράφου ἐπέτρεψε τὴν «κατασκευὴ» φαντασμάτων καὶ ὑπερφυσικῶν ὁραμάτων, ποὺ εἶνε ἀριστουργήματα στὸ εἶδος τους καὶ μποροῦν νὰ συναγωνισθοῦν στὸ κεφάλαιο αὐτὸ τὴν πραγματικότητα — ἄν, βέβαια, ὑποτεθῆ πὼς ὑπάρχει.

Ὁ κινηματογράφος εἶνε σὲ θέσι σήμερα νὰ παρουσιάση ἕνα φάντασμα ἄϋλο, κάτι τὸ ἀληθινὰ ἀέρινο καὶ τὸ ἄπιαστο, κάτι τὸ διάφανο ἐπίσης, ὅπως πρέπει νὰ εἶνε ἕνα ὂν ποὺ δὲν ἔχει ὑλικὸ σῶμα. Ἡ τεχνική, στὶς γενικές της γραμμές, εἶνε πολὺ ἁπλῆ. Μπροστὰ στὴν κινηματογραφικὴ μηχανὴ λήψεως καὶ σὲ ὀπτικὴ γωνία, ποὺ ρυθμίζεται ἀνάλογα μὲ τὸ ἐπιδιωκόμενο ἀποτέλεσμα, τοποθετεῖται ἕνας καθρέφτης μετρίας ἀντανακλαστικῆς ἀποδόσεως. Τὸ φάντασμα ἐμφανίζεται μέσα σ' αὐτὸ τὸν καθρέφτη καὶ ὁ ὀπερατὲρ δὲν φωτογραφίζει τὸ ἴδιο, ἀλλὰ τὸ εἴδωλό του.

Οἱ τεχνικοὶ τοῦ Χόλλυγουντ ξέρουν σήμερα νὰ ρυθμίζουν τὴ λῆψι τῆς εἰκόνος ἑνὸς φαντάσματος μὲ τρόπο ἀριστουργηματικὸ καὶ νὰ τὸ κάνουν νὰ φαίνεται πιὸ ἔντονο ἢ πιὸ ἄτονο, μεταβάλλοντας τὴ θέσι τοῦ καθρέφτη σύμφωνα μὲ τὴν ἐντύπωσι ποὺ ἐπιδιώκουν νὰ προκαλέσουν. Ἔτσι, τὸ σύγχρονο φάντασμα δὲν εἶνε κάτι τὸ στατικὸ καὶ τὸ μονοκόμματο, ἀλλ' ἕνα πραγμα ποὺ ἀλλάζει διαρκῶς ἐμφάνισι, ποὺ κινεῖται καὶ ποὺ ζῆ τὴν ἰδιαίτερη ζωή του.

Ἀκομη πιὸ ἁπλῆ εἶνε ἡ τεχνικὴ τῶν ἐμφανίσεων καὶ τῶν ἐξαφανίσεων τοῦ φαντάσματος. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ μπῆ τὸ φάντασμα ἀπὸ τὴν πόρτα ἢ νὰ φύγη ἀπ' αὐτή, ὅπως θἄκανε ἕνα ὁποιοδήποτε ὑλικὸ ὄν. Γιὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ μπῆ ἢ νὰ βγῆ ἀπὸ πουθενά. Μπορεῖ νὰ προβάλη ἀπὸ τὸν τοῖχο, ἀπὸ τὸ ταβάνι, ἀπὸ τὸ πάτωμα, νὰ ἐμφανιστῆ γιὰ μιὰ στιγμὴ στὴ μέση ἑνὸς δωματίου καὶ νὰ ἐξαφανιστῆ τὴν ἀμέσως ἑπομένη, χωρὶς νὰ χρειαστῆ νὰ περάση ἀπὸ μιὰ πόρτα ἢ ἀπὸ ἕνα ὁποιοδήποτε ἄνοιγμα. Γιατὶ μόνον ἔτσι θὰ δημιουργηθῆ στὸ θεατὴ ἡ ἐντύπωσις τοῦ ὑπερφυσικοῦ.

Τὸ τέχνασμα ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ Ἀμερικανοὶ σκηνοθέτες γιὰ νὰ προκαλέσουν αὐτὴ τὴν ἐντύπωσι εἶνε ἁπλούστατο. Ὁ θεατὴς νομίζει ὅτι βλέπει τὴν ταινία νὰ ξετυλίγεται μπροστά του χωρὶς διακοπή. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ συμβαίνει εἶνε τὸ ἑξῆς: Ἡ λῆψις διακόπτεται τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ πρέπει νὰ ἐμφανιστῆ τὸ φάντασμα καὶ συνεχίζεται ἀμέσως κατόπιν ὅταν αὐτὸ καταλάβη τὴ θέσι του. Ἔτσι ἐκεῖνοι ποὺ τὸ εἶδαν νὰ μπαίνη ἦταν οἱ ὀπερατὲρ καὶ τὸ προσωπικὸ τοῦ στούντιο. Ὁ θεατὴς δὲν βλέπει τίποτε ἢ καλύτερα βλέπει, ξαφνικά, ἕνα ὑπερφυσικὸ ὅραμα ἐκεῖ ποὺ ἦταν πρὶν κενό. Σὲ πολλὲς περιπτώσεις, τὰ δυὸ κομμάτια τῆς ταινίας προβάλλονται σὲ μιὰ ὀθόνη καὶ ὁ ὀπερατὲρ παίρνει τότε μιὰ νέα ταινία, ποὺ εἶνε συνεχὴς καὶ δὲν παρουσιάζει τὸ παραμικρὸ χάσμα. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ κατὰ τὴν ἐξαφάνισι τοῦ φαντάσματος. Ἡ λῆψις διακόπτεται τὴ στιγμὴ ποὺ πρόκειται νὰ φύγη τὸ φάντασμα — ποὺ φεύγει, ἄλλωστε, μὲ τρόπο πολύ... φυσικὸ — γιὰ νὰ ἐπαναληφθῆ μόλις ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὸ ὀπτικὸ πεδίο τοῦ φακοῦ. Ἔτσι, χάνει κανεὶς ἀπὸ μπροστά του τὸ καταπληκτικὸ ὅραμα, σὰν νὰ ἦταν ἀέρας ἢ σκιά.

Τὸ καλύτερο φάντασμα τοῦ Χόλλυγουντ εἶνε πάντοτε... ἡ γοητευτικὴ Βερόνικα Λαίηκ. Ἡ τελευταία της ταινία «Παντρεύτηκα μιὰ στρίγγλα» θὰ παραμείνη ἀλησμόνητη.

Ρόλους φαντασμάτων ἔχουν παίξει ἐπίσης κατὰ καιροὺς ἡ Λύντα Ντάρνελ, ἡ Ἀνέλλα Στῆβενς, σύζυγος τοῦ ἠθοποιοῦ Μὰρκ Στῆβενς, ἡ γοητευτικὴ Μοΐρα Σῆρερ κτλ. Ἀπὸ τοὺς ἄνδρες, ὁ Πὼλ Μιοὺνι, ὁ Κλῶντ Ραὶνς καί, τελευταῖα, ὁ Ρόμπερτ Χέλμπαν ἔχουν ὑποδυθῆ μὲ μεγάλη ἐπιτυχία ρόλους νεκρῶν ποὺ ξαναγυρίζουν στὴ ζωὴ γιὰ νὰ σκορπίσουν τὸν τρόμο στοὺς ζωντανοὺς ἢ νὰ ἐκδικηθοῦν ἐκείνους ποὺ τοὺς ἔβλαψαν ἄλλοτε.

Καὶ δὲν εἶναι φυσικὰ ἀπ' τοὺς εὔκολους ρόλους.

Μὲ λίγες γραμμές

Δυὸ Ἄγγλοι διαρρῆκτες χρησιμοποίησαν τελευταίως ἕνα... καρυοθραύστη, γιὰ τὴ διάρρηξι ἑνὸς χρηματοκιβωτίου.

★

Σὲ μιὰ ἀγγλικὴ ὑπηρεσία ἐπισιτισμοῦ, ὁ κ. Μπούτσερ (ποὺ σημαίνει ἑλληνικὰ Χασάπης) ἀντικαταστάθηκε προσφάτως ἀπ' τὸν κ. Κόφφη (Καφφέ).

★

Τὸ μικρότερο κατάστημα τοῦ κόσμου βρίσκεται στὸ Τζόλιετ τοῦ Ἰλλινόϊς κι' ἔχει διαστάσεις 1,95 X 1,05

★

Τέσσερες μέρες μετὰ τὴν ἔναρξι τῆς κυνηγετικῆς σαιζόν, στὴν πολιτεία τοῦ Μίτσιγκαν, 11 κυνηγοὶ σκοτώθηκαν ἀπὸ ἀτυχήματα, ἄλλοι 3 ἐξαφανίσθηκαν καὶ 30 μπῆκαν στὸ νοσοκομεῖο.

★

Κατὰ τὴ σύντομη ἀπουσία ἑνὸς δικαστοῦ, στὸ Νέον Δελχί, πῆρε τὴ θέσι του ἕνας γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου, ἔβαλε πρόστιμο σὲ κάτι χαρτοπαῖκτες τσέπωσε τὰ χρήματα καὶ... βρίσκεται τώρα στὴ φυλακή!

★

Ὅταν πῆρε, τελευταίως, φωτιὰ ἕνα καμιόνι, στὸ Ἄλις Σπρίνγκς τῆς Αὐστραλίας, τὸ ἔσβυσαν μὲ... κάμποσες γκαζόζες καὶ μὲ νερὸ Σέλτς!

— Ξανατηλεφωνῆστε σὲ μιὰ ὥρα, γιατὶ ἡ κυρία παίρνει τὸ μπάνιο της!

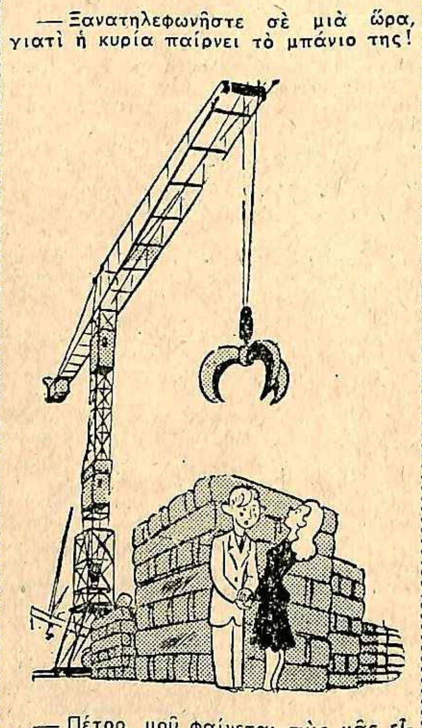

— Πέτρο, μοῦ φαίνεται πὼς μᾶς εἶδε ὁ πατέρας μου!...

(Ἀπὸ τὸ «Marius»)

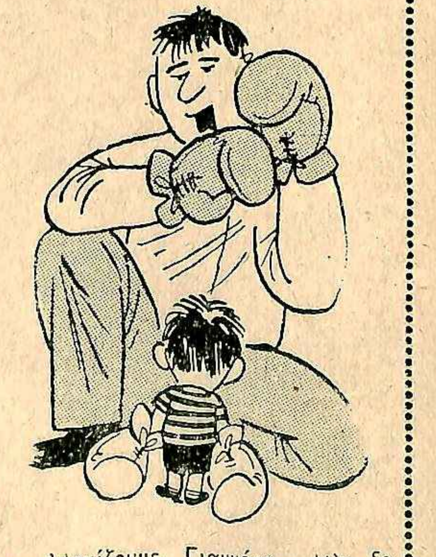

— Ἀρχίζουμε, Γιαννάκη... Μὴν ξεχνᾶς ὅμως ὅτι τὰ μοβόρικα χτυπήματα, ἀπαγορεύονται!...

ΠΡΙΝ ΚΑΘΙΕΡΩΘΗ ἡ 25η Μαρτίου τὸ 1838

Ποιὰ ἡμέρα πανηγυρίζαμε τὴν ἀνεξαρτησία μας

Τὴν ἐθνικὴ γιορτή μας τὴν πανηγυρίζουμε κάθε 25 Μαρτίου ἀπὸ τὸ ἔτος 1838.

Ἀπὸ τὴ χρονιὰ ἐκείνη, ποὺ μᾶς χωρίζουν 112 χρόνια μέχρι σήμερα, καθιερώθηκε, ὅπως εἶνε γνωστό, ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἐπίσημα γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς Ἀνεξαρτησίας μας. Τὸ σχετικὸ διάταγμα βγῆκε πέντε χρόνια μετὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ πρώτου βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Ὄθωνος. Ἔχει ἡμερομηνία 15 Μαρτίου 1838 καὶ συνυπογράφεται ἀπὸ τὸν τότε ὑπουργὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γ. Γλαράκη. Νὰ καὶ τὸ δικαιολογητικό του γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς ὡραιότατα τοποθετημένο μέσα στὴν ἐθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἀλήθεια:

«Θεωρήσαντες — λέγει — ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς 25 Μαρτίου, λαμπρὰ καθ' ἑαυτὴν εἰς πάντα Ἕλληνα διὰ τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν τελουμένην ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, εἶνε προσέτι λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος διὰ τὴν κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔναρξιν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, καθιεροῦμεν ταύτην εἰς τὸ διηνεκὲς ὡς ἡμέραν ἐθνικῆς ἑορτῆς...».

Δίκαια ὅμως θὰ ἐρχόταν στὴ σκέψι κάθε Ἕλληνος ἕνα λογικὸ ἐρώτημα ἢ μιὰ ἀπορία:

— Πρὶν ἀπὸ τὸ 1838 καὶ ἐπὶ 17 χρόνια (ὑπολογίζοντας ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι τοῦ 21 ὡς τὰ 1838) οἱ Ἕλληνες δὲν πανηγυρίζανε τὴν ἐθνική τους ἀνεξαρτησία;

Δηλαδὴ ὅλα τὰ χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως, ὕστερα τὸν καιρὸ τοῦ πρώτου κυβερνήτη τῆς Ἑλλάδος Καποδίστρια καὶ τέλος τὰ πέντε πρῶτα χρόνια ἀπὸ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ὄθωνος (1833 - 38), ἐμέναμε δίχως πανηγυρισμὸ ἐθνικῆς γιορτῆς;

Ἡ ἀπάντησι εἶνε ὅτι ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Γένους πανηγυριζόταν καὶ τότε. Πότε καὶ πῶς γιορταζόταν, καὶ ἐξ ἀφορμῆς ποιοῦ γεγονότος; Ἂς δοῦμε.

Ἡ γλυκεία καὶ ἐλπιδοφόρα εὐχὴ τῶν Ἑλλήνων: «Καὶ τοῦ χρόνου ἐλεύθεροι», ὅμοια μὲ τὴν ἄλλη ἐκείνη προσφώνησι τῶν ναυτικῶν μας: «Καλὴ πατρίδα»!, ἔφθασε ἡ ὥρα της, τέλος, νὰ πραγματοποιηθῆ μετὰ ὁλόκληρους αἰῶνες πόνων καὶ ἀγωνίας, ὅταν τὸ Ἔθνος ἄδραξε τὰ ὅπλα καὶ τὰ βράχια τῆς Ἑλλάδος ἀντιλάλησαν τὸ κροτοβόλημά τους. Ἐννηὰ μῆνες ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἔκρηξι τῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ μέσα στὸν ἴδιο χρόνο, συνερχόταν στὶς 20 Δεκεμβρίου 1821, στὴν Ἐπίδαυρο, ἡ πρώτη τῶν Ἑλλήνων ἐθνικὴ συνέλευσι γιὰ τὸ κήρυγμα τῆς ἐλευθερίας.

Βέβαια τὸ κήρυγμα αὐτὸ εἶχε πειὰ ἀπὸ μῆνες ἀντιβοήσει στὶς κοιλάδες καὶ στὰ βουνὰ τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος ἀπὸ τὸν πιὸ βροντόφωνο κήρυκα: τὸ καρυοφύλι. Ἀκόμη καὶ διατυπώσεις γραφτὲς τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους δὲν εἶχαν λείψει. Ἀλλὰ καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς πρὶν ἀπὸ τὴ συνέλευσι τῆς Ἐπιδαύρου δὲν εἶχε τύπο ἐπίσημο καὶ γενικό. Ἦταν περισσότερο πράξεις τοπικῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἑνώσεων, ποὺ δὲν εἶχαν χαρακτῆρα Πανελλήνιο. Γι' αὐτὸ σὰν πρώτη καὶ ἐπίσημη διαβεβαίωσι τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων θεωρήθηκε ἡ προκήρυξι ἐκείνη τῆς ἐθνοσυνελεύσεως τῆς Ἐπιδαύρου ποὺ βγῆκε τὴν 1 Ἰανουαρίου 1822.

Ἡ προκήρυξι αὐτὴ εἶνε σύντομη, ἀλλὰ πολυσήμαντη. Λίγες λέξεις ἔφθασαν γιὰ τὴ διατύπωσί της. Ποιὸς νὰ ἦταν συντάκτης της; Δὲν ξέρουμε. Ἴσως νὰ ἦταν ὁ Ἀλεξ. Μαυροκορδᾶτος, ἴσως ὁ Θεόδ. Νέγρης, ἴσως κάποιος ἄλλος. Μὰ ὅποιος κι' ἂν ἦταν πρέπει κανεὶς νὰ τὸν θαυμάση γιὰ τὰ λίγα σταράτα λόγια του.

Ἔγραφε:

«Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ ὑπὸ τὴν φρικώδη ὀθωμανικὴν δυναστείαν μὴ δυνάμενον νὰ φέρη τὸν βαρύτατον καὶ ἀπαραδειγμάτιστον ζυγὸν τῆς τυραννίας, καὶ ἀποσείσαν αὐτὸν μὲ μεγάλας θυσίας, κηρύττει σήμερον διὰ τῶν νομίμων παραστατῶν του, εἰς ἐθνικὴν συνηγμένην συνέλευσιν, τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ἐν Ἐπιδαύρῳ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1822 καὶ Α'. τῆς Ἀνεξαρτησίας».

Ἡ πρᾶξι αὐτὴ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως Ἐπιδαύρου εἶνε ἡ πρώτη ἐπίσημη καὶ πανελλήνια κήρυξι τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Λοιπὸν πρὶν ἀπὸ τὴν 25 Μαρτίου, μέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ποὺ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τόσο εὐοίωνα ἀποδέχτηκε ὡς ἀρχὴ τοῦ ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας του μὲ τὸ παληὸ ἐκεῖνο Ὀθωνικὸ διάταγμα τοῦ 1838, μιὰ ἄλλη ἡμερομηνία πανηγυριζόταν ἀπὸ τὸ Ἔθνος γιὰ τὴν αὐθυπαρξία του: ἡ 1 Ἰανουαρίου.

Δὲν ἔχουμε καὶ πάρα πολλὲς πληροφορίες γιὰ τὸν τρόπο ποὺ οἱ πρόγονοί μας πανηγύριζαν τὴν ἐθνικὴ ἡμέρα τῆς 1 Ἰανουαρίου. Πολλὲς φορὲς ἡ ἀγωνία τοῦ πολέμου, ἡ συγκίνησι τῶν μαχῶν, κάποτε οἱ διχόνοιες καὶ οἱ διαιρέσεις μεταξύ τους δηλητηρίαζαν τὴ χαρὰ τῆς ἐπετείου.

Κάθε φορὰ ὅμως ποὺ τὸ δεξὶ χέρι τοῦ Θεοῦ εἶχε εὐλογήσει τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα, ἡ πρώτη τοῦ νέου Ἔτους ἀνέτελλε λαμπρὴ καὶ γιορτάσιμη.

Ἔτσι χαιρέτιζαν στὸ κύριο ἄρθρο τους τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικὰ» τὴν 1 Ἰανουαρίου 1824:

«Ὁ συνεχὴς τῶν κανονίων κρότος καὶ τοῦ λαοῦ ὅλου αἱ χαρμόσυναι φωναὶ ἀνήγγειλαν σήμερον τὴν ἐνιαύσιον πανήγυριν τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν καθιέρωσιν τοῦ ἡμετέρου πολιτεύματος ἐπὶ τῆς πρώτης ἐν Ἐπιδαύρῳ συνελεύσεως...».

Ὥστε καὶ ἐπὶ Ἐπαναστάσεως, ὅπως καὶ ἐπὶ Καποδίστρια καὶ ἐπὶ Ὄθωνος — ὡς τὰ 1838 — δὲν ἔμενε χωρὶς πανηγυρισμὸ ἡ ἐπέτειος τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας. Ἡ μόνη διαφορὰ ἦταν ὅτι τὰ πρῶτα χρόνια ἡ ἐθνικὴ γιορτὴ πανηγυριζόταν κάθε 1 Ἰανουαρίου γιὰ τὸ ἐθνικὸ γεγονὸς ποὺ ἀναφέραμε.

Νὰ καὶ μιὰ ἀκόμη περιγραφὴ ἀπὸ ἄλλη ἐφημερίδα τοῦ 1834 — τὸν «Σωτῆρα»:

«Ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ νέου Ἔτους, ἐγκαρδιώτατοι ἀπενεμήθησαν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς αἱ εὐχαὶ τῶν πιστῶν πρὸς τὸν Ὕψιστον, εἰς ὃν χρεωστεῖ ὁ ἑλληνισμὸς τὴν ἐθνικήν του ἀνεξαρτησίαν τὴν κυρωθεῖσαν, διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ συνελεύσεως κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1822, ὑπὸ τῶν ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ τελούντων καὶ δακρυόντων καὶ ἀσπαζομένων ἀλλήλους ἀντιπροσώπων του...».

ΓΚΑΓΚΑΡΗΣ

Πρωτότυπος πλειστηριασμὸς

Στὸ Μόναχο, μιὰ ὡραιοτάτη χορεύτρια, ἡλικίας 16 χρόνων, εἶχε τὴν πρωτότυπη ἰδέα, κατὰ τὴ διάρκεια ἑνὸς χοροῦ, νὰ βγάζη ἕνα-ἕνα τὰ ροῦχα της καὶ νὰ τὰ πουλάη σὲ πλειστηριασμὸ στοὺς θεατάς. Στὸ τέλος, ἔμεινε ὅπως ἡ Εὔα... χωρὶς τὸ φύλλον τῆς συκῆς! Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτή, μ' ὅλες τὶς προσπάθειες τῆς ἀστυνομίας γιὰ νὰ τὴν βρῆ, ἔχει γίνει ἄφαντη.

Ο ΜΩΡΙΣ ΣΕΒΑΛΙΕ ΣΤΟ ΜΙΛΑΝΟ

Ὁ συμπαθὴς Γάλλος κωμικὸς Μωρὶς Σεβαλιὲ ἔφτασε πρὸ ἡμερῶν στὸ Μιλᾶνο, ὅπου πρόκειται νὰ ἐμφανιστῆ σ' ἕνα μεγάλο «βαριετέ». Στὸ σταθμὸ ὑπεδέχθη τὸν μεγάλο καλλιτέχνη μιὰ εὔθυμη παρέα μεταμφιεσμένων Ἰταλῶν φοιτητῶν. Στὴ φωτογραφία μας ὁ Μωρὶς σφίγγει τὸ χέρι ἑνὸς ἐκ τῶν Μιλανέζων θαυμαστῶν του.

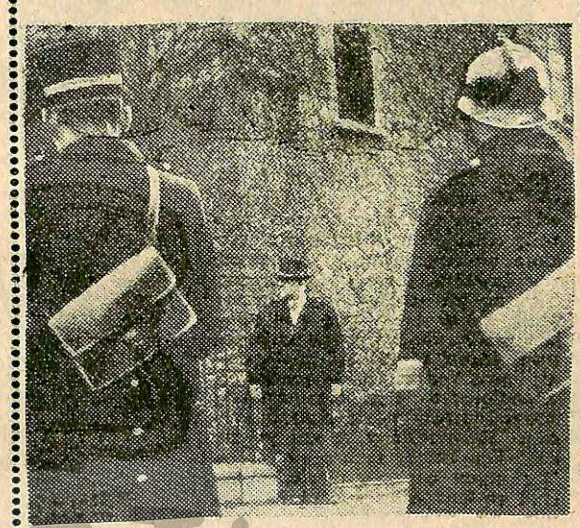

Ο ΝΕΟΣ «ΔΟΚΤΩΡ ΤΖΕΚΥΛ»

Ὅλος ὁ βελγικὸς Τύπος ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἀνακάλυψι ἑνὸς νέου «Δόκτορος Τζέκυλ». Πρόκειται γιὰ ἕνα γνωστότατον Βέλγο χειροῦργο, ποὺ ἐνῶ τὴν ἡμέρα ἦταν γιὰ ὅλους ὁ ἀξιοσέβαστος δόκτωρ Ρίτσαρντ, τὸ βράδυ γινόταν αἱμοβόρος «γκάνγκστερ» καὶ δολοφονοῦσε τοὺς καλύτερους Βέλγους χειροῦργους ἀπὸ καθαρὴ ἐπαγγελματικὴ ἀντιζηλία! Ὡς τὴν ἡμέρα τῆς συλλήψεώς του, εἶχε δολοφονήσει τέσσερες διαπρεπεῖς Βέλγους χειροῦργους! Στὴ φωτογραφία μας ὁ Ρίτσαρντ τὴ στιγμὴ ποὺ πρόκειται νὰ κάνη ἀναπαράστασι τῶν ἐγκλημάτων του.

ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΡΟΛΟΓΙΑ

Τὸ ρολόϊ αὐτὸ τοῦ χεριοῦ μπορεῖ νὰ τὸ κάνη κανεὶς νὰ πηγαίνη γρηγορώτερα ἢ σιγώτερα, χωρὶς ν' ἀνοίξη τὸ καπάκι του, χάρις σὲ μιὰ βίδα ποὺ ἔχει στὸ πίσω μέρος καὶ ἡ ὁποία περιστρεφόμενη κανονίζει τὴν ταχύτητα τῆς μηχανῆς.

Ἕνα δυνατὸ χτύπημα στὸ κεφάλι ἔρριξε τὸν Κέσσελ ξερὸ στὴ γῆ.

Ἕλληνες καὶ ξένοι ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἕνας Ἕλληνας καταδότης

Μόλις κατέρρευσε ἡ Ἰταλία, οἱ Γερμανοὶ ἀντὶ νὰ αἰσθανθοῦν τὸν κίνδυνο ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσε, ἐξαπέλυσαν νέο κῦμα τρομοκρατίας σὲ ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα. Στὶς συνοικίες τῆς Ἀθήνας τὰ μπλόκα εἶχαν γενικευθῆ κι' οἱ ἐκτελέσεις τῶν ὁμήρων πολλαπλασιάζονταν καθημερινά. Μέσα σ' ἕνα μῆνα — Δεκέμβριος τοῦ 1943 — μόνο στὸ Σκοπευτήριο τῆς Καισαριανῆς τουφεκίστηκαν πάνω ἀπὸ διακόσιοι Ἕλληνες, ἄντρες καὶ γυναῖκες. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰ Ἔς - Ἔς εἶχαν φέρει στὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴ Φινλανδία καὶ τὴ Νορβηγία, τὰ πιὸ φανατικὰ στελέχη τους. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἦταν κι' ὁ ὑπολοχαγὸς Γιόχαν Κέσσελ ποὺ ἀνάλαβε ὑπηρεσία στὴ μονάδα «3000» κοντὰ στὸν ταγματάρχη φὸν Στρὰτς ποὺ ἦταν ἀρχηγός της. Ὁ Κέσσελ ἦταν μόλις εἰκοσιδύο χρονῶν, ψηλὸς καὶ μὲ κατακόκκινα μαλλιά. Ὅσοι ἀπ' τοὺς Ἕλληνες πατριῶτες πέρασαν ἀπ' τὰ χέρια του καὶ κατώρθωσαν νὰ ἐπιζήσουν, μὲ φρίκη θυμοῦνται τὴ σαδιστική του μανία. Τόση ἦταν ἡ ἀγριότητά του ὥστε πολλὲς μυστικὲς ὀργανώσεις προσπάθησαν νὰ τὸν βγάλουν ἀπ' τὴ μέση μὲ κάθε τρόπο. Δυὸ ἀπόπειρες ἔγιναν ἐναντίον του χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα. Ἡ πρώτη, στὶς 13 Σεπτεμβρίου 1943 ἀπὸ μερικὰ ψυχωμένα παιδιὰ τοῦ ΕΑΜ. Τοῦ εἶχαν στήσει καρτέρι στὴν ὁδὸ Ἁγίου Μελετίου καὶ Παμίσου, τὴν ὥρα ποὺ ὁ Κέσσελ ἐπέστρεφε μὲ τ' αὐτοκίνητό του. Τρεῖς χειροβομβίδες τοὔρριξαν κατὰ μέτωπο, μὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἡ δεύτερη ἀπόπειρα ἔγινε, τὴν ἴδια ἐποχὴ περίπου, στὴ λεωφόρο Ἀλεξάνδρας ποὺ ἀπέτυχε κι' αὐτὴ ὅπως καὶ ἡ πρώτη. Ὁ Κέσσελ εἶχε καταλάβει πιὰ πὼς μπῆκε στὸν κατάλογο τῶν «προγεγραμμένων». Ὅπως φαίνεται ὅμως δὲν ἦταν ἄνθρωπος ποὺ τρόμαζε εὔκολα. Οἱ προφυλάξεις ποὺ πῆρε γιὰ τὸν ἑαυτό του ἦσαν ἐλάχιστες. Αὔξησε ὅμως τοὺς πράκτορές του κι' ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς πρῶτος καὶ καλύτερος ἦταν ὁ Θωμᾶς Ἀποστολίδης, τὸ γνωστὸ γκαρσόνι τοῦ Λουμίδη.

Ὁ Ἀποστολίδης ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἐπικίνδυνους πράκτορες τῶν Γερμανῶν. Ἔπαιρνε ὁδηγίες ἀπ' τὰ μυστικὰ γραφεῖα τῶν Ἔς - Ἔς, τῆς ὁδοῦ Ψαρῶν 6, εἶχε ταυτότητα ἐλεύθερης κυκλοφορίας γιὰ τὴ νύχτα καὶ τὰ θύματά του ἦσαν ἄφθονα. Οἱ Γερμανοὶ τὸν χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὴν ἀνακάλυψι Ἑλλήνων καὶ Ἄγγλων πρακτόρων. Τοῦ ἔδιναν τὶς φωτογραφίες τους καὶ μ' αὐτὲς ἄρχιζε τὶς ἔρευνες γιὰ τὴν ἀνεύρεσί τους. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ κατώρθωσε νὰ πετύχη πολλοὺς ποὺ πιάστηκαν ὕστερ' ἀπὸ καταδοσί του. Στὸ κέντρο ὅμως τοῦ Λουμίδη δούλευε κι' ἕνας ἀληθινὸς πατριώτης, ὁ κ. Γιάννης Σακελλαρίου, ποὺ παρακολουθοῦσε ἄγρυπνα τὴ «δουλειὰ» τοῦ συναδέλφου του. Ὅταν βεβαιώθηκε πὼς εἶχε νὰ κάνη μὲ προδότη, κατάφερε κι' ἦρθε σ' ἐπαφὴ μὲ τὸν κ. Σπῦρο Κώτση καὶ τοῦ ἐξήγησε τὴν ὑπόθεσι. Ὁ κ. Κώτσης ἦρθε ἀπ' τὴ Μ. Ἀνατολὴ μαζὶ μὲ τὸ Γιάννη Τσιγάντε. Ὅταν ὁ τελευταῖος σκοτώθηκε, ἀνάλαβε αὐτὸς τὴν ἀρχηγία τοῦ «Μίδα 614».

—Ὁ Ἀποστολίδης εἶναι τὸ δεξὶ χέρι τοῦ Σβέρμπελ, προϊσταμένου τῆς γερμανικῆς προπαγάνδας Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, τοῦ εἶπε ὁ Σακελλαρίου. Κι' ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ δουλεύει μαζὶ μὲ τὰ Ἔς - Ἔς. Πῶς μπορῶ νὰ σᾶς βοηθήσω;

— Νὰ τοῦ πῆς πὼς θέλεις νὰ δουλέψης μαζί του. Εἶναι ἀνάγκη νὰ μάθης ποιοὺς ἔχει στὸ μάτι καὶ ποιοὺς πρόκειται νὰ «τσιμπήση» τὶς μέρες αὐτές. Εἶναι ἡ καλύτερη βοήθεια ποὺ μπορεῖς νὰ μᾶς δώσης.

Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ ὁ κ. Σακελλαρίου ἄρχισε νὰ τριγυρίζη τὸ συνάδελφό του, περιμένοντας τὴν κατάλληλη ὥρα νὰ τοῦ προτείνη «συνεργασία». Κι' ἡ εὐκαιρία δὲν ἄργησε νὰ βρεθῆ. Ἕνα βράδυ ποὺ ὁ Ἀποστολίδης ἦταν μισομεθυσμένος τοῦ ἔπεσε ἀπὸ δίπλα.

—Ἀποφάσισα, ξέρεις, νὰ κάνω τὴ δουλειὰ ποὺ κάνεις καὶ σύ, τοῦ εἶπε χωρὶς περιστροφές. Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα καὶ σὺ ξοδεύεις ἄφθονα. Δὲ μοῦ δίνεις τὶς φωτογραφίες ποὺ κρατᾷς πάνω σου νὰ τοὺς ρίξω μιὰ ματιά; Ἴσως γνωρίζω κανένα ἀπ' τοὺς καταζητούμενους.

Ἀνύποπτος ὁ Ἀποστολίδης καὶ βέβαιος γιὰ τὴν εἰλικρίνεια τοῦ συναδέλφου του ἔβγαλε ἀπὸ ἕνα φάκελλο μερικὲς φωτογραφίες κι' ἄρχισε νὰ τοῦ τὶς δείχνη μιὰ - μιά. Ἡ παρέλασι τῶν πατριωτῶν εἶχε ἀρχίσει. Ὅταν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι βρέθηκε αὐτὸς ὁ φάκελλος στὸ δωμάτιο τοῦ Ἀποστολίδη, ἦσαν ἐκεῖ μέσα ἡ φωτογραφία τῆς θρυλικῆς Λέλας Καραγιάννη, τῆς Μάρτζορυ Λούες, τῆς Αὐγῆς Μιαούλη, τοῦ δικηγόρου Ἀλέκου Ἰωαννίδου, ἀρχηγοῦ τοῦ κλιμακίου «Πάρις» τοῦ κ. Ἄλκη Δελμούζου, ὑπαρχηγοῦ τῆς ὀργανώσεως «Ἀπόλλων» τοῦ κ. Γιάννη Βλαχάκη, τῶν δημοσιογράφων Παναγιώτη Κουσουλάκου καὶ Παναγιώτη Τσουτάκου, συνδέσμων τῶν «Βυρώνων» τοῦ Πολωνοῦ Γιώζεφ Πελίνσκυ καὶ τῶν Ἄγγλων Τζὼν Χάουπ, Ἔρνεστ Χὰντ καὶ Ντὸν Στόττ. Πῶς τὰ κατάφερε νὰ τοὺς συγκεντρώση ὅλους αὐτούς, ἕνας Θεὸς ξέρει. Ἀπ' τὶς φωτογραφίες αὐτὲς ὁ κ. Σακελλαρίου ἀναγνώρισε τὸν τέως ἀστυνομικὸ κ. Τζαβέλλα, τὸ δικηγόρο Κώστα Μπούρα καὶ τὸν ὑπάλληλο τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης κ. Γ. Κατσιμῆτρο, ποὺ ἦσαν κι' οἱ τρεῖς μέλη τῆς ὀργανώσεως Τσιγάντε καὶ καταζητοῦνταν ἐπίμονα ἀπ' τὴν Γκεστάπο.

Ὁ κ. Σακελλαρίου καμώθηκε πὼς κάτι μποροῦσε νὰ προσφέρη κι' αὐτὸς στοὺς Γερμανοὺς κι' ὁ Ἀποστολίδης τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τὸν φέρη σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν ὑπηρεσία του. Στὸ διάστημα ὅμως αὐτὸ ὁ Ἕλληνας πατριώτης συναντήθηκε μὲ τὸν κ. Κώτση. Ὁ τελευταῖος τοῦ ἔδωσε σχετικὲς ὁδηγίες ποὺ ἀπέβλεπαν στὸ πῶς νὰ παραπλανήσουν τὶς γερμανικὲς ἀρχές. Τὴν ἑπομένη ὁ Ἀποστολίδης τὸν ὁδήγησε μ' ἕνα πολυτελέστατο ἁμάξι στὴν ὁδὸ Ψαρῶν 6, ὅπου οἱ Γερμανοὶ τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ πολλὲς φιλοφρονήσεις. Τοῦ ἔδωσαν 200.000 δραχ. ὡς πρώτη δόσι καὶ τὴν ἐξουσιοδότησι ν' ἀσχοληθῆ μὲ τὴν ἀνεύρεσι καὶ τὴ σύλληψι ἰδίως τοῦ Κατσιμήτρου. Φυσικὰ ὁ κ. Σακελλαρίου τὸ... ὑποσχέθηκε. Ἀλλὰ μόλις βγῆκε ἀπ' τὰ γραφεῖα τῶν Ἔς - Ἔς τὸν περίμενε ὁ κ. Κώτσης. Ἐκεῖ τοῦ εἶπε τὰ καθέκαστα καὶ τὶς ἐντολὲς ποὺ πῆρε ἀπ' τοὺς Γερμανούς. Ὁ κ. Κώτσης τοῦ σύστησε τότε νὰ προσπαθήση νὰ μὴ χάση τὴν ἐπαφὴ μὲ τὸ «μυστικὸ» αὐτὸ γραφεῖο καὶ τοῦ ὑπόδειξε ποιοῦ εἴδους φανταστικὲς πληροφορίες νὰ μεταδίνη στοὺς Γερμανοὺς γιὰ ν' ἀποκτήση τὴν ἐμπιστοσύνη τους. Στὸ μεταξὺ ὁ κ. Κώτσης εἰδοποίησε τὸν κ. Τζαβέλλα νὰ προσέχη, τὸ δὲ Κατσιμῆτρο τὸν ἔστειλε νὰ κρυφτῆ στὴν Πεντέλη. Δὲν παράλειψε ἀκόμη νὰ εἰδοποιήση τὸν Κωστα Μπούρα (γιὰ τὴ δρᾶσι τοῦ τελευταίου γράψαμε ἐκτενέστερα σ' ἕνα ἀπ' τὰ προηγούμενα τεύχη μας), μὰ ἦταν ὅμως ἀργά. Ἡ προδοσία εἶχε γίνει. Ὁ ἡρωικὸς ἀσυρματιστὴς τοῦ «Μίδα 614» ἔπεφτε στὰ χέρια τῶν Γερμανῶν γιὰ νὰ τὸν τουφεκίσουν στὶς 19 Ἰουνίου 1943.

Ἡ συνεργασία αὐτὴ τοῦ κ. Κώτση καὶ τοῦ κ. Σακελλαρίου συνεχίστηκε ἀρκετὸ διάστημα, ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ σταμάτησε ἀπὸ ἄλλα μοιραῖα γεγονότα. Ὁ Ἀποστολίδης ὅμως ἐξακολούθησε τὸ προδοτικό του ἔργο. Αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο λοιπὸν διάλεξε γιὰ συνεργάτη του ὁ ὑπολοχαγὸς Γιόχαν Κέσσελ καὶ δὲν ἔπεσε ἔξω. Μέσα σ' ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα ὁ Ἀποστολίδης τοῦ πρόσφερε ὡς δῶρο τρεῖς Βρεταννοὺς πράκτορες. Τοὺς Στῆβεν Στάϋφερ, Μπὶλλ Τόμψον καὶ Τζέκυ Κλέρρ. Ἡ τελευταία αὐτὴ ἐπιτυχία του, ἔκανε τὶς μυστικὲς ὀργανώσεις τῆς Ἀθήνας ν' ἀναστατωθοῦν. Ὁ Θωμᾶς Ἀποστολίδης κι' ὁ Γιόχαν Κέσσελ ἔπρεπε νὰ φύγουν ἀπ' τὴ μέση μὲ κάθε τρόπο. Τὴν πρωτοβουλία τὴν ἀνάλαβε ὅπως πάντα ἡ ὀργάνωσι «Μπουμπουλίνα». Ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα στελέχη της ἦταν ὁ Λίλος Σκηνίτης, διερμηνέας, κατόπιν ἐντολῆς, στὰ Ἔς - Ἔς. Μ' αὐτὸν ἡ Καραγιάννη κατώρθωσε νὰ πετύχη τὸ σκοπό της. Καὶ νὰ πῶς ἔγιναν τὰ πράγματα: Ὁ Σκηνίτης, ἐπισκέφτηκε ἕνα πρωῒ τὸ Γιόχαν Κέσσελ στὸ γραφεῖο του καὶ τοῦ εἶπε ὅτι ἀπὸ κάποιες πληροφορίες φίλων του ἔμαθε ὅτι στὴν Καλλιθέα δούλευε κάποιος συμμαχικὸς πομπός. Ὁ Κέσσελ πετάχτηκε πάνω.

— Γιατὶ καθόμαστε τότε; ρώτησε γεμᾶτος ἀνυπομονησία. Σὲ ποιὸ δρόμο βρίσκεται;

— Αὐτὸ προσπαθῶ νὰ μάθω, τοῦ εἶπε ἥσυχα ὁ Σκηνίτης. Ἀκόμη δὲν ξέρουμε ποῦ ἀκριβῶς δουλεύει αὐτὸς ὁ πομπός. Ὡστόσο βρίσκεται κοντὰ στὴν πλατεῖα τῆς Καλλιθέας. Ἂν θέλετε, τὸ βράδυ, μποροῦμε νὰ κάνουμε ἕνα περίπατο ὡς ἐκεῖ. Θὰ σᾶς ὑποδείξω τὰ σπίτια ποὺ ὑποψιάζομαι. Ἂν μάλιστα ἔρθη μαζί σας κι' ὁ Ἀποστολίδης τόσο τὸ καλλίτερο. Ἴσως πετύχουμε τίποτε περισσότερο.

— Σύμφωνοι, ἀπάντησε ἐνθουσιασμένος ὁ Κέσσελ. Ἀπόψε στὶς δέκα καὶ τέταρτο θἄρθω νὰ σᾶς πάρω μὲ τ' αὐτοκίνητό μου. Θἄχω μαζί μου καὶ τὸν Ἀποστολίδη.

Δυστυχῶς ὁ Ἀποστολίδης δὲν ἦταν μαζί του ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Ὅλη μέρα ὁ Κέσσελ ἔψαχνε νὰ τὸν βρῆ, μὰ στὸ τέλος τοῦ εἶπαν ὅτι πῆγε στὸ Μαραθῶνα γιὰ μιὰ «ἐπείγουσα» δουλειά. Ἔτσι ὁ Γερμανὸς πῆγε μὲ τ' αὐτοκίνητό του — ποὺ τ' ὁδηγοῦσε ὁ ἴδιος — νὰ παραλάβη τὸ Σκηνίτη. Ὁ ἡρωϊκὸς γέρος ἦταν ἕτοιμος. Κάθησε πλάϊ στὸν Κέσσελ ποὺ ξεκίνησε ὁλοταχῶς γιὰ τὴν Καλλιθέα. Ψιλόβρεχε κι' ἡ λεωφόρος Συγγροῦ γυάλιζε σὰν ἕνα τεράστιο φίδι ὡς τὸ Δέλτα τοῦ Φαλήρου. Ὅταν ἔφτασαν στὴν πλατεῖα τῆς Καλλιθέας, ὁ Σκηνίτης εἶπε τοῦ ὑπολοχαγοῦ νὰ στρίψη τὴν ὁδὸ Ἀνακρέοντος καὶ νὰ σταθῆ στὸ πίσω μέρος τῆς στοᾶς Καραντινοῦ. Ἐκεῖ τὸν περίμεναν τρεῖς φίλοι του ποὺ θὰ τοὔλεγαν γιὰ τόν... ἀσύρματο. Ἔτσι κι' ἔγινε. Μόλις σταμάτησε τ' αὐτοκίνητο, ἀπ' τὸ πιὸ σκοτεινὸ σημεῖο τῆς στοᾶς βγῆκαν τρία παλληκάρια ποὺ τοὺς πλησίασαν.

— Λοιπόν; τοὺς ρώτησε ὁ Σκηνίτης. Φέρατε τὶς πληροφορίες ποὺ σᾶς ζήτησα;

— Ναί, αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ ἀσύρματος δουλεύει. Μάθαμε τὸ σπίτι καὶ μποροῦμε νὰ τοὺς πιάσουμε ἐπ' αὐτοφώρῳ.

—Ἐμπρός! φώναξε ὁ Κέσσελ βγάζοντας τὸ περίστροφό του. Ἂς μὴ χάνουμε καιρό...

Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ βγῆ ἀπ' τ' αὐτοκίνητό του. Ἕνα δυνατὸ χτύπημα στὸ κεφάλι τὸν ἔρριχνε ξερὸ στὴ γῆ. Τὴν ἴδια στιγμὴ μιὰ γυναῖκα παρουσιάστηκε. Τὰ μάτια της ἔλαμπαν χαρούμενα μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι. Ἦταν ἡ Λέλα Καραγιάννη ποὺ εἶχε καταστρώσει τὸ τολμηρὸ αὐτὸ σχέδιο μαζὶ μὲ τοὺς ἡρωϊκοὺς συνεργάτες της. Ὁ Γιόχαν Κέσσελ μεταφέρθηκε ἀναίσθητος μέσα στὸ ἴδιο αὐτοκίνητο στὴν Ἀθήνα, ὅπου τὸν ἔκρυψαν προσωρινὰ σ' ἕνα καταφύγιο τῆς ὀργανώσεως, ὁδὸς Φυλῆς 266. Ἀπὸ κεῖ τὸν ἔστειλαν στὴ Μ. Ἀνατολὴ γιὰ νὰ πληρώση τὶς ἁμαρτίες του. Ὁ Θωμᾶς Ἀποστολίδης ποὺ κατάφερε νὰ γλυτώση σὰν ἀπὸ θαῦμα τὸ βράδυ ἐκεῖνο, πιάστηκε μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι καὶ σήμερα βρίσκεται στὶς φυλακὲς καταδικασμένος σὲ ἰσόβια δεσμά. Μονάχα ἐκεῖνοι ποὺ πρωτοστάτησαν γιὰ νὰ τοὺς βγάλουν ἀπ' τὴ μέση δὲ ζοῦνε σήμερα. Ἡ Λέλα Καραγιάννη τουφεκίστηκε λίγους μῆνες ἀργότερα ὕστερ' ἀπ' τὴν ἐκτέλεσι τοῦ ἡρωϊκοῦ της συντρόφου: τοῦ Λίλου Σκηνίτη...

✪✪✪

Ἐπιδρομὴ Κομάντος

Μιὰ ἥσυχη ἀνοιξιάτικη νύχτα (Ἀπρίλης τοῦ 1944) ἡ πρωτεύουσα τῆς Μυτιλήνης, ἡ Λέσβος, κοιμόταν ὅπως πάντα τὸν ἐφιαλτικό της ὕπνο. Ποῦ καὶ ποῦ μονάχα ἀκουγόταν τὸ σιδερένιο βάδισμα κανενὸς Γερμανοῦ ποὺ τὸ διέκοπταν τὰ συνεχῆ «ἄλτ» τῶν περιπόλων καὶ τῶν φρουρῶν. Ἡ ὑπηρεσία τῆς Γκεστάπο εἶχε ἐγκατασταθῆ σὲ μιὰ παραλιακὴ βίλλα, ἕνα χιλιόμετρο περίπου ἔξω ἀπ' τὴν πόλι. Ἡ βίλλα αὐτὴ ποὺ ἀνήκει στὴν οἰκογένεια Ἠλιοπούλου, εἶναι χτισμένη ψηλὰ σ' ἕνα βράχο ποὺ δεσπόζει 25 - 30 μέτρα πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα. Δίπλα της ἀκριβῶς ἦταν τὸ προσωρινὸ στρατόπεδο συγκεντρώσεως. Συρματοπλέγματα, νάρκες, πολυβολεῖα, ἔδιναν μιὰ τρομακτικὴ εἰκόνα κολάσεως. Κανεὶς ὡστόσο δὲ φανταζόταν πὼς ἐκείνη τὴ νύχτα θὰ δέχονταν οἱ Γερμανοὶ ἕνα μικρὸ τμῆμα Ἑλλήνων κομάντος καὶ πὼς ὁλόκληρο τὸ νησὶ θ' ἀνάσαινε, γιὰ λίγες ὧρες τουλάχιστον, τὸν ζωογόνο ἀέρα τῆς λευτεριᾶς. Ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς τῆς τολμηρῆς ἐπιχειρήσεως ἦταν ὁ συνταγματάρχης κ. Ἀντρέας Καλλίνσκης, διοικητὴς τῆς Ι μοίρας καταδρομῶν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, ὑποστράτηγος σήμερα τῶν Λ.Ο.Κ. Ἡ ἀπόβασι ποὺ ἔγινε μ' ἕνα ἐπιδρομικὸ ML περασμένα μεσάνυχτα καὶ σ' ἕνα ἀπόμερο λιμανάκι τῆς Μυτιλήνης — ἀνάμεσα στὴ Νεάπολι καὶ τὴ Βαρειά, πέντε χιλιόμετρα περίπου ἔξω ἀπ' τὴ νότια πλευρὰ τῆς πόλεως — προσχεδιασμένη μὲ τὸν καλύτερο τρόπο, ἐπεφύλαγε τὴν πιὸ ὀδυνηρὴ ἔκπληξι στοὺς ναζί. Οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς τολμηροὺς αὐτοὺς ἄντρες ἦσαν Μυτιληνοὶ ποὺ γνώριζαν τὴν περιοχὴ σπιθαμὴ πρὸς σπιθαμή. Σκοπὸς τῆς ἐπιδρομῆς αὐτῆς ἦταν:

1) Ἀποφυλάκισι ὁμήρων καὶ καταδίκων. 2) Περισυλλογὴ ἀρχείων τῆς Γκεστάπο. 3) Σύλληψι καὶ ἀπαγωγή, στὴν ἀνάγκη δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τόπου ἐκτέλεσις τῶν ἀντρῶν τῆς Γκεστάπο καὶ 4) ὁ φόνος ἑνὸς τρομεροῦ λυκόσκυλου τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν τῆς Γκεστάπο, ποὺ κατατυραννοῦσε τοὺς ἀθώους ἀνακρινόμενους Ἕλληνες δαγκάνοντάς τους τὸ λαιμὸ καὶ ἀναγκάζοντάς τους νὰ ὁμολογοῦν σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιθυμίες τῶν κατακτητῶν.

Οἱ 30 ὡς 32 αὐτοὶ ἄντρες κατανεμήθηκαν ὡς ἑξῆς: Ἡ ὁμάδα Α, ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ὀχτὼ ἄντρες μὲ τὸν ἀντισυνταγματάρχη Ἀντρέα Καλλίνσκη, ἀνθυπολοχαγὸ Μιχαὴλ Γαληνό, πέντε ὁπλίτες καὶ τὸ Νοτιαφρικανὸ λοχαγὸ Σαὶν Ζὸρ — τοῦ ΙΙ Βρεταννικοῦ Γραφείου — θὰ βάδιζε πρὸς τὴ βίλλα Ἠλιοπούλου ὅπου ἦσαν τὰ γραφεῖα τῆς Γκεστάπο καὶ τὰ κελλιὰ τῶν μελλοθανάτων. Ἡ ἀποστολή της εἶχε σκοπὸ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν κρατουμένων καὶ τὴν περισυλλογὴ τῶν ἀρχείων τῆς Γκεστάπο.

Ἡ ὁμάδα Β, ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν κι' αὐτὴ ὀχτὼ ἄντρες μὲ τοὺς ὑπίλαρχο Κωνσταντῖνο Σταθᾶτο, ἀνθυποσμηναγὸ Χαράλαμπο Μακρῆ, λοχία Παναγ. Φουντοῦκο καὶ πέντε ὁπλίτες, θὰ βάδιζε πρὸς τὴν οἰκία Καράλη ὅπου στρατωνίζονταν οἱ ἄντρες τῆς Γκεστάπο μὲ τὸ διοικητή της Χὰνς Βούντερλιχ, τὸν ὑποδιοικητή της Μπροῦνο καὶ τ' ἄγριο

(Ἡ συνέχεια ὄπισθεν)

Μιὰ ριπὴ πολυβόλου σώριασε τὸ διοικητὴ Βούντερλιχ, τὸν ὑποδιοικητὴ Μπροῦνο καὶ τὸ σωφὲρ Μπέρναρ Κάρλ, νεκροὺς στὴ βεράντα!...

Ἕλληνες καὶ ξένοι κατάσκοποι ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

λυκόσκυλο ποὺ προαναφέραμε καὶ ποὺ ἄκουγε στὸ ὄνομα Αἴας.

Ἡ ὁμάδα Γ, ἀπὸ δώδεκα ἄντρες μὲ τοὺς ὑπολοχαγὸν Ἀθανάσιο Δημητριάδη, ἀνθυπολοχαγοὺς Χρύσανθο Θερμιώτη καὶ Εὐθύμιο Καραδῆμα, ἐπιλοχίαν Ψυχογυιὸν καὶ ὀχτὼ ὁπλίτες, θὰ βάδιζε πρὸς τὸ Διδασκαλεῖο, ὅπου κρατοῦνταν κάπου ἑκατὸν πενήντα φυλακισμένοι ἄντρες καὶ γυναῖκες. Ἡ ἀποστολή της ἦταν νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴ γερμανικὴ φρουρὰ καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς κρατουμένους.

Ἡ ὁμάδα Δ, ἀπὸ τέσσερις ἄντρες μὲ τοὺς ἀνθυπολοχαγὸ Ἀντρέα Τόμπρα, λοχία Ἀλέξαντρο Κριτζᾶ καὶ δυὸ ὁπλῖτες — ὁ ἕνας ἦταν Ἄγγλος — ἦταν ἡ ὁμάδα ποὺ θὰ κάλυπτε τὰ νῶτα τους καὶ τὴν ὀπισθοφυλακή. Ἡ ἀποστολή της: ἀπαγόρευσι μετακινήσεως οἱουδήποτε καὶ ὁσωνδήποτε ἐχθρικῶν δυνάμεων πρὸς τὰ ὑπόλοιπα τμήματα τῶν κομάντος. Σὲ περίπτωσι ὑπερτέρων δυνάμεων ἡ ὁμάδα αὐτὴ ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ παραμείνῃ στὴ θέσι της, νὰ καταστρέψῃ τὶς τηλεφωνικὲς γραμμὲς καί, κατὰ τὴν ἀποχώρησι, νὰ τοποθετήσῃ ὡρολογιακὲς βόμβες γιὰ τὴν παρεμπόδισι καὶ καθυστέρησι μετακινήσεως ἐχθρικῶν δυνάμεων πρὸς τὰ πρόσω.

Περασμένα μεσάνυχτα τὸ ἐπιδρομικὸ ML ἦρθε κι' ἄραξε σὲ μιὰν ἀπάνεμη ἀκρογιαλιὰ τοῦ ἑλληνικοῦ νησιοῦ. Οἱ τολμηροὶ ἄντρες ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ πλήρωμά του ἄρχισαν, ὁ ἕνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο, νὰ βγαίνουν στὴ στεριά. Κάννες γυάλισαν στὴ θαμπὴ ἀστροφεγγιά. Τὸ σῶμα ὁλόκληρο πήγαινε στὰ σκοτεινά, μιὰ μακρυνὴ σειρὰ ἀπὸ ἄντρες καλὰ ὁπλισμένους. Λυγεροὶ κι' ἀλαφροπάτητοι ξεγλυστροῦσαν ἀνάμεσα στὰ μονοπάτια. Πρῶτοι πήγαιναν οἱ Μυτιληνιοὶ καὶ σιωπηλά, πατώντας χωρὶς κρότο, διάλεγαν μὲ ἔμφυτη διαίσθησι τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ποὺ ἦταν λιγώτερος κίνδυνος νὰ προδοθοῦν ἀπ' τὰ γερμανικὰ φυλάκια. Ἀπὸ κοντὰ ἀκολουθοῦσαν, ὁ ἕνας πίσω ἀπ' τὸν ἄλλο πάντα, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὁμάδων καὶ οἱ ἄντρες, μὲ τὸ δεύτερο ὁδηγὸ στὴ μέση, μὴν ἀποπλανηθῇ κανεὶς καὶ ξεμακρύνῃ ἀπ' τοὺς ἄλλους προτοῦ ἀκόμη δοθῇ τὸ σύνθημα ἐξορμήσεως. Κανένας δὲ μιλοῦσε. Στὸ ἔρημο κείνη τὴν ὥρα ἀκροθαλάσσι, κάθε κρότος πολλαπλασιάζοταν, κάθε ψιθύρισμα πρόδινε τὴν παρουσία ἀνθρώπου. Ὁ πρῶτος μὲ γνεψίματα εἰδοποιοῦσε τὸν ἀκόλουθό του, ἂν ἦταν νὰ σταθῇ ἢ νὰ πέσῃ μπρούμυτα. Κι' αὐτὸς μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μετάδινε τὴ διαταγὴ στὸν τρίτο, ὁ τρίτος στὸν τέταρτο κι' ἔτσι γινόταν ὡς τὸ τέλος τῆς γραμμῆς.

Πήγαιναν οἱ ὁμάδες ὅλες μαζί, σὲ ἀπόλυτη σιωπή, χωρὶς δισταγμό, οὔτε ἀμφιβολία. Σβέλτοι κι' ἀλαφροπάτητοι προχωροῦσαν πρὸς τὸ σκοπό τους, μιὰ τεράστια σκιὰ ποὺ γινόταν ἕνα μὲ τὴ νύχτα. Σὰν τὶς γάτες βάδιζαν καὶ ἔβλεπαν ὅπως καὶ τὴ μέρα, πάνω καὶ κάτω, ὅπου μποροῦσε νὰ φαίνεται ἀνθρώπινη μορφή. Τίποτε. Μοναξιὰ παντοῦ καὶ σκοτάδι. Οἱ «ἐπιδρομὲς» αὐτὲς γίνονταν μὲ τὶς αὐστηρότερες προφυλάξεις. Ὁ κίνδυνος νὰ προδοθῇ ἡ ἀποστολή τους ἀπὸ τυχαῖα περιστατικὰ ἦταν πάντοτε μεγάλος. Ἀρχὲς τοῦ 1943 μιὰ μικρὴ ὁμάδα κομάντος ποὺ ξεκίνησε μ' ἕνα «ἐπιδρομικὸ» ἀπ' τὰ τουρκικὰ παράλια, προσπάθησε νὰ φτάσῃ στὴ Χίο, γιὰ νὰ παραλάβῃ ἐφτὰ Ἄγγλους ἀξιωματικοὺς ποὺ εἶχαν κατωρθώσει νὰ δραπετεύσουν ἀπ' τὸ «Ἄσυλο Κοκκινιᾶς» μὲ τὴ βοήθεια τοῦ τολμηροῦ Πειραιώτη δημοσιογράφου κ. Παναγιώτη Τσουτάκου καὶ νὰ φτάσουν ἔπειτ' ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες σ' αὐτὸ τὸ νησί, ποὺ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν μιὰ μικρὴ Καζαμπλάνκα. Ὁ κ. Τσουτάκος, μετὰ τὴν ἀπόδρασι, εἰδοποίησε ἐγκαίρως τὴ Λέλα Καραγιάννη καὶ τὴ συμμαχικὴ ὀργάνωσι «Βύρωνες» καὶ κεῖνοι μὲ τὴ σειρά τους ἔστειλαν μήνυμα στὴ Μ. Ἀνατολὴ ὅτι οἱ ἐφτὰ Βρετανοὶ εἶχαν ἀποβιβαστῆ στὴ Χίο καὶ προσπαθοῦσαν νὰ βροῦν τρόπο νὰ περάσουν τὸ «μυστικὸ διάδρομο» γιὰ νὰ φτάσουν σ' ἕνα ἀπ' τὰ δυὸ τουρκικὰ λιμανάκια, τὸν Τσεσμὲ ἢ τὸ Κουσάντασι. Οἱ κομάντος ποὺ ἦρθαν νὰ παραλάβουν τοὺς φυγάδες προδόθηκαν ἐντελῶς τυχαῖα. Ἕνας Ἕλληνας νησιώτης, ὁ Γιακουμῆς Λαγαντώνης — ποὺ ψάρευε κρυφὰ σὲ ἀπαγορευμένη ζώνη ἀργὰ τὴ νύχτα — καθὼς τοὺς εἶδε νὰ ξεπροβάλλουν ἐντελῶς ξαφνικὰ μπροστά του, ὁπλισμένους καὶ μὲ ἀγγλικὲς στολές, τόσος ἦταν ὁ τρόμος του κι' ἡ χαρά του ποὺ ἔβαλε τὶς φωνές:

—Ἐγγλέζοι! Ἔφτασαν Ἐγγλέζοι στὴ Χίο!

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρελλοῦ αὐτοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ ἀγαθοῦ Χιώτη, λίγο ἔλειψε νὰ στοιχίσῃ τὴ ζωὴ κάπου εἴκοσι ἀνθρώπων. Τὰ ἐπάκτια φυλάκια τῶν Γερμανοϊταλῶν ξέρασαν ἀμέσως τὴ φωτιά τους πρὸς τοὺς τολμηροὺς ἐπιδρομεῖς. Στὸ μεταξὺ ὅμως οἱ κομάντος εἶχαν προλάβει νὰ πάρουν μαζί τους τοὺς Ἄγγλους καὶ νὰ χαθοῦν χωρὶς καμμιὰ ἀπώλεια στὸ σκοτεινὸ πέλαγος.

Κι' ἄλλα παρόμοια γίνηκαν στὴ Σάμο καὶ στὴν Πάρο γιατί, ὅπως γράψαμε κι' ἄλλη φορά, τὰ νησιὰ αὐτὰ εἶχαν συχνὲς «ἐπισκέψεις» τῶν συμμάχων μέσα στὴν πιὸ ζοφερὴ ἐποχὴ τοῦ πολέμου. Γι' αὐτὸ κι' ἡ ἐπιχείρησι τῆς Μυτιλήνης, ποὺ ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες ποὺ εἶχαν γίνει ὡς τότε, γινόταν μὲ τέτοιες προφυλάξεις. Ὡστόσο σ' ἕνα ὡρισμένο σημεῖο ποὺ εἶχε καθοριστῆ ἀπὸ πρίν, οἱ τέσσερις ὁμάδες χώρισαν γιὰ νὰ ἐκτελέσουν τὰ συμφωνημένα. Μυστηριωδῶς καταστρέφονται πρῶτα οἱ τηλεφωνικὲς ἐγκαταστάσεις τῶν Γερμανικῶν ὑπηρεσιῶν ὥστε, σὲ περίπτωσι ποὺ θὰ τοὺς ἔπαιρναν εἴδησι, νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἐπικοινωνήσουν μεταξύ τους. Πέντε ἄντρες στρέφονται κατόπιν στὴν ὑπομονόμευσι τῶν δρόμων κι' ἄλλοι στὸ ξεκαθάρισμα τῶν φρουρῶν τῆς Γκεστάπο καὶ τοῦ στρατοπέδου. Ὅλ' αὐτὰ γίνηκαν μέσα σὲ λίγα λεπτά. Ἀθόρυβα, σιωπηλά, τέλεια κατατοπισμένοι πάνω στὴν κίνησι τῶν Γερμανῶν, προχωροῦσαν τώρα γιὰ τὴν τελικὴ φάσι.

Ἡ ἐπίθεσι δὲν εἶχε ἀρχίσει ἀκόμη. Κι' ὡστόσο εἶχαν ἐξοντωθῆ οἱ φρουροί. Τὸ ἀρχεῖο τῆς Γκεστάπο κι' οἱ ὅμηροι ἦσαν στὴ διάθεσί τους. Τὸ πρῶτο μέρος τῆς ἐπιχειρήσεως εἶχε συντελεστῆ. Τώρα ἄρχιζε τὸ δεύτερο καὶ τὸ σπουδαιότερο. Ἡ ὁμάδα Β, μ' ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ὑπίλαρχο Κωνσταντῖνο Σταθᾶτο, ἀνθυποσμηναγὸ Χαράλαμπο Μακρῆ καὶ λοχία Παναγιώτη Φουντοῦκο, τράβηξαν πρὸς τὴν οἰκία Καράλη πού, ὅπως εἴπαμε στὴν ἀρχή, ἔμεναν ἐκεῖ ὁ διοικητὴς τῆς Γκεστάπο καὶ ὁ ὑποδιοικητής. Οἱ φρουροί τους δὲν πρόλαβαν νὰ φέρουν ἀντίστασι. Τὰ κοφτερὰ μαχαίρια τῶν κομάντος βυθίστηκαν ἀθόρυβα στὴν καρωτίδα τους. Μὰ ἡ σιωπηλὴ αὐτὴ μάχη δὲν κράτησε πολύ. Ξαφνικὰ ὁ Αἴας, τὸ τρομερὸ λυκόσκυλο τῆς Γκεστάπο, τοὺς πῆρε μυρωδιὰ ποὺ πλησίαζαν. Ἕνα τρομαχτικὸ οὔρλιασμα τάραξε τὴ νεκρικὴ σιγὴ τῆς νύχτας. Τὸ οὔρλιασμα αὐτὸ στάθηκε ἀρκετὸ γιὰ νὰ ξυπνήσῃ τὸν Βούντερλιχ ἀπ' τὸ βαθύ του ὕπνο. Ἔντρομος πετάχτηκε στὴ βεράντα. Καὶ τότε μιὰ ριπὴ πολυβόλου τὸν σώριασε νεκρὸ στὴ γῆ, πλάϊ στὸν πιστό του σκύλο, στὸν ὑποδιοικητή του Μπροῦνο καὶ στὸ σωφέρ του Μπέρναρ Κάρλ, ποὺ βρῆκαν τὴν ἴδια τύχη μὲ τ' ἀφεντικό τους.

Τ' ὄνειρο τῶν Ἑλλήνων κομάντος εἶχε πραγματοποιηθῆ. Τὸ κελάϊδημα τοῦ πολυβόλου ποὺ ἔδωσε τὴ νίκη στ' Ἀλβανικὰ βουνά, μιλοῦσε καὶ πάλι στὴν ψυχὴ τῶν σκλαβωμένων νησιωτῶν. Τὸ τουφεκίδι μαζὶ μὲ τὶς ἐκρήξεις ἀπ' τοὺς δυναμῖτες καὶ τὶς χειροβομβίδες κράτησε πάνω ἀπὸ δυὸ ὧρες. Ὕστερα σώπασαν ὅλα μονομιᾶς. Τὰ θαλασσοπούλια ποὺ ἦρθαν κι' ἔφεραν τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τῆς κοντυνῆς νίκης χάνονταν γρήγορα μὲ τὸ ἐπιδρομικὸ ML — ποὺ περίμενε ὑπομονετικὰ τὴν ἐπιστροφή τους — σὰ σκοτεινοὶ ἄγγελοι στὸ «μυστικὸ διάδρομο» ποὺ εἶχαν χαράξει τὰ ἑλληνικὰ νειᾶτα. Κανεὶς δὲν ξέρει πόσο στοίχισε κείνη ἡ ἐπιδρομὴ στοὺς Γερμανούς. Ὡστόσο τὸ ἀνακοινωθὲν ποὺ ἔβγαλε τὸ Ναυαρχεῖο τους τὴ χαρακτήρισε ὡς ἑξῆς: «Ἡ ἐπιδρομὴ τῆς Λέσβου ὑπὸ ἐχθρικῶν κομάντος ὑπῆρξε συστηματικὴ ὡς πρὸς τὸν τρόπο ἐφόδου καὶ κρούσεως. Αἱ ἑκατέρωθεν ἀπώλειαι ὑπῆρξαν σημαντικαί».

Αἱ «ἑκατέρωθεν ἀπώλειαι» ἦταν σχῆμα λόγου ποὺ γράφτηκε γιὰ δική τους μόνο κατανάλωσι. Οἱ Ἕλληνες κομάντος δὲν ἄφησαν κανένα νεκρὸ στὸ πεδίο τῆς μάχης. Ἀλλ' οὔτε καὶ τόλμησαν οἱ Γερμανοὶ νὰ προβοῦν σὲ ἀντίποινα ἐνάντια στὸν ἄμαχο πληθυσμό, γιατὶ εἶχαν σχηματίσει τὴν πεποίθησι ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἔκαναν τὴν ἐπιδρομὴ δὲν ἦσαν Λέσβιοι, οὔτε κὰν Ἕλληνες, ἀλλ' Ἄγγλοι ἢ Ἀμερικανοί. Παραθέτουμε πιὸ κάτω ἡμερησία διαταγὴ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου, μὲ τὴν ὁποία προάγεται ἐπ' ἀνδραγαθία στὸ βαθμὸ τοῦ συνταγματάρχη ὁ ἀντισυνταγματάρχης κ. Ἀντρέας Καλλίνσκης, τοῦ ἀπονέμεται τὸ Ἀγγλικὸ παράσημο D.S.O. καὶ διατυπώνεται εὔφημος μνεία σὲ ὅλους τοὺς ἄντρες, ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτες, ποὺ πῆραν μέρος στὴν τολμηρὴ ἐπιχείρησι:

ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 5 - 4 - 44.
Ἀντ)ρχην Καλλίνσκην Ἀνδρέαν, κλπ.
ΜΝΗΜΟΝΕΥΩ

Διότι ἐξετέλεσαν ἐπιτυχῶς ἐπικίνδυνον ἐπιδρομὴν εἰς Μυτιλήνην ἐπιτυχόντες τὴν ἀπελευθέρωσιν φυλακισμένων ὁμήρων καὶ τὸν φόνον Γερμανῶν τῆς Γκεστάπο.

Ἡ ἐπιχείρησις ἐσχεδιάσθη καὶ ἐξετελέσθη κατὰ τρόπον αὐτόχρημα ὑποδειγματικόν.

Η.Δ.Λ. 12 - 6 - 44
Φ. Μεσσηνόπουλος
Ἀντισυνταγματάρχης Πεζικοῦ

Οἱ Μυτιληνιοὶ θυμοῦνται μὲ συγκίνησι τὴ σκοτεινὴ ἐκείνη νύχτα τοῦ Ἀπριλίου 1944. Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ ὁλόκληρο τὸ νησὶ ἄρχισε ν' ἀναπνέῃ πιὸ ἐλεύθερα.

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Τὰ κατασκοπευτικὰ

Ἀπαντήσεις ἐπιστολῶν

Κωνσταντῖνον Πατεράκην, τέως ὑπαρχιφύλακα φυλακῶν Ἀβέρωφ, Ἐνταῦθα: Ἂν μπορῆτε νὰ μοῦ συγκεντρώσετε στοιχεῖα γιὰ τοὺς συναδέλφους σας καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸν φονευθέντα Ἰωάννην Σαλάτα, θὰ σᾶς ἤμουν εὐγνώμων. Περᾶστε ἂν μπορῆτε ἕνα μεσημέρι ἀπ' τὰ γραφεῖα μας νὰ τὰ ποῦμε καλύτερα. Μαρίαν Αὐγερινοῦ, Ἐνταῦθα: Γιατί ὄχι; Τ' ὄνομά σας μοῦ εἶνε γνωστὸ ἀπ' τὴν Κατοχή. Δὲν ἔχω ὅμως πολλὰ στοιχεῖα. Μπορεῖτε νὰ μοῦ στείλετε; Χαράλαμπον Γαρυφάλλου, Ἐνταῦθα: Δὲν ἔγραψα κι' οὔτε θὰ γράψω. Λυποῦμαι πάρα πολύ. Ἂν θέλετε περᾶστε ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας νὰ σᾶς πῶ τοὺς λόγους. Η διεύθυνσι τοῦ «Θησαυροῦ» σᾶς εὐχαριστεῖ γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Σταῦρον Κοκκινέλην, Ἐνταῦθα: Γιὰ τὴ «Μικρὴ Σπαρτιάτισσα» θὰ ξαναγράψω πολὺ σύντομα. Ἂν ἔχετε τίποτε στοιχεῖα γιὰ τὴ δρᾶσι της, σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ τὰ στείλετε. Γιὰ τὰ καλά σας λόγια εὐχαριστῶ. Ἰωάννην Ἰωαννίδην, Ξάνθη: Τί νὰ γίνῃ; Ἡ συνωνυμία εἶνε τρομερὸ πρᾶγμα. Μιὰ ὅμως καὶ παίρνετε σεῖς τὰ συγχαρητήρια γιὰ τοὺς «Κατασκόπους» σᾶς τὰ... στέλνω κι' ἐγώ. Νικόλαον Δενδρινόν, Λάρισα: Ἂς πάῃ στὰ κομμάτια. Ὅλα δῶ κάτω πληρώνονται κι' ὁ Κ. Σ. δὲ θ' ἀργήσῃ νὰ τὄβρῃ ἀπὸ κάποιον ὅμοιό του. Καταλαβαίνω τὴ στενοχώρια σας. Σόνια Μαριάννι, Ἐνταῦθα: Μένω στὴν Καλλιθέα, ὁδὸς Πλάτωνος 27 Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Θησαυροῦ» σᾶς εὐχαριστεῖ γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Τὸ ἴδιο κι' ὁ κ. Ν. Νομικὸς κι' ἐγώ. Ἀφροδίτη Πασαπόρτη, Πειραιᾶ: Διαβᾶστε τὴν ἀπάντησι τῆς κ. Μαριάννι. Γιὰ τὸν Μπὶλ Χέντερ δὲν ξέρω ἀπολύτως τίποτε. Εἶμαι βέβαιος ὅμως πὼς μὲ τέτοιο ὄνομα δὲν πέρασε κανένας Βρεταννὸς πράκτορας ἀπ' τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ ὅμως δὲν πρόκειται ν' ἀλλάξῃ τίποτε. Ἂν ἔχετε, ὅπως λέτε, στοιχεῖα του, νὰ μοῦ τὰ στείλετε κι' ἐγὼ θὰ τὰ ἐξετάσω. Ἴσως πρόκειται γιὰ ἄλλον καὶ τὸ Χέντερ ἦταν ψευδώνυμο. Ἠλίαν Λαέρτην, Ἐνταῦθα: Εὐχαριστῶ χίλιες φορές. Γιὰ τὸν κ. Κώστα Γιαννᾶτο θὰ ξαναγράψω. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸ Γεώργιο Ἰβάνωφ. Παναγιώτην Βραΐλαν καὶ Λύσανδρον Ἀντωνακόπουλον, Ἐνταῦθα: Φτάνει νὰ εἶνε ἀλήθεια Ὄχι πὼς ἀμφιβάλλω γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφετε, ἀλλὰ θέλω νὰ εἶμαι ἀπολύτως ἐν τάξει μὲ τοὺς πολυπληθεῖς ἀναγνῶστες τοῦ «Θησαυροῦ». Οἱ «Κατάσκοποι» θὰ ἐκδοθοῦν σὲ βιβλίο μόλις τελειώσῃ ἡ δημοσίευσίς των. Τάσο Μπαρμαλιᾶ, Πύργον: Ἡ φωτογραφία τοῦ ἀδελφοῦ σας θὰ χάθηκε στὸ ταχυδρομεῖο. Οὔτε τὸ γράμμα σας ἔλαβα. Λυποῦμαι ἀλλὰ δὲν φταίω ἐγώ. Γιὰ τὰ καλά σας λόγια εὐχαριστῶ. Ἀνθῆ Καλοπίστη, Ν. Ἰωνία: Εὐχαρίστως. Περᾶστε ἀπ' τὰ γραφεῖα μας καὶ φέρτε μου τὸ ἱστορικό σας. Ὁ Ντὸν ὑπῆρξε ἀρχηγὸς τῆς βρεταννικῆς ἀποστολῆς στὴν Ἀθήνα, ὡς τὸ 1942. «Μιὰ Ἑλληνοποῦλα», Ἐνταῦθα: Τὴ διεύθυνσι τοῦ Μανώλη Γιακουδάκη, δυστυχῶς δὲν τὴν ξέρω. Σᾶς ὑπόσχομαι ὅμως νὰ τὴ μάθω πολὺ σύντομα καὶ νὰ σᾶς τὴν γράψω. Γιὰ τὰ καλά σας λόγια εὐχαριστῶ. Ι. Β. Ι.

Τῆς ἔρριχναν ἄγριες ματιὲς κι' ἄκουγε κρυφοψιθυρίσματα ὅπου περνοῦσε.

Μαρία η ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ

Ἡ νεράϊδα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ θανάτου

Ὁ Τουρκάκης κάθεται στὸ πλευρό της.

— Δὲν καταλαβαίνω πιά, φωνάζει. Μίλα, πέσμου τα ὅλα, μὲ τὴ σειρά.

Ἱκανοποιημένη, πρόσχαρη ἡ Πενταγιώτισσα ἀρχίζει νὰ τοῦ διηγῆται ὅσα ἔγιναν.

Τὴν ἀκούει μ' ἀνοιχτὸ στόμα ὁ Τουρκάκης.

— Τοὺς ἔβαλα καὶ αἱματοκυλίστηκαν, τελειώνει ἡ σκληρὴ νεράϊδα. Νά ἡ ἐκδίκησι ποὺ σοῦ ὑποσχέθηκα. Νὰ τὸ μαντῆλι βουτηγμένο μέσα στὸ αἷμα τους! Στὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν σου!...

Ὁ ἀγαπημένος της τὴ σφίγγει θερμὰ στὴν ἀγκαλιά του.

— Γειά σου, Μαρία!... Ἐσὺ ἀξίζεις ὅσο δυὸ ἄντρες, χρυσή μου... Ἔχεις καρδιὰ ἀτσάλι!...

Καὶ τὴ γεμίζει χάδια καὶ τὴ γεμίζει φιλιά.

Ἄξαφνα σταματάει καὶ τὴν κυττάζει μὲ τρομάρα.

— Τί ἔπαθες, λεβέντη μου; τὸν ρωτάει ἡ Μαρία.

— Τί θὰ κάνης τώρα, Μαρία μου;

— Τί νὰ κάνω; Δὲν σὲ καταλαβαίνω. Τί θὲς νὰ πῆς;

— Θὰ σὲ τραβολογᾶν σὲ δίκες.

— Ἐμένα; Κουτὸς εἶσαι, Τουρκάκη! καὶ γελάει μὲ τὴν καρδιά της. Ποιὸς θὰ τολμήσῃ νὰ μ' ἐνοχλήσῃ; συνεχίζει μὲ βεβαιότητα. Τί φταίω ἐγώ; Τρώγαμε κι' ἀπάνω στὸ γλέντι πιάστηκαν καὶ πετσοκόφτηκαν!...

— Μακάρι νἆναι ἔτσι, Μαρία. Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ!...

— Ἔτσι θἆναι.

— Κι' ἂν τοὺς βροῦν καὶ τοὺς δυὸ νεκρούς;

— Τόσο τὸ χειρότερο γιὰ κείνους. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ὁλοφάνερο. Δὲν φταίω ἐγώ. Κανένας δὲν θὰ ὑποψιαστῇ τὴν ἐκδίκησί μου. Μὴ χολοσκᾶς, ἀγαπημένε μου.

— Εἶσαι τετραπέρατη, Μαρία. Μά, ἔκανες ἕνα λάθος, καλή μου. Δὲν ἔπρεπε νἀρθῆς ἐδῶ. Τρέχα κατέβα στὸ χωριό, ἀλλοιῶς θὰ χαθοῦμε κι' οἱ δυό.

— Εἶσαι φοβιτσιάρης, ὡρὲ Τουρκάκη!...

— Δὲν εἶμαι δειλός, ἀγάπη μου. Γιὰ σένα τρέμει τὸ φυλλοκάρδι μου!...

— Νἆσαι ἥσυχος καὶ ξέρω ἐγὼ νὰ κυβερνήσω τὸν ἑαυτό μου. Καὶ τώρα φεύγω... Μά... ἄκου: Θὰ ξανάρθω τὸ βράδυ, μόλις νυχτώσῃ...

Εἶχε σταθῆ μπροστά του. Ὁ Τουρκάκης τὴν καμάρωνε.

— Φίλησέ με, ἀγάπη μου! τοῦ εἶπε. Χάρισέ μου τὰ πιὸ θερμὰ φιλιά σου... Σφίξε με στὸ στῆθος σου. Μονάχα ἐσένα ἀγαπῶ!...

Ὁ Τουρκάκης τὴν ἅρπαξε μὲ λαχτάρα κι' ἄρχισε νὰ τὴν φιλῆ σὰν τρελλός, στὸ στόμα, στὰ μάτια, στὰ μαλλιά...

Σὲ λίγο χώρισαν.

Ἡ νεράϊδα τῶν Πενταγιῶν πῆρε τὰ πιὸ ἀπόμερα μονοπάτια γιὰ νὰ φτάσῃ στοὺς Πενταγιούς.

★

Βούϊξε τὸ χωριὸ μὲ τὸ αἱματοκύλισμα τῶν δυὸ παλληκαριῶν. Καὶ ὅταν μάθανε ὅτι ἡ Μαρία ἦταν καλεσμένη τους κι' ἔφαγε κι' ἤπιε μαζύ τους, κατάλαβαν τί εἶχε συμβῆ.

— Αὐτὴ φταίει!... Αὐτὴ ἡ ἄσπλαχνη!...

— Κρῖμα στὰ παλληκάρια!... Θὰ ρημάξῃ τὸ χωριό!...

Οἱ δυὸ τσελιγκάδες, μ' ὅλα τους τὰ τραύματα, τὴ γλύτωσαν. Μὰ παραδέρνανε καιρὸ στὸ κρεββάτι, παλεύοντας μὲ τὸ θάνατο.

Μέσα στὸν πυρετὸ ποὺ τοὺς ἔκαιγε ἕνα ὄνομα ψιθύριζαν τὰ στεγνά τους χείλη:

— Μαρία!...

Μὰ ὅταν συνῆρθαν, ὅταν πῆραν τὸ καλύτερο καὶ ξεθόλωσε τὸ μυαλό τους, ὅταν ξηγήθηκαν μεταξύ τους κατάλαβαν τὸ κακὸ παιγνίδι τῆς Πενταγιώτισσας κι' ὡρκίστηκαν νὰ τὴν ἐκδικηθοῦν σκληρά.

— Ὅταν πατήσουν τὰ πόδια μου στὴ γῆ, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ μὲ σκεπάσῃ γιὰ πάντα, φώναξε ὁ Σταῦρος, θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃς ἀκριβά, Μαρία Πενταγιώτισσα καὶ σὺ κι' ὁ φίλος τῆς καρδιᾶς σου!...

— Θἆμαι στὸ πλευρό σου, Σταῦρο!... φώναξε κι' ὁ Κίτσος. Κι' ἐγὼ διψάω ἐκδίκησι, κι' ἐγὼ θέλω νὰ πάρω πίσω τὸ αἷμα μου...

Τὸ μῖσος ἐναντίον τῆς Μαρίας φούντωσε στὸ χωριό.

Ἡ τρελλὴ Πενταγιώτισσα τὸ καταλάβαινε. Ἔβλεπε τὶς λοξές, ἄγριες ματιὲς ποὺ τῆς ρίχνανε. Ἄκουγε τὰ κρυφοψιθυρίσματα ὅπου περνοῦσε. Μὰ ἄμυαλη ὅπως ἦταν τοὺς περιφρονοῦσε ὅλους.

Ἔλπιζε πὼς ὁ ἀγαπημένος της θὰ ξεμπέρδευε μὲ τὴ δικαιοσύνη γιὰ τὴ δολοφονία τοῦ ἀδερφοῦ της καὶ τὴ δραπέτευσί του ἀπ' τὶς φυλακές, θὰ παρουσιαζόταν, θἄδινε λόγο καὶ θὰ τελείωναν ὅλα καλά.

Κάθε βράδυ βρισκόταν στὴ σπηλιά του. Καὶ σιγὰ - σιγὰ ξεθάρρεψε καὶ τὸν ἐπισκέφτοταν καὶ τὴν ἡμέρα, μέσα στὸ καταμεσήμερο τοῦ καλοκαιριοῦ, ποὺ ἄνθρωποι καὶ ζῶα παράλυαν ἀπ' τὸ λιοπύρι καὶ ἀναζητοῦσαν τὴ σκιὰ γιὰ ν' ἀναπαυθοῦν.

Τὶς ὧρες αὐτὲς ἐρημώνει ὁ κάμπος καὶ τὸ ρουμάνι. Καίγουνται ὅλα ἀπ' τὴ ζέστη...

Ξαναμμένη, μέσα στὸ μεσημέρι, ἔφτανε ἡ Μαρία στὸν ἀγαπημένο της ποὺ τὴν καρτεροῦσε ἀνυπόμονα. Τοῦ πήγαινε τρόφιμα καὶ κρασί, φροῦτα καὶ καπνό.

★

Κι' ἕνα μεσημέρι συνέβη τὸ κακὸ τὸ ἀναπάντεχο.

Ἡ Πενταγιώτισσα πηγαίνοντας στὴ σπηλιὰ ἄκουσε ὕποπτο θρόϊσμα κλαδιῶν πίσω της. Σταθηκε ἀλαφιασμένη καὶ κύτταξε. Ἔγινε ὅλη αὐτιὰ καὶ μάτια.

Μὰ δὲν εἶδε τίποτε.

— Κανένας λαγὸς ἢ κανένας σκαντζόχοιρος θὰ ἦταν, ποὺ τρόμαξε στὸ πέρασμά μου καὶ χάθηκε ἀνάμεσα στὰ κοντοπρίναρα, μουρμούρισε.

Ὅταν ἔφτασε στὴ σπηλιά, λαχανιασμένη, εἶπε στὸν Τουρκάκη τὶ τῆς συνέβη καὶ τὸν ρώτησε:

— Λὲς νὰ μὲ πῆρε κανένας ξοπίσω;

Ἐκεῖνος τὴ φίλησε στὸ στόμα, τὴν ἔβαλε νὰ καθήσῃ καὶ βγῆκε στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς, μὲ τὸ τουφέκι στὸ χέρι. Ἔβαλε τὸ ἄλλο χέρι του πάνω ἀπ' τὰ μάτια του καὶ κύτταξε ἕνα γῦρο. Κανένας δὲν φαινόταν.

Ξαπλώθηκε ὕστερα στὴ γῆ καὶ κόλλησε τ' αὐτί του στὸ χῶμα. Ἀφουγκράστηκε κάμποση ὥρα.

Ἡ Μαρία τὸν πλησίασε κι' ἔσκυψε κοντά του.

— Τὶ ἀκοῦς; τὸν ρώτησε.

— Κάποιο ζωντανὸ σέρνεται μέσα στὶς κουτσουπιές.

— Ζωντανὸ ἢ ἄνθρωπος;

— Μπορεῖ νἆνε κανένα πεινασμένο τσακάλι... καμμιὰ ἀλεποῦ. Τἄχει ζορίσει ἡ πεῖνα. Τὴ νύχτα ἔρχουνται ὡς τὴ μπασιὰ τῆς σπηλιᾶς καὶ ρυάζουνται.

Ἡ Μαρία ἡσύχασε.

Ἀγκαλιασμένοι ξαναμπῆκαν στὴ σπηλιά. Κάθισαν πάνω στὰ χλωρά, πράσινα κλαδιά. Θἄτρωγαν μαζύ.

Ἡ Πενταγιώτισσα εἶχε φέρει μιὰ ὄρνιθα ψητή, φρέσκο τυρὶ καὶ γλυκόπιοτο μαῦρο κρασί.

Ἀφοῦ ἀπόφαγαν, πίνανε καὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἀγάπη τους, γλυκοκουβέντιαζαν γιὰ τὸ μέλλον κι' ἄλλαζαν παθητικὰ φιλιά.

Πέρασε κάμποση ὥρα.

Ἔξω ἁπλώνοταν ἡ βαρειὰ βουβαμάρα τοῦ μεσημεριοῦ. Οὔτε πουλιοῦ λάλημα δὲν ἀκουγόταν.

Κι' ἄξαφνα ἕνας θόρυβος ἀντήχησε. Λιθάρια κύλησαν στὴν κατηφοριά, σὰν κάποιος π' ἀνέβαινε στὴ σπηλιὰ νὰ στραβοπάτησε.

Ὁ Τουρκάκης πέταξε τὴν κοῦπα τοῦ κρασιοῦ ποὺ κρατοῦσε, τράβηξε τὴν πιστόλα του κι' ἔφτασε σερνάμενος μὲ τὰ τέσσερα στὴν εἴσοδο.

Παραμέρισε τὰ πολυτρίχια καὶ κρυφοκύτταξε ἔξω.

Ἡ Μαρία ἔστεκε πλάϊ του σκυφτὴ μὲ καρδιοχτύπι.

(Στὸ ἐρχόμενο τεῦχος θὰ ἀφηγηθοῦμε τὰ τελευταῖα κατορθώματα τῆς Πενταγιώτισσας).

Τῆς ἄδειασε πανω στὸ κεφάλι τὸ δοχεῖο μὲ τὸ βερνίκι!...

Ἀμερικανικὰ ΔΙΑΖΥΓΙΑ

Ὅταν ἡ ἐκκεντρικότης ὀργιάζει

Τελευταίως, ὁ Ἀμερικανὸς Τζουλιους Ματίας, κάτοικος τοῦ Μιλγουῶκυ, ὑπέβαλε γιά... εἰκοστὴ τετάρτη φορὰ αἴτησι διαζυγίου, ἔπειτα ἀπὸ 27 χρόνια συζυγικῆς ζωῆς. Κι' ἐπιτέλους μπόρεσε ν' ἀποδείξη τὴν «ἀσυμφωνία χαρακτήρων» ποὺ ἐπικαλέσθηκε στὴν τελευταία αἴτησί του, ὅπως καὶ σ' ὅλες τὶς προηγούμενες.

Εἰκοσιτέσσερες φορὲς τὸ ἴδιο πεζὸ δικαιολογητικό... Μὰ δὲν ἔχει λοιπὸν καθόλου φαντασία αὐτὸς ὁ Ματίας; Δὲν ἔπαιρνε τουλάχιστον παράδειγμα ἀπὸ τόσες ἄλλες παράξενες αἰτήσεις διαζυγίου, ποὺ ὑπεβλήθησαν τὸν τελευταῖο καιρὸ σὲ διάφορα ἀμερικανικὰ δικαστήρια;

Στὸ Νιούαρκ π.χ. μιὰ γυναῖκα ζήτησε διαζύγιο, γιατὶ ὁ ἄντρας της τὴ χτύπησε στὸ πρόσωπο μ' ἕνα ἀπ' τὰ χέλια ποὺ ἀρνιόταν νὰ τοῦ μαγειρέψη, κι' ἔπειτα τῆς τὄχωσε κατάσαρκα στὴν πλάτη!...

Στὴ Βοστώνη πάλιν ἕνας σύζυγος ἔφτασε μιὰ μέρα στὸ σπίτι του νευριασμένος, βρῆκε τὴ γυναῖκα του νὰ βερνικώνη τὸ πάτωμα καί... τῆς ἄδειασε πάνω στὸ κεφάλι τὸ δοχεῖο μὲ τὸ βερνίκι! Φυσικά, τὸ δικαστήριο τῆς ἔδωσε διαζύγιο.

Περσικὰ τραγούδια

Σοφὸς κι' ἀγράμματος

Σοφός, ποὺ μ' ἐν' ἀγράμματο
λογομαχᾶ πλάϊ πλάϊ,
ἂς μὴν προσμένη ὑπόληψι
καὶ κέρδος, μήτε χάρι·
κι' ἂν τύχη δὰ κι' ὁ ἀγράμματος
στὰ λόγια καὶ τὸν φάη,
ἂς θυμηθῆ πέτρα σκληρὴ
πὼς σπάει μαργαριτάρι.

Ὁ θάνατος τοῦ φτωχοῦ

Φτωχός, ποὺ σβῆ χαρούμενος,
πιὸ πλούσιος εἶν' ἀκόμα
κι' ἀπ' τὸν τρανὸ τὸν ἄρχοντα,
ποὺ σβῆ πικρὰ στὸ στρῶμα.

Μυστικότης

Μὴ λὲς σὲ φίλο σου ὅλα σου
τὰ μυστικά· ποιὸς ξέρει
ἂν κάποια μέρα, σὰν ἐχθρός,
δὲν σοῦ σηκώση χέρι!

ΣΑΑΝΤΗ

Οἱ πραγματικὰ ἀριστοτεχνικὲς μεταφράσεις τῶν ποιημάτων τοῦ Πέρση ποιητὴ Σαακτὴ ποὺ δημοσιεύθηκαν στὰ τελευταῖα τεύχη τοῦ «Θησαυροῦ» ἔχουν φιλοτεχνηθῆ ἀπὸ τὸν ἀλησμόνητο δημοφιλέστατο Σμυρναῖο ποιητὴ Μιχ. Ἀργυρόπουλο.

Ἄλλος πάλι, στὸ Σικάγο, ἔδειρε τὴ γυναῖκα του, γιατὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ τοῦ τρίψη τὰ κουρασμένα πόδια του γιὰ νὰ συνέλθουν, σ' ἕνα δημόσιο μέρος! Ἀντιθέτως, ἕνας φαρμακοποιὸς τοῦ Κάρντιφ ζήτησε διαζύγιο ἀπ' τὴ γυναῖκα του, μὲ τὸ δικαιολογητικὸ ὅτι τὸν ἔρριξε κάτω καὶ κάθησε πάνω του. Πρέπει νὰ προσθέσουμε ἐδῶ ὅτι αὐτὸς εἶνε μικροκαμωμένος, ἐνῶ ἐκείνη ζυγίζει 110 κιλά! Περίπου δηλαδὴ σὰν τὸ Ζαχαρία καὶ τὴ Χοντρή...

Μιὰ γυναῖκα, στὸ Πόρτλαντ, ζήτησε διαζύγιο ἐπειδὴ ὁ ἄντρας της τὴν ἀνάγκαζε νὰ τρώη πάρα πολὺ ἀστακό. Ἄλλη πάλι, στὴν Οὐάσιγκτον, εἶχε τὸ παράπονο ὅτι ὁ σύζυγός της τὴν ἀνάγκαζε, ὅσο ἦταν ἔγκυος, νὰ τρέφεται ἀποκλειστικὰ μὲ γάλα καὶ μακαρόνια. Μιὰ τρίτη, κάτοικος τοῦ Τέξας, ἐξαναγκάσθηκε ἀπ' τὸν ἄντρα της νὰ μείνη νηστικὴ 8 ἡμέρες, πίνοντας μόνο νερό, γιὰ νὰ χάση κάμποσα κιλά. Πιὸ ἀξιολύπητη ἀπ' ὅλες ἦταν μιὰ ἄλλη, στὸ Μιλγουῶκυ, ποὺ τρεφόταν μόνο μὲ ἀποφάγια!

Ἕνας κάτοικος τοῦ Βανκοῦβερ ἔκοψε ἕνα κομμάτι... ἀπ' τὸ στεφανοχάρτι του καὶ τὸ καταβρόχθισε, πάνω στὸ θυμό του γιὰ τὴν τρέλλα ποὺ εἶχε κάμει νὰ παντρευτῆ! Ἡ γυναῖκα του τὸ θεώρησε τότε προσβολή, ζήτησε διαζύγιο καὶ τὸ πῆρε.

Ἀφοῦ ξόδεψε 1.500.000 δολλάρια στὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ, ἕνας πλούσιος τοῦ Λὸς Ἄντζελες ἔμεινε ζωντοχῆρος, γιατὶ ἡ γυναῖκα του ἀπέδειξε στὸ δικαστήριο ὅτι ἦταν πάντα τόσο μεθυσμένος, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ κυττάξη τὴ δουλειά του!...

Στὸ Ντητροΐτ, ἕνας σύζυγος χώρισε ἀπ' τὴ γυναῖκα του, ἐπειδὴ τοὖπινε κρυφὰ τὸ οὐΐσκυ του καὶ τὸ ἀντικαθιστοῦσε μὲ χρωματισμένο νερό. Καὶ μιὰ σύζυγος, στὸ Λὸς Ἄντζελες, ὑπέβαλε αἴτησι διαζυγίου γιατὶ ὁ ἄντρας της ἔπινε πάρα πολλοὺς καφέδες, 15—20 φλυτζάνια!

Συνήθως, οἱ γυναῖκες νευριάζουν μὲ τοὺς ἄντρες τους, ποὺ διαβάζουν ἐφημερίδα τὴν ὥρα τοῦ πρωϊνοῦ προγεύματος. Σ' ἕνα σπίτι ὅμως τοῦ Λαΰν γινόταν τὸ ἀντίθετο: Διάβαζε τὰ νέα ἡ σύζυγος, ὥς που ὁ ἄντρας της θύμωσε, ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὸ τραπέζι κι' ἔβαλε φωτιὰ στὴν ἐφημερίδα της!

Στὸ γάμο, ἡ σιωπὴ δὲν εἶνε ἄντοτε χρυσός... Αὐτὸ παραδέχθηκε μιὰ δικαστικὴ ἀπόφασις, στὴν Οὐάσινγκτον, ποὺ χορήγησε διαζύγιο σὲ μιὰ παντρεμένη γιατὶ ὁ ἄντρας της ἄρχισε νὰ μὴν μιλάη καθόλου, ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ γιόρτασαν τοὺς ἀργυροὺς γάμους τους, καὶ συνέχισε αὐτὴ τὴν ἀπόλυτη σιωπὴ ἐπὶ 4 ὁλόκληρα χρόνια!

Στὸ Τέξας, ἕνας δικαστὴς ἀναγνώρισε τὸ δίκαιο μιᾶς γυναῖκας, ποὺ ζητοῦσε διαζύγιο ἐπειδὴ ὁ βαρήκοος σύζυγός της ἔκλεινε τ' ἀκουστικά του, γιὰ νὰ μὴν ἀκούη τὶς γκρίνιες της, ὅταν μάλωναν οἱ δυό τους! Ἀλλὰ καὶ μιὰ κυρία τοῦ Σικάγου δὲν δυσκολεύθηκε νὰ χωρίση, ὅταν ἀπέδειξε ὅτι, κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε νὰ πάρη τὸ μπάνιο της, εὕρισκε κατειλημμένη τὴ μπανιέρα ἀπὸ ἕνα... ἐξημερωμένο κροκόδειλο ποὺ διατηροῦσε ὁ ἄντρας της στὸ σπίτι τους!

Ἕνας σύζυγος, στὸ Κλήβελαντ, ζήτησε διαζύγιο γιατὶ ἡ γυναῖκα του χάριζε ἄφθονα φιλιὰ στοὺς 15 σκύλους καὶ τὶς 4 γάτες της, δίχως νὰ δίνη οὔτε ἕνα σ' αὐτόν! Τὰ ροχαλητὰ τοῦ ἀγαπημένου σκυλιοῦ τῆς κ. Μπέρτας Λιουΐς ἔδιωξαν τὸν ἄντρα της ἀπ' τὴ συζυγικὴ κρεββατοκάμαρα καὶ τὸν ἀνάγκασαν νὰ χωρίση. Κι' ἕνα ἀντρόγυνο τοῦ Λὸς Ἄντζελες κατέληξε στὰ δικαστήρια ἐξ αἰτίας ἑνὸς σκύλου, πού... ἤξερε νὰ λέη «μαμᾶ», ὄχι ὅμως καὶ «μπαμπᾶ»! Καὶ μὴ χειρότερα!!

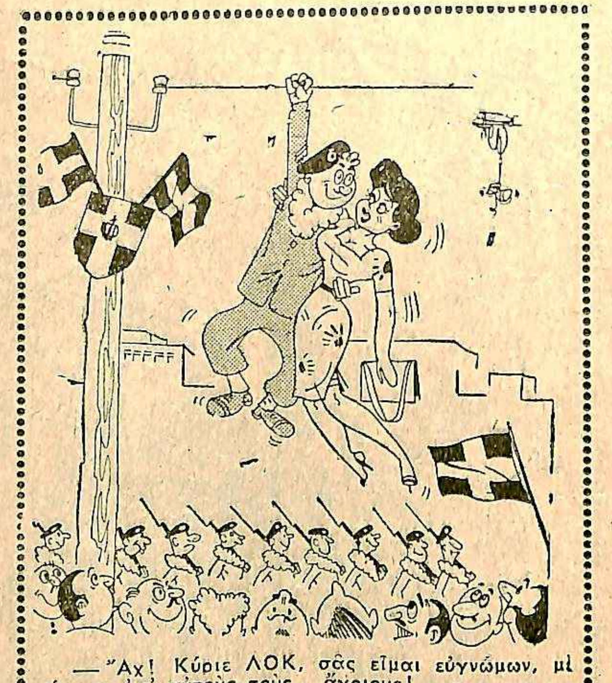

— Ἄχ! Κύριε ΛΟΚ, σᾶς εἶμαι εὐγνώμων, μὲ σώσατε ἀπ' αὐτοὺς τούς... ἄγριους!...

(Τοῦ Ἀρχέλαου)

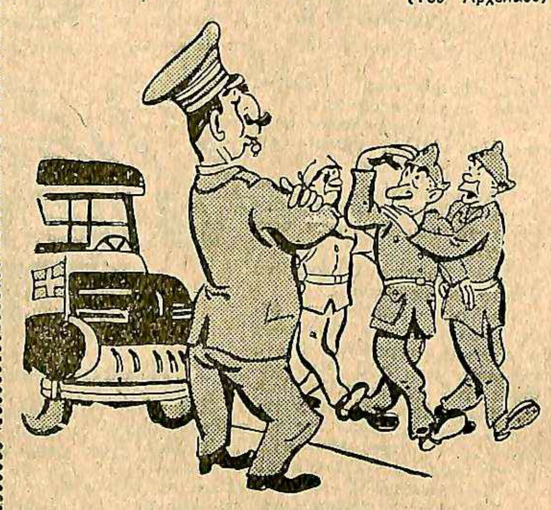

— Ὅλους γιὰ στρατηγοὺς τοὺς παίρνεις, ρὲ κορόϊδο; Αὐτὸς εἶνε σταθμάρχης λεωφορείου!...

(Τοῦ Π. Παυλίδη)

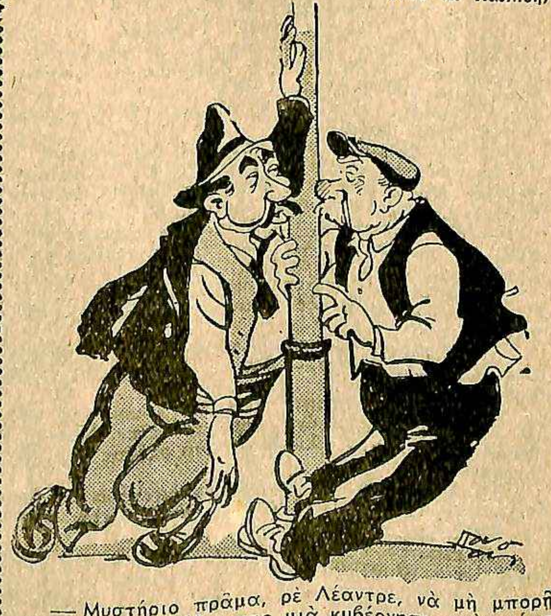

— Μυστήριο πρᾶμα, ρὲ Λέαντρε, νὰ μὴ μπορῆ νὰ σταθῆ στὰ πόδια της μιὰ κυβέρνησι, στὸν τόπο μας!...

(Τοῦ Π. Παυλίδη)

Τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ ἔγιναν ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Δ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀδαμάντιος Κοραῆς (1748 - 1833)

ΑΠΟ τὴν παιδική του ἡλικία ὡραῖα καὶ εὔθυμα ἐπεισόδια θυμότανε ὁ Κοραῆς καὶ τὰ διηγεῖτο, ἀργότερα, στὸ Παρίσι, στοὺς φίλους του.

Ὁ πατέρας του καὶ ἡ μάνα του ἦσαν Χιῶτες. Ἀλλ' ἐνῶ ὁ πατέρας του ἦταν σφιχτὸς στ' ἄλλα ἔξοδα δὲν λυπότανε καθόλου τὰ χρήματα ὁσάκις τἄδινε γιὰ νὰ μάθη τὸ παιδί του περισσότερα γράμματα. Ἀκόμη καὶ Ἑβραϊκὰ τὸν ἔβαλε νὰ μάθη.

Ὁ μικρὸς Διαμαντής, ἂν καὶ πολὺ ἐπιμελὴς μαθητής, τὸν ρωτοῦσε:

— Πατέρα, πότε θὰ κάμω καινούργια ροῦχα;

— Τὸ Πάσχα, παιδί μου! ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος μὲ σοβαρὸ ὕφος.

Ὅταν πλησίαζε τὸ Πάσχα, ὁ γυιὸς ξαναρωτοῦσε:

— Θὰ μοῦ πάρης πατέρα, τὰ καινούργια ροῦχα ποὺ μοὔταξες γιὰ τὴ Λαμπρή;

Καὶ τότε, αὐτός, χωρὶς δισταγμό, ἀπαντοῦσε ἀναβλητικά:

— Ἔ παιδί μου, πέρασε τώρα ὁ χειμώνας! Τὰ Χριστούγεννα θὰ ντυθῆς μιὰ καὶ καλή! Τὸ καλοκαῖρι τὸ περνᾶς, ὅπως - ὅπως!

Κι' ἔτσι, καθὼς ἔλεγε, ὁ Κοραῆς ἀπὸ Πάσχα σὲ Χριστούγεννα κι' ἀπὸ Χριστούγεννα σὲ Πάσχα, «ἔμενα-πάντοτε, μὲ τὸ ἴδιο βρακί!»

Ὡστόσο, ὁ Κοραῆς, ὅταν τελείωσε τὰ πρῶτα γράμματα στὴ Χίο, πῆγε μ' ἔξοδα τοῦ πατέρα του στὴ Γαλλία νὰ σπουδάση γιατρός: Ἀλλ' ἀνακάτωσε, σιγὰ - σιγά, τὴ γιατρικὴ μὲ τὴ φιλολογία κι' ἔτσι ἐγλύτωσαν οἱ ἄρρωστοι ἀπ' τὰ χέρια του — καθὼς χαριτολογοῦσε ὁ ἴδιος πρὸς τοὺς φίλους του.

Ὑπέφερε στὸ Παρίσι, ἀρκετὰ ὁ Κοραῆς στὸν καιρὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Ὁ Βίος, μετὰ τὶς φοβερὲς ἐκεῖνες ἡμέρες εἶχε γίνει πρόβλημα γιατὶ δὲν εὕρισκαν, πουθενὰ τρόφιμα. Καὶ διηγεῖτο ὁ ἴδιος:

«Τόση ἔλλειψις ἦταν ὥστε ἔπρεπε νὰ σηκώνεται κανεὶς ἀπὸ τὰ ξημερώματα γιὰ νὰ μπορέση μὲ χίλια βάσανα νὰ βρῆ ἕνα κομμάτι ψωμὶ καὶ μὲ πολλοὺς κινδύνους, ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή! «Ἀφοῦ ἀναγκάστηκα νὰ πουλήσω πολλὰ βιβλία μου γιὰ νὰ μὴν πεθάνω τῆς πείνας. Καὶ πολλὲς φορὲς τὸ ἡμερήσιο φαγητό μου ἦταν, ὅλο-ὅλο, εἴκοσι δράμια ψωμί!»

Τότε, ἀκριβῶς, ὁ Κοραῆς, παρ' ὅλες τὶς στερήσεις καὶ τὶς προσωπικὲς περιπέτειες οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ ἐργάζεται νὰ φιλοσοφῆ καὶ νὰ βγάζη συμπεράσματα ἀπὸ τὰ μεγάλα παθήματα τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ. Ἀπ' αὐτὰ δὲ ἐσχημάτιζε καὶ συμβουλὰς ποὺ μετέδιδε, μὲ τὰ ὑπέροχα γράμματά του, πρὸς τοὺς φίλους του στὴ Χίο καὶ στὴ Σμύρνη.

Στὸ Παρίσι, ὁ Κοραῆς μὲ τὴν ἀδιάκοπη ἐργασία του καὶ μὲ τὶς μελέτες του, ἀναδείχτηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους συγγραφεῖς τῆς Εὐρώπης. Δὲν εἶνε δυνατόν, βέβαια, στὴ μικρὴ αὐτὴ σελίδα νὰ δοθῆ καὶ ἁπλὸ διάγραμμα τοῦ ἔργου του, ἀλλὰ πολλοὶ σοφοὶ Γάλλοι ἔγραφαν, τότε, κι' ἀναγνώριζαν ὅτι γιὰ τὸν Ἀδαμάντιο Κοραῆ ἠμποροῦσε νὰ καυχᾶται ἡ Ἑλλὰς καὶ νὰ τὸν ἀντιπαραβάλη μὲ τοὺς μεγαλειτέρους σοφοὺς τοῦ κόσμου.

Οἱ ἐκδόσεις τῶν πολυαρίθμων ἔργων του εἶχαν προκαλέσει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν κατάπληξι τοῦ κόσμου τῶν γραμμάτων τῆς Εὐρώπης.

Γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Ἑλλάδος ὁ Κοραῆς πολλὰ ἐνεπνεύσθη, κατὰ τὴ μακρυνὴ ἐκείνη ἐποχὴ καὶ πολλὲς φορὲς ἐξεφράσθη ὅτι ἔπρεπε νὰ προηγηθῆ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ Γένους, πολὺ πρὸ τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος.

Ἡ δὲ μαχητικότης του γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς γλώσσης τὸν ἔφερε ἀντιμέτωπο, ἀργότερα, καὶ τοῦ πρώτου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ὁ Κοραῆς ἐξεσπάθωσε γιὰ καλά, μέχρι τοῦ θανάτου του.

Τὸ ἀπίστευτο πεῖσμα τοῦ σοφοῦ ἀνδρὸς διακρίνεται ὁλοκάθαρα, μέσα σ' αὐτὴ τὴ διαμάχη.

Στὴν ἀρχὴ εἶχαν γνωριστῆ στὸ Παρίσι κατὰ τὸ φθινόπωρο τοῦ 1815. Καὶ μάλιστα, κράτησαν μεταξύ των, ἐπὶ πολὺ διάστημα τακτικὴ ἀλληλογραφία. Ὁ Κοραῆς τοῦ ἔστελλε τὰ βιβλία του. Καὶ συνεννοεῖτο ἀργότερα μαζί του γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ εὑρίσκοντο, τότε, διεσπαρμένα στὴν Εὐρώπη, μετὰ τὸν Ἀγῶνα.

Ἔκλεινε δὲ πάντα ὁ σοφὸς Χῖος τὰ γράμματά του πρὸς τὸν Καποδίστρια, μ' ἐκφράσεις ἐγκαρδιότητος καὶ ἐκτιμήσεως.

Ὅταν ἦρθε, ὅμως, στὰ 1828, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας στὴν Ἑλλάδα ὡς Κυβερνήτης, δὲν εἶχε περάσει ἕνας χρόνος ποὺ οἱ σχέσεις τῶν δυὸ ἀνδρῶν ἐψυχράνθηκαν.

Φαίνεται ὅτι ὁ Κοραῆς παρασύρθηκε ἀπὸ τοὺς φθονεροὺς ἀντιπάλους τοῦ Καποδίστρια ποὺ τοῦ μετέδιδαν στὸ Παρίσι, ἐξωγκωμένες πληροφορίες, γιὰ τὸ διοικητικό του σύστημα.

Ἀδαμάντιος Κοραῆς

Κι' ἄρχισε τοὺς μύδρους κατὰ τοῦ Κυβερνήτου, ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ἔγραφε π.χ. γιὰ τοὺς δυὸ Κερκυραίους ἀδελφοὺς τοῦ Καποδίστρια:

«Ἡ Ἑπτανησοβενετικὴ ψώρα δὲν εἶνε ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνη ἀπὸ τὴ Φαναριώτικη λέπρα!»

Γιὰ τὸ Βιάρο ἔλεγε:

— Τρέφει, τώρα, 30 ἄτια ἐνῶ πρῶτα δὲν εἶχε οὔτ' ἕνα γάϊδαρο!

Τὸν ἴδιο τὸν Καποδίστρια ἐχαρακτήριζε ὡς «νεκροθάπτη τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας» καὶ συνιστοῦσε νὰ τὸν ξαναστείλουν στὴν Κέρκυρα μαζὶ μὲ ὅσους εἶχε φέρει ἀπ' ἐκεῖ στὸ Ναύπλιο!

Κατέληγε δὲ ὑπενθυμίζοντας ὅτι αὐτός, ἄλλοτε, ὠνόμασε τὸν Καποδίστρια Τιμολέοντα, ἐνῶ ἀποδείχτηκε καθαρόαιμος.... Ρωσσολέων!

★

Στὰ 1830 ὁ Κοραῆς ἐτύπωσε καὶ διαλόγους κατὰ τοῦ Καποδίστρια, μέσα στοὺς ὁποίους ζωγραφίζονται ὁλοζώντανα τὰ πάθη τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τοὺς ἔστειλε, κρυφά, στὸ Ναύπλιο καὶ μάλιστα ἔγραψε καὶ γράμμα στὸν Ἀλέξανδρο Κοντόσταυλο καὶ τοὔλεγε:

«Φρόντισε νὰ διασπαροῦν οἱ διάλογοι, εἰς πολλούς. Γνωρίζω ὅτι θὰ βαρυφανῆ εἰς τὸν Καποδίστριαν, ἀλλὰ τί νὰ κάμω; Ἡ κυριώτερη φιλία εἶν' ἐκείνη ποὺ ὀφείλει κανεὶς στὴν Πατρίδα!»

Οἱ διάλογοι τοῦ Κοραῆ κατασχέθηκαν στὸ Ναύπλιο, ἀλλὰ μερικοὶ διέφυγαν καὶ κυκλοφοροῦσαν κρυφά, ἀπὸ χέρι σὲ χέρι.

Αὐτὸ ἔκαμε τὸν Κοραῆ ἔξω φρενῶν, μέχρι τοῦ σημείου ὥστε, μόλις ἔμαθε τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ Καποδίστρια, ἐτύπωσε στὸν τελευταῖο του διάλογο καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ὁ ἀδίκως τολμηθεὶς κατὰ τοῦ Κυβερνήτου φόνος τὸν ἐλύτρωσε ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἐπιβάλη μετ' ὀλίγον ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸν παραβάτην τῶν ἑλληνικῶν νόμων δικαιοτέραν καὶ πολὺ φρικτοτέραν τοῦ θανάτου ποινήν, τὴν ἄτιμον ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἔξωσιν αὐτοῦ!»

★

Ἀλλ' ὁ Κοραῆς δὲν ἐπέζησε παρὰ μόνο δυὸ χρόνια μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Καποδίστρια. Λὲς καὶ τὸν ἔφαγε τὸ ἄδικο τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Κυβερνήτη.

Στὶς 2 Ἀπριλίου στὸ Παρίσι, καθὼς ἐργαζότανε στὸ γραφεῖο του, ἔσκυψε νὰ σηκώση ἕνα μπρίκι καφὲ γιὰ νὰ βάλη στὸ φλυτζάνι του.

Ἔτσι, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κι' ἔπεσε ἄσχημα κι' ἔσπασε τὸ πόδι του.

Τέτοιο κάταγμα, σὲ ἡλικία 85 ἐτῶν ἦταν βέβαια ὀλέθριο, ἀλλ' οἱ καλλίτεροι γιατροὶ τῶν Παρισίων ἔσπευσαν καὶ τὸν περιποιήθηκαν καὶ ἰδιαίτερα οἱ συμπατριῶται του ἐπιστήμονες Φουρναράκης, Πητσιπιός, Γαλάτης καὶ Ράλλης.

Ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔσωσε τὸ σοφὸ ἄνδρα ποὺ ἀπέθανε ὕστερα ἀπὸ τέσσερες ἡμέρες.

Τὸν ἔθαψαν, μὲ μεγάλες τιμὲς στὸ Mont - Parnasse ὅπου, ἐπάνω στὴν πλάκα τοῦ τάφου του χαράχτηκε τὸ ἐπιτύμβιο:

«Ἀδαμάντιος Κοραῆς, Χῖος, ὑπὸ ξένην μὲν ἴσα δὲ τῇ Ἑλλάδι πεφιλημένην γῆν τῶν Παρισίων, κεῖμαι».

Μετὰ τὸ θάνατό του βρέθηκε ἡ διαθήκη του μὲ ἡμερομηνία 3 Μαΐου 1825, διὰ τῆς ὁποίας ἄφηνε ὅλα τὰ βιβλία του πρὸς ὄφελος τοῦ Γυμνασίου τῆς ἰδιαίτερης πατρίδος του, τῆς Χίου, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἐλησμόνησε.

Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Κοραῆ σώζεται στὴ Χίο καὶ περιέχει πολλὰ σπάνια συγγράμματα, ξένα καὶ ἑλληνικά. Πολλοὶ ξένοι ποὺ φτάνουν στὸ μυροβόλο νησὶ δὲν λησμονοῦν νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν καὶ νὰ θαυμάσουν τὸν πλοῦτο της.

Δ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ δι' ΟΛΟΥΣ

ΤΑ ΚΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΟΥΝ

Τὸ ραδιόφωνο κι' ἡ τηλεόρασις στὴν ἰατρικὴ

Ἀφοῦ τὸ ραδιόφωνο κι' ἡ τηλεόρασις ἄλλαξαν τελείως τὴν ὄψι του κόσμου, ἔρχονται τώρα ν' ἀνακατευτοῦν καὶ στὴν ἰατρικὴ καὶ νὰ φέρουν ἀληθινὴ ἐπανάστασι στὶς κλασσικὲς διαγνωστικὲς μεθόδους.

Πράγματι, ὡρισμένα πειράματα ποὺ ἔγιναν μὲ ὑπερβραχέα ἠλεκτρικὰ κύματα, ἀπέδειξαν ὅτι κάθε ἀνθρώπινο πλᾶσμα καὶ κάθε ὄργανο τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος εἶνε συντονισμένο μ' ἕνα ὡρισμένο μῆκος κύματος.

Ἐξ ἄλλου, διάφορα μικρόβια ἀσθενειῶν ἔχουν τὴν ἰδιότητα ν' ἀπορροφοῦν ὑπερβραχέα ἠλεκτρικὰ κύματα ἑνὸς ὡρισμένου μήκους (διαφορετικοῦ γιὰ κάθε εἶδος μικροβίων). Ἔτσι, οἱ ἐρευνηταὶ μπόρεσαν νὰ καθορίσουν τὰ μήκη κύματος ποὺ ἀνταποκρίνονται στὶς κοινότερες μικροβιακὲς ἀσθένειες καὶ νὰ τὰ κατατάξουν σ' ἕνα πίνακα, ὅμοιο μὲ τὴν «κλίμακα τῶν σταθμῶν» ἑνὸς κοινοῦ ραδιοφώνου.

Τέλος, μὲ τὴ σύγκρισι τῶν μηκῶν κύματος τῶν μικροβίων ἀφ' ἑνός, κι' ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ τῶν ὀργάνων του, ἀποκαλύφθηκε κάτι περιεργότατο: ὅτι, ὅταν ἀρρωσταίνουμε, τὸ σῶμα μας ἀλλάζει μῆκος κύματος καὶ συντονίζεται μ' ἐκεῖνο ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὴν ἀσθένεια ἀπ' τὴν ὁποία πάσχουμε.

Πάνω σ' αὐτὲς τὶς παρατηρήσεις βασίζεται ἡ νέα μέθοδος διαγνώσεως τῶν ἀσθενειῶν. Δυὸ ὑπερευαίσθητα ἠλεκτρόδια συνδέουν τὸν ἐξεταζόμενο ἄρρωστο μ' ἕνα εἰδικὸ πομπὸ ὑπερβραχέων κυμάτων. Ἔπειτα ὁ γιατρὸς γυρίζει ἕνα κουμπί, περνῶντας ἔτσι ἀπ' τὰ μήκη κύματος τῶν διαφόρων μικροβίων, ὡς ὅτου ἕνας εἰδικὸς δέκτης, συνδεδεμένος ἐπίσης μὲ τὸν ἄρρωστο, δείξῃ ὅτι ἕνα ὡρισμένο κῦμα ἀπορροφᾶται ἀπ' τὸ σῶμα του. Τὸ κῦμα αὐτὸ ἀνταποκρίνεται στὸ μικρόβιο τῆς ἀρρώστειας ἀπ' τὴν ὁποία πάσχει ὁ ἐξεταζόμενος.

Ἔτσι, ὁ γιατρὸς μπορεῖ νὰ κάμῃ τὴ διάγνωσι εὔκολα, μὲ βεβαιότητα, δίχως κόπο καὶ χωρὶς τὸν κίνδυνο νὰ γελαστῇ. Μιὰ ματιὰ στὸ μηχάνημά του τὸν πληροφορεῖ ἀπὸ τί ὑποφέρει ὁ πελάτης του.

Ἡ ἴδια μέθοδος μπορεῖ ἐξ ἄλλου νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ γιὰ θεραπευτικοὺς σκοπούς. Ἀπεδείχθη πράγματι ὅτι ὡρισμένα μήκη κύματος ἔχουν εὐεργετικὴ ἐπίδρασι πάνω σὲ ἀρρώστους ποὺ πάσχουν ἀπὸ ὡρισμένες ἀσθένειες. Τὰ πρόσφατα πειράματα πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνσι ἐπιτρέπουν νὰ ἐλπίσουμε βάσιμα ὅτι οἱ γιατροὶ θὰ διαθέτουν μιὰ μέρα ἕνα ὅπλο, μὲ τὸ ὁποῖο τὰ μικρόβια θὰ παθαίνουν κυριολεκτικῶς ἠλεκτροπληξία χωρὶς τὴν παραμικρὴ βλάβη τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀρρώστου.

Μιὰ ἄλλη ἐφαρμογὴ τοῦ ραδιοφώνου ὁδηγεῖ τὸ νυστέρι τοῦ χειρούργου σὲ ὡρισμένες ἐγχειρήσεις.

Στὸν πρῶτο παγκόσμιο πόλεμο, οἱ γιατροὶ χρησιμοποιοῦσαν ἕνα ἠλεκτρομαγνήτη, γιὰ νὰ καθορίσουν τὴ θέσι τῶν θραυσμάτων ἀπὸ βλήματα μέσα στὸ σῶμα τῶν πληγωμένων. Ὁ μαγνήτης αὐτὸς προκαλοῦσε παλμικὲς δονήσεις τοῦ μετάλλου, κι' ἔτσι ὁ χειροῦργος ἐξακρίβωνε ποῦ βρισκόταν, γιὰ νὰ τὸ βγάλῃ ἔπειτα μὲ τὸ νυστέρι του.

Ἡ μέθοδος ὅμως αὐτὴ εἶχε ἕνα σοβαρὸ μειονέκτημα : Μὲ τὶς παλμικὲς κινήσεις, τὰ μετάλλινα θραύσματα μποροῦσαν ν' ἀλλάξουν θέσι. Κι' αὐτὸ ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνο, ἂν βρισκόνταν μέσα σ' ἕνα λεπτὸ ὄργανο, π.χ. στὴν καρδιὰ ἢ στοὺς πνεύμονες.

Χρειαζόταν λοιπὸν μιὰ συσκευὴ ποὺ ν' ἀποκαλύπτῃ τὴ θέσι τῶν θραυσμάτων, χωρὶς ὅμως νὰ προκαλῇ τὴ μετακίνησί τους. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπιτυγχάνεται σήμερα μὲ τὸ «φωρατὴ Μπέρμαν», ποὺ ἐπινοήθηκε στὸ διάστημα τοῦ δευτέρου πολέμου καὶ ποὺ μοιάζει μ' ἕνα φορητὸ ραδιόφωνο.

Ἡ συσκευὴ αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα χειρουργικὸ καθετῆρα, συνδεδεμένο μ' ἕνα κουτὶ ποὺ περιέχει ἠλεκτρονιακὲς λυχνίες κι' ἄλλα ἐξαρτήματα. Πάνω στὸν καθετῆρα ὑπάρχουν δυὸ μικροὶ ἠλεκτρικοὶ μετασχηματισταί, ὁ ἕνας στὴν ἄκρη του κι' ὁ ἄλλος πολὺ κοντὰ στὴ λαβή του. Τὰ ἠλεκτρικὰ ρεύματα ποὺ προέρχονται ἀπ' αὐτούς, διοχετεύονται στὸ κουτὶ τῆς συσκευῆς ὅπου δυναμώνουν μ' ἕνα ἐνισχυτὴ καὶ ἐξουδετερώνουν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο (γιατὶ εἶνε ἀντίθετα). Ἕνας δείκτης τῆς συσκευῆς φανερώνει αὐτὴ τὴν ἀμοιβαία ἰσορροπία, μένοντας στὸ μηδὲν ἑνὸς ἀριθμημένου τόξου.

Ἂν τώρα ὁ καθετὴρ πλησιάσῃ σ' ἕνα κομμάτι μέταλλο, προκαλεῖται μιὰ μεταβολὴ τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου ποὺ τὸν περιβάλλει, κι' αὐξάνει λίγο τὸ ρεῦμα ποὺ παράγει ὁ μετασχηματιστὴς τῆς ἄκρης τοῦ ἐργαλείου. Ὁ ἄλλος μετασχηματιστής, τῆς λαβῆς τοῦ καθετῆρος, δὲν ἐπηρεάζεται, γιατὶ ἀπέχει περισσότερο ἀπ' τὸ μέταλλο.

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε νὰ μὴν ἰσορροποῦν πιὰ τὰ δυὸ ἠλεκτρικὰ ρεύματα. Κι' ἡ διαφορὰ μεταξύ τους μεγαλώνει, ὅσο κοντύτερα στὸ μέταλλο βρίσκεται ἡ ἄκρη τοῦ καθετῆρος. Παρακολουθῶντας λοιπὸν τὶς κινήσεις τοῦ δείκτου, ὁ χειροῦργος ἐξακριβώνει ποῦ ὑπάρχει ἡ μεγαλείτερη διαφορά, καὶ καταλαβαίνει ὅτι σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο βρίσκεται τὸ μετάλλινο θραῦσμα ποὺ ἀναζητεῖ. Ὑπολογίζει μάλιστα καὶ σὲ πόσο βάθος εἶνε χωμένο, καθὼς καὶ τὶς διαστάσεις του.

Εἶνε δὲ βέβαιος ὅτι θὰ τὸ βρῇ ἐκεῖ, ὅταν σχίσῃ τοὺς ἱστοὺς μὲ τὸ νυστέρι του, γιατὶ δὲν κινεῖται καθόλου ὥστε ν' ἀλλάξῃ θέσι.

Ἀλλὰ κι' ἡ τηλεόρασις πρόσφερε τὶς ὑπηρεσίες της στὸν ἀγῶνα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης κατὰ τῶν ἀσθενειῶν.

Ἔχει κατασκευασθῆ τελευταίως στὴν Ἀγγλία μιὰ ὑπερευαίσθητη ἠλεκτρονιακὴ συσκευή, ἱκανὴ νὰ μετρήσῃ τὸ ρευστὸ ποὺ κυκλοφορεῖ στὰ νεῦρα τοῦ ἀνθρώπου, σὰν ἕνα εἶδος ἠλεκτρισμοῦ γιὰ τὴ μεταβίβασι τῶν διαταγῶν τοῦ ἐγκεφάλου στὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ μηνύματα τοῦ ἐγκεφάλου προβάλλονται σὰν μιὰ φωτεινὴ εἰκόνα πάνω σ' ἕνα διάφραγμα ὅμοιο μὲ τῆς τηλεοράσεως. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, μποροῦν οἱ γιατροὶ νὰ διαγνώσουν τὴ διανοητικὴ κατάστασι ἑνὸς ψυχοπαθοῦς.

Ἐξ ἄλλου, ὁ ἠλεκτροκαρδιογράφος, ποὺ βασίζεται στὶς ἀρχὲς τῆς τηλεοράσεως, ἔχει τελειοποιηθῆ σήμερα κι' ἐπιτρέπει στὸ γιατρὸ τὴν εὔκολη καὶ ἁπλῆ διάγνωσι τῶν καρδιακῶν παθήσεων.

ΝΤΕΒΙΝΤ ΛΕ ΡΟΥΑ

✪✪

Ἀρσενικὸ στὴ θάλασσα

Οἱ ἔρευνες τῶν ἐπιστημόνων ἑνὸς ἀμερικανικοῦ ὠκεανογραφικοῦ ἰνστιτούτου ἀπέδειξαν ὅτι τὸ νερὸ τῆς θαλάσσης περιέχει μιὰ ἐλαχίστη ποσότητα ἀρσενικοῦ (5 δεκάκις χιλιοστὰ τοῦ γραμμαρίου στὸ λίτρο), ποὺ εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἀνάπτυξι τῶν θαλασσίων ὀργανισμῶν. Τὰ χταπόδια καὶ οἱ «σταυροὶ τῆς θαλάσσης» περιέχουν πολὺ μεγαλύτερη ἀναλογία ἀρσενικοῦ.

Τὰ χαρτονομίσματα καὶ τὰ μικρόβια

Στὴ Γαλλία ἔγινε πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ χημικὴ ἐξέτασις τῶν κυκλοφορούντων χαρτονομισμάτων. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς ἐξετάσεως εἶνε καταπληκτικά. Ἕνα χαρτονόμισμα τῶν 100 φράγκων περιέχει ὄχι λιγώτερα ἀπὸ 500 - 600 χιλιάδες μικρόβια. Μεταξὺ αὐτῶν, οἱ Γάλλοι ἐπιστήμονες κατώρθωσαν νὰ ξεχωρίσουν: βακίλλους τοῦ Κώχ, στρεπτοκόκκους βακίλλους τῆς ψώρας κτλ. Τὸ μικροσκόπιο ἀνεκάλυψε, ἐξ ἄλλου, τὴν παρουσία πάνω σ' αὐτὸ τὸ χαρτονόμισμα διαφόρων ξένων οὐσιῶν: κρόκου αὐγοῦ, αἵματος κουνελιοῦ, γάλακτος, ζάχαρης, ρούς, νικοτίνης κτλ. Οἱ οὐσίες αὐτές, ὅπως εἶνε εὐνόητο, εὐνοοῦν τὴν ἀνάπτυξι διαφόρων μικροβιακῶν ὀργανισμῶν.

Ἀκτῖνες τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου

Ἕνα εἶδος φωτεινῶν ἀκτίνων μπορεῖ νὰ σκοτώσῃ ἢ νὰ παραλύσῃ διάφορους μικροοργανισμούς, κι' ἕνα ἄλλο εἶδος μπορεῖ νὰ τοὺς ξαναζωντανέψῃ μετὰ 24 ὧρες. Αὐτὸ ἀπέδειξαν οἱ μελέτες ποὺ ἔγιναν τελευταίως στὸ Πολυτεχνεῖο τῆς Καλλιφορνίας. Οἱ ἀκτῖνες «τοῦ θανάτου» ἔχουν μῆκος κύματος 2.537 ἄνγκστρομ κι' οἱ «ἀκτῖνες τῆς ζωῆς» 3.659 ἄνγκστρομ (τὸ ἄνγκστρομ εἶνε μιὰ πολὺ μικρὴ μονὰς μήκους, ἴση μὲ ἕνα δεκάκις ἑκατομμυριοστὸν τοῦ χιλιοστομέτρου.)

Νέα ὑποβρύχια

Ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ἀμερικανικοῦ ναυτικοῦ Λόϋντ Νόρμαν προφητεύει ὅτι τὸ ὑποβρύχιο θὰ διατηρηθῆ, κι' ἀφοῦ ἀκόμη λείψουν τὰ διάφορα πολεμικὰ πλοῖα ἐπιφανείας, γιατὶ εἶνε τὸ φθηνότερο καὶ ἀποτελεσματικώτερο θαλάσσιο ὅπλο. Πρόκειται, φυσικά, νὰ τελειοποιηθῆ πολύ, δεδομένου ὅτι βρίσκεται ἀκόμη «στὰ σπάργανα».

Ἕνας νέος τύπος ἀμερικανικῶν ὑποβρυχίων ἔχει μηχανὴ ποὺ κινεῖται μὲ πυκνότατο ὀξυζενὲ καὶ ἀναπτύσσει ταχύτητα 25 κόμβων.

Ἕνας ἄλλος ἔχει μοτὲρ Ντῆζελ, ποὺ ξαναχρησιμοποιεῖ ὅμως τὰ ἀέρια ἐξατμίσεως του ἀνακατεμένα μὲ καθαρὸ ὀξυγόνον. Μπορεῖ νὰ δράσῃ σὲ μεγάλο βάθος καὶ νὰ μείνῃ ἐπὶ μακρὸ χρονικὸ διάστημα κάτω ἀπ' τὸ νερό, χωρὶς νᾶνε ἐφωδιασμένο μὲ σωλῆνα «σνόρκελ» γιὰ τὴν ἀνανέωσι τοῦ ἀέρος του.

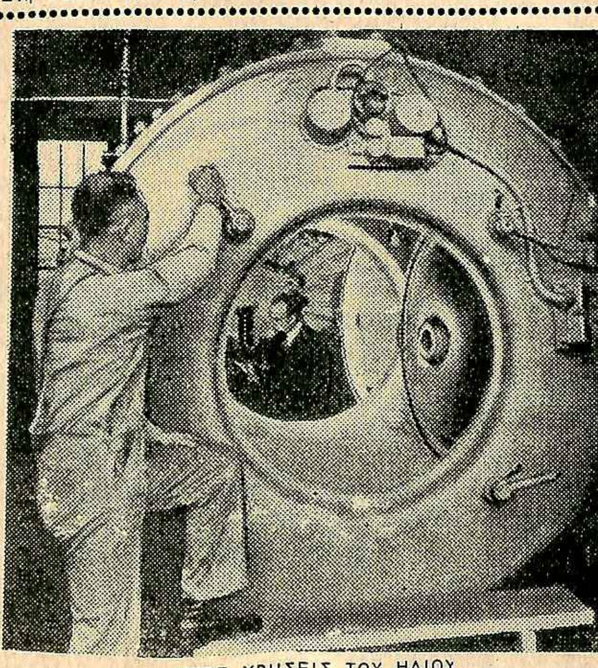

ΝΕΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς ἡλίου στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ἐμείωσε σημαντικὰ τὴν τιμὴ τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ ἀερίου, ποὺ προπολεμικὰ ἦταν πανάκριβο. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων εὐεργετημάτων του τὸ ἥλιον χρησιμοποιεῖται σήμερα καὶ στὰ χειρουργεῖα τῶν διαφόρων νοσοκομείων γιατὶ καθιστᾶ τὴν ἀνάπνοὴ τοῦ ἀσθενοῦς πολὺ πιὸ εὔκολη. Ἐπίσης ὅταν ἀντικατασταθῆ τὸ ἄζωτον τοῦ ἀέρος μὲ ἥλιον δημιουργεῖται ἕνα ἀέριο ποὺ ἀποδείχθηκε σωτήριο γιὰ τοὺς δύτες. Τὸ ἀέριο αὐτὸ ἐξουδετερώνει τὴν διαφορὰ πιέσεως κατὰ τὴν κατάδυσι καὶ ἀποκλείει τὶς καρδιακὲς ἐμβολές.

ΤΟ ΑΣΘΜΑ κι' ἡ θεραπεία του

Ἀλλεργία, πνευμονικὴ πάθησις ἢ καρδιακὴ ἀδυναμία

Ἂν τὰ συμπτώματα τοῦ ἄσθματος εἶναι πάντοτε τὰ ἴδια, ἡ αἰτία του ὅμως μπορεῖ νᾆναι διαφορετική. Ἄλλοτε δηλαδὴ ὀφείλεται σὲ ἀλλεργία κι' ἄλλοτε σὲ βρογχικὲς ἢ πνευμονικὲς ὀργανικὲς παθήσεις.

Ἡ ἡλικία στὴν ὁποία πρωτοεκδηλώνεται τὸ ἄσθμα, ἀποτελεῖ ἕνα σπουδαῖο στοιχεῖο γιὰ τὴ διάγνωσι. Ὅταν ἀρχίζῃ πρὶν ἀπ' τὰ 30 χρόνια, ἡ αἰτία του εἶναι ἡ ἀλλεργία. Ὅταν ὅμως ἀρχίζῃ μετὰ τὰ 30, πρέπει ν' ἀναζητηθῆ ἀλλοῦ ἡ προέλευσίς του. Ὁ γενικὸς αὐτὸς κανὼν ἔχει καὶ ἐξαιρέσεις, ἀλλὰ ὄχι πολλές.

Ὅλοι οἱ γιατροὶ συμφωνοῦν στὸ ὅτι ὡρισμένες τροφὲς μπορεῖ νὰ προκαλέσουν ἄσθμα σὲ ἐπιδεκτικὰ παιδιά. Στὶς περισσότερες τέτοιες περιπτώσεις, ἡ μητέρα μαθαίνει ἐκ πείρας ποιὲς εἶναι αὐτὲς οἱ τροφὲς καὶ φροντίζει νὰ τὶς ἀποκλείσῃ ἀπ' τὴ δίαιτα τοῦ παιδιοῦ.

Οἱ κυριώτερες ἀπ' τὶς τροφὲς ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέσουν ἀλλεργικὸν ἄσθμα, εἶναι τὰ ψάρια, τὰ αὐγά, τὰ καρύδια, τὰ φυστίκια, ἡ σοκολάτα, καὶ σπανιώτερα τὸ σιτάρι ἢ τὸ γάλα.

Ἄλλοτε πάλι τὸ ἄσθμα τῶν παιδιῶν ὀφείλεται σὲ γῦρι φυτῶν (ποὺ αἰωρεῖται στὸν ἀέρα καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ φέρῃ ἀλλεργία), εἴτε σ' ἕνα κοινὸ κρυολόγημα μὲ ἀλλεργικὲς ἐπίσης συνέπειες.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ περιπτώσεις παιδιῶν ἀσθματικῶν, ποὺ ἡ κατάστασίς τους δὲν ὀφειλόταν σὲ ἀλλεργία. Γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται πάντοτε λεπτομερὴς ἰατρικὴ ἐξέτασις καὶ ἀκτινοσκόπησις. Νὰ ἕνα ἀπ' τὰ χαρακτηριστικώτερα παραδείγματα:

Μιὰ κοπέλλα 16 ἐτῶν παρατήρησε ὅτι ἄρχισε νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ ἄσθμα. Ἀποτάθηκε τότε σ' ἕνα γιατρὸ εἰδικὸ γιὰ τὶς ἀλλεργίες, πού, ἐξέτασε τὴν εὐαισθησία τοῦ ὀργανισμοῦ της σὲ 42 διάφορες οὐσίες καὶ συνεπέρανε τέλος ὅτι ἦταν ἀλλεργικὴ στὴ γῦρι ἑνὸς εἴδους γρασιδιοῦ. Τὰ πράγματα φαίνονταν πὼς τὸν δικαίωναν, γιατὶ ἡ κοπέλλα πάθαινε ἄσθμα κυρίως τὸ φθινόπωρο, τὴν ἐποχὴ δηλαδὴ ποὺ ἀφθονοῦσε αὐτὴ ἡ γῦρις. Ὁ γιατρὸς φρόντισε νὰ τῆς ἐλαττώσῃ τὴν ἀλλεργικὴ εὐαισθησία μὲ κατάλληλες ἐνέσεις, κι' ἐπὶ λίγους μῆνες φάνηκε πὼς καλλιτέρεψε ἡ κατάστασίς της.

Ἔπειτα ὅμως ἡ κοπέλλα ἄρχισε ν' ἀδυνατίζῃ, νὰ νοιώθῃ κούρασι, νὰ αἰσθάνεται μιὰ ἐνόχλησι στὸ λαιμό της. Τὴν ἐξέτασε τότε ἄλλος γιατρός. Κι' ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ πατέρας της ἦταν φυματικός, τὴν ἀκτινοσκόπησε καὶ βρῆκε προσβεβλημένη τὴν κορυφὴ τοῦ ἑνὸς πνεύμονος. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ θεραπεία σὲ σανατόριο, ἡ κοπέλλα γιατρεύθηκε τελείως καὶ δὲν ἔπαθε πιὰ ἄσθμα — ποὺ ὀφειλόταν στὴν περίπτωσί της σ' ἐρεθισμὸ τῶν βρόγχων ἀπ' τὰ μικρόβια τῆς φυματιώσεως.

Σὲ ἐνηλίκους, ἄνω τῶν 30 ἐτῶν, τὸ ἄσθμα δὲν πρέπει ποτὲ νὰ θεωρῆται ἀλλεργικῆς φύσεως, ἐφόσον δὲν ἐξακριβωθῆ μὲ ἀκτινοσκόπησι ὅτι δὲν κρύβει σοβαρώτερες πνευμονικὲς παθήσεις. Ἄρρωστοι 40-50 ἐτῶν, ἢ καὶ μεγαλείτεροι ἀκόμη, μπορεῖ νὰ πιστεύουν ὅτι ἔχουν βρογχίτιδα ἢ ἄσθμα, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα πάσχουν ἀπὸ χρονία φυματίωσι τῶν πνευμόνων. Ἡ ἀκτινοσκόπησις ἢ ἡ ἐξέτασις τῶν πτυέλων ἀποκαλύπτει τότε τὴν ἀλήθεια. Συχνὰ ὅμως, πρέπει νὰ ἐπαναληφθῆ πολλὲς φορὲς μέσα σὲ διάστημα ἀρκετῶν μηνῶν, πρὶν γίνῃ θετικὴ διάγνωσις.

Ἀλλὰ κι' ὁ καρκῖνος τοῦ πνεύμονος, στὴν ἀρχή του, μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ἄσθμα. Καὶ σ' αὐτὴν ἐπίσης τὴν περίπτωσι ἡ πραγματικὴ αἰτία ἀνακαλύπτεται μὲ τὴν ἀκτινοσκόπησι.

Τέλος, τὸ ἄσθμα τῶν ἡλικιωμένων μπορεῖ νὰ ὀφείλεται σὲ καρδιακὴ ἀδυναμία, καὶ τότε ὁ ἄρρωστος χρειάζεται ντιζιταλίνη γιὰ ν' ἀνακουφισθῆ.

✪✪

Τὸ ACTH στὶς ὀφθαλμικὲς παθήσεις

Τὸ ACTH, μὲ τὸ ὁποῖο ἀσχολήθηκε πρὸ καιροῦ ὁ «Θησαυρός», τείνει ν' ἀποδειχθῆ ἀληθινὰ θαυματουργὸ φάρμακο. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδρασί του σὲ ὡρισμένες μορφὲς καρκίνου, στοὺς ἀρθριτισμούς, τοὺς ὀξεῖς ρευματισμοὺς κλπ. φαίνεται ὅτι ἀποδίδει ἐπίσης ἐξαίρετα ἀποτελέσματα σὲ περιπτώσεις ὀφθαλμικῶν παθήσεων. Μιὰ γυναῖκα ποὺ εἶχε τυφλωθῆ κατὰ 80% συνεπείᾳ παθήσεως τοῦ κερατοειδοῦς ἀνέκτησε τελείως τὸ φῶς της ἔπειτα ἀπὸ θεραπεία μὲ ACTH. Τὸ ἴδιο εὐεργετικὴ ὑπῆρξε ἡ χρῆσις τοῦ νέου φαρμάκου σ' ἕναν ἄνδρα 38 ἐτῶν ποὺ εἶχε τυφλωθῆ κατὰ τὰ 90 %. Κι' αὐτὸς ἐπίσης ἀνέκτησε τὸ φῶς του χάρις στὸ ACTH.

Τὶς δυὸ αὐτὲς περιπτώσεις ἀνεκοίνωσαν στὴν Ἀμερικανικὴ Ἕνωσι Ὀφθαλμολογικῶν Ἐρευνῶν ὁ καθηγητὴς Τζὼν Μ. Μὰκ Λήν, πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Κόρνελ καὶ διευθυντὴς τοῦ ὀφθαλμολογικοῦ τμήματος τοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ὁ βοηθός του δόκτωρ Ντὰν Γκόρντων.

Οἱ δυὸ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες ἀναφέρουν ἐπίσης ὅτι τὸ ACTH εἶνε ἐκτάκτως ἀποτελεσματικὸ στὶς παθήσεις τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς.

Ἕνα φάρμακο τῆς κρίσεως

Ὅπως προβλέπει ἕνας εἰδικός, ἡ οἰκονομικὴ κρίσις τῆς Μεγ. Βρεταννίας θὰ συνεχισθῆ καὶ θὰ χειροτερέψῃ, γιατὶ ὁ πληθυσμός της εἶνε πολὺ περισσότερος ἀπ' ὅσον μποροῦν νὰ διαθρέψουν τὸ ἔδαφός της, ἡ βιομηχανία της καὶ τὸ ἐμπόριό της. Ἡ μόνη λύσις εἶναι λοιπὸν νὰ μεταναστεύσουν 15.000.000 Ἄγγλοι μέσα σὲ τρία χρόνια, σὲ ἄλλες χῶρες τῆς Βρεταννικῆς Αὐτοκρατορίας πιὸ ἀραιοκατοικημένες, ὅπως π.χ. στὴν Αὐστραλία, στὸν Καναδᾶ, ἢ σ' ὡρισμένα μέρη τῆς Ἀφρικῆς. Τὸ ἴδιο ἄλλωστε συνέβη καὶ μὲ τὴν Ἰρλανδία: ἡ ἐντατικὴ μετανάστευσις τῶν κατοίκων της σὲ προηγούμενα χρόνια συνετέλεσε στὸ νὰ γίνῃ τὸ βιωτικὸ ἐπίπεδο τῶν ὑπολοίπων ἕνα ἀπ' τὰ ἀνώτερα τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ ἄλλοτε ἦταν ἕνα ἀπ' τὰ χαμηλότερα.

Ἡ Μεγ. Βρεταννία ἔχει 2½ φορὲς μεγαλείτερη πυκνότητα πληθυσμοῦ ἀπ' τὴν ἠπειρωτικὴ Εὐρώπη καὶ 11 πλασία ἀπ' τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Μόνον ἡ Ἰαπωνία εἶνε πιὸ πυκνοκατοικημένη.

Φυσικά, ἡ ὁμαδικὴ αὐτὴ μετανάστευσις παρουσιάζει μεγάλες τεχνικὲς δυσκολίες. Εἶνε ὅμως πιὸ συμφέρον — λένε οἱ εἰδικοὶ — νὰ μεταφερθῆ ἕνας ἄνθρωπος, παρὰ νὰ μεταφέρωνται κάθε χρόνο 700 κιλὰ τροφίμων γιὰ τὴ διατροφή του στὴ Μεγ. Βρεταννία.

Γελωτοθεραπεία

—Ἄντε, βρὲ κορίτσια, πέστε μας καμμιὰ φορὰ τὸ ναί, γιὰ νὰ μὴν τιμωρηθοῦμε ποὺ φύγαμε ἀπ' τὴν παρέλασι!...

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

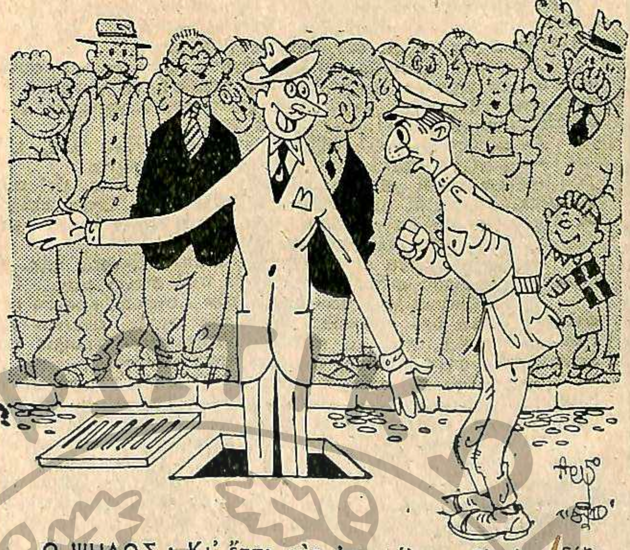

Ο ΨΗΛΟΣ : Κι' ἔτσι, κὺρ ἀστυφύλακα, δὲν ἐμποδίζω κανέναν!

(Τοῦ Ἀρχέλαου)

—Βλέπεις καλά, ρὲ συνάδελφε, μὴν τυχὸν κι' ἔρχεται κανένα ἁμάξι ἀπ' τὸ στενὸ καὶ τρακάρουμε;...

(Τοῦ Π. Παυλίδη)

Θυσία ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Συγκινητικὸ διήγημα

Ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ εἶχε κλέψει τὸ κλειδάκι ποὺ ἄνοιγε τὸ γραφεῖο τῆς γυναίκας του, ἀλλ' ὅταν ἄνοιξε τὸ συρτάρι της, δὲν βρῆκε τίποτε τὸ σημαντικὸ ἢ τουλάχιστον δὲν βρῆκε ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσε. Καθὼς παραμέριζε, ὅμως, τὰ διάφορα ἀντικείμενα, διέκρινε μιὰ μικρὴ ἐγκοπὴ στὸ ξύλο. Ἔφερε τότε ἐκεῖ τὰ νύχια του καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀνακαλύψη πὼς τὸ συρτάρι εἶχε καὶ δεύτερο πάτο. Ὅταν κατάφερε νὰ σηκώση τὸ σκέπασμά του, ἄφησε μιὰ κραυγὴ θριάμβου. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν κρύπτη βρισκόταν μιὰ δέσμη μὲ γράμματα. Τὰ γράμματα ποὺ ζητοῦσε.

Δὲν τὸν ἐνδιέφερε πιὰ τώρα ἂν τὸν ἔβλεπε κανείς. Κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη μερικὰ στὴν τύχη. Τὰ γράμματα αὐτὰ δὲν ἄφηναν την παραμικρὴ ἀμφιβολία γιὰ τὴν προδοσία τῆς Γκιζέλντας. Ἀλλὰ ποιὸς ἦταν ὁ φίλος της; Σὲ κανένα ἀπ' αὐτὰ δὲν ὑπῆρχε ὑπογραφή.

Ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ δὲν ἀνησύχησε, ὡστόσο, γι' αὐτό. Θὰ τὸ μάθαινε. Τὸ πρῶτο ποὺ εἶχε νὰ κάμη ἦταν νὰ χωρίση τὴ γυναῖκα του. Τὴν ἀπόφασί του αὐτὴ τῆς τὴν ἔκαμε γνωστή, ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, δείχνοντας της τὶς ἐπιστολὲς ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του.

— Θὰ συνεννοηθῶ αὔριο μὲ τὸ δικηγόρο μου, τῆς εἶπε.

— Καὶ τὸ παιδί μου; φώναξε ἡ Γκιζέλντα.

— Τὸ παιδί μας, διώρθωσε ὁ ἄντρας της. Γι' αὐτὸ τουλάχιστον εἶμαι βέβαιος. Τὸ παιδί μας θὰ μείνη μαζί μου. Ὅταν δείξω αὐτὰ τα γράμματα, οἱ δικασταὶ θὰ καταλάβουν πὼς εἶσαι μιὰ ἀνάξια μητέρα.

Ἡ Γκιζέλντα ξέσπασε σὲ λυγμούς.

— Τὰ κλάματα εἶνε περιττά, εἶπε ὁ ἄντρας της. Μὴν ξεχνᾶς ὅτι ἔχομε καλέσει μερικοὺς ἀνθρώπους ἀπόψε στὸ σπίτι μας... Πήγαινε νὰ ντυθῆς.

Ἡ Γκιζέλντα εἶχε παντρευτῆ τὸν Σαμπέρ, ἐπειδὴ ἦταν πλούσιος κι' αὐτὴ φτωχή. Ἀλλὰ δὲν τὸν εἶχε ἀγαπήσει ποτέ. Ἐκεῖνον ποὺ ἀγαποῦσε ἦταν ὁ Ρομπὲρ Λαντιέ, ποὺ κι' αὐτὸς ἐπίσης ἦταν φτωχὸς κι' εἶχε ἀναγκασθῆ νὰ ἐκπατρισθῆ στὶς Ἰνδίες, ἀναζητῶντας τὴν τύχη.

Ἀπ' αὐτὸ τὸ ταξεῖδι του, γύρισε ἔπειτα ἀπὸ πέντε χρόνια. Καὶ βρῆκε τότε την ἀγαπημένη του παντρεμένη καὶ μητέρα. Ἡ παληὰ ἀγάπη τους ξαναζωντανεψε, ὡστόσο, στὶς καρδιές τους καὶ ξανασυνδέθηκαν

Τὸ διαζύγιο δὲν ἀπασχολοῦσε τώρα τὴ Γκιζέλντα. Καὶ θὰ τὸ ἐπιθυμοῦσε μ' ὅλη της τὴν καρδιά, γιατὶ θὰ τῆς ἐπέτρεπε νὰ ἑνωθῆ μὲ τὸν ἀγαπημένο της Ρομπέρ, ἂν δὲν ἦταν τὸ παιδί της, ποὺ τὸ λάτρευε.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὀχτὼ ἄνθρωποι ἦσαν προσκαλεσμένοι στὸ σπίτι τῶν Σαμπέρ. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς βρισκόταν κι' ὁ Ρομπὲρ Λαντιέ. Ἡ Γκιζέλντα τὸν πλησίασε καὶ τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβη μὲ λίγα λόγια τί εἶχε συμβῆ.

— Βρίσκομαι τώρα στὴν ἀπόλυτη διάθεσι τοῦ ἀντρός μου, τοῦ εἶπε. Θέλω τόσο πολὺ νὰ ζήσω μαζί σου, Ρομπέρ, ἀλλὰ δὲν μπορῶ ν' ἀποχωριστῶ τὸ παιδί μου. Θὰ πεθάνω ἀπὸ τὴ λύπη μου...

Ὁ Ρομπὲρ Λαντιὲ δὲν ἀπάντησε τίποτε. Χάθηκε ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους προσκαλεσμένους, προσπαθῶντας νὰ φανῆ ἀτάραχος.

★

Ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα, ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ βγῆκε ἀπὸ τὸ σαλόνι καὶ διευθύνθηκε στὸ γραφεῖο του.

Ὅταν ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ γραφείου του, εἶδε μιὰ σκιὰ μπροστὰ στὸ τραπέζι του. Κάποιος εἶχε ἀνάψει τὴ λάμπα με τὸ ἀμπαζοὺρ ποὺ βρισκόταν πάνω σ' αὐτὸ κι' εἶχε παραβιάσει ἕνα ἀπὸ τα συρτάρια του. Ἐκεῖνο ὅπου ὁ Σαμπὲρ εἶχε βάλει πρὶν ἀπὸ κάμποση ὥρα τὰ γράμματα τοῦ φίλου τῆς Γκιζέλντας. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἔβαλε τὴ δέσμη μὲ τα γράμματα στὴν τσέπη του, ἔσβυσε τὴ λάμπα καὶ τοιμάστηκε νὰ φύγη.

Ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ δὲν εἶχε προφτάσει να ἰδῆ τὸ πρόσωπό του. Κατάλαβε μόνο πὼς ἦταν κάποιος ἀπὸ τοὺς προσκαλεσμένους του

Καὶ βέβαια ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ηταν ο φίλος τῆς γυναίκας του.

Ὁ Μισελ Σαμπερ δὲν δίστασε τότε. Προχώρησε ἀθόρυβα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου, ἅρπαξε ἀπὸ ἕνα τραπεζάκι ἕνα μαχαῖρι μὲ λαβὴ ἀπὸ φιλντισι καὶ τη στιγμὴ ποὺ ὁ ἄγνωστος περνοῦσε ἀπὸ μπροστα του, ρίχτηκε πάνω του.

Ἀλλ' ὁ ἄγνωστος τὸν εἶχε διακρίνει, γιατὶ τοῦ ἅρπαξε μὲ δύναμι τὸ χέρι καὶ ταυτόχρονα τοῦ ἔδωσε μιὰ γερὴ γροθιὰ στὸ στομάχι. Ὁ Μισὲλ Σαμπερ κλονίστηκε, ἀλλά, στὴν πτῶσι του, παρέσυρε καὶ τὸν ἀντίπαλό του.

Ἡ πάλη τους συνεχίστηκε στὸ σκοτάδι. Σὲ μιὰ στιγμή, ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ κατάφερε νὰ χώση τὸ μαχαῖρι του μέσα στὶς σάρκες τοῦ ἀγνώστου. Κι' αὐτός, ὅμως, τοὔδωσε μιὰ δεύτερη γροθιά, ποὺ τὸν ζάλισε φρικτά.

Ὅταν ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ συνῆλθε, ἀνασηκώθηκε ἀμέσως κι' ἔτρεξε νὰ γυρίση τὸ διακόπτη τοῦ ἠλεκτρικοῦ. Ὁ ἄγνωστος εἶχε ἐξαφανισθῆ. Ἀλλὰ τὸ μαχαῖρι ἦταν ματωμένο ὡς τὴ λαβὴ σχεδόν, πρᾶγμα ποὺ ἔδειχνε πὼς εἶχε χωθῆ ἀρκετὰ βαθειὰ στὶς σάρκες αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

— Τώρα θὰ μάθωμε ποιὸς ἦταν! ψιθύρισε.

Τακτοποίησε ἀμέσως τὰ ροῦχα του καὶ ξαναγύρισε στὸ σαλόνι. Ἡ πρώτη του δουλειά, ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ ἦταν νὰ μετρήση τοὺς προσκαλεσμένους του. Κι' οἱ ὀχτὼ ἦσαν ἐκεῖ. Κι' ὅλοι φαίνονταν ἤρεμοι. Ἀλλ' ὁ τραυματίας;

Ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ πῆγε κοντά τους, κουβέντιασε μὲ τὸν ἕνα, κουβέντιασε μὲ τὸν ἄλλον, ἐξέτασε προσεχτικὰ τὰ ροῦχα τους, ἀλλὰ δὲν παρατήρησε τίποτε τὸ ὕποπτο οὔτε στὴν περιβολή τους, οὔτε στὴ φωνή τους, οὔτε στὸ ὕφος τους. Τὰ εἶχε χαμένα.

Γύρισε τότε καὶ κύτταξε τὴ γυναῖκα του. Ἡ Γκιζέλντα ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ χαρὰ καθὼς ἔπαιζε μὲ τοὺς καλεσμένους των μιὰ παρτίδα πόκα. Λίγη ὥρα προτύτερα, ὁ Ρομπέρ, περνῶντας πλάϊ της, τῆς εἶχε πῆ ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀνησυχῆ κι' ὅτι τὰ γράμματα δὲν βρίσκονταν πιὰ στὴν κατοχὴ τοῦ συζύγου της. Δὲν τῆς ἐξήγησε, ὅμως, μὲ ποιὸ τρόπο τὰ εἶχε πάρει.

Ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα, κάποιος ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως. Ἕνας δεύτερος καλεσμένος ἔφυγε σὲ λίγο. Ὁ τρίτος ἦταν ὁ Ρομπὲρ Λαντιέ. Ὕστερα ἔφυγαν ὅλοι οἱ ἄλλοι.

Ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ λυσσοῦσε ἀπὸ τὸ κακό του. Κι' ὅταν ἔμεινε μόνος μὲ τὴ γυναῖκα του, ἄρχισε νὰ τῆς μιλάη σκληρά, μὲ λύσσα.

★

Ὁ Ρομπὲρ Λαντιέ, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν Σαμπέρ, μπῆκε σ' ἕνα αὐτοκίνητο κι' ἔδωσε στὸ σωφὲρ τὴ διεύθυνσι τοῦ διαμερίσματός του.

Οἱ δυνάμεις του εἶχαν ἀρχίσει νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν. Τὸ μαχαῖρι τοῦ Σαμπὲρ εἶχε χωθῆ κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του κι' ἡ πληγή του τὸν πονοῦσε τρομερά. Ἀλλά, συγκεντρώνοντας ὅλη τὴ θέλησί του, εἶχε καταφέρει νὰ φανῆ ψύχραιμος καὶ νὰ μὴν προδοθῆ. Εἶχε προφτάσει ἄλλωστε νὰ χώση στὴ μασχάλη του τὸ μαντῆλι του πάνω στὸ τραῦμα. Μὰ τώρα ἡ ἀντοχή του εἶχε φτάσει στὸ ἔσχατο ὅριό της. Λίγη ὥρα ἀκόμη ἂν ἔμενε στὸ σπίτι τῶν Σαμπὲρ θὰ σωριαζόταν στὸ πάτωμα.

Ὅταν ἔφτασε στὸ διαμέρισμά του, εἶχε πυρετό. Δυνατὰ ρίγη τράνταζαι τὸ σῶμα του. Τὸ πουκάμισό του ἦταν πλημμυρισμένο στὸ αἷμα, ποὺ ἄρχιζε τώρα νὰ βγαίνη καὶ στὸ σακκάκι του. Τὸ κυριώτερο ἦταν, ὅμως, ὅτι εἶχε τὶς ἐπιστολές του στὰ χέρια του. Ὁ Σαμπὲρ δὲν θὰ μποροῦσε πιὰ νὰ ἐκβιάση μ' αὐτὰ τὰ γράμματα τὴ γυναῖκα του.

Αὐτὴ ἡ σκέψις γέμιζε τὸ Ρομπὲρ μὲ χαρά. Ἔπρεπε τώρα νὰ καταστρέψη τὰ γράμματα. Ἀλλά, Θεέ μου, πόσο τὸν πονοῦσε ἡ πληγή του! Εἶχε τὴν ἐντύπωσι πὼς ἕνα κρύο χέρι ἔσφιγγε τὴν καρδιά του! Κατάφερε, ὡστόσο, νὰ συγκρατηθῆ, τράβηξε μιὰ πολυθρόνα κοντὰ στὸ τζάκι κι' ἄρχισε νὰ καίη ἕνα - ἕνα τὰ ἐνοχοποιητικὰ γράμματα. Σὲ λίγο, εἶχαν γίνει στάχτη.

Ὁ Ρομπὲρ ἀνασηκώθηκε κατόπιν καὶ προσπάθησε νὰ πλησιάση στὸ τραπέζι του γιὰ νὰ σηκώση τὸ ἀκουστικὸ τοῦ τηλεφώνου. Θὰ εἰδοποιοῦσε ἕναν ἀδελφικὸ φίλο του, ποὺ τοῦ εἶχε τυφλὴ ἐμπιστοσύνη. Αὐτὸς θὰ φρόντιζε γιὰ τὸ τραῦμα του... Ἀλλ' ἦταν πιὰ ἀργά. Ὅπως ἅπλωσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ φτιάξη τὸν ἀριθμό, ἔχασε, ξαφνικά, τὶς αἰσθήσεις του καὶ σωριάστηκε στὸ πάτωμα. Τὸ ἄλλο πρωΐ, ἡ γυναῖκα ποὺ τὸν περιποιόταν τὸν βρῆκε νεκρό.

. . . .

Τὸ διαζύγιο τῆς Γκιζέλντας βγῆκε ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό. Ὁ Μισὲλ Σαμπὲρ ποὺ δὲν εἶχε πιὰ κανένα ὅπλο στὰ χέρια του, ἂν καὶ εἶχε μαντέψει τὸν ἔνοχο ἀπ' ὅσα ἔγραψαν οἱ ἐφημερίδες γιὰ τὸ «μυστηριώδη θάνατο» τοῦ Ρομπέρ, ἀλλὰ κι' ἀπὸ φόβο, δὲν ἔκανε λόγο γιὰ τὴν ἀπιστία της καὶ δέχτηκε μιὰ συμβιβαστικὴ λύσι, ποὺ ἄφηνε τὸ μικρὸ Τζὰκ κοντὰ στὴ μητέρα του.

Ἡ Γκιζέλντα δὲν ἔπαψε ποτὲ νὰ θρηνῆ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου της Ρομπέρ. Ἡ μόνη της παρηγοριὰ ἦταν τὸ παιδί της. Ἡ σκέψις πὼς τὸ εἶχε κοντά της μετρίαζε τὸ μεγάλο πόνο της.

ΚΛΩΝΤ ΟΡΒΑΛ

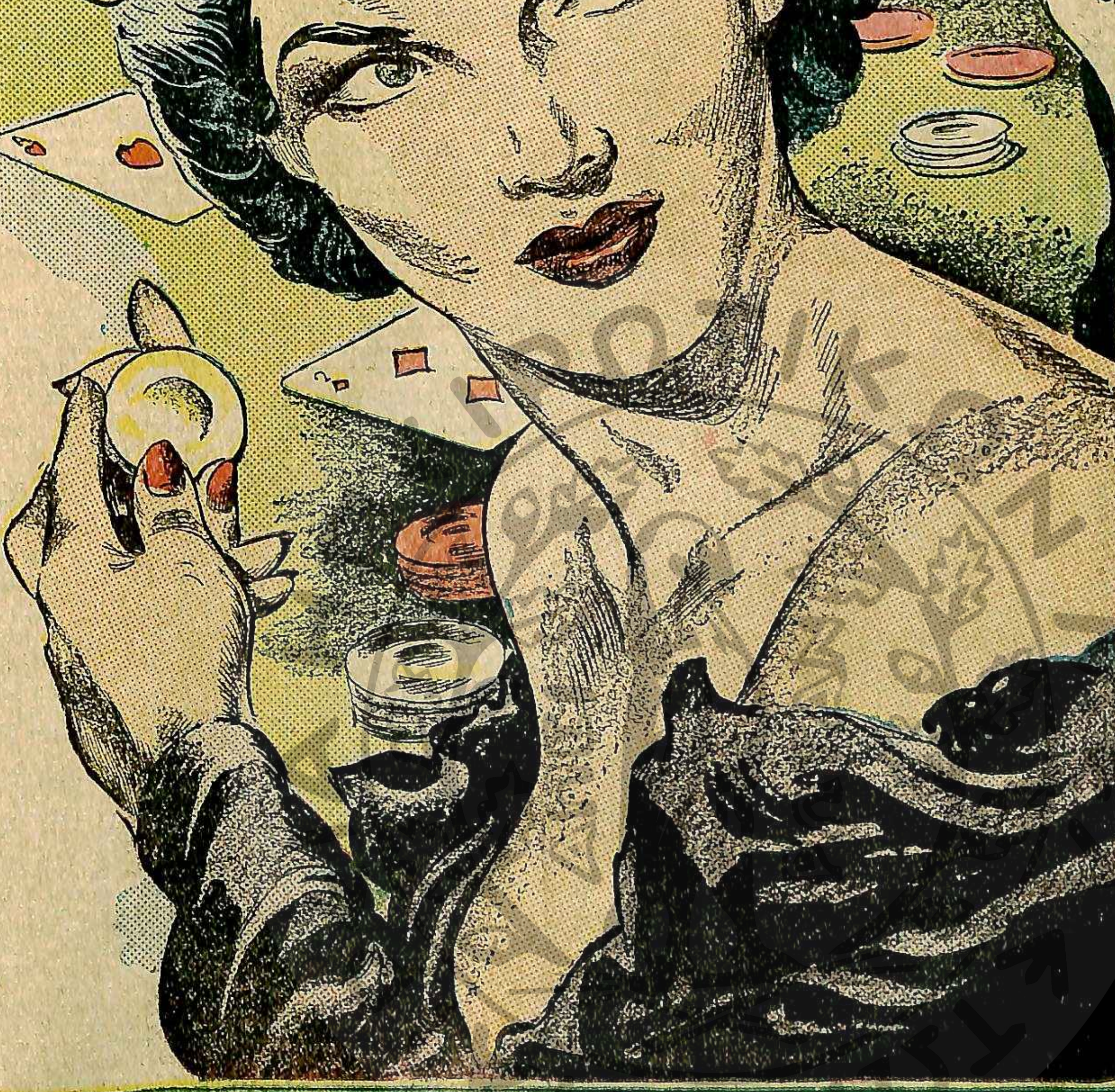

Ι. ΜΑΤΕΥ

Η πολυπαθημένη

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Ὁ Κριλλιὸν καταλαβαίνει ὅτι τὸ τέλος του πλησιάζει. Τὰ τελευταῖα του λόγια κάνουν τὴ Ρόζα νὰ σπαράζεται. Ἀρχίζουν συγχρόνως αἱ ἀνακρίσεις. Κανενας δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβη ποιὸς ἦταν ὁ μυστηριώδης προστάτης τῆς κ. Κριλλιόν, ἐφ' ὅσον ἡ Ρόζα δὲν φανέρωσε τὴν ξαφνικὴ ἐμφάνισι τοῦ Φλεμάν. Ὁ Ἀδόλφος πεθαίνει. Ἡ γυναίκα του νοιώθει τὸν ἑαυτό της ὁλομόναχο στὸν κόσμο. Κι' αὐτὸς ὁ Φλεμὰν θάχη πεθάνει, ἀσφαλῶς, γιὰ νὰ μὴ φανῆ πουθενά.

33ον Ἕνας μῆνας εἶχε περάσει ἀπ' τὴν τρομερὴ ἐκείνη νύχτα τοῦ αἱματοκυλίσματος.

Ὁ γιατρὸς Λαρμὲ λοξοκύτταζε τὴ Ρόζα καὶ ψιθύριζε στὴ μητέρα της:

— Εἴδατε; Τὸ πρᾶγμα ἔγινε ὅπως σᾶς τὸ εἶπα. Ἡ κόρη μας ἀρχίζει νὰ παρηγορίεται.

Πόσο γελιόταν ὁ καλοκάγαθος γέρο - γιατρός!

Ὄχι, ἡ Ρόζα δὲν εἶχε παρηγορηθῆ.

Ἡ βουβὴ ἐκείνη γαλήνη της ἔκρυβε τὴ μεγαλείτερη ψυχικὴ τρικυμία.

Ναί, ἡ Ρόζα φαινόταν ἤρεμη γιατὶ εἶχε τὴν ἀπόφασι νὰ φύγη ἀπ' τὸν κόσμο αὐτό...

Μιὰ μέρα ἡ μητέρα της τὴ βρῆκε ξαφνικὰ νὰ κλαίη καὶ νὰ ψιθυρίζη:

— Πρέπει νὰ τελειώνω... Δὲν ἀντέχω πιά!...

Γύρισε συγχρόνως καὶ κύτταξε τὸ παιδάκι της.

— Φτωχὸ παιδί!... ἀναστέναξε. Θὰ μείνης πεντάρφανο!... Ἂν ζοῦσε ὁ πατέρας σου... Ἀλλὰ ὄχι, ὄχι, δὲν εἶνε δυνατόν. Κακότυχε Ἐρρῖκο!... Κράτησες τὸ λόγο σου...

Ἡ κ. Γκρεβὶλ ἀπόρησε.

Τί σήμαιναν αὐτὰ τὰ λόγια τῆς κόρης της; Ποιὸ λόγο του κράτησε ὁ Φλεμάν; Εἶχε κανένα γράμμα του τελευταῖα ἀπ' τὴν Ἀμερική;...

Γεμάτη ἀπορίες τὴν πλησίασε καὶ προσπάθησε νὰ τὴν παρηγορήση:

— Πάψε νὰ κλαῖς, κόρη μου. Θὰ σὲ θανατώση ἡ τόση σου λύπη! Πρέπει νὰ ζήσης γιὰ τὸ παιδί σου, Ρόζα μου. Ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος, μὴν τὸ λησμονῆς αὐτό.

Ἡ Ρόζα ἀναστέναξε, χωρὶς νὰ τῆς ἀπαντήση.

Σιγὰ - σιγὰ ἠρέμησε.

Ἡ κ. Γκρεβὶλ νόμισε ὅτι ἦταν εὐκαιρία νὰ τὴ ρωτήση γιὰ τὸ Φλεμάν.

— Ρόζα, τῆς εἶπε, ἄκουσα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω νὰ μιλᾶς γιὰ τὸν Ἐρρῖκο.

Ἡ Ρόζα τὴν κύτταξε ἀνήσυχη.

— Ἔλεγες ὅτι κράτησε τὸ λόγο του. Τί ἐννοοῦσες;

Ἡ Ρόζα σιωποῦσε.

— Δὲν μοῦ ἀπαντᾶς, Ρόζα; Δὲν ἔχεις ἐμπιστοσύνη στὴ μητέρα σου; Ἔλαβες γράμμα ἀπ' τὸ Φλεμάν;... Εἶνε ζωντανός; Πέθανε;...

— Ναί, πέθανε!... εἶπε ἀργὰ ἡ Ρόζα.

— Σοῦ τὸ ἔγραψαν; Τὸ ξέρεις καλά;

— Ναί, τὸ ξέρω καλά...

Ἡ κ. Γκρεβὶλ ἄφησε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως.

— Βρῆκε τὸ τέλος ποὺ τοῦ ἄξιζε, εἶπε, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήση τὸ μῖσος της ἐναντίον τοῦ πρώτου γαμπροῦ της. Σοῦ ἔκανε τόσο κακό!...

Ἡ Ρόζα τινάχτηκε πάνω.

— Μητέρα, φώναξε, φτάνει!... Μὴν τῆς ἄλλη λέξι, σὲ ἱκετεύω. Ναί, ὁ Ἐρρῖκος δὲν ζῆ πιά, ἀλλὰ ἐξιλεώθηκε, ναί, ἐξιλεώθηκε μὲ τὸ παραπάνω γιὰ τὸ κακὸ ποὺ μοῦ ἔκανε. Πέθανε σὰν ἄντρας, σὰν μάρτυρας!...

Ἡ κ. Γκρεβὶλ ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Δὲν καταλάβαινε τίποτε ἀπὸ τὶς ἐξηγήσεις τῆς Ρόζας.

— Θἄπρεπε νὰ τὸν εὐγνωμονῆς, μαμά, φώναξε ἡ Ρόζα.

— Νὰ τὸν εὐγνωμονῶ; Κόρη μου ξέρεις τί λές;

— Ξέρω πολὺ καλὰ τὶ λέω, μαμά.

— Μήπως ὁ μεγάλος σου πόνος σάλεψε τὸ μυαλό σου, φτωχό μου παιδί;

— Ὄχι, μαμά, μὴ φοβᾶσαι. Ὅταν μιὰ μέρα μάθης τὴν ἀλήθεια θὰ μὲ δικαιολογήσης.

— Δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ τὴν πῆς τώρα;

— Ὄχι, ὄχι, ποτέ. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἕνα μόνον ἔχω νὰ σοῦ πῶ, νὰ σὲ παρακαλέσω μᾶλλον: Μὴν ξαναμιλήσης σκληρὰ γιὰ τὸν ἄμοιρο τὸν Ἐρρῖκο. Σὲ παρακαλῶ, σὲ ἱκετεύω, μητερούλα...

— Καλά... καλά, παιδί μου, εἶμαι σύμφωνη μαζί σου... ψιθύρισε ἡ κ. Γκρεβὶλ γεμάτη ἀπορία.

Τὰ λόγια τῆς κόρης της τὴν εἶχαν ρίξει σ' ἕνα πέλαγος ἀπορίας. Εἶχε σαστίσει, δὲν καταλάβαινε τίποτε, τίποτε ἀπολύτως.

★

Μὲ μιὰ σφαῖρα στὰ πλευρά, νοιώθοντας τὸ αἷμα νὰ τρέχη καὶ νὰ τοῦ μουσκεύη τὰ ροῦχα, ὁ Ἐρρῖκος Φλεμάν, ἔφυγε ἀπ' τὸν τόπο τοῦ αἱματοκυλίσματος σκυφτός, παραπατῶντας μέσα στὸ σκοτάδι τῆς τραγικῆς ἐκείνης νύχτας.

Ἦταν σίγουρος ὅτι ἡ Ρόζα θἄβρισκε ἄμεση βοήθεια ἀπ' τοὺς γείτονες ποὔτρεχαν στὸ μέρος τῆς συμπλοκῆς.

ΤΟ ΛΑΚΡΙΝΤΙ ΤΟΥ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑ

Παρέλασις

Καινούργιο μ' ἄνοιξες βιολί,
αὐτὲς τὶς μέρες — παρδαλή —
καὶ σ' ἔχει πιάσει τρέλλα,
γιατὶ γουστάρεις, ρὲ Φροσί,
νὰ κάνης αὔριο κι' ἐσὺ
ἐμφάνα στὴν παρέλα —

★

Ἔχεις μεράκια δηλαδής,
τὰ φανταράκια γιὰ νὰ δῆς
τοὺς ναῦτες, τοὺς σμηνῖτες,
καὶ δίχως λόγια καὶ λιμά,
ζητᾶς νὰ κάνης τὸ κομμά -
σὰν ἄλλες ψηλομύτες!

★

Μὰ χρόνια, βρ' ἄπιστη γυνή,
φαντάρους, ναῦτες καὶ σμηνῖ -
μέσ' στὸ τσαρδί σου εἶδες
κι' εἶχες μ' αὐτούς, κατὰ καιρούς,
δεσμοὺς ἀβέρτα πονηροὺς
καὶ παρδαλές... παρ-
(τίδες!

★

Γι' αὐτὸ παράτα τὴν
(παρέ -
ἀφοῦ μαζύ σου, ντε-
(κλαρέ,
ἡ πιάτσα ἔχει γελά-
(σει,
κι' ἔχουν οἱ «...ἔνο-
(πλες δυνά-»,
ἀπὸ τὸ σπίτι σου συ-
(χνά,
ὡς τώρα... παρε-
(λάσει!...

Ο ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑΣ

Ὡστόσο, ὅταν ἔφτασε στὴ μέση τοῦ γρασιδιοῦ ποὺ ἦταν πλάϊ στὸ μονοπάτι ποὔγινε τὸ κακό, στάθηκε καὶ κύτταξε πίσω του. Ἄκουσε φωνές. Ἡ Ρόζα δὲν διέτρεχε πιὰ κανένα κίνδυνο. Τὸ πᾶν ἦταν τώρα νὰ ξεφύγη, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῆ κανένας.

Ἂν τὸν ἔβλεπαν, ἂν τὸν ἔπιαναν θὰ εἶχε φασαρίες καὶ θὰ ἐξέθετε ἴσως καὶ τὴ Ρόζα.

Ἔπρεπε νὰ φύγη, νὰ φύγη ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσε καὶ νὰ γυρίση στὸ Παρίσι.

Ἀπὸ τὰ λόγια ποὺ εἶχε ἀκούσει νὰ λέη ὁ Τρεβὶλ στὴ Ρόζα κατάλαβε περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ δὲν μετανοοῦσε γιατὶ ἐπενέβη.

Θυμόταν ἐπίσης τὶς συναντήσεις του μὲ τὸν Τρεβὶλ γύρω στὸ χτῆμα, τὰ ὕποπτα στριφογυρίσματα τοῦ ὑποκόμητος.

«Φτωχὴ Ρόζα!... συλλογιζόταν. Γιατὶ σὲ κυνηγάει, ἔτσι σκληρὰ ἡ Μοῖρα;...».

Δὲν ἤξερε ἂν ὁ Κριλλιὸν ἦταν τραυματισμένος θανάσιμα. Ἦταν ὅμως βέβαιος ὅτι εἶχε σκοτώσει τὸν νεαρὸ ἀριστοκράτη.

— Δὲν μοῦ μένει παρὰ νὰ ἐξαφανιστῶ γιὰ πάντα, ψιθύρισε. Νὰ φύγω ἀπ' τὸν κόσμο αὐτό, χωρὶς ν' ἀφήσω πίσω μου ἴχνη...

Οὔτε ὑποπτευόταν κἂν ὅτι ἡ Ρόζα, θὰ κρατοῦσε τὸ μυστικὸ τοῦ γυρισμοῦ του καὶ τῆς ἀναμίξεώς του στὴ συμπλοκή. Ἔβλεπε καθαρὰ ὅτι ἡ θέσι του ἦταν τραγική. Χωρὶς γυναίκα, χωρὶς χρήματα μ' ἕνα φόνο στὴν πλάτη πῶς θὰ μποροῦσε ν' ἀντιμετωπίση τὴν τραγικὴ πραγματικότητα;

Φυσικὰ σκότωσε τὸν Τρεβὶλ εὑρισκόμενος ἐν ἀμύνῃ. Μὰ ἤξερε καλὰ ὅτι οἱ δικασταὶ εἶνοι αὐστηροὶ ὅταν τὸ θῦμα ἀνήκει στὸν καλὸ κόσμο κι' ὁ δράστης στὰ ναυάγια τῆς ζωῆς.

Ποιὸς θὰ δεχόταν νὰ συνηγορήση γι' αὐτόν, ὕστερα ἀπ' ὅσα εἶχε κάνει εἰς βάρος τῆς γυναίκας του καὶ τοῦ παιδιοῦ του;

Οἱ ἐφημερίδες, ἡ κοινὴ γνώμη θὰ ἦσαν ἐναντίον του, θὰ τοῦ ριχνόντουσαν ἄγρια, ἀμείλικτα.

Καὶ κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι ἕνας μόνον δρόμος τοῦ ἔμενε, ἕνα καταφύγιο: Ὁ θάνατος!...

Σφίγγοντας τὸ χέρι του πάνω στὸ τραῦμα του γιὰ νὰ συγκρατῆ τὸ αἷμα του ἔφτασε στὸ μέρος ποὺ εἶχε ἀφήσει τὸ αὐτοκίνητο, μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε ἔρθει ἀπ' τὸ Παρίσι. Ἔντρομος εἶδε ὅτι τὸ αὐτοκίνητο δὲν ἦταν ἐκεῖ. Κύτταξε δεξιὰ κι' ἀριστερά. Σκοτάδι κι' ἐρημιά...

Τί εἶχε γίνει τὸ αὐτοκίνητο;

Ἄκουσε ὁ σωφὲρ τοὺς πυροβολισμοὺς καὶ φοβήθηκε κι' ἔφυγε; Βρῆκε κανέναν καλὸ πελάτη καὶ τὸν ἐγκατέλειψε αὐτόν;

Ἡ ἀπόγνωσι τοῦ Ἐρρίκου ἦταν ἀπερίγραπτη. Τὸ τραῦμα του πονοῦσε. Ἔνοιωθε σκοτοδίνη, φοβόταν ὅτι θὰ σωριαζόταν ξαφνικὰ κάτω.

Τί ἔπρεπε νὰ κάνη τώρα· Ὅσο ἀργοποροῦσε στὸ Σκώ, τόσο κινδύνευε νὰ τὸν δοῦν, νὰ τὸν συλλάβουν. Καὶ τότε...

Παρὰ τὴν ἐξάντλησί του μπῆκε στὸ πλαγινὸ στενὸ δρομάκι κι' ἔκανε ἕνα γύρο στὴν εἰδυλλιακὴ ἐκείνη ἐρημιά. Δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία. Τὸ ταξὶ εἶχε φύγει.

Ἡ διαπίστωσι αὐτὴ τὸν ἔκανε ἔξαλλο. Ἔπρεπε νὰ βρῆ ἕνα ὁποιοδήποτε μέσον γιὰ νὰ γυρίση στὸ Παρίσι. Στὴν ἀνάγκη θὰ ξεκινοῦσε πεζός, κι' ἂς σωριαζόταν πιὸ κάτω στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Γύρισε σὲ μιὰ στιγμὴ καὶ κύτταξε πρὸς τὸ χτῆμα. Ἡ ἔπαυλις ἦταν καταφώτιστη. Αὐτὸ τὸν παρηγόρησε κάπως. Εἶχαν μεταφέρει τὸν Κριλλιὸν σπίτι του, ὁ γιατρὸς θὰ ἦταν τώρα κοντά του.

Τὴν κρίσιμη καὶ ἀγωνιώδη αὐτὴ στιγμὴ

τῆς ζωῆς του δὲν αἰσθάνοταν τὸ παραμικρὸ μῖσος ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τὸν διαδέχθηκε στὴν καρδιὰ τῆς γυναίκας του.

Ἀργά, ἀργά, βογγῶντας ὑπόκωφα σύρθηκε ὡς τὸ δημόσιο δρόμο καὶ στάθηκε.

Τί ἔλπιζε; Νὰ περάση κανένα αὐτοκίνητο καὶ νὰ τὸν πάρη, πρὶν φτάσουν ἐκεῖ οἱ ἀστυνομικοὶ τοῦ Σκώ, ἐρευνῶντας νὰ τον βροῦν καὶ τὸν συλλάβουν.

Περίμενε ἀρκετὴ ὥρα μὲ ἀνείπωτη ἀγωνία. Τὸ αἷμα ποὔτρεχε ἀπ' τὸ τραῦμα του τοῦ εἶχε μουσκέψει τὰ πόδια, ἔσταζε στὸ χῶμα. Μόλις μποροῦσε νὰ στέκεται ὄρθιος.

— Θεέ μου, ψιθύρισε, βοήθησέ με νὰ βγῶ ἀπ' τὴ δύσκολη, τὴν τραγικὴ αὐτὴ θέσι!...

Ἔξαφνα, ἀντίκρυ του, στὸ βάθος τοῦ δρόμου φάνηκαν οἱ προβολεῖς ἑνὸς αὐτοκινήτου, ποὺ κατευθύνοταν πρὸς τὸ Παρίσι.

Ὁ Ἐρρῖκος δὲν δίστασε στιγμή. Προχώρησε καὶ στάθηκε στὴ μέση τοῦ δρόμου, μὲ τὰ χέρια ἀνοιχτά. Ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ πέση τὸ αὐτοκίνητο ἐπάνω του καὶ νὰ τὸν κομματιάση. Μὰ αὐτὸ δὲν τὸν τρόμαζε. Μήπως δὲν ἤθελε ἔτσι κι' ἀλλοιῶς, νὰ πεθάνη;

Τὸ αὐτοκίνητο πλησίασε. Τὸν διέκριναν καὶ σταμάτησαν λίγα βήματα μπροστά του.

Ἦταν ἕνα φορτηγὸ ποὺ γύριζε στὴν πόλι ἄδειανό.

Ὁ σωφὲρ ἔσκυψε ἔξω ἀπ' τη θέσι του καὶ τοῦ φώναξε ἄγρια:

— Τὸ πῆρες ἀπόφασι νὰ πεθάνης, φίλε; Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ σ' ἔκοβα σὲ δυὸ μερίδες!... Παραμέρισε, διάβολε!...

Ὁ Φλεμὰν πλησίασε, ἀκούμπησε στὸ αὐτοκίνητο καὶ τραύλισε μὲ κομμένη φωνή:

— Πᾶς στὸ Παρίσι;

— Ἔτσι φαίνεται.

— Πάρε με μαζύ σου... Εἶμαι ἄρρωστος καὶ δὲν ἔχω παρὰ λίγα χρήματα ἐπάνω μου... Θὰ σοῦ τὰ δώσω εὐχαρίστως ὅλα... Μὰ πάρε με μαζί σου, σὲ ἱκετεύω. Εἶμαι πολὺ ἄρρωστος!...

Ὁ σωφὲρ τὸν κύτταζε παράξενα. Πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ἔβλεπε ἕναν ἄνθρωπο τόσο χλωμό, σὰν νὰ μὴν εἶχε οὔτε μιὰ σταγόνα αἵματος στὶς φλέβες του.

— Μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε... τραύλισε καὶ πάλι ὁ Ἐρρῖκος. Φανῆτε καλὸς μαζί μου, σύντροφε... Λυπήσου ἕναν ἄρρωστο...

Ὁ σωφὲρ δὲν δίστασε πιά. Ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ φώναξε:

— Ἐμπρός!... Ἀνέβα γρήγορα. Δὲν θέλω λεφτά. Κράτησέ τα νὰ πιῆς κανένα ποτῆρι στὸ Παρίσι. Φαίνεσαι σὲ κακὸ χάλι.

— Ναί, εἶμαι τρομερὰ ἄρρωστος.

Ἀνέβηκε μὲ μεγάλη δυσκολία καὶ κάθησε πλάϊ στὸ σωφέρ, ψιθυρίζοντας λόγια εὐχαριστίας.

Ξεκίνησαν. Ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου δὲν ἔπαψε νὰ τὸν κυττάζη ὕποπτα.

— Ἔχεις πυρετούς; τὸν ρώτησε ξαφνικά.

— Ναί, πυρετούς, ψιθύρισε ὁ Φλεμάν.

— Νὰ πᾶς σὲ κανένα νοσοκομεῖο. Δέχονται ἀπόρους.

— Εὐχαριστῶ. Αὐτὸ θὰ κάνω.

Δὲν ἄργησαν νὰ μποῦν στὸ Παρίσι. Καθὼς διάβαιναν μιὰ γέφυρα τοῦ Σηκουάνα ὁ σωφὲρ ρώτησε:

— Ποῦ θὲς νὰ σὲ κατεβάσω, φίλε;

Ὁ Ἐρρῖκος μισάνοιξε τὰ μάτια του καὶ κύτταξε γύρω του. Εἶδε τὸ ποτάμι. Καὶ χωρὶς νὰ διστάση ἀπάντησε:

— Ἐδῶ θὰ κατέβω.

Τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε. Κατέβηκε βογγῶντας κι' εὐχαρίστησε τὸ σωφέρ. Κι' ἐνῶ τὸ αὐτοκίνητο ἀπομακρύνονταν σύρθηκε μὲ κόπο μεγάλο καὶ ἀκούμπησε στὸ κιγκλίδωμα τῆς γεφύρας.

Γύρω ἁπλωνόταν ἐρημιά. Κανένας δὲν περνοῦσε.

Ὁ Φλεμὰν ἔσκυψε καὶ κύτταξε τὰ μαῦρα νερὰ ποὺ κυλοῦσαν βουβὰ σχεδόν. Σήκωσε ὕστερα τὸ βλέμμα του στὸν οὐρανό.

— Ἡ στερνὴ νύχτα τῆς χαραμισμένης ζωῆς μου! ψιθύρισε. Ἂς τελειώνω τὸ γρηγορώτερο...

Τί μοιραία σύμπτωσι!...

Ἦταν τὸ μέρος ἀπ' τὸ ὁποῖο εἶχε ριχτῆ ἄλλοτε στὸ Σηκουάνα ὁ Ἀδόλφος Κριλλιόν, ἦταν ἡ ἴδια γέφυρα ἀπ' τὴν ὁποία πήδησε στὸ ποτάμι ἡ Ρόζα...

Ἦταν τὸ ἴδιο ἀκριβῶς μέρος ποὺ οἱ δυὸ νέοι εἶχαν ζητήσει ἄλλοτε τὸ θάνατο, ποὺ πρωτοσυναντήθηκαν, ὑπὸ τόσο τραγικὲς συνθῆκες, ποὺ ὁ Ἀδόλφος ἔσωσε τὴ Ρόζα καὶ τὴν ἀγάπησε μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του...

Μοιραία καὶ τραγικὴ σύμπτωσι!...

Ὁ Φλεμὰν δὲν ὑποψιάζοταν ὅτι στὸ μέρος αὐτὸ εἶχε ἀποπειραθῆ νὰ τερματίση τὴ δραματικὴ ζωή της ἡ Ρόζα.

Κύτταξε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ τὰ μαῦρα νερὰ τοῦ Σηκουάνα. Δὲν ἔνοιωθε τὸν παραμικρὸ φόβο. Εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασί του. Μόνον ὁ θάνατος θὰ τὸν λύτρωνε ἀπ' τὸ μαρτύριο τῆς ζωῆς του, ἀπ' τὴ δύσκολη θέσι ποὺ εἶχε φτάσει.

Τὴν τελευταία αὐτὴ στιγμὴ ἡ σκέψι του πέταξε στὴ Ρόζα καὶ στὸ παιδί του.

«Ἂς ζήσουν εὐτυχισμένοι, σκέφθηκε. Ὁ ἄντρας της δὲν τραυματίστηκε σοβαρά, χωρὶς ἄλλο. Δὲν θ' ἀργήση νὰ γίνη καλά. Ἔτσι δὲν θὰ μείνη μόνη κι' ἀπροστάτευτη ἡ Ρόζα... Ὅσο γιὰ μένα... Δὲν θὰ μὲ βροῦν πουθενὰ ἢ θὰ βροῦν τὸ πτῶμα μου... Χαῖρε ζωή!... ζωή μου!... Ἐγὼ σὲ κατέστρεψα Καὶ τώρα ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πληρώσω...».

Κύτταξε γιὰ στερνὴ φορὰ γύρω του. Εὐτυχῶς δὲν περνοῦσε κανείς. Ἔτσι τουλάχιστον τοῦ φάνηκε, γιατὶ τὸ βλέμμα του εἶχε ἀρχίσει νὰ θολώνη καὶ δὲν διέκρινε μακρυὰ μέσα στὸ σκοτάδι.

Συγκέντρωσε ὅλες του τὶς δυνάμεις, δρασκέλισε τὸ κιγκλίδωμα καί, χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό, ἀφέθηκε νὰ πέση στὸ νερό...

Ἡ μαύρη ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ ἀναταράχτηκε, πάφλασε, ἄνοιξε τὸ σκοτεινὸ στόμα της καὶ τὸν σκέπασε μὲ τὸ ὑγρό, πένθιμο σάβανό της!...

Μόλις βυθίστηκε στὸ νερὸ ὁ Φλεμὰν ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του. Δὲν ἔκανε καμμιὰ προσπάθεια νὰ ξανανέβη στὴν ἐπιφάνεια, μὰ οὔτε εἶχε καὶ τὴ δύναμι γι' αὐτό. Τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως εἶχε λυγίσει μέσα του.

Λίγα δευτερόλεπτα κατόπιν τὸ σῶμα του ξανανέβηκε στὴν ἐπιφάνεια. Τὸ ρέμα τοῦ ποταμιοῦ ἄρχισε νὰ τὸν τραβάη πρὸς τὰ κάτω.

Σ' ἀπόστασι διακοσίων περίπου μέτρων ἕνα ποταμόπλοιο φάνηκε.

Στεκόταν μπροστὰ ὁ ἰδιοκτήτης του, ἕνας γέρος μὲ κάτασπρα, κοντὰ γένεια, ναυτικὸ κοῦκο στὸ κεφάλι καὶ τὴν ἀχώριστη πίπα στὸ στόμα του, ὁ μπάρμπα Λάμπ.

Ὁ γέρο πλοίαρχος βυθισμένος στοὺς ρεμβασμούς του κύτταζε τὰ νερὰ τοῦ ποταμιοῦ. Ἔξαφνα ἔσκυψε τὸ κεφάλι του μπροστὰ καὶ τέντωσε τὰ μάτια του.

— Κλαίρη!... φώναξε, μὲ τὴ βραχνή, τραχειὰ φωνή του.

Μέσα στὸ πλοῖο ἔμενε κι' ἡ οἰκογένειά του, ἡ γυναῖκα του κι' ἡ κόρη του, ἡ Κλαίρη, δεκαεφτὰ χρονῶν.

Ἡ μικρή, μιὰ κοπελλίτσα μὲ τσαχπίνικο πρόσωπο καὶ σγουρά, ἄτακτα μαλλιὰ ἄκουσε τὴ φωνή του κι' ἔτρεξε κοντά του.

— Μίλησες, πατέρα; ρώτησε.

Ὁ μπάρμπα Λάμπ τῆς ἔδειξε τὸ ποτάμι.

— Κύτταξε ἐκεῖ μπροστά, Κλαίρη, παιδί μου. Τί βλέπεις;

Ἡ κοπέλλα ἔρριξε τὸ βλέμμα της στὸ μέρος ποὺ τῆς ἔδειχνε καὶ τινάχτηκε ἀνήσυχη.

— Τί εἶνε, κόρη μου;

— Ἕνας πνιγμένος, πατέρα!...

Ὁ μπάρμπα Λάμπ ἔβγαλε τὴν πίπα ἀπὸ τὸ στόμα του.

— Δὲν μὲ γέλασαν τὰ μάτια μου, εἶπε. Αὐτὸ εἶνε, ἔχεις δίκηο. Ἕνας ἄνθρωπος! Τρέξε νὰ πῆς στὸν Πιὲρ νὰ στρίψη τὸ πλοῖο λίγο δεξιὰ καὶ φέρε μου γρήγορα τὸ γάντζο.

Ἡ κοπέλλα ὑπάκουσε.

Ὄρθια τώρα πλάϊ στὸν πατέρα της παρακολουθοῦσε τὶς μανοῦβρες του γιὰ νὰ «ψαρέψη» τὸν πνιγμένο.

Ἕνας μικρὸς μοῦτσος τὸν βοηθοῦσε.

Τράβηξαν τὸν ἄγνωστο, χωρὶς πολλὴ δυσκολία στὸ κατάστρωμα καὶ τὸν μετέφεραν σὲ μιὰ κουκέτα.

— Πολὺ νέος ὁ δυστυχισμένος! μουρμούρισε ὁ μπάρμπα Λάμπ, σφίγγοντας τὴν πίπα του, νευρικὰ ἀνάμεσα στὰ δόντια του.

— Καὶ πόσο χλωμός, πατέρα!... ψιθύρισε ἡ Κλαίρη. Εἶνε νεκρὸς χωρὶς ἄλλο.

Ὁ μπάρμπα Λάμπ ἔσκυψε κοντὰ στὸν ἄγνωστο καὶ ξεκούμπωσε τὰ ροῦχα του.

— Διάβολε!... ξεφώνισε ἄξαφνα. Τὸ πουκάμισό του εἶνε ματωμένο. Ὁ φουκαρᾶς αὐτὸς εἶνε χτυπημένος μὲ σφαῖρα στὸ πλευρό!... Κάποια βρωμοδουλειὰ μοῦ μυρίζεται...

Ἔσκυψε συγχρόνως κι' ἀκούμπησε τὸ αὐτί του στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ στήθους τοῦ νέου.

— Ἡ καρδιά του χτυπάει! φώναξε. Εἶνε ζωντανός. Μὰ ὁ Θεὸς ξέρει ἂν θὰ κρατήση πολλὲς ὧρες ἀκόμα.

Ἀνασηκώθηκε, συλλογίστηκε λίγη ὥρα καὶ πρόσθεσε:

— Πρέπει νὰ εἰδοποιήσουμε τὴν ἀστυνομία. Δὲν μ' ἀρέσουν τὰ μπερδέματα. Πρόκειται, χωρὶς ἄλλο, γιὰ κάποιο ἔγκλημα. Πιστόλισαν τὸ παλληκάρι αὐτὸ κι' ὕστερα τὸ πέταξαν στὸ ποτάμι. Μιὰ κι' ἡ Τύχη

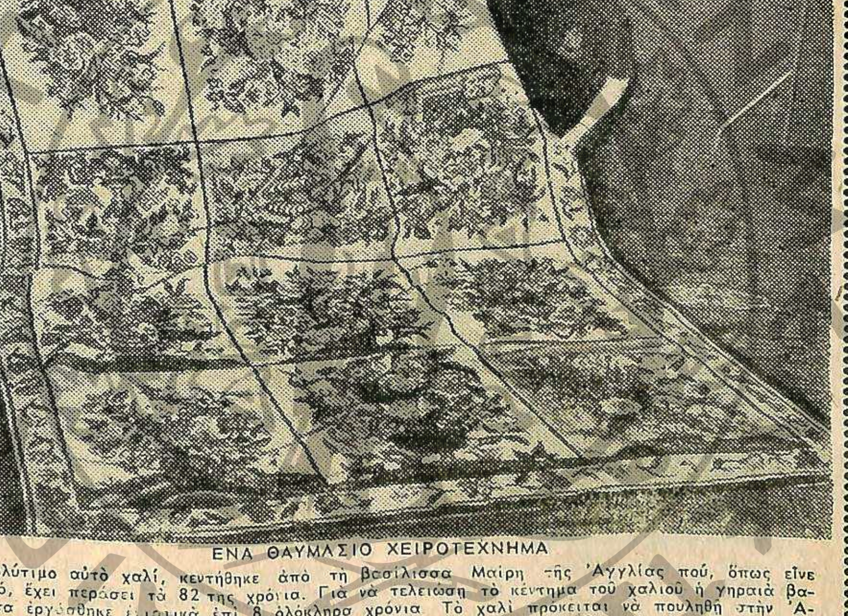

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑ

Τὸ πολύτιμο αὐτὸ χαλί, κεντήθηκε ἀπὸ τὴ βασίλισσα Μαίρη τῆς Ἀγγλίας πού, ὅπως εἶνε γνωστό, ἔχει περάσει τὰ 82 της χρόνια. Γιὰ νὰ τελειώση τὸ κέντημα τοῦ χαλιοῦ ἡ γηραιὰ βασίλισσα ἐργάσθηκε ἐπιστικὰ ἐπὶ 8 ὁλόκληρα χρόνια. Τὸ χαλὶ πρόκειται νὰ πουληθῆ στὴν Ἀμερικὴ ἀντὶ σεβαστοῦ ποσοῦ δολλαρίων ποὺ θὰ διατεθοῦν ἀπ' τὴν βρεττανικὴ κυβέρνησι γιὰ τὴν προμήθεια εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης.

τὸν ἔρριξε τὸν κακότυχο νέο στὴν πλώρη μας, ἂς μὴ χάνουμε καιρό.
— Τί θὰ κάμης, πατέρα; ρώτησε ἡ Κλαίρη.
— Τὸ καθῆκον μου, μικρούλα μου. Θὰ τὸν περιποιηθοῦμε. Ἡ μάνα σου ξέρει ἀπὸ τέτοιες δουλειές, εἶνε καὶ λίγο γιάτρισσα. Θὰ πιάσουμε ὕστερα κάπου καὶ θὰ τρέξω στὴν ἀστυνομία.
— Αὐτὸ εἶνε σωστὸ καὶ φρόνιμο, συμφώνησε κι' ἡ γυναῖκα τοῦ μπάρμπα Λάμπ.
Ἡ Κλαίρη κύτταζε τὸ νέο μὲ συμπόνια. Κι' ἔξαφνα δὲν κρατήθηκε:
— Πατέρα!... εἶπε.
Ὁ μπάρμπα Λάμπ γύρισε καὶ τὴν κύτταξε περίεργα.
— Τί ἔχεις νὰ πῆς, μικρή μου;
— Μὴ βιαστῆς, πατέρα, νὰ τρέξης στὴν ἀστυνομία.
Ὁ πλοίαρχος σούφρωσε τὰ φρύδια του.
— Δηλαδή;... Τί πάει νὰ πῆ αὐτό;...
— Θυμήσου τὸν Εὐγένιο, πατέρα.
Ὁ μπάρμπα Λάμπ ἔσκυψε τὸ κεφάλι του. Τὸ πρόσωπό του σκοτείνιασε.
Ὁ Εὐγένιος... Ἦταν ὁ γυιός του, ἕνας λεβέντης ὡς ἐκεῖ πάνω ποὺ τὸν καμάρωνε. Μὰ εἶχε μπλέξει μὲ κακὲς συντροφιές. Μιὰ νύχτα τὸν παρέσυραν οἱ φίλοι του σὲ μιὰ ἄσχημη περιπέτεια, στὴν καταστροφή. Πῆγαν νὰ κλέψουν σὲ κάποιο ἐξοχικὸ σπίτι. Μὰ τοὺς κατάλαβαν καὶ τοὺς πυροβόλησαν. Ἡ σφαῖρα πῆρε τὸν Εὐγένιο στὴν πλάτη. Τραυματισμένος, σὲ κακὸ χάλι, ἀκούγοντας ξοπίσω του τὸ τρέξιμο τῶν διωκτῶν του, πήδησε στὸ ποτάμι. Ἕνα πλοῖο τὸν βρῆκε καὶ τὸν τράβηξε ἐπάνω ἀναίσθητο. Εἰδοποίησαν κατόπιν τὴν ἀστυνομία. Ἀναγνώρισαν τὸν τραυματία, τὸν μετέφεραν σ' ἕνα νοσοκομεῖο ὑπὸ φρουρὰν κι' ἐκεῖ πέθανε...
Ὅλη αὐτὴ ἡ θλιβερὴ ἱστορία πέρασε σὲ λίγες στιγμὲς ἀπ' τὴ σκέψι τοῦ μπάρμπα Λάμπ.
Ὁ ξύλινος σωλῆνας τῆς πίπας του ἔσπασε ἀνάμεσα στὰ δόντια του.
— Θυμᾶμαι... μούγγρισε. Μὰ θὰ κάνω τὸ καθῆκον μου. Κι' ἔπειτα ποῦ ξέρεις; Μπορεῖ ἡ περιπέτεια τοῦ παλληκαριοῦ αὐτοῦ νὰ εἶνε διαφορετική.
Ἡ Κλαίρη δὲν τόλμησε νὰ ἐπιμείνη.
Ἐπενέβη τότε ἡ μητέρα της.
— Ἄκου, γέρο μου, εἶπε στὸν ἄντρα της. Δὲν εἶνε δὰ κι' ἀνάγκη νὰ βιαζόμαστε. Τὸ καϋμένο τὸ παιδὶ εἶνε σὲ κακὸ χάλι. Ἂς τὸν κρατήσουμε ἀπόψε στὸ πλοῖο κι' αὔριο βλέπουμε. Στὴν κατάστασι ποὺ βρίσκεται δὲν εἶνε γιὰ νὰ τὸν σέρνουν σὲ νοσοκομεῖα. Ἐγὼ θὰ τὸν περιποιηθῶ καλύτερα ἀπ' τοὺς γιατρούς.
Ὁ μπάρμπα Λάμπ δὲν εἶχε πῆ ἀκόμα τὴν τελευταία λέξι.
Μὰ ἡ γυναῖκα του δὲν τοὔδωσε καιρό.
— Ἐμπρός, φώναξε. Ἀδειάστε μου τὴ γωνιά. Θὰ τὸν γδύσω καὶ θὰ τοῦ δέσω τὴν πληγή. Κλαίρη φέρε μου τὸ κονιὰκ καὶ λίγα ζεστὰ σκεπάσματα. Γρήγορα, καναρίνι μου.
Ὁ μπάρμπα Λάμπ ἔρριξε μιὰ τελευταία ματιὰ στὸν ἄγνωστο καὶ κούνησε τὸ κεφάλι του.
— Ἂς γίνη κι' ἔτσι, ψιθύρισε. Τὸ πρωῒ βλέπουμε... ἂν εἶνε ἀκόμα ζωντανός, πρᾶγμα ποὺ δὲν τὸ πολυπιστεύω.

★

Νοσοκόμα στὰ νειᾶτα της ἡ γυναῖκα τοῦ καπετάνιου, εἶχε ἀρκετὲς ἰατρικὲς γνώσεις. Μόλις ἔμεινε μόνη της μὲ τὸν ἄγνωστο, φώναξε τὸ μικρὸ μοῦτσο γιὰ νὰ τὴ βοηθήση, ἔκλεισε τὴν πόρτα κι' ἀνασκουμπώθηκε. Ἔγδυσε τὸ νέο, τοὔδεσε καλὰ τὸ τραῦμα, ποὺ ἡ αἱμορραγία του εἶχε σταματήσει πειά, τὸν σκέπασε μὲ τὰ ζεστὰ κλινοσκεπάσματα κι' ἔκανε ὅ,τι ἤξερε κι' ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὸν γλυτώση ἀπ' τὰ νύχια τοῦ θανάτου.
Ὁ νέος, ποὺ — ὅπως θὰ καταλάβατε — δὲν ἦταν ἄλλος ἀπ' τὸν Ἐρρῖκο Φλεμὰν δὲν συνῆρθε ὅλη τὴ νύχτα.
Ἡ κατάστασί του ἦταν κρίσιμη. Κανένας δὲν ἔλπιζε ὅτι θὰ γινόταν ἕνα θαῦμα καὶ θὰ γλύτωνε.
Ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα τόσο ὁ πυρετὸς φλόγιζε τὸν τραυματία.
Ἡ γυναῖκα τοῦ καπετάνιου δὲν κοιμήθηκε σχεδὸν αὐτὴ τὴ νύχτα. Εἶχε συμπαθήσει τὸ ἄμοιρο αὐτὸ παλληκάρι. Τῆς θύμιζε τὸ γυιό της καὶ τῆς ραγιζόταν ἡ καρδιά.
Μόλις ξημέρωσε ὁ μπάρμπα Λάμπ χτύπησε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα. Ἔρριξε ἕνα βλέμμα στὸ νέο καὶ κύτταξε κατσουφιασμένος τὴ γυναῖκα του.
— Λοιπόν; ρώτησε.
Ἐκείνη κούνησε ἀπελπισμένα τὸ κεφάλι της.
— Δὲν μιλᾶς, γυναῖκα;
— Τί νὰ πῶ;
— Πῶς εἶναι ὁ χτυπημένος; Πρέπει νὰ μεταφερθῆ σὲ νοσοκομεῖο. Δὲν μποροῦμε νὰ τὸν κρατοῦμε στὸ καράβι.
— Μὴ βιάζεσαι, ἄντρα, ἀναστέναξε ἐκείνη.
— Τί πάει νὰ πῆ αὐτό;
— Δὲν θὰ προφτάσουν νὰ τὸν μεταφέρουν στὸ νοσοκομεῖο.
— Γιατί;
— Θὰ πεθάνη!...
— Τόσο τὸ χειρότερο, διάβολε! Πρέπει νὰ πάρουμε μιὰ ἀπόφασι.
— Κάνε λίγη ὑπομονή. Ὧρες ζωῆς τοῦ μένουν μοναχά.
Ὁ μπάρμπα Λὰμπ βγῆκε στὸ κατάστρωμα χωρὶς νὰ πῆ ἄλλη κουβέντα.
Ἔφτασε τὸ μεσημέρι.
Ὁ Φλεμὰν ἦταν ἀκόμα ζωντανός, ἀλλὰ δὲν εἶχε συνέρθει. Ὁ πυρετὸς τοῦ εἶχε πέσει τώρα κι' ἦταν παγωμένος, σὰν νεκρός.
Ὁ καπετάνιος στενοχωριόταν, ἀνυπομονοῦσε.
— Οὔτε πεθαίνει, οὔτε τὴν ἀστυνομία εἰδοποιοῦμε, μουρμούριζε. Νὰ δοῦμε τί θὰ γίνη.
Ἔφτασε ἡ νύχτα καὶ δὲν εἶχαν πάρει καμμιὰ ἀπόφασι.
Ἡ γυναῖκα τοῦ καπετάνιου κατάφερε τὸν ἄντρα της νὰ περιμένουν.
Μὰ δὲν ἀρκέσθηκε μόνο σ' αὐτό.
Ὅταν ὁ μπάρμπα Λάμπ μπῆκε στὴν κουκέττα του γιὰ νὰ πάρη λίγον ὕπνο, ἡ πονόψυχη γυναῖκα ἔστειλε τὸ μικρὸ μοῦτσο καὶ φώναξε ἕνα γνωστό τους γιατρό.
Ὁ γιατρὸς ἐξέτασε τὸ Φλεμὰν καὶ κούνησε ἀπελπισμένα τὸ κεφάλι του.
— Μόνον ἕνα θαῦμα μπορεῖ νὰ τὸν σώση εἶπε.
Καὶ τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔγινε. Θαῦμα διπλό: Ἀπ' τὸ ἕνα μέρος ὁ μπάρμπα Λάμπ, δέχτηκε νὰ κρατήσουν τὸ νέο στὸ πλοῖο. Καί, τὸ πιὸ εὐχάριστο, ὁ Φλεμὰν ἄρχισε νὰ παίρνη τὸ καλύτερο. Ὁ κίνδυνος τοῦ θανάτου ἀπομακρυνόταν.
Τώρα ὁ γιατρὸς ἐρχόταν ἐλεύθερα.
Καὶ κοντὰ στὸν Ἐρρῖκο ξαγρυπνοῦσαν ἡ γυναῖκα τοῦ καπετάνιου κι' ἡ Κλαίρη. Εἶχαν τὴν ψευδαίσθησι ὅτι παράστεκαν πλάϊ στὸ κρεββάτι τοῦ παλληκαριοῦ ποὺ χάσανε.

★

Ὅταν ἄνοιξε γιὰ πρώτη φορὰ τὰ μάτια του ὁ Φλεμὰν κύτταξε μ' ἔκπληξι γύρω του.
Ποῦ βρισκόταν;
Σιγὰ - σιγὰ τὸ θολωμένο μυαλό του ξαστέρωσε. Ἄρχισε νὰ θυμᾶται τὰ δραματικὰ γεγονότα τοῦ Σκῶ, τὴν αὐτοκτονία του. Καὶ τώρα; Εἶχε πεθάνει; Αὐτὸ τὸ παράξενο περιβάλλον γύρω του ἦταν ὁ Ἄλλος Κόσμος; Δὲν ἦταν δυνατόν;
Τὴ στιγμὴ αὐτὴ βρίσκοταν ὁλομόναχος. Οἱ σκέψεις ποὔκανε τὸν ζάλισαν καὶ βυθίστηκε σὲ ὕπνο.
Ὅταν ξύπνησε εἶχε πέσει ἡ νύχτα.
Ὁ Φλεμὰν ξανάνοιξε τὰ μάτια του. Αὐτὴ τὴ φορὰ εἶδε μπροστά του μιὰ νέα ἡλιοκαμμένη, μὲ σγουρὰ μαλλιὰ νὰ τὸν κυττάζη μὲ συμπόνοια.
— Ποῦ βρίσκομαι; ρώτησε μὲ φωνὴ σβυσμένη.
Ἡ νέα τοῦ ἔγνεψε νὰ μὴ μιλάη. Ὕστερα ἔσκυψε κοντά του, κόλλησε σχεδὸν τὰ χείλη της στὸ αὐτί του καὶ τοῦ ἀπάντησε μὲ καλωσύνη:
— Εἴμαστε φίλοι σας. Δὲν πρέπει νὰ φοβόσαστε.
Νὰ φοβᾶται; Ποῦ βρισκόταν λοιπὸν καὶ τί ἤξεραν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί;
Ἦταν τόσο ἐξαντλημένος ποὺ δὲν ἐπέμεινε, δὲν ξανάνοιξε τὸ στόμα του. Τοῦ ἦταν ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ καταλάβη τί συνέβαινε.
Ὡστόσο εἶχε μαντέψει ὅτι βρισκόταν μέσα σ' ἕνα ποταμόπλοιο.
Ποιὸς τὸν εἶχε φέρει ἐκεῖ; Μάντεψε ὅτι ἀσφαλῶς οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι τὸν εἶχαν ψαρέψει στὸ ποτάμι. Εἶχε ἀποτύχει λοιπὸν ἡ ἀπόπειρά του νὰ πεθάνη; Στάθηκε ἄτυχος καὶ σ' αὐτό; Μὰ ἂν τὸ θέλησε νὰ γίνη ἔτσι ὁ Θεός;...
Μὰ σὲ λίγο τὸν κατέλαβε δεινὴ ἀπόγνωσι, μαύρη ἀπελπισία. Νὰ ζήση; Ὁ Θεὸς τὸ ἤθελε νὰ ζήση; Ὄχι, ὄχι, ποτέ!... Χωρὶς γυναῖκα, χωρὶς τὸ παιδί του, χωρὶς χρήματα, καταζητούμενος ἀπ' τὴν ἀστυνομία, γιατί νὰ ζοῦσε; Μόνο του καταφύγιο ἦταν ὁ θάνατος.
Προσποιήθηκε ὅτι κοιμᾶται κι' ὅταν ἔμεινε μόνος προσπάθησε νὰ σηκωθῆ. Εἶχε τὴν ἀπόφασι νὰ ξαναπέση στὸ ποτάμι, νὰ πνιγῆ, νὰ ἡσυχάση...
Μὰ δὲν τὸ κατάφερε. Μόλις μετακινήθηκε λίγο ἔνοιωσε τὸ τραῦμα του νὰ πονάη, ζαλίστηκε, ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του. Ἡ ἐξάντλησί του ἦταν τρομερή.
Ὅταν συνῆρθε ἀργότερα ἄρχισε νὰ σκέπτεται: «Εἶμαι πολὺ ἐξαντλημένος. Μὰ ἐλπίζω νὰ συνέρθω κάπως σὲ μιὰ - δυὸ μέρες. Καὶ τότε... τότε ὅλα θὰ τελειώσουν. Θὰ περιμένω νὰ νυχτώση, νὰ κοιμηθοῦν οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι καὶ θὰ βγῶ ἀπὸ δῶ μέσα. Θὰ συρθῶ ὡς τὸ κατάστρωμα καὶ θὰ πέσω στὸ ποτάμι. Κανένας δὲν θὰ καταλάβη τίποτε. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ μὲ βροῦν, ὅσο κι' ἂν ψάξουν. Θὰ δέσω κάτι στὸ λαιμό μου, κάτι βαρύ...»

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια

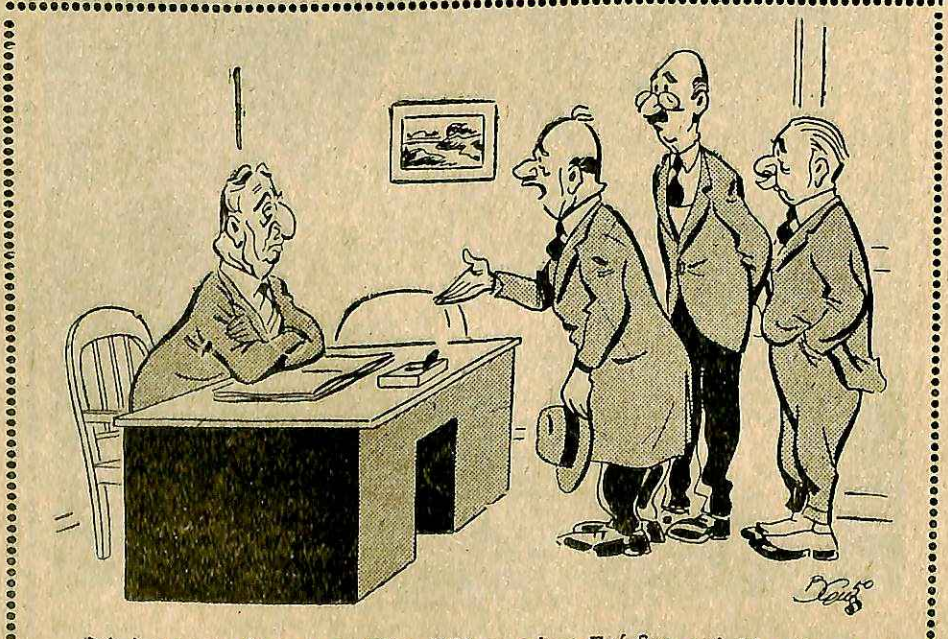

Οἱ ἀποτυχόντες: Εἶνε ἀλήθεια, κύριε Πρόεδρε, ποὺ λένε ὅτι θἄχουμε καὶ... δεκάτη κατανομὴ στὶς ἕδρες;

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

Ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς καὶ τοῦ ἀγῶνος

Ἱστορίες καὶ ἀνέκδοτα

Ὁ τσοπᾶνος

Ὅταν γινόταν ἡ μάχη στὰ Δερβενάκια, ἕνας νεαρὸς τσοπάνος, λεροφορεμένος ἀλλὰ ζωηρὸς καὶ ἄοπλος, κρατῶντας τὴ μαγκούρα του, καθόταν περίεργος καὶ θαύμαζε τὸν πόλεμο. Ὁ Κολοκοτρώνης σὰν εἶδε τὴ στάσι τοῦ φτωχόπαιδου ἐκείνου καὶ τὴν περιέργεια, τοῦ λέει:
— Τί στέκεσαι καὶ βλέπεις καὶ δὲν πᾶς κι' ἐσὺ νὰ πολεμήσης, βρὲ Ἕλληνα;
— Δὲν ἔχω ἅρματα, καπετάνιε.
— Ἔχεις τὴ μαγκούρα σου. Ὅπλο εἶναι κι' αὐτή. Νά, πήγαινε νὰ σκοτώσης κανέναν Τοῦρκο, νὰ πάρης τ' ἅρματά του ν' ἁρματωθῆς καὶ τὰ ροῦχα του νὰ ντυθῆς.
— Τρέχω, καπετάνιε!
Κι' ἀμέσως, μὲ τὴ μαγκούρα πήδησε ... ὅπ! ὅπ! κι' ἀνακατεύτηκε μαζὶ μὲ τοὺς πολεμιστές.
Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ ἴδιος ὁ τσοπάνης, καλοντυμένος ὅμως, ἔνοπλος κι' ἀγνώριστος ἦρθε καὶ στάθηκε ἐπιδεικτικὰ μπροστὰ στὸ Γέρο τοῦ Μωριᾶ.
— Τί εἶσαι σύ, βρὲ Ἕλληνα; τὸν ρωτάει ὁ Κολοκοτρώνης.
— Καπετάνιε, δὲν μὲ γνωρίζεις; Ἐ-

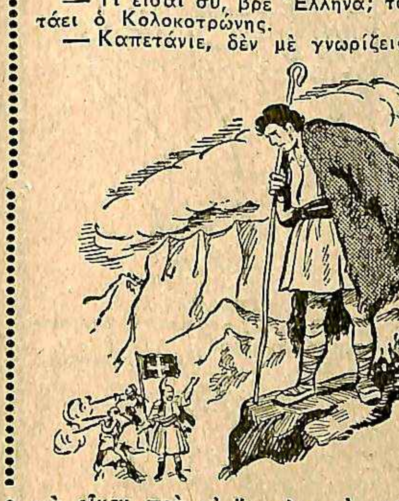

γὼ εἶμαι ποὺ μ' ἔστειλες τὸ μεσημέρι μὲ τὴ μαγκούρα νὰ πολεμήσω καὶ μὲ τὴν εὐχή σου ἔκαμα ὅπως μοῦ εἶπες. Σκότωσα Τούρκους καὶ ἁρματώθηκα!...

Ἡ καπετάνισσα

Μιὰ ἀπὸ τὶς ξακουσμένες λεβέντισσες τοῦ 1821 ἦταν κι' ἡ γυναῖκα τοῦ Κίτσου Τζαβέλλα, ἡ κυρὰ Βασιλική.
Τὴ Βασιλικὴ τὴ πρωταντίκρυσε ὁ Κίτσος στὸ Μεσολόγγι. Ἦταν οἱ τελευταῖες ἡμέρες τῆς δεύτερης πολιορκίας τῆς μαρτυρικῆς πόλεως. Ὁ καπετάνιος περνοῦσε ἀπὸ ἕνα σοκκάκι, ὅταν σὲ μιὰ αὐλὴ εἶδε μιὰ ὥμορφη νέα νὰ πλένη τὸ μαντῆλι της.
Ἡ κορμοστασιά της, τὰ μαῦρα της μαλλιὰ καὶ τὰ μαῦρα μάτια της ξετρέλλαναν τὸν Κῖτσο.
Σὰν γύρισε στὸ «κονάκι» του φώναξε τρία παλληκάρια του καὶ τὰ διάταξε νὰ πᾶνε στὴ μητέρα τῆς Βασιλικῆς καὶ νὰ τῆς ποῦνε πὼς ὁ στρατηγὸς εἶδε τὴν κόρη της, τὴ συμπάθησε καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ζήση χωρὶς αὐτή.
Ἡ μητέρα τῆς Βασιλικῆς, φρόνιμη Ἀραχωβίτισσα, μόλις ἄκουσε τὸ μήνυμα τοῦ στρατηγοῦ ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ δέρνεται.
— Πώ!... Πώ!... Συμφορά μου!..; Ποῦ νὰ κρύψω τὸ κορίτσι μου μὴ μοῦ τ' ἁρπάξουν;
Φοβόταν, μήπως ὁ Τζαβέλλας, ὅσο κρατοῦσε ἡ πολιορκία, ἤθελε τὴ κόρη της γιὰ συντροφιά. Γι' αὐτὸ εἶπε στὰ παλληκάρια:
— Κομμάτια νὰ μὲ κάνη ὁ στρατηγός, ἐγὼ δὲν θ' ἀφήσω νὰ ντροπιάση τὴν κόρη μου!...
Ὁ τίμιος πολεμιστὴς καρδιοπληγωμένος, σηκώθηκε τότε καὶ πῆγε μόνος του στὴ μητέρα τῆς νέας. Ἡ Ἀραχωβίτισσα τάχασε. Τὴν πῆρε μὲ τὸ καλό, τῆς ἄνοιξε τὴν καρδιά του, τῆς μίλησε μὲ εἰλικρίνεια. Τέλος τῆς ὑποσχέθηκε πὼς ἂν ἔβγαινε ζωντανὸς μαζὶ μὲ τὴ Βασιλικὴ ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι θὰ τὴν ἔκανε γυναῖκα του.
— Πάρτην, καπετάνιο μου, τοῦ εἶπε τότε ἐκείνη μὲ μάτια βουρκωμένα.
Κι' ὅταν ὕστερα ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴ ἔξοδο τοῦ Μεσολογγίου πῆγε στὸ Ναύπλιο, ὁ γενναῖος πολεμιστής, ἔχοντας στὸ πλάϊ του τὴ Βασιλική, ἔκαμε τοὺς γάμους του «μεγαλοπρεπέστατα», ὅπως γράφουν οἱ σύγχρονες ἐφημερίδες.

Τὸ κόλπο τοῦ Δανιήλ

Τὸ ἱστορικὸ Μοναστῆρι τοῦ Βράχου βρίσκεται στὴν Πελοπόννησο, στὸ βάθος τοῦ κάμπου τῆς Νεμέας.
Τὸ Μοναστῆρι αὐτὸ ἐξυπηρέτησε πολὺ τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα λόγω τῆς θέσεώς του. Στὶς μάχες ποὺ ἔδωσε ὁ Κολοκοτρώνης ἐναντίον τοῦ Δράμαλη, τὸ Μοναστῆρι εἶχε γίνει νοσοκομεῖο. Καὶ στὸν περίβολό του ἀναπαύονται τὰ ὀστᾶ μερικῶν ἐκ τῶν ἡρώων τῆς ἐποποιΐας τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1822.
Τὰ χρόνια ἐκεῖνα ἡγούμενος ἦταν ὁ Δανιὴλ ὁ Χαλκιανιώτης (τὸ οἰκογενειακό του ἦταν Ἀσημακόπουλος). Λόγιος, εὐφυέστατος, δραστήριος καὶ φιλόπατρις εἶχε μυηθῆ στὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας. Εἶχε γνώσεις θεραπευτικῆς καὶ ἤξερε νὰ φτιάχνη ἀλοιφὲς γιὰ τοὺς τραυματίες.
Γιὰ τὶς ἐθνικὲς θυσίες του διηγοῦνται τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο:
Στὴν Κόρινθο ζοῦσε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ βαθύπλουτος Ὀθωμανὸς ἄρχοντας Κιαμὴλ - μπέης ὁ τιτλοφορούμενος «ἐνδοξομεγαλοπρεπέστατος Κιαμήλμπεης ἐφέντης, ζαδές, βοεβόντας καὶ ζαπίτης (δυνάστης) τῆς Κορίνθου, σαλαχέρας, τῆς κραταιᾶς βασιλείας καὶ Μωράγιαννης τοῦ Μωριᾶ».
Ὁ Δανιὴλ ἦταν ἔμπιστος φίλος τοῦ Ὀθωμανοῦ αὐτοῦ καὶ ἀντιπρόσωπός του γιὰ τὰ χτήματα στὴ Νεμέα. Δυὸ χρόνια πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ὁ ἔξυπνος ἡγούμενος ὑπέβαλε στὸν Κιαμήλμπεη αἴτησι τῶν Νεμεατῶν, ὅτι δῆθεν ὑποφέρουν οἰκονομικῶς καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τοὺς λυπηθῆ καὶ νὰ τοὺς χορηγήση δάνειο 200.000 γροσίων.
Ὁ Κιαμὴλ συγκινήθηκε ἀπὸ τὴν περιγραφὴ ποὺ τοὔκανε ὁ Δανιὴλ καὶ δέχτηκε νὰ δώση τὸ δάνειο. Ὕστερα ὅμως

ἀπὸ λίγες μέρες ὁ ἡγούμενος τοῦ λέει:
— Ἐφέντη μου, δὲν θέλουν νὰ ὑπογράψουν μὲ τοὺς ὅρους ποὺ τοὺς εἶπα οἱ Νεμεᾶτες. Θέλουν τὰ χρήματα χωρὶς τόκο! Ἄφησέ τους λοιπὸν στὴ δυστυχία τους κι' ἂς πεθάνουν ἀπὸ τὴν πεῖνα!
Αὐτὸ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ τὸν Κιαμήλ, ποὺ εἶχε καλὴ καρδιά. Διάταξε λοιπὸν τὸν Δανιὴλ νὰ δεχτῆ 100.000 γρόσια, γιὰ τοὺς «πάσχοντες Νεμεᾶτες» ποὺ... οὔτε ἔπασχαν, οὔτε δάνειο εἶχαν ζητήσει. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία ἦταν ἐπινόησις τοῦ ἡγουμένου, ποὺ σκέφθηκε νὰ ἐνισχύση τὸν Ἱερὸ Ἀγῶνα μὲ χρήματα... ὀθωμανικά. Πῆρε λοιπὸν τὰ γρόσια τοῦ Κιαμὴλ καὶ στὴν κατάλληλη περίστασι ἀγόρασε μπαρούτι καὶ βόλια, τὰ ὁποῖα οἱ στρατιῶτες τοῦ Κολοκοτρώνη ἔστειλαν πεσκέσι στό... Δράμαλη, στὰ Στενὰ τῶν Δερβενακίων!...

Τὰ σκουλαρίκια τῆς γυναῖκας τοῦ Κανάρη

Ὅταν ἡ Ἑλλὰς ἐλευθερώθηκε, ὁ φιλέλλην ναύαρχος Χάμιλτων, πιστὸς στὴν ὑπόσχεσί του ποὺ εἶχε δώσει στὴ γυναῖκα του, τὴν πῆρε μαζί του στὸ πρῶτο ταξεῖδι ποὺ ἔκανε ὁ ἀγγλικὸς στόλος στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ θαυμάση τὴν χώρα τῶν «ἀρχαίων θεῶν καὶ τῶν νέων ἡρώων», ὅπως ἔλεγε.
Ἐκεῖνο τὸ καλοκαῖρι ὁ ναύαρχος Κανάρης ἦταν στὴν Αἴγινα. Ἡ λαίδη Χάμιλτων — ἡ πλουσιώτερη κι' ὠμορφότερη γυναῖκα τῆς Ἀγγλίας —

ζήτησε νὰ γνωρίση τὴ γυναῖκα του. Ὁ Κανάρης καθόταν σ' ἕνα ἁπλὸ σπιτάκι. Ἡ λαίδη συνοδευόμενη ἀπὸ Ἄγγλους ἀξιωματικούς, ἔφτασε στὸ σπίτι του χωρὶς νὰ προειδοποιήση.
Ἡ Κανάραινα, σωστὴ Ἑλληνίδα νοικοκυρά, τὴν ὥρα ἐκείνη σιδέρωνε. Ἔκπληκτη εἶδε νὰ τὴν πλησιάζη ἕνας ἀξιωματικός. Ἦταν ὁ διερμηνέας ποὺ τῆς ἐξήγησε τὸ σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς τους. Ἀφοῦ ἔγιναν οἱ συστάσεις ἡ ξανθὴ λαίδη εἶπε στὴν Ψαριανὴ ἀρχόντισσα:
— Θὰ σᾶς ζητήσω μιὰ μεγάλη χάρι.
— Στοὺς ὁρισμούς σας, κυρία, εἶπε ἡ ὥμορφη ναυαρχίνα.
— Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ χαρίσετε τὰ σκουλαρίκια σας καὶ γι' ἀνάμνησι νὰ δεχθῆτε τὰ δικά μου.
— Μὲ εὐχαρίστησί μου θὰ σᾶς τἄδινα, ἀλλὰ τὰ δικά μου εἶναι ψεύτικα. Ἐνῶ τὰ δικά σας εἶναι διαμαντένια.
— Γιὰ μένα ὅμως, ἀπάντησε μ' ἐνθουσιασμὸ ἡ λαίδη, ἔχουν μεγαλύτερη ἀξία τὰ δικά σας, τὰ ψεύτικα. Ἀρκεῖ ὅτι τὰ εἶχε στ' αὐτιά της ἡ γυναῖκα τοῦ ἔνδοξου πυρπολητῆ Κανάρη, γιὰ νὰ εἶναι ἀνεκτίμητα!... Ὅταν θὰ τὰ δείχνω στὸ Λονδῖνο θἆνε τὸ πολυτιμότερό μου στολίδι!...
Ἡ Κανάραινα, χαμογελῶντας δέχθηκε. Ἔπειτα φιλήθηκαν καὶ χώρισαν.
Λένε ὅτι καὶ οἱ δυὸ ναυαρχῖνες φοροῦσαν μέχρι τελευταίας πνοῆς τους, καθεμιά, τὸ δῶρο τῆς ἄλλης.

ΟΙ «ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ» τῆς οὐτοπίας

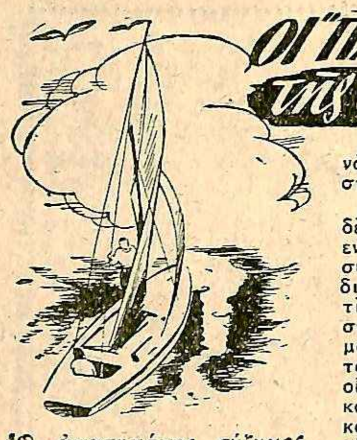

Ὁ ἀπατημένος σύζυγος ποὺ ἔγινε Ροβινσὼν

Εἶχε γίνει πέρυσι τόσος λόγος γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς Σμίθ, ποὺ πέρασαν τὸν Ἀτλαντικὸ μ' ἕνα πλοιάριο μήκους 6 μέτρων, σωστὸ καρυδότσουφλο! Οἱ δυὸ αὐτοὶ λοιπὸν θαλασσοπόροι εἶχαν ριψοκινδυνεύσει τὴ ζωή τους μὲ τέτοια τρελλὴ τόλμη, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τραβήξουν τὴν προσοχὴ τοῦ κόσμου σ' ἕνα ἄλλο σχέδιό τους, ποὺ τὄβαλαν τώρα σ' ἐφαρμογή.

Ξεκίνησαν δηλαδὴ γιὰ τὴ Νέα Σκωτία, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἱδρύσουν στὴν ἄγρια κι' ὡραία αὐτὴ ἀκτὴ ἕνα «ἰδεῶδες χωριό». Θὰ τοῦ δώσουν τ' ὄνομα τοῦ πλοίου τους: «Νέα Ἐλπίδα». Οἱ κάτοικοί του θὰ συνεργάζωνται ἁρμονικὰ καὶ θὰ ζοῦν ἀγαπημένα, χωρὶς καμμιὰ φυλετική, πολιτικὴ ἢ θρησκευτικὴ διαφορά, γιὰ νὰ δώσουν ἔτσι ἕνα παράδειγμα τῆς πολυθρύλητης καὶ χιμαιρικῆς ἀκόμη «παγκοσμίου εἰρήνης».

Θὰ ἐπιτύχουν ἆραγε στὸ ὄνειρό τους οἱ δυὸ ἀδελφοί; Ἢ θὰ γνωρίσουν τὶς πικρίες τῆς ἀπογοητεύσεως, σὰν τόσους ἄλλους ἄντρες καὶ γυναῖκες, ποὺ ξεκίνησαν ἄλλοτε μὲ τὸ ἴδιο ἰδανικό;...

Τὸ 1824, ὁ Ἄγγλος σοσιαλιστὴς Ρόμπερτ Ὄουεν, ποὺ πίστευε ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ τέλειος ὁ ἄνθρωπος, ἔφτασε στὴν Ἀμερική, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ δημιουργήσῃ μιὰ κοινότητα σύμφωνα μὲ τὰ ἰδανικά του. Τοῦ χρειαζόταν μόνο μιὰ κατάλληλη τοποθεσία, μὲ εὐνοϊκὸ κλίμα, εὔφορο ἔδαφος κι' ἀρκετοὺς φυσικοὺς πόρους.

Τὰ βρῆκε λοιπὸν ἕτοιμα ὅλ' αὐτά, σ' ἕνα χωριὸ ποὺ τοῦ πούλησε κάποιος Τζῶρτζ Ράπ. Ὁ Ρὰπ κυνηγοῦσε κι' αὐτὸς τὴν ἴδια χίμαιρα τοῦ Ὄουεν. Γι' αὐτὸ εἶχε χτίσει τὸ χωριὸ ἐκεῖνο καὶ τὸ εἶχε βαφτίσει «Ἁρμονία». Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ πεισθῇ ὅτι τὰ ἰδανικά του ἦσαν ἀπραγματοποίητα καὶ νὰ παραιτηθῇ ἀπ' τὶς προσπάθειές του.

Ὡστόσο ἡ ἀποτυχία του δὲν ἀπογοήτευσε τὸν Ὄουεν. Ἀγόρασε τὸ χωριὸ καὶ συγκέντρωσε 800 ὀπαδοὺς διατεθειμένους νὰ ζήσουν μὲ τὶς ἁπλές, ἠθικὲς καὶ αὐστηρὲς ἀρχές του. Ἀλλοίμονο ὅμως! Τὸ πείραμά του δὲν ἄργησε ν' ἀποτύχῃ οἰκτρά. Ἡ τεμπελιά, ἡ ἀκαθαρσία, τὸ μεθῦσι, ἡ συκοφαντία, οἱ καυγάδες κι' οἱ τόσες ἄλλες «μιζέριες» τῆς ἀνθρωπότητος δὲν ἔλειψαν κι' ἀπ' τὴν Ἁρμονία. Κι' ἡ «ἰδεώδης» κοινότης διαλύθηκε κακὴν - κακῶς.

Ἕνα ἀνάλογο «Παράδεισο» ἐπιχείρησε νὰ δημιουργήσῃ ὁ Ἀμερικανὸς ἑκατομμυριοῦχος Μώρις Ἄλλαρντ σ' ἕνα νησάκι, κοντὰ στὴν Ταϊτί. Γιὰ νὰ μοιάζουν μάλιστα περισσότερο μὲ τοὺς Πρωτοπλάστους, οἱ κάτοικοί του θὰ ζοῦσαν ὁλόγυμνοι!

«Θἆνε ἕνα μέρος, ὅπου δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἐργασία, οὔτε φτώχεια — εἶχε πῇ μ' ἐνθουσιασμὸ ὁ Ἄλλαρντ. Ἡ Φύσις θὰ φροντίζῃ γενναιόδωρα γιὰ ὅλες τὶς ἀνάγκες τῶν κατοίκων τῆς νέας αὐτῆς Ἐδέμ».

Δυστυχῶς, δὲν πρόλαβε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιό του, γιατὶ μιὰ πριγκήπισσα ποὺ τοῦ εἶχε πουλήσει αὐτὸ τὸ νησάκι γιὰ 10.000 δολλάρια, ἔκρινε πὼς τὸ εἶχε δώσει πολὺ φτηνά, ἔκανε ἀγωγὴ καὶ τὸ πῆρε πίσω.

Τὸ 1940, ξεκίνησαν ἀπ' τὴν Καλιφορνία 19 ἄποικοι, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἐγκατασταθοῦν στὸ ἀκατοίκητο νησὶ Καΐκος, τῆς ὁμάδος Μπαχάμας, καὶ νὰ ζήσουν ἐκεῖ εὐτυχισμένα καὶ ξεκούραστα. Σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες τους, τὸ νησὶ αὐτό, ἐκτάσεως 10.000 στρεμμάτων, εἶχε ἄφθονα τροπικὰ φροῦτα κάθε εἴδους, κοπάδια ἄγριων βωδιῶν καὶ ἔδαφος ἀπίστευτα γόνιμο. Ἡ θάλασσα γύρω ἦταν γεμάτη ἀπὸ ψάρια, καθὼς κι' ἀπὸ καρχαρίες (ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τοὺς ἐκμεταλλευθοῦν οἱ ἄποικοι, βγάζοντας λάδι ἀπ' τὸ σηκότι τους). Τέλος, οἱ πολυάριθμες σπηλιὲς ἔκρυβαν ἴσως θησαυροὺς πειρατῶν, πάντως δὲ ἦσαν γεμάτες ἀπὸ φυσικὸ λίπασμα «γκουάνο» ἀπ' τὶς νυχτερίδες ποὺ ζοῦσαν ἀνέκαθεν ἐκεῖ μέσα.

Ὅταν ἀποβιβάσθηκαν οἱ ἄποικοι, ὅλα τοὺς φάνηκαν ὡραῖα στὴν ἀρχή. Τὴν πρώτη νύχτα ὅμως, δέχτηκαν τὴν ἐπιδρομὴ ἀμέτρητων, πελώριων καὶ πεινασμένων κουνουπιῶν! Ἔπειτα ἀπ' τὸ νυκτερινὸ αὐτὸ μαρτύριο, τὸ πρωΐ τοὺς περίμεναν ἄλλες ἀπογοητεύσεις: Μιὰ πυκνὴ κι' ἀδιαπέραστη ζούγκλα σκέπαζε τὸ νησί. Ὁ ἥλιος ἔκαιγε ἀνυπόφορα. Δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἕνα δέντρο μὲ μπανάνες ἢ ἄλλα τροπικὰ φροῦτα. Τὰ ἄγρια βώδια ἦσαν ἀνύπαρκτα. Ὅσο γιὰ τὶς σπηλιές, δὲν περιεῖχαν, ὄχι μόνο θησαυροὺς πειρατῶν, ἀλλὰ οὔτε καὶ «γκουάνο». Φαίνεται ὅτι τὸ εἶχαν μαζέψει ὅλο ἄλλοι προηγούμενοι ἄποικοι, κι' οἱ νυχτερίδες εἶχαν ἀλλάξει διαμονή. Ἦταν ὁλότελα διαφορετικὰ ὅλα ἀπ' ὅ,τι τὰ φαντάζονταν πρὶν νὰ ἔλθουν νὰ ἐγκατασταθοῦν.

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς βδομάδες, οἱ 19 Ἀμερικανοὶ εἶχαν πάρει τὸ θλιβερὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς ἀπ' τὸν «Παράδεισο»...

Ἕνας ἄλλος «Παράδεισος» ἀνακαλύφθηκε τυχαίως τὸ 1938 ἀπ' τὸν Ἄγγλο ἀεροπόρο Ἔντγκαρ Νόρμαν, ὅταν μιὰ βλάβη τοῦ μοτὲρ του τὸν ἀνάγκασε νὰ προσγειωθῇ στὸ νησάκι Ἀνάο, ἀνάμεσα στὴ Σιγκαπούρη καὶ τὸ Σίδνεϋ. Ἐνῶ τὸ νόμιζε ἀκατοίκητο, εἶδε ξαφνικὰ νὰ τὸν πλησιάζῃ ἕνας ἄνθρωπος γυμνός, μὲ μακρειὰ γενειάδα καὶ μ' ἕνα τουφέκι στὸ χέρι, ἔκπληκτος γιὰ τὸν ἐπισκέπτη του.

Ἦταν ὁ κόμης Βίλχελμ Ροζενάου, ἄλλοτε πλωτάρχης τοῦ Γερμανικοῦ Ναυτικοῦ. Ἡ γυναίκα του τὸν εἶχε ἐγκαταλείψει, τὸ 1909 γιὰ νὰ φύγῃ μαζὶ μὲ τὸν καλλίτερο φίλο του. Τότε ὁ κόμης, ἀηδιασμένος ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ πολιτισμένου κόσμου, εἶχε ἀνοιχτῇ μὲ μιὰ βάρκα στὸν ὠκεανό, καὶ τὰ θαλάσσια ρεύματα τὸν εἶχαν φέρει στὸ Ἀνάο, ὅπου εἶχε ζήσει ἀπὸ τότε 29 ὁλόκληρα χρόνια, ὁλομόναχος σὰν καινούργιος Ροβινσὼν σ' ἐκείνη τὴν μακρυνὴ κι' ἀπομονωμένη γωνία τοῦ κόσμου.

Ὅταν ἔφτασε ἕνα ἀεροπλάνο γιὰ νὰ πάρῃ τὸ Νόρμαν, ὁ κόμης ἐξαφανίσθηκε. Ἔψαξαν τότε ἐπὶ πολλὲς ὧρες κι' ἐπιτέλους τὸν βρῆκαν χωμένο σὲ μιὰ μικρὴ σπηλιά. Ἀρνήθηκε κατηγορηματικὰ νὰ βγῇ ἀπ' αὐτὴ τὴν κρύπτη του καὶ ἀπείλησε ὅτι θὰ πυροβολοῦσε ὁποιον ἐπιχειροῦσε νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃ νὰ φύγῃ.

Οἱ Ἄγγλοι ἀεροπόροι σεβάσθηκαν τὴν ἰδιοτροπία του καὶ τὸν ἄφισαν στὸ νησάκι του, ἐφόσον εἶχε βρῇ σ' αὐτὸ ὅ,τι ζητοῦσε. Κι' ἴσως ὁ κόμης - Ροβινσὼν νἆνε ἀκόμη ζωντανὸς καὶ νὰ ζῇ μακάριος.

✪✪

Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν χωρίζουν!

Ἡ ἀντίληψις ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ χωρίζουν τουλάχιστον μιὰ φορὰ στὴ ζωή τους, δὲν ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ τὰ πράγματα. Οἱ στατιστικὲς ἀποδεικνύουν, ἀντίθετα, ὅτι οἱ περισσότεροι Ἀμερικανοὶ παντρεύονται μιὰ φορὰ μόνο στὴ ζωή τους κι' ὅτι μένουν πιστοὶ στὸ γάμο τους. Σύμφωνα μὲ μερικοὺς ἀριθμούς, ποὺ ἔδωσε στὴ δημοσιότητα τελευταῖα ἡ στατιστικὴ ὑπηρεσία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐπὶ 32.280.000 ἀντρογύνων, τὰ 27.916.000 παντρεύτηκαν μόνο μιὰ φορὰ καὶ τῶν 14.630.000 ἀπ' αὐτὰ ἡ συζυγικὴ ζωὴ συνεχίζεται ἀδιατάρακτη ἀπὸ μιὰ δεκαπενταετία.

— Ἔφερα κάτι γιὰ τὴν Ἑλενίτσα!...

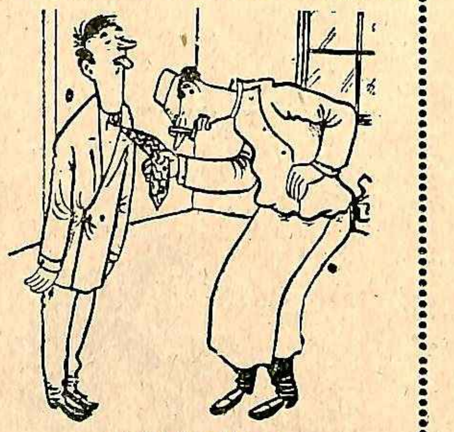

ΣΤΡΑΒΟΜΑΡΑ!...
— Ἄ, φίλε μου, ἡ γλῶσσα σου εἶνε πολὺ ἄσχημη σήμερα!...
(Ἀπὸ τὸ «Marius»)

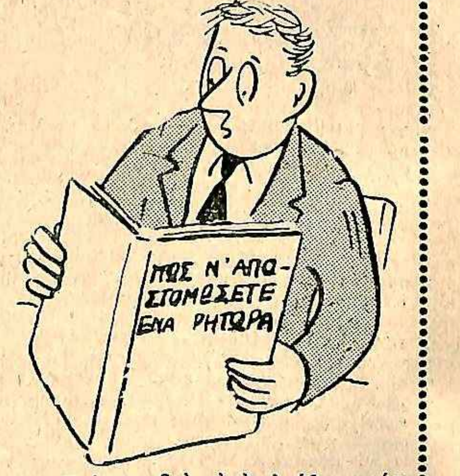

— Παίρνετε δυὸ αὐγὰ κλούβια... τέσσερες ντομάτες...

— Αὐτὸ ἐδῶ θέλω νὰ μοῦ κόψῃς, γιὰ νὰ κάνω μιὰ σφεντόνα!...
(Ἀπὸ τὸ «Marius»)

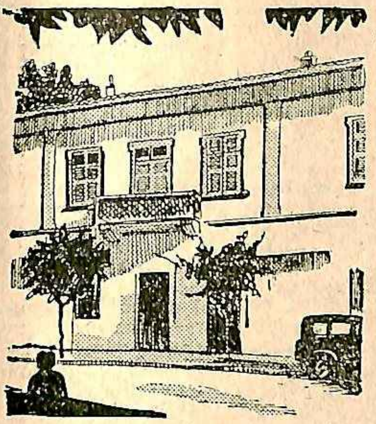

Ἕνα μέρος ἀπ' τὸ «Παληὸ Παλάτι» ὅπως σώζεται σήμερα στὸν «Κῆπο τοῦ Κλαυθμῶνος».

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Τὸ «Παληὸ Παλάτι»

Στὰ ἱστορικὰ κτίρια τῆς Ἀθήνας, ποὺ ἐξαφανίζονται παραχωρώντας τὴ θέσι τους στὶς καινούργιες πολεοδομικὲς ἀνάγκες, πρέπει νὰ συγκαταλέξωμε καὶ τὸ σπίτι τοῦ Δεκόζη Βούρου ποὺ διατηρεῖται ἀκόμα στὴν ὁδὸ Παπαρρηγοπούλου. Εἶχε χρησιμοποιηθῆ πρὶν ἀπὸ ἕναν αἰῶνα καὶ πλέον, μαζὶ μὲ δυὸ ἄλλα συνεχόμενα σπίτια, γιὰ κατοικία τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς Ἀμαλίας, ὥς που νὰ χτιστοῦν τὰ ὁριστικὰ ἀνάκτορα τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος.

★

Μὲ τὴ μεταφορὰ τῆς πρωτευούσης ἀπὸ τὸ Ναύπλιο στὴν Ἀθήνα (Δεκέμβριος 1834) ὁ Ὄθων ἐγκατεστάθηκε στὸ σπίτι τοῦ Κοντόσταυλου, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ ποὺ εἶναι τώρα ἡ Παληὰ Βουλή, στὴν ὁδὸ Σταδίου. Ἀλλὰ τὸ σπίτι τοῦ Κοντόσταυλου, παρὰ τὴν ἐπισκευὴ ποὺ τοῦ εἶχαν κάνει καὶ τὴν προσθήκη μιᾶς μεγάλης ὀκτάγωνης αἴθουσας, ἦταν μικρὸ καὶ ἀκατάλληλο γιὰ βασιλικὴ κατοικία. Ἀναζητήθηκε τότε καλλίτερο οἴκημα γιὰ «προσωρινὸν ἀνακτόριον», προκειμένου μάλιστα νὰ παντρευτῇ καὶ ὁ νεαρὸς Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος.

Ἀνάμεσα στὰ καινούργια ἀθηναϊκὰ σπίτια, ποὺ ἦταν λιγοστὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐλευθερίας, ἡ κυβέρνησις νοίκιασε τρία συνεχόμενα στὴ μεσημβρινὴ πλευρὰ τῆς σημερινῆς «πλατείας τοῦ Κλαυθμῶνος». Τὰ σπίτια αὐτὰ ἦταν τοῦ Δεκόζη Βούρου, ποὺ σώζεται ἀκόμα, τοῦ Μαστρονικόλα καὶ τοῦ Ἀφθονίδη, ποὺ παραχώρησαν τὴ θέσι τους στὴν πολυκατοικία ποὺ φέρνει σήμερα τὸ ὄνομα τοῦ τελευταίου. Τὰ τρία σπίτια ἑνώθηκαν μεταξύ τους, ἐπισκευάστηκαν καὶ διαρρυθμίστηκαν σὲ «προσωρινὸν ἀνακτόριον». Οἱ ἐπισκευὲς ἔγιναν μεταξὺ τοῦ 1836 - 37.

Τὸ ἰσόγειο τῶν σπιτιῶν χρησιμοποιήθηκε γιὰ αὐλαρχεῖο καὶ γιὰ τὶς ἀνακτορικὲς ὑπηρεσίες καὶ ἀπὸ τὸν ὡραῖο κῆπο ποὺ φτιάξαν στὸ πίσω μέρος τοῦ «ἀνακτορίου», φρόντισαν νὰ διαρρυθμίσουν καὶ τὴν πλατεῖα ποὺ βρισκόταν ἐμπρὸς ἀπὸ τὴ βασιλικὴ κατοικία, ποὺ παρουσιάζοταν ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἔρημη, ἐγκαταλειμμένη, καὶ μὲ τὶς ἀνωμαλίες τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους. Ἡ πλατεῖα περιφράχτηκε μὲ κιγκλίδωμα, φυτεύτηκε μὲ δέντρα καὶ ἄνθη καὶ στὸ μέσο στήθηκε μιὰ ἐξέδρα γιὰ νὰ παίζῃ ἡ στρατιωτικὴ μουσική.

Ὁ κῆπος αὐτὸς ἦταν τὸ μόνο ἀξιόλογο πάρκο τῆς νεαρᾶς τότε πρωτεύουσας καὶ ἐκεῖ γίνονταν οἱ στρατιωτικὲς παρελάσεις καὶ οἱ γιορτὲς στὰ πρῶτα ὀθωνικὰ χρόνια, ποὺ τὶς παρακολουθοῦσε ὁ Ὄθων μὲ τὴν Ἀμαλία ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τῶν «ἀνακτόρων».

Ὅταν καθιερώθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ Ἐθνική μας Ἑορτὴ (25 Μαρτίου 1838) ὁ Δῆμος εἶχε στήσει στὴν πλατεῖα τῶν ἀνακτόρων μιὰ μεγάλη ἁψῖδα μὲ ὅπλα τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐπιγραφὲς καὶ σημαῖες, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποία, τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τὸ ἔστρωσαν στὸ χορὸ οἱ Ἀθηναῖοι, παρακολουθούμενοι ἀπὸ τοὺς νεαροὺς βασιλεῖς.

★

Μὲ τὸ κτίσιμο τῶν ὁριστικῶν ἀνακτόρων τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος ἐγκαταλείφθηκε τὸ «προσωρινὸν ἀνακτόριον». Ἀλλὰ ἡ λαϊκὴ παράδοσις τὸ διατήρησε, ὅλο σχεδὸν τὸν περασμένο αἰῶνα, ὡς «Παληὸ Παλάτι».

Ὁ κῆπος τοῦ «Παληοῦ Παλατιοῦ» πῆρε διαδοχικὰ τὸ ὄνομα «Κῆπος τοῦ Νομισματοκοπείου» καὶ «Κῆπος τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν», ἀπὸ τὸ κτίριο ποὺ κατεδαφίστηκε λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν τελευταῖο πόλεμο καὶ ποὺ εἶχε χρησιμοποιηθῆ διαδοχικὰ γιὰ νομισματοκοπεῖο καὶ γιὰ ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἕνα πολύκροτο χρονογράφημα ποὺ γράφτηκε στὸ περιοδικὸ τῆς «Ἑστίας» στὰ 1878 ἔδωκε στὴν πλατεῖα τοῦ «Παληοῦ Παλατιοῦ» τὴν τοπωνυμία μὲ τὴν ὁποία εἶναι γνωστὴ σήμερα ὡς «Κῆπος Κλαυθμῶνος». Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι δὲν εἶχαν μονιμότητα καὶ παύονταν σὲ κάθε μεταβολὴ κυβερνήσεως. Οἱ «παυσανίες» μαζεύονταν «ἐν κλαυθμῷ» στὸ καφενεῖο τῆς πλατείας, περιμένοντας νὰ ἀνακτήσουν ἀπὸ τὸ νέο ὑπουργὸ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τὸ διάδοχό του τὸν «ἀπολεσθέντα παράδεισον» τῆς δημοσίας θέσεως. Τὴν κατάστασι αὐτὴ περιέγραψε τὸ χρονογράφημα καὶ ὁ τίτλος του «ὁ Κῆπος τοῦ Κλαυθμῶνος» ἀφῆκε τὸ ὄνομά του στὴν πλατεῖα, παραμερίζοντας ἀπὸ τότε τὸ ἐπίσημο ὄνομά της.

★

Στὸ «Παληὸ Παλάτι» οἱ πρῶτοι βασιλεῖς ἐγκατεστάθηκαν ὅταν γύρισαν νεόνυμφοι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ τὸ Φεβρουάριο τοῦ 1837 καὶ μεῖναν μιὰ πενταετία περίπου. Ἐκεῖ ἔγιναν οἱ πρῶτες ἐπίσημες δεξιώσεις καὶ οἱ βασιλικοὶ χοροί, στοὺς ὁποίους, ἂν πιστέψωμε τὴν κυρία τῶν τιμῶν τῆς Ἀμαλίας τὴ Βαρώνη Νόρντενφλυχτ, προσκαλοῦντο ἐπάνω ἀπὸ πεντακόσια ἄτομα καὶ οἱ κυρίες ἦταν ντυμένες μὲ τὴν τελευταία παριζιάνικη μόδα.

Ἡ Νόρντενφλυχτ μᾶς πληροφορεῖ ἀκόμα ὅτι ἡ προσωρινὴ κατοικία τῶν βασιλέων ἦταν πολὺ ὡραῖα ἐπιπλωμένη, ἐτηρεῖτο αὐστηρὸ πρωτόκολλο καὶ ἰδιαιτέρως ἀξιόλογος ἦταν ὁ ἐσωτερικὸς κῆπος τοῦ παλατιοῦ, ποὺ ἐπέσυρε τὸ θαυμασμὸ καὶ τῆς ἴδιας καὶ τῶν ἄλλων ἐπισκεπτῶν του. Καὶ προσθέτει σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ γράμματά της, ποὺ δημοσιεύτηκαν ἀργότερα σὲ τόμο, ὅτι ἡ Ἀθήνα τοῦ 1838 «δὲν ὑπελείπετο σὲ καταστήματα ἀπὸ τὶς ἄλλες εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες».

Μόνο ποὺ οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς κυρίες ποὺ πήγαιναν στὶς ἐπίσημες δεξιώσεις καὶ στοὺς χοροὺς τοῦ παλατιοῦ, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ραγκαβῆς στὰ ἀπομνημονεύματά του «μετέβαιναν διὰ τὴν εἰσέτι εὐτελῆ ἔλλειψιν ἁμαξῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐν πλήρει στολῇ χοροῦ, ἐπὶ τῶν λεπτῶν πεδίλων μακρὰ φέρουσαι ὑποδήματα τῶν ἀνδρῶν, ὑπὸ μέγα ἀλεξιβρόχιον στεγαζόμεναι καὶ ἐπὶ πώλου ὄνου ὀχούμεναι...». Μερικὲς μάλιστα κυρίες πήγαιναν στοὺς χοροὺς καὶ στὴν πλάτη κανενὸς χαμάλη Μαλτέζου, ποὺ ἀποτελοῦσαν τότε τὸ κυριώτερο μεταφορικὸ μέσο στὴν ἑλληνικὴ πρωτεύουσα...

ΕΠ. Κ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

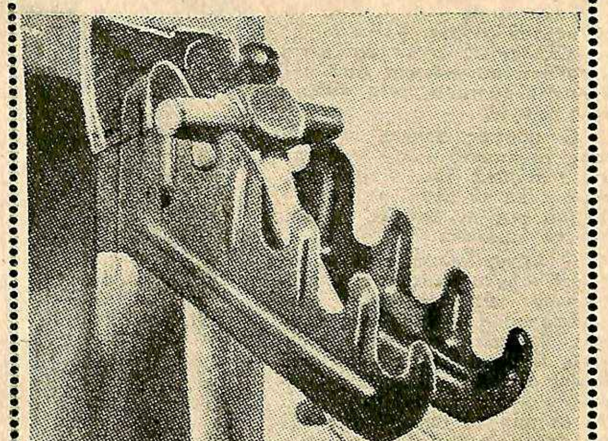

ΚΡΕΜΑΣΤΡΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Ἡ μετάλλινη αὐτὴ κρεμάστρα μπορεῖ νὰ συγκρατήσῃ, χάρις στὶς πολλὲς «θῆκες» της ὅλα τὰ ἐργαλεῖα ἑνὸς ξυλουργοῦ (τσεκοῦρι, σφυρὶ κ.τ.λ.). Ἔτσι κατορθώνει νὰ ἔχῃ κανεὶς συγκεντρωμένα ὅλα του τὰ ἐργαλεῖα σ' ἕνα μέρος. Ἡ κρεμάστρα αὐτή, χάρις στὴν ἁπλῆ κατασκευή της, κοστίζει πάμφθηνα καὶ προσφέρει ἐξαιρετικὲς ὑπηρεσίες στοὺς τεχνίτες, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἐρασιτέχνες ξυλουργούς, γιατὶ συγκεντρώνει σὲ λίγο χῶρο πολλὰ εἴδη.

ΤΟ «ΣΚΙ - ΜΠΟΜΠ»

Ἕνας ἀρχιτέκτων ἀπ' τὴ Βαυαρία, κατασκεύασε τὸ οἰκογενειακὸ αὐτὸ «Σκὶ - μπὸμπ» ποὺ βλέπετε στὴ φωτογραφία μας, καὶ τὸ ὁποῖο μπορεῖ ν' ἀναπτύξῃ καταπληκτικὴ ταχύτητα, χωρὶς κανένα κίνδυνο, χάρις στὰ γερὰ φρένα του. Δοκιμάσθηκε μ' ἐπιτυχία σ' ἕνα χιονοσκεπὲς βουνὸ τῆς Βαυαρίας. Οἱ ἐπινοήσεις τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν καλύτερη ζωή του καὶ τὴν ψυχαγωγία του εἶνε καταπληκτικές, καὶ δὲν ἔχουν τελειωμό.

ΓΙΑ ΤΗ ΒΡΟΧΗ

Ἕνα ἀμερικανικὸ κατάστημα νεωτερισμῶν πουλάει τὰ ἀδιάβροχα αὐτὰ καλύμματα, ποὺ τὰ φοράει κανεὶς ὅταν βρέχῃ γιὰ νὰ προστατεύσῃ τὰ παντελόνια του ἀπ' τὰ νερὰ καὶ τὶς λάσπες τῶν δρόμων. Τὰ καλύμματα αὐτὰ εἶναι ἀπὸ νάυλον, συγκρατοῦνται δὲ ἀπ' τὶς πλαϊνὲς τσέπες τοῦ παντελονιοῦ. Ἡ ἐφευρετικότης τοῦ ἀνθρώπου ποὺ κεντρίζεται ἀπ' τὴ δίψα τοῦ κέρδους, εἶνε ἄφθαστη καὶ ἀτέλειωτη, σ' ὅλες τὶς χῶρες καὶ τὶς ἐποχές.

ΘΡΥΛΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ὁ Ἥλιος τοῦ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΥ

Τὰ σκοτάδια ἀποτραβιόνταν σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ φιόρντ. Κι' ἡ αὐγή, προβάλλοντας στὸν ὁρίζοντα, κρεμοῦσε συννεφάκια ἀπὸ ρὸζ ὑδρατμοὺς πάνω στὶς κορφὲς τῶν βουνῶν.

Ὁ πύργος φάνηκε λουσμένος στὸ πρωϊνὸ φῶς. Ἀπὸ τὴν ψηλὴ σκοπιά του, ὁ φρουρὸς σήμανε μὲ τὸ βούκινό του τὸν ἐρχομὸ τῆς ἡμέρας κι' ἡ ζωὴ ἄρχισε ἀμέσως.

Ἡ Χίλκα ἔπλεξε τότε μὲ τὰ λεπτὰ δαχτυλάκια της τὶς ὁλόξανθες πλεξίδες της, τραγουδῶντας τὸν ὕμνο τῆς ἡμέρας. Ἡ φωνή της ἦταν γλυκειά, ὅπως ὁ ἀέρας μέσα στὸ δάσος τῆς Κζολενάα. Μιὰ ὑπηρέτρια βοήθησε κατόπιν τὴ νέα νὰ φορέση τὸ φόρεμά της καὶ νὰ σφίξη τοὺς ἱμάντες τῶν σανδαλιῶν της στὰ πόδια της.

Ἡ Χίλκα βγῆκε ὕστερα ἀπὸ τὸ παρθενικό της δωμάτιο καὶ πῆγε νὰ γονατίση μπροστὰ στὴ Σάντρα, τὴ μητέρα της.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀκούστηκαν χαρούμενα γαυγίσματα σκυλιῶν.

—Ἔρχεται ὁ πατέρας σου, εἶπε ἡ Σάντρα στὴν κόρη της.

Κι' οἱ δυὸ γυναῖκες ἔπεσαν στὰ γόνατα κι' ἔσκυψαν τὰ κεφάλια τους.

Ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο.

— Σήκω, Σάντρα, εἶπε στὴ γυναῖκα του. Ἕνας τραγουδιστὴς ἦρθε χτὲς τὸ βράδυ στὸν πύργο. Θὰ τραγουδήση σήμερα γιὰ νὰ μᾶς διασκεδάση. Στεῖλε τὴ Χίλκα, τὴν κόρη μας, νὰ τὸν περιποιηθῆ καὶ νὰ φροντίση γι' αὐτόν...

— Εἶσαι ὁ ἀφέντης μας, ἀπάντησε ἡ Σάντρα. Θὰ γίνη ὅπως πρόσταξες.

Ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν ἔφυγε κατόπιν μαζὶ μὲ τὰ σκυλιά του. Ἡ Χίλκα σηκώθηκε τότε. Ἦταν κατακίτρινη.

— Πήγαινε, κόρη μου, τῆς εἶπε ἡ μητέρα της. Δὲν πρέπει νὰ λείψη τίποτε ἀπὸ τὸν ξένο μας.

Ἡ καρδιὰ τῆς νέας χτυποῦσε πολὺ δυνατά, γιατὶ ἤξερε πὼς ὁ τραγουδιστὴς ποὺ εἶχε φτάσει στὸν πύργο δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἄρβιντ, τὸν ἀγαπημένο της.

Τὸν βρῆκε σὲ μιὰ στοὰ κι' ἀνίκανη νὰ συγκρατηθῆ, ρίχτηκε στὸ στῆθος του. Μὲ πόση συγκίνησι ὁ νέος τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του!

—Ἄρβιντ, ἀγαπημένε μου, εἶπε ἡ Χίλκα, γιατὶ ἦρθες; Πῶς θὰ δικαιολογηθοῦμε στὸν πατέρα μου;

— Εἶμαι τραγουδιστής, Χίλκα, ἀπάντησε ὁ νέος. Γιατὶ τάχα ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ πηγαίνω σ' ἄλλους πύργους καὶ δὲν μπορῶ νὰ μπῶ στὸν πύργο τοῦ πατέρα σου; Ἦρθα γιὰ νὰ τὸν διασκεδάσω, αὐτὸν καὶ τοὺς δικούς του.

—Ἀλλ' αὔριο θὰ φύγης...

— Ναί, ἀλλὰ προτοῦ φύγω, ὁ πατέρας σου θὰ ξέρη πόσο σ' ἀγαπῶ.

★

Ἄντρες καὶ γυναῖκες περίμεναν μέσα στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ πύργου. Ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν μπῆκε μὲ ἀργὰ βήματα κι' ὅλοι ἔσκυψαν τὸ κεφάλι μπροστά του.

Στὸ βάθος τῆς αἰθούσης, βρίσκονταν δυὸ μεγάλα ξύλινα καθίσματα. Στὸ ἕνα ἀπ' αὐτὰ κάθισε ὁ πυργοδεσπότης. Στὸ ἄλλο, ἡ Σάντρα, ἡ γυναῖκα του. Ἡ Χίλκα στάθηκε ὄρθια πλάϊ στὴ μητέρα της. Γιατὶ δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ κάθεται μπροστὰ στὸν πατέρα της παρὰ μόνον στὸ τραπέζι, τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ.

Ὁ Ἄρβιντ ἄρχισε νὰ τραγουδάη μὲ τὴ μελωδική του φωνή, συνοδεύοντας τὸ τραγοῦδι μὲ τὴν κιθάρα του. Κι' ὅλοι ἔστεκαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, σὰν μαγεμένοι. Κάθε τόσο, οἱ ὑπηρέτες τοῦ πύργου σερβίριζαν πάνω σὲ μεγάλους δίσκους φαγητὰ καὶ ποτά.

Ἔτσι, πέρασε ὅλη ἡ ἡμέρα. Ἔπειτα, ἦρθε τὸ σούρουπο. Καὶ τότε ὁ Ἄρβιντ, γονάτισε μὲ τὸ ἕνα πόδι στὸ δάπεδο.

—Ἄρχοντα, εἶπε, μπορῶ νὰ σοῦ κάμω μιὰ παράκλησι;

— Μίλησε.

—Ἄρχοντα, πῆρα τὸ θάρρος ν' ἀγαπήσω τὴν πιὸ ὄμορφη ἀπὸ τὶς νέες τῆς Νορβηγίας, αὐτὴ ποὺ τ' ὄνομά της εἶνε ἁπαλὸ καὶ γλυκὸ σὰν τὸ πρῶτο χιόνι καὶ θέλω νὰ τὴν παντρευτῶ. Σὲ ἱκετεύω, λοιπόν, νὰ μοῦ δώσης τὴ Χίλκα γιὰ γυναῖκα μου.

Ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν δὲν θύμωσε. Ἀλλ' ἔσκασε στὰ γέλια. Κι' ἦταν τόσο δυνατὸ τὸ γέλιο του, ποὺ ὁ ἦχος του ἔφτασε ὥς τ' ἀντικρυνὰ βουνά. Ἀπὸ κεῖ, ὁ ἀντίλαλος τὸ ξανάφερε στὸν πύργο.

— Μὴν γελᾶς, ἄρχοντα, ξαναεῖπε ὁ Ἄρβιντ. Ἀγαπάω τὴ Χίλκα πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ τὴ ζωή μου.

Αὐτὴ τὴ φορά, ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν σταμάτησε νὰ γελάη.

— Εἶπες πὼς τὴν ἀγαπᾶς πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ τὴ ζωή σου, τραγουδιστή; ρώτησε.

— Ναί, ἄρχοντα. Ὁ θάνατος δὲν εἶνε τίποτε μπροστὰ στὴ χαρὰ νὰ σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου τὴν ὄμορφη Χίλκα.

— Τὸ ὁρκίζεσαι;

— Τὸ ὁρκίζομαι, ἄρχοντα.

—Ἂς γίνη τότε τὸ θέλημά σου, εἶπε ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν. Αὔριο, τὴν αὐγή, θὰ σοῦ δώσω τὴν κόρη μου γιὰ σύζυγο. Θὰ ζήσετε μιὰ ὁλόκληρη μέρα καὶ μιὰ ὁλόκληρη νύχτα εὐτυχισμένοι. Ἀλλά, προτοῦ ὁ ἥλιος προβάλη καὶ πάλι στὸν ὁρίζοντα, πρέπει νὰ εἶσαι ἕτοιμος γιὰ νὰ πεθάνης. Εἶσαι σύμφωνος, τραγουδιστή;

— Σ' εὐχαριστῶ, πατέρα, εἶπε. Δέχομαι τὸν ὅρο σου. Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει τίποτε μπροστὰ σὲ μιὰ μέρα εὐτυχίας κοντὰ στὴν πολυαγαπημένη μου Χίλκα.

Ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν φώναξε ἔπειτα τὰ σκυλιά του καὶ βγῆκε ἀπὸ τὴν αἴθουσα.

Ὁ Ἄρβιντ πῆγε τότε νὰ γονατίση μπροστὰ στὴ Χίλκα, ποὺ εἶχε χάσει τὸ χρῶμα της κι' ἦταν λευκὴ σὰν τὸ πανί.

— Χίλκα, τῆς εἶπε, θὰ γίνης γυναῖκα μου. Ἡ αὐριανὴ ἡμέρα θὰ εἶνε ἡ πιὸ εὐτυχισμένη τῆς ζωῆς μας.

Ἡ νέα θέλησε ν' ἀπαντήση κάτι, ἀλλὰ καμμιὰ φωνὴ δὲν μπόρεσε νὰ βγάλη. Ἡ μητέρα της, ἔκλαιγε...

★

Τὸ πρωῒ χτύπησαν χαρμόσυνα οἱ καμπάνες. Ἡ μικρὴ νυφοῦλα ξέπλεξε τὰ μαλλιά της καὶ γονάτισε μπρὸς στὸν πατέρα της.

— Πατέρα, σὲ ἱκετεύω...

Ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν ἅπλωσε τὸ χέρι του.

— Οἱ θεοὶ ἄκουσαν τὸν ὅρκο τοῦ Ἄρβιντ, εἶπε. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνη τίποτε πιά. Πήγαινε, κόρη μου... Ἡ ὥρα πλησιάζει...

Ὁ γάμος τῶν δύο νέων ἔγινε μπροστὰ στὸν καταστόλιστο μὲ ἄνθη βωμό. Κι' ὅλοι ἔκλαψαν ἀπὸ χαρὰ καὶ λύπη...

Οἱ δυὸ σύζυγοι βρίσκονταν τώρα μέσα στὸ νυφικὸ θάλαμο. Κι' ἡ μέρα τους κύλησε εὐτυχισμένη.

Τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ γέρνη στὴ δύσι, ἡ Σάντρα, ἡ μητέρα τῆς Χίλκας, χτύπησε στὴν πόρτα.

—Ἄρβιντ, εἶπε, ἔχω ἑτοιμάσει τὰ πάντα. Ἕνα ἔλκυθρο θὰ σὲ μεταφέρη μακρυὰ μαζὶ μὲ τὴ Χίλκα. Θὰ φύγετε μόλις πέση ἡ νύχτα...

Ὁ νέος σήκωσε περήφανα τὸ κεφάλι του.

—Ὄχι, εἶπε. Ἔδωσα τὸ λόγο μου στὸν ἄρχοντα Σαλόνεν. Δὲν μπορῶ νὰ τὸν παραβῶ.

Ἡ Σάντρα ἔφυγε. Τὰ μάτια της εἶχαν πλημμυρίσει ἀπὸ δάκρυα.

Ὁ ἥλιος κατέβαινε ὁλοένα καὶ πιὸ πολὺ στὸν ὁρίζοντα.

—Εἶνε ἡ τελευταία φορὰ ποὺ βλέπω τὸν ἥλιο νὰ δύη, εἶπε ὁ Ἄρβιντ. Χίλκα, ἔλα ν' ἀπολαύσωμε μαζὶ τὸ ὑπέροχο θέαμα...

Εἶχαν σταθῆ στὸ παράθυρο κι' ἡ Χίλκα ἀκουμποῦσε τὸ ξανθὸ κεφάλι της πάνω στὸν ὦμο τοῦ ἀγαπημένου της.

Ὁ ἥλιος εἶχε φτάσει τώρα στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας κι' ὁ ὁλόλαμπρος δίσκος του ἄρχισε νὰ βυθίζεται μέσα σ' αὐτή... Οἱ τελευταῖες ἀχτῖνες του σύρθηκαν ἀργὰ πάνω στὶς κορφὲς τῶν βουνῶν κι' ἔπειτα ἐξαφανίστηκαν...

Ἀλλά, τὴν ἴδια στιγμή, ἕνας καινούργιος ἥλιος ἐμφανίστηκε πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς. Καὶ τὸ φιὸρντ πλημμύρισε πάλι ἀπὸ φῶς.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν ἕνας καινούργιος ἥλιος. Ἦταν ὁ ἴδιος ἥλιος, ποὺ ξανάβγαινε στὴν ἀνατολὴ μιὰ στιγμὴ ἔπειτα ἀπὸ τὴ δύσι του καὶ ποὺ θἄμενε τώρα στὸν οὐρανὸ βδομάδες καὶ μῆνες. Ἦταν ὁ περίφημος ἥλιος τοῦ μεσονυχτίου τῶν χωρῶν ποὺ βρίσκονται κοντὰ στὸν πόλο.

Οἱ δυὸ νέοι τὸν κύτταξαν μὲ συγκίνησι. Ὁ Ἄρβιντ μποροῦσε νὰ σωθῆ ἀφοῦ ὁ ἥλιος αὐτὸς θ' ἀργοῦσε τόσο νὰ δύση. Τί θαῦμα!... Καὶ τὰ χείλη τους ἔσμιξαν σ' ἕνα ὁλόγλυκο φιλί.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ὁ ἄρχοντας Σαλόνεν μπῆκε στὸ δωμάτιό τους.

— Γυιέ μου Ἄρβιντ, εἶπε, οἱ θεοὶ δὲν δέχτηκαν τὸν ὅρκο σου. Ἕνας νέος ἥλιος ἀνέτειλε. Ζῆσε εὐτυχισμένος μὲ τὴν ἀγαπημένη σου Χίλκα...

Ὁ ἥλιος ἔλαμπε στὸν οὐρανό. Τὰ ἄνθη ἄνοιγαν τὰ πέταλά τους κάτω ἀπὸ τὶς θερμὲς ἀχτῖνες του, τὰ πουλιὰ κελαδοῦσαν, πετῶντας ἀπὸ τὸ ἕνα κλαδὶ στὸ ἄλλο κι' οἱ ἄνθρωποι ἦταν χαρούμενοι κι' εὐτυχισμένοι.

ΦΡΑΝΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

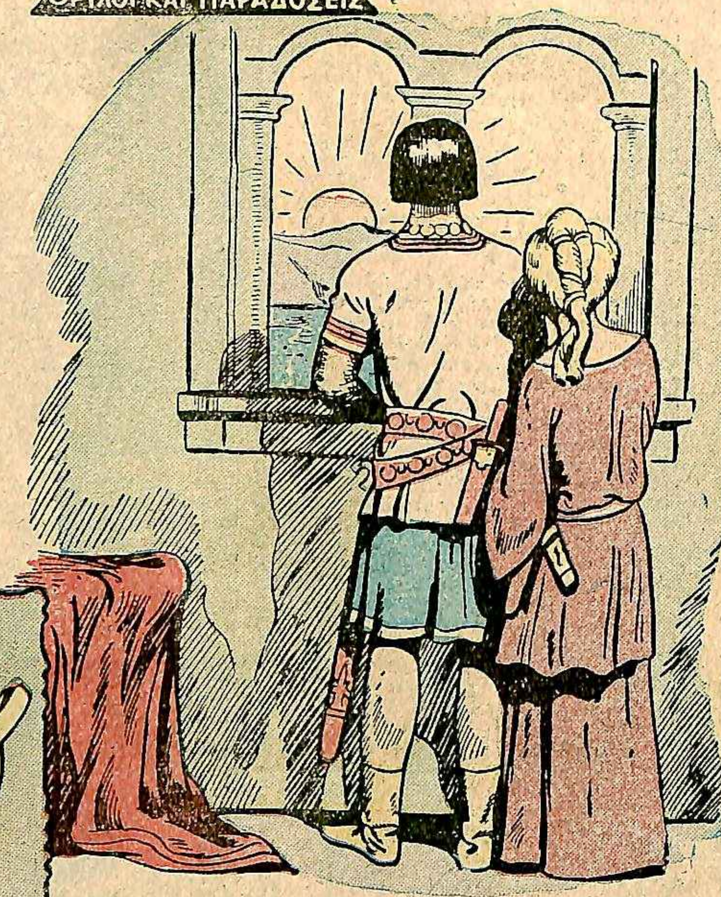

Ἡ Χίλκα κι' ὁ Ἄρβιντ κύτταζαν μὲ συγκίνησι τὴν ἀνατολὴ ἑνὸς καινούργιου ἡλίου.

Τὰ κρυμμένα ΔΟΝΤΙΑ

ΕΝΑ δόντι λέγεται ἔγκλειστο ἢ ἔγκρυπτο, ὅταν δὲν ἔκαμε τὴν ἐμφάνισί του στὴν κανονικὴ ἡλικία.

Οἱ γαλακτίαι (λέγονται ἐπίσης γαλαξίαι καὶ νεογιλοὶ) σπανιώτατα εἶνε ἔγκλειστοι. Ἡ περίπτωσις αὐτὴ μπορεῖ νὰ παρουσιασθῆ, ὅμως, στοὺς γομφίους τοῦ 6ου ἔτους.

Ὡς γνωστόν, οἱ γαλακτίαι πιάνουν ὁλόκληρη τὴ γνάθο. Κατὰ τὸ ἕκτο ἔτος, ἡ γνάθος πλατύνεται στὴ βάσι της γιὰ νὰ χωρέση τοὺς τρίτους γομφίους τῆς δεύτερης ὀδοντοφυΐας, ποὺ θὰ κάμουν τὴν ἐμφάνισί τους ὅταν πέσουν οἱ ἀντίστοιχοι γαλακτίαι. Συμβαίνει, ὅμως, κάποτε νὰ μὴν ἐπαρκῆ ὁ χῶρος καὶ γιὰ τὰ δυὸ δόντια. Οἱ γόμφιοι δὲν βγαίνουν τότε ἢ παρεκκλίνουν ἀπὸ τὴν κανονική τους θέσι. Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ συμβῆ καὶ κατὰ τὴν ἐμφάνισι τῶν δευτέρων γομφίων. Αὐτὸ εἶνε, ὅμως, συνηθέστερο μεταξὺ τοῦ 15ου καὶ τοῦ 20οῦ ἢ 22ου ἔτους κατὰ τὴν ἐμφάνισι τῶν σωφρονιστήρων.

Τὰ δόντια ποὺ παραμένουν κλεισμένα ἢ δὲν βγαίνουν κανονικὰ εἶνε συνήθως τὰ ἑξῆς:

1) Οἱ τρεῖς γόμφιοι ἢ τραπεζῖται τῆς κάτω σιαγόνος, εἴτε πρὸς τὰ δεξιά, εἴτε πρὸς τὰ ἀριστερὰ (συνηθέστερα πρὸς τὰ ἀριστερά).

2) Οἱ τρεῖς τραπεζῖται τῆς ἄνω σιαγόνος.

Ἡ ἐσωτερικὴ σύστασις ἑνὸς δοντιοῦ: α) ρίζα, β) μύλη, γ) λαιμός, δ) ριζικὰ νευρίδια, ε) ριζικὸς σωλήν, στ) κοιλότης ποὺ περιέχει τὸν πολφόν, ζ) ὀδοντίνη, η) σμάλτον, θ) οὖλα.

Ἀπειλὴ κατὰ τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς μας

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ παρατηρεῖται σπανιώτερα:

1) Στοὺς κυνόδοντας τῆς ἄνω σιαγόνος.
2) Στοὺς τρίτους γομφίους τῆς κάτω σιαγόνος.
3) Στοὺς τρίτους γομφίους τῆς ἄνω σιαγόνος.

Οἱ κυριώτεροι λόγοι ποὺ μποροῦν νὰ προκαλέσουν αὐτὸ τὸ φαινόμενο εἶνε:

α) Ἡ ἐλαττωματικὴ διάπλασις τῶν σιαγόνων.

β) Ὁ τραυματισμὸς τοῦ στόματος τοῦ ἐμβρύου, ὅταν ἡ ἐξαγωγή του γίνεται μὲ τὴ βοήθεια ἐμβρυουλκοῦ.

γ) Ὁ μεταγενέστερος τραυματισμὸς τοῦ παιδιοῦ στὶς σιαγόνες. Τὰ ἀνήσυχα καὶ βίαια παιδιὰ ὑπόκεινται ἰδιαιτέρως σ' αὐτὸ τὸν κίνδυνο.

δ) Ἡ ἐμφάνισις ἑνὸς ὑπεραρίθμου δοντιοῦ, ποὺ ἀνταγωνίζεται τὸ κανονικό. Μεταξὺ τῶν δύο συνάπτεται τότε μιὰ λυσσαλέα μάχη καὶ τὸ ἀσθενέστερο παραμένει ἐγκλωβισμένο.

Σὲ πολλὲς περιπτώσεις, τὸ ἔγκλειστο δόντι δὲν προκαλεῖ καμμιὰ ἐνόχλησι. Εἶνε σὰν νὰ μὴν ὑπάρχη καὶ μόνο ἡ ραδιογραφικὴ πλάκα μπορεῖ νὰ μᾶς δείξη τὴν παρουσία του. Στὶς περιπτώσεις αὐτές, ἡ ἐξαγωγή του δὲν εἶνε ἀναγκαία, ἀφοῦ, ἄλλωστε, τὸ ἄτομο δὲν αἰσθάνεται ἐνοχλήσεις.

Σὲ ἄλλες περιπτώσεις, ὅμως, τὸ ἄτομο αἰσθάνεται στὴν περιοχὴ τοῦ ἐγκλείστου δοντιοῦ καὶ κάποτε σ' ὁλόκληρο τὸ στόμα ἰσχυροτάτους πόνους, ποὺ τὸ ἐμποδίζουν στὴ μάσσησι καὶ τὴν ὁμιλία. Ὁ ἐρεθισμὸς μπορεῖ, ἐξ ἄλλου, νὰ ἐξαπλωθῆ καὶ νὰ δημιουργήση ἐπικίνδυνες οὐλίτιδες καὶ στοματίτιδες.

Ἐναντίον τοῦ ἐρεθισμοῦ καὶ τῶν πόνων ἐνδείκνυνται τὰ ἀντισηπτικὰ καὶ τὰ ἀναλγητικά, ὅπως τὸ ἔκχυμα ἀπὸ κεφαλάκια μηκώνων, ἡ θερμὴ διάλυσις σόδας, μὲ τὴν προσθήκη λίγου ἁλατιοῦ καὶ χλωράλης, κλπ.

Ἄν, ὅμως, ὁ ἐρεθισμὸς δὲν ὑποχωρῆ καὶ ὑπάρχει κίνδυνος γενικώτερης μολύνσεως τοῦ ὀργανισμοῦ, πρέπει νὰ γίνη χρῆσις χωρὶς ἀναβολὴ σουλφαμιδῶν ἢ πενικιλλίνης.

Ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ἐγκλείστου δοντιοῦ εἶνε ἀπαραίτητη σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις. Θὰ γίνη εὐθὺς ὡς ἐξαφανισθῆ τὸ πρήξιμο καὶ τὰ ἄλλα φλογιστικὰ φαινόμενα. Ἡ τοπικὴ ἀναισθησία κάνει αὐτὴ τὴ μικρὴ ἐπέμβασι τελείως ἀνώδυνη.

Σὲ μερικὲς περιπτώσεις, ποὺ εὐτυχῶς δὲν εἶνε πολὺ συχνές, τὸ ἔγκλειστο δόντι μπορεῖ νὰ προκαλέση φλέγμονα στὸ βάθος τοῦ οὐρανίσκου ἢ στὴν περιοχὴ τῶν ἀμυγδαλῶν, φλόγωσι τῶν γαγγλίων τοῦ λαιμοῦ, ὀστεΐτιδες, ὀστεομυελίτιδες κλπ.

Στὶς περιπτώσεις αὐτές, ποὺ συνήθως συνοδεύονται ἀπὸ ὑψηλὸ πυρετὸ (ἄνω τῶν 40 βαθμῶν), ρίγη, παραλήρημα, κλπ. ἡ μόλυνσις μπορεῖ νὰ γενικευθῆ καὶ ν' ἀπειλήση καὶ αὐτὴ τὴ ζωὴ τοῦ ἀσθενοῦς.

Κατὰ κανόνα, οἱ ἐπεμβάσεις κατὰ τὴ διάρκεια τῆς φλογώσεως πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται. Μόλις, ὅμως, ἐξαφανισθοῦν τὰ φλογιστικὰ φαινόμενα, ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ δοντιοῦ πρέπει νὰ γίνη χωρὶς ἀναβολή.

Νά τώρα ποιά εἶνε βασικὰ ἡ διάπλασις ἑνὸς δοντιοῦ:

Τὸ δόντι εἶναι μιὰ προεξοχὴ τοῦ δέρματος, ποὺ συνενώθηκε μὲ τὸ σκελετὸ — μὲ τὰ κόκκαλα δηλαδὴ τῶν σιαγόνων — γιὰ νὰ βρῆ ὑποστήριγμα. Τὸ μέρος του ποὺ βρίσκεται μέσα στὴν κοιλότητα τοῦ ὀστοῦ, λέγεται «ρίζα». Ἐκεῖνο ποὺ προεξέχει ἀπ' τὰ οὖλα, εἶνε ἡ «μύλη». Κι' ἡ ζώνη ποὺ συνδέει τὰ δυὸ αὐτὰ μέρη καὶ ποὺ σχηματίζει μιὰ ἐσοχή, λέγεται «λαιμός».

Κάθε δόντι εἶνε φυτεμένο μέσα στὸ «φατνίον» του, στὴν ἀντίστοιχη δηλαδὴ κοιλότητα τῆς σιαγόνος, κι' ἑνώνεται μὲ τὰ τοιχώματά της μ' ἕνα εἶδος «τσιμέντου», μιὰ ὀστεώδη δηλαδὴ οὐσία, καθὼς καὶ μὲ τὶς ἶνες τοῦ «περιοστέου», μιᾶς ἐλαστικῆς δηλαδὴ μεμβράνης ποὺ περιβάλλει τὴ ρίζα τοῦ δοντιοῦ, ὅπως καὶ κάθε κόκκαλο. Κατὰ μῆκος τῆς ρίζας καὶ στὸ ἐσωτερικό της ὑπάρχει ἕνας λεπτὸς σωληνίσκος, μέσα ἀπ' τὸν ὁποῖον περνοῦν καὶ φτάνουν στὸ κέντρον τοῦ δοντιοῦ τὰ νεῦρα, τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα καὶ τὰ λεμφικά. Αὐτὸν τὸ «ριζικὸ σωλῆνα» καθαρίζει καὶ γεμίζει μὲ ἀντισηπτικὲς οὐσίες ὁ ὀδοντοϊατρός, πρὶν βουλώση ἕνα κούφιο δόντι.

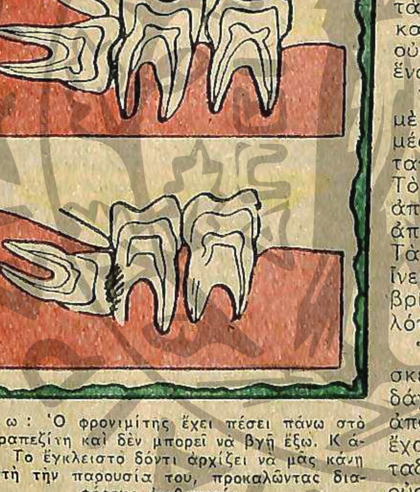

Ἄνω: Ὁ φρονιμίτης ἔχει πέσει πάνω στὸ 2ο τραπεζίτη καὶ δὲν μπορεῖ νὰ βγῆ ἔξω. Κάτω: Τὸ ἔγκλειστο δόντι ἀρχίζει νὰ μᾶς κάνη γνωστὴ τὴν παρουσία του, προκαλῶντας διαφόρους ἐρεθισμούς.

Τὸ κέντρον τοῦ δοντιοῦ εἶναι γεμᾶτο μὲ μιὰ σπογγώδη οὐσία, τὸν «πολφό», μέσα στὴν ὁποία ἁπλώνεται τὸ λεπτότατο δίκτυο τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ δοντιοῦ, γύρω ἀπ' τὸν κεντρικὸ πολφό, ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ ὀστεώδη οὐσία, τὴν «ὀδοντίνη». Τὰ κύτταρα τῆς ὀδοντίνης σχηματίζουν ἶνες ἀπὸ ἀσβέστιον καὶ ζελατίνη, ποὺ βρίσκονται μέσα σὲ μικροσκοπικὲς κοιλότητες, γεμᾶτες μ' ἕνα θρεπτικὸ ὑγρό.

Ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῆς μύλης σκεπάζεται ἀπ' τὸ «σμάλτο», ὅπως ἕνα δάχτυλο ἀπ' τὴ δαχτυλήθρα. Τὸ σμάλτο ἀποτελεῖται ἀπὸ κύτταρα δέρματος, ποὺ ἔχουν ἀποσκληρυνθῆ κι' ἑνώνονται μεταξύ τους μὲ μιὰ ἀσβεστώδη συνδετικὴ οὐσία.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Τὸ Μοιραῖο Λάθος

Ὁ "Αρνολντ Γουάϊλντ σκούπισε τὸ μέτωπό του, ἱδρωμένο ἀπ' τὴν ἀγωνία, καθὼς ἔβλεπε ἀπ' τὸ παράθυρό του τὸν ἀστυνομικὸ ἐπιθεωρητὴ Φρέντς καὶ τὸν ἐνωμοτάρχη Κάρτερ ν' ἀπομακρύνωνται ἀπ' τὸ σπίτι του. Εἶχε περάσει μισὴ ὥρα μαζί τους — τὴ χειρότερη ζωὴ τῆς ζωῆς του! Γιατὶ ὁ Φρέντς εἶχε πλησιάσει πολὺ στὴν ἀλήθεια..

Ὡστόσο, ὁ Γουάϊλντ εἶχε καταφέρει νὰ κρατήση τὸ μυστικό του. Ὅσο κι' ἂν τὸν ὑποπτευόταν λοιπὸν ὁ Φρέντς, δὲν μποροῦσε ν' ἀποδείξη τίποτε... Τὸ σχέδιό του ἦταν ἀλάθητο, καὶ τὸ εἶχε πραγματοποιήσει μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια. Εἶχε κάμει ἕνα ἀληθινὰ τέλειο ἔγκλημα.

Ὁ Γουάϊλντ ἦταν ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς τέσσερες χημικοὺς τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργαστηρίων Σκὸτ καὶ Σια. Ἡ ἔμφυτη ὅμως ἀνυπομονησία του κι' ἡ ἀγάπη του πρὸς τὴν περιπέτεια τὸν ἀπομάκρυναν ἀπ' τὴ συνηθισμένη ἐργασία τῆς ρουτίνας, ὅπου θὰ μποροῦσε νὰ διακριθῆ. Σὰν νὰ μὴν τοῦ ἔφτανε αὐτό, ἐρωτεύθηκε τὴν Ἄλυς Ντήν, κι' ἄρχισε ἀπὸ τότε τὸ μαρτύριό του, γιατὶ δὲν εἶχε ἀρκετὰ χρήματα γιὰ νὰ τὴν πηγαίνη στο θέατρο καὶ νὰ τῆς κανη δῶρα. Ὁ φόβος μήπως τη χάση, τὸν ἔσπρωξε νὰ καταχρασθῆ ἕνα χρηματικο ποσον τοῦ προϊσταμενου του. Ἀμέσως κατόπιν τὸ μετάνοιωσε. Μὰ ἦταν ἀδύνατον πιὰ νὰ βαλη τὰ χρήματα στὴ θέσι τους χωρὶς νὰ ὁμολογήση τὴν πρᾶξι του. Προτίμησε λοιπὸν νὰ φορτώση τὴν κλοπὴ σὲ κάποιον φανταστικὸ κι' ἀνύπαρκτο λωποδύτη ἀφοῦ φρόντισε νὰ δημιουργήση ἴχνη διαρρήξεως στὸ ἐργαστήριο. Ὁ προϊστάμενός του τὸν πίστεψε, κι' ὁ Γουάϊλντ μπόρεσε πιὰ ν' ἀνασάνη ἐλεύθερα...

Ὄχι ὅμως γιὰ πολύ! Τὸ τρίτο βράδυ, ἕνας συνάδελφός του, ὁ Χοῦμπαρ, τὸν πῆρε κατὰ μέρος καὶ τοὔδωσε νὰ καταλάβη ὅτι ἤξερε ὅλη τὴν ἀλήθεια. Τὸν εἶχε ἰδῆ νὰ σκηνοθετῆ τὴ διάρρηξι. Καὶ ζήτησε χρήματα γιὰ νὰ σωπάση.

Ὁ Γουάϊλντ πλήρωσε... Μὰ ὁ Χοῦμπαρ ἐπανέλαβε κι' ἄλλες φορὲς τὸν ἐκβιασμό.

Ἕνα χρόνο ἀργότερα, ὁ Γουάϊλντ βρισκόταν σὲ ἀπελπιστικὴ κατάστασι: Εἶχε δώσει λίγα - λίγα στὸ Χοῦμπαρ ὅλα τὰ λεφτὰ ποὺ εἶχε κλέψει, κι' ἀκόμη πιὸ πολλά. Κι' ἡ ὄρεξι τοῦ ἐκβιαστοῦ ἄνοιγε ὅλο καὶ περισσότερο. Ἔπρεπε νὰ τελειώση πιὰ αὐτὴ ἡ δουλειά, γιατὶ ὁ Γουάϊλντ κόντευε νὰ χάση τὴν Ἄλυς!

Ἔτσι, κατάστρωσε τὸ σχέδιό του κι' ἄρχισε τὶς προετοιμασίες. Προμηθεύθηκε πρῶτα μιὰ περρούκα, ψεύτικο μουστάκι, ματογυάλια, ἕνα ἀλλοιώτικο κοστοῦμι κι' ὅ,τι ἄλλο χρειαζόταν γιὰ νὰ γίνη ἀγνώριστος. Ἀγόρασε ἕνα ὅπλο μὲ πεπιεσμένο ἀέρα—ἕνα παιγνιδάκι, ποὺ μποροῦσε ὅμως νὰ γίνη ἐπικίνδυνο ἂν πυροβολοῦσε ἀπὸ πολὺ κοντά. Ἐφοδιάστηκε ἐπίσης μὲ καουτσουκένια γάντια καὶ μ' ἕνα ζευγάρι ἀρβύλες, πολὺ μεγαλείτερες ἀπ' τὸ δικό του πόδι.

Τὸ ἐργαστήριο, ὅπου θάκανε τὸ ἔγκλημα, βρισκόταν σ' ἕνα ἰσόγειο δωμάτιο, μπροστὰ σὲ κῆπο. Τὸ σπίτι ἦταν ἀπόκεντρο, σχεδὸν ἐξοχικό, καὶ δὲν φαινόταν ἀπ' τὴ γειτονιά. Τὸ δωμάτιο τοῦ ἐργαστηρίου περιεῖχε ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ τὴν ἐργασία τῶν τεσσάρων χημικῶν, καθὼς καὶ τὸ γραφεῖο τοῦ ἀρχαιότερου ἀπ' αὐτούς, τοῦ Χάμιλτον, ποὺ ἦταν ἐπικεφαλῆς τους. Πάνω στὸ γραφεῖο αὐτὸ ὑπῆρχαν διάφορα περίεργα πράγματα: Δίπλα στὸ τηλέφωνο, βρισκόταν ἕνα ἀλλόκοτο κομμάτι ὀρυκτοῦ, πιὸ πέρα ἕνας «βαρογράφος» (μιὰ συσκευὴ ποὺ κατέγραφε συνεχῶς καὶ αὐτομάτως τὴ βαρομετρικὴ πίεσι), μιὰ μποτίλια μὲ νερὸ τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης καὶ μιὰ ἄλλη μὲ τὸ σκελετὸ ἑνὸς μικροῦ φειδιοῦ. Δίπλα στὸ τραπέζι αὐτὸ ὑπῆρχε ὁ νεροχύτης, κι' ἀπὸ πάνω ἕνα παράθυρο.

Ὁ Γουάϊλντ πλησίασε μὲ τρόπο, πίσω ἀπὸ τὸ Χοῦμπαρ καὶ τοῦ φύτεψε μιὰ σφαῖρα στὸν τράχηλο!...

Ὁ Χοῦμπαρ ἔμενε πάντα τελευταῖος ἀπ' ὅλους, γιὰ νὰ τακτοποιήση τὸ ἐργαστήριο. Ὁ Γουάϊλντ εἶχε σημειώσει κι' αὐτὴ τὴ λεπτομέρεια... Ἕνα βράδυ λοιπόν, ἔμεινε κι' αὐτὸς ὡς ἀργά. Καί, σὲ κάποια στιγμή, πλησίασε μὲ τρόπο ἀπὸ πίσω τὸ Χοῦμπαρ, μὲ τὸ ἀθόρυβο ὅπλο του στὸ χέρι, καὶ τοῦ φύτεψε μιὰ σφαῖρα στὸν τράχηλο. Ὁ Χοῦμπαρ σωριάστηκε κάτω, μπροστὰ στὸ νεροχύτη, κεραυνοβολημένος!

Τώρα χρειαζόταν προσοχὴ καὶ ψυχραιμία! Ἂν ὁ Γουάϊλντ ἔκανε τὸ παραμικρὸ λάθος, θᾶταν χαμένος. Βεβαιώθηκε ὅτι ἡ θέσι τοῦ νεκροῦ ἔδειχνε σὰν νὰ τὸν εἶχαν πυροβολήσει ἀπ' ἔξω, ἀπ' τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, ἐνῶ ἐργαζόταν στὸ νεροχύτη. Βγῆκε ἔπειτα στὸ μισοσκοτεινὸ κῆπο, διέρρηξε μιὰ μικρὴ πισινὴ πόρτα του, ὕστερα φόρεσε τὶς ἀρβύλες πάνω ἀπ' τὰ παπούτσια του καὶ φρόντισε ν' ἀφίση στὸ δρομάκι τοῦ κήπου ἴχνη ἀπὸ πατήματα, ποὺ ἔδειχναν ὅτι ὁ ἄγνωστος δολοφόνος εἶχε πάει ὡς τὸ παράθυρο εἶχε κάμει τὸ ἔγκλημά του κι' εἶχε φύγει πάλι ἀπ' τὸν ἴδιο δρόμο.

Ξαναγύρισε ὕστερα στὸ ἐργαστήριο, γιὰ τὴ σκηνοθεσία ποὺ εἶχε ἤδη δοκιμάσει τόσες φορές. Ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπ-του μιὰ λεπτὴ κλωστή, μὲ τὶς ἄκρες της δεμένες μαζί. Πῆρε ἕνα γυάλινο κύλινδρο καὶ τὸν ἔστησε πάνω στὸ νεροχύτη, γυρτόν. Πέρασε τὴν κλωστὴ γύρω ἀπ' αὐτὸν καὶ ἀπ' τὸ ἄγκιστρο τοῦ τηλεφώνου. Μπόρεσε ἔτσι νὰ σηκώση ἔπειτα τὸ ἀκουστικό, δίχως ν' ἀνασηκωθῆ καὶ τὸ ἄγκιστρο, γιατὶ ἡ κλωστὴ καὶ τὸ βάρος τοῦ κυλίνδρου τὸ κρατοῦσαν κατεβασμένο. Ἄφισε νὰ κρέμεται τὸ ἀκουστικὸ κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι, σχεδὸν ὡς τὸ χέρι τοῦ Χοῦμπαρ, καὶ τὄβαλε μέσα στὴ φοῦχτα τοῦ νεκροῦ, μιὰ στιγμὴ μόνον, γιὰ νὰ μείνουν ἀπάνω τὰ δακτυλικά του ἀποτυπώματα.

Τέλος, ἄνοιξε ἐλάχιστα τὴ βρύση τοῦ νεροχύτη, ἔτσι ὥστε νὰ στάζη τὸ νερὸ μέσα στὸ γυρτὸ κύλινδρο. Ὅταν θὰ γέμιζε ὁ κύλινδρος — δηλαδὴ σὲ μισὴ ὥρα περίπου — θάσπαζε μὲ τὸ βάρος του τὴν κλωστὴ καὶ θάπεφτε στὸ πάτωμα. Τὸ ἄγκιστρο τοῦ τηλεφώνου θάμενε ἔτσι ἐλεύθερο, θ' ἀνασηκωνόταν καὶ θάδινε σῆμα κλήσεως στὸ τοπικὸ τηλεφωνικὸ κέντρο. Αὐτὸ θὰ προσδιώριζε τότε τὴν ὥρα τοῦ ἐγκλήματος. Ἀλλά, τὴν ὥρα ἐκείνη, ὁ Γουάϊλντ θὰ φρόντιζε νὰ βρίσκεται σ' ἕνα μπὰρ μὲ φίλους του...

Ἡ ἀστυνομία θὰ πίστευε ὅτι ὁ κύλινδρος εἶχε πέσει ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Χοῦμπαρ, ὅταν τὸν πυροβόλησαν κι' ὅτι τὸ θῦμα εἶχε ἐπιχειρήσει νὰ τηλεφωνήση, πρὶν ξεψυχήση. Ὅσο γιὰ τὴ κομμένη κλωστή, ἡ παρουσία της θὰ φαινόταν φυσική, ἐφόσον χρησιμοποιοῦσαν τέτοια στὸ ἐργαστήριο. Τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα τοῦ Γουάϊλντ δὲν θὰ βρίσκονταν πουθενά, γιατὶ φοροῦσε ὅλη τὴν ὥρα τὰ καουτσουκένια γάντια. Κανεὶς δὲν θὰ τὸν ὑποπτευόνταν....

Ὁ Γουάϊλντ μεταμφιέσθηκε, γιὰ τὴν περίπτωσι ποὺ θὰ τὸν ἔβλεπε κανεὶς γύρω ἀπ' τὸ ἐργαστήριο. Πῆγε ἔπειτα στὸ διαμέρισμά του, ὅπου ξαναπῆρε τὴ συνηθισμένη του ἐμφάνισι. Φεύγοντας ἀπὸ τὸ σπίτι του, ὁ δολοφόνος πέταξε στὸ κοντυνὸ ποτάμι, τὰ γάντια, τὰ ρουχα κι' ὅ,τι ἄλλο εἶχε μεταχειρισθῆ. Ἔπειτα τράβηξε γιὰ το μπάρ.

Σίγουρα, εἶχε πάρει ὅλα του τὰ μέτρα... Κι' ὅμως τώρα ἦταν βέβαιος ὅτι ὁ Φρὲντς εἶχε μαντέψει τὸ κόλπο του! Εὐτυχῶς, δὲν μποροῦσε ν' ἀποδείξη τίποτε...

Ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ Γουάϊλντ, οἱ δυὸ ἀστυνομικοὶ πῆγαν γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ στὸ ἐργαστήριο.

— Αὐτὸς ὁ ἀλιτήριος θὰ μᾶς ξεφύγη! ἔλεγε ὁ Φρέντς, πεισμωμένος. Τὰ τακτοποίησε ὅλα περίφημα! Ἴσως δὲν θὰ τὸν ὑποπτευόμουν, ἂν δὲν ἐξακρίβωνα ὅτι τὸ θῦμα ξόδευε περισσότερα ἀπ' ὅσα κέρδιζε, ἐνῶ ἀντιθέτως ὁ Γουάϊλντ ζοῦσε πανάθλια ἐνῶ ἔπαιρνε καλὸ μισθό. Αὐτὸ μ' ἔκαμε νὰ ὑποψιασθῶ ὅτι ὁ πρῶτος ἐξεβίαζε τὸ δεύτερο... Ἔπειτα συγκέντρωσα μερικὰ ἄλλα στοιχεῖα: Τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα τοῦ Γουάϊλντ πάνω στ' ἀκουστικὸ τοῦ τηλεφώνου δὲν ἔχουν κανονικὴ θέσι. Ἐξ ἄλλου, διαπίστωσα, ὅτι, τὴν ἡμέρα τοῦ ἐγκλήματος, κανεὶς ἀπ' τοὺς χημικοὺς δὲν εἶχε μεταχειρισθῆ τὸ γυάλινο ἐκεῖνο κύλινδρο, οὔτε τὸν κομμένο σπάγγο. Τὰ ἀποτυπώματα ἀπ' τὶς ἀρβύλες στὸν κῆπο ἔχουν τὴν ἴδια ἀπόστασι καὶ γωνία τῶν βημάτων τοῦ Γουάϊλντ... Μὰ ὅλ' αὐτὰ — τὸ καταλαβαίνω! — δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ ἐνοχοποιηθῆ ἕνας ἄνθρωπος!

Κι' ἔδωσε μιὰ γροθιὰ στὸ τραπέζι τοῦ Χάμιλτον, ποὺ βρισκόταν δίπλα του... Τὴν ἄλλη στιγμή, ἔμεινε ἀκίνητος. Τὰ μάτια του πέταξαν σπίθες.

— Τὸν κρατοῦμε, Κάρτερ! φώναξε. Δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ μᾶς ξεφύγη!...

Σὲ λίγο, οἱ δυὸ ἀστυνομικοὶ βρίσκονταν καὶ πάλι στὸ σπίτι τοῦ Γουάϊλντ.

Μόλις τοὺς εἶδε ἐκεῖνος νὰ ξαναγυρίζουν ἀνησύχησε. Ὡστόσο προσπάθησε νὰ κρύψη τὴν ταραχή του.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε, νοιώθοντας τὴν καρδιά του νὰ χτυπάη δυνατά.

— Μιὰ ἐρώτησι ἀκόμη, τοῦ εἶπε ὁ Φρέντς. Τὸ ἔγκλημα ἔγινε στὶς 6.30΄. Μᾶς εἴπατε ὅτι μείνατε στὸ ἐργαστήριο ὡς τὶς 6.10΄. Μήπως, λίγο πρὶν φύγετε, εἴδατε νὰ πέφτη κάτι βαρὺ πάνω στὸ τραπέζι τοῦ κ. Χάμιλτον;

— Ὄχι, δὲν εἶδα τίποτε τέτοιο... ἀπάντησε ὁ χημικός, προσπαθῶντας νὰ διατηρήση τὴν ψυχραιμία του.

— Εἶσθε βέβαιος; Προσέξετε στὴν ἀπάντησί σας!

— Μὰ ὄχι, δὲν εἶδα...

— Κι' ὅμως ὁ «βαρογράφος» παρουσιάζει μιὰ ἀπότομη κάθετη γραμμή, χαραγμένη, στὶς 6 ἀκριβῶς, τὸ βράδυ τοῦ ἐγκλήματος! Μιὰ ὅμοια γραμμὴ χάραξε ἡ συσκευὴ καὶ πρὸ ὀλίγου, ὅταν ἔδωσα μιὰ γροθιὰ στὸ τραπέζι... Ἐξ ἄλλου, ἡ ἰατροδικαστικὴ ἐξέτασις ἀπέδειξε ὅτι τὸ θῦμα, πέφτοντας, χτύπησε πάνω στὸ τραπέζι. Τώρα λοιπὸν ὁ «βαρογράφος» μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Χοῦμπαρ δὲν ἔπεσε στὶς 6.30΄, ἀλλὰ στὶς 6 ἀκριβῶς! Τὸ ἄλλοθί σας πηγαίνει χαμένο, Γουάϊλντ!

Μὰ ὁ χημικὸς δὲν ἄκουγε πιά, γιατὶ εἶχε λιποθυμήσει.

Κι' οἱ δυὸ ἀστυνομικοὶ ἔσκυψαν καὶ τοῦ φόρεσαν τὶς χειροπέδες.

ΦΡΗΜΑΝ ΚΡΟΤΣ

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ γυναῖκα μπροστὰ στὸν καθρέφτη

Ψιμμύθια, ἄγχουσα, στίμμι ἀρώματα, ὀδοντόσμηγμα, χρωστὴρ

Οἱ ἀρχαῖες Ἑλληνίδες προσπαθοῦσαν χρησιμοποιῶντας τοὺς βώλους κατάλληλα νὰ φαίνωνται ὡραιότερες.

Τὸ Παρίσι σήμερα ἔχει τὰ σκῆπτρα τοῦ γυναικείου καλλωπισμοῦ τοῦ 20οῦ αἰῶνα. Ἡ Βιέννη, τὸ Λονδῖνο, ἡ Ν. Ὑόρκη, ἡ Ρώμη ἔρχονται σὲ κατώτερη μοῖρα. Τὴ θέσι τοῦ Παρισιοῦ στὸν πολιτισμένο κόσμο τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς καὶ ἰδίως στὸν 5ο καὶ 4ο αἰῶνα π. Χ., εἶχε τὸ «κλεινὸν ἄστυ», ἡ Ἀθήνα. Ὅπως σήμερα ὅ,τι λανσάρει ἡ γαλλικὴ πρωτεύουσα τῆς παγκόσμιας μόδας καὶ τοῦ καλλωπισμοῦ διαδίδεται στὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ἔται καὶ τότε ὅ,τι συνηθιζόταν στὴν πόλι τῆς σοφίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ δὲ βράδυνε νὰ μεταφερθῆ στὴ Ρώμη, στὴν Αἴγυπτο, στὴ Μ. Ἀσία, στὴν Ἀφρική, στὶς ἑλληνικὲς ἀποικίες.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνίδα καὶ ἰδίως ἡ Ἀθηναία ἦταν περίφημη γιὰ τὴ χάρι καὶ τὴν κομψότητά της στὸ ντύσιμο καὶ στὸν καλλωπισμό της. Ἔλουζε τὸ σῶμα της μὲ εἰδικὰ λουτρὰ καὶ τὸ ἄλειφε μὲ λῖπος καὶ λάδι, τὸ «ροδόεν ἔλαιον». Περιποιόταν ἐξαιρετικὰ καὶ τὰ μαλλιά της μὲ μυροβόλα λάδια καὶ μυραλοιφές, ποὺ συνήθως τὶς ἔφερνε ἀπ' τὴν Ἀνατολή.

★

Στὰ πανάρχαια χρόνια ἀποδείχτηκε πὼς οἱ Ἑλληνίδες σπούδαζαν στὸ νὰ τελειοποιοῦν τὴ φυσικὴ καλλονή τους μὲ τεχνητὰ μέσα. Τὸ πρόσωπό τους τὸ ἔτριβαν μὲ κάποιο λευκὸ ἄλειμμα, ποὺ τὸ παρασκεύαζαν ἀπὸ καθαρὸ ἀνθρακικὸ μόλυβδο, γιὰ νὰ φαίνωνται λευκότερες. Τὰ μῆλα τοῦ προσώπου τους καὶ τὰ χείλια τὰ ἔβαφαν μὲ κόκκινο χρῶμα, ὅπως συνηθίζεται καὶ σήμερα, ποὺ τὄβγαζαν μὲ κατάλληλη κατεργασία τοῦ ἀνθρακικοῦ μολύβδου, ἀφοῦ, βέβαια, τὄβαφαν μὲ «ἐρυθρόδανον» καὶ τὄφτιαχναν ἔτσι ποὺ νὰ μοιάζη στὸ χρῶμα τοῦ τριαντάφυλλου (ἐρυθρὸν ὀξείδιον μολύβδου). Ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ καλλωπιστικὰ χρώματα τὸ λευκὸ τὄλεγαν «ψιμμύθιον» καὶ τὸ κόκκινο «φῦκος» ἢ «ἄγχουσα».

Χρησιμοποιοῦσαν ἀκόμα γιὰ καλλωπισμὸ τὴν «κίσηριν», ἕνα εἶδος ἐλαφρόπετρας, τὴν «λέκιθον» δηλαδὴ τὸ κίτρινο χρῶμα καὶ τέλος ἕνα εἰδικὸ χρῶμα γιὰ νὰ βάφουν τὶς τρίχες. Τὰ φρύδια καὶ τὰ βλέφαρα τἄβαφαν μαῦρα μὲ καρύδια ἢ «στίμμιν». Χρησιμοποιοῦσαν γενικὰ καὶ φυτικὲς χρωματιστὲς οὐσίες (φύκια τῆς θάλασσας).

Τὸ στίμι ἦταν ἕνα ἀκάνθωτὸ ἢ ἰνῶδες φυτὸ ποὺ τὄκαιγαν, τὄτριβαν καὶ τὄκαναν κατάλληλο γιὰ βάψιμο τῶν φρυδιῶν καὶ τῶν βλεφάρων. Πολλοὶ λεξικογράφοι τὸ ἀναφέρουν μὲ διάφορα ὀνόματα, ὅπως «χωλᾶν», «λαύρατον» καὶ «πλατυόφθαλμον». Τὴν τελευταία ὀνομασία πῆρε ἀπὸ τὴ χρῆσι του, χάρις στὴν ὁποία ἔδειχνε μεγαλύτερα καὶ πλατύτερα τὰ μάτια.

Ἡ συνήθεια τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων νὰ βάφουν τὰ φρύδια λεγόταν «στιμμίζομαι». Ὁ Ἡσύχιος μάλιστα τὴ βαμμένη γυναῖκα μὲ στίμμι τὴ λέει «ὑπογεγραμμένη», «κεχρισμένη» καὶ τὰ στιμμίσματα τῶν ματιῶν «ὑπογράμματα». Δὲν παραλείπει ν' ἀναφέρει καὶ τὰ «γραμμένα ὀφρύδια». Τὸ στίμμι ἔφτιαχναν ἐπίσης καὶ μὲ χημικοὺς τρόπους, καίγοντας ἀντιμώνιο σὲ μαῦρο ἀσβέστη. Ὁ Διοσκουρίδης, περίφημος γιατρὸς ἀπὸ τὴν Ἀναβαρθὸ τῆς Κιλικίας, ἀναφέρει καὶ ἄλλον τρόπο κατασκευῆς του, ἐκτὸς ἀπὸ κεῖνον μὲ τὸ ἀντιμώνιο.

Σ' ἕνα πήλινο ἀγγεῖο, ποὺ εἶνε σήμερα στὸ Ἐθνικό μας Μουσεῖο, βρέθηκαν λευκοὶ καὶ κόκκινοι βῶλοι. Ἀπὸ τὴ χημική τους ἀνάλυσι ἀποκαλύφθηκε πὼς ἦταν οἱ μὲν λευκοὶ ἀπὸ καθαρὸ ἀνθρακικὸ μόλυβδο, οἱ δὲ κόκκινοι ἀπὸ τὸν ἴδιο ἀνθρακικὸ μόλυβδο, ποὖχε ὅμως ἀνακατωθῆ μὲ ριζάρι (ἐρυθρόδανον). Μ' αὐτοὺς τοὺς βώλους οἱ ἀρχαῖες Ἑλληνίδες προσπαθοῦσαν χρησιμοποιῶντας τους κατάλληλα, νὰ φαίνωνται ὡραιότερες.

Τὰ ἀρώματα καὶ τὰ χρώματα κυρίως τὰ προμηθεύονταν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, τὴ Συρία, τὴ Ρόδο καὶ τὴν Κόρινθο σὲ μεγάλες τιμές.

Ἐνῶ ὅμως οἱ Ἀθηναῖες ἀπὸ ἔθιμο, προσπαθοῦσαν νὰ φαίνωνται περισσότερο γοητευτικὲς ὀμορφαίνοντας τὸ πρόσωπό τους μὲ διάφορα μέσα, οἱ Σπαρτιάτισσες τὸ πετύχαιναν μὲ τὶς σωματικὲς ἀσκήσεις καὶ τὴ δίαιτα, χρησιμοποιῶντας ἐλάχιστα τὰ καλλυντικά.

Φαίνεται γενικὰ πὼς τὸ φυσικὸ χρῶμα στὰ χείλη, στὸ λαιμὸ καὶ στὰ μάγουλα ἦταν καὶ τότε προτιμώτερο ἀπὸ τὸ τεχνητό, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὸ παρακάτω ἐπεισόδιο: Βλέποντας ὁ Ἰσχόμαχος τὴ νεαρὴ γυναῖκα του νἄχη βάλει πολὺ «ψιμμύθιον» γιὰ νὰ φαίνεται λευκότερη ἀπ' ὅ,τι πρέπει καὶ «ἄγχουσα» γιὰ νὰ φαίνεται πιὸ κόκκινη ἀπ' ὅ,τι ἦταν, τὴ συμβουλεύει νὰ ἐπιδιώκη φυσικὸ καὶ ὄχι τεχνητὸ χρῶμα μὲ τὴν κίνησι καὶ τὴ δουλειά.

Τὸ βάψιμο τῶν μαλλιῶν δὲν ἦταν στὴν Ἑλλάδα μονάχα γυναικεία συνήθεια ἀπὸ τὸν Ε΄ αἰῶνα, ἀλλὰ καὶ ἀντρική. Μερικοὶ ματαιόδοξοι ἄντρες δὲν δίσταζαν νὰ βάφουν τὰ μαλλιά τους γιὰ νὰ φαίνωνται νεώτεροι, κρύβοντας ἔτσι τὰ χρόνια τους.

Οἱ ἀρχαῖες Ἑλληνίδες περιποιοῦνταν καὶ τὰ δόντια τους, ποὺ τἄπλειαν καὶ τὰ καθάριζαν μὲ ὀδοντόσκονη, τὸ «ὀδοντόσμηγμα», ὅπως τὄλεγαν, χρησιμοποιῶντας, βέβαια, κάποιο ὄργανο: τὸν «ὀδοντοτριπτῆρα».

Σὲ εἰκόνες ἀρχαίων ἀγγείων βλέπουμε ὡραῖες σκηνὲς γυναικείου καλλωπισμοῦ. Φιλάρεσκες καὶ φιλόκαλλες γυναῖκες περιποιοῦνται τὸν ἑαυτό τους μονάχες τους ἢ μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς δούλης. Καθισμένες σὲ σκαμνὶ παραδίδουν τὰ χέρια τους γιὰ τὴν περιποίησι τῶν νυχιῶν τους. Ἄλλες πάλι χτενίζονται μὲ χτένες χρυσὲς ἢ ξύλινες ἢ ἀπὸ πυξάρι. Βλέπουμε ἀκόμη μερικὲς νὰ κρατοῦν «ἔσοπτρα», καθρέφτες. Εἶνε ἄλλες ποὺ προσπαθοῦν νὰ δώσουν στὰ μαλλιά τους τὸ ρυθμὸ ποὺ εἶνε τῆς μόδας τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ νὰ τὰ στερεώνουν μὲ «καρφίδες» ἢ μὲ στεφάνι. Μὲ αὐταρέσκεια καμαρώνουν τὰ φτιασίδια τους καὶ τὰ κοσμήματά τους. Σὰν ἰδοῦν πὼς κάτι ἔχει παραλειφθῆ ἢ πὼς τὸ «μακιγιάζ» δὲν ἔχει τόσο πετύχει, ξαναπαίρνουν στὸ χέρι τους τὸν «χρωστῆρα», τὸ εἰδικὸ ὄργανο τοῦ καλλωπισμοῦ καὶ διορθώνουν τὸ λευκό, τὸ μαῦρο, τὸ κόκκινο ἢ τὸ κρεάτινο χρῶμα.

Καθισμένες σὲ σκαμνί, οἱ ἀρχαῖες Ἑλληνίδες παραδίδουν τὰ χέρια τους γιὰ τὴν περιποίησι τῶν νυχιῶν τους.

Ἐχθρὸς μεγάλος τοῦ γυναικείου καλλωπισμοῦ ἦταν, φυσικά, ὁ ἱδρῶτας, τὰ δάκρυα καὶ τὸ πλύσιμο. Γι' αὐτὸ οἱ Ἑλληνίδες φρόντιζαν νὰ προφυλάγουν τὸ «μακιγιάρισμά» τους, ἰδίως ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα τοῦ καλοκαιριοῦ μὲ «ριπίδας», μὲ βεντάλιες. Ὅταν πάλι βγαίνανε ἀπ' τὸ σπίτι τους δὲν λησμονοῦσαν γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπ' τὸν ἥλιο, νὰ παίρνουν τὰ «σκιάδια», τὶς ὀμπρέλλες τους. Αὐτὰ συνήθως τὰ κρατοῦσαν ἀνοιγμένα πάνω ἀπ' τὶς κυρίες τους οἱ δοῦλες. Στὰ Παναθήναια κρατοῦσαν τὰς «σκιαδίσκας» τῶν Ἀθηναίων γυναικῶν οἱ θυγατέρες τῶν «μετοίκων» καὶ ὄχι ἐλευθέρων πολιτῶν καὶ ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ λεγόταν «σκιαδηφορία». Οἱ ἀρχαῖες ὀμπρέλλες ἐμοίαζαν μὲ τὶς σημερινές. Τὸ νὰ κρατοῦν ὅμως ὀμπρέλλες οἱ ἄντρες ἐθεωρεῖτο τότε σημεῖον θηλυπρεπείας.

Ἔτσι ἡ γυναῖκα εἶναι πάντα ἴδια. Ἀπ' τὰ πανάρχαια χρόνια ὡς σήμερα, ὁ καλλωπισμὸς τοῦ σώματός της καὶ ἡ ἐπίδειξις τῆς θηλυκότητάς της ἦταν ἕνα ἀπ' τὰ πρῶτα τῆς μελήματα.

ΤΑΚΗΣ Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Ὁ Χιοὺ Ὄλοφ ντὲ Γουὲζ

Τέσσερα χρόνια ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΣ

Ἐξημέρωνε μυῖγες γιὰ συντροφιά του

Ἦταν σύντομη καὶ λακωνικὴ ἡ εἴδησις ἐκείνη ποὺ δημοσιεύθηκε σὲ μιὰ ἐφημερίδα τοῦ Βερολίνου, ἕνα πρωῒ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1941: «Ὁ Ἄγγλος ντὲ Γουέτ, 28 ἐτῶν, κατάσκοπος στὴν ὑπηρεσία τοῦ Γαλλικοῦ Δευτέρου Γραφείου, εἶχε καταδικασθῆ εἰς θάνατον».

Τὴν ἴδια μέρα, ὁ Χιοὺ Ὄλοφ ντὲ Γουέτ, στὸ παγωμένο κελλί του, χρησιμοποιοῦσε τὰ δόντια του — γιατὶ τὰ χέρια του ἦσαν κλεισμένα σὲ χειροπέδες — γιὰ ν' ἀνοίξη καὶ νὰ διαβάση ἕνα φύλλο αὐτῆς τῆς ἐφημερίδας, ποὺ τοῦ τὸ εἶχε δώσει κρυφὰ ὁ κουρέας τῶν φυλακῶν. Ἥσυχα καὶ ψύχραιμα, ἀποφάσισε τότε ν' αὐτοκτονήση, γιὰ νὰ μὴ δώση στοὺς Γερμανοὺς τὴν ἱκανοποίησι τῆς θανατικῆς του ἐκτελέσεως. Ἀνέβηκε στὸ κρεββάτι του, ἔσπασε ἕνα τζάμι καὶ μάσησε τὰ γυαλιά... Ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχε.

Πέρασε ἀπὸ τότε ἄλλα 4 χρόνια σὲ ἀπόλυτη ἀπομόνωσι. Κάθε πρωῒ ποὺ ξυπνοῦσε, δὲν ἤξερε ἂν ἡ ἡμέρα ἐκείνη θἄταν ἡ τελευταία του... Κάθε βράδυ, ἄκουγε τὰ βήματα τῶν δεσμοφυλάκων, ποὺ ἔρχονταν νὰ πάρουν τὰ καινούργια θύματα. Τ' ἄκουγε νὰ πλησιάζουν στὴν πόρτα του... καὶ νὰ προσπερνοῦν. Δὲν εἶχε φτάσει ἀκόμη ἡ σειρά του...

Σ' ὅλη του τὴ ζωή, ὁ ντὲ Γουὲτ εἶχε κυνηγήσει τὴν περιπέτεια κι' εἶχε ἀφιερώσει τὸν ἑαυτό του στὴν ἰδέα τῆς Ἐλευθερίας. Πρόσφερε τὶς ὑπηρεσίες του ὡς πιλότος πολεμικοῦ ἀεροπλάνου στοὺς Ἀβησσυνοὺς κατὰ τοῦ Μουσσολίνι, στοὺς Ἱσπανοὺς δημοκρατικοὺς κατὰ τοῦ Φράνκο, στὸ Μπένες κατὰ τοῦ Χίτλερ...

Τὸ 1939, βρισκόταν στὴν Πράγα καὶ στὴν Βιέννη, ὡς ἄμισθος πράκτωρ τοῦ Δευτέρου Γραφείου, συγκεντρώνοντας φωτογραφίες καὶ σχέδια τῶν γερμανικῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων. Γιὰ νὰ στείλη τὰ χαρτιὰ αὐτὰ στὸν προορισμό τους, τἄκρυβε μέσα σὲ μαξιλάρια σὰν ἐκεῖνα ποὺ εἶχε τὸ ἐξπρὲς Βουδαπέστης - Παρισίων, ἔκανε ἕνα μικρὸ τοπικὸ ταξεῖδι, γιὰ ν' ἀντικαταστήση τὰ πραγματικὰ μαξιλάρια τοῦ τραίνου μὲ τὰ δικά του, κι' εἰδοποιοῦσε κατόπιν τοὺς Γάλλους συναδέλφους του σὲ ποιὸ βαγόνι θὰ τἄβρισκαν, ὅταν τὸ ἐξπρὲς θἄφτανε στὴ Γαλλία...

Αὐτὸ κράτησε ὡς ὅτου κάποιος «φίλος» τὸν πρόδωσε στοὺς Γερμανούς. Τὸν συνέλαβε τότε ἡ Γκεσταπὸ καὶ τὸν ὑπέβαλε σὲ φρικτὰ μαρτύρια. Τὸν ἔκαψαν μὲ ἀναμένα τσιγάρα, τὸν χτύπησαν μὲ καουτσουκένια ρόπαλα, τοὔσπασαν τὶς ἀρθρώσεις τῶν δακτύλων...

Ἐπὶ 2 χρόνια, τὸν γύριζαν ἀπὸ φυλακὴ σὲ φυλακή. Ὅταν κάποτε κήρυξε ἀπεργία πείνης καὶ σιωπῆς, τὸν ἔκλεισαν σ' ἕνα φρενοκομεῖο. Δὲν τὸν δίκαζαν ὅμως κανονικά, ἴσως γιατὶ δὲν εἶχαν συγκεντρώσει ἀρκετὰ στοιχεῖα ἐναντίον του.

Ἕνα πρωΐ, βρῆκε στὴν αὐλὴ τῆς φυλακῆς του μιὰ σπασμένη λάμα σιδεροπρίονου. Ἔκρυψε τὸ πολύτιμο αὐτὸ εὕρημά του. Κι' ἀπὸ τότε, κάθε νύχτα, ἐργαζόταν γιὰ νὰ κόψη μ' αὐτὸ τὰ χοντρὰ κάγκελλα τοῦ παραθύρου τοῦ κελλιοῦ του. Τὸ πρωΐ, γέμιζε μὲ ζυμωμένη ψύχα ψωμιοῦ τὶς ἐγκοπὲς ποὺ εἶχαν σχηματισθῆ στὰ κάγκελλα.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες βδομάδες ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς, μπόρεσε ἐπιτέλους ν' ἀνοίξη τὸ δρόμο του πρὸς τὴν ἐλευθερία. Ἔκοψε τὸ σεντόνι του σὲ λουρίδες, τὶς ἕνωσε καί, μὲ τὴ βοήθειά τους, κατέβηκε ὡς μιὰ σκεπὴ ποὺ ὑπῆρχε κάτω ἀπ' τὸ παράθυρό του. Ἀπὸ κεῖ, γλύστρησε στὸ σύρμα τοῦ ἀλεξικεραύνου κι' ἔφτασε στὸ ἔδαφος, ἔξω ἀπ' τὶς φυλακές.

Εἶχε μάθει ἀπὸ ἄλλους καταδίκους τὴν ὕπαρξι ἑνὸς ὑπόγειου ποταμοῦ, ποὺ ἀποτελοῦσε καταφύγιο γιὰ τοὺς κακούργους καὶ τοὺς ἐκτὸς νόμου. Ἐκεῖ ζήτησε ἄσυλο, μετὰ τὴ δραπέτευσί του ἀπ' τὴ φυλακή. Ἔγινε φίλος μὲ τοὺς κακοποιούς.

Τέλος, ὁ ντὲ Γουὲτ ἀποφάσισε ἕνα ἀπίστευτο τόλμημα: νὰ κατεβῆ κολυμπῶντας τὸ Δούναβι ὡς τὸ Βόσπορο!

Ἀποχαιρέτησε πράγματι τοὺς καινούργιους φίλους του, καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν παράτολμη αὐτὴ περιπέτεια...

Μιὰ νύχτα ὅμως, δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῆ στὸν πειρασμὸ νὰ κοιμηθῆ σ' ἕνα ζεστὸ ἀχυρῶνα. Ὅταν ξύπνησε τὸ πρωΐ, ἀντίκρυσε τὸν ἰδιοκτήτη, ποὺ τὸν νόμισε γιὰ κλεφτοκοτᾶ καὶ τὸν παρέδωσε στὴν ἀστυνομία.

Ἀνακαλύφθηκε τότε ἡ ταυτότης του καὶ τὸν ἔστειλαν ἁλυσσόδετον στὸ Βερολῖνο γιὰ νὰ δικασθῆ.

Ὅπως εἴπαμε καὶ στὴν ἀρχή, τὸ δικαστήριο τὸν κατεδίκασε σὲ θάνατο. Τὸν ἔβαλαν τότε στὸ διαμέρισμα τῶν μελλοθανάτων τῆς φοβερῆς φυλακῆς Πλότζενση. Ἐκεῖ μέσα περίμενε ἐπὶ 2½ χρόνια τὴν ἐκτέλεσί του, ὑποφέροντας κάθε μέρα, κάθε ὥρα, τὸ μαρτύριο τῆς ἀναμονῆς καὶ τῆς ἀβεβαιότητος.

Γιὰ νὰ περάση τὸν καιρό του καὶ ν' ἀπασχολῆ ἀλλοῦ τὴ σκέψι του, ἔμαθε νὰ ξημερώνη τὶς μυῖγες τοῦ κελλιοῦ του, ἔμενε τελείως ἀκίνητος κι' ἀπολάμβανε τὰ τρυφερὰ «χάδια» τους...

Μιὰ μέρα, ἡ Ρ.Α.Φ. βομβάρδισε τὸ κτίριο τῶν φυλακῶν. Μὴ ἔχοντας πιὰ ποῦ νὰ κλείσουν 180 φυλακισμένους, οἱ Γερμανοὶ τοὺς ἀπαγχόνισαν ὅλους μαζὶ τὴν ἴδια νύχτα! Μὰ ὁ ντὲ Γουὲτ γλύτωσε καὶ πάλι.

Τέλος, τὸ 1945, ἕνας Γερμανὸς τῶν Ἔς - Ἔς ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ κελλιοῦ του... ἀλλὰ γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλη πὼς ἦταν ἐλεύθερος. Εἶχαν φτάσει οἱ Ἀμερικανοί, καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς ἡ σωτηρία!

Ὁ τσαγγάρης:
— Μὴ μὲ ρωτᾶτε πλέον. Σᾶς εἶπα νὰ γυαλίζετε τὰ παπούτσια σας μὲ βερνίκι CAMELL.

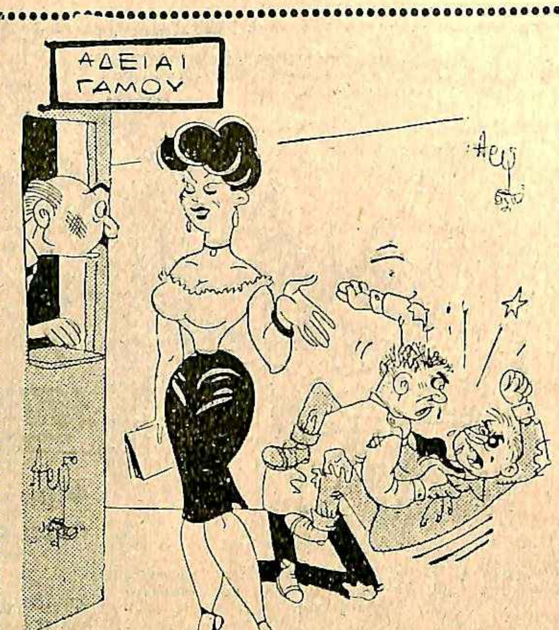

— Ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ περιμένετε δυὸ λεπτά, ἀγαπητέ, νὰ δῶ ποιὸς κύριος θά... ὑπερισχύση;
(Τοῦ Ἀρχέλαου)

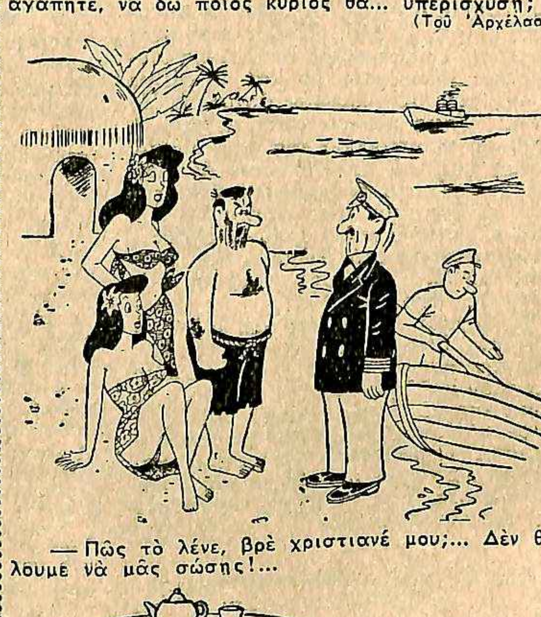

— Πῶς τὸ λένε, βρὲ χριστιανέ μου;... Δὲν θέλουμε νὰ μᾶς σώσης!...

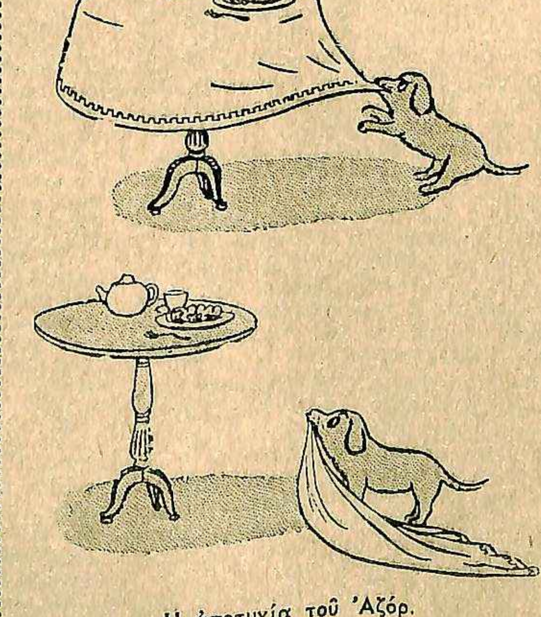

Ἡ ἀποτυχία τοῦ Ἀζόρ.

ΟΨΙΜΑ εἰδύλλια

Πῶς ἀγαποῦν οἱ σαραντάρηδες

Εἶναι πολλοί, πάρα πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι — ἄντρες καὶ γυναῖκες — πού, φτάνοντας στὰ μέσα τῆς ζωῆς τους, νοιώθουν ξαφνικὰ ἕνα συναίσθημα μοναξιᾶς καὶ μιὰ «πεῖνα τῆς καρδιᾶς». Ὅσο κι' ἂν ἔχουν εὐνοηθῆ ἀπ' τὴν Τύχη σ' ὅλα τ' ἄλλα πράγματα, ὅσες ὑλικὲς ἀπολαύσεις κι' ἂν τοὺς προσφέρη ἡ ζωή, αἰσθάνονται πὼς τοὺς λείπει κάτι πολύτιμο κι' ἀνώτερο ἀπ' ὅλ' αὐτά: ἡ ἀγάπη.

Ἔτσι ἐξηγοῦνται πολλὰ φλογερὰ εἰδύλλια σαραντάρηδων ἢ πενηντάρηδων, ποὺ ἀγαποῦν μάλιστα τότε μὲ περισσότερο πάθος παρὰ στὰ νεανικά τους χρόνια.

Συχνὰ ὡστόσο, ἡ ψυχρὴ λογική τους προσπαθεῖ νὰ τοὺς παγώση τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς καρδιᾶς τους.

«Ἠλίθιε! — λένε στὸν ἑαυτό τους—. Τρελλέ!... ποὺ ἐρωτεύτηκες, στὴν ἡλικία σου σὰν μαθητάκος!»

Ἡ σύγκρουσις αὐτὴ μυαλοῦ καὶ καρδιᾶς, ποὺ φέρνει πολλὲς φορὲς ὀλέθρια ἀποτελέσματα στὸν ὀργανισμὸ (ἀϋπνία, πεπτικὲς διαταραχές, νευρώσεις, φοβίες, ἀκόμη καὶ ψυχοπάθειες) ὀφείλεται στὸ ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε συντηρητικοὶ καὶ προσηλωμένοι στὶς προκαταλήψεις. Ἂς μιλᾶμε γιὰ μοντέρνες ἰδέες περὶ ἀπολύτου ἐλευθερίας τῶν φύλων, περὶ ἐρωτικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, κλπ.... Ὅταν βρεθοῦμε μπροστὰ σ' ἕνα πρόβλημα ποὺ μᾶς ἀφορᾶ προσωπικά, γινόμαστε διστακτικοί, συγκρατημένοι, ὀπισθοδρομικοί, καὶ σκύβουμε τὸ κεφάλι κάτω ἀπ' τὸ ζυγὸ τῆς παραδόσεως καὶ τῶν κοινωνικῶν προλήψεων:

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἕνας μεσόκοπος διστάζει νὰ παραδεχθῆ πὼς ἔχει κι' αὐτὸς δικαίωμα ν' ἀγαπήση, τὸ ἴδιο ὅπως κι' ἕνας νέος.

Δὲν θἄταν, βέβαια, τόσο συνηθισμένα τὰ εἰδύλλια τῶν μεσόκοπων, ἂν δὲν εἶχαν μιὰ γερὴ κι' ἀκλόνητη φυσιολογικὴ αἰτία. Ἀντίθετα δηλαδὴ μ' ὅ,τι πιστεύει ὁ πολὺς κόσμος, ἡ ἐρωτικὴ δίψα τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐλαττώνεται μετὰ τὰ 40 ἢ τὰ 50 χρόνια του. Μπορεῖ μόνο νὰ γίνη λιγώτερο ἐπιτακτικὴ ἀπὸ σωματικῆς ἀπόψεως. Μὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς οἱ περισσότεροι μεσόκοποι στρέφονται πιὸ ἔντονα πρὸς τὸν ψυχικὸ παράγοντα τοῦ ἔρωτος κι' ἀγαπᾶνε πιὸ παθητικά. Γι' αὐτὸ ἀφοσιώνονται περισσότερο στὸ ἀντικείμενο τῆς ἀγάπης τους καὶ τὸ λατρεύουν ὁλόψυχα.

Τὸ εἰδύλλιο τῶν μεσόκοπων μπορεῖ νἆναι ἀληθινὰ τὸ ὡραιότερο ἀπ' ὅλα, ὅταν ὑπάρχη πραγματικὴ ἀγάπη. Τὸ ζευγάρι ἔχει τότε πεῖρα τῆς ζωῆς, κατανόησι, συμπάθεια, φρόνησι καὶ λογική. Δὲν χτίζει πύργους στὴν ἄμμο, δὲν περπατάει στὰ σύννεφα σὰν τοὺς νεαροὺς ἐρωτευμένους. Κι' ὅμως νοιώθει μεγαλείτερη εὐτυχία ἀπ' αὐτούς γιατὶ κατέχει τὴ δύσκολη τέχνη τῆς ζωῆς, ξέρει τὶς παγίδες καὶ τοὺς κινδύνους κι' ἔχει πεῖρα στὸν ἔρωτα. Δὲν εἶναι ἐρασιτέχνες τῆς ἀγάπης, οἱ μεσόκοποι ἐρωτευμένοι, ἀλλὰ ἔμπειροι «ἐπαγγελματίες» ποὺ ξέρουν καλὰ τὰ μυστικά της...

Ὑπάρχει, βέβαια, κι' ἡ «κωμικὴ» πλευρά: οἱ μεσόκοποι ἄντρες ποὺ πλέκουν εἰδύλλια μὲ πολὺ νεώτερες γυναῖκες καὶ κάνουν τρελλὰ ἔξοδα γι' αὐτές... ὡς ὅτου ἀνακαλύψουν μοιραῖα πὼς τοὺς ἀπατοῦν μὲ κάποιον ἄλλον, πιὸ νέο. Μὰ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουν πεισθῆ — δίκαια ἢ ἄδικα — πὼς δὲν πρόκειται ν' ἀγαπηθοῦν ποτὲ γιὰ τὸν ἑαυτό τους, κι' εἶναι πρόθυμοι νὰ πληρώσουν γιὰ νὰ δοκιμάσουν λίγη ἐρωτικὴ εὐτυχία — ἔστω καὶ πρόσκαιρη, ψεύτικη κι' ἀπατηλή...

Δίπλα στὴν «κωμωδία», νὰ καὶ ἡ τραγωδία: Ὁ μεσόκοπος (ἢ ἡ γυναῖκα) πού, ἔπειτα ἀπὸ χρόνια εὐτυχισμένης συζυγικῆς ζωῆς, νοιώθει ἔξαφνα νὰ τὸν τραβάη ἀκατανίκητα ἕνα ὡραῖο πρόσωπο, ἢ μιὰ ἀνώτερη μόρφωσις, ἢ ἕνα ὁποιοδήποτε χάρισμα ποὺ βρίσκει σ' ἕνα ἄτομο, ἄγνωστό του μέχρι χθὲς ἀκόμη... Βρίσκεται τότε σ' ἕνα σκληρὸ δίλημμα, ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν σπρώξη ἀκόμη καὶ στὴν αὐτοκτονία, γιατὶ ὁ ἔρως ἔχει θολώσει τὸ νοῦ του καὶ τὸν ἔχει στερήσει ἀπ' τὴν ἱκανότητα τῆς λογικῆς. Σὲ τέτοιες περιπτώσεις, μόνον ἕνας ψυχίατρος μπορεῖ ἴσως νὰ δώση τὴν καλλίτερη λύσι...

Ἔξω ἀπ' αὐτὲς τὶς κωμωδίες καὶ τὶς τραγωδίες, ὁ ἔρως στὰ μέσα τῆς ζωῆς — ἢ κι' ἀργότερα ἀκόμη — εἶναι ἕνα περίφημο τονωτικὸ καὶ δημιουργεῖ συχνὰ ἀδιάρρηκτους δεσμούς. Φαίνεται πὼς ἡ Φύσις ζητάει συχνὰ αὐτὴ τὴ «δεύτερη ἄνθησι». Κι' ἂν τὸ εἰδύλλιο περιέχη καὶ μιὰ ἀνάλογη δόσι λογικῆς, συνήθως ὅλα τελειώνουν καλὰ καὶ ὡραῖα...

✪✪

Ὁ μέσος τύπος τῆς σημερινῆς γυναίκας

Μιὰ πρόσφατη ἀμερικανικὴ στατιστικὴ μᾶς δίνει τὶς ἀκόλουθες διαφορὲς μεταξὺ τοῦ μέσου τύπου τῆς σημερινῆς γυναίκας καὶ τοῦ μέσου τύπου τοῦ σημερινοῦ ἀνδρός.

Φυσιολογικὲς διαφορές. Ἡ γυναῖκα εἶνε κοντήτερη κατὰ 10 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου ἀπὸ τὸν ἄντρα. Ζυγίζει 7 κιλὰ λιγώτερα ἀπ' αὐτόν. Ὁ ἐγκέφαλός της ἔχει βάρος μικρότερο κατὰ 140 γραμμάρια. Βγάζει τὸ πρῶτο της δόντι ἔξη μῆνες ἐνωρίτερα ἀπὸ τὸν ἄντρα.

Οἱ πνεύμονές της περιλαμβάνουν ἀέρα λιγώτερο κατὰ 1,05 κυβικὸ ἑκατοστόμετρο ἀπὸ τοῦ ἀντρός.

Ἡ συχνότης τῶν κόκκινων μαλλιῶν στὶς γυναῖκες εἶνε κατὰ 50% ἀνώτερη σχετικὰ μὲ τὸν ἄντρα. Ἀντίθετα, οἱ ξανθοὶ ἄντρες ὑπερτεροῦν. Ἡ συχνότης τῶν φυσικῶν ξανθῶν μαλλιῶν στὴ γυναῖκα εἶνε κατὰ 3% μικρότερη σχετικὰ μὲ τὸν ἄντρα. Ἡ αἴσθησις τῆς ὀσφρήσεως εἶνε ἀνεπτυγμένη στὴ γυναῖκα σὲ ποσοστὸ 10% περισσότερο ἀπὸ τὸν ἄντρα.

Ὑγεία-ἀσθένειες. Ἡ γυναῖκα χρειάζεται 500 θερμίδες ἡμερησίως λιγώτερες ἀπὸ τὸν ἄντρα (ἴδια περίπου σωματικὴ διάπλασι καὶ συνθῆκες ζωῆς). Ἔχει ἀρτηριακὴ πίεσι χαμηλότερη. Προσβάλλεται λιγώτερο ἀπὸ τὸν ἄντρα:

α) Ἀπὸ διανοητικὲς ἀσθένειες κατὰ ποσοστὸν 2%, β) ἀπὸ σκωληκοειδῖτιδα κατὰ ποσοστὸν 50%, γ) ἀπὸ δαλτωνισμὸ κατὰ ποσοστὸν 10%. Γενιέται, ἐξ ἄλλου, κωφάλαλη σὲ ἀναλογία μικρότερη κατὰ 19% σχετικὰ μὲ τὸν ἄντρα. Θεραπεύεται πολὺ ταχύτερα ἀπὸ τὸν ἄντρα ἔπειτα ἀπὸ μιὰ χειρουργικὴ ἐπέμβασι. Ζῆ, κατὰ μέσον ὅρο, 4 χρόνια καὶ 2½ μῆνες περισσότερο ἀπὸ τὸν ἄντρα.

Ἄλλες διαφορές. Οἱ γυναῖκες αὐτοκτονοῦν λιγώτερο ἀπὸ τοὺς ἄντρες κατὰ ποσοστὸν 25%. Ἐγκληματοῦν λιγώτερο σὲ ποσοστὸ 7%. Οἱ ἀλκοολικὲς γυναῖκες εἶνε λιγώτερες ἀπ' τοὺς ἄντρες κατὰ 7%.

Ὁ κ. Νομάρχης

Μ' ὅλα τὰ «διοικητικὰ νομοσχέδια» καὶ τὴν «αὐστηρὴ ἐπιλογὴ» ὁ Κώστας ὁ Μπερλᾶς ὁ ἐπιλεγόμενος «ἀετὸς» ἤξερε πάρα πολὺ καλὰ πὼς γιὰ νὰ γίνη νομάρχης ἔπρεπε νὰ «πατήση πόδι» σ' ἕνα κόμμα. Ὅλα τ' ἄλλα, σοφῶς σκεπτόμενος, ἔλεγε πὼς εἶνε «τρίχες»!

Ἀλλὰ γιὰ νὰ πεισθῆ καὶ τὸ κόμμα νὰ σὲ κάνη νομάρχη, πρέπει νὰ τοῦ ἀποδείξης πὼς ἔχεις «πολιτικὴ δύναμι».

Λοιπόν, ὁ κ. Κώστας Μπερλᾶς ἢ «ἀετὸς» ἐπιλεγόμενος, ποὺ διέθετε ἄψογη ἐμφάνισι, ἀρρενωπὴ νοστιμάδα καὶ φραστικὴ εὐχέρεια διανθισμένη μὲ ἀρκετὸ χιοῦμορ, — δηλαδὴ «ὅλα τὰ προσόντα» σύμφωνα μὲ τὴ σύγχρονη κοινωνικὴ ἀντίληψι — κατάλαβε πολὺ γρήγορα πὼς τὸ μόνο ἐφόδιο ποὺ τοῦ ἔλειπε ἦταν ἡ «κομματικὴ δύναμις»! Ἔπρεπε νὰ ἐμφανισθῆ ὡς «γερὸς κομματάρχης».

Κι' ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον, ὁ Κώστας σηκώθηκε καὶ πῆγε στὴν ἐπαρχία του ν' ἀνανεώση παλαιοὺς δεσμούς, νὰ ἐπιβληθῆ στὰ πλήθη καὶ νὰ περιβληθῆ μὲ τὴν ἀπαραίτητη αἴγλη τοῦ ἡγέτου τῆς περιφερείας.

Δὲν ἦταν καὶ πολὺ δύσκολο. Οἱ ἐκλογὲς εἶχαν περάσει, οἱ βουλευταὶ εἶχαν βγῆ, ὁ κομματικὸς ὀργασμὸς εἶχε ἡσυχάσει, καὶ τὸ ἔδαφος ἦταν περίπου ἐλεύθερο γιατὶ ὅλ' οἱ ἄλλοι «κομματάρχαι» βρισκόντουσαν στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ ἐξαργυρώσουν ρουσφετολογικῶς τὶς «πολύτιμες ὑπηρεσίες» τῆς ἐκλογικῆς ὑποστηρίξεως!

Ἀλλὰ ὁ Κώστας ἤθελε συγχρόνως νὰ προλειάνη καὶ τὸ ἔδαφος τῆς αὐριανῆς του Νομαρχίας. Ἔκανε λοιπόν, τὸν ὑπερηθικό, τὸν ὑπεραυστηρό, τὸν ἄτεγκτο καὶ ἀλύγιστο ἄνδρα!... Ὕφος καὶ σοβαρὰ λογίδρια, στὰ σπίτια καὶ στὸν καφενὲ καὶ πρὸ παντὸς «ἀνεπίληπτος κοινωνικὸς βίος».

Ἔγινε, φυσικὰ καὶ μέλος τῆς «Λέσχης» ποὺ πήγαιναν τὰ σοβαρὰ πρόσωπα τῆς ἐπαρχίας κι' ἐξεδήλωσε τὶς ἀντιρρήσεις του:

— Ποτὰ οἰνοπνευματώδη καὶ χαρτοπαιξία; Ἀντιτίθενται εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς κοινωνικῆς ἀνορθώσεως. Ἐὰν ἤμουν νομάρχης, θὰ τ' ἀπηγόρευα!

Ὁ ἤδη νομάρχης — ἑξηντάρης γερομπαμπαλῆς ποὔχε φάει τὴ ζωὴ μὲ τὸ κουτάλι — τὸν ἐκύτταξε μὲ κρυπτοειρωνικὸ μειδίαμα:

— Τώρα ποὺ θὰ παραιτηθῶ ἐγώ, νὰ γίνετε! Εἶσθε ὁ ἐνδεδειγμένος!

— Ἀλήθεια; Τὸ πιστεύετε αὐτό;

— Ἀπολύτως! Καὶ θὰ τὸ ὑποστηρίξω μὲ θέρμην.

— Εὐχαριστῶ! Μὲ συγκινεῖτε!

— Παρακαλῶ!

★

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Κώστας ἔγινε καὶ φοβερὰ σεμνότυφος.

— Δὲν θὰ ἔπρεπε, ἔλεγε, νὰ συναγελάζωνται τόσον ἐλευθέρως αἱ νεάνιδες μετὰ τῶν νέων! Τοῦτο δὲν εἶνε πολιτισμός. Ἀποτελεῖ διαφθορὰν καὶ κινδυνεύουν τὰ χρηστὰ ἤθη τῆς πολιτείας!

Νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, ὅλ' οἱ γέροι χωριάτες πήγανε μὲ τὸ μέρος του κι' ἄρχισαν νὰ

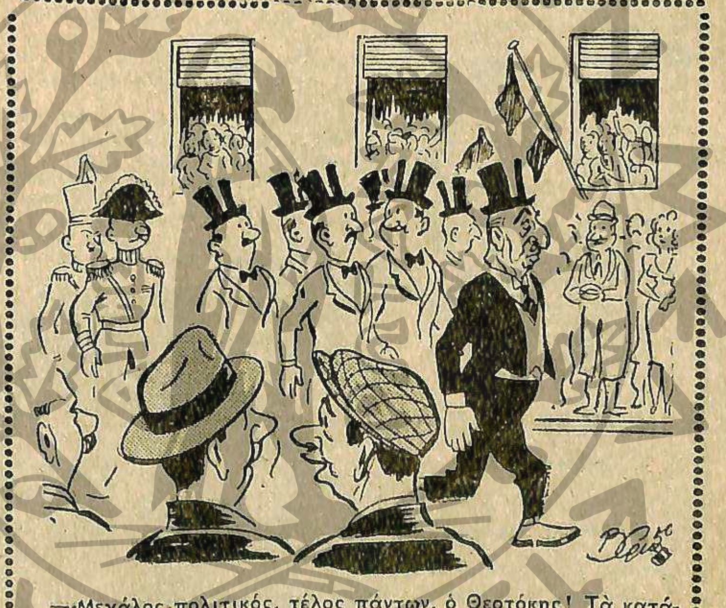

— Μεγάλος πολιτικός, τέλος πάντων, ὁ Θεοτόκης! Τὰ κατάφερε ἔτσι μὲ τὶς κατανομές, ποὺ μοῦ φαίνεται πὼς θὰ τὸν δοῦμε Πρωθυπουργὸ καὶ στὴν παρέλασι τῆς... 28 Ὀκτωβρίου!
(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

ὑπογράφουν ἐγκυκλίους καὶ τηλεγραφήματα:

«Θέλουμε νομάρχη τὸν Κώστα Μπερλᾶ»!

Στείλανε καὶ μιὰ πολυμελῆ ἐπιτροπὴ στὴν Ἀθήνα, ἔφτασε κι' ὁ Μπερλᾶς καὶ ζήτησε ἀκρόασι ἀπ' τὸν Ἀρχηγὸ τοῦ κόμματος — εἶχε πιὰ τεράστια «κομματικὴ δύναμι» — κι' ὁ Πρόεδρος, φυσικά, δὲν δυσκολεύτηκε νὰ «πατήση πόδι» καὶ νὰ τὸν κάνη Νομάρχη!

Σὲ δεκαπέντε μέρες μέσα τοῦ εἶχε κοινοποιηθῆ κι' ὁ διορισμός, κι' ἕνα πρωῒ ὁ Κώστας ἔφτανε ξανὰ στὴν ἐπαρχία του, Νομάρχης πλέον!

Ὑποδοχή, λόγοι ἀγράμματοι καὶ ἀνόητοι, λουλούδια — κι' ἐγκατεστάθη στὴ Νομαρχία, σοβαρός, ὑπέρποτε κορδωμένος.

— Τώρα νὰ κάνης αὐτὰ ποὔλεγες! τοῦ εἶπε ὁ πρώην νομάρχης.

— Καὶ βεβαίως θὰ τὰ κάνω!

★

Πρῶτον: Ἀπηγόρευσε στὴ Λέσχη καὶ τὰ καφενεῖα, τὴ χαρτοπαιξία καὶ τὰ οἰνοπνευματώδη ποτά. «Αὐτοδιοίκησις» ἤτανε, ὅ,τι ἤθελε ἔκανε. Ἐπέτρεψε μόνον «διὰ ψυχαγωγίαν» τὸ τάβλι.

Καὶ δεύτερον: Διέταξε τὴ χωροφυλακὴ νὰ συλλαμβάνη «τοὺς νέους καὶ τὰς νεάνιδας» ποὺ δὲν ἦσαν «μεμνηστευμένοι ἐπισήμως καὶ νὰ «εἰδοποιῆ πάραυτα τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας νὰ ἔλθουν πρὸς παραλαβὴν τῶν ἐκ τῆς Ἀστυνομίας»!

Ἔξω φρενῶν ἡ ἐπαρχία! Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς γέρους ποὺ τὸν πρότειναν γιὰ νομάρχη, ὅλ' οἱ ἄλλοι ἔπνεαν μένεα!

Ἡ... ἠθικὴ τρομοκρατία τοῦ «ἀετοῦ» εἶχε στεγνώσει τὴ ζωὴ τῆς ἐπαρχίας!

Ἔτσι... βαρειὲς κι' ἐφιαλτικὲς πέρασαν εἴκοσι μέρες. Πῆρε ἀνάπνοὴ ἀπ' τὴν «πολλὴ δουλειὰ τῆς κοινωνικῆς ἀνορθώσεως» κι' ὁ κ. νομάρχης καὶ πῆγε κεῖνο τὸ βράδυ στὴ Λέσχη.

Ἡσυχία.

Τάβλια, τσάγια, καφέδες καὶ χαμόμηλα!

Παράγγειλ' ἕνα τίλιο ἱκανοποιημένος βαθύτατα κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη τὴν ἐφημερίδα του.

Ἄξαφνα, πέφτει δίπλα του στὸ πάτωμα ὁ κυρ Γιώργης ὁ δάσκαλος καὶ τὸν παίρνουνε τὰ γκαρσόνια σηκωτό.

— Ζαλάδα! Ἔχει «πίεσι»! τοῦ εἶπαν.

Σὲ λίγο, ξαπλώνεται φαρδὺς πλατὺς ὁ ειρηνοδίκης!... Τὸ ἴδιο!

Σὲ τρία λεφτά, σηκώνεται ὁ διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς καὶ φωνάζει:

— Κάτω ὁ νομάρχης!

Τάβλα ἦταν ὁ κ. Διοικητής! Ὅλα τὰ «χαμόμηλα» περιεῖχαν κονιάκ, ρετσίνα, οὖζο, τσίπουρο καὶ τὰ τοιαῦτα! Κι' ἐπειδὴ ἦταν «ἀπηγορευμένα» οἱ ἄνθρωποι πίνανε κατὰ κόρον! Ἐνῶ ἄλλοτε, πίνανε μὲ μέτρο!

Πῆγε νὰ πῆ κάτι ὁ νομάρχης μόλις τ' ἀνακάλυψε, ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Ἀριστείδης ὁ ἔμπορος πλακώθηκε στὸ ξύλο μὲ τὸ Χαράλαμπο τὸ μπακάλη, ποὔπαιζε μαζί του τάβλι.

— Χάνω δυόμιση ἑκατομμύρια! φώναξε. Καὶ μὲ κλέβει!

Ὁ κ. νομάρχης τάχασε:

— Δυόμιση ἑκατομμύρια στὸ τάβλι;

— Ποιὸ τάβλι; Μπαρμπούτι παίζουμε, καμουφλαρισμένο! Γιατὶ μᾶς ἀπαγόρεψες τὰ χαρτιά!

— Κάτω ὁ νομάρχης! φώναξε κι' ἄλλος μεθυσμένος.

Ἔφυγε ὅθεν... βιαστικός, ὁ Κώστας ὁ «ἀετὸς» καὶ τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στὸ γραφεῖο του καὶ συνέταξε διαταγὴ διὰ τῆς ὁποίας «ἀπεφασίζετο ἡ ἄρσις τῶν περιοριστικῶν μέτρων ἐπὶ τῆς χαρτοπαιξίας καὶ τῆς χρήσεως οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν». Ἀλλὰ τὴν ἴδια ὥρα, ἦρθε στὸ γραφεῖο μιά... ἑκατονταμελὴς ἐπιτροπὴ ἐξάλλων γονέων!

— Τί συμβαίνει, κύριοι;

— Τί νὰ συμβαίνη; Πηγαίνανε τὰ παιδιά μας καὶ τὰ κορίτσια μας κάνεναν περίπατο στὸν κεντρικὸ δρόμο καὶ περνάγανε τὴν ὥρα τους. Μὲ τὴ διαταγὴ ποὺ ἔβγαλες, ἀναγκαστήκανε νὰ κρύβωνται καὶ νὰ δίνουν «ἀραντεβοῦ» μακρυὰ κατὰ τὸ βουνό!... Βουνὸ καὶ νειᾶτα, ...δὲν καταλαβαίνεις τί λαχτάρα ἀνάψανε στὸ κεφάλι μας κὺρ' νομάρχη;... Μᾶς κατέστρεψες!

Ὁ Κώστας τάχασε:

— Νὰ ὑπογράψω διαταγή... εἶπε.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς — ὁ πιὸ γερὸς κομματάρχης ποὺ τὸν εἶχε ὑποστηρίξει — τὸν ἔκοψε.

— Νὰ ὑπογράψης τὴν παραίτησί σου! Εἰδ' ἀλλοιῶς... θὰ σὲ παραιτήσω ἐγώ!...

Καί...— τί νὰ κάνη πιὰ ὁ Κώστας ὁ «ἀετός»; — τὴν ὑπέγραψε.

Σήμερα... ξαναδιορίστηκε ἀλλοῦ. Κι' ὅποιος πάει καὶ τοῦ μιλήσει γιὰ «κοινωνικὴ κατάπτωσι» κι' «ἔκλυσι τῶν ἠθῶν» στὴν περιοχὴ τῆς ἁρμοδιότητός του, παίρνει τὴν ἑξῆς στερεότυπη καὶ βαρυσήμαντη ἀπάντησι τοῦ κ. νομάρχου:

— Δὲν πᾶ' νὰ βγάλουν τὰ μάτια τους, ἀγαπητέ μου; Ἐγὼ θὰ διορθώσω τὴν κοινωνία; Ἄντε, πᾶμε τώρα νὰ φλερτάρουμε καμμιὰ νόστιμη κοπέλλα!... Κι' ἄσ' τὸν κόσμο νὰ κάνη ὅ,τι τοῦ γουστάρει!

Σᾶς βεβαιῶ πῶς ἔχει γενικὰ τὴ φήμη τοῦ «ἀρίστου, εὐϋπολήπτου καὶ ἀξίου νομάρχου»!

«Ἔτσ' εἶν' ἡ ζωὴ» ποὺ λέει καὶ τὸ ᾆσμα!...

ΕΨΙΛΟΝ

Αἰκ. Καραγιάννη
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ
τῶν Σχολῶν τῶν Παρισίων
GUERRELAVIGNE - ECOLE PIGIER
Ἀκαδημίας Κοπτικῆς DAIDOU FILS
ΑΘΗΝΑΙ: Νίκης 54 - Τηλ. 33-398
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Βασιλέως Κων/νου 60

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Κώσταν Δραγούνην Λαμία: Τὰ σταυρόλεξά σας εἶχαν ἤδη ληφθῆ καὶ σᾶς ἀπαντήσαμε. Ἀδίκως ὑποβληθήκατε σὲ τόσο κόπο. Τὸ καινούργιο σας εἶνε πραγματικὰ πολὺ καλό. Πρέπει ὅμως στὴ στήλη αὐτὴ νὰ δημοσιεύωνται καὶ σταυρόλεξα ἄλλων ἀναγνωστῶν, ποὺ διαμαρτύρονται ἐπειδὴ ἐμφανίζεται πολὺ συχνὰ τὸ ὄνομά σας. Γρηγόριον Πετρίδην, Θεσσαλονίκην: Καλὸ τὸ σταυρόλεξό σας, θὰ δημοσιευθῆ σὲ προσεχὲς τεῦχος μας μὲ μερικὲς ἐλαφρὲς διορθώσεις. Σοφοκλῆν Παπαδόπουλον, Θεσσαλονίκην: Τὸ γράμμα σας παραδόθηκε στὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μας. Ἀντώνιον Ἀντωνακόπουλον, Νάξον: Κάπως φουτουριστικὰ τὰ ποιήματά σας. Μεταφέρομε ἐδῶ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴ «Νύχτα»:

Νύχτα ποὺ πρέπει ν' ἀγροικᾶ κανεὶς γιὰ νὰ μὴν πέση
στὸ λάκκο ποὺ τοῦ σκάβουνε τῆς φύσεως τὰ στοιχεῖα.
Μὰ τ' ἄγρια τ' ἀστροπέλεκα μὲς τὸ μουρμουρητό τους
κι' ἂς εἶνε μαῦρα θολερά, παρακαλῶ μὲ θέρμη
τὸν Πλάστη ποὺ μᾶς ἔκανε, γιὰ νὰ μᾶς προστατέψη.
Κι' αὐτὸ τ' ἀστραποβόλημα ποὺ φοβερὰ τρομάζει
μὲ τοῦ θανάτου τὶς φωτιὲς π' ἄφθονα σπαταλάει,
παρακαλῶ ἀπ' τὴν καρδιὰ τὴ Δύναμι τῶν Ὅλων
νὰ πέση πέρα μακρυά, στὰ βράχια, στὰ βουνά.

Δ. Σ. Δ. Κ.: Ἡ διεύθυνσις τῆς Rita Hayworth στὸ Χόλλυγουντ, ὅπου πιστεύεται πῶς γρήγορα θὰ ξαναγυρίση, εἶνε: Hanover Street 2061, Beverly Hills, Los Angeles, Calif. U. S. A. Γεώργιον Ἀλεξανδράκην, Σ.Τ.Γ. 917: Μερικὲς ἀπὸ τὶς μαντινάδες σας καλές, θὰ δημοσιευθοῦν. Ρωσσίδα Βέρρα, Αἰγάλεω, Ἐνταῦθα: Ἡ διεύθυνσις τῆς Marina Kostetz εἶνε: Metro - Goldwyn - Mayer Studios, Culver City Calif. U. S. A. Ἀστυφύλακα, Πάτρας: Οἱ ἀναγνῶστες μας, ἀγαπητὲ φίλε, μᾶς ζητοῦν τὰ πιὸ παράξενα πράγματα. Τὸ νὰ γράφη κανεὶς στὸ «Ἐρωτικὸ Γραμματοκιβώτιο» γιὰ νὰ ζητᾶ τόσο σοβαρὲς πληροφορίες φανερώνει, πρέπει νὰ παραδεχθῆτε, μεγάλη ἐπιπολαιότητα. Κωνσταντῖνον Ἀϊντᾶν, Σ.Τ.Γ. 908: Ἡ διεύθυνσις τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἀνδόρας εἶνε: Radio Andorra, Andorra la Vieja, Andorra. Θὰ γράφετε γαλλικὰ ἢ ἱσπανικά. Μουσικόφιλον, Χίον: Δὲν ἔρχεται στὴν Ἑλλάδα κανένα τέτοιο περιοδικό. Ὑπάρχει ὅμως στὰ βιβλιοπωλεῖα ἕνα ὀγκῶδες βιβλίο μὲ τὶς βιογραφίες καὶ τὰ πορτραῖτα ὅλων τῶν μεγάλων μουσουργῶν. Ἡ τιμή του θὰ εἶνε μεταξὺ 30 καὶ 40 χιλιάδων δραχ. Δὲν γνωρίζομε τὴ διεύθυνσι τοῦ Μενουχίν. Ζῆσην Ἀθαν. Πιπέργιαν, Νεάπολιν - Θεσσαλονίκης: Τὸ σταυρόλεξό σας χρειάζεται μερικὲς διορθώσεις. Θὰ δημοσιευθῆ. Μάϋρα, Ἐνταῦθα: Θὰ ἱκανοποιήσωμε συντόμως τὴν ἐπιθυμία σας, δημοσιεύοντας μιὰ βιογραφία τοῦ ἀγαπημένου σας ἠθοποιοῦ. Ἡ διεύθυνσίς του εἶνε: Vittorio Gassma, Lux Film, Via Po 36, Roma Italia. Τὸν εἴδαμε στὰ φίλμ «Πόθοι στοὺς βάλτους», «Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος» καὶ «Κοζάκοι τοῦ Δόν». Θὰ τὸν ξαναϊδοῦμε στὰ φίλμ «Μυστηριώδης ἱππότης», «Νέρων καὶ Μεσσαλίνα» καὶ «Καζανόβας». Ἀγάθωνα Καρανάσον, Λαμία: Δυστυχῶς δὲν κάνατε καλὰ τοὺς ὑπολογισμούς σας. Καλὸ τὸ σταυρόλεξό σας γιὰ τὴν ἐπέτειο τῆς 6ης Ἀπριλίου, δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ δημοσιευθῆ γιατὶ τὸ τεῦχος μας τῆς ἡμέρας αὐτῆς θὰ περιέχη τὸ Πασχαλινὸ σταυρόλεξο. Τὸ κρατοῦμε πάντως. Ἴσως τὸ ἀλλάξωμε, ἄλλως θὰ τὸ χρησιμοποιήσωμε τοῦ χρόνου. Νικόλαον Βουλγαρίδην, Ἐλευθεριούπολιν: Οἱ λέξεις ΝΟΜΟΦΙΛΗΣ, ΣΟΦΙΣΙΣ, ΣΑΜΑΡΩΤΟΣ, ΔΑΜΙΝ καὶ ΠΗ καταστρέφουν τὸ σταυρόλεξό σας. Βρίσκονται σὲ τέτοιες θέσεις ὥστε εἶνε ἀδύνατη ἡ ἀντικατάστασίς τους, χωρὶς ν' ἀλλαχθῆ τὸ μισὸ τοὐλάχιστον. Σοφ. Παπαδόπουλον, Θεσσαλονίκην: Ἡ ὁμάδα γλεντζέδων τοῦ Ψυρρῆ ἦταν κι' αὐτὴ τοῦ Θεοδοσίου. Ἀφοῦ εἴσαστε παληὸς Ἀθηναῖος θὰ ξέρετε πῶς «στέκι» τοῦ ἐπιγραφοποιοῦ Θεοδοσίου ἦταν ἡ πλατεῖα Ψυρρῆ, πρῶτον καὶ τὸ τζαμὶ τοῦ Μοναστηρακίου δεύτερον. Τὸ σπίτι του βρισκόταν στὰ Πετράλωνα, ὅπου καὶ τὰ «ἰδιόκτητα» — ἔτσι ἔγραφε ἀπ' ἔξω — γραφεῖα τοῦ «Μικροῦ Ρωμηοῦ» του. Κωνσταντῖνον Σαββατῆν, Ἐνταῦθα: Σᾶς εὐχαριστοῦμε, ἀγαπητέ μας φίλε, γιὰ τὸ γεμᾶτο εἰλικρίνεια γράμμα σας. Διαβάζομε πάντοτε εὐχαρίστως τὰ γράμματα τῶν ἀναγνωστῶν μας καὶ κρατᾶμε ὑπὸ σημείωσιν τὶς παρατηρήσεις τους. Ὁ κ. Παπαδούκας σᾶς εὐχαριστεῖ γιὰ τὰ συγχαρητήριά σας. Γεώργιον Κακαβίαν, Στυλίδα: Δὲν ὑπάρχει κανένα ταγκὸ «Γιατὶ νὰ εἶσαι χωρισμένη». Τὸ μόνο ἑλληνικὸ τραγοῦδι μὲ παρεμφερῆ τίτλο εἶνε τὸ «Γιατὶ νὰ ζοῦμε χωρισμένοι». Ἂν πρόκειται γι' αὐτό, γράψετε ὁ ἴδιος στὸν Β΄ Σταθμὸ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, 781 Λόχον Γενικῶν Μεταφορῶν, Β. Σ. Τ. 902, ζητῶντας νὰ τὸ μεταδώση γιὰ τὸν ἐπιστρατευμένο φίλο σας.

✪✪✪

Ἀλληλογραφία κ. Χαιροπούλου

Λέλα... Χαιροπούλου (!), Χαροκόπου: Μὲ συγκίνησι πολλὴ διάβασα τὸ πρῶτο γράμμα σας καὶ τὰ εὐγενικά σας λόγια. Θάθελα νὰ σᾶς βοηθοῦσα στὴν καλλιτεχνική σας ἐξέλιξι, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἔχετε πάρει τὸ «βάπτισμα τῆς σκηνῆς». Τὸ δεύτερο γράμμα σας θἄπρεπε νὰ τὸ διαβάσουν οἱ «Μιράντα - Ρούμπι» ποὺ βρῆκαν «ἀντικοινωνικὸ» τὸ «Κορίτσι μέσ' στὴ βροχή». Πραγματικά, πίσω ἀπὸ τὴ σεμνοτυφία, κρύβεται συχνὰ ὑποκρισία καὶ ἰησουϊτισμός... Σᾶς συγχωρῶ — μπορῶ νὰ κάνω κι' ἀλλοιῶς;...— ποὺ πήρατε γιὰ ψευδώνυμο τὸ ὄνομά μου... Γκρεμισμένη φωλιά: Γιὰ τὰ κολακευτικά σας λόγια, ποὺ μὲ ἀφοροῦσαν, χίλια εὐχαριστῶ· τὸ γράμμα σας παρεδόθη στὶς συνεργάτιδες τοῦ «Ἐρωτικοῦ Γραμματοκιβωτίου». Μίμην Χρύσων, Καλάμας: Γιὰ τὶς κρίσεις σας γιὰ τὸ «Κορίτσι μέσ' στὴ βροχή» χίλια εὐχαριστῶ. Ἕνα παλαιὸν λησμονημένον γλεντζέν, Σύρον: Μὲ συγκίνησε ἐξαιρετικὰ ὅτι τὸ ἀποκρηάτικο διήγημά μου τοῦ τεύχους 586 ποὺ σᾶς διάβασε ἡ ἐγγονοῦλα σας, σᾶς μετέφερε στὸ 1900, ὅταν ἐζήσατε ὁ ἴδιος μιὰ ἱστορία ἀνάλογη.. Ἐνῶ τὰ γραφόμενά σας ὅμως εἶνε τόσον γεροντικά, ὁ γραφικός σας χαρακτὴρ εἶνε τόσο νεανικός... Μήπως ὑπαγορεύσατε τὸ γράμμα σας στὴν ἐγγονοῦλα σας;... Πάντως εὐχαριστῶ πολὺ καὶ τοὺς δυό σας... Δημήτριον Α. Κ., Πειραιᾶ: Δυστυχῶς τὰ βιβλία μου — ἐκτὸς ἀπὸ τὸ «Ἐκεῖνος - Ἐκείνη» — δὲν ὑπάρχουν. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ κολακευτικά σας λόγια. Ἴσως τὸ «Κορίτσι μέσα στὴ βροχὴ» γυριστῆ ταινία. Πάντως ἤδη ζητεῖται ἀπὸ δυὸ σοβαρὲς κινηματογραφικὲς ἑταιρεῖες. Σᾶς εὔχομαι ὁλόψυχα περαστικά. Ἀντ. Ἰακ., Θεσσαλονίκη: Εἶστε ἀξιέπαινος ποὺ φιλοδοξεῖτε νὰ γράψετε μυθιστορήματα σὰν τὸ «Κορίτσι μέσ' στὴ βροχή». Σᾶς εὔχομαι ὁλόψυχα νὰ τὸ πετύχετε... Πρὸς τὸ παρὸν ὅμως, οἱ στίχοι καὶ τὸ πεζό σας ὄχι ἐπιτυχῆ. Μ. Δ. Ε., Ἀγυιά Λαρίσης: Τὸ διήγημά σας κοινότυπο. Διαβάστε Ἕλληνας καὶ ξένους πεζογράφους. Ἡ ἐπιστολή σας παρεδόθη στὴ συνεργάτιδα τοῦ «Θησαυροῦ». Τὰ γραμματόσημα ποὺ στείλατε εἶνε στὴ διάθεσί σας. Ἀπὸ τὰ βιβλία μου ὑπάρχει τὸ «Ἐκεῖνος - Ἐκείνη» καὶ μπορῶ νὰ σᾶς τὸ στείλω. Ἡ τιμή του εἶνε 20.000 δραχ.

Χ. Κ. Χ.

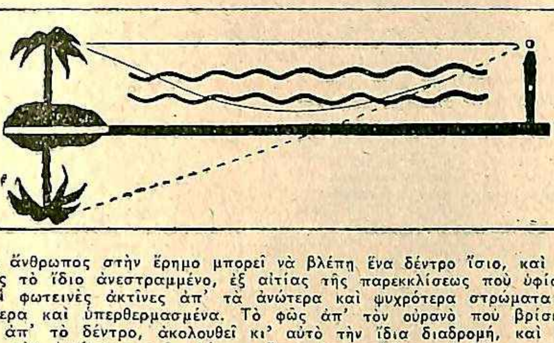

Ἕνας ἄνθρωπος στὴν ἔρημο μπορεῖ νὰ βλέπη ἕνα δέντρο ἴσιο, καὶ συγχρόνως τὸ ἴδιο ἀνεστραμμένο, ἐξ αἰτίας τῆς παρεκκλίσεως ποὺ ὑφίστανται οἱ φωτεινὲς ἀκτῖνες ἀπ' τὰ ἀνώτερα καὶ ψυχρότερα στρώματα στὰ κατώτερα καὶ ὑπερθερμασμένα. Τὸ φῶς ἀπ' τὸν οὐρανὸ ποὺ βρίσκεται πίσω ἀπ' τὸ δέντρο, ἀκολουθεῖ κι' αὐτὸ τὴν ἴδια διαδρομή, καὶ δίνει τὴν ἐντύπωσι μιᾶς λίμνης ὅπου ἀντανακλᾶται τὸ δέντρο.

Τὰ παράξενα τοῦ ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΣΜΟΥ

Στὶς φλογισμένες ἐρήμους καὶ στοὺς πάγους τοῦ Βορρᾶ

Τὸ φαινόμενον τοῦ ἀντικατοπτρισμοῦ ἦταν ἀνέκαθεν γνωστό, κι' ἔδωσε συχνὰ θέμα σὲ συγγραφεῖς διηγημάτων καὶ μυθιστορημάτων. Ἡ πραγματική του ὅμως ἐξήγησις βρέθηκε μόνον στὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος. Ὡς τότε, τὸ θεωροῦσαν ὅλοι σὰν μιὰ μορφὴ παραισθήσεως, σὰν δημιούργημα ἀρρωστημένης φαντασίας. Τὸ 1798, ὁ Γάλλος μαθηματικὸς καὶ φυσικὸς Γκασπὰρ Μόνζ, φίλος τοῦ Ναπολέοντος, ἔλαβε μέρος στὴν ἐκστρατεία τῆς Αἰγύπτου, κι' ἐκεῖ εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ μελετήση τὸν πιὸ συνηθισμένο ἀντικατοπτρισμό, ποὺ παρουσιάζει καταπράσινες ὀάσεις καὶ λαχταριστὲς λίμνες στὰ μάτια τῶν κουρασμένων καὶ διψασμένων ὁδοιπόρων. Ἐξακρίβωσε λοιπὸν ὅτι πρόκειται γιὰ ὀπτικὴ ἀπάτη, ποὺ δημιουργεῖται ἀπὸ ἕνα «τρὺκ» τῆς Φύσεως. Οἱ ὀάσεις κι' οἱ λίμνες ὑπάρχουν πραγματικά, ἀλλὰ βρίσκονται πολὺ μακρυὰ ἀπὸ κεῖ ποὺ τὶς βλέπει ὁ ταξειδιώτης.

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ προκαλεῖται ἀπὸ ἀνωμαλίες τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος, ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν κατεύθυνσι τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων. Κανονικά, τὰ ἀτμοσφαιρικὰ στρώματα εἶνε τόσο πυκνότερα, ὅσο κοντύτερα βρίσκονται στὸ ἔδαφος. Οἱ φωτεινὲς ἀκτῖνες, περνῶντας μέσα ἀπ' αὐτά, παθαίνουν «διάθλασι» καὶ διαγράφουν μιὰ καμπύλη πρὸς τὰ κάτω.

Ἂν ὅμως ὑπάρχη κοντὰ στὸ ἔδαφος ἕνα στρῶμα ἀέρος θερμότερο καὶ συνεπῶς ἀραιότερο ἀπ' τὰ ἀνώτερα στρώματα, κάνει τὶς φωτεινὲς ἀκτῖνες νὰ διαγράφουν μιὰ καμπύλη πρὸς τὰ πάνω. Αὐτὸ συμβαίνει π.χ. στὴν ἔρημο, ὅπου ἡ ἐπαφὴ τῆς πυρωμένης ἄμμου θερμαίνει τὸν ἀέρα ποὺ βρίσκεται ἀπὸ πάνω της. Σὲ τέτοια λοιπὸν περίπτωσι, τὸ φῶς ἀπ' τὰ σπίτια, τὰ δέντρα, κλπ., ἀκολουθεῖ τέτοια κατεύθυνσι, ὥστε μπορεῖ νὰ φτάση στὸ μάτι ἑνὸς μακρυνοῦ θεατοῦ, ἐνῶ ἀλλοιῶς θὰ τοῦ ἦταν ἀόρατο.

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε νὰ βλέπη κανεὶς τὰ ἀντικείμενα σὲ ἄλλες θέσεις, ἢ ψηλότερα ἀπ' τὸ πραγματικό, ἢ αἰωρούμενα στὸν οὐρανό...

Τὸ θέαμα φαίνεται φυσικώτερο, ὅταν τὸ μάτι τοῦ θεατοῦ βρίσκεται λίγο ψηλότερα ἀπ' τὸ στρῶμα τοῦ θερμοῦ ἀέρος καὶ σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι.

Οἱ ἀντικατοπτρισμοὶ εἶνε χιλίων εἰδῶν, ἔχουν δὲ πολλὲς φορὲς ἀπρόοπτες ἢ τραγικὲς συνέπειες. Στὶς πολικὲς χῶρες π.χ. (ὅπου τὰ ρήγματα τοῦ πάγου καὶ οἱ ἐκτάσεις ἀνοιχτῆς θαλάσσης ἐπηρεάζουν τὴ θερμοκρασία καὶ τὴν πυκνότητα τῶν ἀτμοσφαιρικῶν στρωμάτων) ἕνας μικρὸς ὀγκόπαγος μπορεῖ νὰ φανῆ μεγάλος σὰν βουνό. Ἡ ὀπτικὴ αὐτὴ ἀπάτη ἔκαμε κάποτε τὸ ἀμερικανικὸ Μουσεῖον Φυσικῆς Ἱστορίας νὰ ξοδέψη 300.000 δολλάρια γιὰ τὴν ἐξερεύνησι μιᾶς... ἀνύπαρκτης πολικῆς ὀροσειρᾶς!

Ἕνας συνηθισμένος ἀντικατοπτρισμὸς στὴν «Κοιλάδα τοῦ Θανάτου» τῆς Καλιφορνίας: Στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος φαίνεται μιὰ ἀνύπαρκτη λίμνη.

Πράγματι, τὸ 1818, ἐνῶ ὁ ἐξερευνητὴς Τζέϊμς Ρὸς ἀναζητοῦσε τὴν πολυπόθητη «Βορειοδυτικὴ Διάβασι» στὸν Ἀρκτικό, εἶδε ἕνα πρωῒ στὸν ὁρίζοντα ψηλὰ βουνὰ ποὺ τοῦ ἔφραζαν τὸ δρόμο. Σκέφθηκε τότε πῶς εἶχε ἀποτύχει στὴν προσπάθειά του καὶ γύρισε πίσω.

Ἕνα αἰῶνα σχεδὸν ἀργότερα, ὁ ναύαρχος Πῆρυ ξαναεῖδε τὰ ἴδια βουνά, τὰ βάφτισε Γῆ τοῦ Κρόκερ, δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ τὰ ἐξερευνήση. Τέλος, τὸ 1913, τὸ Μουσεῖον Φυσικῆς Ἱστορίας δαπάνησε 300.000 δολλάρια γιὰ τὴν ἐξερεύνησί τους ἀπ' τὴν ἀποστολὴ Μὰκ Μίλλαν. Ἐξακριβώθηκε λοιπὸν τότε ὅτι στὴ θέσι τῶν περίφημων βουνῶν ὑπῆρχε μόνον βαθύτατος ὠκεανός!

Προχωρῶντας πολὺ δυτικώτερα, ὁ Μὰκ Μίλλαν εἶδε ἐπιτέλους στὸν ὁρίζοντα τὰ πανύψηλα βουνά. Οἱ κορυφές τους φαίνονταν πῶς ἄγγιζαν τὸν οὐρανό, κι' ἀνάμεσά τους ὑπῆρχαν μαῦρες κοιλάδες, δίχως χιόνια. Ἡ ἀποστολὴ ξεκίνησε μ' ἐνθουσιασμὸ πρὸς τὸ μέρος τους, γιὰ νὰ τὰ ἐξερευνήση. Ὅταν ὅμως ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ κατεβαίνη, τὰ βουνὰ χαμήλωσαν, μίκρυναν καὶ κατάντησαν ἁπλοὶ λοφίσκοι! Τότε μόνο βεβαιώθηκαν οἱ ἐξερευνηταὶ πῶς ἐπρόκειτο γιὰ ἀντικατοπτρισμό.

Σ' ἄλλες περιπτώσεις ὅταν ἐμφανίζωνται ξαφνικὰ ἀνύπαρκτοι ὀγκόπαγοι, στὶς ἀρκτικὲς θάλασσες, τὰ πλοῖα ἀναγκάζονται νὰ λοξοδρομήσουν ἀπότομα γιὰ νὰ τοὺς ἀποφύγουν, κι' ἔτσι πέφτουν συχνὰ στοὺς βράχους καὶ τσακίζονται.

Ἕνα ἄλλο εἶδος ἀντικατοπτρισμοῦ ὀφείλεται σὲ κατακόρυφα ἀτμοσφαιρικὰ στρώματα, θερμαινόμενα ἀπ' τὴν ἐπαφὴ μιᾶς ἀπόκρημνης βουνοπλαγιᾶς ποὺ τὴν ζεσταίνει ὁ ἥλιος ὅταν πλησιάζη στὴ δύσι του. Χάρις σ' αὐτὸ τὸ φαινόμενον, ἕνας ὀρειβάτης εἶδε κάποτε ἀπὸ μακρυὰ μιὰν ἀρκούδα ποὺ παραμόνευε πίσω ἀπὸ μιὰ καμπὴ τοῦ μονοπατιοῦ, κι' ἔτσι μπόρεσε νὰ τὴν ἀποφύγη.

Ἄλλοτε ὅμως ὁ ἀντικατοπτρισμὸς αὐτὸς προκάλεσε καταστροφές. Καθὼς ὁ Ἀμερικανὸς ἀεροπόρος Φ. Μάρτιν πετοῦσε τὸ 1924 μέσα ἀπὸ ἕνα στενὸ φαράγγι τῆς Ἀλάσκας, τοῦ φάνηκε ξαφνικὰ πῶς ὀρθωνόταν μπροστά του ἕνας βράχος πανύψηλος. Προσπάθησε τότε νὰ τὸν ἀποφύγη... κι' ἔρριξε τὸ ἀεροπλάνο του πάνω στὴν πραγματικὴ βουνοπλαγιὰ ποὺ ὑψωνόταν δίπλα του.

Τέλος, ὑπάρχει ἕνα εἶδος ἀντικατοπτρισμοῦ ποὺ παρουσιάζει δυὸ εἰκόνες, τὴ μιὰ ἴσια καὶ τὴν ἄλλη ἀνάποδη πάνω ἀπ' τὴν πρώτη. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ παρατηρεῖται συχνὰ μὲ τὸν Πύργο τοῦ Ἄϊφελ ἢ μὲ τοὺς οὐρανοξύστες τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ θεαματικώτερη περίπτωσις ἀντικατοπτρισμοῦ εἶνε ἡ περίφημη «Φάτα Μοργκάνα». Ἡ ὀνομασία αὐτὴ σημαίνει «Νεράϊδα Μοργκάνα», προέρχεται δὲ ἀπ' τὸ ὄνομα τῆς μάγισσας Μόργκαν, ἀδελφῆς τοῦ ἀρχαίου βασιλέως Ἀρθούρου τῆς Ἀγγλίας. Κατὰ τὸ θρῦλο, ἡ μάγισσα αὐτὴ κατοικεῖ σ' ἕνα θαυμάσιο ἄσπρο παλάτι, κάτω ἀπ' τὴ θάλασσα, στὸ Στενὸ τῆς Μεσσίνης, μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας. Ὅταν λοιπὸν σκοτώνη τοὺς ὑπηρέτες της καὶ χρειάζεται καινούργιους, κάνει νὰ ξεπροβάλη τὸ παλάτι της ἀπ' τὴ θάλασσα, σὰν μιὰ μαγευτικὴ ὀπτασία, γιὰ νὰ δελεάση τὰ πληρώματα τῶν πλοίων καὶ νὰ τὰ σκλαβώση.

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἔχει παρατηρηθῆ πολλὲς φορές, ἀπ' τὸ 1558 ὡς σήμερα. Ἡ ὀπτασία παρουσιάζεται μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, κι' ἔπειτα διαλύεται σιγὰ - σιγά. Ἐξηγεῖται μὲ τὶς θεωρίες τοῦ Μόνζ, ὅπως ὅλοι οἱ ἀντικατοπτρισμοί. Κανεὶς ὅμως δὲν ἔχει ἀνακαλύψει ἀκόμη ποῦ βρίσκονται στὴν πραγματικότητα τὰ κτίρια καὶ τὰ δέντρα ποὺ διακρίνονται στὸν ὁρίζοντα.

Πάντως, ἡ «Φάτα Μοργκάνα» ἀποτελεῖ ἕνα ἀπ' τὰ ὡραιότερα καὶ φαντασμαγορικώτερα φυσικὰ φαινόμενα. Πολλοὶ περιηγηταὶ περνοῦν ἀπ' τὸ Στενὸ τῆς Μεσσίνης μόνο καὶ μόνο μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ τοὺς βοηθήση ἡ τύχη νὰ δοῦν τὴν ὑπέροχη καὶ σπάνια αὐτὴ ὀπτασία. Κι' ὁ θρῦλος της θέλγει πολλοὺς ρωμαντικούς, ποὺ ὀνειρεύονται νὰ γίνουν ὑπηρέτες τῆς μάγισσας, γιὰ νὰ γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ τὸ ὑποβρύχιο παλάτι της.

Ἡ σελὶς τῆς γυναίκας

Κουβεντοῦλες

Στὴν ἀγαπητὴ ΜΑΡΤΣΙΑ, τὴν τόσο φοβισμένη κι' ἀνήσυχη, ἔχω νὰ πῶ τὰ παρακάτω λίγα λόγια, σχετικὰ μ' ὅσα μοῦ γράφει :

Καλή μου φίλη, νομίζω ὅτι δὲν ἔχετε καθόλου δίκηο ν' ἀνησυχῆτε. Ἀπὸ τοὺς ὑπαιθρίους φωτογράφους τῆς στιγμῆς ἔχει φωτογραφηθῆ ὅλος ὁ κόσμος μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλούσιοι καὶ φτωχοί. Λοιπόν ; Εἶνε ἔγκλημα τὸ νὰ παρουσιάζη μιὰ φωτογραφία μιὰ νέα μὲ τὴ συγγενῆ της καὶ ἕνα γνωστό τους στὸ δρόμο; Τὸν συνάντησαν ἐκείνη τὴ στιγμὴ καὶ προχώρησαν λίγα βήματα μαζύ. Ἦταν γνωστὸς τῆς φίλης κλπ. κλπ. Ποῦ βρίσκετε τὸ σκάνδαλο ; Στὶς συκοφαντίες ποὺ θὰ πῆ ὁ κύριος αὐτός; Μὰ εἶνε δυνατὸν νὰ κάνη τέτοια προστυχιά ; Κι' ἂν τὴν κάνη ; Τί θὰ πῆ ; Ἀερολογίες βέβαια. Ὁπότε, ὁ ἀγαπημένος σας πρέπει νὰ τοῦ φερθῆ ἀνάλογα, νὰ τοῦ δείξη ὅλη του τὴν περιφρόνησι γιὰ τὴν ἀνανδρία του.

Αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ. Δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῆτε καθόλου. Ἕνας νέος ποὺ ἀγαπᾶ εἰλικρινῶς δὲν πιστεύει τὶς χυδαῖες συκοφαντίες τοῦ πρώτου τυχόντος Δὸν - Ζουανίσκου.

Ἐπὶ πλέον — ἂν καὶ δὲν τὸ βρίσκω ἀπαραίτητο — μπορεῖτε νὰ μηνύσετε στὸν κύριο αὐτό, ὅτι ἡ ἀπόπειρά του νὰ σᾶς συκοφαντήση θὰ ἔχη κακὲς συνέπειες, γιατὶ θὰ καταφύγετε στὴ δικαιοσύνη καὶ στοὺς δικούς σας ποὺ θὰ τοῦ δώσουν ἕνα καλὸ μάθημα.

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑ

Ἡ μόδα

Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς ἀνοιξιάτικης μόδας εἶνε ἴσια γραμμή, κορσὰζ κιμονὸ καὶ ριχτοὶ ὦμοι. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει ὅλες οἱ γυναῖκες νὰ ἐμφανίσουν μονότονο καὶ ὁμοιόμορφο ντύσιμο. Ἡ μόδα ἔχει προβλέψει γι' αὐτὸ καὶ λανσάρει διάφορα σχέδια ποὺ βασίζονται μὲν σὲ ὅσα εἴπαμε παρὰ πάνω, ἀλλὰ συγχρόνως διαφέρουν μεταξύ τους. Ἄλλως τε μὴν ξεχνοῦμε πῶς πρέπει νὰ προσαρμόζουμε τὴν κάθε μόδα στὴ σιλοέττα μας, στὸν τύπο μας, στὸ ἀνάστημά μας κλπ.

Ποτὲ λ. χ. δὲν θὰ διανοηθοῦμε πῶς μποροῦμε νὰ φορέσωμε πολὺ σουρωτὴ φοῦστα ἂν ἔχωμε χοντρὴ μέση καὶ διαστάσεις στοὺς γοφούς. Οὔτε πάλι νὰ ἐπιχειρήσωμε νὰ φορέσωμε ἐφαρμοστὴ φοῦστα, φαρδὺ κορσάζ, βάττες στοὺς ὤμους καὶ πρὸ πάντων χτυπητὰ χρώματα.

Νὰ προτιμήσωμε σκοῦρα χρώματα σφιγμένη μέση, ἴσιους ὤμους, μανίκια σεμιζιέ, ὁλόκληρα φορέματα μὲ κούμπωμα ἐμπρὸς ἢ ταγιὲρ κλασσικὰ μαῦρα, μπλὲ μαρὲν ἢ μαρόν. Ἂν ἔχωμε ὕφος λιγάκι ἀρρενωπὸ θὰ προτιμήσουμε ἕνα ντύσιμο σπορτίφ: Καλοραμένα ταγὲρ ἢ φοῦστες καὶ ζακέττες, μπλοῦζες σεμιζιέ, φορέματα σπὸρ μὲ ἄσπρα γιακαδάκια, μὲ μανίκια ἀντρικά, ὑποδήματα ξώραφα, μὲ χαμηλὰ φαρδεια τακούνια. Τὰ ὑφάσματα ποὺ θὰ διαλέξετε δὲν θὰ εἶνε φανταχτερὰ καὶ θὰ ἔχουν χρώματα ἀνοιχτὰ μέν, ἀλλὰ μᾶλλον ἄτονα. Μιὰ κάποια ἀφέλεια καὶ ἁπλότης πρέπει νὰ χαρακτηρίζη γενικὰ τὸ ντύσιμό μας. Θὰ ἔχωμε ὅμως πολλὲς τσέπες, πολλὰ κουμπιά, δερμάτινες ζῶνες, γάντια μὲ ἐξωτερικὲς βελονιές, καπελλάκια ποὺ νὰ θυμίζουν τὰ μπερέ.

Ἂν εἴσαστε λεπτοκαμωμένη, κοντούλα μὲ δαχτυλιδένια μέση, τότε ἔχετε μεγαλειτερη ἐλευθερία στὴν ἐκλογὴ τοῦ σχεδίου. Μόνο ἂς ἀποφεύγετε τὰ ἐμπριμὲ ποὺ ἔχουν μεγάλα σχέδια, τὰ μεγάλα καρρὼ καὶ τὶς πολλὲς λόξες στὶς φοῦστες. Μιὰ ἴσια φοῦστα θὰ δείχνη πιὸ πολὺ ἕνα καλοφτιαγμένο σῶμα.

Ἂν ἔχετε πάλι κανονικὸ σῶμα, ἀλλὰ κάπως φαρδειοὺς ὤμους καὶ ψηλὸ λαιμὸ τότε ἐπιβάλλονται οἱ πολὺ ριχτοὶ ὦμοι, τὰ κιμονὸ κορσάζ, οἱ ψηλοὶ ὄρθιοι γιακάδες, τὰ τρουὰ κὰρ μανίκια, οἱ ἴσιες φοῦστες, οἱ μακρυὲς γραββάτες.

Οἱ κάπως παχειὲς θέλουν ἀκόμη πιὸ προσοχὴ στὴν ἐκλογὴ τόσο τοῦ σχεδίου ὅσο καὶ τοῦ χρώματος. Θὰ ἀποφεύγουν τὶς ὁριζόντιες γραμμὲς στὰ φανταιζὶ ὑφάσματα, τὰ μεγάλα καρρὼ καὶ ἂν φορέσουν ἐμπριμὲ θὰ προτιμοῦν πάντα πολὺ μικρὰ σχέδια. Γιὰ χρώματα θὰ προτιμοῦν τὰ σκοῦρα, τὸ ἄνοιγμα τοῦ λαιμοῦ θὰ εἶνε μυτερὸ καὶ δὲν θὰ διαλέγουν ποτὲ γιὰ ντύσιμο φοῦστα καὶ μπλούζα. Σ' αὐτὲς ἐνδείκνυνται τὰ ὁλόκληρα φορέματα, τὰ ταγιὲρ καθὼς καὶ τὰ ριχτὰ φαρδειὰ ἐπανωφόρια ποὺ κρύβουν τὶς διαστάσεις τῆς μέσης καὶ τῶν γοφῶν. Ἐπίσης θὰ ἀποφεύγουν τὰ πολὺ χοντρὰ ὑφάσματα.

Αὐτὰ εἶνε στὶς γενικὲς γραμμὲς τὰ μυστικὰ ποὺ πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψι της κάθε κομψὴ γυναῖκα, προκειμένου νὰ φροντίση γιὰ τὴν ἀνανέωσι τῆς γκαρνταρόμπας της, καὶ νὰ μὴν ἀκολουθῆ στὰ τυφλὰ τὴ μόδα.

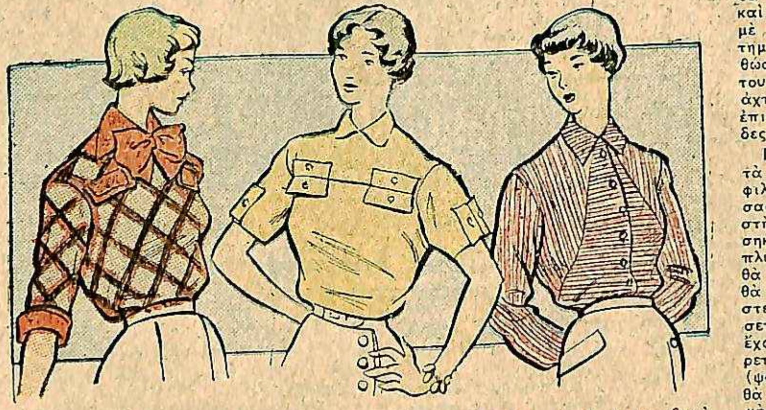

Τρεῖς ὡραιότατες μπλοῦζες ἀπὸ «συρὰ» καντριγιέ, ἀπὸ πικέ, ἀπὸ μεταξωτὸ πεκινὲ καὶ ἀπὸ κρὲπ σατέν.

Μπλοῦζες - φοῦστες

Ἂς ἐξετάσωμε τώρα πῶς θὰ εἶνε οἱ φετεινὲς μπλοῦζες : Ποιὰ θὰ εἶνε τὰ σχέδιά τους ; Ἀπὸ τί ὑφάσματα θὰ γίνωνται ; Μὲ τί φοῦστες θὰ φοριοῦνται ;

Τὰ σχέδια θὰ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κιμονὸ μὲ κούμπωμα ἴσιο ἢ σταυρωτό. μὲ κούμπωμα λοξό, μὲ ντραπαρίσματα, μὲ πιέτες ψηλές. Τὰ μανίκια εἶνε πότε τρουὰ κάρ, πότε μακρυὰ καὶ πότε κοντὰ πάνω ἀπὸ τοὺς ἀγκῶνες. Ἐνίοτε ἕνα ἀμπιεσμὰν στολίζει τὸ ἐπάνω μέρος καὶ κάποτε φτάνει ὡς τὰ μανίκια.

Μεγάλοι φιόγκοι ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα στολίζουν ἐμπρὸς τὸ λαιμὸ ποὺ βγαίνουν κάτω ἀπὸ μιὰ «πάτ». Ἄλλοτε ὁ φιόγκος γίνεται ἀπὸ κορδέλλα φαρδειὰ καὶ τοποθετεῖται κάτω ἀπὸ τὸ γυριστὸ γιακᾶ σὰν γραββάτα.

Τὰ ὑφάσματα ποὺ χρησιμοποιοῦνται εἶνε μεταξωτὰ ριγὲ καὶ σκέτα λινὲς βατίστες, ζέρσεϋ, ποπλίν, σατέν, «συρά».

Ὅσο γιὰ τὶς φοῦστες ποὺ τὶς συνοδεύουν εἶνε ἀνάλογες μὲ τὸ ὕφασμα τῆς μπλούζας μὲ τὴν ὁποία θὰ φορεθοῦν. Γίνονται ἀπὸ λεπτὸ λαινάζ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μαροκαὶν ἢ καὶ ἀπὸ χοντρὸ λινὸ ἢ μετρητό. Ὑπάρχουν ὡραιότατα σχέδια ἀπὸ φοῦστες ποὺ γίνονται μὲ πιέτες στὸ ἕνα πλάϊ, μὲ κούμπωμα ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, μὲ κουφόπιετες, μὲ ἐλαφρῶς κορσελὲ τὴ μέση, κλπ.

Οἱ μπλοῦζες θὰ φορεθοῦν πολὺ καὶ τὰ βράδυα. Τότε ὅμως δὲν θὰ μοιάζουν σχεδὸν μὲ μπλοῦζες, γιατὶ θὰ εἶνε ἕνα εἶδος κορσὰζ ἀπὸ δαντέλλα ἢ τοῦλι ποὺ θὰ φοριέται μὲ φοῦστα ταφταδένια ἢ ἀπὸ σατὲν βαθύχρωμο.

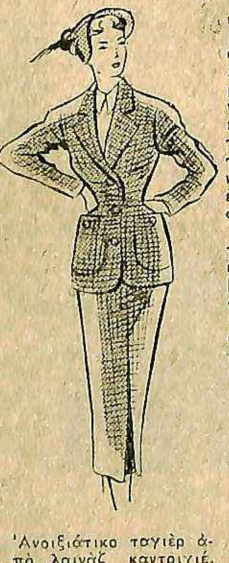

Ἀνοιξιάτικο ταγιὲρ ἀπὸ λαινὰζ καντριγιέ.

Ὁ λευκὸς τόνος

Εἶνε πολὺ φυσικὸ νὰ μὴν εἴμαστε ἀμέσως ἕτοιμες γιὰ ν' ἀνανεώσουμε τὴ γκαρνταρομπα μας. Ἐπειδὴ ὅμως θέλουμε νὰ ἐμφανισθοῦμε κάπως φρεσκαρισμένες μὲ τὰ πρῶτα χαμόγελα τῆς ἀνοίξεως, τί πρέπει νὰ κάνουμε; Θ' ἀγοράσωμε λίγο λευκὸ πικὲ ἢ λευκὴ ὀργκαντίνα καὶ μὲ λίγο κόπο θὰ δώσουμε ἀμέσως ἀνοιξιάτικη ὄψι σὲ μιὰ χειμωνιάτικη μπλούζα ἢ σ' ἕνα «ντεμὶ σαιζὸν» φόρεμα : Ἕνα ἄσπρο γιακαδάκι, ἕνας ἄσπρος φιόγκος, λίγο πικὲ στὶς τσέπες καὶ τὰ ρεβὲρ τῶν μανικιῶν καὶ νά, τὸ φρεσκάρισμα ἔγινε. Κάποτε ὅμως δὲν περιοριζόμαστε σὲ τόσο λίγο, ἀλλὰ κάνουμε ὁλόκληρο πλαστρὸν λευκὸ ποὺ δίνει ἀκόμη πιὸ ἀνοιξιάτικη ὄψι στὸ φόρεμα ἢ στὴ μπλούζα.

Ἡ ἄνοιξι θέλει χαρωποὺς τόνους στὴν ἐμφάνισί μας.

Ἄλλες λεπτομέρειες

Ἐφέτος θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας τὰ «ματελασέ», δηλαδὴ ἕνα εἶδος κεντήματος σὰν αὐτὸ ποὺ βάζομε στὰ παπλώματα. Σχηματίζονται διάφορα μοτὶφ ποὺ τοποθετοῦνται ἢ στὶς φοῦστες ἢ στὰ κορσὰζ ἀπὸ τὶς βραδυνὲς τουαλέττες.

Θὰ εἶνε ἐπίσης τῆς μόδας τὰ ψεύτικα κοσμήματα: Χτενάκια στὰ μαλλιά, περιδέραια στὸ στῆθος, κολλιὲ στὸ λαιμό, βραχιόλια καὶ δὲν θὰ εἶνε μόνο ἀπὸ στράς, ἀλλὰ καὶ μὲ πολύχρωμα πετράδια, σμάλτο ἀνακατεμένο μὲ ἀσῆμι καὶ γυαλιὰ μὲ φανταχτερὰ χρώματα. Ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀνοιξιάτικα κοστούμια ποὺ θὰ ἰδοῦμε θὰ εἶνε τὰ ἀνοιχτόχρωμα παλτά, τὰ πιὸ πολλὰ καμωμένα ἀπὸ ψηλὰ λαινὰζ μονόχρωμα ἢ φανταιζί. Θὰ γίνωνται ριχτὰ μὲ χωρὶς γιακᾶ ἢ καὶ μὲ κλείσιμο ὡς ἐπάνω μὲ ἕνα στρογγυλὸ γυριστὸ γιακᾶ, μανίκια ρεγκλὰν καὶ μὲ κούμπωμα στὴ μέση. Γιὰ τ' αὐτοκίνητο θὰ φορεθοῦν πολὺ τὰ ἄσπρα ριχτὰ ἐπανωφόρια ἀπὸ χοντρὸ μετρητὸ ἢ λινὸ ποὺ προορισμός τους εἶνε νὰ προφυλάγουν μᾶλλον ἀπὸ τὴ σκόνη παρὰ ἀπὸ τὸ κρύο.

Γιὰ πιὸ ἀμπιγιὲ μαντὼ θὰ φορεθοῦν αὐτὰ ποὺ γίνονται ἢ ἀπὸ σαντοὺν ἢ ἀπὸ χοντρὸ μεταξωτό, ὅπως εἶνε τὸ «Ὀττομάν». Τὸ σχέδιό τους εἶναι κλός, δὲν ἔχουν γιακᾶ καὶ τὰ μανίκια τους εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τρουὰ - κάρ.

Συγχρόνως μὲ τὰ ἐπανωφόρια ποὺ περιγράψαμε, θὰ ἐμφανισθοῦν καὶ ταγιὲρ σὲ διάφορα σχέδια καὶ ὑφάσματα.

Κλασσικά, φανταιζὶ μὲ σφιγμένη μέση καὶ μπάσκες, μεσάτα, ριχτά, μὲ μεγάλους γιακάδες σταυρωτὰ κουμπώματα, μὲ στενὲς φοῦστες, μὲ τσέπες, ζῶνες. Ἡ ποικιλία, καθὼς βλέπετε, εἶνε πολὺ μεγάλη κι' ἔτσι κάθε κυρία μπορεῖ νὰ διαλέξη τί τὴν ἐξυπηρετεῖ καὶ τί προσαρμόζεται στὴ σιλουέττα της.

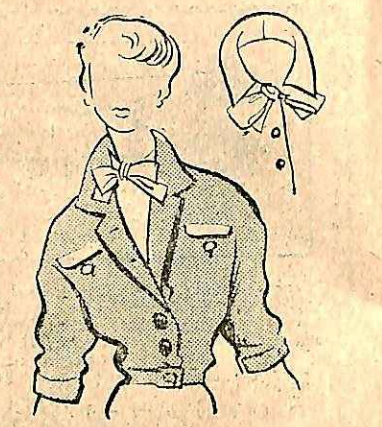

Ἕνας ἄσπρος φιόγκος καὶ λίγο ἄσπρο στὶς τσέπες καὶ νὰ ἀμέσως ὁ — εὔθυμος τόνος στὴ μπλούζα.

Τὸ ὡραῖο χτένισμα

Τὸ ὡραῖο χτένισμα δὲν εἶνε μόνο ἔργο τοῦ κομμωτοῦ σας. Αὐτὸς θὰ περιποιηθῆ, φυσικὰ τὰ μαλλιά σας, θὰ τὰ ὀντουλάρη, θὰ τὰ φορμάρη καὶ θὰ φύγετε ἀπὸ τὸ κομμωτήριο μὲ ἕνα πολὺ ὡραῖο κεφάλι. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι ἄλλο: θὰ κατορθώσετε νὰ διατηρήσετε τὴν ὀμορφιά του ἢ σὲ δυὸ μέρες θὰ εἶστε σὰν ἀχτένιστη; Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιτηδειότητά σας καὶ τὶς φροντίδες σας.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα ὅταν κοιμᾶστε τὰ βράδυα θὰ φορῆτε ἕνα χοντρὸ φιλὲ ποὺ θὰ βοηθήση τὰ μαλλιά σας νὰ μείνουν κατὰ τὸ δυνατὸν στὴ θέσι τους. Τὸ πρωῒ ποὺ θὰ σηκωθῆτε ἀπὸ τὸ κρεββάτι, ἀφοῦ πλυθῆτε καὶ κάμετε τὸ μπάνιο σας θὰ χτενίσετε καλὰ τὰ μαλλιά σας, θὰ τοὺς βάλετε μπριγιαντίνη καὶ ὕστερα θὰ προσπαθήσετε νὰ τοὺς δώσετε τὴ φόρμα ποὺ εἶχαν καὶ ἂν ἔχουν χαλάσει οἱ σκάλες τους θὰ πάρετε ἕνα σίδερο ὀντουλαρίσματος (ψαλίδι) θὰ τὸ κάψετε στὸ γκάζι, θὰ τὸ δοκιμάσετε σ' ἕνα χαρτὶ νὰ μὴ καίη περισσότερο ἀπ' ὅσο πρέπει καὶ ὕστερα θὰ πιάσετε μὲ τὸ χτένι σας λίγα μαλλιὰ καὶ θὰ βάλετε τὸ ζεστὸ ψαλίδι ἀκριβῶς στὴν τσάκισι ποὺ εἶχε κάμει ὁ κομμωτής σας γιὰ νὰ τὴν ζωηρέψετε. Τὸ χτένι θὰ διευθύνη τὰ μαλλιά σας ἀναλόγως τοῦ τσακίσματος ποὺ θέλετε νὰ κάμετε. Μὲ λίγη προσοχὴ καὶ ἐπιτηδειότητα θὰ φρεσκάρετε τὸ χτένισμά σας καὶ θὰ τονίσετε τὴν ὀντουλασιόν. Ὅσο γιὰ τὶς μπουκλίτσες, μερικὰ μπιγκουτὶ τὴ νύχτα θὰ σᾶς βοηθήσουν νὰ τὶς ξαναμπουκλάρετε.

Ἔτσι θὰ εἶστε πάντα καλοχτενισμένη χωρὶς νὰ πηγαίνετε κάθε τρεῖς μέρες στὸ κομμωτήριο.

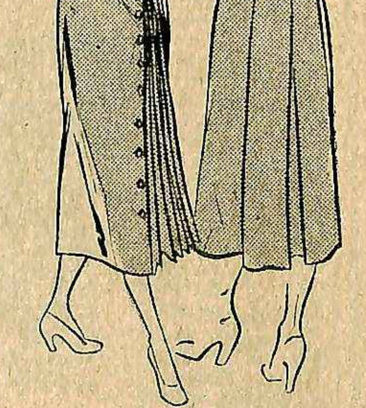

1. Φοῦστα ἀπὸ μαῦρο μαροκαὶν μὲ ἕνα μεγάλο πλισὲ παννὼ τοποθετημένο στὸ πλάϊ. 2. Φοῦστα ἀπὸ λαινὰζ μὲ ντεκοὺπ ποὺ σχηματίζει ἀμπιεσμάν.

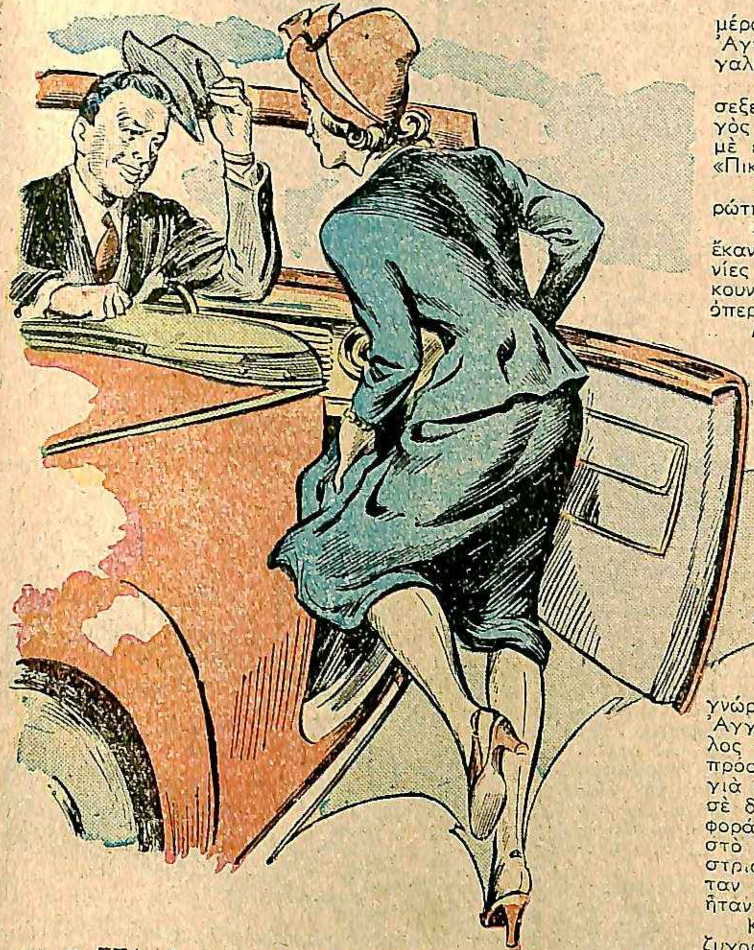

Μάϊκλ ΓΟΥΑΙΛΝΤΙΓΚ

Ἕνας Ἄγγλος καλλιτέχνης ποὺ κατέκτησε τὸ Χόλλυγουντ

ΜΕΤΑ τὸν Τζέϊμς Μέϊζον, ποὺ ἀπαρνήθηκε ὁριστικὰ τὰ ἀγγλικὰ κινηματογραφικὰ στούντιο πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια, τὴν Ἀγγλίδα στὰρ Ντέμπορα Κάρρ, τὸν πασίγνωστο Στιούαρτ Γκρέϊντζερ καὶ μερικοὺς ἄλλους ἀκόμη δευτερεύοντες καλλιτέχνες, ἕνας ἀκόμη διακεκριμένος ἠθοποιὸς τοῦ ἀγγλικοῦ θεάτρου καὶ τοῦ κινηματογράφου ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἀγγλία καὶ πῆγε στὸ Χόλλυγουντ. Πρόκειται γιὰ τὸ Μάϊκλ Γουάϊλντιγκ ἕναν ἀπὸ τοὺς δημοφιλέστερους καλλιτέχνες ποὺ ἀνέδειξαν τὸ θέατρο καὶ ὁ κινηματογράφος στὴν Ἀγγλία.

Γεννήθηκε στὶς 23 Ἰουλίου τοῦ 1912 στὴν πόλι Ἔσσεξ καὶ εἶναι δευτερότοκος γυιὸς τοῦ Χένρυ καὶ τῆς Εὔας Γουάϊλντιγκ. Σπούδασε σὲ πολλὰ ἀριστοκρατικὰ κολλέγια τῆς Ἀγγλίας καὶ τελείωσε τὶς σπουδές του στὸ περίφημο Πανεπιστήμιο τοῦ Καΐμπριτζ. Ἀποφοίτησε μὲ ἄριστα ὡς Διδάκτωρ τοῦ Δικαίου καὶ ὁ πατέρας του, γεμάτος χαρὰ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ γυιοῦ του, ἔκανε σχέδια ἂν ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήση νὰ γίνη ἕνας φημισμένος δικηγόρος ἢ ἕνας γνωστὸς καὶ ἀδέκαστος δικαστικός.

Ἀπὸ τὶς σκέψεις αὐτὲς τὸν ἔβγαλε μιὰ μέρα ὁ ἴδιος ὁ Μάϊκλ ὅταν, μπαίνοντας στὸ γραφεῖο του μὲ ὁρμή, ἀγκάλιασε τὸ γερο-Γουάϊλντιγκ, λέγοντάς του:

— Πατέρα, διάλεξα κιόλας τὸ ἐπάγγελμα ποὺ θ' ἀκολουθήσω. Ἂν ξέρης τί θὰ γίνω...

— Μὰ ἕνας καλὸς δικηγόρος ἢ ἕνας σπουδαῖος δικαστικός, τοῦ ἀπάντησε ὁ πατέρας του λιγάκι ἔκπληκτος. Αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ ἔχουμε συζητήσει...

—Λάθος, πατέρα, μεγάλο λάθος! τὸν διέκοψε ὁ Μάϊκλ. Ἁπλούστατα θὰ γίνω... ἠθοποιός!

Παρὰ τὶς μεγάλες ἀντιρρήσεις τοῦ πατέρα του καὶ ὅλων τῶν δικῶν του, ὁ Μάϊκλ ἔγινε αὐτὸ ποὺ εἶχε ἀποφασίσει μέσα σὲ λίγες μέρες: ἠθοποιός! Νέος 24 ἐτῶν πιά, ἐργάστηκε μ' ἐπιτυχία σὲ διάφορα ἐλαφρὰ μουσικὰ θέατρα τῆς Ἀγγλίας μέχρι τὸ 1940. Μετά, ἐπιστρατεύθηκε καὶ ἔλαβε μέρος στὸν πόλεμο ὡς ἀξιωματικός. Ὅταν ξαναγύρισε στὴν Ἀγγλία τὸ 1944, ξανάρχισε τὴ θεατρική του καρριέρα μὲ μεγαλύτερη ἀκόμη ἐπιτυχία.

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ θεατρικὰ ἔργα ποὺ ἔπαιξε τὸν πρόσεξε ἰδιαίτερα ὁ γνωστὸς Ἄγγλος κινηματογραφικὸς παραγωγὸς καὶ σκηνοθέτης Φρὲντ Γουΐλκοξ. Ἀμέσως τὸν προσέλαβε μὲ εὐνοϊκοὺς ὅρους γιὰ νὰ πρωταγωνιστήση σὲ δυὸ ταινίες: «Πικαντίλλυ» καὶ «Ἔτσι ἄρχισε ἡ ζωή μας».

— Καὶ ποιὰ μοῦ προορίζετε γιὰ συμπρωταγωνίστρια ; ρώτησε ἀνήσυχος κάπως ὁ Μάϊκλ.

— Μὰ ποιὰ ἄλλη ἀπὸ τὴ γυναῖκα μου, τὴν Ἄννα Νήγκλ, ἔκανε γελῶντας ὁ Γουΐλκοξ. Μήπως νόμισες ὅτι ἑτοιμάζω ταινίες γιὰ ξένους; Ἐγὼ ἐργάζομαι πάντοτε οἰκογενειακῶς... Ὁ κουνιάδος μου εἶνε μηχανικὸς τοῦ ἤχου κι' ἕνας ἐξάδελφός μου ὀπερατέρ...

Μέσα σ' ἕνα χρόνο τελείωσαν καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ φίλμ καὶ γνώρισαν μεγάλη καλλιτεχνικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἐπιτυχία — στὴν Ἀγγλία τουλάχιστον. Ἀμέσως μετά, τὸν προσέλαβε ἕνας ἄλλος γνωστὸς Ἄγγλος σκηνοθέτης, ὁ Ἀλεξάντερ Κόρντα. Τοῦ πρόσφερε ἕνα ἀκόμη πιὸ καλὸ συμβόλαιο καὶ πολλοὺς ρόλους γιὰ νὰ διαλέξη. Τελικὰ ὁ Μάϊκλ δέχτηκε νὰ πρωταγωνιστήση σὲ δυὸ ἀκόμη ταινίες, γιὰ λογαριασμὸ τοῦ Κόρντα αὐτὴ τὴ φορά. Ἡ πρώτη ἦταν: «Ἕνας ἰδεώδης σύζυγος», ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἔργο τοῦ Ὄσκαρ Οὐάϊλντ, ἔγχρωμη, μὲ συμπρωταγωνίστρια τὴν Ἀμερικανίδα στὰρ Πωλὲτ Γκοντάρ, ποὺ θἀρχόταν εἰδικὰ ἀπ' τὸ Χόλλυγουντ στὴν Ἀγγλία, καὶ ἡ δεύτερη ἦταν ἡ «Ἄνοιξις στὸ πάρκο τοῦ Λέϊν», μὲ τὴν Φύλλις Κάλβερτ.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1948, ὅταν τὸ φίλμ «Ἕνας ἰδεώδης σύζυγος» παιζόταν σὲ τρεῖς μαζὶ κινηματογράφους τοῦ Λονδίνου, σ' ἕναν ἀπ' αὐτοὺς μπῆκε καὶ ὁ πασίγνωστος Ἄγγλος σκηνοθέτης τοῦ Χόλλυγουντ Ἄλφρεντ Χίτσκοκ γιὰ νὰ παρακολουθήση τὸ φίλμ. Ὅταν βγῆκε, ἡ πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ ζητήση νὰ μάθη τὴ διεύθυνσι καὶ τὸ τηλέφωνο τοῦ Μάϊκλ Γουάϊλντιγκ.

— Πρέπει νὰ τὸν βρῶ ὁπωσδήποτε, μουρμούριζε διαρκῶς ὁ Χίτσκοκ. Εἶνε ὁ μόνος ποὺ μπορεῖ νὰ σταθῆ μ' ἐπιτυχία στὸ δύσκολο ρόλο τοῦ Ἀνταὶρ δίπλα στὴ Μπέργκμαν...

Τὴ συνέχεια εὔκολα μπορεῖτε νὰ τὴν μαντέψετε. Πρόσφατη εἶνε ἀκόμη ἡ ἐπιτυχία ποὺ γνώρισε ἐδῶ καὶ στὴν Ἀμερικὴ τὸ ἔγχρωμο φίλμ τοῦ Χίτσκοκ: «Ἑπτὰ χρόνια χωρισμοῦ», μὲ τὴ Μπέργκμαν, τὸν Τζόζεφ Κόττεν καὶ τὸ Μάϊκλ Γουάϊλντιγκ. Τὸ φίλμ αὐτὸ ἄρεσε πολὺ καὶ ἰδιαίτερη ἐντύπωσι ἔκανε ἡ ἐμφάνισις τοῦ Μάϊκλ. Σοβαρός, μετρημένος, χωρὶς ὑπερβολές, ἐνθουσίασε τοὺς κριτικοὺς τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν περιοδικῶν ποὺ τοῦ ἀφιέρωσαν τὰ καλλίτερα λόγια γιὰ τὸ μεγάλο ταλέντο του. Φυσικά, ὁ Χίτσκοκ ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὴ θερμὴ αὐτὴ ὑποδοχὴ ποὺ ἔκαναν στὸ Μάϊκλ. Καὶ ἀμέσως τοῦ ἔδωσε ἕνα δεύτερο ρόλο νὰ ἑρμηνεύση. Ἦταν στὸ φίλμ «Ὁ φόβος τῆς σκηνῆς», ποὺ γυρίστηκε στὸ Λονδῖνο γιὰ λογαριασμὸ τῶν στούντιο Γουώρνερ μὲ σκηνοθέτη πάλι τὸν Χίτσκοκ.

Ψηλός, 1.85 περίπου, μὲ γαλανὰ μάτια καὶ καστανὰ μαλλιά, μὲ συμπαθέστατο πρόσωπο. Ἀπὸ τὸ 1941 εἶναι παντρεμμένος μὲ τὴν ἠθοποιὸ Καὶη Γιάνγκ. Παιδιὰ δὲν ἔχουν. Ἀπὸ τὸ 1941 ἔχει ἀγοράσει μιὰ μεγάλη «Ρὸλλς - Ρόϋς», μοντέλλο τῆς τότε ἐποχῆς, καὶ μ' αὐτὴν κάνει σήμερα τὶς ἐκδρομές του στὴν Ἀμερικὴ ἢ στὴν Ἀγγλία. Ἡ κοῦρσα αὐτὴ εἶνε τόσο μεγάλη καὶ τόσο ἄκομψη, ὥστε δίκαια προκαλεῖ τὴν περιέργεια καὶ τὶς εἰρωνεῖες τῶν διαβατῶν.

Ο. ΠΕΝΝΥ

Ὁ Μάϊκλ Γουάϊλντιγκ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ τοῦ ὕπνου σας

Μιὰ διαφωτιστικὴ ἀμερικανικὴ ἔρευνα

Τὸ Ἰνστιτοῦτο Γκάλλοπ ἔκαμε τελευταῖα μιὰ ἔρευνα σχετικὰ μὲ τὸν ὕπνο μεταξὺ τῶν κατοίκων ὀκτὼ χωρῶν: Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Ἀγγλίας, Γαλλίας, Καναδᾶ, Ὁλλανδίας, Δανίας, Σουηδίας καὶ Νορβηγίας. Ἡ ἔρευνα αὐτὴ ὡδήγησε στὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

1. Οἱ παντρεμένοι κοιμοῦνται καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἀνύπαντρους. Οἱ διαζευγμένοι, καθὼς ἐπίσης οἱ χῆροι κι' οἱ χῆρες ὑποφέρουν πολὺ συχνὰ ἀπὸ ἀϋπνία.

2. Οἱ γυναῖκες κοιμοῦνται λιγώτερο ἥσυχα ἀπὸ τοὺς ἄντρες.

3. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ κείνους ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ ἀϋπνία θεωροῦν ὑπεύθυνα γι' αὐτὸ τὰ νεῦρα τους.

4. Τέσσερα ἄτομα στὰ δέκα δὲν κάνουν τίποτε γιὰ νὰ καταπολεμήσουν τὴν ἀϋπνία τους. Στριφογυρίζουν μόνο πάνω στὸ κρεββάτι τους. Οἱ ὑπόλοιποι καταφεύγουν σὲ ὑπνωτικὰ φάρμακα.

5. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ σπούδασαν σὲ ἀνώτερα σχολεῖα ἢ στὸ Πανεπιστήμιο κοιμοῦνται καλύτερα ἀπὸ κείνους ποὺ πῆγαν μόνο σὲ σχολεῖα στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως. Ὁ λόγος εἶνε ὅτι οἱ δεύτεροι κουράζονται πολὺ γιὰ νὰ κερδίσουν τὴ ζωή τους καὶ ὑποφέρουν συχνότερα ἀπὸ ἀσθένειες.

6. Οἱ ἄντρες κι' οἱ γυναῖκες ποὺ πέρασαν τὰ πενῆντα ὑποφέρουν περισσότερο ἀπὸ ἀϋπνία παρὰ οἱ νέοι κι' οἱ νέες τῶν εἴκοσι χρόνων.

7. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ λένε καὶ ποὺ πιστεύουν πὼς εἶνε δυστυχισμένοι κοιμοῦνται τὶς περισσότερες φορὲς πολὺ καλύτερα ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους.

Ἀλλὰ νὰ τώρα μερικὰ ἄλλα πράγματα ποὺ πρέπει νὰ ξέρετε σχετικὰ μὲ τὸν ὕπνο καὶ τὴν ἀϋπνία.

Οἱ γυναῖκες κοιμοῦνται πιὸ ἄτακτα, ἀλλ' οἱ ἄντρες μετακινοῦνται περισσότερο.

Οἱ ἄντρες ξαπλώνονται στὴ ράχη ἢ στὸ πλευρὸ καὶ τεντώνουν τὸ σῶμα τους. Οἱ γυναῖκες, ἀντίθετα, μαζεύουν τὸ κεφάλι καὶ τὰ πόδια τους καὶ κυρτώνουν τὴ ράχη τους. Πολλὲς γυναῖκες δίνουν στὸ σῶμα τους τὶς πιὸ περίεργες στάσεις, ἀδιαφορώντας γιὰ τὸν ἄντρα τους ποὺ κοιμᾶται στὸ ἴδιο κρεββάτι. Ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, οἱ ἄντρες μετακινοῦνται πολὺ συχνά, μιλοῦν, φωνάζουν κι' ὄχι σπάνια τρίζουν τὰ δόντια τους.

Οἱ ἄντρες ροχαλίζουν, ἀλλ' οἱ γυναῖκες ξεφωνίζουν.

Στὴ μιὰ γυναῖκα ποὺ ροχαλίζει ἀντιστοιχοῦν τρεῖς ἄντρες. Ἀλλ' οἱ γυναῖκες παθαίνουν συχνὰ σπασμοὺς τοῦ λάρυγγος, ποὺ τὶς κάνουν νὰ βγάζουν βραχνοὺς καὶ στριγγοὺς ἤχους, σὰν νὰ ἀσφυκτιοῦν καὶ νομίζεις τότε πὼς τὶς πνίγει κανείς.

Εἶνε ἀλήθεια πὼς οἱ σημερινὲς γυναῖκες βρίσκουν εὐχαρίστησι νὰ κοιμοῦνται γυμνές;

Ἡ ἔρευνα τοῦ Ἰνστιτούτου Γκάλλοπ ἀπέδειξε ὅτι στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες μόνο μιὰ γυναῖκα στὶς εἴκοσι κοιμᾶται γυμνή. Στὶς ἄλλες χῶρες ἡ ἀναλογία εἶνε πολὺ μικρότερη.

Πρέπει νὰ σημειωθῆ, ἄλλωστε, ὅτι οἱ γυναῖκες κρυώνουν περισσότερο στὸν ὕπνο, γιατὶ σ' αὐτὲς ἡ πίεσις τοῦ αἵματος κατέρχεται πιὸ πολὺ παρ' ὅ,τι στὸν ἄντρα. Οἱ περισσότερες γυναῖκες παραπονοῦνται τὸ χειμῶνα ὅτι ἔχουν κρύα τὰ πόδια τους.

Μπορεῖ νὰ κοιμηθῆ κανεὶς μ' ἀνοιχτὰ μάτια;

Τὸ κλείσιμο τῶν ματιῶν δὲν εἶνε ἀπαραίτητη προϋπόθεσις τοῦ ὕπνου. Πολλοὶ ἄνθρωποι κοιμοῦνται μὲ μισόκλειστα μάτια καὶ παρουσιάζουν φυσικὰ ἕνα τρομερὸ θέαμα κάποτε μὲ τὰ παγωμένα τους μάτια, σὰν νεκροῦ.

Οἱ αἰσθήσεις «κοιμοῦνται;».

Τὰ πειράματα ποὺ ἔγιναν ἀπέδειξαν ὅτι πρῶτα χαλαροῦνται οἱ μῦς καὶ κατόπιν ἐξαφανίζονται διαδοχικὰ οἱ αἰσθήσεις τῆς ὀσφρήσεως, τῆς ὁράσεως καί, τελευταῖα τῆς ἀκοῆς. Ἡ αἴσθησις τῆς ἀφῆς παραμένει, ἀλλ' ἐξασθενημένη. Κατὰ τὴν ἀφύπνισι, οἱ αἰσθήσεις ξυπνοῦν μὲ τὴν ἀντίθετη τάξι. Δηλαδή, πρῶτα ἡ ἀκοὴ καὶ μὲ τὴ σειρὰ κατόπιν ἡ ὅρασις καὶ ἡ ὄσφρησις.

Πότε ὁ ὕπνος εἶνε βαθύτερος;

Κατὰ τὴν πρώτη ὥρα. Κατὰ τὶς ἑπόμενες τρεῖς ἢ τέσσερες ὧρες γίνεται ἐλαφρότερος. Τὶς πρωϊνὲς ὧρες γίνεται καὶ πάλι βαθὺς καὶ μάλιστα πολὺ γλυκός.

Ποιὸς εἶνε ὁ ὕπνος ποὺ ξεκουράζει περισσότερο;

Ὁ ὕπνος μεταξὺ τῆς 10.30 τὸ βράδυ καὶ τῆς 7.25΄ τὸ πρωΐ. Γι' αὐτὸ οἱ νέοι καὶ οἱ νέες θέλουν νὰ κοιμοῦνται ἰδίως τὶς πρωϊνὲς ὧρες καὶ δυσανασχετοῦν ὅταν τὸ ξυπνητῆρι τοὺς ἀφυπνίζει.

Ἡ καρδιὰ χτυπάει ἀργότερα κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου;

Ναί. Πέφτει ἀπὸ τοὺς 70 παλμοὺς στοὺς 54 στὸ 1΄. Ἡ θερμοκρασία πέφτει ἐπίσης τὸ χειμῶνα στοὺς 36°05 καὶ τὸ καλοκαῖρι στοὺς 36°45.

Σύμφωνα μὲ διάφορα πειράματα, ποὺ ἔγιναν τελευταῖα στὴν Ἀμερική, ὁ κανονικὸς ἄνθρωπος ἀλλάζει θέσι κατὰ μέσον ὅρο 33 φορὲς κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου του. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ στριφογυρίζουν περισσότερο πάσχουν ἀπὸ ὑπερένταση τῶν νεύρων. Τὸ νὰ μὴ γυρίζη κανεὶς στὸ κρεββάτι του, ἐξ ἄλλου, εἶναι ἔνδειξις νευρικῆς ἀτονίας. Οἱ ἐπιστήμονες ὑποστηρίζουν ὅτι τὸ νὰ γυρίζη κανεὶς πολὺ λίγο στὸν ὕπνο του εἶναι τὸ ἴδιο κακὸ ὅσο καὶ τὸ νὰ γυρίζη πολύ.

Τὸ μυαλὸ ἐργάζεται κατὰ τὴ διάρκεια του ὕπνου;

Ἡ ἐπιστήμη ἀπαντᾶ σήμερα καταφατικὰ σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα. Προσπαθῆστε νὰ σηκώσετε τὰ σκεπάσματα ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ κοιμᾶται. Θὰ ξανασκεπαστῆ χωρὶς νὰ ξυπνήση. Θὰ διώξη ἐπίσης μὲ τὸ χέρι του μιὰ μυῖγα ποὺ ἐνοχλεῖ τὸ πρόσωπό του. Ἕνας Ἀμερικανὸς ἐπιστήμων ἐπέτυχε νὰ μάθη τὸ μάθημά του σ' ἕνα μαθητὴ ποὺ κοιμόταν. Φαίνεται, ἐξ ἄλλου, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποὺ κοιμᾶται δὲν χάνει τὴν αἴσθησι τοῦ χρόνου. Ἄντρες καὶ γυναῖκες, σὲ ἀναλογία 59%, εἶναι σὲ θέσι νὰ ξυπνήσουν τὴν ὥρα ποὺ θέλουν.

Ἴσως νὰ γίνεται αὐτὸ καὶ αὐτόματα.

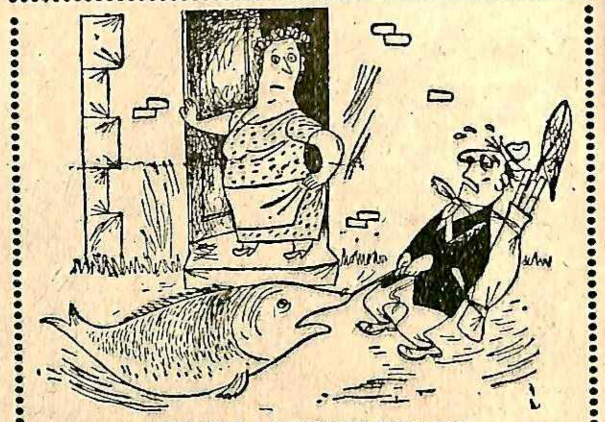

ΑΙΩΝΙΩΣ ΑΝΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΗ
—Ἕνα μόνο ψάρι ἔφερες, ἀχαΐρευτε;...
(Ἀπὸ τὸ «Ici Paris»)

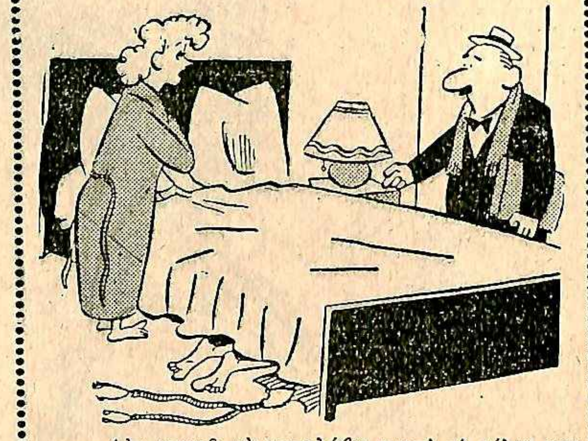

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω γιατὶ οἱ φίλοι μου ἐπιμένουν πὼς εἶμαι θεόστραβος καὶ πρέπει νὰ φορέσω γυαλιά;...
(Ἀπὸ τὸ «Inter»)

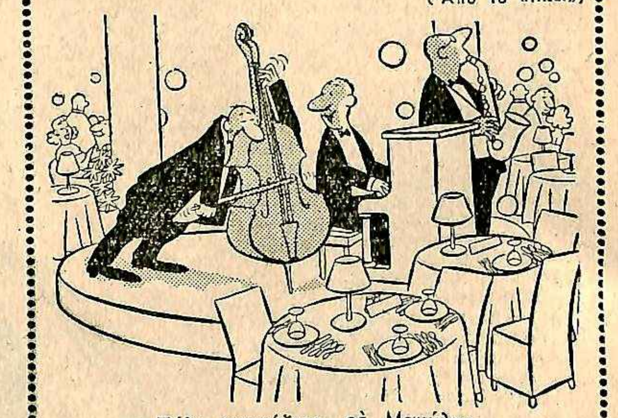

— Πάλι νυστάζεις, ρὲ Μανώλη;...

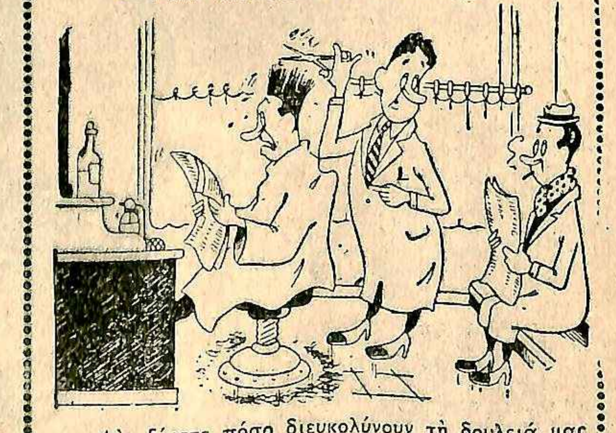

— Δὲν ξέρετε πόσο διευκολύνουν τὴ δουλειά μας αὐτὰ τὰ φρικιαστικὰ ἐγκλήματα ποὺ περιγράφουν οἱ ἐφημερίδες!...
(Ἀπὸ τὸ «Inter»)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Μετὰ τὴν ἀποτέφρωσι ὁ Μόρφυ, ρίχνει ὅ,τι ἀπομένει ἀπ' τὰ θύματά του στὸ γνωστό μας πηγάδι τοῦ λατομείου. Ἡ ἐξαφάνισις τοῦ Μαίησον καὶ τοῦ Ζοῦμπο ἀνησυχεῖ τὸ Ρὴς καὶ τὸ Βέμπερ. Ὑποπτεύονται τί συνέβη. Κι' ἔξαφνα μαθαίνουν ὅτι κι' ὁ δικηγόρος Μάντον μὲ τὸ μαῦρο ὑπηρέτη του βρέθηκαν νεκροί!...

14ον Τὸ προηγούμενο βράδυ, ὁ Πὼλ Μόρφυ εἶχε ξυπνήσει κατὰ τὶς ὀχτώ. Ντύθηκε βιαστικὰ κι' ἔτρεξε στὴν ἔπαυλι τῶν Ντόμπσον.

Ἡ Μάργκαρετ ποὺ τὸν περίμενε ἀπὸ τ' ἀπόγευμα εἶχε ἀρχίσει ν' ἀνυπομονῆ καὶ τὸν ὑποδέχτηκε κατσουφιασμένη. Ἀλλ' ὁ θυμός της δὲν κράτησε περισσότερο ἀπὸ μερικὰ λεπτά. Ὁ Πώλ, πηγαίνοντας στὸ σπίτι της, εἶχε τὴν πρόνοια ν' ἀγοράση ἕνα ὑπέροχο μπουκέτο ἀπὸ λευκὰ τριαντάφυλλα. Τῆς τὰ πρόσφερε, συνοδεύοντας τὴν προσφορά του μ' ἕνα τρυφερὸ χαμόγελο, ποὺ ἀφώπλισε τελείως τὴ νέα.

— Νομίζω πὼς μὲ ξεχνᾶς τὶς τελευταῖες μέρες, Πώλ, τοῦ εἶπε ἡ Μάργκαρετ μὲ παράπονο, ἀλλὰ χωρὶς κακία.

— Δὲν ἔχεις δίκηο νὰ παραπονιέσαι, ἀγαπημένη μου Μάργκαρετ, ἀπάντησε ὁ γκάνγκστερ. Ἀλλ' ἂν σὲ παραμελῶ λίγο σήμερα, τὸ κάνω γιὰ νὰ μπορέσω νὰ σοῦ προσφέρω ὁλοκληρωτικὰ τὸν ἑαυτό μου αὔριο. Πρέπει νὰ τελειώσω μερικὲς δουλειές...

— Ὁ πατέρας σοῦ μίλησε γιὰ τὸ σχέδιό του;

— Ναί. Μοῦ εἶπε νὰ κάμωμε ἕνα ταξεῖδι καί, στὴν ἐπιστροφὴ ν' ἀναγγείλωμε τοὺς γάμους μας. Δὲν εἶνε ἄσχημη ἰδέα...

— Τί σκέφτεσαι γι' ἀπόψε;

— Ἕναν περίπατο μ' αὐτοκίνητο; πρότεινε ὁ Πώλ.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ἔτρεχαν σ' ἕναν ἐξοχικὸ δρόμο. Ὁ Πὼλ καθόταν στὸ βολάν. Ἡ Μάργκαρετ εἶχε πάρει θέσι πλάϊ του. Ἦταν κι' οἱ δυὸ εὐτυχισμένοι.

Κόντευαν μεσάνυχτα ὅταν ξαναγύρισαν στὴν ἔπαυλι τῆς λεωφόρου τῶν Ἰτεῶν. Ἤπιαν ἕνα τελευταῖο κοκταίηλ στὸ μπὰρ κι' ἔπειτα χώρισαν.

Ὁ Πὼλ βγῆκε ἀπὸ τὴν καγγελλωτὴ πόρτα τοῦ πάρκου κι' ἄρχισε νὰ προχωρῆ μὲ ἀργὰ βήματα πάνω στὸ μεγάλο δρόμο. Δὲν εἶχε κάμει τίποτε ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Κι' ὁ ὕπνος ποὺ εἶχε πάρει τὸ ἀπόγευμα τὸν εἶχε ξεκουράσει.

Ὁ δρόμος ἦταν ὁλότελα ἔρημος. Ξαφνικά, σ' ἀπόστασι τριακοσίων περίπου μέτρων ἀπὸ τὴν ἔπαυλι τῶν Ντόμπσον, ἕνα μεγάλο αὐτοκίνητο, ποὺ προχωροῦσε σύρριζα στὸ πεζοδρόμιο, σταμάτησε πλάϊ στὸν Πώλ.

Ὁ γκάνγκστερ ἔφερε ἀμέσως τὸ χέρι στὴν ἐσωτερικὴ τσέπη τοῦ σακκακιοῦ του. Ἀλλὰ τὸ κατέβασε καὶ πάλι, ἀναγνωρίζοντας τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Μάντον.

— Μὴν ἑτοιμάζεσαι νὰ βγάλης τὸ περίστροφό σου, Πώλ, τοῦ φώναξε ὁ δικηγόρος, ἀνοίγοντας τὴν πόρτα καὶ βγάζοντας ἔξω τὸ κεφάλι του. Ἐκεῖνοι ποὺ σὲ καταδιώκουν δὲν εἶνε ἐχθροί σου, ἀλλὰ φίλοι σου.

— Καὶ γιατὶ μὲ καταδιώκουν; ρώτησε ὁ γκάνγκστερ

— Διάβολε! ἀπάντησε ὁ δικηγόρος. Γιατὶ σ' ἔχασαν καὶ θέλουν νὰ σὲ δοῦν. Ὅπως βλέπεις, δὲν σὲ ξέχασαν ὅπως τοὺς ξέχασες σύ. Σκέψου ὅτι, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ σὲ συναντήσω, χρειάστηκε νὰ σὲ περιμένω περισσότερο ἀπὸ δυὸ ὧρες ἔξω ἀπὸ τὴν ἔπαυλι τῶν Ντόμπσον.

— Φαίνεται πὼς δὲν εἶχες νὰ κάμης τίποτε καλλίτερο, ἀστειεύθηκε ὁ Πώλ.

— Ἴσως, ἀπάντησε ὁ Μάντον. Ἔλα... πέρασε μέσα... Θέλω νὰ συζητήσωμε...

Ὁ γκάνγκστερ μπῆκε στὸ αὐτοκίνητο, ποὺ ξεκίνησε ἀμέσως. Στὸ βολὰν καθόταν ὁ μαῦρος σωφέρ.

— Θέλεις νὰ πᾶμε σπίτι μου; πρότεινε ὁ Μάντον. Ὁ Τζόε φτιάνει ὑπέροχο καφέ...

— Ξέρει ν' ἀνακατεύη μέσα στὸν καφὲ πρώτης τάξεως ὑπνωτικά, συμπλήρωσε ὁ Πώλ, ξαναφέρνοντας στὸ μυαλό του τὴν πρώτη ἐπίσκεψί του στὸ σπίτι τοῦ δικηγόρου.

Ὁ Μάντον γέλασε.

— Μ' ἕναν ἀνοικονόμητο ἐπισκέπτη, ὅπως ἦσουν σύ, τί ἄλλο μποροῦσε νὰ κάμη; εἶπε. Εἶχες τὴν πρόνοια, ἄλλωστε, νὰ μὴν βάλης στὸ στόμα σου οὔτε γουλιὰ ἀπὸ τὸν καφὲ ποὺ σοῦ σερβίρισε ὁ Τζόε.

— Ἀναρωτιέμαι τί θὰ γινόταν ἂν τὸν ἔπινα; ρώτησε ὁ Πώλ.

— Τίποτε τὸ σοβαρό, ἀπάντησε ὁ Μάντον. Θὰ βυθιζόσουν σ' ἕνα ἐλαφρὸ λήθαργο καὶ δὲν θὰ μποροῦσες νὰ βγάλης τὸ περίστροφό σου, ὅπως ἔκαμες. Αὐτὸ θὰ ἦταν ὅλο.

— Κι' ἔπειτα;

— Κι' ἔπειτα, ὁ Τζόε θὰ σὲ σήκωνε στὰ στιβαρὰ μπράτσα του καὶ θὰ σὲ πετοῦσε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα.

— Κι' ἂν ξαναγύριζα τὴν ἄλλη μέρα;

— Δὲν θὰ τὸ ἔκανες, γιατὶ θὰ καταλάβαινες πὼς ἤμουν ὁ ἰσχυρότερος καὶ θὰ προτιμοῦσες νὰ πάρης ἄλλο δρόμο. Ἡ πεῖρα μὲ δίδαξε ὅτι ἡ μόνη γλῶσσα ποὺ καταλαβαίνουν οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἡ γλῶσσα τῆς δυνάμεως. Ὅταν τὴν πάθη κανεὶς σ' ἕνα μέρος, δὲν ξαναγυρίζει εὔκολα ἐκεῖ.

Τὸ αὐτοκίνητο συνέχιζε τὸ δρόμο του.

— Λοιπόν, ποῦ θὰ πᾶμε; ρώτησε ὁ δικηγόρος.

Ὁ γκάνγκστερ δὲν εἶχε ξεκαθαρίσει ἀκόμη μέσα στὸ μυαλό του τί θἄκανε μὲ τὸ Μάντον. Σκέφτηκε, ὡστόσο, πὼς ἦταν καλύτερο νὰ μὴ τὸν ἰδοῦν μαζί του. Γι' αὐτὸ ἀπέφυγε νὰ προτείνη νὰ πᾶνε σ' ἕνα μπὰρ ἢ σ' ὁποιοδήποτε ἄλλο κέντρο.

— Πᾶμε στὸ σπίτι σου, ἀπάντησε.

Ὁ Τζόε εἶχε ἀκούσει αὐτὸ τὸ διάλογο, κι' ὁ κύριός του δὲν χρειάστηκε νὰ τοῦ δώση καμμιὰ ἐντολή.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ λεπτά, τὸ αὐτοκίνητο σταματοῦσε μπροστὰ στὸν ἀριθμὸ 424 τῆς Μπρόαντ Στρήτ.

Ὁ Τζόε πήδησε ἀμέσως κάτω καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα.

Ὁ Μάντον κατέβηκε πρῶτος. Ὁ Πὼλ τὸν ἀκολούθησε.

Βρίσκονταν τώρα στὴ μεγάλη αἴθουσα, ποὺ ἦταν γεμάτη παντὸς εἴδους ἑτερόκλιτα πράγματα.

Ὁ γκάνγκστερ θυμήθηκε τὴν πρώτη συνάντησι ποὺ εἶχε μὲ τὸ Μάντον σ' αὐτὴ τὴ θέσι καὶ γέλασε βλέποντας τὰ διάφορα «ὀχυρὰ» ποὺ εἶχε φτιάξει ἐδῶ κι' ἐκεῖ ὁ δικηγόρος.

— Εἴμαστε καλὰ ἐδῶ, εἶπε.

— Βρίσκεις; ρώτησε ὁ Μάντον. Εἶχα σκοπὸ νὰ σοῦ προτείνω νὰ πᾶμε σ' ἕνα ἄλλο σαλόνι, ποὺ εἶναι πιὸ ἄνετο ἀπ' αὐτὸ ἐδῶ...

Ὁ γκάνγκστερ ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους.

— Πᾶμε ὅπου θέλεις, ἀπάντησε.

Ὁ δικηγόρος τὸν ὡδήγησε σ' ἕνα σαλόνι μὲ ὡραῖα μοντέρνα ἔπιπλα, ποὺ ἦταν βαλμένα μὲ μεγάλη τάξι καὶ γοῦστο.

Ὁ γκάνγκστερ ἔρριξε μιὰ ματιὰ ὁλόγυρα.

— Ὑποθέτω, εἶπε, πὼς ἐδῶ ὁδηγεῖς τοὺς ἀκίνδυνους ἐπισκέπτες. Δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ἐδῶ ὁδηγῶ τοὺς φίλους μου, διώρθωσε ὁ Μάντον. Καὶ σύ, Πώλ, εἶσαι φίλος μου τώρα. Δὲν ἔχω νὰ φοβηθῶ τίποτε ἀπὸ σένα.

Ὁ γκάνγκστερ χαμογέλασε καὶ πῆγε νὰ καθίση στὴ μιὰ ἀπὸ τὶς ἄκρες ἑνὸς μεγάλου καναπέ, ποὺ βρισκόταν στὸ βάθος τοῦ δωματίου. Ὁ Μάντον κάθισε ἀπέναντι σὲ μιὰ πολυθρόνα.

— Τί θέλεις νὰ μᾶς σερβίρη ὁ Τζόε; ρώτησε.

— Οὐΐσκυ, ἀπάντησε ὁ γκάνγκστερ.

Ὁ Μάντον ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὴ σιωπηλὴ σφυρίχτρα του καὶ τὴν ἔφερε στὸ στόμα του. Ὁ Τζόε ἐμφανίστηκε ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμή.

— Οὐΐσκυ μὲ σόδα, πρόσταξε ὁ κύριός του.

Ὁ ὑπηρέτης ἔφυγε ἀμέσως καὶ ξαναεμφανίστηκε ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ λεπτα, κρατῶντας ἕνα δίσκο στὰ χέρια του. Τὸν ἀπόθεσε σ' ἕνα τραπεζάκι, ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὸν καναπὲ κι' ἔπειτα ἀποσύρθηκε διακριτικά.

Αὐτὴ τὴ φορά, ὁ Πὼλ ἦταν βέβαιος πὼς τὸ ποτὸ δὲν περιεῖχε κανένα ναρκωτικὸ κι' ἔφερε τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ ποτήρια στὰ χείλη του.

— Τὸ οὐΐσκυ σου εἶναι ὑπέροχο, εἶπε, ξαναβάζοντας τὸ

Μπιρές Ἱστορίες

Τὸ ὑστερόγραφο

Ἡ κ. Εὐανθία Σφιχτοχέρη ἔχει χαλάσει τὸν κόσμο νὰ φύγη γιὰ τὸ Παρίσι. Κάθε βράδυ κάνει στὸν ἄντρα της σκηνές, κι' ἀκολουθοῦν λιποθυμίες... Τῆς τὸ διώρισε ὁ γιατρὸς αὐτὸ τὸ ταξεῖδι κι' ἔπρεπε νὰ γίνη ἀφεύκτως, ὅπως ἔλεγε.

Τοῦ κάκου ὁ κ. Σφιχτοχέρης τῆς προτείνει ἀντὶ νὰ πάη στὸ Παρίσι νὰ πάη τοὐλάχιστον... στὸ θεῖο του στὴν Πάτρα καὶ νὰ γυρίση.

Ἡ κ. Εὐανθία εἶναι ἀνένδοτη.

Ἐπὶ τέλους ὁ σύζυγος δέχεται ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τοῦ γράφη καθημερινῶς. Κι' ἕνα πρωῒ ἡ κ. Σφιχτοχέρη ἔφευγε μὲ τὸ ἀεροπλάνο.

Πέρασε μιὰ βδομάδα, δυό, τρεῖς, καὶ μόλις στὸ τέλος τῆς τετάρτης, λαβαίνει γράμμα της ὁ κ. Σφιχτοχέρης.

Μὲ λαχτάρα τὸ ἀνοίγει καὶ διαβάζει:

«Παρίσι,

Ἀντρούλη μου,

Μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία στεῖλε μου 100 λίρες ποὺ μοῦ χρειάζονται. Ἡ Εὐανθία σου.

Υ. Γ. Ἀπὸ τὴ βία μου ξέχασα νὰ σοῦ στείλω τὰ φιλιά μου. Ἡ ἴδια»

Ὁ κ. Σφιχτοχέρης χτυπᾶ μὲ θυμὸ τὸ χέρι του στὸ τραπέζι, παίρνει τὴν πέννα καὶ γράφει στὸ τρυφερὸ ἥμισύ του:

«Εὐανθία μου,

Σοῦ στέλνω φιλιά, φιλιά, φιλιά... Ὁ ἀντρούλης σου.

Υ. Γ. Ἀπὸ τὴ βία μου ξέχασα νὰ σοῦ γράψω ὅτι δὲν μπορῶ νὰ σοῦ στείλω τὶς 100 λίρες! Ὁ ἴδιος».